



**Compendium pulcherimu[m] Juriscanonical clarissimi Juris
vtriusq[ue] Doctoris [et] Equitis Petri Raue[n]natis Jn quo
innumerabilia aurea [et] elega[n]tia dicta [con]tine[n]tur**

Tommai, Pietro

Köln, 1507

VD16 VD16 T 1535

Jncipit Secunda Pars huius Compendii

[urn:nbn:de:hbz:466:1-99059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-99059)

**¶ Ad Illustrissimū principem Federi-
cū Saronie ducem et Electorē dignissimū
Petrus Xeuennas.**

c Armia nra tibi dicit hec pauca salutē
De videas etiā tēpora longa petūt.
Hoc cupiūt miseri cupiūt h' tēpla deoz.
Immenſas referūt dat Federicus opes.
Quid melius qz qz pcedat lumē euntem.
Quid magno potuit gratius esse deo
Perge precor princeps iter inceptūqz seqris.
Finit qui sic ille beatus erit.
Perlegenuncalios Petri Federice labores.
Fella manus vix plus scribere nra potest.
Spostqz vt video nō spūit scripta legētes.
Et laudat nostre quilibet artis opus.
Si vniā et ceptis faueant celestia nostris.
Persequar atqz dies nulla quietis erit.
Interea nostri viuas memoz iclute princeps.
Recte qui Petro plus amet alter erit.

Incipit Secunda Pars huius Compendii

¶ Ad Petrum Xauennatem.

Petre potes solus paucis cōprehēdere libris
Verbosās leges Juragz pontificiū.

b Adie festū diuī Marci celebratur au-
ditores mei charissimi qui patronus
est illustrissimū Senatus Veneti. sub cui⁹ im-
perio patria mea Rauēna vrbis quidē vetu-
tissimā. et inuictibilib⁹ puilegijs decorata diu
floruit. et nūc mirabiliter floret. sub cui⁹ etiam
vmbra iura didici et etate nostra (ni fallor) mo-
narchiā totius Italie est habiturus. scriptūz
enī esse legimus Duce et imperāte iustitia cre-
scunt imperia Statui igit hāc celebrata luce
Compendij secundā partē incipere. quia sicut ei⁹
inuocato nomine Spūs hoc feliciter inceptū
est. ita etiā ei⁹ pab⁹ deo mihi auxiliū prebente
felicissime finiat. Valere in dño nro ihū chio.

**¶ Distychon Hermannī Trebelij i
Wittenbergū de seipso loquens.**

Mille ego principibus tribui iperūqz decusqz
Sed mihi Federicus nomē in orbe parit

¶ Rubrica de in integrū restitutiōib⁹.

A Via est quedā restitutio gñal'
p quā subueniūt eccl'is et mio-
ribus iure spēali. maiorib⁹ ve-
ro ex clausula generali iusta sci-
licet causa sugerēte. merito po-
nunt ista rubrica. in qua tractat gñaliter. de re-
stitutiōe in integrū. Et restitutio in integrū est
in pristini statū repositio. l. qd si minor. §. re-
stitutio. ff. de minor. **¶** Et nota qz sunt requisi-
ta vt eccl'ia cōsequat restitutiōz aduersus con-
tractū. Primo requirit qz sit lesa rōne illi⁹ con-
tractus Scdō qz manifeste appareat de lesio-
ne. h' est qz p testes vel alia legitima documēta
doceat de lesione. Tercio requirit qz lesio sit
emorzis. qz pro modico non datur restitutio
l. scio. ff. de in inte. resti. et notat glo. hic. in. c.
1. Quarto requirit qz eccl'ia sit infra tps peten-
di restitutiōez. scz infra qdriennū a tpe lesionis
c. 1. eo. ti. in vi. qd limita vt ibi p glo. sin. et ibi
dicitur **L** Nota tñ ex eodē tex. in. d. c. 1. qz con-
cessa restitutio eccl'e. ffitur et laic⁹ qz secū cō-
tractū **L** Nota glo. in §. iure minoris. sup qua
glo. disputat p doctores. An vsucapio triēna
lis currat cōtra eccl'ia sicut cōtra priuatū. et
licet sint opinioēs tñ videt cōmuniōz et verior
opinio qz sic. quā Inno. tener in dic. c. 1. gl. in
auctē. de eccl'iaſti. titu. §. p rpalib⁹. Di. in re-
gula. possessor. glo. in. c. de reditib⁹. xij. q. ij. li-
cet dubitauerit. xvi. q. ij. §. quas actiōes. et
Cardi. et Ab. dicit illaz esse cōmunes licet aliq
adducat in cōtrariū **¶** Nota singl' glo. penlt.
qz vt teneat alienatio rei eccl'iaſtice requirunt
duo. et qz seruetur forma. et qd fiat in casu licito.
alias ē ipso iure nulla. p q glo. h'c optimuz
tex. in de. 1. de rebus eccl'e. nō alienā. licz gl. ter-
tineat cōtrariū. xij. q. ij. in summa. et in. c. sine ex-
ceptiōe. qz sufficiat solū suare formā. h' cōmu-
nis opinio est cū hac glo. adde ea qz dētā s' in
ru. d' hijs qz sūt a plato Et cōmēda mēorie di-
ctū nota. Inno. in. c. cū sit gñale. d' fo. cōpe. qz
corā iudice eccl'iaſtico p' eccl'ia petere restituti-
onē in integrū cōtra laicū. et p isto dicto Inno.
bñ facit gl. no. i. c. pe. supra ti. proz. in verbo
mortis **¶** Nota qz potest induci generalis con-
suetudo vt in omib⁹ eccl'is collegiatis episco-
pus habeat prouisionē prelatorūz. tex. est no-
ta. in. c. cū venissent. eo. ti. et sic. c. 1. de electio.

quā lesione opz probare
ut 7. gl.

Cap. 1.

Cum venissent

pōt tolli p cōsuetudinē cōtrariā. p quo facit glo. nota. in. c. quāq. in v. de uolunt. de elect. in vi. dū dicit q olim eps pvidebat de omni/ bus bñficijs ¶ Nota q intrusus dicitur ille qui obtrunuit dignitatē ab illo q nō hz pāte illaz cōferēdi. ter. est in dic. c. cū uenissent. 2 in. c. ex frequētib. cū ibi notatis de insti. ¶ Et scias q gesta p intrusū nō ualēt quāntūq. dicat tollerari. qz in intruso nō hz locū tollerantia ex q nō habuit ingressū ab hñte potestatem dic. est nota. Inno. in. c. q. l. iter et qñ. ij. de ac. cu. quē refert et seqtur Ab. hic. ¶ Et nota ex eo. ter. q sēp allegat. q vbiq. iudex aliqd agit. ex q cōcludit nimis fauere alteri pti pōt et hoc legitime recusari. facit. c. accedēs. ij. vt litem cōtest. ¶ Nota in alio singl. ter. in. d. c. cū uenissent. in fi. qz nō repitur a libi fm Ab. q electio facta lite pēdente nō debz retractari ppter solā litis pēdētā ¶ Nota glo. l. q vba libelli improprietur vt libellus ipe sustinet Et adde doctrinā Bar. in. l. sz et si possessor. sz itē si iurauero. ff. de iure in. in. l. si olei. l. lo. ca. ¶ Nota glo. in v. renūciat. in fi. q electi aū cōfirmatiōz pōt renūciare in manib. eligētiū nec est op. adire supiorē. cui adde pulcrāz glo. in materia in. c. si electio. de elec. in vi. in v. renūciat. ¶ Nota glo. in v. pcuratores. q cause ecclie nō sunt tractade sede vacāte. sal. lit qñ est talis cā q nō pōt cōmodetractari ni si sede vacāte ¶ Nota vñ pulcrū dictū Inno. in dic. c. cū uenissent. qd qñ die allegat. q possessio iuris eligēdi nō acquirit nisi tribus interueniētib. pmo q qñ eligat. sedo requir pāctia eoz q erāt in possessione eligēdi. ter tio cōfirmatio electiōis p superiorē facta. qd memorie cōmenda fm Ab. q de omib. affigētiōnē. Itē fm Inno. vt valeat electio facta a possessore requir q sit i bona fide ¶ Tu scis q pūlegiū ppe nō p̄t pbari nisi p scripturā vt notat Archi. in p̄mio secti Bal. in. l. hu manū. l. de legi. in possunt adduci testes ad declarādū scripturā pape. ter. est nota. i. c. au ditio. co. ti. et ideo dicim. q prioritas vel posterioritas gracie pōt pbari p testes. glo. cū c. duob. de rescrip. in vi. in. c. si a sede. de pre. ben. in vi. ¶ Et nota q nō requirit scriptura ad effectū gracie sed ad ei. probationē. 2 adde glo. in. c. institutiōis. xxv. q. ij. l. Tu scis q si allegatur lesio in cōtractu oporet q prius p

betur anteq. concedatur restitutio. l. in cause. §. cā cognita. ff. de mino. h nō pcedit petēdo restitutioz aduersus pbatōz omisaz. nā nō ē necē aliter pbare lesioz vt i. d. c. auditis. nā eo ipso appaz de lesioe q ecclia omisit pbatōz necariā in termino Et adde ter. no. in. l. si minor §. minores. ff. de mino. in q ipo fctō appaz lesio. nā eo ipso q minor p̄mittit ē les. 2 in l. air p̄tor. §. nō solū. ff. de minor. nā eo ipso q minor fideiussit p alio ē lesus. d. q per Jo. an. in additiōib. Spe. h. eo. ti. §. i. circa pzi. l. No ta etiā ex eo. ter. q ecclia restituit aduers. eccliaz. et intellige qñ cōcurrit solū pūlegiū vñ. vt declarat Bar. i. auctē. q̄s actōes. C. de sacrosanc. ecclie. illa qñ dē an pūlegiat. p̄pos sit vti pūlegio suo p̄pter pūlegiatū ¶ Mo ta glo. i. v. iure minoris. q ecclia vñ iure minoris 2 reipub. 2 ipcrij qd ē nota. Et eadē gl. disputat an de ecclie restitutio aduers. p̄scrip tiōez. 2 cōis opio ē q sic. qd tñ intellige an qdā ennuū p̄lectū ¶ Et gl. penl. t̄git an i oib. eccliaz eq̄paret minor. 2 nota ex gl. 2 mēorie cō mēda qoia iura loquētia d minorib. i materia restitutiois. dñt trahi ad ecclias. 2 sic minor nō restituit aduers. doli 2 delictū. ita nec ecclia. qd intelligit Hosti. qñ tota ecclia fuit i do lo. sec. si sol. pla. ¶ Et nota singl. h dcm q li ceti i iudicialib. doli solius plati noceat ecclie. vt notat gl. i. gla. dñcti. d re. iur. i. vi. tñ dz restitui vt singl. voluit Hosti. Sz aduer te qz Ab. reprobat gl. i dcm reglā delictū. in. c. si. d iura. ca. i. vñ. atē qñ si tutor. licz hic vīda tur illā a probare. sz tñ illa gl. videt mag. cō ter teneri ¶ Tu scis q cā m̄ionia nō p̄t agi tati nisi corā epo. c. accedētib. d. ex cel. pla. sz qro an talis cā sit delegabil. p ep̄m. 2 dicas q sic. ter. hēs nota. i. c. ex lris. co. ti. nā si tibi dele gatus p̄cipis h p̄t. for. n. eps q p̄gnoscat iur ordinario fm Ab. Tu scis q restitutio i nte grum concedit ecclie 2 minori 2 etiam maiori. vt i. ti. ex q. cau. maio. 2 i. d. c. ex lris Si aliq̄s iterrogaz te. ē ne aliq. differentia inter illas restitutiones. Quid dicerēs. sed respondeas sic. q respectu minoris et ecclie sufficit eno mus lesio. sed respectu maioris requiritur iu sta causa. et q probetur. ¶ Et etiā nota bene canonista quia legi Re habent illum titulum ex quibus caus ma iores. vt intelligas bene hanc materiā

Andr.

*Alleganti lesio non
non datur restituti
tio. nisi probet. ipsam lesione. Vide
Hafard. conel. 1273 et aliquot seq.*

volo tibi ponere summaria totius illius tituli.
A Ille enim titulus puidet absentibus vel iusta causa im-
 peditis. puidet etiam contra eos. puidet etiam co-
 tra negligentiam ingratorum. Item puidet omnibus
 per illam clausulam generale si qua mihi iusta causa
 esse videbitur. habet ergo locum restitutio in inte-
 grum in istis casibus quod etiam competit maioribus. Quia
 dicitur. c. ex litteris. sit merito de supplicatio. vel
 le scire quod est supplicatio. et respondeas sic. Sup-
 plicatio est quedam per correctionem facta principi
 per quam ex quadam benignitate superior restitu-
 it supplicantes aduersus sententiam contra quam non co-
 petit remedium ordinarium. et de ista supplicatione
 apparet habet in auctoritate supplicatio. C. de p. im-
 pera. offe. in l. i. C. de sen. p. fec. p. re. et videtur gl.
 nota. ibi in h. supplicatio. Nota singulariter
 glo. v. iunc. cum ter. et ibi per doc. quod de iure cano-
 nico in causa fauorabili concedenda est restitui-
 tio maiori allegata iusta causa. licet plene non per-
 betur. sed per iuramentum vel per unum testem quod alibi
 non reperitur. et licet tex. loquat in principe idem
 tamen in inferiore in casu quo potest restituere fin-
 itur. **¶** Nota glo. in h. supplicatio. quod remota
 appellatio non intelligitur remota supplicatio.
 dicitur tamen hic notabiliter. Inno. cum dictum allega-
 tur semper. quod solus principis est admittere sup-
 plicationes contra sententiam cum tractetur de iudicio
 alterius. intelligitur tamen finitum. in supplicatione
 appropinquata quod conceditur ex benignitate prin-
 cipis. **¶** Restitutio autem in integrum quod fit cum cause co-
 gnitione conceditur ab inferiore a principe. Et con-
 cludunt doc. quod necesse est episcopus si etiam episcopi vicarius
 potest adiri super restitutione aduersus senten-
 tiam ipsius vicarii. non potest tamen vicarius episcopi
 restituere aduersus sententiam episcopi. ut notat
 Abb. in c. tunc ex litteris. h. eo. in l. in. notabili
¶ Tu scis quod sententia lata in causa matrimoniali non
 transit in re iudicata. c. lator. de re iudi. **¶** Vo-
 lo tibi tradere pulchram declarationem ad h. quod h.
 intelligitur quo ad veritatem. sed quo ad insti-
 tutionem. ut in d. c. ex litteris. dictum est singulare
 Hosti. ibi. de quo dicto multum exultat Abb.
 Et ut bene intelligas debes scire quod per sententiam ex-
 tinguuntur omnia acta litis. ut litis contestatio.
 libelli oblatio. et similia. Unde si quis non apel-
 lat in causa matrimoniali. et vult de nouo au-
 diri ad probandum quod ecclesia fuit decepta. de-
 bent omnia acta de nouo formari. sed per restitu-
 tionem que reponit in statu in quo erat tempo-

relate sententie non erit opus acta de nouo co-
 ficere. sed audietur super prima instantia ut in d.
 c. ex litteris. Et ex hijs sequitur pulchrum dictum. quod
 ubi pigrius subuenit per remedium extraordinaria-
 rium. potest quis interire illud remedium licet co-
 petat ordinarium. Ex quo etiam notabiliter sequitur
 quod in istis sententijs quod non transiunt in rem iudi-
 catam huiusmodi duplex remedium. unum de iure co-
 muni. aliud per restitutionem. sed in isto oportet. quod
 aut sit minor. aut maior et habeat iustitiam cum
 quam probabit etiam per solum iuramentum. ut in dicto
 c. quod est notabile. Tu debes scire quod glo. iij. q.
 v. c. quisquis. in glo. si. vult. quod sufficiat iura-
 mentum ad excusandum contumaciam. tamen concludas
 ex intentione doc. quod est in arbitrio iudicis qua-
 lis probatio debeat esse. considerata qualitate p-
 sone. impedimenti et cause. Et addenotata per
 Bar. in l. iij. q. quod dicitur. si quis cau. in l. que
 fit. ff. de re iudi. in l. qui comeat. ff. de re. mi-
 li. Et denotabiliter Bart. quod si aliquis vult probare
 tempestatem maris. et quod ideo non potuit venire. non
 sufficit solum probare tempestatem. sed quod ipse exiit de
 domo tempore debito ut veniret. et non potuit propter
 tempestatem. Et nota tex. notabili. in l. p. ses. C. de
 appel. quod casus contingens in persona nuncij excu-
 sat deum mittentem. ad idem est tex. in l. cum a mri-
 bus. C. qui petat turo. Dicit tamen Bar. in d. c.
 l. p. ses. ad ppositum nostrum quod ad h. vult casus
 non noceat. oportet quod probetur quod isti nuncio suc-
 cessit taliter quod comparuisset in termino nisi fuisset
 per casum impeditus. Et nota dictum sin-
 gulare Bar. in l. si quis. C. de naufrag. li. xi.
 quod si aliquis patitur aliquem casum in aliquo loco. pre-
 facere examinari testes qui faciunt fidei coram eo
 petenti iudice. dato quod aduersarius non fuerit
 citatus. si erat in loco longinquo. quod est no-
 tabile. Et nota unum fundamentum in hac ma-
 teria quod petens restitutionem in integrum debet se
 fundare super enormi lesione. quod per modicum non
 datur. c. tunc. ex litteris. eo. in l. i. fao. ff. eo. l. Tu
 debes scire quod allegat semper dictum Bar. in l.
 prolatam. in fi. C. de sen. quod sententia lata a iudice mi-
 nus instructo est nulla. **¶** Volo tibi tradere
 pulchram declarationem ad illud dictum. quod intelli-
 gitur quod iudex proorsus ignorans de actus tulit
 sententiam. ut quod de sero recepit multa acta in-
 tricata et inuoluta. et de mane tulit sententiam. sed
 si tulit sententiam non ita appere sed infra tempus breue. sen-
 tentia tenet sed oritur quedam presumptio iniusticie.

o ij

ut si uno fine capitis &
 probatur

Cum ex lris
 notatur per
 vult aut per lris & enormis lris
 audiamus iudicem

ut notabiliter pbat in d. c. tñ ex lris. Et add
ter. in. c. pōderet. l. dist. fm Alb. Sz aduertere q
Bar. nō loq̄tur in isto casu sz loq̄tur qñ post
lucē cōtestatā infra paucos dies tulit sniam. et
illud dictū Bar. est magis cōiter approbatū.
de q̄ pulcre p moder. in. c. si pro debilitate. de
offi. dele. l. Mō tradas obliuioi dñi sing In
A no. in. dic. c. tñ ex litteris. q̄ mādātū pape fac
tū sine cause cognitionē in causa que requirit
sniam z cause cognitionē. nō habet vim sen
tentie. z sic nō valet nisi aliter appareat de cer
ta scientia pape. Nota glo. ij. que notabiliter
pbat q̄ quadricennū indultū ad petendū re
stitutionē. nō currit impeditis facto iudicē vl
aduersarij. z pro hoc dic. est optim⁹ ter. in. c.
j. de in. inte. resti. in vi. in ver. negligētē. l. Mo
ta glo. fi. q̄ pemptoriū. pōt muti prima vice
ppter difficultatē geminādī citatiōes Et add
pula glo. i. c. cōstitutionē. de sen. excō. i. vi. z
cōclude q̄ etiā cessante causā potest mitti per
emptoriū pma vice. dñmōdo habeat termi
nū cōpetētē maxime cū interuallō terminoz
vt in dic. glo. l. Nota ex eadē glo. in fi. q̄ in cā
restitutionis debet seruari ordo iuris. Cui ad
de glo. z doc. in. c. ij. de offi. iudi. Et Ab. alle
gat Bar. in. l. fi. ff. ex qui. cau. malo. sz dicas
q̄ ista allegatio est corrupta. z ideo tu allega
Bar. in. l. i. cause. s. cā cognita. ff. mio. vbi p
illū ter. dicit q̄ in causa restitutionis pōt per
ueniri ad sniam diffinitiuā licet nō cōtestata.
et per doc. in. l. i. c. si vt se ab heredita. absti.
Nota q̄ Alb. dicit vñū singulare in d. c. tñ
ex litteris. in fi. qd̄ ē istud q̄ indulta restitutio
nec ecclesiens est nec cōtētare pñā actiōz infra
annū. ita q̄ post annū nō cōperat Et pbat
sic. ecclesia restituit nō bñficio pñis. sz bñficio
iuris canonici. ergo cū ista actio nō rescinda
tur. sz a principe et a iure canonico pcedatur
cessat rō sup q̄ fundat se. ter. in. l. in honora
rijs. s. sz cū recissa. ff. de actio. et obli. Sed
istud mibi nō placet. qz ecclesia vātur iure mio
ris ppter eam ratio. ter. i. d. s. sz cū recissa. est
qz restitutio dat⁹ ius. g. d. finiri āno. Ista
ratio videt etiā militare in ecclesia quā etiam
iura ciuilia cōprehēdūt regulariter vt notāt
f doc. in. c. ecclesia sancte marie. de cōsti. ¶ Si
es memoz fuit allegatū dñi notabile Inno. i
ru. de fidei iurib⁹ in. c. post electiōz. de cōcel.
pben. et nūc. p declaratiōe illi⁹ dicti dicas. q̄

procedit in exceptiōe dilatoria. qz iudex et fa
cili suspitiōe pōt illā nō admittere. non tñ de
bet excludere pemptoriā. nisi ex psumptione
multū vzgēt. qz tractat de magno puidicio.
ideo requirit⁹ formoz psumptio. vt notabiliter p
batur i. c. suscitata. et ibi p Alb. l. Nota gl. j.
in dic. c. suscitata. q̄ solet multū allegari q̄ de
iure canonico nō procedit. l. j. c. de sen. quia
ius canonici nō curat de ista solēitate. valet
ergo de iure canonico snia lata cōtra dominiū
si procurator et nō dñs fuerit in iudicē. sz nñ
q̄ sciui videre q̄liter ille ter. probat fi sup quo
se fundat. glo. z doc. q̄ ibi d̄ q̄ fuit condēna
tū monasteriū. itelligit q̄ effectualiter est cōdē
natiū monasteriū si pcurator ei⁹ est cōdēnat⁹
et h̄ vult glo. in vlti. solu. l. Et nota q̄ etiā de
iure ciuili nō procedit. d. l. j. in caus summan
is dñi est singulare Bar. in extranaganti. ad
reprimēdū. in v. figura ad fi. Et adde etia qd̄
notabiliter dicit Bar. in. l. mutari ad fi. ff. de p
cu. vbi dicit q̄ si citaret dñs ad aliquē actū et
nō procurator. puta ad videndū iuramētūz
testiū. vel publicatiōz. vel ad audiendū sniam
et nō ppareret dñs. vel procurator. snia esset
nulla. qz citatio nō artat dñm. debuit etiā cita
ri ille q̄ erat dñs instātie Adde etiā Bar. in. l.
furioso. ff. de rei iudi. z Ab. in. c. sepe. d. appell.
Limita tñ pdicta nō pcedere qñ pcurator es
set iurim⁹. vñ absens. ter. ē nota. z ibi dñm
in. c. si quē. d. pcur. in vi. l. Nota singl⁹ glosaz
in v. postulauit. qz pulcre limitat iura dicētia
pcuratorē nō posse petere restitutioz in inte
grū sine speciali mādato. l. illud. s. si talis. ff.
de mino. qz pcedūt qñ restitutio peti⁹ princ
paliter. sec⁹ qñ incidit cām Et nota fm Alb.
q̄ requirit spēale mādātū ex pte pñis resti
tutionē. secus ex pte defendētis. qd̄ ē nota. fm
Alb. p q̄ facit ter. in. d. s. si talis l. Et ad illud
qd̄ sup pñm dñi est ex glo. in v. postulauit.
ad d̄ notatā p Bar. i. l. indebita. ff. d̄ cōdic. in
de. in. l. j. c. etiā p pcura. cau. i. inte. resti. agi
pos. in. l. cū procurator. ff. d̄ noui ope. nūcia.
Nota singulare ex dic. glo. q̄ restitutio pe
tita p sniam aī lapsūz de cōd̄ dicit. d̄z venire i
cidētē Et nota dñm notabile Inno. i hoc
c. q̄ habētes legitimā administratiōz vt tu
toris et curatores. z similes. possunt petere re
stitutionē sine spēali mādato. qd̄ est notabile
fm Alb. et adde Bar. in dicta. l. j.

qz vbi q̄ nō fuit pñis pñis
inferuientis.

ut qz nō potuit h̄
reput. iudicē mōdo h̄
h̄mōg.

restitu. p̄ rōtūmā ad dñm
indultū cōp̄m̄

Infinita

L No tradas obliuioni glo. in §. sententia. ibi
nisi in cōtinēti pbeatur exceptio. q. d. Ab. qd
solet illā multū adducere in cōsilijs ad statu-
ra q. excludit oēs exceptiōes cōtra sniam. q.
si in cōtinēti q. vult pbare exceptiōe legiti-
mā cōtra sniaz. debeat audiri nō obstatē sta-
tuto Et q. Ab. adducit glo. in l. i. §. q. interdi-
ctū. ff. de tabu. exhibē. que voluit. q. licz petē-
ti exhibitiōe testamēti nō possit opponi exce-
ptio nullitatis. tñ pōt opponi talis nullitas
q. cōstat ex testamēti inspectiōe. Adde qd nō.
Bar. in l. i. in vi. oppositiōe. ff. de ope. no. nū-
cia. Bal. in l. i. §. C. ne lice. ter. pzo. vbi Cle.
vocaluminijs. de re iudi. nō hz locū qñ opponi-
tur talis nullitas q. apparet ex inspectiōe snie.
vltor. Roma. in l. si vero. §. de viro. i. xxxij
fallētia. ff. solu. ma. §. q. p. alex. in l. §. pupillo
§. qui opus. ff. de ope. no. nūcia. L. Nota sin-
gulariter glo. in §. equitate pensata. q. ponit
pulerā limitatiōe ad l. i. §. C. i. inte. rest. postu.
Et nota q. si postulata restitutiōe in integrū
sit executio. d. z reuocari illa executio fm Ab.
allegatē dños de Nota. et probat in dict. l.
l. q. enā dicit q. idē qñ petitur restitutiō ad ap-
pellatiū. q. debet differri executio. qd est nota.
L. Nota glo. sin. ibi. Alr. que vult q. missus in
possessionē causa custodie d. z prestare cautōz
de fructibus restituēdis si est suspectus. ¶ Nota
q. p. scriptiōes iudiciales currūt cōtra ec-
clesiam sed restituit v. probat ter. in c. coraz.
L. Et nota fm Ab. q. ille ter. facit in argumē.
ad notabile questionē z quoridianā. Iudex
citauit aliquē vt ppareat certo termino p quo
cōparuit in termino procurator. et petit dila-
tiōe ad faciēdū fidem de mādato. nō est dan-
da. §. dominus debet tanqz cōtumar cōdēna-
ti. de quo p. Bart. in l. si quādo. L. de dilatio-
nibus. qd est notabile. L. Nota glo. in §. spe-
ciale mādātū. quia nō reperit alibi in iure ca-
nonico. q. ad petendū restitutiōe in integrū
requirit speciale mādātū Et legiste hñt tectū
in l. illud. §. si talis. ff. de mino. ¶ Sed si aliqz
interrogaret te quomodo intelligatur conces-
sum speciale mādātū. quid dicerēs. z rñdeas
q. ad petendā restitutiōe sufficit speciale mād-
datum cōprehensum sub generalitate verbo-
rum. dictum est notabile. Posti. in dic. c. corā.
Exempli gracia. do tibi mādātū ad petendā
restitutiōe in integrū vbiqz opus erit. nō

ergo requiritur mādātū esse speciale quo ad
illam causam in qua est petenda restitutiō. §.
Bar. in l. illud. §. si talis. ff. de minoribus. vi-
detur velle contrariū. sed tene opinionē Ho-
stien. quam etiam tenet Bar. in l. filius famili-
as. ff. de donatio. z adde quod notat Barto.
in l. i. q. bona. §. si alieno. ff. de dam. infec. et in
l. i. §. sin. autē. C. de iuramen. calum. vbi di-
cit q. nō sufficit mādātū speciale ad iuran-
dum de calumnia. nisi dicatur in tali causa.
Et idem videtur velle ibi quantū ad restituti-
ōe in integrum. de quo etiam per Bar. in l. i.
§. C. etiam per pcuratorē cau. in inte. restituti.
agi posse. Et nō tradas obliuioni q. vbi p-
babiliter dubitatur de speciali mādato. ad-
mittitur procurator cū cautione de rato. tect.
est notabilis in l. i. q. si speciali. ff. de minorib.
Et quo nota q. sicut quando est dubiū de mād-
dato generali. admittitur procurator cū cau-
tione de rato. vt in l. i. §. C. de procuratori. ita
vbi est dubiū de mādato speciali. ¶ Tu
scis q. dictum est in rubrica de foro cōpetē-
ti. q. ecclesia potest petere restitutiōe in inte-
grum coram iudice ecclesiastico. etiam aduer-
sus contractū factū cum laico. dicas q. idē
procedit in rebus patrimonialibus clerici. qz
in hoc gaudent eodem priuilegio. tect. est no-
tabilis in c. constitutus. et ibi per Ab. L. Et
nota q. qualitas clericatus z etiam canonica
tus nō excludit ab ista petitiōe restitutiōis
minore etiam in rebus temporalibus. tect.
est quem dicit ab. memorie cōmēdāduz. in
dicto. c. constitutus. L. Tu habuisti in rubri-
ca de etate et qualitate. q. in clericis seculari-
bus sola dignitas episcopalis liberat a pēia
potestate Adde in hac materia ter. in dicto. c.
pstitutus. et intellige quo ad temporalia. p ea
q. habēt in c. si annu. de iudi. in vi. fm abb.
Sed vt puto iste ter. nō probat hoc. qz nō p-
batur ibi q. tpe emancipatiōis illi filij essent ca-
nonici Religio vero approbata dissoluit vin-
culū patrie potestatis. glo. est nota. in l. si ex
causa. §. penul. vbi p. Bar. ff. de minoribus.
L. Nota tamē singl. q. in casibus in qbus sol-
uitur patria potestas. vt per dignitatē epālez
vel per ingressū religionis. hoc procedit in-
quantū facerz contra ipsos q. essent in patria
potestate. sed si eis esset fauor adhuc iudican-
tur esse in patria potestate. dictū est notabile

Constitutus

Bart. in. l. item in potestate. in fi. ff. de hys q
 A sunt sui vel. alie. in. Et adde si ex forma statu
 ti qd desinit esse nobilis ppter suu delictu. intel
 ligitur quo ad fauores. no odia. Ange. in. l. si
 qd solidu. ff. de here. insti. Roma. in. l. si ex here
 datus. §. j. ff. ad silencia. facit glo. in. c. cu inter
 de excepti. in. l. filij. §. relegatus. §. senator. ff.
 ad municipa. in. l. eos. ff. de decuri. Et qd vo
 luit Bal. in. l. nulla. ff. d. legi. Bart. in. l. tunc
 las. §. si. ff. de capi. dimi. vbi dicit q banitus
 perdit iura ciuitatis quantum ad comodum. no
 quantum ad incomodum. Roma. in. l. antistius.
 §. si. ff. de acq. here. Et ideo dicit q excoicat de
 bet priuatum dicere officiu. ne immunitatem
 prester delictu. vt notatur in. c. ij. de cleri. exco
 mu. Et adde etia Bart. in. l. patre furioso. ff.
 eo. ti. qui querit. quid si pater ingrediat mo
 nasteriu an filij efficiatur sui iuris. Et condu
 dit q sic. et ibi in fi. videt velle Bart. q si fili
 efficiatur sacerdos. efficiatur sui iuris. per ea q
 habetur in. c. indecoru. de eta. et quali. sz hoc
 no est veru vbi fuit dictu Adde etia Bart. i
 l. patri. ff. de adul. qui loquitur etia de patre
 ingrediente monasteriu. Nota etia q nec mi
 licia nec doctoratus. liberata patria potesta
 te. tex. do tibi notabi. vbi per Bal. in. l. si mari
 tus. C. de pa. potesta. Nota singlariter q
 clerici possunt vti statuto seu consuetudine lai
 coru porrigente meru fauores. quia videt tunc
 statutum priuilegiatum vt singlariter pbatur
 in dic. c. constitutus. d. quo in. c. ecclesia sancte
 marie. de consti. Et pbatur etiam ille text. q in
 lucro captando. succurrit ecclesie et minori p be
 neficiu restitutionis in integru. Et de iure ciui
 li habes text. in. l. q si minor. §. scenuola. ff. de
 minori. et in. l. aut pretor. in fi. eo. ti. Et no
 ta singl q. l. si. C. in. qui. cau. in inte. restitu.
 no est necessa. intelligitur in quacumq prescri
 ptione temporalis inducta a statuto vel consuetu
 dine. vt notat doc. in dic. l. si. et in dic. c. consti
 tutus. quod tamen limita notabiliter p text. in
 dic. c. constitutus. no pcedere qn ageret de lu
 cro captando. quia tunc talis prescriptio cur
 rit. de quo per Bart. in. dic. l. si. in fi. Nota
 vnam pulchram regulam q vbiq casus re
 quirens speciale mandatu est modici puidi
 cy. admittitur coniecta psona sine speciali ma
 dato in casibus requiretib speciale manda
 rum. c. nonnulli. de rescrip. l. patri. ff. de mino.

Stantem vni factu ad
 pona no dicitur ad poy
 pta de j. in x obsequium
 de pma exco.

no solm ... dano vi
 rando

fm Johan. an. et Alb. in dicto. c. constitutus.
 A Nota glo. penul. in fi. q quancumq i alie
 natione rei ecclesie vel minoris interuenerit
 solenitas. tamen si ecclesia vel minor pot pro
 bare se esse lesu ex illo contractu potest petere
 restitutione in integru. et adde tex. in. l. liqui
 dem. C. de pced. mino. Et vt tu canonista
 bene intelligas fundameta dicas sic. qnq mi
 nor est deceptus in eo q vendidit. qz no expe
 diebat sibi q videret. tunc restituit aduersus
 veditioe vt rescindat veditio. et vt ipse habe
 at re sicut si n fuisset facta veditio Et istud dispo
 nit ti. C. si aduer. vedit. Qnq est? i eo q ma
 le veditit. qz bñ expediebat q videret sz debe
 bat videri precio cariori. tunc restituit in integru
 vt sibi pcedu suppleatur. no vt veditio rescin
 datur. vt in dic. l. siquid. in. l. si res. §. j. ff. de
 iure do. Quadoq minor est lesus no in eo q
 vendit. nec in eo q male vendit. sz in eo q pe
 cunia accepta consumpsit. tunc restituit aduer
 sus solutione. p ti. C. si aduer. solu. et ex hys
 habes notabiliter quo debes formare libellu
 et positiones. et ad quid petas restitu. vide
 dicas in ecclesia. Et ista notabiliter declarat
 Bart. in dic. l. siquid. Tu habuisti in hoc li
 bello in aliquib locis limitationes ad iura q
 dicunt q vbi copent remediu ordinariu no
 datur extraordinariu. volo tibi nunc tradere
 aliam pulchra limitatio. illa est iura pcedit
 vbi certu e de remedio ordinario. sz vbi pbabi
 li dubitat pcedat vtriusq disiuctiue. seu sb
 coditioe. vt notabilr pbatur i. d. c. constitutus. vbi
 elegater p Inno Et scias q mandatu iuris
 dictionale ampliat rone iudicetie. pot g delega
 tus pgnosce re no solu de ca sibi spcaliter com
 missa. sz etia de alia ca q venit incidet in ca
 sibi comissa. vt e restitutio. tex. e notabi. in. c.
 causa. eo. ti. et illo tex. habet qui sunt iudices
 qui possunt concedere restitutione in integru
 vbi plenep doc. Et nota ex codet. causas
 sup quibus arbiter assumi no potest. Et no
 ta ex rone illius tex. fm Alb. q in causis refer
 uatis pape arbiter no potest assumi quantu
 cumq pres consentiat. de quibus p glo. nota
 bile in. c. q translatione. de off. lega. Nota
 singl glo. penul. q arbiter no solu potest co
 gnoscere de expressis in copromisso. sed etia
 de eo quod out ex copromisso seu incidit in
 causa copromissi. et ideo arbiter potest cog

noscere de restitutōe cū incidit in causa sibi cō-
mista. de quo in l. si. l. vbi et apud quem.

Cap. f. **A** Scias vna reglā q̄ p̄scriptōes iudiciales
currūt p̄tra eccliam et minores. s̄ restituitur.
vtrū. c. si. eo. ti. Adde Bar. in l. i. C. si sepius
restit. in integ. postu. Et ex dic. c. si. nota q̄ si
tūc semel negata nō d̄ p̄cedi nisi ex noua cā.
Et elegit h̄nti. C. si sepius restit. in integ. postu.
s̄ restitutio semel p̄cessa p̄t iter p̄cedi. tex. ē
notabil. in l. i. et si sine. s̄ restitut. ff. de mino.
L. vltimo nota q̄ p̄ statuta ciuitatū non p̄t
p̄cedi ḡnalis administratio bonorū minorib⁹
q̄ h̄ princeps sibi reseruauit. tex. ē notabilis
vbi p̄ Bar. in l. iij. in prin. ff. de mino. nisi eēt
aliq̄ ciuitas nō recōgnoscēs impatores in su-
piorib⁹ fm Bar. ibi. facit simile qd̄ habet de re
stitutōe ad famā. quā solus p̄nceps facit in l.
i. s̄. de qua re. ff. de postu. L. nota etiā q̄ resti-
tuit minor vt habeat p̄ p̄fesso in casib⁹ in qui-
bus pena crescit p̄ inficiatōez. tex. ē notabilis
vbi p̄ Bar. in l. i. et causa. s̄. nūc vidēdū. ff.
de mino. L. nota etiā q̄ si res soluta minor p̄-
ditur restitut. hoc v̄t si facultate sui. secus
si casu sortuito. tex. h̄s notabil. in l. vtrū. s̄.
sciendū. ff. de mino. Et ex hoc nota vnū pul-
chrū fundamentū i hac materia. q̄ minor nō
restituit q̄n vsus ē iure p̄mū. l. si. l. eo. Et d̄
vsus iure p̄mū q̄n fecit ea que fecisset quilib⁹
diligēs paterfamilias. et ideo si cautus semp
ponere in libello q̄ est minor et lesus sui facili-
tate. q̄ diligēs paterfamilias hoc nō fecisset.
nā si in libello diceret q̄ emino et lesus. et nō
colligeretur ex sua facilitate libellus non con-
cluderet.

De in integrū restitutōibus in vi.

e Ecclia restituit licet prelatis iura iū-
re nō p̄trauenire. glo. ē notabilis in
c. i. in v. cōtractū. quā multum notat
Ab. in c. i. in penul. colū. de in integ. restit. in
c. si qui. de reb. ecclie. nō alie. Causa restitui-
tōis debet finiri infra quadriennū nisi p̄ iu-
dicē vel restituerit. glo. ē in dic. c. i. in v. qua-
driennij spaciū. Si eminecissimū fuit dā-
num restituit ecclia etiā post quadriennū glo.
est multum singularis in dicto. c. in ver. cau-
sa. de qua exclamat Ab. in c. i. de in integrū
restitutione in prima columna.

De in integrū restitutōibus in clmē.

A Relatus p̄t petere restitutōem in
integrū noie ecclie sine sp̄ali mādato
glo. ē notabilis in de. j. in v. ecclia.
C. si p̄sone ecclie ledant in iurib⁹ suis. nō
petit restitutōem in integrū glo. ē nota. i. dic.
v. ecclia. fm Ab. in c. i. de p̄sue. in c. i. de in inte-
grū restit. in c. si. de vi. et honest. cleri. in c. pro
illozū. de p̄ben. in c. cū venissent. de insti. in c.
si diligenti. de p̄scrip. Q̄n dicat sp̄us
cōtinuū et vtile. glo. ē in dic. de in v. cōtinuū.
C. nō tenet restitutio indulta post quadriennū.
glo. ē singularis in dic. de in v. finit. C. An cōtra
p̄scriptionē q̄draginta annorū re-
stituat ecclia glo. t̄s q̄ nō in dic. de i. v. lapsus
C. Solū p̄ enormi lesione dāt restitutio. glo.
ē in dic. de in v. lesam. C. nō sufficit alle-
gare nisi p̄bet. glo. ē in dic. de in v. affirmat.
Et adde ea q̄ dicta sunt in Ru. de appel. in vi.
Vltimo adde in Rubrica de capellis mo-
na. in prin. in versi. nota vnū singulare glo.
in regula dictum. de regu. iuris. in vi. q̄ in
iudicialibus factum solus prelatus etiam ha-
bens collegium p̄iudicat ecclie. sed po-
test restitui.

De iudicijs

I Et iudicium accipiat multia
modis de quibus per glo. in regu-
la. in iudicijs. in vi. quam allegat
Ab. cui adde glo. in s̄. preterea. in
vi. quibus non est permis. fac. testa. in ver.
iudicium. tamē hic sumitur pro instantia cau-
se discutiende et partibus eius. l. p̄p̄rādū.
L. de iudicijs. c. forus. de verborum signifi.
Et diffinitur sic. est actus trium personarum
videlicet iudicis. actoris. et rei. in iudicio con-
tendentium. Et dicitur iudicium. quasi iu-
risdictio. quia ibi quid iuris sit discutit. dict.
c. forus. P̄dest etiam diffiniri sic. Iudicium
est discussio cause que coram iudice iuridice
fit Et quo infertur q̄ p̄p̄re ante litem con-
testatam non dicitur iudicium. glo. est nota/
bilis fm Ab. in l. i. iudicijs. ff. de iudi. facit. l.
amplius. ff. rem ra. ha. Et tu adde tex. in l.
cum fundus. ff. si cer. peta. In autem. qui se/
mel. L. quomodo et quando iudex. in l. i. C.
de iudi. Q̄nq̄ tū d̄ ceptū iudiciū p̄ citatio-
nē. vt notat in l. vbi ceptū. ff. de iudi. s̄. in
sti. de pena teme. liti. sed illud est improprie.
ea em̄ que fiunt añ litis contestationez dictū.
o iij

tur esse quod i pludra ad iudiciu. g'o. e singla.
in aucte. in medio lris sacras iustitias no fieri
s. fi. in h. phanys. fm Val. in. l. i. s. filiqz mo
fido. C. de lat. liber. tolli. in aucte. clencus.
C. de epis. z cler. in. l. si queram. ff. de testa. in
additioib. Specu. in ti. de appel. in vi. colu. i
l. more. ff. de iurisdic. om. iudi. Etidez voluit
Ab. licz no allegauit illa glo. in. c. sup. qstio
nu. in prin. in. vi. colu. de offi. dele. Hoc m itel
A ligit Ab. respectu cae. Sz quo ad h. q. p. fessio
vel qd aliud dicat factu in iudicio seu in iure.
saz e q. iudex sedeat in loco. ius reddet di gra.
qntu cunqz no sictis prestata. allegat ea q. ha
benit p. Bar. in. l. i. p. fessio. ff. de custo. reo. in
in. l. i. C. de p. f. z quo ad huc effectu Ab. dif
finit sic Iudiciu e locus in q. iudex iur. reddet
di gra. p. fessio. z q. multiplex e iudiciu. ideo dz
in p. i. de iudicijs. (Et vt tu canonista. intelli
gas scias q. qn dubitat an iudiciu dicat ciuile
le. vel criminale. q. qn pena venit applicanda p.
ti. dicat iudiciu ciuile. si aut fisco. siue sit pecu
niaria. siue corporalis dicat criminale. de q. p. glo.
reputata singulari in. l. iij. s. i. ff. de sepul. vio.
licz glo. aliter loquat in. l. i. si qua p. calumiam.
C. de epis. z cler. in. l. i. qui sepulchra. C. de se
pul. viola. in. l. i. C. qn ciu. ac. i. l. i. de cornelia
ff. de iniuri. in. l. i. ita e cois opinio. Et adde glo.
in. s. in summa. in. l. i. de ini. in. l. i. aut d. annuz.
in. prin. ff. de penus. z sic gl. in. l. i. iij. s. i. no
est singulari. Et licz Ab. allegat in. p. rariu. tex.
i. e. p. rariu. de sumo. dicas q. ille tex. no obstat.
q. ibi loquit de pena q. no applicat fisco neqz
pri. sz est tercia sp. s. z tuc dz agi ciuilitur. p. q.
e etia tex. in. l. iij. s. tutor qui ad alimeta. ff. de
suspec. tuto. Limite tu h. pcedere qn pena in
fert alicui ex accusatoe. z sic applicat fisco. sec.
si fisci noie aliq. actio moueret. vt penio here
ditat. q. tuc diceret ciuilis fm Bar. in. l. i. de
i. s. i. z fm ista limitatoe ita pot intelligi tex.
i. l. i. Gaus. ff. ad sille. que tex. solebat allegare
Barbatus p. rariu. coem opione. p. rariu. ibi no
delinquit heres nisi omittedo. z adde etia q.
glo. in. l. i. de i. s. i. approbat Bar. in. l. i. s. i.
ff. vi. bono rap. in. l. i. penulti. s. ad crim. ff. de
publi. iudi. in. l. i. licitatio. s. q. illicite. ff. de pb
lica. z ibi pfecto videt esse tex. d. h. Et an z qn
pena pecuniaria q. imponit p. delicto applice
tur pri vel fisco. vide pulchre p. Bar. in. l. i. ag
ria. ff. de termino moro. q. pcludit. q. aut lex un

pones pena introducit actoez. z applicat par
ti. aut introducit accusatoez. z applicat fisco.
nisi aliter exprimat in lege. aut sum? in dubi
to. z tuc applicat fisco. ¶ Nota ex tex. i. c. i. q.
A vt valeat citatio opet vt fiat auctoritate iur
dicis ad instantia pris. adde notata p. Bar. i
l. ad pemptozu. ff. de iudi. ¶ Dolo tibi dicere
vna bona practica que colligit ex dic. c. i. cum
ibi notat ad excludendu exceptoez declinato
ria fori. q. iudex interroget ptez an ibi velit ex
periri. z si mdeat q. sic. no pot ampli? recusare
iudices. qd tñ intelligemur ex noua causa vel
anquit? orta. sz erat occulta. z e pulchra glo.
vi. q. iij. c. scitoze. ¶ Nota etia q. iudex pot m
ctare p. rariu. etia p. rariu. p. rariu. p. rariu. p. rariu.
tata p. Bar. in. l. i. s. i. si q. in ius vo. no ierit.
¶ Anqz tradas obliuio vna glo. quaz dz hic
Ab. singulari in. c. duo. s. i. dist. q. queibz co
tumacia e digna excoicatioe. z tuc e maior q.
to ex miori relungit. Et q. sequit q. p. rariu.
e p. rariu. mortale. aliter no posset excoicatio fer
ri. xi. q. iij. c. null. c. i. ff. de c. epi. Sed ista
iura faciunt p. rariu. illa glo. q. dicit q. p. rariu.
culpae no e infligenda excoicatio. Sz potes
telligere illa glo. alio no p. rariu. q. p. rariu. in
duobz. z q. no p. rariu. nec p. rariu. ¶ Ita iura
intelligit in co. p. rariu. z no parentem relatiu.
qd e no. fm Ab. q. dicit q. alibi no legit hac li
mitatoe. Et p. rariu. limitatoe Ab. allegat tu gl.
no. in. l. i. creditor. s. i. ius. ff. de appel. in. l. i.
de dolo z p. rariu. in. l. i. magna in. prin. Et dz
Ab. p. rariu. q. p. rariu. est p. rariu. mortale. adde
notata p. Bar. in. l. i. omne delictu. ff. de re mili.
p. glo. z doc. in. l. i. s. i. ff. de ius di. no obet
per glo. in. l. i. si filius. ff. de interro. acci. z p. mo
dernos in. l. i. si mora. ff. lo. ma. z in istis loc. vi
det esse cois conclusio. q. p. rariu. no sit deli
ctu. q. no ponit inter tractat? maleficioz. im
mo inter ciuiles. pot tñ dici largo mo delictu.
¶ Nota q. per verbum videt. respondetur de
iure. vt in dic. c. i. Et adde Bar. fm Ab. in. l. i.
qd tñ. s. si arbiter. ff. de arbi. z tu adde glo. sin
gulari in. l. i. diem p. rariu. s. si plures. in. l. i. glo.
magna. ff. de arbi. z qd notat glo. in. l. i. si duo.
in. ver. for. tase. ff. de arbi. ¶ Nota q. doctores
tenent sup. glo. iij. q. tota vniuersitas pot rariu.
fari ex causa. p. quo de. pastoralis. s. p. rariu.
de re iudi. glo. in. c. in singul. de statu regula.
z dicit aliq. q. sumo? pot recusari qn metro.

q. d. ag. ad p. rariu. de p. rariu. p. rariu.
a. h. p. rariu. q. d. ag. ad p. rariu. p. rariu.
a. h. p. rariu. q. d. ag. ad p. rariu. p. rariu.
a. h. p. rariu. q. d. ag. ad p. rariu. p. rariu.

politam vel maiores q̄ p̄sunt s̄s̄ suspecti. Ab.
an̄ putat si remor̄ suspect̄ remanet s̄n̄od̄
in suo p̄fecto n̄ūero. qui regit̄ fm̄ q̄l̄it̄ c̄ae.
q̄ p̄pter suspit̄ez quorū d̄a nō poterit tota si
nodus recusari. cū ius vniuersitatis remane/
at in nō recusatis. saluāt tñ glo. doc. in p̄silio
ḡn̄ali. q̄ recusari nō p̄t. naz tota eccl̄a errare
nō p̄sset. c. a recta. xxiij. q. j. iuncta glo. no.
Et nota q̄ ab. hic vult q̄ p̄siliū representans
totā eccl̄am nō p̄t errare. Cōtrariū tñ dicit
in. c. significasti. de elec. t̄ ibi retuli dicta sua.
Situ vis scire qd̄ operet̄ pactū de m̄dendo
corā alieno iudice in p̄silia ip̄i iudicis nō fa/
cū. p̄cludas ex intencōe doctor̄ in dic. c. j. t̄
in. l. si cōuenierit. ff. de iurisdic. om. iudi. q̄ h̄z
locū p̄nā s̄z tenet̄ parti lese ad interesse. p̄pter
p̄niam. t̄ si fuit pactū nudū. ageť ad interesse
actōe de dolo. de iure ciuili. si fuit pactū vesti/
tū. ageť ad interesse ex stipulatiōe. vbi ad pe/
nas si fuit appositā. Iura s̄q̄ue p̄mitit̄ peni/
tentiā. intelligunt̄ saluo iure partis aduerse.
Et ratio interesse poterit p̄ueniri corā illo iu/
dice corā quo m̄dere p̄misit fm̄ magis cōiter
doctores. t̄ h̄ p̄cedit̄ etiā si p̄misit iuramen/
to m̄dere corā illo iudice. q̄ iuramentū. reci/
pit intellectū. fm̄ subiectā materiā sup̄ qua
p̄stat̄. l. si. qui satisfada. cogan. pro q̄ Ab. ad/
ducit̄ notabile dēi. Inno. an. c. p̄tias. de ar/
bi. vbi dicit q̄ si iurauit stare arbitrio alicui.
debz̄ intelligi fm̄ subiectā materiā. s̄ q̄ stabo
vel solua p̄nā. qd̄ dēi Ab. in aliquib̄ locis
approbat̄ pro notabili. in. c. veniens. in. c. quē
admodū. de iure iuran. in. c. ex parte. de cleri.
nō residen. in. c. vt sup̄. de rebus eccl̄e. nō alie.
S̄z vide in rubrica de arbitris q̄ Ab. ibi nō
tenet̄ dēi Inno. de quo dicit̄ in rubrica de iu/
re iuran. Et nota q̄ si aliq̄s p̄misit soluere i/
certo loco specificato. nō ē locus p̄nie. ibi em̄
videt̄ p̄traxisse. l. p̄traxisse. ff. de actio. t̄ obli.
c. romana. s̄. p̄trahētes. de fo. p̄peten. in. vi. t̄
h̄ est vey si ibi inueniat̄. Hoc tñ dēi limita/
singl̄ q̄n̄ simplr̄ p̄misit soluer̄. secus si vltra p̄/
missionē renūciauit suo foro. q̄ tñ etiā si ibi
nō inueniat̄ h̄z locū remissio vt remittat̄ ad
locū vbi destinauit solutiōez. hoc em̄ voluit
renūciando foro suo. glo. ē reputata singl̄ar̄ i/
l. j. ff. si q̄s in ius voca. nō lerit. de qua glo. fu/
it habita mētio in ti. de fo. p̄pe. Et q̄n̄ aliq̄s p̄/
mittit soluere in aliquib̄ locis exp̄ssis. cū ap/
p̄t p̄ueniri s̄lud̄. ff. de iur. iuran. t̄ ibi dicit̄ p̄ueniri s̄lud̄.

positōe clausule ḡn̄alis. t̄ vbiq̄q̄ petiti sue/
rit. t̄ ibi m̄dere. vide p̄ Bar. t̄ alios i dicta. l.
si cōuenierit. in. l. iij. s̄. si q̄s ita. ff. de eo qd̄ cer/
to lo. Nota dēi Ab. in. l. c. j. in. vlt. colū. dñ
de q̄ mercator p̄prie ē ille q̄ plures negotiatio/
nes facit. nō vñā tñ in. l. j. s̄. j. ff. de tribu.
Et allegat̄ tex. singu. in. l. semp. s̄. negotiato.
res. ff. de iure imu. Tu autēz adde notata per
Bar. i. l. legat̄. ff. de lega. iij. in. l. mariti. s̄. qui
questū. ff. de adul. vbi dicit q̄ noia significā/
tia delictū verificatur in vno actu. vt in fure. vñ q̄ s̄lud̄ p̄ueniri s̄lud̄
t̄ raptore. dicit̄ tñ glo. notabil̄ in. l. j. in. prin.
ff. de aleatorib̄. q̄ ille qui semel tenuit luduz
nō dicit̄ aleator t̄ glo. in. l. iulian̄. s̄. si p̄cura/
tor. ff. de actio. emp. q̄ institut̄ i vna renō d̄z
p̄prie institutor. Itē Ab. allegat̄ Jo. de ligna.
in. p̄be. clem̄. q̄ scholans non intrās nec stu/
dens nō gaudz̄ p̄uilegio scholariū. Et idē si
in honeste viuūt. adducit̄ etiā dictūz notabile
Bar. in. l. semp. ff. de iure. imu. q̄ ille qui ē in
collegio alicui⁹ aris. si nō exercez artē. nō gau/
der p̄uilegio. Et tu adde Bar. in. l. qui s̄b p̄/
textu. C. de sacrosan. eccl̄e. in. l. j. C. de colle. li.
xi. in. l. j. C. de tiro. li. xij. Intellige tñ p̄dicta
nisi descript̄ in matricula ex causa destitisset
ab exercitio aio tñ redēdi. q̄ tñ nō p̄dit p̄ui/
legia aris. secus si destitit sine cā ita q̄ nulla
sit veri s̄ilitudo q̄ redeat. de quo p̄ Card. i p̄/
hemi. clem̄. Et Ab. in. p̄be. grego. t̄ Bal. i
p̄be. digestoꝝ in. prin. Et qui nō ē descriptus
in matricula. nō gaudz̄ p̄uilegio. ter. ē quē
p̄derat Bal. ibi in. l. si duas in. fi. ff. de excu/
sa. tuto. t̄ ē glo. ordi. i. l. eos. C. de offi. magis.
mili. quā notat Bal. in. l. ex eo. ff. de testa. mi/
li. in. l. petitor̄. C. de aduoca. diuer. iudi. q̄ q̄
nō ē in matricula nō p̄t p̄ficere instrumenta.
Et in. c. j. de p̄rouer. seu. Nota gl̄. in. c. de/
cernim̄. in. v. p̄sumant. q̄ cāe ciuiles laicas p̄/
ep̄m delegari possunt. s̄z nō sp̄iales. vlt̄ crimia/
les. Cui adde gl̄. in. c. bñ quidē. xvi. dist. in. c.
p̄uenit. xcv. dist. in. s̄. vey. xxiij. dist. que dēi nō
p̄p̄sse demā dare laico p̄rātē excoicandi. Nota
ex eadē gl̄. significatū vbi p̄sumat̄. Nota q̄
laic⁹ p̄t habet̄ officiū faciēdi fabricā eccl̄e q̄n̄
h̄z purū t̄ nudū officiū m̄uēdi aliq̄s reddi/
tus in fabricā eccl̄e t̄ habet reddere rōem p̄so/
ne eccl̄astice fm̄ Ab. cuius opi. sic intellecta
mibi placz̄ p̄ra Anto. debu. quietiaz laicus
fm̄ Ab. p̄t deputari. collector obuentionuz

Determinat

ut p̄t p̄radat vobis vobis

spūaluz. qz licz ipm ius papiendi sit spūale
nec possit cadere in laicū. c. am. de pscript. tñ
ipi fructus nō sunt qd spūale. *Nota etia q*
laicus nō pōt esse vicari⁹ epi vt cōiter cōclu-
dūt doc. in die. decernim⁹. b. vez in spūali.
b. s. vbi epūs habet tpales iurisdicōez bñ
posset cōstituere vñ laicū. c. si. ne cleri. vñ mo-
na. in vi. Et plus dicit doc. in. c. Johēs. de
cleri. cōiuga. in. c. co. ti. i. vi. q. cleri⁹ ex qd cō-
iugat⁹ nō pōt esse vicari⁹ epi. qz nō gaudz pui-
legio ecclīastico nisi in duob⁹. de quib⁹ in die
to. c. i. pōt tñ laicus esse assessor iudicis ecclī-
astici. l. Nota q assessor iudicare nō pōt glo.
in. l. i. ff. de assel. nulla em bz iurisdicōez t fo-
luz bz officiū p̄suliendi. l. Nota glo. vlti. qz ex
ea potes p̄gnosce q p̄pue dicat⁹ plat. nam
p̄pue dicunt illi qui hñt iurisdicōez ordina-
riā. t lato sumpto vocabulo ille rector qui bz
curā pōt dici plat. c. tua. de cleri. egro. Et
adde ter. in clemen. duduz. s. in ecclīis. de se-
pul. vbi rector curatus t plat⁹ ponit⁹ sepatiz.
Adde etia glo. in clemen. i. in p. platū de elec.
Nota q cā iurisp̄trōnat⁹ nō ē mere spūa-
lis. nec tanqz mere spūalis subijct iurisdicōi
iudicis ecclīastici. s. tanqz p̄iuncta t p̄nera spi-
ritualib⁹. ter. est qui sp̄ allegat in. c. quanto. t
fm Alb. dicit ius patronatus annexū spūali.
qz nō dz pueniri ad institucōez. sine p̄ntatōe.
cū ergo p̄ntatōez pueniat ad illā institucō-
nez. que est mere spūalis p̄ tanto dicit⁹ annexū
iurispūali. t istā rōez videt⁹ sensisse Inno. in
c. qd sicut de elec. l. Et nota q vñ iurisdictione bo-
noz p̄fiscata etia tñ iurisp̄trōnat⁹. s. in sp̄e
nō pōt iudex laicus p̄uare aliquē iure patro-
nat⁹ p̄pter delictū. de q p glo. sing. in. c. filijs.
xvi. q. vii. Et adde q voluit Bar. in. l. impa-
tor. ff. de fidei cōmis. liber. vbi dicit q res qd
p̄hibita alienari nō pōt deuenire in fiscū p̄p̄
p̄fiscatōem. de quo late p̄ cū t moder. in. l. si fi-
nita. s. si d̄ vectigalib⁹. ff. de dam. insec. l. No-
ta glo. in b. c. quāto. dñ dicit q laicus pōt pos-
sidere ius funeradi s. nō habet dominū. ius
tñ funeradi nō ē spūale s. ē annexū spūali. sicut
ius patronat⁹. cū sit in cimiterio. qd ē sacz. vñ
in ecclā fm doc. s. dicit Ab. notabil⁹ q dñ
glo. t doc. p̄cedit de iure civilī p iura allegata
in glo. nō aut in sepulchro qd ē i cimiterio vñ
ecclā. qz laicus nō dicit possidere nec qsi possi-
dere. sed dicit tollerari in hac pmissiōe t facul-

tate ex quadā hūanitate. t allegat glo. rñ. q.
ij. s. itē querit. Et nota q si agit actōe realī p
ipō vsu funeris. p̄gnitio spectat ad iudicē ec-
clesiasticū fm Antho. de bu. t Ab. qui in hoc
p̄cordat. s. si agit actōe p̄sonali. vt qz agit de
iure patronat⁹ p̄missio donari in hoc casu est
inter ipsos altercatio. qz Anto. de bu. vult q
iudex sc̄laris pōt p̄gnosce. Ab. aut p̄tradi-
cit. dicit em q ad ecclām spectat p̄gnosce an
teneat p̄missio vñ nō. vel an sit obligatus ad
tradendū vel nō. et quo agit de re f̄biecta ec-
clesie s. forte p p̄cordia possit fieri distinctō
de q dñ est. s. in rñ. de foro p̄p̄. In vsura q
ē crimē ecclīasticū. q aut dubitat de subā cō-
tract⁹. aut nō. sic etiā dicendū quāuz ad ius
patronat⁹ p̄missiū. *Nota ex textu in. c. at*
si cleri. q p̄ conuictōez p̄bat delictū p̄tra ali-
quē. q p̄uicio sit p̄ testes vel p̄ instrumēta. Et
etiā p̄ duos testes tñ pōt p̄bari crimē. ij. q. v.
c. i. s. si. Et Ab. in prin. hui⁹ capi. allegat glo.
quā d̄ singlarē in. c. p̄sul. ij. q. v. q etiā cōtra
papā sufficiūt duo testes de crimē. t hac gl.
Ab. in multis locis dicit aut singlarē aut nota-
bile in. c. p̄tuas. de maio. t obe. in. c. i. de p̄cu-
ra. in. c. tercio loco. de p̄ba. in. c. quoties. in. c.
sup eo. in. c. licz. de testi. in repetitōe. c. cū effes.
de testa. Adde etia qd notat glo. de duob⁹ re-
stib⁹ in. s. qñ aut. ij. q. i. t an duo testes suffici-
ant de iure civilī. qñ venit imponēda pena vl-
timi supplicij. ē ter. notabil⁹ in. l. qui finiam. C.
de penis. qui p̄bat q sic. tan p̄ scripturā pos-
sit p̄bari crimē. t Ab. hic allegat ter. in. c. si de
iure iuran. in vi. t Jo. an. i reglā Semel ma-
lus. in mercu. t tu adde notata p glo. in. c. p̄sti-
tucōez. de v. signi. in vi. in. c. cū in ecclīis. de
maio. t obe. t pulchre p̄ Bar. in. l. in senat⁹.
ff. ad turpi. Et ibi notabil⁹ Bar. ponit tres
casus in hac materia. Primus ē q delictū
qd p̄mittit p̄trahēdo. pōt p̄bari p̄ instrumen-
tū. vt in die. l. in senat⁹. Secundus casus ē q p̄
instrumētū pōt p̄bari ad mimiculū circa deli-
ctū. l. p̄tra negantē. cū ibi nō. C. ad le. acqui.
Tercius casus ē q maleficiū directo p̄stru-
mētū p̄bari nō pōt. l. iij. s. idē dñus. ff. de tes-
ti. qz iudex dz audire testes qui dicant b. Ad
de etiā pulchre notata p Bar. in. l. nō intelli-
git. s. tacita. ff. de iure fisci. vbi dicit q p̄ p̄ua-
tā scripturā p̄bat delictū alicui⁹ qñ delictum
p̄mittit p̄mittēdo. vel p̄trahēdo. l. Et nota ex

Quante

eo. rter. q. cū ponat ibi tanq. diuersa cōfess.
et cōuictus. ergo cōfessus nō dicit p. p. cōui-
ctus. qd. valet ad statuta. cōfiteudo ergo vi-
detur seipm. p. d. e. Cui adde ter. in. c. ecclesia
sanctemarie. in. si. de cōsti. in. l. i. q. l. q. no. ap-
pel. nō recit. in. l. qui sententiā. C. de penis.
¶ Scias et nō tradas obliuioni q. vt cōfessio
facta super crimine plena p. iudicet oportet
vt fiat in iudicio. et in p. n. iudicis sui. q. casu
plene p. iudicat etiā nullo p. cedere p. cessu. Et
Ab. allegat singulare dictū Inno. in. c. qua-
liter et q. n. ij. de accu. et Bar. i. l. si cōfessus. ff.
de custo. reo. vbi notabili. de dictū Inno. p.
cedere q. n. cōfessio fit principaliter et p. ter se.
tūcē valet sine p. cessu. scē si fiet in p. d. e. ter p.
quā daz cōsequētiā. et p. bac limitatōe Bar.
tu habes bonā glo. in. c. ex penitētib. l. dist.
q. notabilr. dicit q. si p. mouet cōfiteret suum
crimē nō debet ex h. p. uniri s. solū repellī ab oz-
dinis susceptōe. q. ad h. nō agebat. Et si ali-
quis interrogaret te q. n. dicit cōfessio facta in
iudicio seu in iure. dicas q. nō sufficit q. fiat i
p. n. iudicis. sed oportet q. iudex sedeat pro
tribunali. p. h. ter. cū glo. notabi. ij. q. j. s. q. n.
a. Et hoc q. n. causa exigit plenā p. bationem
si vero exigit semiplenā tūc sufficit iudicē iu-
nerare p. locū iudicij. ter. habes nota. cuz sua
glo. in. l. voluit. ff. de interro. actio. Et quia
in dic. c. at si clerici. fit mērio de depositōe et su-
spensione. nota tu inuenis vt scias rīdēre q.
ē dīa inter depositōes et suspēsiōe. Itā de
positio est ab altaris ministerio p. p. terna remo-
tio Suspēsiō vero est ad tps. ¶ Nota ex glo.
l. q. licet infamia facti trahat originē ab actu
gesto corā seclari iudice. tū indicēda est purga-
tio. Et p. p. n. iudicē adde pulchra glo. in. c. q.
liter et q. n. ij. de accu. in. h. a maliuolis. in. c.
cū dilect. de purga. cano. in. h. apud bonos.
nā p. p. terna scādali cūitādū indicēda ē purgatio
vnde cūq. infamia p. cessit. ¶ Nota etiā sin-
glr. ex eadē glo. q. deficiēs in purgatōe nō dici-
tur vere p. uice s. interpretatiue. qd. ē notabile
p. p. terna statuta faciētia mētiōē de cōuictis. et
vñ surgat hec facta cōfessio q. n. quis deficit in
purgatōe h. h. glo. notabilē in. c. in sinuati. d.
symo. Et adde Ab. i. c. inter. de purga. cano.
vbi dicit idē de statuto. Et qd. notat Ab. in. c.
porro. de p. uile. in. c. p. tuas. de symo. q. in sta-
tuta. h. a capimr. p. p. terna. Et qd. voluit Bar.

in. l. i. ff. de excep. in. l. gallus. in. prin. ff. de li-
be. et posthu. i. l. i. ff. de p. f. in. l. i. beres q. n. q. ff.
de acqui. here. Et scias p. intellectu. c. at si cle-
rici. q. cōfessio facta p. clerici corā iudice seclari
nō volūtariē lingāre. ē sufficiens indicij q. sup-
ponat tōrture fm. Ab. allegantē Inno. in. c.
p. inquisitōes. de elec. Et adde tūc Inno. i.
c. cū sup. de p. f. Bal. in. l. magistratib. ff. de
iuris. om. iudi. in. l. clarū. L. de aucto. p. stan.
¶ In quib. locis habet q. p. fessio facta coram
iudice p. terna iudice valz tanq. facta corā iudicij
¶ Nota tū singlr. q. p. fessio facta corā iudice
die in nullo p. iudicat. glo. ē singu. in. c. ex litte-
ris. de diuor. etiā si est facta corā iudice. q. lu-
bicū lingue nō ē facile ad penā trahēdū. vt ē
ter. nota. in. l. famosi. ff. ad legē iuli. maiest. in.
l. i. L. si q. s. impa. maledic. vbi p. doct. L. In h.
c. at si clerici. format vna q. s. tio pulchra. et corā
diana. an in cāmere ciuili p. cedat recōuentio
clerici corā iudice seclari. et glo. hic tenet q. sic.
cui adde glo. in. c. deniq. xvi. dist. et breuif
videt esse magis cōis cōclusio q. sic. licz mlti
doctores teneat p. trariū. S. q. dicit Jo. an.
q. p. fessio approbat ista opūiōe. g. attēdē-
da est. q. est optima legū interpret. c. cū dile-
ct. de p. f. Et nota glo. in. h. c. q. infamat
de facto suspēdit a bñficio donec se purgaue-
rit. et p. clude q. infamia iuris inducit facultatē
deponēdi seu p. uari. infamia facti facultatē
suspēdendi. Intelligit tū Ab. glo. hic. et qd. su-
p. ea doctores. q. iudex d. p. cedere p. inq. s. tōz.
et si crimē nō pōt p. bari. et infamia viger. debz
purgatōes indicere. S. si infamia iducit seā-
dalum. vel crimen est magnū. tūc statim pore-
rit suspēdi pendēte p. cessu. Allegat glo. quā
dicit notabilē i. c. si p. s. biter. ij. q. v. et Jo. an.
in. c. j. de accu. in. vi. ¶ Si tu vis scire que cri-
mia sint depositōe digna. tu hēs duas glo. in.
c. j. lxxi. dist. xv. q. viij. in summa. et verior il-
la videt opinio q. nullū crimē erigat depōsi-
tiōē nisi in iure exprimat nisi def. incorrigibi-
litas. Est alia glo. in. c. si. i. q. v. et ista vult que
nō esse deponēdū nisi p. maximo crimine. pro
qua glo. est ter. nota. in. c. inuentū. xvi. q. vij.
vbi etiā bñficio nō pōt p. uari nisi pro graui
crimine. et que sint graua crimia. vide glo. in
l. ad ea. ff. de re. iu. et que dicit in repetitōe. c.
inter alia. de immu. ecclē. et maxime in additi-
onibus. vbi quedam pulchra inuenies.

A Et an ppter fornicatores debeat quis deponi. pclude qz tex. in. c. sicut. in. c. clericos. i. c. si at. de coha. cle. 7 mul. iponit varias penas. e in optione iudicis qua pena imponat. glo e no/ ta. in. c. fraternitatis. xxxij. dist. Notoria aut fornicatio e digna depositione fm Antho. de bu. 7 adde ea que dicta sunt in Rubru. de co/ ba. cle. 7 mul. Et de electione penaz. adde qz vbi in lege apponit pena alternatiue. solz du/ bitari cui sit electio. an iudicis. an vero rei. de qua questio de p. doc. i. l. si fugitiu. in. l. qui/ cius. C. de ser. fugi. 7 ibi Bar. pcludit qz si b/ ba no dirigat ad iudice neqz ad reuz. sed sunt dubia. qz in penis corporalibz electio e iudicis. in pecuniarijs e rei. sed aliter loquit Bar. in. l. i. ff. de effracto. qz sit electio rei sp. p. l. inter p/ tatione. ff. de penis. sz tene qz dicit Bar. in. dic/ ta. l. qui cius. 7 tal electio dz fieri parte citata fm Bal. in. dic. l. si fugitiu. Et adde glo. no/ que est si. in. c. a. crapla. de vi. 7 hone. cle. Et nota qz iudex no pot dare electioez mortis reo. tex. e singla. in. l. i. ff. de p. an. 7. §. i. ff. de pe. Et nota etia singl qz in casu in quo in pe/ nis alternatiuis electio e rei. tunc si reus eligat grauiore mos no e ei gerendus. vt qz dicit Ita/ tutu. aut soluar centu. aut fustiget. 7 aliquis auaricia ducit eligat fustigari. vt notabit vo/ luit Rafe. fulgo. in. dic. l. qui cius. L. Nota etia qz si iudex pdenauit aliquem in decem flore/ nis quos si no solueret infra decem dies debet sibi manus amputari. tunc iudex post decem dies pot facere executioez sine in bonis pdenari. Dm e sing. Bar. in. l. cu duobz. §. idem iudic. ff. p. socio. L. Nota hac reglam qz depositio re/ glariter nunqz traditur curie seculari nisi seq/ tur incorrigibilis. exceptis quibusda casibz positis p. doc. in. dic. c. arsi clerici. in quibz sta/ tim tradit curie seculari. Scias qz Ab. refert se disputasse sub Petro de ancho. 7 pclusisse qz licet pro homicidio no tradat clericus cu/ rie seculari. c. cu no abb oie. h. eo. n. Illud pce/ dit nisi essz homicidium qlicatuz. vt qz tñsiret in alia spz criminis grauiore. vt patricidii. qz tñc statim dz degradari 7 tradi curie seculari. et sic in silibz. 7 adducit inter alia tex. in. c. j. de homi. que intelligit in clerico. 7 qz Ab. in. dic. ro. c. j. vult qz ille tex. no habeat intellectum gl. ibi. qz laicus ppter immunitate ecclesiastica ppter homicidium ppetratu p. ditorie. Ego libent vel

le scire ab Abbate quare ptra regulas iuris debeat i casu dicti. c. j. de homi. in. c. dñi de qz dari clericus 7 tradi curie seculari. 7 laicus debz gaudere immunitate ecclesiastica. fm reglam iu/ ris. cu laicus reglariter puniat pena mortis naturalis. 7 clericus puniat pena mortis ci/ uilis. que e depositio. Adde tñ p pfirmatõe dicti sui glo. in. §. p. p. rariu. in. l. i. ff. de heredi. que ab intesta. vbi ppter imanitate criminis ferfina ptra mortui. 7 tex. singu. in. c. muli/ er. xv. q. j. vbi pecus tradit morti. ppter ima/ nitate criminis. 7 ppter imane crimen mortu tradit bestijs. glo. e singu. in. l. j. ff. arbo. fur. cesa. fm moder. in. l. j. C. qz testa. fa. pos. 7 fa/ cie glo. in. c. ij. de peni. 7 remis. L. Nota ex glo. j. i. §. d. adulterij. 7 qd ibi p. doc. qz adulteriu dicit grauius ceteris criminibus qz ad frequẽ tatõem. qz e magis frequẽ ceteris delictis. sz qm ad criminis qntitate no est maius alijs. 7 adde tex. in. l. interdiz. §. j. ff. de publica. vbi dicit qz aliquis pot grauius delictu pmit tere in aliquẽ qua eius vxore corrumper. Sed in cõtrariu allegat tex. in. l. codicillis. §. mte. ff. de leg. ij. vbi singl pbat qz grauius sit cor/ rumper vxore alicui qz eius filiu interficere. 7 adde glo. in. c. qd in omibz. xxxij. q. vij. L. No ta quedã quotidiana que no dñt esse ignota epis. Epus pot dispensare ptra canonẽ supio/ ris pnialem. qz hodie pnie sunt arbitrarie. c. deus qui. de peni. 7 remis. 7 vide pulchra gl. in. c. mensura. de peni. dist. j. c. de bis. l. dist. 7 tex. singlarẽ. in. c. que pauter. de peni. dist. 12 Et glo. in. dic. c. mensuram. disputat qñ sacer dos imponit minore penã an ille sit tutus q ad deũ. Si vero e canon penalis seu deposi tius 7 indulget dispensatõem. tñc epus pot illaz facere. vt notat Inno. in. c. dilectus. de tempo. ordi. etiã si essz pstitutio p silij fm Ab. licz Antho. de bu. velit cõtrariu. qz tñc epus erequit cõsilij indulgens dispensatõem. Si aut cõstitutio loquit gñatr. nec pmittendo. nec verãdo dispensatõem. tunc in delictis pot epus dispensare in adulterio 7 in minoribus. nisi repiatur pibitus. In alijs vero delictis reglr no dispensat nisi repiatur sibi pmissuz. qz p dispensatõem violant iura supioris. qd no licet. cle. ne Romani. de elec. Et que dicitur minora crimina. relinquit arbitrio supioris. qui habebit p siderare an inducat irregularita

ut Novo frot. Senio.

h. qz aliquis gl. d. vlt. homicidii.

tem. et cōsiderare animū delinquentis. et con-
tempnū. et alias circūstātiās. Et nota singu-
lariter q̄ in hac materia nō debent argumen-
tari in facultate dispēdandi ab iōptare vel
majoritate rōnis fm̄ Ab. qui allegat fede. de
senis. consilio. xiiij. et Jo. an in regula q̄ a iu-
re in mercu. Limitat tñ Ab. notabilr nisi ca-
sus pmissus haberet rōnē pmissionis et p̄s-
sam. quā extenditur. vbi reperit eadē ratio.
quia tñc nō cōceditur. s̄ potius includitur et
tacita mēte pmitteret Allegat in argu. nota-
ta per glo. nota. in. c. j. de tēpo. ordi. in vi. i. v.
italie. et in de. j. de elec. in v. eligatur. quā al-
legat idē Ab. in. c. j. de iudi. Alex. in. l. si fūti-
ta. §. si de vectigalibus. ff. de dam. ifec. Bal.
in auctē. quas actiōes. C. de sacrosanc. eccl.
et reputat singularis. et hoc intelligit Ab. in
dispensatiōe odiosa. ne obstat tēp. in. c. p. ve-
nerabilē. in prin. qui filij sunt legitimi. Allegat
etiā glo. quā dicit nota. in de. j. de offi. vica.
in v. sacerdotiū. quā glo. allegat etiā Domi-
in. cōstitutionem. de regu. in vi. que glo. so-
pbat q̄ in materia dispēdandis sit extensio p
idem p̄tate rōnis. Nota tamē singulariter et
q̄ sic ep̄s pōt ex maxima causa statuere cō-
tra canones. fortius dispēdare. vt notat Bal.
l. omnes populi. ff. de iusti. et in. per rex. sin-
gularē in. l. si hominē. ff. mādā. et intellige q̄
supuenit causa noua vel antiqua verisimilitē
nō cogitata p papā. et est pfecto pulcra limi-
tatio ad predicta. Et addē qd singulariter vo-
luit glo. in. l. tale pactū. §. si. ff. de pac. ¶ Sed
soler dubitari an ep̄s possit dispēdare cōtra
p̄p̄iā cōstitutionē. et cōiter cōcludit q̄ sic. de
quo p Jo. an. in regula cui licet. in merc. vbi
dicit sic seruare vniuersū mūdū. qd tñ limi-
ta nisi cōstitutio transiisset in cōtractum seu
p̄uilegiū fm̄ Anto. de bu. pro quo facit fm̄
Ab. qd notat Bar. in. l. qd semel. ff. de decre.
ab ordi. faci. cui addē Bar. in. l. ij. in fi. ff. d. iu-
re iunū. addē tñ qd Bar. in. l. i. ff. q̄ quisq̄ iu-
ris. voluit q̄ statuta ligēt ip̄os statuētēs. tñ
cōiter tenetur contrariū. vt p Jo. an. in. c. vt
animarū. de cōsti. in vi. et Bar. in. l. lici. ff.
de fidei cō. liber. dicit q̄ si ep̄s facit cōstitutio-
nē q̄ si quis fecerit sic. sit ex cōicac. et ep̄s facit
nō erit ex cōicatus. Adde etiā notata p Bal.
in. l. digna vox. C. de legi. Limita scdō nisi cō-
stitutio ep̄i esset iurata. cū seipm a iuramēto

absoluerenō possit. facit qd notat Jo. andr.
super glo. in. c. j. de suple. negli. prela. in vi. et
ibi fm̄ Ab. ponit notabile dictū limitās p̄ce-
dentia in hac materia loquentia. dicit enī q̄
vbi canones imponūt leges ip̄is ep̄is. tñc nō
dispensant nisi hoc exp̄selle repenat p̄cessus.
pro quo dicto Ab. allegat glo. nota. in. c. fi. j.
q. v. q̄ ep̄s nō pōt dispēdare cū simantaco i
beneficio q̄n sibi fuit data pecunia. facit text.
de. si. de re. ecclē. nō alie. vbi ep̄s nō aucto-
ritat in facto p̄prio. et qd ibi notat p glo. Et tu
adde glo. nota. in. c. ad abolēdaz. in v. nō va-
lere. de si. p̄es. de qua in rubri. de si. p̄es. in fi.
Et an ep̄s possit dispēdare cū incestuoso. vide
notata i. c. si qua virgo. in. c. si q̄s sacro. xviij
q. j. vbi q̄ sic. et loquitur illa iura de virgini-
bus deo dedicatis q̄ matrimonio cōtraxerūt.
et etiā de monachis Et in materia nō tradas
obliuioni notabile dictū Inno. in. c. euz ad
monasteriū. de statu mona. q̄ si isti inferiores
q̄bus cōceditur facultas dispēdandi in certis
casibus dispēdant sine causē cognitiōe. dispē-
satio est nulla. vel saltē debz retractari. et dis-
pensans punietur. nā alias nō est dispēdatio
s̄ dissipatio. q̄ p̄p̄ie dispēdatio est iuris cōis
relatio facta cū causē cognitiōe ab eo q̄ h̄z
potestātē dispēdandi Et vide etiā glo. multū
notabile in. §. nisi rigor. i. q. vij. Et adde no-
tata p Inno. in. c. veniēs. de si. p̄es. glo. in. c. j.
de eta. et qua. in vi. glo. et docto. in. c. lras. de
cōces. p̄bē. in. c. fraternitati. de scilina. Et glo.
cōiter nō allegatas in. c. q̄ in aliq. li. dist. in. c.
si qui sine. lxxi. dist. ¶ S̄ dubitat q̄ ep̄s di-
spensat in adulterio et minorib⁹ criminib⁹. an
possit dispēdare postq̄ deposuit clericū. an ve-
ro an depositiō. de q̄ p glo. in. c. ideo. ij. q. vi. i
c. si q̄s p̄es biter. vij. q. j. in. c. ep̄s. xi. q. ij. in. c.
clerici. de de. ex cōi. mini. in. c. extue. de de. nō
residē. in. c. clericus. xvi. dist. Et teneas illam
opinionē q̄ etiā post depositiōē possit. q̄ fu-
it. Specu. et Arch. et seq̄tur Ab. et sentit glo.
magistra. in. c. quāuis. in glo. magna. de re-
scrip. in vi. Nec obstat q̄ p cōdēnatiōē efficia-
tur infamis. et inferior a p̄iue nō pōt restituere
re ad famā. l. j. §. de qua re. ff. de postu. notat
in. c. cū te. d. reindū. q̄ rñdē q̄ ista iura sic itel-
ligūtur q̄ inferior nō pōt directe restituere ali-
quē fame. s̄ indirecte et p quādā cōsequētiā.
sicut in casu n̄ro. restitucō cōtra sententiā

et qd videt q̄ p̄s dispensatio
sit odiosa q̄ maxime p̄p̄ie

suā. in casu p̄cesso. p̄ q̄ ter. sin. in dic. l. j. §. de
 A qua re Sz an possit eps disp̄sare in casib⁹ p̄
 missis sine cōsensu capli. de q̄ p̄ doct. hic et p̄
 glo. in. c. cū ex eo. d̄ elec. in vi. et ibi p̄ Archi. z
 ter. cū gl. l. j. q. v. c. fi. z glo. in. c. ex penitētib⁹. l.
 dist. 21 in istis locis videt̄ esse varietas. sz po-
 tes p̄cludere q̄ nō regat̄ cōsensu reglariter
 nisi in casib⁹ arduis Et nota etiā fm̄ Frederi-
 cū de senis z Ab. q̄ caplm̄ pōt̄ disp̄sare sede
 vacāte. z etiā elect⁹ et cōfirmatus. cūz si mere
 iurisdicōis Nota etiā fm̄ doc. q̄ eps pōt̄ di-
 sp̄sare cū accusato inuito accusatore. qd̄ tū
 itellige qñ disp̄satio venit solū in p̄iudiciū
 publicū nec tāgit̄ interesse p̄uati ¶ Sz qñ
 an eps debeat disp̄sare. z dic q̄ sic pacta peni-
 tentia. z exponit̄ aliq̄ doc. ter. dū d̄t pōt̄. j. d̄
 sed d̄t Ab. q̄ glo. in. c. dñs sancto. in. c. vt cō-
 stitueret. l. dist. et. l. j. q. vii. exigit̄. videtur con-
 cludere q̄ vbi subest cā tenet̄ eps dispensare.
 alias peccat. z pōt̄ implorari officiū sup̄ioris
 et cōcludere sicut hac pulcra materia. qñqz in
 disp̄satione h̄itur vtilitas publica. vt qz scā-
 dalū euitat̄. v̄l ecclia multū meliorat̄ ex perso-
 na illi⁹ q̄ erat valde vtilis ecclie. z ista ē debi-
 ta. z peccat eps nō disp̄sando. z in h̄ poterit
 implorari officiū sup̄ioris. c. vt cōstitueret. i.
 fi. l. dist. qñqz vertit̄ tū vtilitas p̄sone. vt qz ē
 alias bone cōditionis licz incidit̄ in h̄ delictū
 et videt̄ satis cōtritus. z tūc eps pōt̄. nec pec-
 cat nō disp̄sando. et ita p̄p̄ie loquit̄ ter. i. d̄.
 §. de adulterijs. dū d̄t potest. nō em̄ peccat fa-
 ciēdo iusticiā. ex q̄ nō vertit̄ interesse publicū.
 qz saltē pena est vtilis in exemplū. iij. dist. c.
 facte aut̄ sunt leges. Si aut̄ nulla subest cau-
 sa. nec in p̄sone paciet̄. nec extrinsec⁹ respectū
 publicū interesse. tūc disp̄satio fieri nō pōt̄. et
 si fieret nō valeret. vel veniret retracāda fm̄
 dñm Inno. de quo s̄ est facta mētio in. c. cūz
 ad monasteriū. d̄ statu mona. l. Et nota vñū
 pulcrū doc. q̄ p̄ simplice disp̄satione factā p̄
 ep̄m intelligit̄ disp̄satiū in acq̄sitis et in acq̄re-
 dis ordib⁹ et bñficijs. z etiā erit abilitatus
 ad ep̄atū. ex q̄ sublata ē macula pacta penitē-
 tia. z facit ter. in. c. ferrū. l. dist. vbi post peni-
 tentiā incipit̄ esse nouus hō. h̄ tū limita ex in-
 tentione Anto. d̄ bu. z Alb. nō p̄cedere qñ fuisset
 disp̄satiū q̄ ad solā depositōis penā nō im-
 ponēdaz. qz tūc nō poterit̄ p̄moueri l. Et no-
 ta glo. singlarē in. c. fidelior. l. dist. q̄ potius

eligēdus est q̄ peccauit. et penituit quaz qui
 nunq̄ peccauit quia ille scit melius compa-
 ti infirmitatib⁹ alioz q̄z iste. et firmior nūc ad
 resistēdūz qui semel lapsus ē z reuersus l. Et
 ad p̄dicta an disp̄satio sit debita. addetū gl.
 in. c. bone. in. v. ex grā. de postu. p̄la. z an ma-
 teria disp̄satiōis debeat extendi. vide gl. no-
 tabile in. c. qz in tantū. de p̄bē. vii. q. j. c. si q̄s
 in clero. ¶ Scias q̄ dñs feudi h̄z iurisdicō
 nez ordinariā i vasallos respectu cause cōcer-
 nētis feudū. c. ceterū. q̄ etiā ter. notabit̄ p̄bat
 q̄ iurisdicō data p̄ legē inferiori respectu cer-
 te cause. videt̄ p̄durare z effectū habere i qua-
 tū ille velit et possit iurisdicōne exercere. ali-
 as tenoluit iurisdicō ad ordinariū ip̄⁹ con-
 uenti. z dicas idē in iurisdicōe acq̄sita per p̄-
 scriptionē. ter. est valde nota. in. c. currefragabi-
 li. §. excessus. de offi. ordi. l. Et nota q̄ si ordi-
 nariū loci ferat aliquā suā sup̄ questioē feu-
 di nō data negligētia dñi feudi. illa sententia
 nō tenet̄ p̄ter. in. dicto. c. ceterū. et h̄ tenz h̄o-
 stien. qd̄ limita nō p̄cedere qñ dñs scuit̄ va-
 sallos litigare corā ordinario. z nō p̄radixit
 fm̄ Andre. de iur. quē refert et sequit̄ Alb. qz
 fecit sibi p̄iudiciū tacēdo l. Et nota fm̄ doc
 to. q̄ ter. in. dic. c. ceterū. intelligit̄ qñ vasalli
 pretendūt vñū et eundē inuestitorē seu domi-
 nū et q̄libet vult ostendere de iure suo Si autēz
 questio vertit̄ inter dñm et vasallos. tūc que-
 stio debet terminari p̄ alios vasallos seu p̄ pa-
 res curie. Et si aliq̄s interrogaret te qui dicant̄
 tur pares curie. rñdeas q̄ vasalli eiusdēz dñi
 et dicunt̄ pares fm̄ Inno. qz debent habere
 cōsimilia feuda. vt si est causa comitum. tūc
 alij comites vasalli erūt iudices Si inter in-
 feriores. tūc inferiores habētes cōsimilia feu-
 da. et sic de similib⁹ Dicunt̄ ergo esse pares
 a paritate feudoz. sz nūquid oēs pares erūt
 iudices si sunt plurimi. et sunt varie opinōes
 sz cōcludere q̄ seruēt cōsuetudo. cessante cōsue-
 tudine potes cōcludere q̄ ipsi pares eligunt̄
 duos vel quot voluerint l. Nota ex dict. no-
 tabli Inno. in. dic. c. ceterū. q̄ in libello cōcep-
 to sup̄ rei vendicāte. nō solū venit directūz
 dominiū sz vtile. qz libellus est late interp̄-
 dus in fauorē libellātis. alias āt̄ stricte cōp̄-
 hēdit̄ tū directū dominiūz. glo. in. l. j. §. q̄ in
 p̄petuum. ff. si ager vecti. vel emphi. p̄cta Et
 addenotata p̄ Bar. in. l. j. c. de usufruc. i. l. si

Ex de petro aplo f

A minor. §. j. ff. de iur. **T**u debes scire qd le-
giste tenet qd p pscriptioz acquiri tñ vñle do-
minii directo remanere apud dñm. vt notat
in aucten. nisi tricenale. C. d. bo. ma. in. l. j. i
fi. ff. de aqua plu. arcen. in Juro. in h. c. tenz
q acqrat ena directuz Sz de notabilr Ab. q
h pōt intelligi respectu vñdi et disponēdi de
re pscripta. sz directū dominii inheret ossib⁹
dñi. et ad h allegat notata p Bart. in. dic. l. si
minor. §. j. in. l. ad pbatioez. C. loca. qd dicit
memorie cōmendatū Tu at adde qd p pseri-
pñonez acqrat vñle dominii tñ. Bar. in. l. si
na. C. ex qui. cau. ma. Limitat tñ h nisi statu-
tū dicerz qd p pscriptioz acquirat dominii.
qz tñc intelligit de directo vt statutu aliqd ad
daturū cōi. Dicen ē singulare Bar. in. l. j. ff. d
vsuca. Limita etiā scdo. nisi qd pscriptisset tā
tō tēpore cur⁹ cōtrariū memoria nō existeret.
rec. habes singulare in. l. h iure. c. sup litteris.
ff. de aqua quoti. et esti. Facit qd habet in. c.
sup quib⁹ dñs. §. pteca. de vbo. signi. **T**u
scis q iudex pōt cognoscere an sua sit iurisdic-
tio. l. si qd ex aliena. ff. de iur. c. sup litteris.
de rescrip. istud nō pcedit in dño feudi cū ne-
gatur dñs Et ē rō qz nō cōtendit de nudo ex-
ercitio iurisdicōis. imo de ppietate et cōmo-
do ipsius iudicis. p h Ab. allegat glo. singla-
rē. l. de iure. ff. ad muni. q voluit q iudex nō
pōt cognoscere an sua sit iurisdicō qñ ē cōse-
cutur aliqd comodū. puta decimā litis. vel
comodū sportulaz Et adde tu q illā glo. seq-
tur Bar. in. l. qdā cōsulebat. ff. de re iudi. in
dic. l. si qd ex aliena. i. l. j. ff. si qd in ius voca-
nō ie. Dicit tñ ibi q in multis locis illa glo. de
cōsuetudine nō suat Et nō omittas gl. mltuz
in. l. c. statutu. in h. copia. d. rescrip. in vi. q
dicit q vbi pñt qñtio inter pres et iudicē. ita
q ipse pñt a duersariū nō pōt pgnoscer.
Enota q glo. in. d. l. d iure nō pcedit qñ cēt
pñt comodū sportulaz Facit qd habet i. c. z
si qñt des de sumo. Itē dō pñderari qñt as pso
ne iudicis fm An. d. bu. in. c. sup lris. d. rescrip.
Vltimo in ista materia qñt que ordinē ser-
uabūt isti iudices i pcedēdo. et cōiter pcludif
p doc. qd dñt suare ordinē iudiciariū. i decidē-
do suabūt cōsuetudines feudoz. qbus defici-
entib⁹ dñt suare legē cōmunē. qd est notabile
Dolo tibi o canonista declarare quosdaz
terminos. ppter ea que notatur per glo. z do-

Acto. in. c. dilecti. eo. ti. scias ergo qd diffinitō a-
ctionis ponit insti. de actio. in prin. ē em ius p
sequēdi in iudicio qd sibi debet. scias etia q
causa est ipm factū ex quo oritur obligatō. vt
cōtrahere. vel quasi. delinquere vl qñ. obliga-
tio oritur ex ipso facto iure approbato. z ē ius
vnde diffinit insti. d. obliga. in prin. q obliga-
tio est iuris vinculu quo necessitate astringi-
mur ad aliqd dandū vel faciēdū fm nostre ci-
uitatis iura. actio vero pcedit ex obligatōne.
vnde obligatio dicitur mater actiois. l. hic. §.
ca. ff. de pcura. Et habet exempluz. mutuaui
centū. ex isto facto orit obligatio. qz obligat⁹
ad restituēdū. l. cū quid. ff. si certū petā. p ecce-
cutione huius obligatōis oritur actio. que ē
quoddā ius agēdi. vt certi cōditio. fm qd ha-
betur in. l. certi cōditio. in prin. ff. si cert. petā.
et sic de alijs actionib⁹ Et qz dubitat an cau-
sa sit exprimēda in libello. de q per glo. et doc.
in. l. j. ff. de eden. in. c. j. de libel. obligatio. et di-
cas q duplex est causa tam in reali q in pso-
nali. vna remota alia ppinqua Remota in p-
sonali est ipm factū ex quo oritur obligatio.
Causa ppinqua ē ipa obligatio. nā ideo ago.
qz es mihi obligat⁹ In reali vero cā remota ē
ipm factū ex quo causatur dominii. vt peto
rem qz fuit mihi legata. vel qz fuit vendita et
tradita. cā vero ppinqua est ipm dominii. seu
ipm ius causatū ex illo facto. Cuz ergo querit
an causa sit exprimēda. in psonali dō exprimi
cā remota. vt qz mutuaui nec sufficit exprime-
cā ppinquā qz obligat⁹ es. nec tenet expri-
mere causas ppinquas. qz psumitur ex pñ-
one cause remote. in reali vero. cā remota nō
est necessario exprimēda. sz si vult pōt. dō tamē
exprimere causas ppinquas. vt qz suz dñs An at
actio sit exprimēda in libello. et cōclude fm ma-
gis cōz opionē. q tā de iure canonico et ci-
uili nō est necesse q exprimat. sed ex ppositōne
facti semp pōt elici modus agēdi seu actio in-
tentata. de quo p docto. hic. z in. l. j. ff. de edē-
do. in. l. edita. C. eo. glo. in. c. q iura. viij. dñt.
glo. in auctē. de exhiben. z introduce. reis. in
h. libellū. dicit de pñtudiē seruari q nō ex-
primatur actio. capiēdo actōnem p noie ipi⁹
iuris agēdi. vt est rei vendicatō. certi pñtō.
actio furti. z silēs. l. Nota glo. in dic. c. in d.
subtilit. q allegat pulchra iura. de subtilitate
reprobāda. z itellige d pñtiosa **N**ota hāc
p ij

Intelligimus

A regulā breuē materia excoīcati. q̄ excoīcat⁹ reglarit repellit ab actib⁹ iudicialib⁹. nisi i ca-
sib⁹ iure expressis Item extra iudiciū repellit.
cū sibi oīs cōmunio phibeat. nisi i casib⁹ a iu-
re pmissis. ista habentur in c. itellerimus. eo.
ti. i. c. penul. 7 vi. de excep. i. c. pia. de excep. i. vi.
p glo. nota. in. c. decernim⁹. de sen. exco. in vi.
¶ Et nota vñ pulcrū dictū q̄ vbiq⁹ excoī-
catus impedit ne agat actū sibi a iure pmissuz
sp pōt cōueni de tali iniuria Dictū est nota/
bile Vin. et Ab. in dic. c. itellerim⁹. de quo
etiā fuit tactū in rubri. de do. et cōtu. et an ex-
coīcatus pōt petere restitutōz vxoris. habes
pulcrā glo. in. c. quoniam multos. xi. q. iij. et cō-
clude q̄ sic. 7 vult q̄ excoīcatus nō possit pe-
tere debitū ab vxore. licz teneat reddere. ¶ Mo-
ta etiā dcm̄ Inno. in dic. c. itellerim⁹. q̄ in o-
mbus casibus in q̄bus excoīcat⁹ potest stare i
iudicio. pōt etiā cōstituere pcuratōrē. et sequi
tur Ab. et ideo in simili dicit Inno. in. c. cū. i.
et a. de re iudi. q̄ qñ religiosus pōt p se esse in
iudicio potest pcuratōrē cōstituere. Et tu al-
lega glo. in de. religiosus. de pcur. in p. consti-
tuere. ¶ Nota vñ casuz singlarē in quo excoī-
municatus agit. qñ excoīcatus a principio i-
cepit agere. nec fuit expulsus. reus pōt instare
vt cōpellat agere iuxta formā auctē. q̄ semel.
C. quō et qñ iur. nec debet a iudice repellī cur
hoc tendit ad sui p̄iudiciū Dictū est notabi-
Inno. in. c. exceptionē. de excep. 7 sequitur Ab.
in dic. c. itellerim⁹. in additiōibus Et tu al-
lega qd notabil⁹ voluit Bal. in. l. nulla. ff. de
legi. ¶ Nota etiā q̄ excoīcatus nō pōt agere cō-
ditione. l. diffamari. C. de iuge. et manu. fm̄
An. de bu. et Ab. in dic. c. itellerim⁹ ¶ Scia-
mus q̄ est licitū argumētare de lege ad cōsuetu-
dinē. p locū a maiori. vt qd nō possit facere lex
nō possit facere cōsuetudo. tex. ē nota. in ma-
teria in. c. clerici. eo. ti. ¶ Et nota q̄ docto. ibi
tractat de p̄latione iter doctorēs. nō dico hic
qz mltā scripsi in repetitiōe mea. c. inter alia.
de iur. eccl. sz solū volo dicere h̄ q̄ qñ vñ
usqz iuris doctor debeat pcedere illū q̄ est do-
ctor solū in vna facultate. qz duo vincula vi-
cūt vñ. c. j. d. tren. et pa. hoc limita singl⁹ fm̄
Ab. in. d. c. clerici. et p̄ de. d. ancho. in. c. j. d. pa-
ro. vt nō pcedit illo q̄ satis mediocriter stu-
diuissz in vna. 7 assumpissz postea graduz in
alia cā honozis. sibi p̄suis icognita. qz tunc

Clarq

debz pcedere hñs vñ gradū 7 altiori sciētia
pfulgēs. ¶ Et nota vñ casuz mltū nota. q̄ ta-
lis ē. qdā licētiat⁹ fuit factus doctor. sz ali⁹ p⁹
licētiā suā fuit factus doctor añ ipm̄. qñt qz
debeat pcedere. 7 reperit q̄ Roma. in suo cō-
silio tricētesimo. xxij. qd̄ incipit quo ad p̄mū
tenuit q̄ debeat pcedere illeque fuit factus
doctor ante ipm̄ licētiatur. 7 ut simili allega-
tur tex. in. c. qñis. de rescrip. in. vi. Sed ego
semp tenui cōtrariū p tex. mltū singla. in. l. j.
C. de cōsili. lib. 20. xi. q. videt⁹ decidere istū ca-
sum. 7 istū tex. tanqz singlarē ad h̄ allegat An-
ge. de are. in. s. quedā. institui. de actio. et ita de-
cidit. qd̄ est notabile qz qñdie potest euenire
¶ Scias q̄ vbiqz iudex vidz ex defectu ali-
cuius solennitatis iudiciū deficere 7 esse fru-
stratorū dz ex officio supplere. h̄ notabil⁹ pzo-
bat tex. in. c. cām que. eo. ti. 7 ē optima glosa
in. c. j. de elec. in vi. qz h̄ cōcernit bonū publi-
cū ne lites fiant imortales ¶ Et nota etiā in
alio notabil⁹ illū tex. q̄ in cā in q̄ nō pōt con-
uentus agere sine cōsensu plati. q̄ valz impe-
tratio facta p solū cōuentū. et sufficit q̄ i actu
agēdi habeat cōsensu plati. qd̄ bene nota
¶ Et nota in. d. c. vñ pulcrū dcm̄ Inno. q̄ li-
cet bona sint diuisa inter ep̄m et caplū. tñ ne-
gociū arduū nō expedit vñ sine alio. ad idē
c. j. de pcur. q̄ sic pōt intelligi ¶ Et nota secun-
dā Ab. q̄ si in aliq̄ ecclia cathedrali sint mo-
nachi et ibi ē ep̄s loco abbatīs q̄ talib⁹ mona-
chis pōt p̄mitti cā fm̄ dispositōz. c. statutū. d.
rescrip. in vi. 7 mouet p tex. in de. sz p̄cipal.
d. rescrip. et tales monachi p̄nt appellari cano-
nici. tex. ē iur. gl. in. c. ij. l. vij. dist. fm̄ Abba.
et tu ad tex. et gl. in. c. q̄rundā. lxxij. dist. et
pulcrā gl. i. c. i. noua. xvi. q. vñ. a d. de etiā
q̄ canonici reglarēs p̄nt h̄re ecclias cathedra-
les. tex. est in. c. in omib⁹. d. cōse. dist. v. et p̄nt
eligere ep̄m. c. in omib⁹. de elec. 7 gl. in de. dispē-
diolaz. de iudi. in p. bñficijs. vult q̄ appella-
tione canonicat⁹ veniat canonicat⁹ reglaris.
¶ Et nota q̄ snia lata in fauorē ecclie nō habi-
to cōsensu plati in actu litigadi valet. vt cōse-
cludit. in. d. c. cām que. p q̄ facit gl. no. i. l.
si tutor. C. in qui. cau. in inte. rest. nō ē necess.
et facit tex. nota. in. c. si q̄ de reb⁹. xij. q. ij. 7 gl.
singla. in. c. j. ne se. vacā. in p. sede vacante. 7
gl. in. in. l. si m̄. s. h̄ iure. ff. de excep. rei iudi.
¶ Et nota q̄ illa gl. loq̄tur etiā i maiore n̄ solū

in minori vt possit habere ratā suā. siue sen-
tencia sit lata cōtra siue p eo. licz vltra mōra-
m velint q illa glo. nō sit vera nisi in minore. **A**
Et q maior possit habere suā ratā s se nō
p eo. s. Bart. tenet glo. et Jo. de immo. in l. se
pe. ff. de rei iudi. in xv. colū. licz dñi de rota te-
neat cōtrariū in de cōsionib⁹ antiq⁹. s. tñ nō fa-
ciūt mentionez de illa glo. **N**ota et facias
istā cōdusionē q tangit in. c. cū nō ab homie
q si clericus ab inferēda iniuria nō pōt aliter
cōpesci. pōt capi et ligari sine metu ex cōdicatio-
nis. et etiā sine pōtō dūmodo p sentet suo pla-
to **D**icit ē notabile **I**nno. in. c. si vero. de sen-
t. exco. 7 sequit **A**l. in. d. c. cū nō ab homie.
et etiā si timetur de fuga. siue fiat p publico i-
teresse siue p priuato. s. si nō timet d fuga. 7
h mō intellige notata p **I**nno. in. c. vt fame. d
sen. exco. 7. s. dñi cū capi cleric⁹ in fuga cōstitui-
tus a suo creditore sūm doc. in. d. c. cū non ab
homie Et **A**l. allegat **B**ar. in. l. si qd in serui-
tute. ff. de fur. et no. q **B**ar. ibi s. sentit dñi alle-
gat tex. in. l. ait proz. s. si debitorē. ff. d. bis q i
fran. credi. 7 adde q idē est si debitor est su-
spectus. de q p glo. 7 doc. in. l. questiti. ff. d. p
ano. 7 ppter suspitōez fuge pōt aliq⁹ interdi-
ci bonis. ter. ē singlans in. l. de pollicitatōib⁹
ff. de polli. **E**t nota singl⁹ q capitis rōne su-
spitōis fugenō pōt allegare incōpetētiā iu-
dicis. ar. dic. s. si debitorē. vt notabil⁹ volūt
moderni in. l. h. ff. de iuris. om. iudi. **E**t nota
q si capio debitorēz mei fugitiuū 7 ipm vul-
nero. debz relaxari et forte de beo cadere a iure
meo sūm **B**al. in. auct. 7 oino. **C**. ne vt. p ma-
ri. nisi se telo defenderet. sūm **B**al. in. l. si vt al-
legas. **C**. de sicca. **E**t nota q si cōtrari cum
aduena q postea vult recedere bz locū ter. in
dic. s. si debitorē. vt notabil⁹ tenet **B**ar. ibi.
qd tñ intelligit qñ post cōtractū supuenit cā-
usti timoris **E**t nota etiā q sicut qd pōt ca-
pere debitorē fugientē. ita etiā pōt capere de-
bitorē se pparātes ad fugā. licet nō sit in actu
fuge Ita vult **B**al. in. l. si quis i tantā. **C**. vū
vi. Sequitur modernī in. l. diuortio. ff. solu-
to ma. **E**t nota q ille q petit familiā p cōsu-
lū vt capiat debitorē est necē q summarie oñ-
dat iudici instrumētū debiti. sicut dicim⁹ de il-
lo q petit fieri sequestrū. ter. ē no. i. l. p hāc. **C**.
de ero. mili. anno. li. xij. **E**t q si aliquis sit su-
spect⁹ pōt eximari h a iudice. ipo nō citato sūm

Bar. in. di. s. si debitorē. 7 **B**al. in. l. si qd cu-
rialis. **C**. d. epif. 7 d. c. Adde etiā **B**ar. in. l. j. **C**
de exhi. reis. q iudex secularis pōt capere cleri-
cū vt remittat ad suū epm. et elegāter loquit⁹
Bal. in. s. si qd. de pa. iu. firmā. intellige tñ i
ipo actu delinquēdi. vel immediate post. nō
aut ex intervallo **N**ota tñ q clerici i sacris
cōstitutū nō pōt capi etiā p iudicē ecclasticū
p debito ex cōtractu vel qñ. sec⁹ si sit debitor
ex delicto vel ex cōtractu rōne doli. vt pbat i
c. j. d. depo. vbi p **A**lto. d. bu. **N**ō etiā videt⁹
vex qd voluit **A**l. q cleric⁹ delicto ppetrato
et nō in fuga possit capi p laicū ppta auctori-
tate vt pntet suo plaro. qz nō ē vex q delictū
remaneat impunitū. qz i ipm licz absente mlti-
pliciter poterit pcedi. vt notat in. c. veritat⁹
de do. 7 cō. tibi visus est **E**t adde q capies.
suū debitorē p illū ex. horis detinere vltra sū.
qz tñ dicere cōmittere pnatū carcerē. vt de-
clarat **B**ar. in. l. capite quito. ff. d. adul. **N**o-
ta glo. in. c. cū nō ab hoie. q ex sola dephēsiōe
legittime facta surgit notorietas. vt sine alia
cōuictiōe possit dephēsus puniri **S**z aduer-
te qz in ista materia sunt alique glo. i. c. ex tua
rū. de eo q dur. in ma. quā polli. p adul. in. c.
seiscatantibus. xv. q. vi. in. l. capite quito. ff.
de adul. in. c. si qd dyacon⁹. l. dist. in. c. presbī
lxvi. dist. **E**t glo. in istis locis variāt. de q eti-
am p **B**ar. in. l. ij. ff. de fur. et in dic. l. capite
quito. 7 cōclude sūm **A**l. q si qd fuit dephen-
sus in delicto seu in actu. p in quo ad delictū.
tūc illa dephēsiō sufficit q ad pbationē. qñ a
paucis fuit dephēsus. Si at fuit dephēsus
in delicto a tot q hñt inducere notoriū. 7 tūc
pcedit glo. in. d. c. cū nō ab homie. de qua s.
et ista intellige etiā in clerico dephēso a laicis.
ita q delictū reddat notoriū. 7 licz laici regla-
riter nō testificāt⁹ 7 clericū in criminali. de q
in. c. de cetero. de testi. tñ qñ crimē est notoriū
hñt testificāt⁹. p q est tex. in. c. dilectis. d. pur-
gato. cano. **E**t nota q in degradato nō ē ne-
cessē q sequitur incorrigibilitas. s. statiz ē de foro
seculari. et tex. in. d. c. cū nō ab hoie. loquitur i
vbalit⁹ deposito. nec ē necē q sequitur degrada-
tio data incorrigibilitate. licz possit fieri. naz q
circa depositiōez viuūt tanqz laic⁹ dimisso ha-
bitu 7 rōsura 7 tertio monit⁹ nō resipissit pdit
officē pūilegiū clericale. c. cōtingit. ij. c. i audie-
tia. c. ppēdum⁹. d. sen. exco. i. mltō fort⁹ perdit
p ij

qz spiritus in flagrant
crimine

it. q. iij. c. aliorum. c. principum. cuz glo. pulchra
in v. venia. de penit. dist. ij. c. papue. xi. q. iij.
L. Et nota q. iudex inferior pot. pcedere p in-
iuria ppria sibi notorie illata. q. tunc potius e-
recutoz iuris q. iudex. Inno. in. c. ex pre. d. v.
bo sig. Cin. in. l. i. c. ne q. s. in sua cau. Bar. in.
l. si q. s. j. ff. de penis. q. d. tñ limitat notabilr
Ab. qñ p illo delicto est pena certa z expressa
in iure. sec. si venit imponēda iudicis arbitrio
Et licet platus possit esse iudex in cā ecclē sue
z vbi iniuria tñ gñ dignitatē. glo. in. c. si q. s. er-
ga. ij. q. vij. pot. tñ tanq. suspect. recusari fm
doc. et Cinus in. l. i. c. ne q. s. in cā sua. voluit
q. saltez alijs associari debeat. z h. intellige qñ
pcedit iudicialr pgnoscedo. extra iudicialr at
pot. pcedere p defensione iuris sui. Inno. in. c.
venerabili. d. censu. facit tex. in. c. dilecto. d. sen-
excoi. in vi. z vbi delictu ē notoriū pot. plat.
fulmiare censurā. pot. tñ iudex pcedere qñ im-
pediū iura iurisdictionis. c. j. de offi. dele. c. j. de pe-
nis. in vi. L. Et nota glo. nota in. c. z qui emē
dat. clv. dist. dñ dñ q. platus pot. iniuriā ppri-
am punire qñ facit aio corrigēdi. z intellige il-
lā glo. q. supior pot. punire iniuriā ppriā etiaz
oculā qñ pcedit extra iudicialr p viā corre-
ctōis. vel impositiōis alicui pñe. z maxime
hoc pcedit in religiosis in qbus pcedit corre-
ctio sine strepitu iudicij. ista sunt q. hic scribit
Ab. z tu adde q. d. notat Bar. in. l. si q. s. obrep-
serit. in si. ff. de fal. in. l. lex cornelia. in prin. ff.
de iniur. z glo. no. in. c. j. in v. punire. de penit.
in vi. que glo. notabilr vult q. etiā in nō noto-
rijs pot. esse iudex si pñe tñ dñ disponit.
z glo. no. in. c. sicut alter. vij. q. j. in. c. inter
querelas. in. c. guilisan. xxiij. q. iij. z q. d. pul-
chre notat glo. in. c. salomitan. in v. relataui
leij. dist. in quib. locis habet an plat. possit
esse iudex in cā ecclē sue. L. Nota tñ q. videt q.
platus nō possit esse iudex in cā ecclē sue. qz
oīno cā ecclē dicit sua. z illa filia adducta per
glo. i. dic. c. si q. s. erga. nō videt esse bona. qz
maiorē pñatē hz epūs in rebus ecclē q. p cu-
rator in rebus fisci. simile etiā de impatore nō
ē bonū. qz ipē nō recognoscit supiores. L. No-
ta etiā q. Ab. in. c. nouit. in notabilib. tenz q.
nō recognoscēs. supiorē nō subest pape nisi
rōne pñe. z approbat glo. in. c. qm. r. dist. in. q.
ab impatore nō appellat ad papaz. sz vide in
Ru. de foro ppe. quia videtur aliter loqui. sz

pot. sic dicit vt dicit Ab. in hoc. c. nouit. in glo.
in v. iudicare. vbi dicit q. tunc recurritur ad
papaz. qñ nō subditus vult agere ptra nō re-
cognoscentē supiorē. secus qñ nō recognof-
cēs agit ptra subditū. qz pot. esse iudex in cau-
sa ppria. L. Nota dñ nota. Inno. in. dic. c. no-
uit. q. d. semp allegatur q. pñilegiū pcessum
nō subdito. nō pot. amplius reuocari. q. d. di-
ctū intelligit Ab. in pñilegio specialiter con-
cesso nō subdito. secus vbi statutū fuit gñali-
ter editū. vt quicūq. venerit ad habitandum
hāc ciuitatez sit immunis. qz tale statutū re ex-
istente integra pot. reuocari fm Bar. in. l. oēs
ppli. ff. de iusti. z iu. z Bar. in. l. hñ qui. ff. de
iure iunū. in. l. q. d. semel. ff. de decre. ab ordi-
faci. L. Et nota vñ dñ singulare. Angeli in
vna sua disputatōe quez refert Ab. q. d. addu-
cit ad statuta pñerētia. pñilegia doctoribus
legētib. q. illa statuta nō pñt reuocari in pñi-
diciū doctorz pductoz tempe quo illa statuta
erāt. z sic hēs casuz in quo lex seu statutū non
pot. abrogari. ita dñ Ab. hic. z adde q. d. An-
tho. de bu. in. c. in nra. de iniur. z dāno dato p
illū tex. dñ q. opinio Bar. que hz q. nō possit
reuocarī statutū qñ tñ fuit in pñactū. intelli-
git de nō subdito. sec. in subdito. qz ex cā pot.
reuocari. de quo etiā p Antho. de bu. z Jo. de
imo. in. h. c. nouit. L. Et adde aliū casum in
quo lex correctā allegari potest. nec potest ab-
rogari. vt quando est canonizata per papam.
quia tunc saltem in foro ecclē remanet eius
effectus qz censet lex pape. tex. est singu. iun-
cta glo. in. c. in pñis. ij. q. j. L. Et nota ex tex.
in hoc. c. nouit. iuncta glo. in ver. quicūq.
q. lex abrogata potest allegari. et addenota-
ta per Bar. in. l. si. ff. de fal. vbi concludit q.
si est inserta in corpore iuris potest in ar. alle-
gari non ad decisionem. Item potest allegari
ad decisionem causarum que habuerunt
causaz de pñerito scz tempore quo leges eoz
recte vigeant. De quo etiam per Bar. in. l.
omnes populi. ad finem. ff. de iusti. z iu. in
l. leges. C. de legi. Et dicit Antho. de bu. in.
c. j. de consti. q. ad decisionem causarum futu-
rarum pot. allegari lex correctā si transuerat
in contractum nō subditi. L. Et qz in dic. c. no-
uit. tractat materia denūciatōis. dicas q. de
denūciatōe euangelica habet ibi z in. c. si pec-
cauerit. ij. q. j. Et dicit euangelica cā effici
p iij

ente seu originali. qz ab euangelio inuēta est. **A** denuntiatio iudicialis publica. et priuata. Publica est illa que ppetit ex mero officio iudicis. in qua nō requiritur monitio. s; iudex ex officio suo z p denūciatōem suoz officialiūz in ea pcedit. l. ea quidē. C. de accu. Iudicial' vero puata ppetit leſo ppter suum intereſſe. z iſta expeditur de plano etia; in foro ciuili. vt qñ ille qui o pprimitur nō pōt agere. vt qz ſer/ uis vel pſati alterius ſubditus. §. penul. in ſtitu. qui ſunt ſui vel alie. in. z in multis caſi/ bus h; locū de quib; p Bar. in extrauagan. ad reprimendā. in v. p denūciatōem. ne h; locuz indiſſicte. ne pereat gladij tpalis iuriſ/ dictio. z ois cauſa deuoluatur ad for eccl'asti/ cū. Et d; iudicialis qz in iudicio ſit z iudicia/ liter pceditur. licz de plano. Et nota qz i enā/ gelica denūciatōe agit ad correctōez pccū. In iudiciali nō ſolū agit vt corrigatur pccū. ſed vt res reſtituatur. z leſus ſeruetur indemnis. z in hac iudiciali requirit bina monitio. **E**t alia denūciatio que vocat canonica. qz a ca/ nonibus inuenta ē. z ē duplex. quedā ſpēialis ppetēs illi ſoli cui; intereſt habet plarij bonū. z ſit ad h; vt qz de bñficio remoueat. xvi. q. vii. c. filijs. z cōiter doc. volūt qz requat trina monitio. licz Ab teneat qz ſufficiat bina. qz h; iurenōn. pbat. Et alia gñalis z publica. qñ agit de matrimonio diſſoluēdo vel de ei; im/ pedimēto. c. pterea. de ſpon. c. cū inhibirō. de claudēſti. de ſpon. Et alia denūciatio reglar'. que ſic d; qz ſim diuerſas religioſoz inſtitu/ tōez expedit z pcedit de plano z ſimplr. Et nota vnū pulchrū effectū alteri; denūciatio/ nis. qz ſi fiat aſq; reus vocet ad iudiciū non ſufficiat qz vocat' ad iudiciū pſiteat debiti ad euitādū p dēnatōz expēſaz factaz circa citati/ onē z pceptōz libelli. ſec' ſi nō ſuit primo mo/ nitus z ſtatim pſiteat ſim Alinbo. d. bu. z Ab. i dic. c. nouit. qd m; iſtelligē qñ requit interpel/ latio ad pſtituendū in mora. vt qz in obliga/ tōe nō eſt dies appoſita. alias ē ſibi imputan/ dū ſi nō ſoluit die adueniēte. l. magnā. C. de pſtraben. ſtipu. Et nota qz ad pſtituēdū quez in mora vnica interpellatio z etiā extraiudici/ alis ſufficiat. glo. ē in. l. qui rome. §. coheredes. ff. de xbo. obli. in. l. amplius. ff. rez. ra. habe. in. l. fideiuſſor obligari. §. fi. ff. d. fideiuſſori. Bar. in. l. ſi ex legari. cā. ff. de xbo. obli. in. l. ti

ria. §. vſuras. ff. de le. ij. in extrauagan. ad rep/ mendā. in v. in termino. in. l. ſi cōuenit. ff. de pigno. ac. L. limita tñ p ca ſuz ſinglarē in. l. cū poſtulaſſ. ff. de dam. inſec. nā ibi requit qz in terpellatō ſit iudicialis. L. Nota glo. in dic. c. nouit. in v. noſtrā. que diſputat an apō ecclē ſiaz ſit vtreq; gladij. z pcludē qz ſic qz vñ qñ impator ē negligēs vel vacatūmpū. L. Nota glo. in v. pſuetudinez. qz pſuetudo parificat priuilegio. z qz tribuit iuriſdictioez. z allegat multa iura. L. Nota etiā glo. in v. ei; exceptō. qz ptra denūciatōez admittit exceptio criminis. **N**ota vnū dēmi no. Boſti. in. c. dilecti. co. pti. qd venit ad declaratōez. c. paſtoralis. hoc eo. ti. qz ſi ppter ſimplicitatē pſis tūneſ ne i re/ ſpōſione ad poſitōes capiat. d; pmitti aduo/ catū rñdere. qd mēorie pmeda ſim Ab. i dic. c. paſtoralis. Et nota qz regl' officiū aduoca/ ti verſat in his q ſunt iuris. ad ea vero que cō/ ſiſtūt in facto dñt partes pñcipales rñdere. z factū pponere ſine ſit pñcipal' dñs ſine ei; p/ curator. vt in dic. c. paſtoral'. p doc. **S**cias qz ex poſitōe inepte actōis qz nō pdit cām. ſ; tñ fruſtraſt iſtancia iudicij. a qz re' abſoluit. vñ poſtea audit vōles apte agere. rex. ē nota. i. c. examiata. z addit Ab. notabile dic. Cui. i. l. ij. C. de pba. qz ſi in accuſatōe dēmi ſit de per/ cuſſiōe cū effuſiōe ſanguis. z poſtea tñ pba/ tur de percuſſiōe. d; ſeq' abſolutio. ſ; poſtea po/ terit accuſatio inſtitui ſup ſola pcuſſione. qd ē nota. ſim Ab. Et tu adde qz qñtas requit ad actū d; ſpecificē pbari. l. ij. §. docet. ff. vi. bo/ no. rap. l. ij. §. qd ait ptoz. vbi p Bar. ff. ne qd in ſtu. publi. Jo. an. in. c. p hūani. de homi. in vi. quē refert Bal. in. l. ſi qz nō dicā rapē. L. de epil. z de. vult eſſi Jo. an. qz in caſu. c. p hūani. requit qualitas qz ſit chriān'. p quo dic. allego. glo. incognitā. in. c. deuorā. xxv. q. l. z Bar. in pſilio incipiēte cōde lugnani. in ij. dubio. vbi dicit qz ſi qz ſe fundat in culpa alicui; ſine agēdo ſine excipiēdo d; deduci il/ la culpa certa z determinata. p qz pōt allegari glo. nota. in. l. illud. ff. de libe. cau. qz voluit qz ſi aliqz fundat ſe ſup dolo non ſufficit pbare culpā etiā larā **Q**u ſcire debes qz rex. i. l. is qz ſe obmilit. ff. de rei vendi. vult qz ſi quis ob/ tulit ſe deſenſioni cū nō poſſideret. et a croz iſ/ ret. nō ē abſolutā. illud pcedit qñ interroga/ tus an poſſideret rñdeat qz ſic. ſecus ſi ſimplr

alter recipiat libellus 7 lites 7 testatus est. ter.
est singularis fm Ab. in dic. c. examiata. 7 al
legat etiam singl. Bar. in. l. si a te. §. i. ff. de ex
cep. rei iudi. 7 adde q. Bar. ibi de q. ille ter. de
berz scribitis aureis. §. qd erit i isto iudicio.
dicas q. si actor pbaut de iure suo. iudex pro
nunciabit rez esse actoris. 7 absoluet rei. 7 idex
vult Bar. in dic. l. is q. se obrulit. L. Et nota q.
ter. in dic. c. examiata lunitat singl. dcm. §. i.
q. nō pcedat qn rei vendicatio nō ppetebat
vt q. agēs possidebat. 7 ideo tūc nō declaraf
ius ei. etiā si de eo pstat. ter. c. singu. in dic. c.
examiata. fm Roma. in l. natural. §. nūbil
coe. ff. de acq. posse. L. Nota vñu notabile dic.
Bar. in. l. in rez. §. loca. ff. de rei vendi. vbi dē
q. loca sacra nō possum vdicare vdicatōe
directa qn nra. §. ius qd habem in illis pos
sum vdicare adiecta cā de iure canonico. l.
§. p. hac. ff. de rei vendi. 7 sic pōt vdicari ius
patronatus qd qd bz in ecclia. qd mēorie cō
menda. fm Ab. in dic. c. examiata. L. Et nota
fm doc. in dic. c. q. si intentio est apta seu cau
sa agendi actio vero ē inepta. pcedit iudiciū.
de q. per Bar. in. l. §. ff. de eden. L. Et nota post
absolutōes ab instātia iudiciū ppter ineptam
actōes durat iurisdicō delegati. fm
Specu. in ti. de offi. iudi. §. deseruit. vñ. qd si
ppones. 7 tu adde glo. in. c. penul. h. eode. ti. et
modernos in. l. iudex postea quaz. ff. de rei iudi.
di. L. unitat fm Lutho. debu. in dic. c. penul.
nisi pempta instātia perimeret causa. vt in iu
risdicōe data in cā appellatōis. qz snia rema
ner valida. L. Et nota q. ista snia sup obserua
tōez iudiciū ē iterlocutoria. nō diffinitua. fm
Jo. an. qd ē nota. fm Ab. q. allegat notata p
Bar. in. l. iura. ff. de accu. 7 tu adde glo. nota
bile in de. fi. in §. repulsiōe. de appel. 7 ibi per
doctores 7 modernos in. l. iudex. ff. de rei iudi. in
l. iust. possidet. ff. de acq. pos. 7 adde glo. fpu
tatam singlarē in. l. gñalit. circa pri. C. de re.
credi. q. quelibz interlocutoria. pōt dici diffi
nitua. respectu illi actus. Adde etiā in mate
ria glo. fi. in de. fi. de appel. que allegat ter. in
hoc. c. examiata. L. Nota glo. in. c. cū depura
ti. q. p ingressuz religiōis tollit omīs ifamia
7 macula. L. Nota q. respectu pscriptōis in p
iudiciū ecclie inferioris bz locū titul. nescit
vacare. Itē respectu alienatōis rez ip. ecclie
vacatis. vt in. c. i. de re ecclie nō alie. in vi. tibi

glo. in. §. ecclia. §. respectu actōis mouēde vel
defensōis suscipiēde. ille titulus nō bz locuz
in ecclijs inferioribz. nā pōt tūc epō vel alius
supior immediat. agere 7 defensōē suscipe. c.
fi. de succel. ab intesta. cle. §. de rescrip. per. In
no. in. c. olim cām. de rescrip. spo. 7 ponūt doc.
in dic. c. cū deputati. Dolo tibi allegat vñu
ter. q. clericus nō possit recōueniri corā iudi
ce sc̄lari in. c. q. luter 7 qn. co. ti. in §. oino. qz p
illā dictōez oino videt excludi ois tract. L. Sz
aduerte qz ista ē p̄sideratio. Ab. q. nō videt p/
cedere. qz vñu trahere nō videt puenire in ma
teria recōuentōis. §. cōuenit illi q. puocat ad
iudiciū primo. vt in. c. si diligēt. de fo. ppetē.
auctē. statum. C. de epis. 7 cle. l. in criminali.
C. de iurisdic. om. iudi. L. Et nota q. cōiter cō
cludit in dic. c. q. luter. q. nec etiā i reali pōt de
ricus pueniri corā sc̄lari. 7 ratio dubitadi erat
qz in reali nō dē psona obligata. nec trahit p/
sona a sz res. Sed ter. in dic. c. q. luter. loquit in
distinere. Tu debes scire q. delegat. pōt re
uocari qñcuqz. l. iudiciū soluit. ff. de iudi. in di
cas q. nō deez sine cā reuocare. qz quedā iniu
ria videt irogata cū sine causa reuocet. text ē
in. c. cām q. vbi papa in reuocatōe assignauit
cām. fm Ab. adde q. istō nō videt debere esse
in p̄sideratōe. qz illa lex loquit in disticte. 7 ibi
glo. dē q. ideo h. est. qz nō tractat de dāno pecu
niario. Itō obstat ter. in dic. c. cām. qz etiā pa
pa potuissz reuocare sine illa cā que in facto
erat. Nota q. ter. in. c. exhibita. pbat q. a
snia nulla appellat. de q. per glo. 7 Bar. in. l. §.
C. qn puo. nō ē necel. 7 lacius p Bar. in. l. si
exp̄ssiz. ff. de appel. Qñqz dat iudex cū ista clau
sula. vocatis vocandis. querit. qd operet ista
clausula. 7 dicas q. tenet obseruare formā iu
dicialē. vt in dic. c. exhibita. imo executor da
tus cū ista clausula nō est merus executor. sed
mixtus. vñ debz assumere ptes iudicis. vt est
vna decisio rote. quā refert 7 sequit Alb. i dic.
c. exhibita. in vlti. notabili. qd dē esse bñ no
tabile. Et qui sint vocādi virtute istius clau
sule. est glo. nota. i dic. c. exhibita. que dicit
q. oēs quos negotiū tāgit. qd ē nota. 7 si cer
tū est quos negotiū tāgit illi specificē sunt vo
cādi fm Ab. Signora vocat p edictū vt cō
pareat quicūqz sua putauerit interesse. Itō
etiā fm Ab. fieri citatō respectū certe psonē qñ
dubitaf an ei. interlit vt ppareat si sua puta

Qualiter et qm

Causaz que

Exhibita

i. natus natus.

nō in temp.

uerit interesse. Allegat glo. notabile in l. ea q^d
 de C. si manci. sue alie. vt manumit. l. Tu ac
 adde q^d q^d p^r edictu^m vocant^r valalli. vt veniat
 ad inuestiturā accipiendā infra tps sub pena
 priuatis. citatō nō arat eos. ex q^d sunt certi.
 ita p^ruluit Card. in p^rsilio. c. luy. incipite in
 questioe q^d vertit inter andrea. Quia vbi ad
 uersari⁹ certus ē nūq^m sufficit citatio p^rdicta.
 de q^d p^r Bar. in cetrana gan. ad rep^rmendaz. in
 v. p^rdictu^m. z notabil^r p^r Bal. in auctē. si oēs.
 C. si vt se ab here. absti. vbi aut^r aduersarius
 nō est cert⁹. valēt citatōes p^rdicta. c. si q^d ma
 tri. accu. pos. z edicta dñt poni in loco q^d per
 quilibz legi possint fm Pau. d. cas. in l. sed si
 pupilli. s. p^rscribere. ff. de insti. Et allegat gl.
 in l. ea q^d de. C. si man. su. ali. q^d valeat citatō
 p^r ista vba. p^rpareas si vis. quā allegat Bal. i
 auctē. si q^ds. C. de testi. p^rdo q^d est tex. in c. sig
 nificauit. de testi. l. Nota glo. in v. p^rspiratōz.
 q^d p^rspiratores p^rsumit inimici. nec dñt admit
 ti ad testioniu^m. z dato q^d p^rspiratō possit fieri p^r
 relicta. vt ē optim⁹ tex. iuncta glo. in c. sane.
 xvi. q. vii. tñ semp^r p^rsumit^r est p^rira p^rspirato
 res. c. si q^d clericoz. xi. q. i. fm Inno. in c. j. de
 scis. quā allegat Ab. in dic. c. exhibita. l. Mo
 ra vñ pulchrū dñm Ab. antiq⁹. q^d multum
 notat Ab. modernus in dic. c. exhibita. q^d ex
 edictis nō pōt p^rsequi populares actōes. p^r
 quo facit tex. in c. pia. in pñ. de excep. in vi.
 l. Nota glo. vlti. z p^rmēda memorie fm Ab.
 z de materia p^r Bar. in l. diuuis. ff. de re iudi.
 f. Scias q^d. c. venerabilis. allegat sp^r q^d instā
 tia iudicij nō perit p^r lapsu triennij de iure ca
 nonico. z licz sint opinioes. ista tñ videt^r esse
 cōis opinio fm Ab. quā opinioez tenet glo. i
 c. si. de do. z p^rti. s. ad hec. sanctum. ij. q. vi. z
 glo. in l. p^rperandū. C. de iudi. vbi p^r Bar. z cō
 mūiter p^r doc. in dic. c. venerabil^r. l. Nota etiā
 ex isto tex. q^d p^rmissa cāe decisioe. videt^r p^rmissa
 ipius cāe p^rgnitio. q^d qui vult p^rsequēs videt^r
 velle añcedēs. c. p^rerea. de offi. dele. l. ad rez. l.
 ad legatū. ff. de p^rci. l. Et nota glo. i dic. c. ve
 nerabilis. q^d nō perit instātia qñ p^r subreptu
 gia z camillatōes rei cā p^rtrahit. s. q^d hoc non
 p^rcedit de iure canonico an saltē p^rcedit de iu
 re ciuili. z Antho. de bu. tenet q^d currat instā
 tia. nec dat^r restitutio. s. dat^r actio de dolo. cō
 tra p^rl. arbitrio. s. dolo. ff. de dolo. z ibi per
 Bar. p^r glo. in auctē. vt sponsal. largi. s. hoc

Venerabilis

quoq^d. Ab. allegat Bar. in p^rtratiū in l. si cuq^d
 ipe. ff. de excu. tu. z tex. in l. si. in fi. C. de adul.
 Sz videt^r q^d sit vera p^rclusio. q^d si stetit p^r iudicē
 vel reū. q^d def^r restitutio. i. integrū. Si p^r terciū.
 actio de dolo si sit soluēdo. alias def^r etiā tunc
 restitutio in integrū. Et adde in sill glo. nota.
 in c. i. ne se. va. i. vi. in v. in mora. in fi. l. Et no
 ta vñ pulchrū dñm fm doc. in dic. c. venera
 bil^r. q^d si cā nō pōt expediri infra terminū p^rfixū
 a statuto instātie. puto in termino duoz vlti
 um mēsiū. q^d actor dicit se habere testes vltra
 mare. ita q^d req^rit maior dilatio. cū h⁹ casu nō
 possit imputari nec iudici nec p^rci. poterit ferri
 inia post terim. Et q^d etiā singl^r infert^r q^d si pē
 dente q^dstioe corā laico. excipit q^d instrumentū
 est vsurariū. z ille articulus incidēs finit^r ad
 iudicē eccl^rasticū. p^r quē sit inhibitiō seclari. q^d
 si labit tps instātie añq^d finiat articls ille. q^d
 pōt iudex cām finire post terminū. q^d cōsingl^r
 notandū. l. Nota etiā singl^r fm doc. q^d si cau
 sa eccl^r tractat^r in foro seclari nō euanesct istā
 tia p^r lapsu triennij. sicut nec in cā fiscali. l. Et
 nota glo. q^d acta pereat pempta instātia. z cō
 clude q^d acta iudicij pereant nō acta cāe seu lu
 tis. Et q^d sint ista hēs glo. nota. in de. sepe. de
 vbo. signi. in v. defenitōes. z p^r Bar. in l. cuq^d
 lite mortua. ff. iudi. sol. vbi dñt q^d licz acta p^r
 nēcia ad litis ordinatōes pereant. nō tñ cor^r est
 fectus. nā p^r litis p^rtestatōez efficit aliq^ds male
 fidei possessor. actio p^rperuat. sit res litigiosa.
 isti effect^r nō pereūt. vbi p^r eū. z in l. ij. C. de
 fruc. z liti. expen. in l. ij. C. de edēdo. in l. p^rpe
 rādū. s. z si quidē. C. de iudi. in l. fiscus. ff. de
 iure fisci. l. Dolo tibi dicere vñ pulchrū dic
 tū Bar. in dic. l. p^rperādū. z in l. imitari. ff. de p^r
 cura. vbi dñt esse modū q^d progat instātia idi
 recte. vt p^rtes renouēt oia acta vno actu. vt q^d
 dicat libellū approbo. litē p^rtestor. z sic de sin
 glis. z idē est in quolibet p^rcessu inualido. q^d
 isto modo poterit validari. q^d ē nota. licz An
 tho. de bu. z Ab. nō videat^r tenere istud dñm.
 s. tu tene opionez Bar. nō videt^r tñ ei⁹ dñm p^r
 ceder^r vbi essz p^rcessus inualid^r rōe t^rpis. vt q^d h⁹
 usz facit t^rpe feriatōi honore dñi. p^r id q^d notabi
 lit^r volunt Cy. z Bal. i. l. cū antea. C. de arbit.
 l. Et nota vñ dic. singulare Bal. i dic. l. p^rperā
 dū. q^d mltū notat Ab. i dic. c. venerabil^r. q^d si
 ps ē p^rfessa cū fecim sit notoriū. iudex poterit fer
 re siniaz post pemptā instātia. q^d i notorio nō re

quiri iudiciū. Nota etiā vñi pulchri dñi
sm Alb. qd vbi iudici imponit pena si cām nō
expedire infra instātiā. intelligit qd cōmittit
pena si ps instat petēdo infra tps instātie. qz
iudex nō tenet impri officiū nō postulatū
ad vilitatē priuataz. l. iij. §. h. aut iudiciū. ff.
de dam. infec. z isto mō intelligatur qd voluit
Bal. in l. j. §. sciendū. ff. de magist. pue. vbi p
illū ter. dicit teneri iudicē qui cās quas potu/
it z debuit expedire nō expedit. sz successo/
ri reseruauit. ¶ Dolo etiā tibi dicere duo dca
singlaria. primū ē qd vbi ptes se in tñ astrin/
erit qd labit tps instātie. nec iudex pōt infor/
mari de meritis cāe. ppter breuitatē tps. offiū
tñ pducta sunt in iudiciū. iudex poterit sic p/
nūciare. absoluo vel p dno put qd est absol/
uēdus vñ p dēniād. vñ ex actz patz. ita Jac.
butri. in l. iudices. C. de fenten. Antho. d. bu.
z Alb. in dic. c. venerabil. qz satis ē qd snia pos/
sit certificari ex actz. Adde tu qd si iudici nō li/
queat de cā. z tñ opteat ferre sniam ex forma
statuti. z sit circa finē instātie poterit iurare d
causa sibi nō liquere z absoluerē ab observa/
tōe iudicij. z euitabit penaz statuti. pulchra ē
doctrina Ange. in l. si vñ. ff. de re iudi. vbi p
modernos. Scio qd tu cupis scire quādo dica/
tur de causaliqre vel nō liquere. z ideo recur/
ad glo. z doct. in l. si de mas. §. si. ff. de arbi. z
ē glo. multū solēnis i. c. significauerūt. in §. li/
quere. de testi. que dixit qd non dō liquere nisi
postqz ē renūciatū z conclusū in cā. cum añ ad
buc ptes possint pducere inra sua. z p Bal.
in l. pperandū. §. j. C. de iudi. in c. sanctim. qd
tpe miles aliud dñi ē. qd qñ iudex videt istā/
tia perire. ppter lapsūz termi. pōt ex officio per/
uenire ad sniam. Dñi est singulare Bar. in l.
scius z augerius. in fi. ff. ad le. falc. z h. rōne
publice vilitatē. et intellige qd ex officio suo
poterit pte citare. ¶ Nota qd sufficit cām non
pmitti vltra vnā dietā licz pmittat extra pui/
ciaz. h. voluit glo. in c. nemine. ij. q. vi. z isto
pcedit in papa. secus i inferiori. qz illenō pōt
pmittere vltra suā puñtiā. dic. c. nemiez. sm
doct. in c. si. eo. ti. ¶ Nota glo. j. in dic. c. si. qd
snia lata sup possessorio ē diffinitiuā. z adde
glo. in l. j. C. si de momen. posses. sue. apel. ve/
ri est qd glo. in c. p sultatōibz. de offi. dele. ap/
pellat illā qñ diffinitiuā. z ideo h. ē. qz snia la/
ta postea in petitorio absorbet sniam lataz in

possessorio. c. cñ dilect. d. cau. posse. z ppetat/
¶ Nota glo. si in dic. c. si. que ponit casus in q
bus pcedit tpe feriaz. z nota qz gl. vult qd ta/
li tpe possit fieri oblatio libelli. z idē tñ Bar.
in l. miles. §. sexaginta. ff. de adul. z Spe. in
ti. de libel. cōcep. §. nūc videam. in prin. in/
telligit tñ Antho. de bu. de oblatōe que fit
iudici nō pti. sz Alb. tenet ptranū nisi in casu/
bus spēalibz. Sz tu adde qd imo oblatō libel/
li possit fieri tali tpe. glo. in c. cupiētes. §. qd si
p viginti. in §. pparere. de elec. in vi. glo. in l.
iure mariti. C. de adul. in l. j. in §. pcedēdi. ff.
de fe. ¶ Nota Bar. in l. j. §. nūciano. ff. d ope/
ris. no. nūc. in l. diuus. §. de fe. in extrauagā/
ti ad repmēdā i. §. d plano. in l. nec quicqz. §.
de plano. ff. de offi. pcon. z lega. z ter. in l. j.
C. de fe. dicit qd tpe feriato pōt appellari. Et
nota qd Bar. in dic. §. sexaginta. dixit qd sicut
actor pōt offerre libellū tali tpe. ita etia reus
suā exceptōez. z adde etiā ad pdicta glo. in c.
placita. xv. q. iij. ¶ Et nota etiā dic. glo. si. qz
videt velle qd si lre expiraret pōt pcedi tpe fe/
riato. Sz cōiter tenet ptranū. de quo p glo.
in dic. c. placita. credit tñ Alb. qd si expiratz in/
stātia iudicij. possz snia in his dieb. pferri. ar.
ter. in dic. c. si. z tu allega Spe. in ti. d ferijs.
§. sequit. h. si. pent. qd dixit qd vbi iurisdicō iu/
dicijs ē finitura p iudex tpe feriaz rusticaz p/
cedere ne iudicial istātia euascat. qd tñ ibi
intelligit Jo. an. qñ iudex non fuit in culpa.
¶ Tu scis z laz audiuit qd cā possessōis z p/
prietatē. debz tractari corā eodē iudice. l. nūl/
li. C. de iudi. istō nō pcedit qñ actor z re. sunt
diferē fori. ter. ē singu. in dic. c. si. ¶ Vltio qz
statui in fine cuiuslibz Ru. addere qñ erit op/
aliq ad iā dicta in Rubricz pcedētibz. scias
qd in Ru. de elec. in anti. in vltia cartha. in §.
si. ¶ Nota etiā singl. glo. in dic. c. in §. presta/
tōez. dñi ē de expōsō p sensu. adde etiā qd tacēs
videt p sentire. ptestatōi nisi expōsō dīcat. et
p h. alle. glo. notabile in l. si fideiussoz in pn.
ff. q satisfda. cogan. ter. notabile iūcta glo. in
l. si. §. itez si p dixerit. ff. nau. caupo stabu. i. l.
j. §. pena. ff. de libe. agnos. z notat Bar. in l.
nō solū. §. morte. ad fi. ff. de ope. no. nūc.

De iudicijs in vi.

Icet pcurator nō debeat interue/
nire i causa criminali. si tñ iteruenit
nec fuit obiectū tenet iudiciū. glo.

est notabilis in. c. j. in v. criminalis. Idē volu-
it glo. reputata singu. de iure civili. in. l. quis
C. de adul. doc. videntur varij in h. passu. s. vi-
detur q. opinio cōis sit cū istis glo. Bal. tñ in. l.
serui. s. publice. ff. de pcura. voluit q. sit di-
cendū in ista exceptōe. sicut dicit in exceptōe
excoīcatōis. de q. in. c. pia. de excep. in vi.
A Si tu vis scire ornam q. est inter iuramen-
tū calūnie. r. de veritate dicēda. vide glo. in
dic. c. j. in v. dicēda. Si tu vis scire casus
in quib. sit melior p. dicio mulier q. masculo-
rū. r. eōtra. vide glo. in. c. mulieres. in v. pbi-
bam. eo. ti. cui adde ter. in. l. i. mltis. ff. de sta-
bo. videt q. mulier non possit cogi testificari
nisi i subsidii. hoc videt velle glo. notabil in
dic. c. mulieres. in v. necessariū. In cā crimi-
nali nō p. mittit receptio testiu. glo. ē in dic. c.
in v. iure. Casus in q. quis nō pōt renūciare
iuri suo hēs in dic. c. mulieres. an. fi. iūcta glo.
in v. earundē. Sūt mlti casus in quib. fili-
i in p. te agit qui nūerant p. glo. in. c. si. in ver.
reglariter. Et nota hāc glo. an. fi. q. videt tene-
re q. de iure ca. possit esse lis inter patrē r. fili-
um. de quo p. glo. in. c. querit. h. q. vij. in. c. si
ecclia. xxiij. q. iij. Vbi agit de dando cura-
tore. sup. bonis p. alib. minor clerico. d. adi-
ri iudex ecclasticus. glo. ē notabilis in dic. c.
fi. in v. h. mōi. Causa vsuraz d. spūalis. gl.
est in dic. c. fi. in v. infante. tñ nō tenet illa glo.
nisi q. est ecclasticus fori. q. cū inducat p. m.
eadē res nō pōt esse spūalis r. p. m. inducere.
Aliud est auctoritas se. ap. aliud legari. vt
notabil p. bat ter. in dic. c. mulieres. Vltio
adde ad ea q. dicta sunt in Xu. de p. suctu. in
vi. glo. in. c. nō est. in v. quā allegat. dū d. r. p.
bat. q. nō sufficit asserere nisi r. p. bat. Et ad-
de ad ea q. dicta sunt in Xu. de appel. in vi.
L. Hora glo. in. c. fi. eo. ti. de p. suctu. in v. viginti
dies. dū d. q. currat illi dies a tpe sciētie. r. q.
tps nō currat ignorāti. recurre ad notata p. er
Bar. in. l. genero. ff. de his qui notan. in fa.
L. Hora ter. in dic. c. fi. in v. libere. quez potes
addere ad ter. in de. dudū. in v. libere. iuncta
glo. notabili de sepul.

De iudicijs in cle.

Er primā citatōem firmat iudiciū p.
p. peruat r. p. uenit iurisdictio. glo. est in
p. de. l. in v. citatōes. q. etiā p. bat q. cita-
tio sit actus extrajudicialis. Per bec vba.

quecūq. p. sona. posita etiā in dispositōe pena-
li seu odiosa includit q. libet p. sona cuiuscūq.
dignitat. status. r. p. minctie ecclasticę. vel
mūdane. glo. ē in dic. de. j. in v. quibuscūq.
A Papa pōt ex certa scientia citare hoīes qn
tuncq. remōti. cū sit vicari. illius cui ē ter-
ra r. plenitudo ei. glo. ē in dic. de. j. in v. vni-
cūq. Si tu canonista vis scire q. le erat al-
buz prous. dicas q. erat locus dealbar. vbi
scribebant edicta. tu hēs glo. in de. in v. albo.
Si tu vis scire qui sunt illi p. ra quos pap
facit gñales p. cessus. vide glo. in dic. de. j. in
ver. gñales. Inferior a papa nō pōt citat
p. edictū. glo. ē in dic. de. in v. papa. Si pa-
pa mādāt citari aliquē nō poterit citari p. edi-
ctū nisi spēaliter exprimat. glo. ē in dic. de. in
v. spēaliter. Nō est necesse q. talis clausula
exp. mat in dispositōe. s. sufficit q. appareat de
scia. glo. ē in dic. de. in v. ex certa scia. r. nota
q. ista glo. videt velle q. debeat requiri amia
absentis. de q. dē cū in Xu. de do. r. p. m. Ec-
clesia maior appellat ecclā matre licz in loco
nō sit cathedra. glo. ē in dic. de. j. in v. mar-
ris. Rector hospitalis dicit habere officiu
glo. ē in de. dis. p. dōs. in v. bñficijs. q. glo.
etiā vult q. appellatōe canonizat. veniat ca-
nonizat. reglaris. Papa nō pōt tollere or-
dinē iudiciariū. nisi q. ad foruz suū. glo. ē no-
tabil in dic. de. in v. vsuris. quā allegat Ab.
in. c. ecclia sancte marie. de p. s. Cū agit de
ecclia vt de p. p. tate. nō est illa causa bñficia-
lis. glo. ē in dic. de. in v. bñficijs. r. ibi etiā no-
tabil dicit q. nō est causa bñficialis qn agit
de remōtōe a bñficio p. ter crimē. Jura cor-
rectoria nō extendunt. glo. ē in dic. de. in v.
decimis. Potest gñalis excoīcatō ferri cō-
tra nō soluētes decimas. r. postea nō soluē-
tes pnt denūtiari p. ecclām. r. erit bona p. ra-
tica ad vitandū litigia. glo. est in dic. de. in
v. p. mōiti. Cōstitutio faciens mentionē de
futuris r. p. m. b. nō extēdit ad pendentia p.
appellatōem. glo. ē final in dic. de. r. adde no-
tata p. Ange. in. s. fi. in auctē. in medio litis.
vbi dicit q. si lex disponat q. habeat locum in
pendētib. nō hz locū in pendētib. p. appella-
tōem. r. si statuti diceret q. extendat ad p. eri-
ta. nō hz locū si illa p. erita sunt determinata
p. sniam. vel trāsfactōnez. Bar. in. l. fi. C. sen-
rescin. nō pos. in. l. causas. C. de trāsfac. Et tu.

adde pulcrum tex. in l. j. in fi. l. de cōtra. cōtib. i. iudi. in l. j. in fi. l. de legi. here. i. l. sanctim. i. j. c. de sacrosanc. eccle. ¶ Ultimo adde ad ea que dicta sunt in rubri. de censib. i. de glo. in de. j. in v. solita. q. in eccliaz res habēs on. annexū transit cū suo onere. ¶ Nota glo. i. d. de i. v. volum. q. videt velle q. in priuilegijs cōcess. p. papā reuocādis sit p. rōne volūtas.

De iuramento calū.

Via actiōe in iudicio edita. et cōtesta. tione litis facta. succedit ex ordine iuramētū calūnie. merito p. papā in lo. co suo fuit posita ista rubri. et sic imediate p. licē cōtestatā est prestādū h. iuramētū calūnie et iuramētū de calūnia scz vitāda. ¶ Erno. ta dū dicit q. iuramētū prestā post licē cōtestatā. intellige q. an nō cogit iurare. sz tñ pōt. ¶ Item intellige q. an nō cogit iurare sup. tota causa. nā sup. emergētib. q. uēstōib. etiā ante iuratur. q. nāliq. p. tū vult aliqd. p. ducere. vñ auctē. h. sacramētū. C. eodē. q. dicit semel hō. dicit iurādū de calūnia corrigit tantū legē an. tiquā in his q. fiunt post licē cōtestatā. et post prestatū tale iuramētū vniuersale. sz in his q. fiunt ante licē cōtestatā. et anteq. sit prestatū tē iuramētū vniuersale. ita iurare hodie sup. per q. libet exceptiōe sicur olim. vt notāt doct. in l. j. c. eo. et in dic. auctē. ¶ Et si tu vis sci. re qd. debeat iurare iurās de calūnia. vide gl. in c. j. in v. calūnie. q. dicit q. in tali iuramēto quinq. capitula cōtinentur. et nota fm. doc. q. iude. debet iurare sup. decē p. ceptis moysi. vñ per deū patrē. ¶ Et nota q. si detuli iuramētū sarraceno. et ipse iurauit p. suū machometum tenet illud fuare. glo. habes singlarē in l. nō erit. s. diuus. ff. de iureiurā. q. est magis cōiter approbata. sz dico q. Bart. tenuit cōtrariū. et ratio est. q. uis illa religio sit apud nos repro. bata. nō tamē apud eos. et ideo dē Specula. in ti. de iura. dela. q. quilibz dz iurare p. deum suū. Et ideo videt q. nō benedixerit Bart. in rubri. ff. de iusti. et in. dū dicit q. hodie iude. nō potest esse tutor christiani. cum nō possit iurare tactis sacrosanctis euangelijs. cui. cō. trariū tenuit ipse in l. spadonē. s. iam autem ff. de excusa. tuto. Et adde glo. in auctorit. iusiuran. qd. prestatur ab his. in prin. ¶ Nota glo. in v. ad oim. et de materia vide qd. notat i. cad. eius vero. v. dist. in c. sane. de priuilegi.

¶ Nota ex glo. in v. seu criminali. q. etiā i cri. minali est iurandū de calūnia. et vide Bar. in l. j. c. eo. qui dicit q. cōmuniter fuatur q. quando accusator producit accusationē iur. rat accusationē esse verā. et sic nō animo calū. niandi accusare. reus postea iurat de veritate dicenda. Adde etiam notata p. Bar. in l. is q. reus in. iij. colū. ff. de publi. iudi. in l. j. ff. de bo. eo. ¶ Et nota ex glo. in v. incōsulto. q. de. rici debent habere licentiā a suo superiore iur. randi. si tamen iurant sine licentia iudicium nō viciatur. quod est notabile. qd. facit etiam ad testimonium. quia licet clericus non debeat testificari sine licentia sui prelati. xij. q. ij. c. quāq. tamen si testificatur valet testimonium. ¶ Et facias vñ regulā affirmatiuā q. cleric. potest exigente aliqua iusta causa iurare sine licentia sui prelati. nisi expresse a iure prohibe. atur. hec regula p. batur in c. tua. i. c. ex rescri. pro. de iureiurā. in c. puenit. de fideiuss. fm. Alb. Iurare etiā nō est aliquid mali si cā exi. git. reperit phibitū in iuramēto calūnie. vñ c. j. eo. ti. ¶ Item in actu testificādi. xij. q. ij. c. quāq. xi. q. j. c. testimonium. et habita licen. cia a superiore poterit iurare in manib. iudi. cis secularis. glo. in c. nullus. xij. q. v. et de. ricus habet iurare tactis sacrosanctis euan. gelijs et nō tantū p. positis. q. speciale ē i. epo. nisi causa est leuis. q. tūc etiā clericus nō tā. git. vt est tex. singlaris fm. vñ intellectū. in c. si q. s. presbiter. ij. q. v. nec iura dicit q. debe. ant iurare in manib. epi. vel alterius clerici de. eius mandato. tūc etiā nō requirere ē alia licē. cia. et ista p. cedūt cessante cōsuetudine. et ideo. dicas i. epo. ¶ Et nota q. in c. litteras. p. gl. et docto. tractat ista questio. nūquid q. stio pos. sessoria iuris spūalis videatur spūalis. vt sic tractetur et iudicet vt spūalis. et glo. in dict. c. sentit. q. nō. cui adde glo. in c. cū dilecti. in v. iuramēto. eodē electio. in c. litteras. de testi. spo. i. v. iuramēto p. cōclusiōe dicas q. si cau. sa est mere temporalis nō habens aliquā spi. ritualitatem annexam. vbi disputatur tantū de facto mero. nec venit discutiendū aliqd. iur. ris. nō dicitur spūalis. nec quasi spūalia. et potest tractari coram iudice seculari. Exemplū quando agit clericus contra lay. cum possessio retinende nomine sue ecclesie quia molestatur et agit vt cesset a turbatione q. i.

hic enim licet agat nomine ecclesie non venit
discutiendus aliquid iuris. sed quid meri facti
an turbet. an possideat. et sic de similibus. et in
talibus casibus laicus iudex potest cognoscere
¶ Et nota in hac materia quasdam breues con-
clusiones. quarum prima est ista. Syndicus ge-
neralis datus quo ad omnes causas tanquam ha-
bens legitimam administrationem iurat de ca-
lumniis in animam suam dummodo habeat notici-
am cause. et idem dicas in quolibet alio habere
telegitimam administrationem Secunda est con-
clusio. procurator habens generale mandatum ad
omnes causas. nec habet mandatum ad iurandum
de calumniis. non admittitur nisi dominus esset longe
absens. nec in breui haberi posset tunc admitti-
tur procurator. Tertia est conclusio. si procurator
est generaliter constitutus. et adiecta est clau-
sula. dabo sibi potestatem iurandi de calumniis.
non debet admitti. debet enim habere mandatum
specialiter ad iurandum de calumniis in tali causa.
et tunc admittitur ad iurandum in animam domini. et de-
bet concipere verba in personam domini. et formam iu-
ramenti. vide per glo. nota. in. c. tibi domino. lxxij.
dist. et etiam procurator debet iurare in animam su-
am. siue dominus iurauerit siue procurator in ani-
mam domini. quod posset ipse calumniare in persecutio-
ne iudicii. nec debet vocari dominus tanquam iustior si
procurator habet speciale mandatum ad iurandum
in animam domini. Quarta est conclusio. procurator
ad negocia qui potest agere et defendere super
illis. c. qui generaliter. de procuratoribus. in vi. per
Bart. in. l. sed si vnus. §. procurator. ff. de iu-
ri. si agit pro negotio quod ipse gessit admittitur
ad iurandum sine alio mandato. quod est instructum
in illa causa melius quam dominus. ista omnia habent
per doc. in. c. in praetendis. eo. ti. in. c. si. eod.
ti. in vi. et in. l. ij. C. eod. ¶ Si tu vis scire quod
dicatur yconomus. glo. est in. c. imperatorum.
in §. yconomus. cui ad de glo. in. c. si quis erga.
ij. q. vii. et hic glo. etiam querit qualiter consti-
tuetur yconomus. que respondet auctoritate
epi. cui ad de glo. v. q. iij. c. quia episcopus. et glosa
in dic. c. si quis erga. et tenebras glosas nisi
aliter disponat consuetudo. etiam in ecclesiis i-
ferioribus Et add etiam glo. in. c. in quibusdam
in. c. volumus. lxxix. dist. et pulchram glo. in.
c. quoniam. xvi. q. vii. in. c. cum sumus. ix. q. iij. et
de iure civili est textus in ista glo. in. l. iubemus.
in principi. C. de sacrosanctis ecclesiis. Et nota etiam

ex hac glo. quod episcopus tenetur indistincte consti-
tuere yconomum. alias archiepiscopus suppleret.
¶ Nota quod in hoc. c. imperator. post glo. tractat
doc. an procurator possit esse infamis. de quo per
glo. in. c. accedens. l. dist. in. c. ij. q. vii. in. c.
cum deputati. de iudi. et licet multi multa di-
cant illa videtur verior opinio quod infamis non
possit esse procurator ecclesie vel clericorum etiam
in patrimonialibus. siue sit infamis infamia
facti. siue iuris. etiam ad negocia. Sed in lay-
cis admittitur infamis. per text. in ista. de exce-
prio. in si. nam et illud officium est onus non ho-
nor Et cessant rationes que militat in ecclesia et
in clericis. de quibus per Alb. ibi. et tu adde quod
istud non procedit in aduocato. quia non potest
esse infamis. l. ij. §. hoc ceditur. ff. de postu. et
ibi glo. notabiliter ponit rationem diuersitatis.
quod officium aduocati est honor. et ideo non debet
permitteri infamibus ¶ Nota tamen quod accusatus
de crimine capitali pendente iudicio non potest
esse procurator alterius. text. est notabilis in. l.
reus. C. de proci. Nec tradas oblivioni vnā
singularem limitationem quam posuit Bal. per il-
lum text. in. l. §. et milites. §. ignominie. ff. de
excusa. tuto. quod infamis non esse procurator in
loco ubi est princeps. quod est notabile ¶ Et sci-
as quod consuetudo contraria non potest tollere iu-
ramentum calumnie. c. ceterum. eo. ti. cum non pos-
sit esse rationabilis. Et idem dicendum est quod quod
tunc ad aduocatos. non valeat consuetudo quod
de iure tenetur iurare. rem non nouam. §. pa-
troni. C. de indi. ut tenetur magis ceteris docto-
res in. c. ij. et in hoc. c. ceterum. et tu ad de notata per
Li. in. l. ij. C. de iuram. calum. quod dicit quod aduoca-
ti allegantes debent iurare de calumniis. quod etiam
in legibus allegandis possunt uti malicia et ca-
lumniis. et istud dicitur refert et sequitur Paulus
de cast. in. l. rem non nouam. in fi. C. de iudi.
¶ Nota ex glo. in §. nouis moribus. in dict. c.
ceterum. quod iuriste sunt medici animarum et iu-
sticie administratores. ratio ergo sunt medicus
prestantiores quanto anima preest corpori. et
iusticia egritudinibus. habet ergo nobilitatem sub
iectam ¶ Hoc in loco nolo omittere aliqua pro
dignitate et excellentia facultatis iuridice.
ius nostrum tendit ad bonum aie. c. ut animarum
de costi. in vi. glo. in. c. cum contingat. de iure iur/
et per iura hoc fit magis obediens deo. l. i. in pzi.
ff. de iusti. et iur. quod efficit virtuosus ¶ Tres lex est

In praetendis

¶

¶ In iuramentis de calumniis

Impatorum

Longi fructus iuridice

donū dei. l. nā et demosthenes. ff. de legi. 2. tex-
tus in l. si. C. d. p. script. lō. tē. d. q. leges sunt. p.
mulgate p. ora p. d. p. a. deo. et sic processit. ter.
immediate a deo. 2. scientia nostra excellen-
tez. p. d. u. c. effectū. q. perit. i. p. a. efficit parēs
impatoris. l. ex diu. l. loca. Et oēs alie scie-
diūtur vilissime. sola nra ē illustis. ter. hēs
singū. in. p. hēio. ff. de iur. nō tū intelligas de the-
ologia. 2. in. l. si. C. cōmu. d. lega. impator pre-
fert notariū medico. Et si tu vis scire mltā alia
vide in repetitōe mea. c. inter alia. d. inu. ecc.
l. Sz qd si dñs est lōge absens 2 litigat p. pro-
curatorē q. nō hz sp. cāle mādātū ad iurādū. et
cōcludit q. p. curator. h. casu admittit. vt notat
Bar. in. l. q. C. eo. mltā cū cōceditur rōne ab-
sentie q. alias nō cōcederetur. p. h. qd notat in
c. cū litteris. de in. inte. resti. fm. Ab. 2. tu ad
de glo. in. c. cū lōge. l. iij. d. in. v. maneat. i. c.
iura. c. iij. d. in. v. de lōgino. 2. ter. in. l. si
lōgius. s. si fili. ff. de iudi. in. c. j. ne se. vacā.
in. vi. qd in limitat Ab. pcedere q. p. curator
fuit gñalē cōstitut. an lites mora. sec. si dñs
citatus cōstituit. p. curatorez et se absentiauit
nō dādo sp. cāle mādātū iurādū d. calūnia. tūc
dñs poterit tanqz cōtumac cōdēnari in expē-
sis. q. nō cōstituit p. curatorez legitimū. putat
tū Ab. q. volente aduersario poterit admitti
ad iurādū. cū possit tale iuramētū omitti raci-
te etiā pte pñte Adde etiā q. voluit Bar. in. l.
p. rator. s. defendi. ff. ex qui. cau. in. pos. ea. in. l.
l. s. et quidez. ff. qd cuiusq. vniu. no. in. l. j. s.
vltus. ff. d. p. in. l. j. s. sufficit. ff. de admōstra-
turo. in. l. si finit. s. iulian. ff. de dā. infec. in
quibz locis cōcludit Bar. q. iudex pōt pcedere
re cōtra dñm tanqz cōtra cōtumacē. i. mlti p.
curatorez min. sufficētes. 2. facit ter. in. l. d. cre-
ationibz. C. de epis. audi. 2. dixit Bar. in. l. bar-
barius. ff. de offi. p. ro. q. p. sona min. legitima
pro nulla reputat. l. C. notā vñū pulcrū dñm
Ab. q. licet cōsuetudo a iure reprobet. tollēs
iuramētū de calūnia. vt in. d. c. ceterū. tū ex ali-
qua rōne noua possz induci cōsuetudo cōtra-
ria. vt puta si experimēto cōpertū est q. cōf-
litigātes ex cupiditate obtinēdi in cā falsuz iu-
rent. tūc estz laudabilis cōsuetudo q. nō iure
tur. q. lex nō debz esse causa periuiri. pro hoc
quod habetur in. c. clericos. de cohabi. cleric.
et mulie. in. l. h. C. de indic. vidu. tol. et tu ad-
de glo. in. c. quāuis. xxiij. q. j. in. c. p. rebis. xv.

q. v. q. nō debemus deferre iuramētū illi quē
verisimiliter dubitamus incursum periuirum.
¶ Scias q. Ab. in. c. cū causaz. co. ti. d. vñū
per illū ter. cuius cōtrariū tenuit alibi. et dixi
rubri. de appel. q. citatus p. papā vt eius con-
spectui se p. senter. nō tenetur psonaliter cōpa-
rere. sed pōt p. curatore cōstitui. secus si cite-
tur vt psonaliter cōpareat. et istā opinionē te-
nui. licz quidā moderni scriptores alit loquā-
tur. quibus licet visuz sit oia sciuisse. tū omise-
runt quedā pulcra iura. In hac materia pos-
sumus scire multa. s. nō omnia. q. illud esset
opus diuinitatis. et id eo dicam. cū illo phi-
losopho. maxima pars eorū q. scim. ē minima
eorū que ignoram. ¶ Tu scis q. tutor 2 cura-
tor nō cōstituit p. curatorez antelū ē cōtestatā
in rebus pupilli. vel adulti. vt in. l. neqz. C. de
procu. quid dices de epō vel alio plato. et
dicas q. in causa ecclie possunt cōstitui re p. ro-
curatorez etiā ante lites cōtestatā. ter. est nota.
vbi per Inno. in. dic. c. cū causaz. et quo infe-
ras q. maiorē potestātē habet plat. in rebus
ecclie. qz tutor in rebus pupilli. p. quo gl. fin.
in. c. si. v. q. in. l. Hora glo. et qd ibi p. docto. in
dic. c. cū cam. an debeāt dari inducie ad iurā-
duz de calūnia. de quo p. Bar. in. l. iurāran-
duz et ad pecunias. ff. de iure iurā. et cōcludit
q. nō debent dari nisi aliqua iusta cā emerse-
rit que faciat ipm dubitare fm. Ab. s. si iurā-
mento p. restito interroget qz vigore iuramē-
ti p. resti vt rūdeat interrogatōibz. dicas vt
per Bar. in. l. h. s. qd obseruari. C. eo. et bo-
nus iudex arbitrabit an sint dāde inducie. an
nō. l. C. notā q. ex cōicatus debz iurare de ca-
lūnia. glo. habes nota. in. d. c. cū cam. quia
hoc iuramētū nō cōcernit cōmodū ex cōicati.
sed poti. odiū. ne calūnietur et ne veritatē in-
ficiat. et adde qd habet in. c. cū inter. de exce-
prio. glo. in. c. parvuli. xxiij. q. v. C. notā q. in
casibz in quibz minor hz legitimā psonā stan-
di in iudicio pōt etiā iurare. glo. et doc. in. dic.
c. cū cam. l. Et p. intelligētia glo. si. in. dic. c. cū
causaz q. tractat materiā interrogationū. sci-
as q. legisse habet titū. ff. de interroga. actio.
Item in vtroqz iure est titū. de cōfessis. et in-
ter ista ē dñia. q. titū. de interroga. actio. pro-
prie cōcernit ea que tendūt ad lites p. preparati-
onē et ordinationē. et si iur ne actor incidat in
aliqd dānū. 2. iudiciū sit frustratōnū. de quo p.

glo. hic Et nota glo. notabile. in l. qui petito
rio. ff. de rei vend. q. si p. obliuioz iste interroga
tiones omittuntur an liceat contestari. tunc enim pnt
fieri postea. qd. em. ore com. d. adu. z. id. e. volu
it Bar. in l. i. ff. de interroga. actio. naz. eqtas
succedit vt admittatur. ne inamiter pres. p. ce
dendo ad vltiora grau. laborib. et exp. et
et sic h. locu. l. vbi. ff. de interroga. actio. z.
adde notata p. Bar. i. l. conu. ff. de tras.
acti. Titulus vero de p. fessis p. r. t. cernit ea
que t. d. ad de. c. i. s. i. neg. o. c. i. vt in toto ti.
de c. fessis l. Et nota in ista materia practica
que t. d. i. s. i. vt actor dicat velle tale conuenire
sup. talib. hereditate. vñ implozo officiu. vñ
vt interrogetis eu. an possideat. z. ex q. pte. et
sic in silibus. de q. p. Bar. in dic. l. i. ff. de interro
ga. actio. p. t. etia. fieri interrogatio post porre
ctores libelli. an. q. r. d. e. f. z. tunc fm. r. n. s. i. o. n. e. m.
p. t. libelli corrigere si indiget correctio. p. t.
etia. fieri post lice. contestari si p. obliuio. n. e. fuit
omissa vt d. m. fuit s. i. Nota etia. glo. singul.
in alio q. licz. ps. n. teneat. r. d. e. ad interro
gatione. p. t. s. i. si r. d. e. valz. r. n. s. i. o. z. sibi p. r. e. i. u.
dicat. z. p. ista. g. l. d. i. c. i. t. singul. d. m. de Rota q. s.
refert. Al. q. etia. si interrogatio p. cernes. t. c. i.
son. e. neg. o. c. i. n. o. fiat p. modu. p. s. i. t. i. o. n. i. s. s. z. s. i. m.
p. l. i. c. i. s. i. n. t. e. r. r. o. g. a. t. i. o. n. i. s. licz. ps. n. teneat. r. d. e.
t. n. si r. d. e. p. i. u. d. i. c. a. t. sibi. Dicitur em. q. interro
gatores n. c. o. c. e. r. n. e. t. e. s. p. p. a. r. a. t. o. r. e. s. i. n. d. i. c. i. j. s. z. de
c. i. s. i. o. n. e. neg. o. c. i. j. p. r. i. n. c. i. p. a. l. d. e. b. e. t. fieri p. modu.
p. s. i. t. i. o. n. i. s. v. s. i. c. p. o. n. e. s. p. r. e. a. t. q. d. p. o. n. i. t. v. t. i. n.
i. n. d. i. c. i. j. s. s. e. r. u. e. t. e. q. l. i. t. a. s. a. l. i. a. s. n. o. t. e. n. e. t. a. d. u. e. r.
s. a. r. i. t. e. s. p. o. d. e. r. e. e. t. s. i. r. d. e. t. sibi i. m. p. u. t. e. t. u. r.
Et nota q. r. e. x. i. n. c. i. j. de c. o. f. e. s. i. n. v. i. i. n. t. e. l. l. i. g. i.
t. u. r. c. o. i. t. e. r. z. e. v. e. r. i. o. r. o. p. i. n. i. o. q. i. n. s. i. s. i. u. s. i. n. d. i. c. i. s. i. n.
p. s. e. n. t. e. f. a. c. i. a. t. i. l. l. u. h. a. b. e. r. i. p. c. o. f. e. s. s. o. d. e. q. u. o. p. e. r.
Bar. in l. i. j. s. q. d. si actor. L. de iuram. calu.
et p. Bal. in l. i. j. C. quod et qñ i. n. e. t. s. i. c. n. o. s. u. f. f. i.
c. e. r. e. t. q. e. s. z. c. i. t. a. t. p. n. u. a. n. v. t. v. e. n. i. r. e. t. a. d. r. i. d. e.
d. u. etia. c. u. c. o. m. i. n. a. t. i. o. n. e. e. t. s. i. c. o. t. u. m. a. r. Et no.
ta q. i. n. d. e. r. d. z. p. m. o. p. a. t. e. f. a. c. e. r. e. d. e. l. i. c. t. u. s. i. n. u. z. a. n.
q. s. h. a. b. e. a. t. p. c. o. f. e. s. s. o. r. e. x. e. s. i. n. i. n. l. e. i. q. d. e. l. a. r. o.
r. e. z. ff. de i. u. s. i. s. e. t. p. Bar. in dic. s. q. d. si actor. et
ibi d. r. Bar. q. si c. o. t. u. m. a. r. i. n. n. o. r. i. d. e. d. o. d. e. c. e.
d. a. t. a. n. i. s. t. a. p. n. u. n. c. i. a. t. i. o. n. e. a. d. e. i. h. e. r. e. d. e. s. n. o. t. r. a.
s. i. i. s. t. a. p. e. n. a. p. d. e. m. t. e. r. i. n. l. e. i. q. d. e. l. a. r. o. r. e. m.
Et nota q. i. l. l. a. l. e. x. e. s. o. l. e. n. i. s. v. t. d. e. t. i. b. i. B. a. r. t.
q. u. i. d. e. q. f. u. i. t. p. m. a. l. e. x. q. s. i. b. i. f. e. a. t. h. o. n. o. r. e. h. a. n. c.
e. t. i. a. l. e. g. e. a. l. l. e. g. a. t. B. a. r. i. n. l. m. a. n. i. f. e. s. t. e. ff. de i. u.

reiu. in l. i. j. C. de p. e. i. n. q. m. a. i. n. d. i. q. u. e. z. t. e. r. d. e.
singl. r. Bal. in l. i. j. C. de e. d. e. n. J. o. d. i. m. m. o.
i. n. l. q. a. l. a. t. r. o. n. i. b. s. J. i. f. f. d. e. t. e. s. t. a. q. t. i. n. r. e. c. i. p. i. t. l. i.
m. i. t. a. t. i. o. n. e. s. d. e. q. p. B. a. r. i. n. l. j. e. t. i. j. f. f. d. e. b. o. e. o.
p. e. r. B. a. l. i. n. l. j. C. q. t. e. s. t. a. f. a. c. e. p. o. s. s. i. n. l. j. L.
n. e. e. r. d. e. l. i. c. d. e. f. u. n. c. l. E. t. n. o. o. m. i. t. t. a. s. v. n. a. g. l. o.
s. i. n. g. l. a. i. n. a. u. c. t. e. q. s. e. m. e. l. L. q. u. o. d. e. t. q. u. i. i. n. q. v. o.
l. u. i. t. q. p. s. e. t. i. a. p. n. s. n. o. p. o. t. c. o. g. i. a. d. c. o. t. e. s. t. a. n. d. u. z.
l. i. c. e. p. i. s. e. s. i. i. n. d. e. x. p. p. t. e. r. c. o. t. u. m. a. c. i. a. p. o. t. p. c. e. d. e.
r. e. a. d. m. i. s. s. i. o. n. e. i. n. p. o. s. s. e. s. s. i. o. n. e. p. o. t. e. t. i. a. c. u. p. s. u. a. ^{q. d. i. n. d. i. c. i. s. i. n. l. i. j. C. de p. e. i. n. q. m. a. i. n. d. i. q. u. e. z. t. e. r. d. e.}
c. o. t. u. m. a. c. i. a. p. u. n. i. r. e. e. t. i. b. i. p. B. a. r. i. q. d. i. a. t. n. o. r. a. b. i.
l. i. c. e. r. q. e. x. q. p. s. p. l. e. n. s. n. o. l. u. i. t. i. n. d. i. c. i. o. b. t. e. r. p. e. r. a. z. e.
p. o. t. i. n. d. e. r. a. b. s. q. a. l. i. a. c. i. t. a. t. i. o. n. e. e. i. n. o. l. e. t. e. z. l. i. c. e. m.
c. o. t. e. s. t. a. r. i. m. u. l. t. a. r. e. s. e. u. m. i. s. s. i. o. n. e. e. x. p. r. i. m. o. d. e. l.
c. r. e. t. o. f. a. c. e. r. e. q. d. d. e. s. s. e. n. o. r. a. b. i. l. e. z. e. x. h. i. n. f. e. r. t. q.
c. o. t. u. m. a. r. a. d. r. e. s. p. o. d. e. d. u. l. b. e. l. l. o. n. o. h. a. b. e. t. p. c. o.
f. i. t. e. n. t. e. s. i. c. u. t. h. a. b. e. t. u. r. p. c. o. f. i. t. e. n. t. e. n. o. l. e. s. r. e. s. p. o. n.
d. e. r. e. p. o. s. i. t. i. o. n. i. b. v. t. m. a. g. i. s. c. o. i. t. e. r. c. o. d. u. d. i. t. i. d. o.
c. e. i. n. c. a. m. e. t. i. n. c. j. d. e. l. i. c. o. t. e. s. t. i. P. l. i. m. o. d. u. z.
i. n. r. u. b. r. i. d. e. a. u. c. t. o. z. v. i. u. p. a. l. l. e. a. l. l. e. g. a. t. u. r. g. l. o.
q. p. r. i. m. a. c. h. a. r. i. t. a. s. i. n. c. i. p. i. t. a. s. e. i. p. s. o. a. d. d. e. g. l. o. i.
c. i. r. o. m. a. n. o. z. x. i. j. d. i. s. t. i. n. c. e. r. p. t. e. i. j. d. e. d. e. n. o.
r. e. s. i. e. t. t. e. r. i. n. l. e. d. e. z. L. l. o. c. a. S. t. a. t. u. t. d. e. e. t. e.
r. o. q. i. n. s. i. n. e. c. u. i. u. s. l. i. b. e. r. t. r. u. b. r. i. c. e. h. a. b. e. a. t. i. s. s. p. a. u.
d. i. t. o. r. e. s. m. e. i. a. l. i. q. u. a. p. u. l. e. r. a. d. e. c. i. s. i. o. n. e. Q. u. i.
d. a. z. b. i. d. e. l. l. u. s. i. n. v. n. a. v. n. i. u. e. r. s. i. t. a. t. e. a. r. a. u. t. s. u. p.
p. o. s. i. t. u. i. u. r. i. s. d. i. c. t. i. o. n. i. r. e. c. t. o. r. i. s. z. n. u. l. l. i. t. e. r. f. u. i. t. d. u.
b. i. t. a. t. u. a. n. p. o. t. e. r. a. t. i. t. e. r. i. a. t. a. r. i. v. i. r. t. u. t. e. p. m. e. c. o.
m. i. s. s. i. o. n. i. s. Q. u. i. d. a. s. a. p. i. e. s. v. i. r. d. i. c. e. b. a. t. q. n. o. n.
q. z. n. o. v. a. l. e. t. c. i. t. a. t. i. o. s. i. n. e. c. o. m. i. s. s. i. o. n. e. z. i. l. l. a. v. i. d. e.
b. a. t. u. r. e. x. p. i. r. a. t. a. e. g. o. d. i. c. i. t. u. n. o. v. i. d. i. s. t. B. a. l. e. t.
i. d. e. o. o. p. o. r. t. e. t. s. t. u. d. e. r. e. n. o. v. a. g. a. r. i. D. e. m. e. s. t. n. o.
t. a. b. i. l. e. B. a. l. q. s. i. c. i. n. l. q. u. i. p. s. a. l. u. t. e. z. ff. d. e. i. u. r. e.
i. n. p. i. l. l. u. t. e. z. z. a. s. s. i. g. n. a. t. r. o. n. e. q. z. f. a. c. i. t. e. v. i. d. e. t. u. r.
s. i. b. i. m. a. n. d. a. t. u. s. q. c. i. t. e. r. u. r. c. o. g. n. o. l. o. c. o. e. t. t. p. e.

De iuramento calu. in vi.

Allidū est ar. ab ordine rubricar. quā/
v do alio iure nō reperitur dispositum
cōtrariū. glo. est in c. j. in v. existat.
S. ex substantia iudicij enumerat glo. in
dic. c. in v. legitime. Verbu. vñ de suo p.
prio significato nō importat necessitatē. glo.
est in dic. c. in v. vñ. Heres vel successor
tenetur iurare licet defunctus iurauerit de ca
lumnia. glo. est in c. in appellatōis. in ver. u.
ramētiuz. Nota q. procurator iurat de calu
nia in annū suam licet dominus iurauerit.
vt in dic. c. in appellatōis. L. Nota etia. r. e. x. i. n.
f. i. c. u. m. g. l. o. i. n. v. m. a. l. i. c. i. e. i. n. d. i. c. c. i. a. p. p. e. l. l. a. t. i. o. i. s.

q̄ licet sit iurati de calūnia. tñ iuramētū ma/
licie pōt iudex exigere qñ viderit expedire. et
ibi glo ponit exēpla ¶ Nota tēp. in. c. fi. q. p.
curator habēs spēale mādātū ad iurādū de ca/
lūnia admittit et sp allegat ¶ Ultimo in ru.
de cōfessis in vi. ad glo. ibi vltimo loco allega/
tū. adde glo. idē volētes in. c. pñtū. in v. sigil/
latū. de testi. in. vi. Sz dicas q̄ cōis opinio
est cōtra illas glo. de q̄ p. Bar. et modernos in
l. i. §. si stipulati. ff. de vbo. sig. ¶ Cōbusta est
semel domus cōducta. agebat cōtra cōducto/
rez. dixi pcuratori cōductoris q̄ habebā vnā
singlārē decisionē Bal. in suo cōsilio incipit
te quidā reteris. quē refert Alex. in l. domos
ff. de lega. i. q̄ si pōt pbare q̄ ille q̄ habitabat
ī domo cōbusta erat hō vigil et diligēs et alia
iudicia nō appareāt cōtra eū. in dubio nō te/
net de icidio. pcurator h̄ pbauit et obtinuit.

De iure iurando.

¶ Itē tractatū ē de pbatiōib⁹ et in
p genere q̄ in specie p papaz. subicitur
rubri. de iure iurando. q̄ in defectū pro/
batiōnū recurrit ad iuramētū. c. fi. eo. ti. et ter/
tus in l. i. ff. eo. dicit q̄ iuramētū est maximū
remediū expēdiēdaz litū ¶ Et nota vnū pul/
crū de i. Bar. in l. i. in fi. ff. eo. q̄ si in fine con/
tractus apponit ista clausula et post pōicta.
q̄ de p̄dictis possit dubitari. dicit pmissor de/
tulit stipulatori iurādū. et si iurauerit se de/
bere recipere q̄ teneat. q̄ stipulator statim sibi
delato iuramento se debere recipere iurauit.
tñ tale instrumētū de iure cōmādaret execu/
tioni. qd ē multū notabile Et ita facias tu sp
in instrumētis. et subdit Bar. q̄ mirat q̄ con/
fuctudo hūc modū nō iuenerit ¶ Et nō omit/
tas glo. notabilē. xxi. q. i. in summa. q̄ ponit
qd sit iuramētū. et que fuit cā institutio is iu/
ramētū. itē formā iurādū. et penā pūit ¶ Et solz
dubitari an iuramēto requiratur vba et Alb.
in hac ru. allegās Ci. in auctē. sacramēta. C.
si aduer. vendi. videtur tenere q̄ nō. Sed tu
adde tex. singla. pbātem q̄ vba requiratur
in. §. sed neq. in auctē. d. māda. pñci. Bar.
in l. qui iurasse. ff. de iure iuran. et in l. et p ius/
iurandū. ff. de accepti. Cōtrariū tenz Anto.
debu. in. c. cum apud. de sponsa. sed Roma/
nus in l. ait p̄tor. §. iurari. ff. eo. cōcordans
dicit q̄ in valente loqui requirantur verba.
¶ Et nota pro intelligentia q̄ iuramētū ius

iurandū et sacramētū idem significant quo/
ad materiā nostraz. vt pbatur in hac rubrica
et in nigro. vbi tractatur de iuramēto. et in l.
iurandū. ff. eo. et in auctē. sacramēta. C. si
aduer. vendi. Quādoq̄ tamē aliter accipitur
sacramētū. vt in ti. de sacra. nō reitē. et per
glo. in. c. venēs. de transac. ¶ Et nota q̄ dicit/
tur de iure iurando. id ē de iuramēto iure facto.
sacramētū autē dicit quasi per sacra astrin/
gumentū. iuramentū autē dicitur quasi iuris
astringimētū. Et si queritur sup q̄ materia
sit iurandū. habes glo. notabilē in cle. i. de he/
te. in ver. tacta ¶ Et scias q̄ ad substantiā iu/
ramenti nō requirit factura vt pbatur in. c.
et si chrūs. h̄ eo. ti. sed quia fortius stringit iu/
ramētū corporale. igitur iura cōiter exigunt
corporale iuramētū. in. q. ix. c. hō. tamur. et fa/
cit text. multū notabilis in. c. monet. xxi. q. i.
Si autē dispositio requirat iuramētū cū ta/
ctura. nō est satisfactū dispositioni ex solo v/
bali iuramento. glo. est nota. in. c. vt circa. de
electio. in vi. in v. corporali. ¶ Tu vidisti in
ru. de fo. cōpe. in vi. q̄ iudex ecclesiastic⁹ habz
iurisdictionē in laicos vt cogatur ad obsequi/
tiam iuramētū. dicas etiā q̄ habet vt cōpellat
suscipiētes ad relaxationē qñ turpiter recepe/
runt. vt est casus notabilis in. c. i. ¶ Nota gl.
i. in di. c. i. q̄ ecclesia pōt occurrere peccato fu/
turo ne fiat. cui adde glo. in. c. et litteris. ij. de
sponsa. in v. cōpellas. et tex. notabilē. vbi per
Ab. in. c. tuas. de vsu. Et nota q̄ licet debitor
qui iurauit simpliciter soluere vsuras. possit
petere relaxationē iuramenti. vt in. c. i. hoc ve/
rū nisi insister terminus solutiōis faciēde. nā
si nō possit fieri hec cōpulsio quo minus inter/
rim incideret in pūitū nō debet audiri. sz de/
bet prius soluere vt notat doc. in. c. debitorēs.
eo. ti. et idem esset si iā esset lapsus termin⁹ so/
lutiōis faciēde. et sic incidisset in pūitū
tunc nō pōt intētare aliqd remediū ¶ Nota
etiā q̄ debitor iurās soluere vsuras pōt
petere absolutionē a iuramēto etiā ab epō. nā
ep̄s pōt absolvere a iuramēto turpiter susce/
pto. dñi ē valde nota. Inno. in di. c. debito/
res. in. c. ad aures. qd me. cau. pōt em̄ ep̄s
et in iuramento et in voto ex causa dispensa/
re. c. i. de voto. cū ibi notatis. qd est memoriē
cōmendāduz fm Alb. ¶ Nota fm cōiter doc.
in di. c. i. q̄ qñ petitur absolutio a iuramēto
q̄ iij

ma. c. et si. d. 99

Cap. i.

r. debitorēs

Pervenit

Debitores
pro. s. et late

von P.

debet pars aduersa citari. quia et hoc potest
ledi. qd tamen nō pcedit qn notorie cōstaret
iuramētū cōtinere turpitudinē et pte recipiē-
tis. ita qd certū est pti absenti nullā defensio-
cōpetere fm Ab. ad h facit qd habet in. c. ve-
nerabilē. de elec. in. c. cū olim. de re iudi. et est
bonus tex. in. c. puenit. j. h. eo. ti. ¶ Et nota qd
cōiter cōcludit in dic. c. puenit. qd iuramentū
metu extortū ē obligatoriu. qd metus nō exclu-
dit cōsensū. pōt tñ pti absolutio vt ibi et i. c.
si vero. eo. ti. ¶ Et nota vñ dñm notabile In
no. in dic. c. puenit. qd a pprobat Alb. p nota-
bili qd cōtra pñū iuramētū nō datur restitui-
tio in integrū. s. absolutio tñ. et ideo iuramē-
tum nō rescindit p actionē qd me. cau. vt ma-
gis cōiter cōcludit. ¶ Nota etiā notabilē qd vbi
nō dubitat de turpitudine recipiētis iuramētū
poterit etiā iudex scilicet relaxare iuramētū fm
Fride. de senis. et Alb. Nota etiā qd nullus iu-
ramētū ligat platū in damnu ecclie. p quo
est glo. no. in. c. j. de resti. in inte. in vi. ¶ Sci-
as qd iuramētū pōt epūs in meli cōmutare si
cut vortū. dñm est notabile Inno. in dic. c. de-
bitores. vnde si quis iurasset ire ad sanctū ia-
cobū. et nūc velit facere maius bonū. pōt epūs
cōmutare illud iuramētū. sequit Ab. in. c. per-
uenit. ij. ¶ Et nota casus in quo pōt fieri pmuta-
tio p pua auctoritate sine supiore qñ quis
vult tēporale obsequiū cōmutare in ppetuū
religionis obseruatiā fm Alb. qd est notabi.
quī ita intelligit dictū Alnho. de bu. dicētis.
qd vbi nō pōt seruari iuramētū sine pūrbatō-
ne maioris boni. nō peccat cōmutationē fa-
ciēs pua auctoritate ¶ Si pmissi et iurati te
nō expellere de domo. possūz te expellere si nō
soluis pensionē. quia tacite subintelligitur. si
solueris pensionē tpe debito. l. quero. §. inter
locatorē. ff. loca. et pbatur in dic. c. puenit.
quia frangenti fides fides frangat eidez. et ex
hoc inferit Alb. qd doctor qui pmissit legere pro
certo salario sibi soluendo certis tēpibus licite
desistit a lectione si sibi nō soluat salariū. et vi-
detur qd Ab. sit sibi cōtrarius. nā dum querit
an pro tpe qd nō legit ex defectu solutiōis. non
facite an possit petere salariū. et cōcludit qd nō.
qd cum potuerit adimplere cōtractū et nō ad-
impleuit videt velle recedere a cōtractu. nam
poterat cōtra cōductorē agere actiōe locati.
et sic cōsequi salariū. et sic cōcludit qd nō debz

desistere a legendo s. agere vt soluat sibi sala-
riū suū. et ex in. l. ediles. i. ff. de edi. edic. p
quē tex. fuit determinatū qd nō debeat hēre sala-
rium illi tēpibus. et ita in h. residet Alb. hic. ¶ Quā-
adde tex. et ibi p. Bal. pōderat in. l. j. C. de ad-
uoca. fil. qd licz nō soluat doctoribz salariū tñ
nō possunt desistere a legēdo. adde etiā qd
vtputo Alb. errauit dñm dixit qd doctor potest
agere actiōe locati. qd doctor nō datur actio
locati. sed in factū. vt pbatur in. l. j. ff. si mes-
sal. mo. dic. et ibi clare p. Bar. et p. glo. et Bal.
in. l. j. C. de suffrag. et hoc ppter nobile exerci-
tium. et dñz Ab. alle. tex. in dic. l. quero. §. in
ter locatorē. dicas qd ille tex. est multū nota.
fm Baribi ad omnes contractus in quibus
vltro citroqz aliquid pmittitur. vt quis non
teneat ad penā cū effectu. si per aduersaz par-
tem omnia seruata nō sunt. et facit tex. in. l.
iulianus. §. offerri. ff. de actio. emp. in. l. qui
pendente vindemiam. ff. eo. ti. de actio. emp.
ille emi qui pete penā debz esse extra oēm cul-
pam. et bñ facit illud apli. ¶ Probet autē scipm
homo et sic de pane illo edat et de calice bibat.
l. cuz pater. §. libertis. et ibi pulcre per Bar.
ff. de lega. ij. in. l. j. §. cum arietes. ff. si qdru.
pau. fecit. dica. et quod voluit Bal. in aucte.
dos dota. L. de dona. ante nup. cur eniz ha-
beam te in principem si menō habcas in sena-
torum. c. esto subiectus. xcv. distin. l. Et nota
vnam pulchraz limitationē ad regulam que
est qd nō seruanti fides fides seruanda nō est.
qd illa intelligitur quādo due obligationes re-
spectuātur ad inuicem. vt quia promisi tibi
certū quid. quia tu pmissisti mibi aliqd aliud.
et ita intelligitur tex. i. d. c. puenit. ad idē tex.
in l. cum pponas. C. de pac. secus quando ob-
ligationes nō respectuātur ad inuicē. id est
nō reflectunt ad idē factū sed ad diuersū. vt
puta pmissi dare tibi certū libru et iurati. tu
postea iurasti facere aliqd p me. certe si ego nō
adimpleaz pmissionē meā. tu nō implendo
nō euitas pūritūz. qd tu nō pmissisti rōne pro-
missionis mee. s. simplr. et ita itelligit tex. in. c.
qd deo pari. xxiiij. q. v. qui alle. in glo. ¶ Et
iura alle. in glo. que dicūt qd hosti est seruāda
fides. loquuntur qñ hosti ad certū actū fuit fi-
des promissa que seruanda est. ex quo hostis
interim seruāt fides fm Ab. et addenotata p
glo. in. c. valem. xxij. q. ij. et qd licitū sit deape

hostem est pulcher rex. in. l. nihil interest. ff. d. capti. ¶ Tu scis qd epi iurāt fidelitatem pape. ego. ¶ Est altercatio an videat etiam iuratur cardinalibz. et p. d. d. qd sic. nō tñ iurās astringit cuilibz cardinali in specie. sed ipi collegio cardinaliū. et tu allega glo. j. in. c. tibi dñō. l. xij. dist. quē notabilr pbat s assignās rōem. quia sunt pars corpis pape. licz loquat in canonicis respectu epi. et ideo cardinales nō epi nō pnt ac pape iuramētū obediētie cū sint ps corporis pape. videt etiam a seipis exigit tale iuramētū. vñ notat doc. in. c. antiq. de priu. Sed episcopi prestāt rōe episcopo pape. et tu ultra iura adducta p. Ab. que videt loq in fili qd cardinales pstituat romanā ecclīaz. addetū pulchra iura in. c. ecclīa. xvi. q. j. vbi et cardinalibz dñi cōstitui senatus romanē ecclīe. et in. c. in noie dñi. xxiij. dist. dicunt cardiales romanē ecclīe gremiū. ¶ Nota vñ dñi qd multi dñi deterre reepos. qd epi nō seruās vñ seruari nō faciēs canones incidit in piurū. vñ notabilr probat in dic. ego. ¶ Tibi p. Anno. qd tñ tempat Ab. qñ non seruatur ptemptu. et ita intelligit glo. reputatā singlārē. in. c. sacerdotes. ij. q. viij. qd dicit qd a plato nō seruātē canones pnt subditi recedere etiā a nō suam. de quo etiā p. Ab. in. c. cū nō liceat. de p. scrip. in. c. sciscitāt. de ref. scrip. ¶ Collige etiā ex ter. qd epi et debi to iuramētū tenet iurare papā ptra principē suū. colligit ar. ex ter. in dic. c. ego. ¶ qd cui data ē securitas veniēdi videt data securitas redēdi. de qd p. Bar. in. l. vñmur. ff. de sepul. vio. in. l. j. ff. ad le. mli. m. alet. i. auctē. habita. C. nesi. p. pa. l. ¶ Nota ex glo. iij. in dic. c. ego. ¶ qd si iurauit nō reuelare secreta p. tē mibi dicēda. qd dñi intelligi de honesto et nō de no cūo alteri. nō tñ debeo omibz reuelare s. illi qui pōt pdesse et nō obeisse. vñ puta sacerdoti qui admonet illū. et p. hoc ter. iñtra glo. sin glārē in. c. merui. xij. dist. in. v. a contagione. ¶ Si tu vis scire casus in quibz iurāt licite. videt ex. cū glo. notabili in. c. null. in. v. iura re. ¶ Et nota p. intellectu dic. c. null. qd nō pcedit qñ simplex clericus est suspectus de in obediētia. qd tñ pōt pelli ad iurandū. glo. est notabil in. c. quanqz. alle. in glo. xxiij. dist. in. v. vñ fidem. et illa est pulchra glo. qd ponit casus in quibz prestat iuramentum. ¶ Nota vñ regulā in materia iuramētū. qd iuramētū

principālē dirigit in deū et ei acquirit principi palis obligatio licz effectus p. cernat vtilitatem priuatā. ter. qd qui semp allegat in. c. debito res. ¶ Tu scis qd annullato principali anul latur etiā accessorii. vñ notat in reglā. accessoriū. Dolo tibi dare pulchra limitatōez. qd istud nō pcedit qñ causa annullās principale non pcurrit in accessorio. dñi est singlārē hosti. in dic. c. debitores. p. illū ter. ¶ Exemplū habet vñ intelligas p. pmissiōe vsuraz obligatio acqñt homi que impedit ex phibitōe legi ppter turpitudinē p. rabētis. s. iuramentū dirigit i deū apud quē nulla repitur turpitudō vel phibitō. et ideo qui se obligat ad vsuras nō cogit soluer nisi iurauerit vñ ibi. tñ postea repetit. et ex hoc etiā hēs singlārē limitatōem ad illud qd cōiter solet dici qd deus non facit dñam iter simplicē loquelā et iuramētū. xxiij. q. v. c. iuramētū. qd illud pcedit qñ iuramentū et simplicē pmissiōis dat validitas. s. in casu nō pmissio est nulla ppter turpitudinē recipiētis. iuramentū vero valet. qd deus turpi ter nō recipit nec iurās peccauit. qd ē notabile. Dolo etiā tibi dare vñ singlārē limitatōem p. istū ter. ad illā reglā. cui dam. de reg. iū. in. vi. qd ista regula pcedit qñ nihil magis subest repellēs exceptōez qd actōez. in casu ac c. debitores. subest iuramentū qd obstat ex ceptōi sed nō repetitōi. qd est notabile. et ista limitatio est Antho. de bu. ibi quem sequitur Ab. ¶ Et nota vñ in practica qd debitor sit vñ gilans in petendo relatarōez iuramenti a nōqz in inter termin. solutōis faciēde. qd tñ nō auctur ne interim incidet in piurū. et sic ppter timorez piurij nō habet locū illa regula. cui dam. et regula. dolo facit qui petit qd re/ stitutus est. et directe audiet creditor agen do qñ ex sui forma cōtractus nō apparet vsu rarius. qd maliciose fuit conceptus sub forma depositi. nec audiet debitor excipiendo si inter ruz incidet in piurū vñ dñi ē. et ideo sit vigi lās. et idē dicas si creditor pparerz postqz debi tor incidit in piurū. qd nō dñi pati iuxta qd stee in p. c. d. nec illū absoluet qd nō ē dign. hoc re medio ex quo legē p. c. p. sit incidēdo in piurū. ¶ Tu scis qd soluens scienter in debitum non repetit quia videt donare. l. j. ff. de condic. in re. hoc limitatio non pcedet in soluente vsuras. dic. c. debitores. qd iura loquunt de solutiōe

non improbat a lege. Sed ista est improba
ta. ergo potest repeti non obstat scia in debiti. qd
e notabile. et sic nota fin glo. et doc. qd vsure
petunt p conditione in debiti. **¶** Nota tex. no/
tabile in c. ad nostram. eo. ti. qd iuramentum dicitur im/
pleri in forma specifica. Vbi si debitor iurauit
creditori ipm non molestare sup pignore donec
non soluerit pecunia. non sufficit qd petat fructus
putari in sortez. s. opor. qd interueniat nuse/
ratio pecunie ppter iuramentum. dicas tñ qd h
pcedit in casu isto qd ita videtur esse actum inter
partes fin doc. **¶** S. gñaliter hoc non e vez. de
q p Bar. in l. ampli. ff. rera. ha. vbi Bar. for/
mat questionez. aliquis pmisit mihi soluere
certa pecunie gñtitate iurauit. qd si ppenlat
non e pñrus. Et idē tenet Jo. fa. insti. d. actō.
s. in bone fidei. et p h potes allegare tex. sin/
glare in c. expte. ij. de de. no. res. vbi iuramē/
tū verificat in casu ficto. Sed in pñruū pot
adduci glo. reputata singularis et ibi p doc. in
l. si pecunia. in princi. ff. de pñ. ob cau. vbi
si aliquid teneor facere ex iuramento possus pñ
se pñelli. Tenet opinione Bar. **¶** Et nota
vna reglar qd iuramentum non est seruandū qñ
sine interitu salutis corporalis vel spūalis ser/
uari non pot. vt ē tex. in c. si vero. et ibi p glo. et
doc. Et quo inferit singl qd si ab excellētibz
medicis dicere qd frater cartusienis ordinis
non posset aliter mori euadere nisi p esuz car/
niū. qd non obstat voto debet carnes pmede/
re. Sicut em iuramentum non ligat ppter pñm
moris vt dñm ē. ita nec etiā votū. cum paribz
passibz ambulēt. vt notat in c. i. in c. debito/
res. h. co. ti. in c. magne. de voto. necessitas em
excusat ab omni pcepto. c. ij. de obserua. ieiū.
p q pot adduci illud qd scribit ad Roma. xij.
in princi. Et nota etiā qd non seruatur iuramentum
licet non tendat in interitū sed tendit in dispen/
diū seu in deteriorē exitū. p tex. alle. in glo. ij.
in c. si aliquid. xxij. q. iij. et vt bñ intelligas
terminos dicas qd tñ iuramentum vergit ad in/
teritū salutis spūalis. qñ obligat ad pñm mor/
tale. vergit aut in interitū salutis corporalis quā
do obligat ad id qd ē mors corporis. Dicit aut
vergere in dispendiū qñ obligat ad veniale.
pot aut dici qd vergat in peiorē exitū qñ obli/
gat ad mortale vel veniale. **¶** Vt tñ meli⁹ in/
telligas volo tibi ponere quedā pulchra exē/
pla. qz materia ē condiana. et mlti sunt qd ista

Ad iuram.

Si vero

ignorat. aliqz iurauit qd non erit negociator.
vel qd non recipiet mutuum. et sic de siliibz. si res d
uenit ad casuz. in qd non pot aliter viuere nisi ve/
niat contra iuramentum. non tenet illud obser/
uare. pot. pñia auctoritate ptrauenire. qd ē
notabile et sic dicit iuramentum vgeri in peiorē
exitū. pot. etiā poni em qñ excludit opus qd
est de gñe bonoz. vt cuqz qd iurat qd nūqz erit
ep̄s. clericus. vel mōachus. S. pñruū sentit
glo. in c. innocēs. xxij. q. iij. in h. pñruū. et
in c. archidiaconi florentini. lxxv. dist. S. pñruū
potes pcludere qd aut iurās vult ptrauenire
ppter bonū publicū. et pot. aut ppter bonū p/
uatū. s. vt pñt et non pñt. et non pot. et p h fa/
cit glo. singularis in c. mōachi vagantes. xvi.
q. i. **¶** Dicit etiā iuramentum vgeri in peiorē ex/
itū cū excludit opus indifferēs pia intentōe p
deo aut primo faciendū. vt si qd iurat vt non
loquetur anthonio. vel qd non intrabit domū ei⁹.
vel quid sile. non em tenet iurās ad obseruan/
tiā talis iuramēti. si vult pñruū facere pia
intentōe. ppter deū vel salutē proximī. et deist
pulchre p Archi. an. c. an aduertendū. xxij. q.
ij. **¶** S. quid dices de illo qui iurauit de non
deinbēdo. an tñ iuramentum obliget. et si pon/
m⁹ pñruū esse in necessitate pñruū. ite ca/
sus videt indubitalis. qz in necessitate tene/
tur qñbz subuenit primo. c. pasce. lxxvi. dist.
S. casus dubi⁹ ē qñ pñruū non ē in tali neces/
sitate. s. pclude qd tale iuramentum non obligat.
h. pbat rōne satis valida. qd licet fideliū non
sit h. casu in pcepto. ē tñ de pñlio et est opus ex/
pietate faciendū ppter deū et amorē pñruū. et
ideo videt qd se obligare vt non faciat opa pie/
tatis et pfectōis. qz non ē verisile qd deus recipi/
at tñ iuramēta ptra suū pñliū. cū ipē dixerit
si vis pfect⁹ esse vade et vende oīa que hēs et
da paupibz. Et idē dicas si aliqz iurauit non
mutuare pecuniā. et ista sunt notanda. **¶** Nota
tñ qd ea que sunt pfectōis non sunt pcepti. sed
pñliū. glo. ē notabil. in c. qui sitit. xxij. q. v.
et ex dictis habes multis modis regulam li/
mitatā. que ponitur in dicto. c. si vero. abde/
etiam ea que habentur per glo. in regula non
est obligatorium. de regulis iuris. in vi. Ad/
de etiam qd hoc non procedit quando quis
iurauit calore iracundie. quasi non videatur
habere consensum iurantis. de quo per Jo.
an. in c. sicut ex litteris. hoc eo. titulo. **¶** Si

aliquis interrogaret te de ratione quare vocum me-
tu facit non est obligatorius. sed iuramentum sic
cum sit quoddam votum. et iudicent a pari. ut nota
fuit. c. de bitores. in. c. i. h. co. ti. Videas et di-
cas q. ecclia ideo statuit ne de materia alle-
gandi metum. et sic punitur diuini. cum frequenter
iuramentum interueniat in actibus hominum. et ut
habeat in maiori reuerentia de per absolutio
queratio cessat in voto. quod raro emittitur. fuit
Ab. [S]ed aduerte q. h. non est verum q. votum raro
emittatur. imo teneo q. frequenter emittantur vo-
ta p. existeres in infirmitate. vel aliquam tribulati-
one vel piculo que accidit frequenter in ho-
minibus. Et ideo dicas sic. q. licet utrumque sit fre-
quens. tamen q. iuramentum contra interponit in co-
tractibus inter homines. voluerit iura q. iuramē-
tum interponitur teneat. ut sit in maiori ob-
seruancia. et ideo de per absolutio queratio ces-
sat in voto. [I]tem nota q. in materia obsidum po-
nit in. c. ex rescripto. et nota q. appellat obsta-
ent puentio iurata astringens aliquem ad non
exerendum de creto. loco donec fuerit principali
puentio satisfacta. et ita appellat in multis. p.
iuratis. in lingua materna. [E]t scias q. Ab.
in dic. c. ex rescripto. teneat p. tra hosti. q. mona-
chus non obliget etiam naturaliter. q. lex resistit
obligatio. c. non dicatis. xij. q. i. c. de testa. in
vi. l. cu. lex. ff. de fideiussio. et mider ad iura que
loquuntur de seruo q. obligat naturaliter. q. lex
ibi non resistit. et q. seruus non renunciat p. re
voluntari et mider ad ter. in dic. c. ex rescripto.
q. ibi iteruenerat p. sensus Abbatis. et sic etiam
fuit obligat q. iuravit. Adde tu q. d. notat Bar.
in. l. i. in p. n. et in. s. cu. fructuari. ff. de sti-
pu. ser. vbi dixit q. iura loquencia de seruo. ha-
bent locum in monacho. de quo p. Inno. in. c.
cu. oliz. ij. de p. n. p. Bar. in. l. tutor. ff. de bo-
no posses. in. l. cu. h. y. s. eam. ff. de test. in. l. i.
si co. dicat. ff. de co. di. fur. in. l. i. s. pot. ff. de ac-
qui. here. in. l. si alieni. ff. de here. insti. glo. in
l. cu. heredes. s. si. ff. de acqui. posses. in. l. si lon-
gus. ff. de iudi. in. l. pedius. ff. de arbi. et p. do-
cto. in. l. i. s. p. seruus. ff. de acqui. pos. vbi po-
nit an equiparet filio v. l. suo. et p. Ci. et Bal.
in. l. deo nob. C. de epis. et cle. Et nota q. Ab.
in dic. c. facit mentio de extrauaganti. Boni-
facij. q. hodie interdictum episo iure nullum. latum
in aliquo locum p. pecuniario debito. de q. etiam
p. Ab. in. c. cu. i. p. trib. de x. bo. sig. et p. Domi.

in. c. si ciuitas. de sen. excōi. in. vi. et dixi in ser-
mone sinodali. [D]olo tibi dicere quedam de
elegancia hosti. in dic. c. ex rescripto. Quorum
primum est q. totus puentus non potest subtrahi a
monasterio p. utilitate vel necessitate monaste-
rij etiam ad tps. h. tamen intelligit Ab. p. cedere et ca-
non multum vigenti. [S]ecundum dicitur q. Abbas.
non potest pcedere vni monacho q. in ppetuum
stet extra claustrum. p. quo dicto adducit Ab.
tex. notabile in. c. monachum. xx. q. iij. vbi etiam
ppter necessitate infirmitatis non licet monachis
relicta pgregando eligere cellulas solitarias
extra septa monasterij. [S]ed in p. rariu est dictum
Inno. in. c. insinuare. qui de. vel vo. et clude
fuit Ab. q. dicit Inno. p. cedit q. Abbas fa-
cit h. et alij causa. non tamen leui. secus si veller co-
cedere sine causa vel cum causa leui. [E]t adde ter.
nota. in. c. cu. pastoris. ij. q. vij. vbi monachus
potest esse cubicularius episcopi. et ibi vide glo. dispu-
tante. an possit inuito abbate episcopus sumere mo-
nachum in locum. et clude q. sic si monasterium
non est exemptum [E]t q. non possint dari ipsi obfides.
vide glo. i. in dic. c. ex rescripto. cui adde glo.
x. q. ij. s. hoc ius. in. x. p. stata. ter. et glo. i. c. ut
p. uidez. xij. q. vij. et videz clude q. liber homo
non potest dari obfides ut in ipso pstituat ius tamen
in pignore. s. h. non potest detineri nuda detentio
ut fiat q. d. puentus est. [C]onclude tamen q. illi vere
dicunt obfides qui dant ab impatore suis ho-
stibus vel ecclia. qui sunt quasi serui. et ideo non
possunt testari sine licentia principis. l. obfides. ff.
de testa. inter priuatas psonas non possunt dari de
iure. q. est quedam spēs seruicij non posserece-
dere de certo loco. licet glo. in. l. ij. C. de patri.
qui filii. dista. dicat p. rariu de facto esse vsur-
patum. [I]tem videz quidam carcer priuatus qui est a
iurerepro bar. l. i. C. de priua. carce. et ad iura
que videntur velle contrarium dicas. q. nar-
rat factum. non ponunt ius. ut vult etiam glo.
in dicto. c. in vna solutione. saltem inter pri-
uatas psonas. hoc tamen limita non pro-
cedere quando iuramentum interuenit. quia
ille qui iurauit potest compelli ad obseruati-
onem ipsius ut stet in certo loco donec fiat
quod conuenit. non tamen aliter debet deti-
neri inuitus. et sic procedat textus. in dicto. c.
ex rescripto. fuit Ab. [S]ed nescio quomodo ista
possint stare. et q. compellat. et q. non detine-
tur inuitus. nisi dicamus q. inuitus detine-

q. si aliquis q. p. h. s. h.

q. si Abbas dicit de p. n. in
fuit p. rariu s. p. rariu

atur qñ poneret in carcere vel in pcedib⁹. nec
tali casu valeret iuramentū. qz esset cōtra bo-
nos mores. z ista pcedit in laicis. quantū at
ad monachos z clericos sc̄lares. pōr dicit qz vt
sint veri obsides nō pnt dari nisi a papa. p q
glo. in dic. c. vt p̄de. Sz vt sint in certo lo-
co pōr abbas p necessitate vel utilitate mōa-
sterij deputare monachos etiā inuitū. z deti-
nētes cū voluntate abbas nō sunt excoīcati.
Sz in clericis sc̄larib⁹ dicas fm Jo. an. qz si
clericus pmisit obstagium in castro vel palatio
ne dicat fractor fidei parces pudori suo. nō ē
detinēs excoīcatus. secus si teneret in carcere
vel pcedib⁹ inuitus vt fugere nō possit. esset
detinēs excoīcatus. nec etiā de p̄sensu ep̄i hoc
fieri pōr. qz nō sunt ita astricti clerici sicut mo-
nachi fm Ab. [Et nota qz bona obsidij ap-
plicant fisco. vt in l. diuus. ff. de iur. fil. z itelli-
ge ip̄is mortuis. intellige etiā de bonis ques-
tis in obsidatu. nō de illis qz domi reliquerāt
nisi secū deportasset in obsidatu. fm Bar. ibi.
Intelligetū de veris obsidib⁹ de quib⁹ in l.
obsides. ff. de testa. [Nota singl̄ glo. penul.
in dic. c. qz mulier iurans nō iurat velleiano.
qd est notabile. cui adde notata p Bar. in l. si
qs p eo. ff. de fideiusso. [Et nota etiā dic. gl.
que videt velle qz mulier possit renūciare sena-
tus cōsulto velleiano. de qz p Bar. in l. si. §. si.
ff. ad velle. vbi dicit qz p̄suetudo h̄ obseruat.
tñ dicit qz in cōtrariū est veritas. Sz scias qz
cōter tenet qz valeat renūciatio si p̄r fuit cer-
tiorata de bñficio velleiani. [Dicit tñ singl̄
Albe. de rosario in dic. §. si. qz si in instrumen-
to reperit qz certiorata de velleiano renūcia-
uit. poterit fieri interrogatorij notario quid
est velleiani. z si nesciat rēdere poterit muli-
er vt exceptōe. qd ē notabile. Adde etiā Bar.
in l. doli. in p̄ncip. ff. de noua. in l. iij. ad si. ff.
de fideius. vbi dicit qz ē cōis opinio qz mulier
posset renūciare. sz intellige qñ fuit certiora-
ta. [Tu scis qz pmittens factū alienū nō ob-
ligat. §. si qs aliu. insti. de iur. stipu. nisi pro-
mittat se facturū z curatur. qz tñ cōz p̄stare
opam quā pōr. z nō aliud. tñ si simplr. pmisit
cū iuramēto obligat ad opam p̄standāz ac si
specificillā pmisit. §. glo. ē singu. in dic. c. i. gl.
fi. Et sic nota qz iuramētūz h̄z in scillaz clau-
sulā vt valeat eo modo quo valere pōr. vt est
tex. singl̄a. in l. cū pater. §. fil. m̄rēz. ff. de le.

ij. quē tex. notabilr allegat Bar. in dic. l. si qs
p eo. ff. de fideius. qz iuramentū interpositū
sup aliq̄ actu importat idē. ac si diceret si non
valet isto mō quo agit. valeat omni mō quo
melius pōr. z ideo si sup testamēto iurat z ibi
nō est solēnis nūerus testū. p̄inde ē ac si dice-
ret si nō valet iure testamēti. valeat iure codi-
cillorū. qd dicit esse notabile. hūc etiā tex. alle-
gat Bar. in l. si qs maior. L. d. tñ fac. qz si trāf
actio nō valebit iure tñ factōis valebit iure
pacti. ppter iuramentū. [Nolo omittere vnā
glo. in. c. ad nostrā. §. eo. debes nāqz scire dis-
positōez. l. sancim⁹. C. de vbo. signi. qz noie
cautōis. simplex pmissio intelligit. h̄ limita-
nisi dicat ydonea vel sufficiens cautio. qz tñc
intelligit de pignoratitia vel fideiusso. gl.
est notabilis in dic. c. ad nostrā. in §. sufficien-
ti. cui adde glo. reputatā singu. de iure ci. l. i.
si mādato tici. §. si. ff. man. in. c. si. de pig. in
c. si. de sen. excoī. in vi. in. c. felicit. de pe. in vi.
in. c. i. in si. de sequef. posses. z fruct. c. ex pub-
lico. d. cō uer. cōm. in. c. ex p̄e. j. de vbo. signi.
insti. d. eo cui liber. cau. Bar. in l. i. §. cōs
ff. de stipu. seruo. vbi dicit qz si aliqs pmittit
facere aliquē secus. sufficit sola pmissio. qz tñ
singl̄a. limita nisi postqz quis se obligauerat
ad aliquid. pmitteret creditori cū facere secus
rū. qz si ista pmissio intelligeret sine fideiusso
re vel pignore nihil oparet. vt notabilr voluit
Alnge. z moder. i. l. j. ff. qui satisda. cogan. Li-
mita etiā singl̄a qñ pmittēs me facere securū
nō possideret imobilia. z erat forensis. z pote-
rat verisiml̄ suspicari de fuga. d. qz p̄ modernos
in dic. l. j. [Scias qz ppter p̄iurij pōr aliqs
deponi ab ordie z bñficio. c. cū nō ab hoīe. de
indi. [Notat doc. in. c. querelā. §. eo. ti. z in d. te
starōez hui⁹ criminis vide bonū tex. in. c. si. xij.
q. j. z ibi vide pulchrā glo. qz tractat cui sit ma-
ior p̄nia imponēda. homicide. vñ adultero. vñ
p̄iuro. [Scias qz p̄iuri nō merent eccl̄ias re-
gere qz sunt infames. glo. ē nota. ij. in dic. c. qz
relā. Et etiā de iure ciuili. l. si qs maior. C. de
tñ fac. Et querit Ab. sup ista glo. nunqd infā-
mia p̄iuer aliquē ip̄o facto titulo sui bñficij.
z alijs dignitatib⁹ seu honorib⁹. Et dicit qz sem-
p de h̄ dubitauit. z pcludit post multa. qz quā-
tū ad titulos bñficiales nō p̄uat ip̄o iure. qz
postqz ista pena nō ē ip̄osita nō debem⁹ illaz
imponere. p glo. singu. In fili in. c. si. de iure

quia sic p̄mittit illa glo.
vbi p̄cipio

A

1100. n. 5

que h̄ic d̄z fuit q̄d
p̄p̄ aliq̄d q̄d

patro. Pro quo glo. iij. in dic. c. querela. dū
dicit debuit priuari. Et idē tener Card. Col
lacio tñ facta infamē est ipso iure nulla. regla
infamib⁹. de regu. iur. in vi. S; qñ ad bono
res et alias dignitates pcludit Ab. q infamia
priuari ipso iure. p ter. notabile in l. ij. s. miles
ff. de his qui notan. infra. vbi infamia priuat
quē ipso facto militia. Et pari rōne dñt ibi gl.
singlari. q priuat militia celesti. et alijs ho
norib⁹. et dignitatib⁹. Ad idē glo. in l. frustra
L. de remili. li. xij. Et facit ter. l. infamia. C.
de decu. lit. dū dicit infamia questu adimit
honorē. Et nota q licz clericus possit pua
ribnficio ppter priuriū. nō tñ rōne fidei viola
te. vt videt magis cōter tenere doc. in dict.
c. querela. licz Ab. sit cōtrarie opi. Et mouet
q priuriū pmitit. et iura volūt q priuriū pue
tur. Adducit etiā q nō est verū q min⁹ pec
cet violator fidei. q dicit q possit ptingere q
magis peccaret. q priuriū tanto graui⁹ est qñ
to sancti⁹ est id sup quo iurāt. vt in. c. mouet.
xij. q. i. S; possit ptingere. q iuramentū est
pñtū p aliquā creaturā. quo casu nō est du
biū fidē interpositā esse magis sanctā. Addu
cit etiā notata p glo. in. c. ij. de spon. q equipa
rat ista duo. et glo. in. c. si. ne pñla. vi. suas. in
c. pñtū. de traslac. Adducit etiā. c. tua. eo.
ti. vbi cleric⁹ priuat bñficio p priuriū. q ad vul
gi opinionē. licz in veritate nō sit priur⁹. S; for
tius qñ venit ptra fidē legitime pñtā. et hāc
opinionē tenet etiā Hosti. in dic. c. querela. et
ne pñla. vi. suas. S; ptra hāc opinionē addu
co glo. nota. in. c. pe. h. eo. ti. que voluit q ma
ior pñia imponit illi qui venit ptra iuramen
tū qñ qui venit ptra fidē. q magis ptemnere
videt. ¶ Tu debes scire q p temerario iura
mento nō priuat quis bñficio. imo nō inabi
litat ad pñtōez. c. sicut. hoc eo. ti. glo. eno.
in. c. archidiaconū florentinū. lxxv. dist. i. c.
diffinitio. xij. q. i. vbi glo. dicit q temerariū
iuramentū ē illud qd est de re illicita factum.
¶ Volo tñ tibi tradere casus singlarē in quo
ppter tale iuramentū priuat quis bñficio. in. c.
tua nos. eo. ti. vt qñ se pñtuit sciēter iter duo
iuramenta pñtaria. tñc priuat tanq priuriū li
cet in veritate nō sit. et hoc ideo qz quo ad se et
quo ad alios nō poterat enadere periurium.
¶ Et nota q ppter priuriū est qñ sit trasgressio
liciti iuramenti. vbi aut quis trasgredit iura

mentū illicitū nō incidit in priuriū imo meret.
trasgrediēdo licz peccauit in iurādo. vt pro
bat xij. q. iij. p totū. ¶ Et si tu vis scire qñ
peccet trasgrediēs licitū iuramentū vel teme
re iurās. hēs glo. nota. i. dic. c. tua nos. Et ad
de ter. et glo. in. s. ea demū. xxv. dist. Si tu vis
scire qñ iuramentū pñter clericus bñficiatus
epō. hēs pulchriū ter. iuncta glo. in. c. quāq.
xij. dist. ¶ Et qz solet dubitari qñ sit magis
puniēd⁹ ppter delictū. an ignobilis. an i digni
tate positus. ideo vide glo. nota. in. c. tñ qdā.
cui adde notata p Jo. an. in. c. accusat⁹. d. be
re. in vi. vbi pcludit q in eodē genere pcti. mi
nus peccat religiosus q laic⁹. nisi in trib⁹ ca
sib⁹. priuriū ē cū peccat ptra votū religionis.
scds. cū excedit ptemptū. qz videt mag⁹ in
gratus cū ex dei bñficio esset pduc⁹ ad pfectū
orē statū. tercio. cū peccat publice q alijs dat
malū exm. Extra pñctos casus leui⁹ peccat
religiosus ppter merita pcedētia et sequentia.
Et in istis casib⁹ vel altero eoz agguat pñtū
ex dignitate. als secus. indubio tñ videt ma
gis ptemnere maior vbi nō pñtat de pñtū
fm glo. notabile hic. et ad de glo. notabile in. c.
hō chrian⁹. xl. dist. et fm pñcta itellige illud
qd dixi in meo fmone sino dali in scda pñclū
one in pñcipio. dū dixi q vñū z idē delictū re
putat graui⁹ in clerico qñ in laico. et ibi loquor
de pñtōe ad equales que publice fit p cleri
cos etiā cū mixtura laicozū. Et de circūstan
tijs aggrauatib⁹ delictū ē ter. notabilis cum
glo. in. c. j. de peni. dist. v. Et ad de glo. in. c. si.
xij. q. si. q tagit quis magis peccet an cū mi
liere formosa. aut cū difformi. et in dubio mi
nus peccat cū formosa quia magis presumit
temptatus. Et ad pñcta adde notata p Bar
to. in. l. qdā. ff. d. pe. vbi dicit q in pena corpa
li mag⁹ pñtū ignobil⁹ q nobilis. Sec⁹ in pe
cuniaria. l. pedi. ff. d. incen. rui. nau. h tñ limi
tat nisi delictū cederz in derogatōz officij. vel
dignitat⁹. qz tñc plus pñtū exis i dignita
te q ali⁹. p ter. in dic. l. qdā. Adde etiā pulcraz
glo. i. c. nō cogant. xli. dist. ¶ Et nota q i penis
vniformib⁹ eqñter pñtū et nobiles et igno
biles. qd qd cū ē pñtū in penis difformib⁹.
vt ē doctria doc. i. l. nemo. L. de sum. tri. No
ta etiā glo. no. et ibi p Bar. i. l. desertorē. i. pñ.
ff. de remili. que dicit q nobilis de pñtūdi
nenō suspendit⁹ s; decapitat⁹. Dicit Bar. hoc

Cū quida

quia dant malū qñ laic⁹
sunt pñtū fmone sino dali
mixtura laicozū

verū in Italia. secus in Francia. De quo etiā
p Bal. in. c. j. §. si rusticus de pa. tenen. p Alb
ba. in. c. pastor. al. de offi. deleg. Et idē dicas
in plebeis diuinibus z honestis. text. ē singlar
vbi p Bar. in. l. capitaliū. §. serui celi. ff. de pe.
qz etiā tles nō dnt furca suspēdi. qd ē notabi.
Allegat tñ dñm Bal. in. h. c. cū quidā. q hoc
nō pcedit in pditore. Sed ptra Bal. allego
tex. notabile in. l. offe delictū. §. exploratores.
in. l. pditores. ff. de re mili. vbi pditore punit
A pene capit. z quot modis aliqz dicat prodi
tor. allego tibi glo. notabile in. c. nolite. §. xi.
q. iij. in. c. cleric. §. lvi. dist. z qd notat Bar. in.
l. respiciendū. §. delinquent. ff. de pe. l. Tra
ctat hic Ab. quis magis delinquat. an occul
te an palā peccās. z adducit theorica Jaco.
butri. z ego in Ru. de celebr. missa. allegau
quasdā glo. in materia. l. Et nota hic vñ pul
chri dñm q monachus pfectus exiit ordinē
z accepit vxorē. querit. an inquisitor heretice
pauitatis possit de h. cognoscere. Et pclude
ex intentōe Jaco. bu. quē refert z sequit Alb.
in dic. c. cū quidā. q aut accepit vxorē dam. z
psumit esse in dolo. nō in errore. ideo inq̄sitor
nō poterit cognoscere. Aut accepit palā. z nō
psumit in dolo s; in errore. z q puer sibi lice
re. z q erret in fide. z sic pgnitio pertinebit ad
inq̄sitorē. qd ē singulare. Et adde ea que dicta
sunt s; Adde glo. in. c. qui ptra pacē. xxiij. q.
j. in. l. ne quis. C. de dig. li. xij. q. dicanē igno
biles. ¶ Nota q calor iracundie nō excusata
pctō. vt pbat in. c. sicut ex lris. co. ti. scias tñ
q minuit culpā. licz illā totalitē nō excludat
fm Alb. facit tex. in. c. inebriauerūt. xv. q. j. in
l. offe delictū. §. p vñū. ff. de re. mili. z ibi est
tex. de delicto ppetrato vxgēte potētia vini.
Et de delicto pmissio p ebriū. ponit Bar. in. l.
respiciendū. §. delinquent. ff. de pe. vbi habet
q mitius puniri d; Et an teneat ptra pface
ab ebrio. habet p glo. in. l. doli. C. de dolo.
in. c. vnusquisqz xxiij. q. iij. que dixit q ebrius
nō pōt se obligare. de quo p Roma. in. l. j. in
pncipi. ff. de v. obli. Et adde glo. singu. in. c. ex
lris. de dñor. q pfectio facta calore iracundie
nō pndicat. nisi de pseuerātia. z glo. singla.
in. c. dudū. de pueris. cōiū. que voluit q vo
tū emissus calore iracundie nō obligat. z pclu
de q iuramentū factū ex arripō nō obligat.
qz nō h; in se p sensus. ad cautelā tñ peti pote

rit absolutio. que de facili ē cōcedenda. l. Tu
scis q si clericus renūciat bñficio sibi paudi
cat. licz nō valeat in pndiciū sui supioris. c.
admonet. c. qd in dubijs. de renun. Quid vi
ceres de mōiācho abiurāte claustrū suū. vi
cas q illa iurānō pcedit in monacho. vt no
tabit pbat in dic. c. sicut ex lris. z ibi p doc.
Etrō est. qz clerici sc̄lares nō pnt esse sine ecclē
sijs. Sz monachus nō pōt esse sine claustrō.
xvi. q. j. c. placuit. z in. c. si cupis. Et nota dic.
Inno. in. c. h. de renun. q monachus notare
tur apostasia si nō esset sub obedientia abba
tis. l. Si tu vis scire iura in quib; habet q
pena vñ; solet esse metus mltor. vide tex. in
dic. c. sicut ex lris. cū glo. i. v. ptimescat. Et dñ
gl. allegat. c. j. de trasac. dicas q ē corrupta.
qz voluit allegare tex. in. c. j. in fi. de transla
pela. ¶ Solet dubitari si aliqz iurauit dño
suo fidelitatē. teneat illā iterare in psonaz suc
cessoris. z materia ponit in. c. veritatis. z cō
clude sic ex intentōe. glo. z doc. q vbi quis iu
rauit dño z successorib; nō p pellit iter iura
re successorib; qz ex pte iurantis iuramentū
est ppetuū. Secus si simpliciter fuisset iuratus
dño. s; tñ vltimū singl; intelligit Ab. quādo
fuit pstitūb; noie ppro. v; fuit appositū aliq
pbus psonale. vt pmitto tibi. Secus si fuit
pstitū sub noie dignitatis. vt pmitto episcopo
po Senensi. vel Romano pōfici. qz digni
tas nō variat ex varietate p̄sidentū. c. si grad
ose. de refcrip. in vi. Et si apponatur vt rursus.
Ab. notabili declarat. z est singlaris tex. i ma
teria in. l. si seruus cōis ita. ff. de stipu. ser. l. o
sulit tñ doli. qz platus iuramentū recipi
ens nullā faciat mentōez de successorib; vt
sic iurās astringat ad iterandū iuramentum
successorib; z sic ex p̄dictis hēs qñ iuramen
tū sit reale vel psonale ex parte recipiētis Sz
ex parte iurantis iuramentū est psonale quia
non transit in heredes. Etā si iurasset p se et
successorib; suis fm doc. Et sic hēs p̄dictas
limitatōez ad iura que dicūt q obligatio tras
mittitur ad herede. qz illa pcedit in tempali
bus. secus in spūalibus. Et ratio est qz i istis
spūalibus ligatur ania. que sine p̄prio p̄sensu
ligari nō pōt. imo dixit singl; Jo. an. in. c. fi.
de sepul. quē refert z sequit Alb. q nō solū he
res nō obligat ex iuramento defuncti Sz etiā
q rōne iuramenti defuncti nō possit pueniri

clausura in remota parte
dubio p̄dicti nō in fine
et p̄dicti in p̄dictis

Sicut ex lris

qz dñm vñū mltos voluit

Brem A

pecu. ubi si cōfiteor me debere decem et iuro
me reddidit. inest facta p̄dictio in iuramento
que inest in obligatōe principali. scz si def pe-
cunia. Et ibi dicit Bar. q̄ p̄mendare debem⁹
in coram illū casib⁹. h̄ p̄t dici ad illū tex. q̄ co-
gitabat h̄. ¶ Si tu vis scire p̄actica p̄cipien-
di illi qui iuravit obedire. dicas q̄ p̄cipit sub
iuramenti debito tex. c. in. c. breui. l. Et aduer-
tāt diligenter dñi religiosi quō appellent a p̄-
cepto superioris ne appellent sine legitima cau-
sa. ¶ Non em̄ euadūt notā transgressiōis voti
vel iuramenti. vt in dic. c. breui. et ibi p̄ doc. nī
si probabilis error eos excusaret. Ar. c. sacro.
desenten. ex cōi. l. Et nota vñū fundamentū
in materia iuramenti q̄ difficultas et necessi-
tas excusat a p̄iurio. tex. est qui semp allegat
iūta glo. j. in dic. c. breui. et ratio est q̄ iura-
mentū obligat data dūtaxat facultate. xij. q.
ij. c. bear⁹. et ibi glo. in v. in maioribus. c. et si
chris⁹. de iure iuran. An autē difficultas excu-
sat a pena p̄uentiō ali habet in. l. cōtinu⁹. §.
illud. ff. de v. obli. Et ibi Bar. cōcludit q̄
in omnib⁹ casibus in quibus et moza cōmit-
tatur pena. tunc quia moza non potest com-
mitti p̄ter difficultatē. nec pena. l. ij. ff. si quis
cau. l. celsus. ff. de arbi. Si vero p̄mitteretur
pena ex p̄dictis cūenit nō ex moza. tūc sec⁹.
ar. l. in illa stipulatōe si calendis. ff. de v. ob-
li. p̄dicta vera. nisi esset in obligatōe quāctas
dari. et de materia etiā p̄ Bar. in. l. quod te. ff.
si cer. peti. in. l. si decesserit. ff. q̄ satisda. cogā.
¶ Nota q̄ ille qui iuravit simp⁹ r̄ aliquē defen-
dere. dñz etiā nō requisit⁹ defendere si sciat illuz
suo patrocinio indigere. vt p̄cludit sup glo. ij.
in dic. c. breui. Et in materia nō tradas obli-
gationi p̄ulchra glo. in. c. cupiētes. §. si vero. in
v. p̄tēpserit. d. elec. i. vi. l. fuit vñ⁹ aduocat⁹ q̄
iuravit defendere eccliaz. nō defendit in qua-
dā causa. an statim incurrat p̄iuriū. Et p̄clu-
de ex notat⁹ p̄ glo. et do c. in dic. c. breui. tres
casus. ¶ Prim⁹ est q̄ si certū est eccliaz fouere
bonā causā incurrat p̄iuriū nō defendendo.
Scd⁹ casus est q̄ si certū est q̄ ecclia fouet in-
iūstā cām nō erit p̄iurius nec reputabit p̄ p̄i-
urio. Tercius casus est in dubio. et tūc cū fun-
data sit intentio ecclie allegātis p̄iuriū habet
bit p̄ p̄iurio. ex quo p̄stat cū nō defendisse. ni-
si ostendat cām esse iniūstā nec curandū est de
sola p̄sactia ipi⁹. ¶ Aduertāt dñi p̄siliarij il-

Quanto

lustrū principū vel ciuitatū q̄ si nō recte p̄sili-
ant perdit nomen p̄siliarioz et appellantur
deceptores. et hoc ideo q̄ officiū p̄siliarioz ē
iuste p̄siliare. et ex p̄silio fraudulēto quis obli-
gat. vt in regla nullus ex p̄silio. de reg. in. in
vi. Et adde ea que dicta sunt in Rub. de ho-
mi. de quo est tex. in. c. quāto. hoc eo. ti. l. Ad-
uertāt etiā principes q̄ ipi nō p̄nt aliqd agere
in p̄iudiciū p̄li. ipi assensu nō requisito. vt
pbat in dic. c. quāto. et ibi p̄ Jo. an. qd ē no.
et ideo princeps nō p̄t p̄ponere de dānis da-
tis p̄lo r̄pēblli. De quo p̄ glo. et doc. in. l. ve-
nia. C. de in ius vocan. in. c. auctoritate. in v.
p̄tinet. de p̄iuri. in vi. et faciūt que habet p̄ do-
cto. in. c. que in eccliaz. de p̄sili. in. l. si. C. si cō-
tra ius vel vñū. publi. l. Tu debes scire q̄ le-
giste hñt vñū tex. quē reputat singlārē in. l. cū
p̄. §. filius matrē. ff. de leg. ij. de quo dictū ē
supra q̄ iuramentū h̄z clausulā in se si nō va-
let q̄ ago. vt ago. valeat vt valere p̄t. Sz tu
de iure canonico allega p̄ulchra tex. in dic. c.
quāto. in vñi. si vero. Si tu vis scire qua pena
punit⁹ falsan⁹ monere. vide p̄ulchraz glo. in
dic. c. quāto. in vñi. d. fraudata. et adde notata
p̄ Bar. in. l. quicūq̄. ff. de fal. l. Si at tu vis
scire qua pena punit⁹ ille qui sciet̄ expendit
falsaz monerā. cōclude ex dict. Bar. in. l. lege
cornelia. ff. de fal. q̄ punit⁹ pena legis corne-
lie de falsis. ille qui expendit nūmos plumbe-
os vel stannēcos. Si vero aliā monerā. punit⁹
pena extra ordinaria. qd ē notabile. qz Bar.
multos defendit a pena ordinaria falsi. l. Et
nota q̄ illa dñz monerā falsa que fit ab eo qui
nō h̄z auctoritatē faciēdi a principe. Bar. in. l.
qui falsuz. ff. de fal. ¶ Nota etiā reglam in
hac materia q̄ nō licz inferiori ab imperatore
cudere monerā. l. j. et ij. C. d. fal. mone. qd tū
fallit in trib⁹ casib⁹. ¶ Prim⁹ ē. qñ princeps
ex p̄uilegio alicui cōcessisset. Scd⁹ casus ē.
qñ inferior p̄scripsisset p̄ m̄i r̄p̄us. de cui⁹ ini-
cio nō est memoria. c. sup quibusdā. §. p̄crea.
de verbo. signi. l. hoc iure. §. ductus aque. ff.
de aqua quoti. et esti. Tercius casus est. quā-
do esset talis princeps vl ciuitas qui p̄scrip-
sisset iura imperij iuxta notata per Bar. in. l.
ifamē. ff. d. publi. iudi. in. l. hostes. ff. d. capri.
i. l. cū senat⁹. ff. de reb⁹ du. in. l. j. §. de q̄ re. ff. de
postu. i. l. j. §. iterdū. ff. a quib⁹ ap̄el. nō licz i
l. quidā p̄sulebāt. ff. de re iudi. in. l. j. §. si ff.

de questio. in. l. delegati. ff. de penis. in. l. iij. ff. de minoribus. **S**i tu vis scire an et quando papa possit absolvere a iuramento. vide glo. multum notabilem. in dic. c. quanto. in ver. absolui. ad quas quotidie fit remissio. cui adnotata p. Inno. in. c. cum inter. de renun. glo. et Archi. in. c. auctoritate. xv. q. vi. vbi glo. multum laborat in hac materia. Et glo. reputatam singularem in. c. non est. de voto. que tamen loquitur in voto. Inno. in. c. venerabilem. de elec. **E**t quia ista materia est quotidiana. adducam sub compendio quasdam breves conclusiones. quarum prima sic ista. **S**i iuramentum est tale quod non potest servari sine interitu salutis eterne. vel si aliquis iuravit committere adulterium. tunc non requiritur absolutio. sed auctoritate propria potest contravenire iurans. licet debeat facere penitentiam de iuramento temerario. xxij. q. iij. c. j. c. ad audientiam. in fine. de sponsa. **S**ecunda est conclusio. si iuramentum potest servari sine interitu salutis eterne. sed alias erat temerarium et periculosum exemplo. et non debet contravenire sine mandato superioris. c. venerabilem. de elec. c. cum quidam. hoc eo. ti. fm Inno. in dicto. c. venerabilem. quod intelligit Alb. in casu dubij. alias autem non obligat cum sit contra bonos mores. regla. non est obligatorum de regu. iur. in vi. **T**ertia est conclusio. si iuramentum est illicitum ex parte recipientis. sed ex parte prestantis licitum. et tunc non licet contravenire sine absolutione. c. si vero. c. verum. hoc eo. ti. fortius quando ex utraque parte licitum est. **Q**uarta est conclusio. a iuramento prebito per inferiorem in materia spectante principaliter ad papam. ut si iuraverunt canonici non recipere aliquem ultra numerum. potest papa etiam sine causa absolvere. quia in tali iuramento intelligitur excepta auctoritas pape. c. venientes. hoc eo. ti. **Q**uia est conclusio. a iuramento prebito in alia materia et principaliter ob dei honorem et reverentiam. et tunc sine causa non potest papamittere iuramentum. cum obligatio sit quesita deo. et fortius non poterit absolvere seipsum. si tamen aliquis absoluit in dubio prebitur causa quo ad ecclesiam militentem. ut in simili notat glo. in. c. non ex devoto. Et causa potest esse si turpitudinem contineat ex

partem recipientis. vel propter scandalum emittendum. vel si maior utilitas imminet in commutatio. vel subest aliqua alia iusta causa. c. nos sanctorum. xv. q. vi. **E**t nota quod etiam in istis casibus poterit episcopus absolvere ut est dictum notabile Inno. in. c. debitorum. h. eo. ti. **N**ota tamen fm Alb. differentiam in hoc inter papam et episcopum. quia in factis illius strum personarum vel multum dubijs. debet recurrere ad papam. in dicto. c. venerabilem. s. in alijs poterit episcopus respectu sue dyocesis. sed papa respectu totius orbis. **E**t nota quod episcopus potest absolvere existente aliqua iusta causa absque aliqua commutatione. fm Alb. cuius opinio mihi placet. licet Speculator voluerit contrarium. ar. rex. in dic. c. si vero. **S**exta est conclusio. a iuramento prelaris inferiori episcopo non potest absolvere nisi habeat episcopalem iurisdictionem. sicut nec potest in voto dispensare. **S**eptima conclusio. a iuramento quod respicit commodum hominis non potest papa absolvere sine causa. ille tamen de cuius commodo agitur remittere potest. c. ij. de spon. vbi per docto. hoc tamen limita ut non procedat quando quis iuraret ad commodum suum. nam non poterit sibi remittere iuramentum. ne autem tulerit in facto proprio. **E**t non tradas oblivioni unum dictum singulare Inno. in. c. venerabilem. de elec. quod non solum in temerarijs iuramentis. sed etiam in licitis licet contravenire sine auctoritate superioris vigore necessitate. si non potest haberi superior a quo petatur absolutio. et omnia ista tanquam notabilia memorie commenderis. **A**uditores mei nolo hic omittere unam questionem quotidianam. de qua fuit facta mentio in Rubrica de censu. tempore contracti debiti currente certa moneta. cursu temporis illa moneta est deteriorata seu diminuta. **Q**ueritur nunc quid solutio debeat fieri fm estimationem antiquam. vel prout currit. de qua questione p. glo. in. c. olim. de cess. in. c. si quis ignorat. xxxij. q. iij. et per Bar. in. l. paulus. ff. de solu. Et p. docto. in hoc. c. quanto. **E**t ex dictis docto ponam quasdam breves conclusiones. quarum prima sic ista. **S**imon et respectu cursus fuit in totum reprobata. ut quia pater cepit interdixit in totum illius usum. tunc de

ber fieri solutio fm estimatiōem antiquā. Et idem dicendū si nō est in totū reprobata. sed tantū alterata in valore. qz nō valet tñ sicut valere solebat. et hec alteratio ptingit in ppetuū. vt qz princeps interdixit ne tñ valeret. licet in hoc vltimo casu sit altercatio inter doc. tñ tene hoc qd dixi tanqz verius. Sec^o si ista alteratio nō esset in ppetuū. sed ad tēpus. sicut cōtingit quotidie vnū florenū magis valere vno die qz alio. ita qz crescit et decrescit valor fm tpa. Et dicas fm cōiter docto. hāc variatōez nō debere attendi. ¶ Sec^{da} est conclusio. Si pecunia est diminuta in pondere. vt qz fuit tōsa circūcirca. vel per longū vsuz rassa. vt puta qz fuit de ere. sed habebat etiā sup de argento qd ex longo vsu corruit. et cōcludet qd damniū pñet ad debitorem. qz moneta nō hz suā bonitatē intrinsecā quā habebat tēpore cōtract^{us} mutui. Et p^{re}dicta pcedit et si de bito nō fuit in mora. Si autē fuit in mora. tñ cōmpe piculū spectat ad eū debet esse reddere fm estimatiōez que erat tpe quo debitor debebat soluere. Dicit tñ Bar. in dic. l. paulus. qz venit solū interesse qd consistit in damno. nō autē in lucro. ¶ Tercia est conclusio. Si pecunia fuit relicta in testamēto. et tēpore testamētū plus vel min^{us} valebat moneta qz hodie valeat. intelligēdo de ppetua alteratione. debet attendi valor existens tempore testamētū. qz de eo videt testator sensisse. l. vrozem. §. testamento. ff. de leg. ij. Et idem dicas in pcepto arbitri. et in iudice condemnare in certa pecunie quantitate. ¶ Quarta ē conclusio. si statutū dicit qz p tali delicto soluantur decēz floreni. et alteratur moneta ppetuo debet solui de pecunia currenti. dic. est singulare Specu. in ti. de solu. §. nūc aliqua. vers. pone. quē refert Ab. qui tñ tenet contrariū. Sz tu tene dic. Speculatoris. et moueoz ista rōne. qz lex semp loq^{itur} tñ. l. ariani. C. debere. vnde qñ pecunia mutatur. videt statutū loqui de illa pecunia. ¶ Sz quid diceret de hac questioe quotidiana. mutui tibi centū in auro. nūquid teneor recipere in argento. vel in pecunia minuta. vel eōtra me inuito. de qua questioe latep Bar. in dic. l. paulus. Ex cuius dictis concludet qz in alia materia nō cogor recipere. quia mutuum debet restitui in eodēz gñe et in eadē bonitate. Aut vult restituere in eadem materia. sed in

alia forma. vt puta florenos vni^{us} principis p florenis alterius principis. et tñ ceneoz recipere. In his tñ est attendenda consuetudo. quia tacite videt cōtrahi fm consuetudinem loci. l. qd si noluit. §. qui assiduā. ff. de edi. edic. ¶ Quid autē in deposito. tu habes rer. notabile cūz ibi notatis in l. in naue. ff. loca. Et videt cōsiderandū qd fuit tacite actū. an scz pecuniā depositā confunderet cū sua. vel teneret separatim. fm Ab. Et tu adde qd notat Bar. i. dic. l. paulus. ad fi. Vbi querit. si depono ap^{ud} te centū libras in florenis. qz tu teneris reddere centū libras. Et nō est hic omittendū vnū dictū singulare Bar. in l. talis scriptura. ff. de leg. ij. vbi dicit qz si pecunia debet vt spēs. vt pecunia que est in tali sacco. vel bursa. nō potest fieri solutio alterius pecunie. licet etiam esset eiusdem materie et forme. quod est singulare nō notandū. Adde etiā glo. multū notabile in l. si quis argentū. in princi. C. de dona. que dicit qz cui debet aurū vel argentū. potest solui pecunia purissima et nō p^{er}aminata. et an creditor cogat recipere vnā pecuniam p alia. attendi debet consuetudo. Et in materia ista adde p^{re}dicta de Ancha in de si beneficioz. de decimis. vbi multa ponit de materia et de penis statutoz. De quo etiā per Bal. in l. quicunqz. C. de ser. fug. in l. si. in princi. C. de leg. Et quod voluit Bar. in l. vbi autēz nō appareret. quaz legit cūz. l. p^{re}cedenti in fi. principij. ff. de h. obli. de illo qui p^{er}mittit aureos. qz au rei intelliguntur ad pondus fm consuetudinez regionis. ¶ Nota glo. in dic. c. quanto. in h. patris. qz dicit qz semp fuit licitū pictozib^{us} et p^{er}otis nominates inuenire. ¶ ¶ Solo omittit^{ur} re vnuz rer. qui quotidie allegat in c. venientes. de iureiuran. qz iuramentūz nō obligat subditūz iurantes in p^{re}iudiciūz iuris seu auctoritatis superioris. cui adde notata per Joh. an. in reg. in malis. i. mercu. in vi. quod intelligit Ab. in iuramēto p^{re}stito in materia spectante ad ipsūz superiores. et ideo si vnus doctor subditus alicuius principis obligasset se ad certūz tempus lecturūz in aliqua vniuersitate. posset reuocari per principē suum non obstante iuramento. ¶ Nota glo. penult. in dicto. c. venientes. qz per appellationem extinguitur p^{ro}nunciatiūz. et concludet qz in spectro. p^{re}senti statu extinguitur. sed suspēd

ditur inspecto futuro euentu. de quo p Bar. in l. i. §. si ff. ad turpil. per Bar. in l. si causa. C. de transac. per docto. in c. pastoralis. §. p terea. de offi. deleg. per modernos in l. i. de re iudi. Et q suspendatur habes tex. in c. cū in ter. de re iudi. in c. sepe. de appel. in c. si a iudi. c. de appel. in vi. in l. quoniam multa facinora. Cad leg. in l. de vi. publi. in l. generaliter C. de iure iuran. limita tamen p munez conclusi ones vt non procedat in sententia excoꝛdacio nis. que trahit secus executiones. nec appella tio extinguit nec suspendit pronunciatum. vt in c. pastoralis. de appel. Et legiste hnt glo. in l. si. C. si a non compe. iudi. sed quid in appel laꝛōe ab interloꝛutoria. dicas vt per Bar. in l. intra vtil. ff. de muno. in l. furri. §. i. in fi. et ibi per Ange. ff. de his qui notan. in fa. Et est tex. in c. nō solum. de appel. in vi. Et de peti tione restitutionis in integrit. q suspendat et impediatur executionem. habetur in l. i. et ibi per Bar. C. in integ. resti. postu. ¶ Dolo ti bi dicere vna pulchram practicam quando ignoratur persone potest fieri generale pce pium sub excoꝛmunicatōis pena. vt qui sus peralifacit nouerint veritatem compareat ad testificanduz. ista practica probatur in. c. ad nostram. ij. co. ti. Et intellige illum text. in quacūq; causa vbi compelli possunt testes. quia tacere veritatem est peccatum. Et ideo dicit notabiliter Alb. q iudex ecclesiasticus po terit ad requisitionem iudicis secularis hanc sententiam excoꝛmunicatōis generaliter et specialiter si persone noscuntur proferre. qz etiam iudex ecclesiasticus debet impendere auxilium iudici seculari. facit quod notabili ter voluit Inno. in c. licet et suscepto. de foro compe. ¶ Dolo etiam tibi tradere vnam pul chram limitationem. Tu habuisti q iudex ecclesiasticus non procedit ex officio ad inq uerendum super veritate. infamia non precede re. c. qualiter et quando. ij. de accusa. hoc non procedit vbi tractatur de correctione peccati. seu quando imminet periculum anime. Tex tus est notabilis in dic. c. ad nostram. vbi per Hosti. quod est notabile limita etiam vt nō procedat in inquisitione generali. c. i. de offi. ordi. l. congruit. ff. de offi. presi. Et si tu vis sci re in quibus casibus iudici sit permilla ex of ficio inquisito. et in quibus non. vide in hoc

per Inno. qui semper allegatur. cui adde cle ganter dicta per Bar. in l. iij. §. hoc autem iudicium. ff. de dam. insec. Et concludet q in dex regulariter non potest procedere ad vali tatem priuatam. nisi versetur periculum ani me. vt in dic. c. ad nostram. Et generalit vbi vult procedere ad euitandum peccatum. vt vbi vult procedere inquirendo de impedimē to matrimonij contrahendi vel contracti. Item procedit in actu pio et in fauorem mise rabiliū personarum. fm Bar. in dic. §. hoc autem iudicium. Reliqua dic vbi per In no. et per Bar. in dic. §. l. Nota ex glo. penul. q in executionibus vltimarum voluntatum non requiritur litis contestatio. ¶ Nota vnum pulchrum dictum Hostien. q in inquisitione generali contra vsurarium admittuntur in te stes debitores qui soluerūt vsuras. non tamē ad plenam fidem faciendam. ¶ Dolo tibi di cere vñū singulare dictū Jo. an. in c. ad no stram. ij. q licet quis sit obligat⁹ ad aliquid faciendum de iure cōmuni. tamen si per metū iurat illud facere. potest petere absolutionem. ne forte contrarietatis incidat in periurium. vbi alias nō incideret. Et est pulchra exten sio ad. c. si vero. eo. ti. et probatur hoc in dict. c. ad nostram. ¶ Et scias q in hoc. c. tractatur per glo. ij. et docto. de notorio. 7 glo. conclu dit q in notorijs non est seruandus ordo ex to to. sed in parte. sic in hoc articulo reperiuntur varie opinionēs. et respectu citationis. c. glo. in. c. porro. de diuor. que tenet q nō sit neces saria. et glo. ij. q. i. in summa. et in. c. que lora rius. que tenet q requiritur citatio. tu potes concludere sic. q vbi factum est ita notorium vt inficiari non possit. nec requiruntur aliquę presumptiones. non est necessaria aliqua cita tio. nec requiritur sollemnis sententia. sed suf ficit quoddam preceptum. c. cum olim. de re iudi. Et quod notabiliter voluit Bar. in l. i. c. tus sustinu. ff. de his qui notan. in fa. Et cet. singla. in l. ij. §. qd si de frumentaria. ff. de administ. re. ad cui. perti. Et ibi per Bart. q vbi omnia iura pris sunt nota iudici. vt quia produxit librum in quo sunt omnes ratios. potest pronunciare parte non citata. ratione notorietatis. et ibi dicit Bar. q isti reinfores rationū cōmuniū possunt pronunciare offi cialem preteritum esse debitorem cōmuni eo

r ij

Ad mūg 3

q in notorijs nō sit nec

¶ Ibi nota notorietas tam clara et aperta. ut in ipso nō flagrat crimine.

per. f. offinales
i. data et scripta

absente alias pcedat dictū huius glo. Et adde
 ter. singulare et ibi p Bar. in. l. hac ppetua. C.
 A ubi de cu. vel coarta. q. q. quis puenit p pu/
 blicis functionibus pōt in eū pumace pferri
 finia. qd est memorie pmendandū fm Bart.
 l. ibi. l. Et nota etiā singl. glo. ibi. dū vult q. de
 eo qd est notū iudici vt notorū. licet extra iu/
 dicū pōt iudicare. cui adde glo. singlarem de
 iure ciu. in. l. j. C. qui zaduer. quos. et ista gl.
 pōt adduci ad questionē de excoicato noto/
 rie in vna puincia. qui in alia est occulte. an
 teneat gesta rōne publici officij in illa. puin/
 cia in qua erat occulte. et pcludit q. sic. l. Sed
 dubitat factū erat notorū. nō in cōstabat iu/
 dici. et tamē pcessit tanq. sup notorio. nūquid
 teneat pcessus. glo. hic sentit q. nō. quā intel/
 lige qū qualitas notorietatis erat fundamen/
 tū iurisdicōis. vt in. c. j. de offi. dele. in vi. q. 2
 tūc processus factus a iudice ignorāte est nul/
 lus. et ideo dicit notabil. Bar. in. l. multuz. ff.
 de cōdi. et demō. q. si iudex multauit puma/
 ces. et de pumacia sibi prius nō pstitit. nō va/
 let finia fm Alb. cui adde ter. notabilē. et ibi p
 Bar. in. l. de aut. s. nō defendi. ff. ex qui. cau.
 in posses. ea. Et ideo dicit Bar. ibi. q. tu facias
 semp poni in actis ista verba. iudex visis cita/
 tōne. et pumacia talis citati pronūciauit. et.
 Sed ubi qualitas notorietatis nō erat fun/
 damentū iurisdicōis. sed soluz pstabat facul/
 tatē respectu ordinis iudiciarij nō obseruan/
 di. et valet pcessus. Et ratio est q. error nō est
 in fundamēto. s. in quibusdā accidentibus.
 Seruet tamen semp iudices cautelā hāc. vt
 p suā interlocutoriā pnuncient factū esse no/
 toriū. et postea pcedūt tāq. sup notorio. et va/
 lebit ista pnunciatio. q. etiā si factū non esset
 notoriū valebit tū pcessus ordie nō seruato.
 glo. est notabil. in de. pastoralis. in p. declara/
 to. de re iudi. qd ē notabile. l. Vide glo. in ver.
 requirit. an iudex in notorijs possit ad caute/
 lam seruare iuris ordinem. Et adde qd notat
 Bar. in. l. j. s. si. ff. de varijs et extraor. cogni.
 ubi dicit q. qū implozat iudicis officiū p mo/
 dica re. nō obseruat ordo iuris. auctē. nisi bre/
 uiores. C. de senten. ex peri. recitā. Adde etiā
 in hac materia Bal. notabiliter in. l. ea quidē.
 in. vij. colū. C. de accusa. Bar. in. l. ab accusa/
 tōe. s. nūciatores. ff. ad turpi. in. l. si vero. s. q.
 pro rei. ff. qui satisda. cogan. ubi dicit q. etia;

illud quod est facti transeuntis. potest esse no/
 toriū. vt quādo esset notum toti ciuitati vt
 maiori parti. pro quo ter. singula. in. c. cu. vi/
 lectis. de purga. cano. Bar. in. l. ciues. C. de
 appel. in. l. heredes palam. in. pinci. ff. de ter/
 sta. in. l. si constante. in. pinci. ff. solu. ma. in
 auctenti. qui semel. C. quomodo et quando
 iudex. in. l. j. in. vlti. colū. ff. de excep. ubi dicit
 q. licet notoria non indigeant probatione. de/
 beant tamen proponi. pro quo est glo. singu/
 la. in. de. appellanti. de. appel. l. Nota tamen si
 excepō est notoria iudici. potest ex officio suo
 absoluer. etiam si non opponatur. glo. nota/
 bilis in. l. vbi pactum. C. de transacti. Adde
 etiam notata per Bar. in. l. j. C. vt que desunt
 aduoca. par. et ibi Bal. dicit vnum notabile
 verbum. q. si produco vnum instrumentū.
 et protestor q. produco in parte et partibus.
 dumtaxat in mei fauorem facientibus. q. ista
 protestatio nihil valeat. et iudex potest absol/
 uere reum si inuenit in instrumentū aliquid
 in eius fauorem. quod est notabile. ¶ Dolo
 tibi etiam tradere vnam pulchram ligitatio/
 nem. Regula est q. soluens vni quod est alte/
 ri debitum. non liberatur. vt in. c. eam te. hoc
 eo. ti. quia hoc intelligitur quando sponte sol/
 uit. secus si cōpulsus iniuria creditoris vt ali/
 ter sine iniuria debitoris. Et vltra adducta p
 Alb. adducas tu quod pulchre notat Bar. in
 l. creditor. ff. de solu. l. fuit semel vnius offic/
 alis qui fecit quendam furca suspendi saluo
 iure suo. illa protestatio non excusat quando
 aliquid fit indebite. de quo in dicto. c. eam te.
 Et adde quod notat Bar. in. l. si quis extra/
 neus. ff. de acqui. here. de illo qui dicit. tu me
 tiris saluo honore tuo. quia protestatio con/
 traria facto. nihil operatur. c. cum in. de con/
 stitu. cum sua materia. ¶ Et nota q. si
 aliquis dicit tibi te cōmisisse aliquod crimen.
 licite potes sibi dicere. tu mentiris. Ita Bar.
 tho. in. l. que omnia. ff. de procu. l. Nota glo.
 ij. in dicto. c. dum dicit q. grauius est latroni
 qui paritur spolia cum socio q. si non partire/
 tur. Quam glo. intellige quia non paritur.
 quia peniter de peccato et vult restituere do/
 mino. Secus quando fidem promissam so/
 cio frangit ad sui commodum. Et ita potest
 intelligi ter. in. c. si ad peccatum. ex. ij. q. iij.
 ¶ Dolo canonistis adducere vna pulchra que

per Alahon
 iurij q. notat

Ca. 11

Ca. 12

stione. nūquid possum soluere creditori credi-
toris mei ut contingat liberatio. et ista q̄stio
examinat notabiliter per Bar. in l. soluti. §.
soluti. ff. de pignora. actio. Et concludit q̄ si
primus creditor habet instrumentū in quo cō-
tinetur obligatio omnium bonorum potest solui.
et contingit liberatio ipso iure. alio regulari cō-
tingit liberatio ope exceptionis. l. si opera. ff. d.
doli excep. quod intellige ignorate creditore. se-
cus si ipso iure. quia tunc nō cōtingit libera-
tio. ¶ Scias q̄ i. c. quinquaginta. ponit mate-
ria arbitrorum et arbitratores. qui textus allegat
q̄ p̄ satisfactioe iure possum iurare stare mā-
dato iuriam passum tamē mādē licita. et
ibi per doctores ponitur multe differētie iter
arbitros et arbitratores. Sed pro intelligen-
tia sufficiat tibi solum hoc. alia poteris videre
hic per doctores. q̄ ille est p̄rie arbitri qui eligi-
tur ut iudex. et debet seruare ordinem iudicia-
rium in pcedendo et diffiniendo. l. i. ff. de ar-
bit. Arbitrator autē est ille qui habet arbitra-
riū bono et equo. extra iudiciū est pro bono
pacis potest de iure vnius dare alteri. mode-
raturam de quo in l. si de meis. §. recepisse.
ff. de arbi. et arbitri assumit super lite. et arbi-
trator super cōtractu in eundo et perficiendo.
aut complendo s̄m q̄ declarat Barto. in l. si
societatem. §. arbitrorum. ff. pro socio. ¶ Et no-
ta vñ dictum singulare Inno. in hoc. c. q̄n-
tuallia. q̄ coram arbitratore nō est iudiciū.
nec quasi iudiciū. sed totū positū est in sua vo-
luntate. quia o bseruatio solēnitatū nō est nī-
si coram iudice vel arbitro. et eius dictum redu-
citur ad arbitriū boni viri. et hoc dictum tanq̄
singulare refert Abb. in dicto. c. quinquaginta. et
in c. p̄sentata. de testu. Secus in arbitro qd̄
declara prout dictum est in rubri. de arbi. ¶ Et
quia arbitri potest ut suspectus recusari. l. nō
distinguem. §. cū quidā. ff. de arbi. Queritur
quid de arbitratore. et intellige ex causa super-
ueniente post cōpromissum. vel ex causa p̄us
orta nūc detecta. et in hoc est altercatio inter
Abba. et Anto. de Bu. et mihi placet opinio
Abb. q̄ arbitrator etiam possit ut suspectus
recusari p̄ deducta per ipsum. quia sunt satis
valida. Sed deducta pro alia p̄non mul-
tum vrgent. Et profecto nescio videre ratio-
nē diuersitatis q̄ arbitri et iudex possint recu-
sari. nō sic arbitrator. ergo succedit regula. q̄

vbi est eadem ratio. debet esse eadem iuris dis-
positio. l. illud. ff. ad le. aquil. ¶ Et nota q̄ mo-
nachus potest esse arbitrator inter partes. de
licentia tamē abbatis. quia cōfessio p̄ieratis
reducere discordantes ad concordia. pro quo
textus notab. in c. iniustū. q̄. iij. de quo per
Abb. in dicto. c. in sexta differentia. l. Et nota
q̄ videtur magis cōmuniter cōcludi. q̄ orta-
tur actio p̄ obseruantia arbitramēti. et si ē in-
terposita stipulatio. ageť ex stipulatu. Item
quādo fuit assumptus super aliquo contractu.
ageťur actio ex illo cōtractu. quia arbitramē-
tū implet contractum. sed istud potest pcedere
quādo assumit super cōtractu pficiendo. s̄ qd̄
si super contractu in eundo et pficiendo. ut quā-
do assumit super lite. et tūc potest dici. q̄ si sti-
pulatio interuenit ageťur ex stipulatione. si so-
lum nudū pactū de iure civili oritur exceptio.
de iure canonico etiam actio. c. i. de pac. De q̄
per Barto. in §. arbitrorum. et per doctores. hic.
¶ Et nota q̄ sunt alterationes nō parue inter
doctores an ex tractumitate temporis emo-
logetur arbitramentū. adeo ut nō possit peti
reductio ad arbitriū boni viri. Et Specu-
lator tenuit q̄ ista reductio debet fieri infra de-
cem dies. sicut dicimus in appellatione. cum
quo transit Abb. et idem Bal. et Ange. in l. i.
C. de senten. p̄fec. preto. Jo. an. in ti. de arbi.
§. sequitur. versu. sed infra quantū tēpus. vbi
Speculator ponit istā opinionem. S̄ mul-
ti tenent q̄ requiritur. xxx. anni. ut Anto. de
bu. et Inno. in hoc. c. quinquaginta. et Bar. i di-
cto. §. arbitrorum. et quidam alij. sed mihi placet
opinio Speculatoris et sequentium. Tāq̄ et
iam Bar. in dicto. §. arbitrorum. quo iure redu-
catur arbitramentū ad arbitriū boni viri. et
in cōtractibus stricti iuris officio iudicis. i cō-
tractibus bone fidei actione ex eo contractu.
¶ Et nota q̄ arbitramentū transit in heredes
ut cōmuniter concludunt doctores in hoc. c.
quintuallia. et in c. si. de arbi. licet secus si cō-
promissum sit in arbitros. quia morte alteri-
us cōpromittentium soluitur cōpromissum. Et
nota q̄ Ab. est sibi cōtrarius in hoc puncto.
nam in hoc. c. quinquaginta. tenet q̄ transeat. in
c. si. dicit contrariū. et de materia p̄ legistas in
l. si quis arbitratu. ff. de ver. obli. Et nota s̄m
docto. q̄ arbitrator potest declarare suam vo-
luntatē. etiam diebus feriatis in bonorez dei.
r iij

Dicit tamē Ab. q. peccat arbitrator si nō spe-
ratur par. aut sit aliquis actus pius. ut quia
solus speratur implementū alicuius p̄tract.
sed vellem scire ab Abbate quādo est dare ca-
sum in q̄ semp arbitramētū non tendat ad
pacem et concordia. et puto q. Ab. non aduer-
tit ad textum in l. dies festos. l. deferi. No-
ta etiā p̄m docto. q. vbi arbitrator accepit
cogitur arbitrari. Nota etiā q. non solū no-
tie excommunicat. nō potest esse arbi-
ter. sed nec arbitrator. licet q̄ntū ad arbitratōres sint
altercatōes inter doctores. tū ista videt̄ verior
opinio q̄ fuit Specu. Jo. an. Archi. et Abb.
ita q. si arbitraretur arbitramētū esset nullū.
ratio tamē qua mouet Ab. nō videtur cōclu-
dere. dum dicit q. cūz habeat arbitrari tanq̄
bonus vir. si p̄seuerat in excommunicatōe non
potest dici bon. vir. quia ista ratio militat eti-
am ioculte excommunicato. Et nota per ea
quē dicta sunt in rubrica de do. et contu. q. si
partes eligūt scienter in arbitratōrem occulte
excommunicatū. q. tali casu non teneret arbi-
tramentū in odiū ipsoz. Non omittam
vnam questionē quōdianā in qua varia di-
cūtur per docto. Sed sub cōpendio illaz reci-
tabo. nūquid partes possint a principio re-
nūciare reductioni ad arbitrium boni viri. de
qua q̄stione per docto. in l. penult. C. de ar-
bi. in l. si vnus. §. illud. ff. de pac. per Barto.
in l. quero. §. inter locatorem. ff. loca. et in di-
cto. §. arbitroz. in qua questione procedaz p̄
cōclusiones. Quaz prima sit ista. Si ali-
quis absente p̄e et extra iudiciū renūciat.
talis renūciatio non valet. quia iuris futuri
renūciatio non tenet. ut notat in l. i. C. de pac.
Secunda ē conclusio. Si aliq̄s obliga-
ret se per pactū ad non petendū hanc reductō-
nem. non obstāte pacto et etiā iuramento po-
terit petere reductionē. ratione magne lesio-
nis. quia pactū intelligitur si eque fuerit arbi-
tratus. Sed Ab. limitat hanc cōclusionē
cōmunē ut procedat quādo esset maxima le-
sio. ut verba aliquid operētur. quia etiā sine
renūciationē nō potest peti reductio rōne mo-
dice lesionis. Et nota q. si reductio etiam si
fiat deceptio re ipsa. non ex p̄posito arbitra-
toris. Tertia est cōclusio. Si renūciatio fu-
it facta q. nō peteret reductionē. etiāz p̄ter-
tu magne lesionis. si cōtingat lesio ex p̄posito

arbitratoris potest peti. quia volus futurus
nō potest remitti. Sed si interuenit re ipsa de-
ceptio. tūc non poterit peti reductio respectu
magne. sed maxime seu enormis lesionis sic.
Quarta ē conclusio. Si pactū fuit gene-
rale ut q. dicit q. possit arbitrator alte et bas-
se. in totū et in partē de iure vnus auferret dare
alteri. tūc si deceptio est contra ius p̄uatu-
partis. et in sit ex p̄posito. poterit peti re-
ductio. Secus si in sit sine dolo. quia hic satis
constat de intentione paucis. Hanc tamē
cōclusionē limitat Ab. nisi fuisset a p̄posito
aliquid verbum illius potestatis restrictiū.
ut q. possit alte et basse put sibi videtur. v. qd
simile. Nā hoc verbū importat arbitriū bo-
ni viri. ut notat in. c. ij. de corpe vici. Et tu ad
de Bar. in extranagā. ad rep̄mendū. in ver.
videbitur. limitat etiam Anto. de bu. nisi ex
aliqua legitima causa fuisset arbitrator decep-
tus. de qua constaret. quia salte ex clausula
generalī. vel saltem iudicis officio subuenire-
tur lesio. Scias tamen vnū dictū singulare
Anto. de bu. q. q̄ntumcūq. verba sint late cō-
cepta. nihilominus data enormi lesione etiam
re ipsa dabit̄ remediū reductōis. mouet ip̄e q̄a
talia p̄ba in genere. plata sunt sub p̄fidentia
discretōis et amicitie arbitroz. ut caperent
ipsoz benivolentiā ad nō ledēdū. ideo nō de-
bēta late intelligi ut verba sonāt. si ergo repe-
riūt se in hac cōfidentia deceptos debz eis suc-
curri. et tunc si iuramentū interuenisset absol-
ueret. tūc cōis opinio videt̄ esse in p̄trariū fm
Ab. Nota tū q. rep̄itur Bal. dixisse i suis cō-
silijs q. cōis obseruātia est q. q̄cūq. cautela
verboz appōita sit. tū p̄pter enormē lesionē
potest peti reduci. et sic concordat cum dicto
Anto. de bu. Nota tū vnū dictū singulare
et aureū Bar. in l. labeo. §. tā et si. in fi. ff. de ar-
bi. q. si arbitrator eligūt ut bonus vir p̄cipue.
nō habito respectu ad aliū. tūc ei⁹ arbitramē-
tū nō p̄t reduci ad arbitrium boni viri. qd est
multū singulare. si ergo eligūt sic non poterit
peti reductio. de q̄ etiā p̄ euuē Bar. in dicto
§. arbitroz. in vl. coll. Nota etiā aliud dictū
singulare Bar. in l. cū minor. in fi. p̄n. ff. rem-
ra. ba. q. si aliquis p̄mittit se habiturum ra-
tam sententiā arbitratoris sub pena. et eaz pe-
tat reduci ad arbitriū boni viri. non in adit
in penam. quia qui peti debet ratū. et ideo

debet expresse ad huc qd nō pōt reduci ad arbitriū boni viri. qd ē nō. et idē dīcas in restitutio ne in integz. vbi. **Q**uinta est conclusio. Si dubitatur de dolo rōne enormissime lesionis. potest peti reductio salte officio iudicis. qz p sumit dolo in tāta lesione fm Bar. in dicto s. arbitroz. Et nota qd si interuenire dolo ex pposito. qñ sciens p fraudē. vel odiū. seu gram grauitat alterā pz. Et si dubitet p quāta lesione dabitur ista reductio. videtur q nō pos sit dari certa doctrina. sed ex varijs circumstā tijs hoc iudex arbitratū fm Alb. cui adde Bal. in l. cū antea. C. de arbi. Jo. de imo. in l. si quis arbitratū. ff. de verb. obli. in l. j. s. si quis ante. ff. a quibz appel. nō lic. vbi late de hac materia. ¶ Si aliquis interrogaret te qd dīcatur bonus vir ad cuius arbitriū recurrat p iniquitate arbitramēti. qd responderes. Et dīcas q est iudex. l. cōtinuus. s. cū ita. ff. de ver. obli. l. qd si p hēsi. ff. de eo qd cer. lo. l. vir bonus. ff. iudi. sol. Et in hac materia tu canonista habes pulchrā glo. in c. potuit. in ver. ceteri. in fi. de loca. l. Et si dubitatur qd erit iudex ppetēs an iudex arbitratoris. an rei. an actoris. Bar. in dicto. s. arbitroz. videt con cludere q iudex rei. qz ille ē iudex pncipal. cāe. et cum hoc dicto transiunt cōmuniter doct. et vide Bar. in l. ij. C. vbi t apud quem. vbi li mitat hoc nō procedere quādo arbitramētuz ex forma statuti pduceret actionē. quia tunc debet adiri supior eius qui iudicauit. **D**u bitatur de notabili et qridiana qstide. an a sen tentia iudicis reducētis arbitramētū ad eq/ tatem possit appellari. Et Alb. in hoc. c. qnta/ uallis. refert varias opiniones. et tandē pdu dit q nō possit appellari. Sed Alexan. in l. j. ff. de le. ij. vbi ponitur hec materia adducēs multos dōctores p trariū. et sic videt q sit cō/ munit opinio. quip se p adhibebat cōmu/ ni opinioni. et ita cōdūst Petr^o de ancha. in publica disputatione contra Bar. **Q**uerit etia an p petitionē istius reductōis debeat suspendi executio istius arbitramēti. Et Alb. allegat Card. in c. exposita. de arbi. q nō. ip se ac tēner p trariū. et hec opinio videt verior. quia iura dīcūt q arbitramētū iniquū debz reduci ad arbitriū boni viri. ergo non debet executioni mādari ante reductionē. Et adde Bal. in l. tale pactū. s. qui puocauit. in pe/

nul. q. ff. de pac. et Roma. in rub. de arbi. Et istam opinionē videtur etiā tenere Inno. hic. **Q**ueritur etiā de notabili qstione quid si fu it cōpromissū in aliquē tanqz arbitriū et arbi tratorē. et doctores pcludūt q ex modo proce dendi et pronūciandi ppendetur vtrū fecerit vtarbiter vel arbitrator. de quo per Barto. in dicto. s. arbitroz. Sed quid si pcessit par tim iuris ordine seruato. quia a principio ser uauit ordinem. sed tulit sententiam ordine nō seruato. tūc fm Hosti. iudicabitur arbitra tor. et sequitur Alb. Sed aduerte qz Bar. in s. arbitroz. dī. q si incepit psequi per viāz ar/ bitri nō poterit redire p viāz arbitratoris. vel ecōtra. **N**ota tamē vniū dictū singulare q si cōpromissū ē in aliquē tanqz arbitriū et arbi tratorē et sit cummulata vtrāqz potestas. pote rit peti reductio ad arbitriū boni viri. dictū ē singulare Bar. Bal. et Ange. in l. si seru^o plu/ riū. s. si. ff. de lega. j. Et Jo. de imo. in l. nemo pōt. ff. de lega. j. dī se alibi nō legisse. hoc tamē ibi limitat singulariter vt nō pcedat qñ cēne ista rba in snia. qñmō via iure et forma qui bus et cetera. qz tūc videtur se referre ad viam efficaciorē. et sic ad viā arbitri. **S**ed quid si ar/ biter fuit assumpt^o q possit pcedere de iure et de facto. s. pnuiciare fm ius. Et pnuiciet in/ iuste. nō tenet snia fm Bar. in l. dīc pferre. s. stari. ff. de arbi. Sequitur Alb. in c. cū dilecta. d rescrip. et in hoc. c. quinquauallis. qz pnuiciat contra formā cōpromissi. **N**ota tñ q Bar. in dīc. s. arbitroz. non fuit ausus decedere. et Anto. debu. in c. ex insinuatione. de rescrip. te net p trariū. p q opinione adduco singulare dictū Inno. in c. prudentia. de offi. dele. vbi dī q si cōmittit causa alicui hoc expresse. vt debeat cōdēnare tñū. si constiterit cū obliga tū sempromio. q si iudex cōdēnauit licet sibi nō constet de obligatione tenet snia. quia ex pressio cū inesset a iure. non inducit nouā for mā. sed potius sapit instructionē ad cām. et il lud dictū Inno. approbanit Alb. in c. illud. de cle. ex cōi. ministr. in c. cū dilecta. de rescrip. in c. cū olim. de pben. in c. fi. de presump. in c. exhibita. de iudi. in c. cām que. in fi. de re iudi. et hac varietate Alb. dīc. c. cū dilecta. sal/ nat dictū Inno. et dictū Bar. **N**ā dictū In/ no. itelligit qñ id qd expmīt sapit instructōem causē. et nō iducit nouā formā. Sapit cū po/

q. loquid... dīc pferre pferre

ut si de causis dicitur
q. dicitur promissum
fieri

Illa promissio videtur
hinc non fore

Sic volo per iuramentum

Tua nos

de iure p. iur.

ius quidam admonitione. aut illud quod exprimi
tur sapienter modum pcedendi. et tunc inducat nouam
formam. et hoc casu intelligitur dicitur Bar. Sed con
tra Al. facit dicitur Inno. de q. Ab. non fuit re
cordat in dic. c. cum dilecta. in. c. cum cam. de re
iudi. ubi dicitur q. si madaf sententiarum sub condi
tione pcedente merita cause. videtur data noua
forma pcedendi. ita q. ex transgressione pcessus
inducatur nullus. in dic. in. c. cum cam. Al. facit me
tionem de ista dicitur. Sed contra dic. Bar. facit
tex. in. l. q. in. in. p. ff. de arbi. p. que rectum de ibi
A Bal. q. non tener promissum q. datur arbitro
certa forma pnuiciandi. et Bal. in. c. p. sanguis
nel. ad fi. de re iudi. de q. illa clausula de iure e
monitio non pcedit. et allegat Inno. in dic. c.
prudencia. ut sit sensus abnegationis de iure. l.
no. de libero arbitrio. in hac altercatione tu
potes tenere dicitur Bar. l. Ceno. q. arbitrator
pote pnuiciare p. absentibus. ut videtur magis
eodem pcludi p doct. de q. p legistas in. l. si q. s
arbitratu. ff. de ver. oblig. licet sint opiniones
varie q. s. potes reducere ad pcedentia hoc mo
do q. si arbitrator ex arupto pte non audita nec
requisa pcessit. arbitramentum est nullum. secus si
discussio negotio pnuiciant absentibus p. pibus
L. Nota etiam q. si sunt electi duo arbitratores
et discordant. q. iudex non potest eligere tertium
vel eos compellere ad eligendum. ut notabiliter
vult Bal. in. c. de inuest. i. mariti facta. que
sequitur Al. q. a psona non arbitrate non recedi
tur. l. si q. arbitratu. ff. de ver. oblig. licet sit se
cus in arbitris. Nota tu canonista glo. i. di
cto. c. q. in. auallio. in ver. e. heredarer. q. semp
allegat. q. enumerat causas ppter q. s. pat. pote
f ex heredere filii. Nota glo. in. c. nosce. xxx.
q. j. in. c. q. deo pari. xxxij. q. v. in illa q. s. tione
si marit. et vxor vouerit p. nentia. et postmo
dum alter lapsus e in adulterium. q. iudex ex offi
cio reintegrabit tale matrimonium. q. s. glo. itel
lige q. s. est suspicio in p. seueritie. ut q. e. inue
tus et suspect. q. tale votum videtur fuisse illicitu
m. nec debebat a principio emitti. q. s. est nota
bile fm Al. in. c. tua nos. Nota glo. in dic.
c. q. si vir et vxor iurant nuq. discedere ab inui
ce. q. poterunt intrare religionem non obstat iu
ramento. intelligitur hoc iuramentum fm dispo
sitione. l. q. s. inter locatores. ff. locati. quid
em si vnus pmitteret adulterium. vel vxor non
solueret dotem pmissam. intelligitur ergo tale iu

ramentum si alter seruauerit legem p. iugum. p. quo
boni textus in. c. que admodum. hoc eo. ti. et q. s.
notat Bar. in. l. cum pater. s. liberris. ff. de leg.
ij. Nota vnus singularis q. s. habet in dic. c.
que admodum. q. fornicatio subsequens dissol
uit sponsalia de futuro etiam iurata. q. recte licet
loq. tur in sponsa. idem tamen dicas in sponsa q. s.
singulari et q. tidianu. q. s. quo ad ista non iudi
catur ad iparia. et ita in q. s. tione facti de Al.
se consuluisset. intelligitur in fauore illi. quoniam
peccauit. Et si tu vis scire pditiones que in
sunt in iuramento. vide glo. in ver. conditio.
in dicto. c. que admodum. q. s. multa de. l. f. No
ta vnus pulchra limitatione ad regulam q. est. q.
iuramentum est seruandum q. s. pote seruari sine iu
ritu salutis eterne. de q. in. c. si vo. eo. ti. q. s. hoc
non pcedit q. s. liberat a iuramento. p. existen
tia pditionis subintellecte. glo. do tibi multum
notabile in dic. c. que admodum. in ver. oculos.
Et no. ex eadem glo. q. iuramentum p. tra leges non
ligat. sed intelligitur glo. fm doc. q. iuramentum
reprobatur lege canonica. q. iuramentum non est de
foro legis ciuilibis. Querit etiam glo. q. d. si spon
sa op. p. m. tur p. vin. nuq. d. sponsus possit illas
p. d. mittere. et pcludit q. sic. Et no. etiam glo. in
ver. teneret. q. ppter deformitatem sup. nentem
vxor de p. n. non pote d. mittere. f. No. glo. si. et q. s.
ibi p. doc. q. marit. p. ex ea corrigere vxor su
am. du. in. non pcedat ad seua. Et no. q. recte
dic. c. que admodum. pote adduci p. eo q. s. de gl.
no. in. l. q. s. seru. ff. de p. d. ob cau. q. in q. s. libet
disposse inest clausula reb. manentibus in eodem sta
tu. Et adde pulchra glo. i. c. ne quis arbitret.
xxij. q. ij. tex. in. l. annua. s. si. ff. de annu. lega.
i. l. paulo. calimacho. s. j. ff. de leg. iij. in. l. i. co
firmando. ff. de p. firm. turo. in. l. q. s. inter
locatores. ff. loca. in. l. si conuenerit. ff. p. socio.
in. c. suggestu. de deci. in. l. si. ff. qui satisda. co
gan. glo. notabilis in. l. eodem. C. loca. in. l. si pro
ea. L. man. tex. singulari in. l. si vnq. C. d. re
uocan. dona. p. menda ista memorie ut possis
allegare. Nota. q. licet debeat iurari p. creaturaz
debet obseruari iuramentum. glo. est notabilis
in. c. quoniam. j. q. vij. in ver. salute. Et no.
vnus regula in hac materia. q. ut iuramentum
fiat sine culpa oportet ut ex necessitate vel uti
litate iuret. ut in dic. c. et si chis. et ideo officiu
ramentum dicitur temerarium cum ad iurandum non

impellere necessitas vel utilitas. l. Mo. glo. iij. q. in casib⁹ ex p^{re}ssis ē licitū iurare p^{er} creaturā. cui adde glo. in. c. si aliq^u. xij. q. j. l. Nota et glo. ij. z. iij. limitationē ad l. duob⁹. ff. de ver. signi. fi. L. iura fēdo nisi sequat^{ur} p^{er} ar^{tem} z^{on} absonus intelleg^{er} tūc em̄ duenega^{ti}ōnes nō faciūt af^{firmati}ōnes. s^{ed} vna negatiō stat^{im} p^{ro}p^{ri}e alia sup^{er} abūdat. vt. no. Cy. in. l. j. c. de ser. fugi. l. Ter^{ti}o nō limita^{ti} ex notatis p^{er} Bar. in dic. l. duobus z. in. l. j. ff. de cada. puni^{ti} q^u iuramentū d^{icitu}r ha^{ber}e tres comites. s^{ed} veritatē iudiciū. z. iusti ciā. Quēro q^unto intelligat^{ur} h^{ic}. z. glo. in ver. i. ve^{re} ritatē. cū duab⁹ sequētib⁹ in dic. c. si chis. de darat^{is}. cui adde glo. in. c. ai aduerrendū. xij. q. ij. l. Concludem^{us} sic. q^{uod} vt q^us iuret sine p^{er}ō. z. iuramentū ex offi^{ci}o sua p^{re}stet licitū d^{icitu}r ha^{ber}e re illos tres comites. si tū aliq^ud illoz defuerit dūmodo q^{uod} iuraf^{uerit} sit licitū z. honestū. ē seruā dū. z. iuramētū est licet nō fuerit licitū z. pec^{ca}uerit iurādō. xij. q. iij. §. illicitū. z. habes sile in eo q^{uod} p^{er}traxit matrimonii p^{er}travotū ca^ustratis. tenet matrimonū nisi. licet peccauerit. c. j. de vo. in. vi. l. Si tu vis scire formas iurādī. vide glo. in dic. c. i. ver. testis. cui adde glo. xij. q. j. i. iūma. l. Mo. glo. in ver. mala. q^{uod} iter alia d^{icitu}r q^{uod} q^uda sunt simonia ca. q^{uod} p^{ro}hibita. quedā sunt phibita q^{uod} simonia ca. cui adde glo. no. in. c. ex p^{ar}te. de offi. dele. in ver. dimittere. l. c. cū p^{ro}idē. de pac. in ver. illicite pactōnes. l. Si tu vis scire q^{uod} cessante cā cessat effectus. vide glo. penul^{ti} in dic. c. cui adde glo. in. c. p^{ro} trās^{lati}ōnē. de renun. in ver. cessante. l. Mo. q^{uod} si cardinales aū creatiōnē summi p^{ro}ficiat ali^{qu} q^{uod} statuit. z. p^{ro}mitte^{re} etiā cū iuramēto illa se^{re}uare s^{ed} p^{ro}tingat aliq^u eoz p^{ro}moneri in papā. iuramētū nō astringit si cēdit in p^{ro}iudiciū di^ugnitatis p^{ro}ficiat^{is}. vt iⁿ sili^o p^{ro}bat ex. in. c. sicut v^{er}is. l. Mo. glo. j. in dic. c. de p^{ro}mo. Et nō in p^{ro}to mortali. nō tū p^{ro}p^{ri}is remouet. Enno. ex illa glo. q^{uod} temere iurās peccat mortali. q^{uod} in tellige q^{uod} iurauit illicitum. s^{ed} si iurasset sine v^{er}ilitate vel necessitate iuro iocose. q^{uod} tunc p^{ec}cet care^{re} venia^{li} glo. in. c. florentiniū. lxxxv. dist. §. crimis ad fi. xxy. dist. Et no. glo. in. c. diffiⁿⁱtiō. xij. q. iij. q^{uod} iuramētū illicitū z. temera^{re} nū nō infamat nec incipedit electionē factā z. fa^{ci}ciendā. De facienda tū intellige pacta p^{ro}nia. Enno. glo. sm Alb. in dic. c. florentiniū. de eo q^{uod} iurauit nō episcopari an repella^{re} l. Mo. glo.

ij. in dic. c. licet nris. q. canonici sede vacante
 nihil possunt disponere in iudiciu eporum
A Tu debes scire q. Bar. in. l. ad inuidia. C.
 qd me cau. in. l. i. §. q. onerade. ff. q. re. ac. nō
 de. dr. q. reuerentia maritali nō sufficit ad resci-
 dendu actū. nisi pbat vbera vel minas pcessis-
 se. Pro h dico allega tu optamū tertiū in c.
 lē ptingat. eo. ti. l. Scias q iuramētū dolo
 pstitū nō est obligatoriu. qñ talis dolus q an-
 fert p sensum. vt no. Jo. an. in. c. f. de pmo. t.
Ab. in h. c. Sed dubitat qd de iuramēto me-
 tu prestato. clude q cōiter tenet q sit obliga-
 toriu. licz possit peti absolutio. Sed volo. ti
 bi dare singulare limitationē q illud ē veruz
 qñ ē prestū in casu a legē nō phibito. vt. c.
 vez. z in. c. si vō. eo. ti. Sec^o si ē prestū in ca-
 su a legē phibito. qñ nō obligat ipso iure. qz p-
 pter legis resistētia opz q sit spōte pstitū. vt
 notabit pbat in dic. c. cum ptingat. Et facit
 ter. in autē. sacramēta. C. si aduer. vē. duz dē
 ibi q. ē nullus momēti. t. sic intelligit limita-
 tio. in. c. ij. de pacin. vj. i ver. nō vi. Et adde
 glo. in. c. iter cetera. xxi. q. iiii. No. glo. i ver.
 debet. in dic. c. cū ptingat. qz est multū singu-
 ris. qz vbi ad validitatē actus requirit gemina-
 tus p sensum. sufficit vnic^o cū iuramēto. ¶ Si
 aliqz interrogaret te q differētia sit. an cōtra-
 ctus firmet iuramētū. an solū obliget ex suo
 iuramento z nō ex ptractu. qd rīderes. Et di-
 cas ex intēctioe Bar. in. l. si qz p co. ff. de fide
 ius. q. differētia talis ē. naz si ptractus firmat
 iuramento nō licet āpius cōtrauenire p sevl
 successorez. obscurū autē si nō firmat. nā hoc casu
 statim cum obseruauit ego possuz repetere. et
 sine causa incipiat esse apud creditorez. Itēz
 posset a principio petere absolutionē a iura-
 mento. c. i. c. debitorēs. eo. ti. Itē heres iuratis
 poterit cōtrauenire cū iuramentū sit psonale
 z nō transeat in heredē seu aliū successorem.
 c. veritatis. hoc eo. ti. z concludit Bar. ibi q
 cum lex pncipaliter prohibet fauore psonē.
 z fauore republice secundario. q iuramentū fir-
 mat contractū. z iurando licet alienare. vt in
 hoc. c. cuz contingat. z in dicta aucten. sacra-
 menta. z ista opinio videt esse cōmunis. sec^o
 vbi licet inhiher contractum odio creditoris
 vt in casu. c. debitorēs. z. c. significante. de
 pigno. vt eleganter declarat Bar. in dic. l. si
 quis p co. Et nota q Ab. refert. Ange. si ius

A Cōsilijs volente q vbi actus iuramento firmat
 licet quis absoluat a iuramento. non ppter ea
 ppter venire ptra actū. qz act⁹ est validus p se p
 ppter interpositioē iuramenti z absolutio hoc
 solū opetur vt ptraueniēs nō incidat in pūni
 um. Itē aut annullat p tractū. vt ē dictū nō
 multū z memorie ppetue p mēdādū. z tñ
 postea videtur tenere p tractū. sed solū intelli
 git qñ p tract⁹ sustinebat alio iure. tñc subla
 to iuramento datur facultas interpellandi
 aliud remediū pū ppter ad rescissioē con
 tractus. vt in casu. l. ij. C. de rescin. vēdi. Sz
 tunc tenet opinioē Ange. q etia si p tract⁹ susti
 netur solo iuramento. tñc sublato iuramento re
 manet p tract⁹ q fuit validus p se ppter iura
 menti interpositioē. qd ē nota. l. Nolo omit
 tere vñā questionē notabilez. vtz in casu di
 cti. c. cū cōtingat. z similiū iurū. vbi iuramē
 tū astringit ptra legis vel statuti dispositioē
 interpositū audiat ab illo se petens absolu
 tū videtur esse cōis cōclusio q uon. z videtur
 mihi q sit vñā rō multū vgens. qz si absolu
 tio nō denegaret. oia illa iura eēt clusoria. z
 frustra cū tanta deliberatōe edita. cōtra nota
 ta p glo. in. c. qz. de vsu. in. vj. hoc tamen li
 mita nisi interueniret enormis lesio. qz tñc de
 beret pcedi absolutio. fm Anto. de Bu. Pe.
 de anca. z Ab. etiā si iurasset nō venire contra
 vlla rōne vel causa. qz ista verba debent intel
 ligi ciuilitur. idē etiā si iurasset nō venire cōtra
 rōne enormis lesionis. seu enormissimē. Hoc
 tñ putat Anto. de bu. solū pcedere in mino
 re. secus in maiore. Sed Ab. idē putat i ma
 iore iurante data enormissima lesione. qz illa
 verba videtur a pponi ex p̄suetudine notario
 rū ad maiore validitatē actus. z s̄ in dubio.
 nisi ex aliqbus circūstantijs a ppareat contra
 bentē vere voluisse donare illud in quo fuit
 lesus. Sed addit q Barto. in. l. ij. C. de re
 scan. vendi. videtur facere differentiā inter sci
 entem valore rei z ignorantem. qz si scis valo
 rem rei. bene potes viderere viliori p̄cio. nec
 hz tñc locū. l. ij. C. de rescin. vendi. ¶ Scias
 q in. c. sicut. ponit per Inno. z alios materia
 belli. z qz in Rubri. de deci. p̄misi aliq dice
 re in loco suo. ideo hic p̄pēdiōse aliq deducā.
 qz est materia q̄tidiana z etiā periculosa quo
 ad aīas. Nota igit q p̄prie bellū est illud qd
 auctoritate iuris vel p̄ncipis superiorē nō re

cognoscentis indicat. de q in. l. hostes. ff. de
 cap. Et papa ex cā potest indicare bellū cōtra
 laicos chīanos. vt in. c. p humani. de homi
 in. vj. z in duob⁹ cōsistit p̄prie bellū. vt capn
 efficiatur serui. z bona efficiatur capientū. z
 ex his seqtur ius postliminiū. de q in. l. postli
 minū. z in. l. hostes. ff. de cap. Et si tu canoni
 sta vis scire qd sit postliminiū. vide glo. j. di
 ius gentiū. Intellige tñ illud qd dictū est de
 bonis q efficiatur capientū scz a p̄ncipio. tñ
 debet postea assignari duci belli vt ea distri
 buat inter pugnatores fm eoz merita. z ita
 seruat p̄suetudo. de q p Bar. in. l. si qd bello.
 ff. de capri. z p glo. in. c. dicat. xxiij. q. v. et p
 Bar. in. l. naturalen. §. si. ff. de acq. re. domi.
 Et p glo. no. in. c. ius gentiū. in. c. ius militare.
 j. di. Bona aut imobilia publicant. l. No
 ta tñ q Bar. vult in dic. l. hostes. q inter chri
 stianos nō seruatur q capn efficiatur serui capie
 tiū. Est autē qd dā bellū improp̄e sumptuz qd
 est indicū p inferiores recognoscentes supio
 res. z tales si nō pugnāt ad defensionē reruz
 suaz. vel iuris sui. dē bellū iniustū. z tales di
 cūtur latrūculi. dic. l. hostes. nec bona nec p
 sone efficiatur capientū. s̄ tenent ad restitū
 tōē. Sed si habent iustā cām pugnādi z sunt
 tales q habeat iurisdictionē sup illos qd bel
 lū indicit z sint eis p̄tumaces. z rebelles. pos
 sunt statuere vt qlibet possit bona eoz capere
 z sua facere. z boies cape z detinere quousqz
 fuerint ipi dño assignati. Sz nō habēt iur
 isdictionē. s̄ tñ pugnāt iuste. vt qz ali⁹ inua
 dit p̄nt vim vi repellere. z in defendēdo. in re
 pellendo. p cutiēdo. z occidēdo. cum modera
 mine tñ inculpate tutele. de q in. c. olim. j. de re
 sti. spo. Itē p̄nt tñ bona inuasoris cape. nec
 ipm inuasorē nec detinere. Si tñ inuasor iustā
 inuasioē spoliēt. nō hz actionē vi bono. rap.
 Sed bñ potest illa repetere rei vēdi. qz reman
 sit dñs fm Inno. qd ē notabile. Et dicas idē
 in p̄latis habēt iurisdictionē tpalez. qd di
 ctū ē de dñis secularibus. de q in. c. dilecto. de
 senf. ex cōi. in. vj. cū ibi notatis. z p̄nt interesse
 bello. dñ tñ p̄prie manib⁹ nō pugnent. z ca
 ueant ne dicat occidere. Et si sunt clerici nō ha
 bēt iurisdictionē. dicas vt dictuz ē de laicas
 nō habēt iurisdictionē. vt liceat bona defen
 dere. etiā iniiciēdo manus in clericos. sed cū
 moderamine iculpare tutele. de q plene in dic.

qz p iuramento iurandi q
 p se solus actus fuit iura
 menti qz p se solus valuit
 iuramentum qz vbi actus fuit
 iuramentum fuit solus

qz a vbi nō videt
 vltimū bonum qz qñ
 vbi vult pponere qz
 qñ vult pponere qz

Scit

qz bñda et p̄prie

no laud hz amde p̄o d̄p̄sēd vñd p̄sēd
 p̄o d̄p̄sēd p̄prie p̄sēd

colim. Non tamen debet pcedere pro defen-
sione rerū ad occasionē vltima seu a. vt i. c. susce-
pum. de homi. Et adde aliq adducta in Ru-
br. de homi. et fm Inno. quādo bellū nō in-
dicat principē nō dicitur ppe bellū s; defensio Et
de ista materia p Inno. in dic. c. olim. Et per
glo. xxiij. q. ij. in sum. Nota tñ q vt ex parte
pape vel impatoris dicat iustū bellū. opet q
sit legitima cā. qz nō ē data eis pās iniuste
aliquos opprimēdi. in dubio tñ psumit iustū.
qz in principe psumit cā. iuxta notata p Ly.
et Bal. in l. rescripta. C. de preci. impe. offe.
Et pcludē sic q in inferiorē recognoscēte su-
priorē in dubio bellū psumit iniustū. secus in
principe fm Hosti. et Abb. L. Dolo tibi dicere
vñ hic ex intencōe Inno. p declaratōe eoz
que dicta sunt in Ru. de depo. ad fi. q qñ de-
licta sunt circa diuersa. nō fit cōpensatio. q li-
cet vtriqz ptra alterū actio vi bonoz raptorz.
vel iniuriarū ppetat. obstat tñ alterutri ecce-
ptio cōpensatōis in quāti alteri spoliuz vel
iniuria poterit extirpari. sic est intelligit q do-
lus cū dolo cōpescit. et q paria crimina mutua
ppensatōe tollant. l. si duo. ff. de dolo. quo at
ad penas corpales seu pecuniarias q applicat
fisco. nulla fit cōpensatio. imo oēs qui delin-
quūt dñt lucere penas. et hec vba sunt notada
fm Alb. L. Nota q in defectu iudicis pōt dñs
rem suā cā violenter recuperare si aliter facere
nō pōt. dic. ē Inno. in dic. c. olim. Bar. in l.
ait ptoz. s. si debitor. ff. de his que in frau. cre-
di. glo. no. in. c. ius gentiū. j. dis. Et dñt Inno.
notabilr in dic. c. olim. q si aliter fieri nō pōt.
possiuz furtiuē recuperare et mibi s; tractā. dñ.
modo nō ouat aliqd scandalū. nō possiuz tñ
illā p mendaciū recuperare. qz nō licet mentiri
etiā p salute alteri. xxiij. q. ij. c. ne qz. c. sup eo.
de vsu. ex quo colligit limitatio ad glo. no. in
c. cupientes. in prin. in p. malignatū. de elec. i.
vi. Nota etiā dic. no. Inno. q s; dñt vocati
ad bellū. si dederint danuz inimicis. in dubio
excusant cū teneat ex debito. c. Julian. xi. q.
ij. secus si notorie est bellū iniustū. Nota
etiā aliud dñt no. Inno. q vocati ad bellū
iustū qui nō tenebat. pnt agere ptra mādantē
actōe mādanti ad oia dāna que ptingūt etiā
casu fortuito. dñ modo veritū ptingere potū
istz. q si vocas debuerit hoc a principio cogitas
se. secus si dāna ptingent casu fortuito q ve-

ritū nō fuit cogitat. l. inter cās. s. nō oia. et
s. impedia. ff. mada. que vba sunt multū nō
cāda fm Alb. et s; intelligit Alb. illis qui gra-
tis suscipiūt mādantū. et ideo isti q veniūt pōio
ad bellū. nō pnt agere ad dāna que ptingūt si
ne culpa pductoris. qz tales nō dicunt mada-
tari s; locatores. Fuit s; dubitātū si vnus
pnceps vult facere bellū iustū. an sui subditi
teneant ipm iuuare. et intellige de subditis qui
nō prestiterūt fidelitatē rōne alicuius feudi. Et
pcludē q si princeps ipse ē sufficiens p se ex red-
ditibz quos h; a suis subditis. naz ppter s; ho-
norat dñm in redditibz. gabellis. et s; libz. vt
eos dñs tpe necessitatē defendat. Si aut nō
sufficit p se. oēs tenent pro salute dñi et patrie.
Hoc tñ limitat notabilr. nisi qñ dñs inuadit.
et timor ē subitanus et improuusus. tñ est oēs
apti ad pugnā tenent. vt ista pban in. c. pue-
nit. de immu. eccle. vbi etiā de clericis. in. c. omni
timore. in. c. si nulla. xxiij. q. viij. Et nota q
capta in bello licito pnt retineri cū bona con-
sciētia. vt tenet Jo. de ligna. in tractatu d bel-
lo. Bar. in l. hostes. ff. de capri. Bal. in. c. j. de
militē vasallo qui pumar ē. Et no. q vt bel-
lū dicat licitū inter christianos inter alia requit
diffidatio. dñt ē Jo. an. in. c. p hūani. de ho-
mi. in vi. als diceret pctor. Bal. in ti. de pa-
pstan. in v. vasalli. allegat hoc dictū in auctē.
Itē nulla pmissas. C. de epis. et cleri. in l. ij.
C. de serui. et aqua. in penul. carta. et ibi dñt q
diffidatio principali videt diffidatio oēs pfe-
derati. et subditi diffidati. et in hac materia lo-
quit elegāter Ange. in sua disputatōe incipi-
fente. renouata guerra. Et nota q impatori
fit iniuria ppter suos. et ideo videt q tales sint
vere hostes. et q possit iudici bellū. Bal. in ti.
de pa. pstan. in v. dāna. et in v. opizoni. facit
tex. in l. quisquis. C. ad. l. iuli. maiest. in l. os-
sa. in fi. ff. de reli. ¶ Tu debes scire q clericus
nō dñt iurare in manibz layci sine sui supioris
licētia. c. null. xxiij. q. v. vbi p glo. tñ si illud p-
stat in dependētibz a pte sua. tale iuramen-
tū ē obligatoriū. tex. ē notabilr in. c. petio. eo.
ti. qd est mēorie pmendandū fm Alb. Ex quo
no. q trasgrediēs mādantū iuris in iurādo. te-
net tñ iuramentū seruare. qd facit ptra Bar.
in l. si quis p eo. ff. de fideiusso. Et in auctē.
sacramēta. C. si aduer. vendi. Et videt q to-
ta cathēna doctorū teneat contra Bartho.

A L Et nota glo. si in dic. c. petitio. que allegat
semp que intelligant excepta in gñali sermōe.
cui adde glo. in regula in gñali. de reg. iur. in
vi. Et notata p Sali. in. l. ppter infidias. C.
qui accu. nō pos. p Ange. in. l. cū de pssa. ff. ad
leg. rodi. de iac. in. l. iulianus. ff. si quis omis.
cau. testa. Tex. i. ibi p Bal. in. l. i. §. pterea. ff.
de iute. r. ratio. dista. Bar. in. l. si q̄s a liberis.
§. de alimētis. ff. de libe. agnos. ¶ Nota vnuz
Ep hñs bonū p̄siliū. debitor vult agere ad restituendū
pignoris q̄ si sit satisfactū forti ex fructib⁹ pce/
ptis. hz pbare quātitatē fortis r fructuū pce/
ptor. qz sibi nō credit. vt i. c. ex lris. eo. ti. S.
vbi nō pōt verā fortē pbare. agat rei vēdica/
tōe. r sic creditor excipiet de pignore. habebit
ipe. pbare verā fortē cū sit fundamentū sue ex/
ceptōnis. l. in exceptōnib⁹. ff. de pba. qd ē no/
ta. L Tu dēs scire q allegant aliq q fama nō
facit plenam pbatōez. S. tu allega optimū
tex. i. dic. c. ex lris. r adde notata p glo. in. l. iij.
§. ciuīdē. ff. de testi. in. l. ppterat. C. de pba.
¶ Nota tñ q in factis de antiq̄ facit plenā pba/
tōez. r ita saluat glo. reputata singularis. in. l.
at q natura. §. cū me absente. ff. de neg. gest.
quā allegat Bal. in dic. l. ppterat. r cōiter re/
neq sp̄ acū centū annor̄ dicat factū de anti/
quo. de quo p docet. in. c. venies. l. de testi. per
Bal. in auctē. q̄s actōes. C. d sacrosan. eccle.
in. l. cū sup. C. de rei. vendi. r in dic. l. ppterat/
tis. ¶ Nota glo. si in dic. c. ex lris. q cā vsuraz
nō est mere sp̄ialis s̄ q̄si. qz ē eccl̄astici fori.
¶ Nota etiā ex eadē glo. q eque p̄iudicat cōfes/
sio de credulitate sicut de veritate. ¶ Mo. tex.
qui semp allegat in. c. intellectu. q rex nō pōt
alienare iura regni. r ip̄emer p̄t reuocare nō
obstāte iuramento. L Et nota vnū pulchrū dic/
tū Immo. in hoc. c. intellectu. p declaratōe ip̄i/
us. qd intelligit d alienatōe p quā ledit digni/
tas regalis. nō est p hoc interdicit om̄is do/
natio. vel alienatio. qd ē notabile. r facit qd
no. glo. in. c. grandi. de supplen. negli. p̄zela. in
vi. ¶ Nota p declaratōe eor̄ que dicta i Ru/
bi. de despō. ipu. q licet actor in cā matrimo/
nali nihil p̄bet. deferat iuramentū reo anteq̄
absoluat. q illud intelligit q̄ aliqua erat oza
p̄sumptio p̄ra reū. r ideo deferat iuramentū
vt purget p̄sumptōez oza p̄ra eū. Sec⁹ vbi
actor nihil penitus p̄basset. etiā min⁹ q̄ semi/
plene. qz tūc absoluit sine aliquo iuramento.

Ep hñs

Intellecto

Mulieri

vt notant doc. in. c. mulieri. hoc eo. ti. ¶ Dolo
q p̄iudēs memorie vnū dictū pulchrū r quo/
tidianū. q in cā matrimoniali est loc⁹ delatōi
iuramētū in sup̄lemētū pbatōis inspect⁹ cir/
cūstantijs p̄onaz. r cāc. q̄s iudex disceret hz
p̄siderare. vt cōiter notat doc. in dic. c. mulieri.
Quid est si actor est optie vite r petit vnā pu/
ellaz inferiorē se vel equalē. r hz de p̄tractu p/
batissimū testez. certe iudex poterit deferre iur/
ramētū actori. qd est notabile. ¶ Nota etiā
dic. Bar. i. l. iij. ff. eo. q stātū p m̄imōio pōt
deferri a p̄e iuramentū vt iurēt p m̄imōio.
qz hic nullū pericū subest cū videat de nouo
p̄trahere sub p̄ditōe si ille iurabit. Qd tñ itel/
ligit Alb. q̄n sibi soli reus p̄iudicat. secus si cō/
staret de alio matrimonio. qz iuramentū non
potuit deferri in p̄iudiciū alteri⁹ matrimonij.
vt notat in. c. ij. de clandest. despon. L Et no/
ta tex. notabi. in dic. c. mulieri. q si mulier iura/
uit aliq̄ esse virū suū nec potuit aliter pba/
re. nō dat sibi licētia p̄trahendi nec denegat.
sed relinquit sue p̄sciētie. Ex quo hēs singla/
riter casuz in quo est licitū venire p̄tra p̄fessio
nē p̄p̄iā etiā iurataz. qz fuerat sibi iuramentū
delatū de veritate dicēda. Et ratio ē. qz iudex
illā p̄fessioez nō recipit. nec pars a p̄robauit.
L Et nota ex isto. c. mulieri. iuxta glo. q p̄cur/
rūt due p̄sumptōes p̄trane. r neutra p̄ponde/
rat alteri. ¶ Nota in. c. clerice. p̄ea que habet
ibi p glo. r docet. q si quis iurat simp̄tr seruare
statuta. intelligit de editis. nō de edendis. qz
iuramentū ē stricti iuris. Ideo nō d̄z de facili
extendi ppter pericū p̄iurij fm hosti. cū quo/
trāsit Ab. licy Jo. an. r Card. teneat p̄trariū.
qd tñ limitat Alb. r ita saluari pōt opinio cō/
traria q̄n statuta postea edita nō essent m̄luz
p̄iudicialia. ar. l. fi. C. que res pigno. obli. pos.
¶ Qui adducit notata p Bar. in. l. si stipulat⁹.
§. cū stipulamur. ff. de vbo. obli. ¶ Dolo tibi
dicere vnū singulare dictū qd pbat in dic. c. de
nē. q si ille qui p̄imo iurauit agit nūc exten/
dere illud iuramentū ad obseruantiaz alteri⁹
actus. nō aūt de nouo iurare. vt qz dicit volo
teneri virtute p̄imi iuramētū nō sit extensio.
nec teneat ex nouo iuramēto. qz ad hoc nō intē/
dit. Et ratio pōt esse qz iuramentū nō ceterēdit
ex simplici cōsensu. s̄ exigit exp̄ssa iuratio. q̄si
forma iuradi sit de substantia. r ideo Jo. an. in
addi. eo. ti. ad si. quē refert Ab. vult q si subdi

Chen

affon

rus qui primo iurauit dño conuenit q illd iuramentū postea extendat ad alia. nō tñ exten-
dit. Hinc est etiā q Abb. antiqui dicit q si qd
asserit aliqd dño p sacramentū qd prius fecit
nō est pūrus. licet illud sit falsū. qd tñ intel-
lige qd ad hoc primū iuramentū nō extēdeba-
tur. Per hoc etiā dicit notāter Anto. de bu. q
si de lictia notario vel iudici vt extendat in-
strumentū put vult. q nō possit ibi addere iu-
ramentū vel stipulatōes si formalit non inter-
cessit. quia nō pñt hec simplici pñsu supple-
ri. cū habeat certā formā. qd ē notabile. Et
de materia qñ data ē pñs notario addēdi vel
minuēdi ad sensū sapiētis. vide p Bar. in l.
illa institutio. ff. de heredi. insti. Bal. in l. ipe-
rator. ff. de sta. homi. in l. hūanitat. C. de im-
pu. 2. alijs sub sti. in l. pñt. C. de fide iustu.
in l. captatorias. C. de testa. nulli. Lūmā tñ
pñsionē primā vt nō pcederet qñ intenderet
iurare p primū iuramentū sicut p rez spūalē.
vt q diceret iuro p primū iuramentū. Sicut
si diceret iuro p euāgelia. vel p sanctū Petrū.
2 tñ obligat. 2 ptrauentēs est pūrus. Istō
est mirabile dictū Calde. in dict. c. dene. fm
Abb. qui ita intelligit ei dicit. Et pñs debet
niter q si pñs stare quōd nō in foro anie vel
iudicali q iñtēdebat nouiter iurare obli-
gabit ex iuramēto. ar. c. 2 si chrūs. ff. eo. ti. Et
in dubio si expñt vñ iuro. vel pñs. videtur
voluisse iurare. Et nota in h. c. vñ pulcray
glo. p declaratōe. q inter iuramentū 2 simpli-
cē loquēdā deus nō facit dñm. c. iuramenti
xxij. q. v. q illd ē respectu obseruatiōe. qz parit
obligat. Sz in ptrauentōe ē dñtia. qz maior
pñia imponit ei qui venit ptra iuramentum.
Vel dicas sic q nō ē dñtia q ad interitū salu-
tis. qz vterqz peccat mortaliter. Sz respectu
quātitas reatus magis peccat qui venit ptra
iuramentū. 2 ideo maior pena afficit. 2 istud
est rōne cōtempnis. qz videt magis pñmne-
redēti qui firmavit pñsū suū per iuramē-
tū. Et scias p declaratōe eoz que habent
in. c. fi. q iuramentū iudicale qd deferit a pre-
parti potest libere sine causa recusari. etiā nō
referendo. Sed si iudex approbat iuramentū
delatū a preiubēdo vt iuret. tñ tenet ps iura-
re vel referre. l. gñaliter. §. sin aut. C. eo. Et de-
clarat Bar. in l. manifeste. ff. eo. est tñ vtz q
tale iuramentū pñt ex causa recusari. 2 Bart.

in dic. l. manifeste. ponit causas iustas recus-
sandi. Et nota q Abb. singl in dic. c. fi. tenet
q sit iusta causa recusandi iuramentū ex par-
tere qñ actor nihil pbauit. pter. in l. qui ac-
cusare. C. de eden. q actore nō pbate reus ab-
soluit. etiā si nihil pñtiterit. 2 est pulchra limita-
tio ad dic. l. manifeste. 2 licet moderni ibi tene-
ant ptrarū. tñ mihi placet ista opinio quaz te-
nuit Specu. in loco. alle. p Abb. 2 Jo. an. in
dic. c. fi. glo. 2 Bar. in l. in bonafida. C. eo. 2
sic videt mihi q sit cōis opinio q mltuz nota
in pñctica. Et nota q si iuramentū fuit dela-
tū a iudice. potest postea pbari ptrarū. vt in
dic. c. fi. vbi p glo. 2 doct. secus vbi iuramentū
fuit delatū a pre. l. j. C. eo. Et si tu vis scire ra-
tiōes diuersas cū iuramentū necessariū debe-
ret esse maioris auctoritatis q iudicale. Dicat
q decisio litis facta p iuramentū iudicale
hiz vim trāsactōis. videt em ps deferēs trās-
gere si alia pars iurabit. Transactio aut nō in-
frangit pñctu pbatōis nouiter reptari. l. is
pñctu. C. de trāsac. Iuramentū vero necessa-
riū deferit sine pñsu pñs. 2 sic nō pñt habere
vim trāsactōis. 2 qz fert snia ex pbatōe nō in-
tegra. sine pñs pñsu. pñt iura. vt ex pro-
batōibus nouiter reptis possit retractari qd
actū ē vigore talis iuramēti. l. admonēdi. ff.
eo. Lūmā tñ illud qd dictū est de iuramēto
iudicali delato a pre qd nō pñt retractari. quia
nō pcedit qñ vertit anie periclm. nō remissio-
bile pñsu pñi. vt in mñmonio 2 similibus.
Dictū ē notabile Posti. in h. c. fi. 2 in. c. mulie-
ri. §. eo. 2 sequit Abb. Lūmā etiā vt nō proce-
dar in casu. l. fi. C. eo. Et nota singl glo. in
hoc. c. fi. qz vult q a iuramēto p iudicē delato
potest recedi p nouas pbatōes. Nec facit viz
inter spēs pbatōis. qz ter. in. l. admonēdi. loq-
tur de instrumētis nouiter repertis. Sed in-
tellige vt p Bar. in dic. l. admonēdi. qñ testes
nō fuerūt examinati. qz pñt de nouo produci
eadē rōne qua instrumēta. 2 h sequit Ab. in
dic. c. fi. Nota ex eodē. c. fi. q in actōibus fa-
mosis nō licet referre iusiurādū. sicut ē in alijs
actōib. Et ratio est. qz pñtus d furto meli p
sumit scire veritatē qz accusator. Seco si etiā
actio famosa in q actor ita pñt esse informat
sicut re. ita Bart. in l. iusiurādū. §. ait pñor.
ff. de iureiurā. in l. lex cornelia. §. hac lege. ff. d
pñu. Si aliqd interroget te qñ dicat actor

rem nihil pbatte ad hoc ut reus possit diffini-
tine absolui qd diceret. et videas qd est necesse
q ci sit statum terminu ad pbandu. qd si statu-
tus non est. puta qd semper fuit absens. tunc non
diceret actor nihil pbatte. Sz diceret nihil
sufficere agitari esse. et sequeret absolutio
ab observatio iudicii non a ca. l. pperandu. §.
et si quide. C. de iudi. de q p Bar. in dict. l. ad
monedi. l. Si iter aliq interrogaret re qn di-
cat plene pbatu. et dicas ex intentione Bar. in
dic. l. admonedi. et Alb. in. c. tercio loco. de pro-
ba. i. dic. c. fi. q tunc plene pbatu qn iudex ex
his q sibi onsa sunt eaducte ad fide et credu-
litate ci qd intedit. Et qd iter adducat ad ista
fide et credulitate non potest dari certa doctria.
q qnq adducat p testes. qnq p presumptiones.
qnq p confessione. c. cu cam. d. pba. vbi p Alb.
Et ex his ptelet qn dicat semiplene probatu.
vel min q semiplene. vlt magis. Nam d. se-
miplene min vel magis habito respectu ad ex-
tremu gradu pbatiois. si ipam fide et creduli-
tate. Et no. qd ter. i. dic. c. fi. vult q qn non est
plene pbatu d. deueniri ad iuramentu delatoz.
et in. l. in bonafidei. C. eo. Scias q qn actor
pbat min q semiplene nūq ē sibi deferendu
iuramentum. sz si videbit iudici poterit deferre
reo ad purgandu illa psumptioes. sz psumposi-
to q actor habeat p semiplena pbatioes cui
sit deferendu. an actori. an reo. et in hac qestioe
dicat Alb. q tot sunt sine quot capita. sz videt
q opinio Bar. qua ponit in dic. l. admonedi.
q si actor h. semiplena p se. et tñ nescit verita-
te p vera sciam sz p summa credulitate sibi non de-
feri iuramentu hoc casu. et idē si habet pfecta
sciam si esset vilis psona vel infamia. sz si cau-
sa non est magna. et actor scit plene veritate et
psona honesta. et h. p se vnu bonu testē. tunc
iuramentu sibi deferri. Et breuiter potes pclu-
dere hoc esse arbitrium cui debeat deferri.
l. Sz qd si actor pbat plene intentione sua. re
semiplene defensionē cui sit deferendu iuramen-
tu. et fm doc. i. d. c. fi. et in dic. l. admonedi. con-
clude duos casus. Prim qn in his que sunt
directe pparia occurrit plena. et semiplena.
Et p. p duos testes pbaui q mutui tibi ta-
li loco et tpe. tu p vnu testem pbas q cras ab-
sens a loco tali tpe. non ē loc⁹ delato iuramen-
ti. sz tñ plena pferi semiplene. et illa elidit i to-
tu. et h. casu pcedit iura dicētia illu debere ob-

tinere. qd h. iura potiora in. c. in info. de testi-
iur. licz. de pba. glo. in. c. suggestituz. de iure
patro. sed si plena et semiplena sunt copassibi-
lia. Et p. pbo p duos testes de mutuo. tu per
vnu pbas solutoz. vel pactu de non petēdo. et
recurris ad iuramentu. cui aut hoc casu sit refe-
rendu. est varietas. qd Jo. an. et Bar. videtur
velle q ipi reo. sed Alito. de bu. et Alb. q ipi
actori. Sz p. pcludi q illi q est magis ydone-
us. et Alex. in dic. l. admonendi. in vlti. colū.
vult q si vterq pbat semiplene. q reo defer-
du est. qd fauorabilior ē. sz intellige qn oia sūt
paria. l. Et nota q vñ testis facit semiplena
pbatioes fm glo. et doc. in h. c. fi. in dic. l. ad
monedi. et in dic. l. in bonafidei. q intellige qn
est omni exceptio maior. secus est si esset p san-
guine vel multu amice pti. Ad hoc qd notat
glo. in. l. etia matris. ff. de pba. et si aliq opo-
neret hoc non p. pcedere. qd d. q vor vñ est
vor nulli. dicas q illud pcedit quo ad plena
pbatioes. non quo ad semiplena. vt in. c. ex infi-
nuatoe. de p. cu. l. Sz querit vñ ps possit
vel debeat petere vt hoc iuramentu sibi deferat.
Et Bar. in dic. l. admonedi. dicat q sic. p. ter. i.
l. iij. §. hoc aut iudiciu. ff. de dam. infec. Et vi-
det q hoc petere possit vsq ad pclusionem in ca.
Sz Alb. tenet q iudex sine aliq petioe pot. et
d. deferre tale iuramentu. p. ter. in dic. l. in bo-
nafidei. in §. op. ter. qd p petioes redit petens
suspect⁹. sicut dicim⁹ in teste. Itē orit euidēs
presumptio q p se iurabit. ex quo illud petit. sz
pot. alteri pti non petēti deferri d. z. Nec obstat
q iudex non d. impedere officiu nisi petēti. qd
sufficit q a principio fuerit petitiu q iudex fa-
ciat iusticia. p. d. 20 quo tu alle. optimu ter. i. c.
inter qtuor. de cleri. pere. quē notat ibi doc. q
spōtanea oblatio iuramentu ē suspecta. an vt se-
pissime vidi tale iuramentu fuit petitiu et delatu
p iudice petēti. l. Et no. qn eris iudex q nūq d.
feras tale iuramentu qn pstitutio requirer p.
na fide fieri. glo. hēs singlarē in. c. cupientes. §.
q si p viginti. de elec. in vi. in p. fidem. Itē qn
requirz legitimā pbatioes. glo. hēs notabile
in. l. cu de indebito. in prin. in p. legitimis. ff. de
pba. in. l. ij. in prin. in p. legitimis. ff. de excu. ru-
to. Et bñ facit glo. notabil. in. c. at si cleri. de
iudi. in p. pbatioe legitima. q dicat q illa dici-
tur pbatio legitima q sit p testes omni excepti-
one maiores. Ex quo inferi aliquos doc. non

bñ dicitur in. c. cū p. cā. de p. cura. q. ibi dicitur
in ter. si legitime p. bauerit. dicit q. sufficit pro
bare p. vñi testē cū delatō iuramētū. Et sic in/
telligent oia iura que dicit q. si legitime p. b/
neris. vñ in. c. quoniam. de testi. in. c. p. rudentiā.
§. secta. de offi. dele. in. c. cū dilect. de succes. ab
incesta. in. c. p. sanguine. de re iudi. §. ibi gl.
tenet p. rariū in. §. p. bare. in. c. accedes. de ac
cu. §. ille ter. nō p. intelligi de delatōe iura
mētū. q. ibi tractat de p. bādo quedā crimina
grauia. Adde etiā ter. singlārē in. c. ij. de p. ba
ti. qui licet adducat p. aliquos modernos. q.
iuramentū dicat legitimū p. batio. tñ potius
p. bati p. rariū. L. Aduertat etiā iudex seu offici
alis q. vbi lex requirit p. batiōem p. suplatiū
nō deferat iuramentū. glo. est singlārē in. l. nō ē
verūille. ff. qd me. cau. et p. doctrinā illius glo.
dicit Roma. in singlāribus suis. q. appellans
nō poterit p. bare impedimentū primi anni p.
iuramentū. alle. ter. singlārē in. l. si in. §. euidē
tissimus p. batiōibus. C. de tēpo. appel. Et ea/
dē rōne. dico q. heres scriptus in testamento
nō poterit docere de ingratitude filij p. iura
mentū. p. ter. singlārē in. l. si quis filius. in ver.
apertissimis p. batiōib. C. de inoffi. testa. L. Ad
uertat etiā iudex q. tale iuramentū nō deferat
infami. vt notat Bal. et alij in. l. qui accusare.
C. de eden. Et ideo nūq. deferat spurio. quia
spurius sunt infames infamia facti. dicitur ē sui/
glārē l. 30. in summa. in ti. C. ex qui. cau. in fa
mi. iro. qd est notabile. Nō deferat etiā illi
qui fuit negligēs i parādo sibi p. batiōes. dicit.
est singlārē Bal. in hoc. c. si. et habeat semper
spectū ad q. nritatē cāe. et q. nritatē personarum.
L. Adde ad dicta in Ru. de alie. iudi. mut. an.
cau. fac. pulcr. dicit Bar. p. illū ter. i. l. cū alle
gas. C. ne fise. vel respub. vbi dicit q. si duo
frēs hñt vñi castz et vñ expellit aliū. et ille ex
pulsus vadat ad aliquā ciuitatē vel principē.
et cedat ius suū p. aliq. pecunie q. nritate. et al
p. cessio nihil valz. qd dicit esse p. p. etuo memo
rie p. mendandū. Q. Ultimo nota. q. si senior
inuenit minozē sibi p. iuncē ludēte ad rapit/
los vel ad aliū ludū illicitū z illū p. curit. non
potest accusari vel puniri. ita Bal. p. illū ter.
in. l. i. C. de emēda. p. pin. Qñ hoc fit cā corre/
ctōis nec mod. excedit in corrigēdo. Et Bal.
in auct. ad hec. C. d. lati. liber. tol. dicit. q. licz
nobilib. hoies suos p. pria auctoritate plagis

mediocribus punire.

De iureiurando in. vi.

Ora ec. c. j. q. semp allegat. q. iurās
simpliciter seruare statuta. obligat soluz
ad fuādū licita et honesta. et nō p. tra
ria ecclesiasticel libertati. et ad ea solū dz intentio
sua referri. L. Et sic nota q. gñalitas nō inclu/
dit illicita. cui addet. in. l. si pcurator. ff. de
cōdi. inde. Et qd notat Bar. in. l. j. ff. de his q.
sunt sui et alie. iur. vbi dicit q. gñalis cōfirma/
tio statutoz nō exēdit ad illicita. et qd voluit
Bar. in. l. si q. sub p. ditiōe. ff. de p. di. insti. vbi
dicit q. statuta aliqd gñalitē mādātia nō p. du/
dit illicita. ad idēz qd voluit Bar. i. l. si stipu/
lar. §. cū stipulamur. ff. de vbo. obli. L. Nota
glo. in dic. c. j. in §. declaram. q. illud vbi est
antiq. iuris declaratorij. Itē q. ille q. iurat ali
qd qd est p. tra ius. est p. iurus. L. Nota glo. in.
c. licz. in §. p. rito. q. dicit p. rito iuramentū ali/
cui qñ iurat p. pcuratore habētē speciale mādā
tū. cui addet glo. in. c. vt circa. §. si d. elec. in
vi. in §. p. p. rito. Simul iurauit nō aliea
re dotē. et postea alienat et iurat. statur p. rito
iuramēto. glo. ē notabi. in dic. c. licz. in §. com
pellēdos. Pro cui. glo. intellectu vide p. Ab.
in. c. intellectu. d. iurera. L. Per instrumentū
p. batiōis. glo. in. c. cū i p. rito. in §. d. ar.
cui addet notata p. Bar. in. l. in senatus. ff. ad
turpi. L. Testis p. se corrigere in p. rito. glo.
est nota. in dic. c. in §. iusta cā. quā mltū notat
Ab. in. c. scriptū. de elec. Q. Utio volo tibi di
cere vñi pulchrū dicitū. q. vbiq. statutū p.
hibet aliqd fieri et imponit penā. qñtūq. lo
quat gñalitē nūq. p. p. hēdit viliissima et minu
ta. ter. est singlārē. et ibi p. doc. in. l. senatus. §.
marcell. ff. de lega. j. et facit ter. singlārē in. l.
decurio formā. C. de decuri. li. x. fin. Roma.
nū i singlārē suis. q. iunuitas p. cessa alicui
nō extendit ad vilia et minuta. Et ex b. ifer. q.
statutū gñalitē p. nritēs falsificatēz monetā nō
includit monetā viles et minuta. nisi ex vbi
statuti aliud comprehendatur.

De iureiurando in clementi.

Ialiciubi reperit q. papa ē vicari. pe
tri. ista est impropria locutio. vel expo
nit exercet vicariā quā exercuit petrus. glo. est
in de. Romani. in §. vicariū. L. Ad papā spe/
ctat reformare pacē iter christianos. glo. ē i dic.
s. ij

A de in ver. pace. ¶ Non est necessaria p[er]sone ex
amiatio. cū de ea plene habeat noticia. glo. ē
in h. aliquale. ¶ Elect[us] assumit nomē impato
ris post coronatōez et p[re]secratōez. glo. ē in ver.
futur[us]. ¶ Licet impator p[re]stet iuramentū ro
mano pontifici. ¶ Ad ex h. sequit[ur] q[uod] ei[us] subditi
sunt de p[ar]ti dominio eccl[esi]e. glo. ē in h. exister
re. ¶ Elect[us] nō dū coronat[ur] potest p[re]cedere p[ri
uilegia. glo. ē notabil[iter] in h. Reges romanos.
et circa h. multa adduci in libello meo de p[re]f[ati]
te pape et impatoris. ¶ Discordia designat di
uersitatē cordiū. glo. ē in h. discordia. ¶ Ta
bellio d[icitur] esse rogat[us]. glo. ē in h. requisitis. ¶ Dya
dema p[ro]p[ri]e d[icitur] coronā imp[er]ialis. glo. ē in h.
dyadema. ¶ Q[ui]q[ue] inculcant multa h[ab]eant idēz
importatā ad maiore[m] exp[re]ssionē. glo. ē in ver.
virtutē. Et nota illā q[uod] occurrat q[ui]q[ue] allegare
¶ Rex romanor[um] coronat[ur] triplici corona. gl.
est in h. vestigijs. et ibi gl. ponit p[ro]p[ri]etate cor.
¶ Archiui d[icitur] armarij libror[um]. glo. ē in ver.
archiuijs. ¶ Nota tex. circa p[ri]m. in h. canoni
bus. iūcta glo. q[uod] sufficit allegatio generalis.
¶ Sicilia ē de primonio eccl[esi]e. glo. ē in dic. de.
in h. sicilie. cui adde glo. in c. valde. xxiij. dist.
¶ Licet ep[iscopu]s nō tangat sacra q[ua]n[do] reddit[ur] testimo
niū. sec[us] t[ame]n q[ua]n[do] p[re]stant iuramentū fidelitatis.
glo. ē in h. tactis. ¶ Si aliq[ui]s interrogaret te
que dica[re] familiaris p[ro]batio. dicas q[uod] vnus
papa inducit aliū in testē. glo. ē in h. bonifati
us. cui adde glo. ix. q. iij. c. pater. ¶ Impator
post coronatōez v[er]it[ur] bulla aurea. an[te] corona
tōez sigillo. glo. ē in h. aurea bulla. ¶ Dona
tio facta p[er] p[re]statiū ē irrevocab[ilis]. glo. ē in h. cō
stātinū. ¶ Et nota q[uod] tex. in hac de. Romani.
ponit de iuramēto q[uod] p[re]stat impator romano
pontifici. et ē fidelitatis. ¶ Vltimo scias q[uod] magi
strat[us] p[re]statur ab impatore nō p[er] sibi p[re]statur
revicariū. vt notat moderni in Ru. ff. de offi.
ei[us] cui mada. ē iurisdic. Et officiales q[ui] eligūt
hoc pot[er]it faciūt de p[re]suetudie q[uod] de iure. de q[ui]
p[er] Bar. in l. observare. ff. de offi. p[ro]c[ur]su. et lega.
q[uod] d[icitur] q[uod] ex cā impedimētū p[re]st. als secus. et facit
tex. in l. null[us] q[uod] C. de decu. li. x. in l. sciendum.
§. legati. ff. de lega.

De institutionibus.

Possit dubitari ad quē p[er]tineat colla
tio seu institutio p[re]bendaz et b[en]eficiorū.
Ideo postq[uam] posita ē Rub. de p[re]ben. ibi i[st]a mor

do loco p[er]petenti hec rubri. de insti. ¶ Fuit se
mel a me q[ui]siti quidā volebat intrare religio
nez q[ua]ndā. Abbas illi[us] monasterij noluit illū
admittere. an in iure esset aliq[uod] remediū intro
ductū. Et r[ati]o q[uod] p[re]sent abbat[es] p[er]pelli p[er] supio
res suos. vt tot recipiat quot p[re]sent de redditib[us]
eccl[esi]e sustentari. ¶ Tex. ē notabil[iter] in c. i. eo. ti. i.
telliget[ur] q[uod] debeat etiā haberi respect[us] ad alia
onera eccl[esi]e. Nam ex redditib[us] eccl[esi]e nō soluz
clerici sunt pascēdi. s[ed] ip[s]a eccl[esi]a est repanda. et
hospitalitas solita tenēda. c. pastoral[is]. d[icitur] bis q[uod]
fuit ap[osto]lica. c. d[icitur] monachis. d[icitur] p[re]ben. Sed etiā vi
tra ista q[ui] sunt a iure inducta d[icitur] etiā haberi re
spect[us] ad onera que ip[s]onunt monasterijs per
principes s[ec]ulares de facto. p[ar]it[er] curātes aias
d[icitur] modo impleat arch[iepiscopu]s fiscalē magno thesau
ro. S[ed] aduertat t[ame]n. q[uod] moriturū sunt et an tri
bunal ch[risti] sunt de omib[us] reddituri rōm. ad ro
ma. xiiij. et sufficit q[uod] in mōasterijs p[re]sent esse si
ne penuria licet nō p[ro]mode. vt in dic. c. i. Et ad
de pul. glo. in c. i. d[icitur] statu. regu. in vi. i. v. absq[ue]
penuria. ¶ Mo. vna p[ro]p[ri]a limitatōez ad iura
q[uod] d[icitur] q[uod] layci nō p[er]t[ine]nt p[re]scribere sp[irit]ualia. vt in
c. messana. c. sacrosacta. d[icitur] elec. cū sitib[us]. q[uod] p[er]ce
dūt in laicis habitu et p[re]fessio[n]e. nō in pueris.
Quia ex p[re]suetudie p[re]sent admittit ad electiōem.
vt ē glo. notabil[iter] in c. iij. eo. ti. Et ibi p[er] doc. et gl.
in c. cū ex eo. d[icitur] elec. in vi. ¶ Itē. fm. Inno. i. dic.
c. iij. p[re]sent interesse i. omib[us] tractatib[us] eccl[esi]e vna
cū alijs q[ui] sunt clerici. ¶ Mo. etiā aliā pulcrā li
mitatōez ad id q[uod] d[icitur] ē q[uod] laici pueri admit
tunt ad electōez et cōsuetudie. q[uod] hoc p[re]cedit
in loc[is] vbi sunt cōuersi et clerici. Sec[us] vbi esset
collegiū cōuersor[um] laicor[um] d[icitur] taxat. t[ame]n cū a
tra cōsuetudinē habet ius eligēdi p[re]latos co
rū. vt sunt hospitalarij. H[ab]eant limitatōez po
nit Alb. in dic. c. iij. p[er] tex. in c. cū olim. de arbi.
¶ Tu scis p[er] ea q[ui] habuisti q[uod] p[re]sua p[re]suetudo
d[icitur] p[er] supioze extirpari. c. i. d[icitur] p[re]sue. S[ed] aduerte
ad vnu pulcrū dictū q[uod] si ep[iscopu]s ē negligēs in tol
lendo p[re]uiaz cōsuetudinez. t[ame]n archiep[iscopu]s in
sua p[ro]uincia potest exercere iurisdicōez. et ful
minare exco[m]municatōez in seruātes eā. vt notabili
ter p[ro]bat in c. ex frequētib[us]. et adde glo. ix. q.
iij. in summa. ¶ Tu scis q[uod] allegat glo. in de.
Romani. de elec. q[uod] inferior p[er]t[ine]t augere penā iur
ris i suo statuto. Et tu allega optimū tex. i. di.
c. ex frequētib[us]. ¶ Mo. tradas obliuioni vnus
d[icitur] q[uod] alibi nō ita b[en] p[ro]bat q[uod] p[ro]p[ri]us ep[iscopu]s po

est absolueret a sua excoicationis lata p statu
in archiepi satisfactioe pmissa. vñ in dic. c. ex
frequentibus. Sec^o tñ in sua lata ab hoie nō
per viā statuti. qz ab illa absoluit solū ille qui
eā tulit vel ei⁹ supior. De q per Jo. an. z Ab.
in dic. c. ex frequentibus. z Ab. in. c. graue. de p
bē. Tu scis dispōem. c. si. de offi. vica. in. vi.
qz vicarius epini si sibi expresse pcessus. nō
poteat bñficiā pferre. h non procedit in institu
tione qz sic de pñtato. qz illā poteat facere absqz
alio mādato. tex. habes singularē iuncta glo.
in dic. c. ex frequentibus. z ibi per doc. L. Nota
qz hñs beneficiū sine legitimo titulo. iusto er
rore ducit. nō tenet ad restitutōem fructuum.
glo. est penul. in dic. c. ex frequentibus. Et dñ di
cū est sup. qz eps poteat absolueret a sua excoi
cationis lata per statutū archiepi. intellige et
am si tale statutū eēt pfirmatū p papā. vt nō
tant doc. sup. glo. si. in dic. c. ex frequentibus.
qd ē notabile p intellectu. c. nuper. de senten.
excoi. Tu habuisti glo. in. c. ex ore. de his q
fuit a maio. pre ca. qz per inuestiturā nō trāffer
tur possessio. qz fuit adducta in vltima rub. p
meptis hui⁹ ppendij. Adde glo. in. c. auctori
tate. co. ti. in glo. ij. Et dicas. put ibi fuit di
cū. Et nota p intellectu terminor qz sum⁹
in rub. de institutionibus. qz triplex ē institutio.
Vna est pprie qz sumit pro trāslatōe iuris nō
libera a superioze facta. qñ scz pñtatus p pa
tronū instituit. z istud ius instituedi trāsit in
caplm sede vacante. c. j. de institu. in. vi. Alia ē
institutio qz capit pro collatōe libera. de qua
in dic. c. ex frequentibus. Tertia ē institutio au
ctorisabilis. qz fit quo ad curā populi tñ. vt si
collatio bñficij spectat ad inferiorē cura po
puli nō exempti recurrit ad epm. vt in. c. j. de
capel. mona. in. vi. Alia ē institutio que capi
tur p inducōe in possessionē. z ista ptinet ad
archidiaconū d iure cōmuni. c. ad hec. c. vt no
stru. de offi. archi. Et quia glo. hic facit men
tionez de inuestitura. dicas qz inuestitura fit
duob⁹ modis. Primo mō nulla pcedente col
latione. vt qz superior capiendo anulū dicit.
inuestio te de tali beneficio. z talis inuestitura
idē est pprie qz collatio. quia trāfert ius in in
uestitū. Alio mō fit qz pcedente collatione
seu institucōe seu pfirmatōe subseqtur inue
stitura. puta per anulū. birretū. vel quid si
mile. z tñc quid opere talis inuestitura. dictū

est in vltima rub. pñe partis huius ppendij.
Et nota fm doc. post glo. in dic. c. auctori
te. pro his qz habetur in. c. j. sup. eo. qz dicitur
illi clerici posse sustentari ex redditib⁹ qñ pos
sunt sustentari saltē partius viuēdo. secus si co
geretur mendicare. Et glo. in. c. ad decore.
qz extranei pñt licite institui in bñficijs. si als
sunt idonei. Putat tñ Ab. qz si repit inde ge
nit⁹ qz sic idone⁹ nō dñ postponi foret. Allegat
tex. que dñ nota. in rōne sui. in. c. null⁹ inuit⁹.
lxi. di. Et puto qz dicat verū. nec plar⁹ aliter
facies est bon⁹ paterfamilias. nec facit fm iu
diciū rōnis. Comēda mēozie tex. qz sp alleg.
in. c. cū venissent. co. ti. qz vba generalia pla
ta ad pplacētā alicui⁹. nō inducūt obligatio
nē seu dispōem. Tu debes scire qz Bar. in. l.
aurelius. s. idē quesit. ff. de libe. lega. format
questionē de illo qui pcessus ē qz fecit homici
dij ad sui defensionē. Ista pcessio pro pte po
test recipi. z pro parte repelli. Tu p h alle. op
timū tex. fm Ab. in dic. c. cū venissent. tu autē
adde notata per Ab. in. c. auditis. de pscip. in
c. bone. ij. de posita. prela. in. c. tua. despon. Et
late habet in libro maleficioz. in ver. pparent
inquisiti. z partē negant re. Et nota in alio
textū in dic. c. cū venissent. qz sp allegat qz iu
der ex officio suo nō implozato pt ecclesijs cō
sulere. z sic facit qz superior pt pcedere restitui
tione in integz eccleie nō petēti. Sicut etiā di
cim⁹ de minore. de q per Bar. in. l. iij. s. h aut
iudiciū. ff. de dā. infec. Et p intelligētia glo.
in dic. c. cū venissent. scias qz de iure cōi colla
tina institutio tituli ptinet ad epm. p iura alle
gata in glo. Ad idē tex. in. c. cū ex inuico. de
here. i. si. qz tex. etiā loquit de destitutōe. Ista
cōclusio fallit nisi alicui plato inferiori ppete
re: h ius ex pūlegio vel pscipio. de q p glo.
in. c. qz. de dec. in. vi. z ius pfirmatōe etiā de
iure cōi spectat ad epm. Et nota vnā regulā
qz ille qz hñs pferendi. hñ custodiā ist⁹ eccleie
vacantis. glo. est nota. in. c. cū vos. de offi. or
di. Et nota vnū fm Ab. qz pscipio institu
tionis excedit se ad custodiā. qz accessorij seqē
pncipale. Aduerte qz ille qz pscipit istitutōez
nō videt pscipisse destitutōem. vt visum est
in rub. de here. ex intēctione hosti. z Ab. l. Si
tu vis habere bonā theoricā ad cognoscēduz
an cōcessio fuerit real⁹ vel psonalis. recurre ad
glo. in ver. fuisse. in dic. c. Et Ab. adducit no
s iij.

Ad decorem

Cū venissent

A cata p Bar. in l. pater. ff. de serui. lega. Et tu
adde q co cello imunitatis i dubio intelligit
p sonalis. vt notant doctores in hoc. c. de quo
p glo. rvi. q. j. c. possessioes. Jo. an. in regula
p riuilegiu. dereg. iur. in. vi. p Bar. in l. qz ta
le. ff. solu. m. a. qz p riuilegiu e restringedu. z est
ter. in l. forma. §. qz. ff. de celsib. ¶ Nota sp
glo. in ver. abiuratio. q iuramentu pstitit p pre
latu sup iurib⁹ ecclie valet. z tenet qten⁹ pui
dicat ipsi plato. §. nō qten⁹ p iudicat ecclie.
Et pclude q vbiqz p iudiciu prelati est sepa
bile a p iudicio ecclie. iuramentu p est pstitutu
sibi nocebit. sed nō ecclie. Secus vbi p iudiciu
um nō est sepabile. puta qz oia bona sunt co
munia. z tpe p trahedo in illis inrauit in dam
nu ecclie. tale iuramentu non valet. ¶ Tu scis
disponem. c. cu dilect⁹. de causa posset. q vbi
agis petitorio z possessorio. vna finia debet rer
minari. Accipe pulcrā limitationē nisi prius
cōstaret de possessorio. qz tūc potest p nuciari
sup possessorio. dilato iudicio super p p ietate.
vt singulariter pbat in dic. c. cu venissent. fm
vna lecturā. ¶ Scias q i hoc. c. cu venissent.
tractat materia. an ex iuramento oriat actio.
Et vt intelligas terminos. scias q e qddaz iu
ramentu litis de iudiciu vel alicu⁹ dubitatis.
qd pstatut i lite. z ex tali iuramento fm vtru
q ius datur actio. l. actori. C. d iur iura. Qd
dā est iuramentu pfirmatoriu qd pfirmat cō
tractu alias pbitu. c. ij. de pac. in. vi. vel et
am qn pstat super ptractu a iure pmissio.
et tunc nō agis ex iuramento. §. actōne ex eo cō
tractu. sed iuramentu opatur notabilē effectū.
qz accumulatur forz foro. Terc⁹ est notabil⁹ in
c. cu. c. laicus. de foro cōpe. in. vi. qz est in ele
ctione actoris coraz q iudice velit agere. z iō
in quolibet ptractu facias apponi iuramentu.
quoddā est iuramentu obligatiōis inductori
um. z de isto dubitat veruz ex eo ppetat actio.
exemplū extra iudiciali iuro. q p tefaciā certū
qd. de quo p Bar. in l. si quis p eo. ff. de fide
iur. z videt esse cōis opinio legistaz q non cō
petat actio. ¶ Durat tū Auto. de bu. q etiam de
iure ciuili oriat actio qn pactu nudū pcece
dit. z sequit Ab. facit qd habet in l. j. ff. de cō
sti. pecu. Sz puto q isti doctores errauerūt.
nā ipsi p supponūt q rōne duplicis pacti oria
tur actio. sicut dicim⁹ in ti. de consti. pecu. sed
hoc nō est. vtz. Et Bar. tenet p trariū in dic. l.

si quis p eo. dicit em q iuramentu nō hz vim
pacti. nō em iurando pmitto pri. sed deo. z iō
nō est pactu. qd est duoz pscius in idem. l. j.
ff. d pac. Et ideo ex tali iuramento nō oritur na
turalis obligatio. qz si oriret posset accedere fi
deiussoz. dic. l. si quis p eo. §. de iure ca. datur
actio. vel agis officio iudicis rōne pcti. z pu
tat Ab. q hodie de iure ci. posset agi ex tali iura
mento. qz impator submittit se canonib⁹ in con
cernētib⁹ aiaz. Sz eadē rōne posset dici q et
am de iure ci. ex pacto nudo oriat actio. qd nō
puto vtz. z dicit alibi. ¶ Mo. r. q sp alle. in
c. fi. q bñs ius pferēdi nō p sibi hpi pferre. Dz
em eē dña iter agere z patiēte. p tñ suis p san
guineis pferre. dñ tñ sunt idonei. nec moueat
affectu carnalitat⁹. p b qd notat glo. no. i. c.
l. qz. de iure pa. l. Mo. tñ fm gl. z doc. q si colla
tor trāffert i aliu oimodā p tatez p ab eo recu
pere bñficiū. qz ille pferit iure ppo. z iō posset
recipere a legato q eēt p trib⁹. Et qz gl. bic t agit
an qd possit sustinere vice pluriū psonaz. Alle
go tibi pul. gl. i hac materia i. c. singla. l. xxix.
dis. ¶ Comēdate glosas memorie auditores
charissimū. i. r. de arbi. i. ij. col. dñ alle. gl. in. c.
cu dilecti. de elec. adde gl. i. c. cu i iuuēture. i. gl.
fi. de purg. ca. ¶ Et no. vt bñ intelligas q vtz ē
q dz credi testi min⁹ idoneo i defectu qn et na
tura illi⁹ facti seu negocij. si sūt aliq testes nō
poterāt occurrere fm Auto. de bu. in. c. fatio lo
co. de pba. vtpura ca q sūt i domo pnt pbari
p eos q habitāt i domo. l. pscius. C. de repu.
Sec⁹ si aliq testes ex natura illi⁹ negocij pote
rāt occurrere. §. casuali nō interuenit. de q et
am p Auto. de bu. i suis p silis. i p silio incipie
te. qz qstio dubia vulgaria hz. vbi etiā dicit q i
f talib⁹ nō admittunt⁹ vt plene p bēt. §. aliqle. p
bationē faciēt. l. etiā matris. ff. de pba. p quo
etiā hēs r. gl. z Ab. i. c. h. d testi. co gc. z Ab.
i. c. d cetero. d testi. vbi dicit q laic⁹ nō admittit⁹
in cā criminali p clericū. qn fuit delictū pmissuz
i loco vbi erat copia clericoz. ¶ Et no. q lz ad
mittatur aliq testes in casu deficiētiū p batio
nū. tñ dz pus p stare q alie p batiōes deficiant
fm Auto. de bu. in dic. p silio. qz sp posset alle
gari q alie p batiōes nō poterāt hñ. Si em p
supponit q p p solū defectū p batiōnū aliqui
sunt idonei. opz q pus pster iste defectus. pro
q facit r. in l. diu⁹ traian⁹. ff. de testa. mili. et
ibi pul. p Bar. ¶ Nec statut dicto illoz qui nō

similidonei. si dicat qd alij nō erāt ibi pntes. s. qd debet pbari. v. elegatē notat B. in. l. de eccl. ff. de ob. vbi dicit qd nō creditur testi qd ad ipm admittēdū. s. iudex dicit alij inuestigare. l. In ead. r. de arbi. in. l. i. ff. de singul. glo. i. v. coll. adde qd cōter tenet. qd de iure ci. nō p̄t cōpromitti i iudicē tanq̄ i arbitriū de cā q̄ spe erat ad suā iurisdiccōez. sec. cā q̄ i arbitra rōz. s. de iure ca. p̄t p̄promitti etiā tanq̄ i arbitriū. De q̄ plenep Alex. i. l. i. s. post operis. ff. de ope. nou. m. Et adde ad p̄dicta ter. cū glo. in. l. i. qd ex p̄sensu. C. de episc. aud. Vlti. mo nota qd si statuti de q̄ instrumenta p̄nt in iudiciū exccutō in illa t̄pis p̄scriptōe obstat. nō t̄n p̄teritū mādari post certū ānos. glo. habes no. in auct. v. de cetero nō sūt cōmutatōes s. p. Ange. in. l. i. C. neri dñice. in. l. i. C. de anna. excep. Jo. de āna. in. c. multo p̄. de inde.

De insti. in. vi.

De iur. i. c. j. qd sp̄ allegat qd caplm se de vacante p̄t instituere p̄ntatos ad beneficia. licet non possit p̄ferre b̄nficia spectantia ad collatōem ep̄i. ¶ Mo. etiā ter. in c. ij. qd nō repellit p̄ntat p̄pter defectū ordinis. ¶ Vltimo volo tibi tradere pulcrā limitatio. ne ad. l. cogitatio. ff. de pe. vbi dicit qd cogitatio p̄nta nemo patiat. quā p̄ntat Bal. in. l. i. si quis nō dicā rapere. C. de episc. r. de. qd illa nō p̄cedit in heresi. qd in heresi dēliberat. mo tuus in m̄te p̄ntat p̄ inquisitorē qd sibi cōfiteat p̄ confessionē heretici. qd aliter non possit p̄bari cogitatio m̄tis. quā i solus de p̄scrutatur. r. monetur rōne. qd deliberatio m̄tis in heresi sufficit ad p̄p̄tationē delicti. eo qd tale delictū nō requirit aliq̄s ab extra. s. sicut in sola m̄tis cogitatione. qd est pulcrum.

De iure patronatus.

Ista rubrica tractatur de patrono qd cōstruit vel dōtauit seu fundauit ecclē. Et dicitur patronus. qd sicut pater ducit filiū de nō ecclē ita patronus ecclē ducit ad ecclē. ¶ Et si tu velles scire qd sit ius patronatus. dicas fm̄ doc. qd eius honorificum. onerosum. r. vtile. alicui p̄perēs in ecclē p̄ eo qd dio celsant p̄sensu ecclē p̄struit. fundauit. vel dōtauit t̄pe. velis a q̄ cām habuit. Et dicitur honorificū p̄pter honorē qd est in p̄ntado. quia ep̄s nō p̄t instituere in tali beneficio nisi ad p̄

sentationē patroni. ¶ Itē qd patronus dicitur p̄ alij in ecclē patronata honorari. c. nobis. s. eo. ti. Dicit etiā in onerosum. qd patronus tenetur defendere ecclē ne bona dilapident. xvi. q. vij. c. filijs. Dicit etiā vtile. qd si patronus deueniat ad inopiā. p̄sequitur hāc vtilitātē qd ecclē p̄onata tenet ex redditib⁹ vltra necessaria remunētib⁹ p̄guis subuenire p̄ono qd ceteris paupib⁹. c. qd cū. xvi. q. vij. r. ibi pulcrā glo. i. ver. ad inopiā. Et dicitur fundauit. dicas. l. as. signauit fundū i qd deberet ecclē p̄strui. ¶ P̄nt ergo tres p̄oni p̄currere in eadē ecclē. v. qd vn⁹ dedit dōtē. alter fecit ecclē p̄strui. alij dedit fundū vbi p̄struat. ¶ Nota etiā qd si p̄les dōtēt oēs sunt patroni. etiā si vn⁹ p̄ferat nūm⁹ qd alter fm̄ Jūno. i. hac r. glo. l. c. i. d. i. sum. m. i. Et sic limitat glo. reputata singul. in. c. qd cū. xvi. q. vij. qd p̄t qd si qd modici p̄ulit. p̄ dōtē nō efficit patron⁹. qd intellige qd vnus solus dedit dōtē. r. in materia vide glo. ordinariā in. c. p̄mētis. xvi. q. vij. ¶ Mo. qd cōtētenetur p̄ doc. sup glo. i. in. c. j. qd ius patronatus trāsit ad heredes extraneos. r. sic nō solū ad heredes sanguis. Et vltra doc. allega glo. in dic. c. filijs. xvi. q. vij. Et in. c. p̄siderandū. p̄lla iura q̄ loquuntur indistincte. Et transit nō solū in masculos. s. etiā in feminas. ¶ Mo. tāt doc. in de. si. eo. ti. glo. in. c. qm̄. xvi. q. vij. ¶ Et nō tradas obliuioni glo. in dic. c. j. qd ius patronatus est apud quālibet heredē in solidū. etiā si sint heredes p̄ ineq̄libus p̄tib⁹. quia f̄istud ius ē indiuisibile. ¶ Et nota v. b̄n̄ itelligas qd si ē p̄tēcio inter ep̄m r. patronū. ep̄s p̄ntericonomū in ecclē donec fuerit sopita cōtēntio. c. cū vos. de offi. ordi. Si autē ē p̄tēcio inter patronos sup iure patronatus. ep̄s debet expectare lapsus t̄pis p̄fici ad p̄sentandū. c. qd nū. eo. ti. Et si p̄t sine scādalo. alij autē seruetur qd habet in. c. j. r. q. eo. ti. Et nō omittas glo. multū notabile in hac materia in. c. si plures. xvi. q. vij. ¶ Et scias qd patronus p̄sequitur ius patronatus ex grā r. p̄missione qd daz r. tollērantia ecclē. c. quoniam. eo. ti. ¶ Nam de iure cōtē sola fundatōe nō possit patronus acquirere ius patronatus. cū illud sit annexum sp̄iali b̄bus. c. q̄nto. de iudi. Et ter. in dic. c. quoniam. p̄bat qd in p̄sentatōis actu sufficit maior p̄s. ¶ Nota etiā vnum dictū notabile qd patrono impedito currit t̄ps. ¶ Scias ē in electoribus

et sic etiam p̄t h̄re m̄ltos p̄ntes.

Cap. i.

Et sic fecit p̄nt h̄re m̄ltos p̄ntes et sic p̄nt h̄re m̄ltos p̄ntes.

q̄ nūm⁹ r. qd etiam sit p̄ntat⁹ p̄ntat⁹ qm̄ sit p̄ntat⁹.

¶ Quoniam

A fm doc. qd est notabile. [Nota glo. l. in dic. c. qm. q. ex noua reedificacoe ecclesie cu consensu epi acqnt ius patronat. 7 prim. definit esse patronus. Sed intellige glo. fm Alb. qn erat patron. ex sola pstructione. Secus si alio re/ spectu. vt dictu est sup. Tu aut adde ad ea q hic agunt p glo. 7 doct. q reficere no d. pprie de nouo facere Bar. in l. j. §. si qs. ff. de noui opis nuc. Et qd notat glo. 7 doct. in cle. fi. de rescrip. in c. j. in ver. domu. de religio. do. in vj. Et qd voluit Bal. in l. si vt pponis. ij. l. denup. Bar. in l. nuptie. ff. de ritu nup. Et e co clusio q si totu edificiu e destructu fundi/ tus. tuc reedificas dz de nouo facere. Et ideo dicit glo. no. in c. de monachis. xvij. q. ij. q monachi no pnt reficere sine consensu epi. si monasteriu est in totu destructu. sz in reparatio ne no requirit. [Mo. glo. in d. qui maiorib. cui adde glo. in c. ij. de offi. custo. in c. mona/ steriu. xvi. q. vij. in c. licet. vij. q. j. 7 mlti ad duri in repetitoe in c. inter alia. de iuu. eccle. l. Dolo q mades memorie vnu dictu no. do/ cio. in dic. c. qm. p illu tex. q vbi plures habet explicare aliquo actu. debes semp coisiderare vtz habeat hanc potestate vt collegiu. an vt singuli. qz primo casu requirit maior ps totu us collegi. Sdo casu sufficit maior ps respe ctu aliaz partiu. Et nota q verior videt opi/ nio illa q oes patroni debeant simul puenire in pntatois actu. nec sufficit q aliqs pntet de p se. vel aliqui alijs no vocatis. qz sum. in ca/ su quo maior pars p iudicat minori fm tbeo/ rica. [Nota Bar. in l. oes populi. ff. de iusti. 7 iu. que sequit Alb. in dic. c. qm. in fine. [Mo/ tradas obliuioni q si tu recepisti vnu bnficiu a laico. 7 postea vis impetrare a papa q exp/ mas te pus illud bnficiu recepisse de manib. laici. aliter no valeret ipetratio. vt dz Alb. per illu tex. in c. pterea. eo. ti. Et adde ea que dicta sunt in ru. de elec. du allegat tex. in c. quis qs. eo. ti. Si aliqs interrogaret te qd est pnta/ tio. quid rnderes. dicas q est qddaz inchoa/ mentu seu pambulij ad obtineda institutioez epi. vt notabiliter pbat in c. qd aut. Et in h comenda memorie illu tex. [Dolo tibi dice/ re vnu puleru casuz in quo iura pmittut spo/ liatione violenta. si aliquis tener notorie in/ iuste ecclesiam. no est necesse q eps en vocet in iudiciu. sed pt en de facto spoliare. sicut de fa/

cto se intrusit. vt notabil. pbatu fm vnu in tellectu in c. qz clerici. 7 sic rone notorietatis no est necesse iudiciu interare. qd eno. [Mo/ ta multu glo. qz quotidie allegat in dic. c. qd. in ver. filij. q filius pt obtinere ecclesiam ad p/ sentatione patris. 7 pbat etia notabiliter ista glo. q eps potest pferre bnficiu suo filio. vlt ne pot legitimo. dnmodo als sit idoneus. ita q no moueat affectu carnali. [Dolo tibi dice/ re vnu casu in q maior dignu p accedere mi/ nus digno. qn ius patronat. etis in vniuer/ sitate trasit ex illo titulo no gratuito. qz cotra ctus videt initus sup reb. tpalib. 7 no sup iu re patronat. Sz accessorie transit ius patro natus. tex. eno. q qtidie alle. in c. et lris. que tex. etia adde ad ea q dicta sunt sup. q in femi nas potest transire ius pntandi. qz ibi pbat q mulier e capax iuris pntadi. l. Et no. gl. j. in dic. c. et lris. qz est pulcr. [Nota p decla ratione glo. fi. 7 eo q ibi scribitur doc. q quan do aliqs en in possessione sine aliq cotrouersia pt pntare. 7 institui ad sua pntatoem non debet postea remoueri. licet a ppareat possessio re no habuisse ius pntatis. intellige en hoc notabil. qn etis in possessione erat bonafidei. secus si malefidei. dictu est notabile Inno. i c. ij. de in inte. resti. in c. et lris. de resti. spo. qd dictu p valde notabilia. Alb. in dic. c. et lit teris. Et istud dictu limitat notabil. c. qrela. de elec. 7. c. pultat oibus. h eo. ti. Limitat en p dicta vt no pcedat qn fuisset sibi mora pto uersia an pntatione sup possessione. qz negat ipsuz possidere. qz tuc no debet admitti pnta/ tio. Sz si esset mora prouersia sup pnta te iuris. vt qz alius dicit se esse patronu. licz re us sit in possessione. isto casu pt pntentare. 7 eius pntatio admittet. sz differet institutio in euentu cause. 7 sic habes declarata glo. Et ad de glo. iij. q. vj. c. hoc quippe. in ver. debeant. [Soler dubitari. vendit palatiu in quo est ius patronat. nec habet aditus nisi per pala tiu. an trascat ius patronat. Et Inno. Jo. an. 7 Alb. q no. quia palatiu no est quid vni uersum. sz res pncularis. Sed cotranu vide tur tenere Bar. in l. si mercede. §. si funduz. p illum tex. ff. de actio. emp. Et ibi dicit Barro. q vedito fundo videt vendita capella que e ibi. nisi habeat aditu ex publico. Et adde qd notat Bar. in l. i. affidius. ff. de pziule. credi.

A vbi dicit qd si aliquis fecit fieri capellā in loco
fratru minor. et postea bona eius vendantur
propter debita. in ventione bono non venit il-
la capella. etiā si non esset sacra. Et sic ista erit
pulchra cautela ad fraudandos creditores.
Adde etiā qd notat Bar. in l. inter eos. ff. de
acq. re. dom. vbi qrit. qdam baro veditit ca-
pellā. an videat vendidisse iurisdictionem. Et co-
cludit qd si adheret psonae non. secus si loco. et
in dubio dicit coherere loco. ¶ Nota glo. in. c.
preterea. in ver. prius. ff. eo. ti. dñi de ergo non
ipso iure. S. vide glo. in. c. si quis deinceps.
xvi. q. vii. in ver. interdum. Et nota glo. et
amibi qd cōter non solet allegari qd vbiqz ali-
qd suspēdit dñe fecerit. si fecit statim abso-
lutē. alibi dicitur ē. ¶ Nota glo. j. penul. et si. in.
c. illud. an patronus possit cōcedere alteri ius
patronatus sine p̄sensu epi. Et clude bene inter
fm magis cōter doc. qd si laici vult cōcedere
ecclesie vlt loco religioso. p̄t sine auctoritate epi.
si aut vult cōcedere laico. aut clerico recipien-
ti noie p̄prio. et tūc non p̄t sine p̄sensu epi. Et de
ben interuenire p̄sensu epi vt videat an expe-
diat ecclesie mutare patronū. Mā si veller cōcede-
re potētiōi seu tirāno eps non p̄sentat. Item
an interueniat fraus qd dubitādū ē ne sit ficta
donatio. ¶ Et scias fm veriorē opinionē i. c.
q̄rmonia. qd ius patronatus non p̄t adiudicari
vni ex heredibz qñ sunt plures heredes istitu-
ti. nec diuidi inter eos. s. oēs heredes erunt pa-
troni in solidū. ¶ Nota etiā qd patronus nihil
hñs in bonis non p̄t cedere ius patronatus cre-
ditoribz. qz non recipit estimatiōem. Nec p̄t
interuenire titulus non gratur sup iure patro-
natus. c. qd clerici. s. eo. c. preterea. de transac.
¶ Si tu vis scire casus in qbus aliqd p̄t veni-
re p̄tra factū. p̄rius. vide glo. in. c. cū laici. de q̄
etiā visus ē in ru. de elec. Scias qd si pater cō-
miserit crime lese maiestatis. et sic oia bona p̄fiscā-
tur. trāsit ius patronatus in fiscū. non ad filios.
glo. ē singulari in. c. filijs. xvi. q. vii. Et adde
glo. in. de. pastoralis. in ver. subiecta de re iur.
di. qd licet videat tenere p̄rius. tñ sunt p̄cordes
siretre inspiciant. Et nota qd fiscus non p̄t ca-
perem phibitā alienari p̄ testatorē. Bar. i.
l. impator. ff. de fidei cōm. liber. Et iura qñ non
p̄nt trāsire in extraneū heredē. non p̄nt trāsire
in fiscū. l. iura liberto. ff. de iure patro. Bar. i.
leuz qui. ff. de interdic. et relega. Et ideo dicit qd

A emphiteosis ecclesiastica non trāsire in fiscū p̄fiscā-
tis bonis. c. felicitis. de penis. in. vi. qz talis
non p̄t trāsire ad heredes extraneos. vt est glo.
reputata singulari in. l. etiā. ff. solu. ma. Jo.
an. in. c. in p̄ntia. de pba. Bar. in. l. vt iuristū/
randi. s. si liber. ff. de opis liber. Et idē dñm
in feudo qd non trāsire ad heredes extraneos. vt
p̄ doc. in. l. si finitā. s. si de vectigalibus. ff. de
dam. infec. Et ideo p̄fiscatis bonis vsufructu
arij non p̄fiscat ius vsufructus. qz illud non p̄t
alienari. Bal. et Sali. in. l. j. C. de bo. liber.
¶ Dolo tibi dicere pulchrā limitatiōem ad. l.
quisqz. C. ad le. iul. maies. vbi dicit qd filij effici-
untur infames propter crime lese maiestatis cō-
missuz p̄ patrē. qz illa lex non p̄cedit in filio de
p̄rio. Tu habes glo. singularē in. c. satis puer/
sum. l. vi. dist. ¶ Tu debes scire qd mala fides
nocet successorū vniuersali. l. cū heres. ff. de vi-
uer. et pali. p̄scrip. l. vicia. C. de acqui. posses.
Tame viciū p̄lati p̄cessoris non nocet succes-
sori in p̄scrip̄tōe. vt notabit p̄bat in. c. cura.
eo. ti. fm vñū intellectū. Et vide ibi glo. et ad-
de glo. in. c. de quarta. de p̄scrip. in. c. in p̄mis.
ij. q. j. in. c. si sacerdotes. xvi. q. iij. ¶ Et scias qd
licet heres qd succedit defuncto mala fide pos-
sidenti. non possit p̄plere p̄scrip̄tione inchoatā
noie defuncti. potest tñ incipere p̄scribere ex
sua p̄sona si non est in mala fide. vt voluit Di.
in regula. possessor. Barro. in. dic. l. vicia. et in
dic. l. cū heres. ¶ Et nota qd in p̄scrip̄tōe vbi re-
quiritur titulus sufficit qd quis credat titulū spe-
cialē interuenisse p̄babili credulitate ductus.
vt qz auduit a fide dignis. vlt ē fama vicine.
vt notabit p̄bat in. dic. c. cura. fm aliū intel-
lectum. et legiste habet optimū tex. in. l. quod
vulgo. ff. de vsucap. pro empto. Et pulcre p̄
Bar. in. l. cellus. ff. de vsucapi. ¶ Si aliquis
interrogaret te. an reperiat aliquis casus in
iure in quo fiat p̄sentatio post institutiones.
quid dicres. tu forsitan cogitares. sed dicas
qd vbi duo contendūt de iure patronatus. et
labitur tēpus. tunc episcopus instituit absqz
aliqua p̄sentatione. et ille qui obtinuit in lite
p̄sentabit tam institutū. vt habet in. c. si ve-
ro. et sit talis p̄sentatio vt verus patronus adi-
piscat possessionē p̄sentandi post victoriam
in lite. si tamē fm docto. ille victor nolet illuz
p̄sentare. non propter hoc nocebit institū-
to qui consecutus est plenum ius. Et nota ex

409

Cura pastoralis

Si vero

hoc vñū modū recognoscēdi patronū. q̄ pñū
ciatur patron⁹ post institutōez legitime factā
p̄ episcopū. ¶ Quero ecclia ē p̄structa in fun-
do meo et mihi p̄petuus patronat⁹. an cuz
alienatōe fundi trāseat ius patronat⁹. Et do-
cto. p̄cludit q̄ nō. in. c. cū seculū. ¶ Si tu vis
scire modos q̄bus trāst̄ ius patronatus. vi-
de glo. notabile q̄ est p̄ma in dic. c. cū seculū.
Et adde glo. xvi. q. vii. c. p̄mētis. ¶ Nota
singulariter glo. i. in. c. ex insinuatōe. dñi vult
q̄ tūc sit necesse habere p̄sensuz ep̄i. cū ius pa-
tronat⁹ donat̄ extraneo. secus si p̄ferat̄ cōpa-
trono. Et hāc glo. approbat̄ Anro. de bu. licet
aliqui velint p̄trariuz. s̄z istā glo. faciūt ea q̄
dicta sunt sup̄ra in. c. illud. q̄ etiā illa rō vide-
tur militare in casu isto. ¶ No. glo. ii. in. c. cō-
siliū. q̄ pater p̄t p̄sentare filiū. Ad idē in. c.
q̄ clerici. s̄. eo. ¶ No. etiā glo. fi. z facit ad que-
stōez an deputati ad eligēdū possint vñū ex se
eligere. ¶ Quero vendituz ē ius patronat⁹ p̄
se tractus nō valet. vt in. c. de iure. cur⁹ debz
esse p̄cū. Et ibi p̄cludit q̄ ecclie cui est iroga-
ta iniuria. z vide glo. in. c. de h. in. ver. restitū-
ant. de simo. in. c. si q̄s in ario. xvij. q. iij. S̄z
nūqd̄ ille q̄ vendit p̄dat ius. z glo. hic seremut
tit ad notata p̄ ip̄az in. c. q̄ clerici. s̄. eo. i. ver.
spoliado. q̄ tenet q̄ sic. ¶ Et q̄z allegatū est su-
pra dictū Inno. in. c. ii. de in. integ. resti. q̄ req̄-
ratur q̄ aliq̄s sit in possessione p̄sentādi bona
fide. Tu allega glo. penul. in. c. p̄sultatōib⁹.
¶ h̄ eo. ii. S̄z velle scire qñ quis d̄r esse in posses-
sione bona fide vel mala. Et dicas p̄m doc. in.
c. p̄sultatōib⁹. q̄ hñs p̄sciam rei aliene d̄r i
mala fide. In bona fide d̄r q̄ possidet pu-
tās se esse dñm vel patronū. ter. ē notabil̄ i. c.
li vgo. xxxij. q. i. Et ista p̄cedit qñ constat de
aio. S̄z qd̄ in dubio. dicas q̄ si aliquis est in
possessione auctoritate iudic⁹ q̄ seruauerat iu-
ris ordine. p̄sumit in bona fide. p̄ ea q̄ habent
in. l. iuste. ff. de acq. pos. nisi ipse fuerit in mala
fide. Et nota glo. notabile in. l. sup̄ longi. C.
de p̄scrip. lō. t̄po. q̄ bona fides p̄sumit. eo q̄
nō p̄batur Inni. ¶ Et nō omittas questionez
quā tāgit Bar. in dicta. l. iuste. an si iudex cō-
cedat alicui licentiā vt sua auctoritate ingre-
diat̄ possessionez an valeat. Et p̄cludit q̄ sic.
q̄ quis p̄t essētiā z executor in re prop̄a.
De q̄ est ter. z ibi notat Bar. in. l. eni qui. s̄. si
ep̄lam. ff. de fur. p̄ Bar. in. l. i. ff. de fer. fugi. i. l.

creditores. in. iij. q. p̄ncipali. C. d̄ pigno. In-
telligit tñ Bar. qñ nō inuenit resistentē. quia
tūc n̄ sit causa maioris tumult⁹ nō d̄z ingredi
z allegat̄ ista decisio Bar. q̄ iudex p̄t dare licē-
tiā actori citandi reū. in cā ip̄s actoris. de q̄ p̄
Bar. tenentē q̄ sic in extrauagā. ad rep̄mēdi.
¶ in. ver. p̄f̄as. ¶ Et nō. dictū Inno. in dic. c. ij.
de in. inte. resti. q̄ possidens iure resistentē pre-
sumit in mala fide. qd̄ tñ limitat̄. nisi lōgo
pore possedisset. vel possessionē p̄babilib⁹
lecturis acq̄siuisset. vt ibi per Inno. Et adde
Archi. in. c. i. de p̄scrip. in. vj. Anro. de bu. i. c.
cū ecclia. d̄ causa posses. Ab. in. c. si diligēt. de
p̄scrip. ¶ Sed q̄ro de notabili questōe. pona-
mus q̄ verus patron⁹ p̄sentaret vñū. exiitēs
in possessione p̄ntauit aliū. q̄s erit portior. Et
conclude q̄ p̄ntat⁹ a possessore si erat bonef-
dei. de q̄ p̄ Inno. in dic. c. ij. z in. c. cum ana. de
elec. ¶ Hoc tñ limitat̄ Ab. in dic. c. p̄sultatōib⁹.
qñ fuit p̄cessum ad institutōem anteq̄ cōsta-
ret de p̄prietate. Secus aut̄ si prius p̄staret
p̄prietate. q̄z p̄prietas abforbet cām possessionis.
c. cū dilect⁹. de cā pos. Sed si possessor sit
malefidei. nulla p̄ntatio valebit. nō possessor
ris. q̄z ē in mala fide. nō veri patroni. q̄z nō ē
in possessione. ¶ Nec licet p̄pria auctoritate spo-
liare iniuasorē. vt est de mente Inno. in. c. i. lit-
teris. de resti. spol. quē sequitur Ab. in dic. c. con-
sultatōib⁹. ¶ Tu canonista debes scire disti-
nctionē. l. q̄uens. C. de rei vendi. q̄ in cōces-
sione rei illa p̄ualet. p̄ quā ad rei traditionē p̄-
ueniūt est. Istud nō p̄cedit in p̄cessionē sp̄ia
lū. q̄z assumit vim z effectū. nō ex traditione
possessionis. s̄ ex titulo. Ab. ibi. vt p̄bat in. c.
suggestū. co. ii. c. si tibi absenti. de p̄ben. in. vj.
¶ Nota glo. q̄z sp̄ alle. in dic. c. suggestum. q̄
scō elrenō faciētes mētionem de p̄orib⁹ nullis
valēt. Et videbim⁹ alias glosas in suis locs.
¶ Vide glo. penul. in. c. relati. q̄ videt̄ facere
ad illā questionē. vtz clerice possit recouēiri
corā iudice seculari. ¶ Nota vñā bonā regu-
lā in hac materia q̄ patron⁹ nō p̄t exigere ali-
qd̄ seruitiū ab ecclia patronata. nec aliqd̄ tē-
porale. nec aliqd̄ grauamē ferre. nisi sit in iu-
re ep̄s sūm. vel reseruati p̄ ep̄m tpe fundatio-
nis. vt notabil̄ p̄bat in. c. p̄trea. Et h̄ nō p̄t
facere patron⁹ p̄pria auctoritate. S̄z ep̄s ad
petitionē patroni. qd̄ ē bñ notādū. Et p̄ h̄ ba-
bes etiā ter. i. c. cū dilect⁹. de p̄suctu. ¶ Et nō

tradas obliuioni vnuz. q. quod nō est impro-
batū a iure. vt est pceptio alicuius episcopalis. re-
seruari pē patrono tpe fundatiōis auctorita-
te epi. ter. ē notabil' iūta glo. in dic. c. pterea.
Nota dispositōez. c. cū aut. q. patron' eccle-
siasticus nō potest variare. s. layc' potest pre-
sentare fm accumulatiue. nō aut potest ex to-
to recedere a primo. L. Et nota glo. ij. ibi dñi di-
cit q. est locus gratificatiōi cū cetera sint pa-
ria. alias potior ē pferendus. Et vbi patro-
ni variāt in pari nūero. vt q. vn' pntat vnuz.
alter aliū. electio est epi. vt cōter' pcludit do-
cto. in dic. c. cū aut. p. quo glo. notabil' in. c.
si plures. xvi. q. vii. Querit an excoicac' ac-
quirat ius patronat'. Et pcludit p. doct. in. c.
nobis. eo. ti. q. nō d. admitti ad pstruēdoez ec-
clesie. S. si fuit admissus acquirit ius patro-
natus. s. nō exercitū. L. Nota q. vbi patron'
pntat nō dicit supior pfirmare. sed instituere.
Nam p. p. est dñtia inter pfirmatōez et insti-
tutōez. Cōfirmatio em' fit de electo a collegio.
et dicit supior pfirmare q. si simul pfirmare. q. p
electōez iam fuit trāslatū ius. Sed p. institui-
tōem trāstert plenū ius. vnde instituere ē ius
in bñficio in aliū trāstere. vt ista habent per
Zlb. in dic. c. nobis. Et nota ibi q. in ecclesia col-
legiata nō h. ius pntandi platos. S. bñ pñ-
tat canonicos ad pendas. quod est notabile
L. Si tu vis scire quō cognoscat an aliq. ecclesia
sit collegiata. vide ibi glo. in x. in cōtuali.
L. Nota etiā ibi glo. in x. de sua. q. nullus citra
papā potest pcedere laico patrono vt eligat p-
latū simul cū alijs clericis. L. Nota etiā glo. in
ver. in capella. q. quotidie alle. que tangit an
inuito patrono possit fieri ecclesia collegiata.
Volo tibi dicere vnū pulchrū dictū q. quā-
uis patronus cleric' nō possit pntare seipm.
vt in. c. p. vias. tñ si epūs spōre et motu p. p. uo
pferat. valet collatio fm doct. qd est notabile.
Imo putat Zlb. q. patron' nō pntando se. s.
pces emittēdo possit assistere epō vt sibi pui-
deat de illo bñficio dñmodo nō sit curatuz. et
indigēs sit ipe cleric'. L. Nota glo. j. dum alle-
gat ter. in. c. cū in iure. de elec. q. ibi est casus
valde notabil'. q. vbi pcedit ad electōez palā
si quis vider se vocari a fratrib' potest pntari
re electōi sue talū nō eligere. et vō sua cōpu-
tabit in nūero. L. Tu scis q. clericus patron'
nō potest variare. vt in. c. cū aut. hoc intellige

122 **So. Cr.**
singl' qñ pntat noie eccle. Sec' si ē patro-
nus rōne pñmonij sui. vt singl' pbat in. c. cū
dilect'. qui ter. quotidie allegat q. legatus de-
latere potest pferre bñficiū patroni ecclesiasti-
ci. sec' patroni secl'aris ipō inuito. L. Nota gl.
penul. et nota q. ē pñcia inter pferre bñficiū
vacatur. et reseruare sue collatōi. Nam p. col-
latōez bñficiū vacatur acquirit ius ipi pñso.
et sic defacili desideraret mortē primi sui. i. cui
locū se credit successuz. S. p. reseruatiōez nō
acquirat ius ei. p. quo reseruatur. Et ideo posset
legatus mutare ppositū. et alteri conferre. et ita
nō dat illo casu vortū caprāde mortis. Donec
stius tñ esset et tui' q. reseruatio fieri nulla ex-
pressa certa psona. L. Nota casuz singl'ares in
c. pastoralis. in vltimo casu. q. alibi nō reperi-
tur. q. si duob' successiue pntat epūs malici-
ose repulit primū. tenet sibi puidere de pperē-
ti bñficio. et vide ibi gl. in v. maliciose. L. No-
ta glo. ij. in. c. si. que allegat p. singlari q. p. pna
pntatōis pñtis eligēdi vel pntandi nō debz
imponi nisi a iure exprimat'. cui addenotata
p. Bal. in auct. ex testō. C. de coll. et auct. ex
testō. C. de secū. nup. Et nota q. si statutu' p-
hibet aliquid simpli licet nō imponat penaz.
tñ ptra faciēs extra ordinē puniūt. glo. est ordi-
naria de iur. ciui. in. l. nemo martires. C. de sa-
crofan. eccle. facit ter. quē pōderat ibi Sali.
in. l. j. C. de sepul. vno. in. l. j. s. qd si aduers'.
ff. de postu. glo. in de. ij. ad fi. de vi. et ho. cle.
Voluit Bal. in. l. legis. ff. de legi. S. in ptra
rū facit ter. in. l. sed si quis. s. diuus. ff. de reli-
gio. vbi pbat q. cū pene sint odiosenō hñt lo-
cū nisi in casib' iure expressis. Sed cōcludas
vt p. Bal. in dic. l. nemo. q. illa glo. pcedit qñ
illud phibitū si fiat h. in sed delictū. Sec' vbi
nō h. delictū. vt in illo qui emit rem minoris
phibitā alienari. In Rubri. de appel. s. in
ij. colū. in x. si. Nota pulchrā glo. in. c. cū sic
romana. adde notata per Bar. in. l. ij. ff. de re
iudi. Qui in casibus exceptis p. glo. tenet ptra-
rū. et eius opinio videt verior. et ibi notabili-
ter declarat que sint iuste cāe. In eadē Ru-
bri. i. ij. colū. in x. si. S. querit nūquid possit
agi ptra iudicē ad iterellē. adde notata p. Bar-
to. in. l. item si res. ff. de alie. iudi. mu. cau. fac.
in. l. ij. s. ex quib'. eo. ti. in. l. iij. si tam vic-
tū. ff. de dam. infec. In eadē Rub. in x. si.
et nota q. de iure ciui. in. ij. col. adde q. si infra

qui si p. suū pbat bñf'
in pntatōe
nisi habet alud et tñ pntat
alud potius pntat p.

Pastoralis

Cap. p.

pro commendā

deces dies datos ad appelladū declarz ad quē iudicē velit appellare. valz appellatio. p hoc qd notabilr voluit glo. in. c. si is cui. de offi. de le. in vi. in p. durate. Adde etiā glo. notabile vbi p Bal. in. l. cū pponas. in v. cōperēti. C. de bo. ancto. iudi. possi. ¶ In eadē Ru. in. r. co lū. in v. si. nota dñam iter canōes z leges. Ad de vñū dñm singulare Ange. in pñlio. ix. incipi ente casus talē. ¶ Pronūciatū fuit. vbi dī q li cer nō possit appellari a snia diffinitia lata in possessorio. poterit tñ appellari ab iterlocuto ria lata i possessorio an diffinituā. Et rō ē. qz suamē illatū nō p̄t repari p appellatōz a diffi nitua. qd ē notabile. ¶ In eadē Ru. i. r. v. co lū. in v. si. que glo. etiā notabilr pbat zc. Adde notata p Bar. in dict. l. si. in prin. ff. de appel. recu. q a snia lata in cā alimētorū nō appellat. z intellige qñ petunt officio iudicis ppter in opia. de quo etiā p Bar. in. l. mela. z in. l. fo lē. ff. de alimē. lega. ¶ In eadē Ru. in rvi. co lū. in v. si. scias q delicta z mali mores zc. Ad de pulcra vba Bal. de fama bona in. l. j. i. vij. colū. C. de p̄f. Et qd dicit Bar. in. l. iij. in. s. sed z si. ff. de remul. q pbatio bone fame habz minuerē iudicia q faciūt p̄tra aliqū. z ter. no tabile. in. l. nō omis. s. a barbaris. ff. de remi li. ¶ In eadē Ru. i. rvi. colū. i v. si. nota tñ sin glr q si iudicē. Adde glo. notabile i. c. p̄sagui nei. ij. q. v. in. c. cū. R. canonicus. de offi. de lega. Bar. in. l. extranco. ff. de q̄stio. in. l. q te stamēto. s. j. ff. de testa. in. l. q iurisdicōi. ff. de iurisdic. om. iudi. in. l. senat. ff. de offi. p̄f. ¶ In eadē Ru. in. rxiij. col. in v. si. z licz Ab. allegat ter. zc. dicas q imo pbat qz si reuocāf alienatōes ergo sibi erat interdicta admistra tio. ¶ In eadē Ru. in. rxiij. col. in v. si. nota z memorie p̄mēda fm Ab. zc. adde qd notat Bar. in. l. quis sit fugitiu. s. apud labionez. ff. de edi. edic. ¶ Ultimo scias q p̄sumim⁹ ali quē p errozē p̄misisse vbiqz apparet rem ali ter se habere. l. cū de indebito. in prin. cū glo. ff. de pba. l. de eratē. s. q iusto. cū glo. ff. de in terro. acti. plenep Bar. i. l. nō fatef. ff. d cōf. p̄ doc. i. c. si. d p̄f. Erronea p̄fessio etiā sepi⁹ re petita p̄t reuocari. Bal. in. l. j. C. d erro. cal.

De iure patronatus in. vi.

Icer excoīcatus cedat actionē cessio narius potest agere illo manēte excoī

cato. glo. est notabilis in. c. j. in ver. semestre. z hec glo. solet allegari ad illā quēstionē. an ex ceptio que obstat cedēti. obstat cessionario. de quo p Bar. in. l. doli mali. ff. de notia. i. l. apd ceduz. s. s. cū legitia. ff. de doli excep. ¶ Si lay⁹ z ecclia bñt p̄ntare dñf sex mēses. glo. est notabil in dic. cū v. ecclasticus. ¶ Et no. illū ter. q patron⁹ laicus bz q̄tuor mēses ad p̄ntandū. ecclastic⁹ sex. ¶ Ultimo nota z nō tradas obliuioni q̄quelibz cā etiā iusta excu sat a dolo. ter. ē qui semp allegat i. l. i. g. s. p. ff. de libe. cau. glo. in. l. j. in fine. ff. de p̄big. in. l. plagi. ij. C. de plagi. vbi dicit glo. q error iu ris excusat a dolo. Et ille cui p̄p̄ter rem mi litare vel aliā cām p̄mitti iuris ignorācia p̄e sumit in dubio pot⁹ p iuris errozē fecisse quā p maliciā seu doli. ¶ Ex. habes notabile fm Bal. ibi. i. l. penul. C. de bis qui sibi ascri. i. te stamē. facit qd notat glo. notabil in aucten. d. in cest. nup. in prin. z vbi lex imponit penā p delicto qd nō p̄t p̄mitti sine dolo. vt p furto vel falso. tūc nūqz dolus z lata culpa equipa rant. notat Bar. in. l. j. s. nō aut. ff. si qd testa. liber esse ius. sue. Salu. in. l. senatus. C. de bis qui sibi ascribunt in testamento.

De iure patronatus in clemē.

¶ Ppellatiōe dioecesanor i materia no ua nō veniūt inferiores p̄lati licet ha beant ordinariā. glo. in cle. j. in ver. dyocesanis. ¶ Si aliquid p legē viuam aut mortuā mandat sub certa forma seu decreto alias habenti p̄tatem. t̄sgressio p̄cepti non viciat actū. Secus si fiat nō habēti p̄tatem. glo. est reputata singularis in dic. cle. in v. inbi bentes. fm Alb. in. c. expte. de p̄sti. quā etiā gl. dicit notabile in p̄silio. rxiij. Sed tu vide qñ simile glo. in cle. j. de sequest. posses. in v. nul l. laten. que se remittit ad istā. ¶ Perditio de ctionis alicui⁹ actus potest dici pena. text. est iuncta glo. in dic. cle. in v. in penam. ¶ Nota glo. in ver. moderatōez. qz tale verbus impo rit diminutōem. ¶ Vbiqz in aliquo actu onerat p̄scientia alicui⁹. nō potest de iusticia seu iusticia actus referri sibi quēstio. Et si ap pellaretur non teneat ille referre appellatōē. z licet appellatio nō deferat nec suspēdat. tñ superior ad quē appellatū est emendabit qd male factū est. glo. est singularis in dic. clemē.

in ver. oneramus. quā pro multū notabili al-
le. Ab. in. c. pastoralis. de appel. licet glo. vi-
deat in p. trarii in. c. statutu. §. allestoz. de re
scrip. in vi. quā alle. Bal. in. l. solaz. in fi. C. d.
testi. Et ambas alle. Ab. in. c. inter. de purga-
cano. quē ibi vide. et p. cordia Bal. in. l. j. C.
derebus credi. Verbiū deceter respicit ho-
nestatē. glo. est in dic. de. in. §. deceter. Plu-
res patroni pnt inter se cōuenire d. pntando
alternis vicibus. tex. est singularis in de. plu-
res. in. §. libere. Et ibi glo. in. §. libere. quō in-
telligat. Mora glo. in. §. relict. i. dic. de plu-
res. q. tale vbi intelligit in vltima voluntate.
et vltra allegata in glo. adducas tex. in auctē.
§. hodie. i. iura glo. C. qui manumit. nō pos-
s. Patronus potest pntare plures nedū
simul. sed successiue. nō tñ potest instare magis
pro vno q. p. alio. tex. est singularis i. iura glo.
in dic. de. plures in. §. pntare. et ibi glo. equi-
parat laycū patronū et clericū pntantē ex
patrimonio. Et dicitio plures ad min. cō-
prehendat duos. potest tñ cōprehendere quor-
cūq. in quib. sit eadē ratio. glo. est notabilis
in dic. de. in. §. plures. Et adde pulchre nota-
ta p. Bar. in. l. si gemina arbor. ff. arbo. fur. ce-
sa. et p. Bal. in. l. si post tres. in. x. colum. ff. si
quis cautio. Et nota q. tex. i. dic. de. plures.
allegat. q. ius patronat. trāsit in plures here-
des vni. ex plurib. patronis in stirpes. Vlti-
mo p. menda memorie glo. singularē in. l. be-
at. in. prin. ff. ex qui. cau. in. posses. ea. q. iudex
ex suo officio potest dare etiā nemine petēte cu-
ratorē prodigo vel furioso. Et adde Bart. in.
l. iij. §. hoc aut iudiciū. ff. de dam. infec. in. l.
fulanius. §. adeo. ff. ex quib. cau. i. posses. ea.
Et tex. quē ibi Bar. dicit singulare in. l. sanc-
mus. §. j. C. de administ. tuto. vbi si lite cepta
p. sona indigeat curatore ad litem illam dabi-
tur officio iudicis qui pntest illi liti.

De immunitate ecclesiarum et cimiterio.

Nota fm doc. q. ecclesie dicunt immu-
nes. id est extra miera seu officia. et hic
capit. mun. p. onere. seu p. officio. qz
ecclesie dicunt habere immunitates ab onerib.
et officiis secularib. Et nota q. dicit eccle-
sia grece. latine idem est q. conuocatio. qz vo-
cat omnes publice vt notant doc. in ru. de con-
se. ecclesie vel alia. cimiteriū autē dicit. qz ibi

cinis mortuorū tegitur. Et nota q. ecclesie
hnt immunitatē q. in domibus suis nō mittan-
tur aliqui ad hospitandū. tex. est in. c. j. et vide
ibi glo. notabile in. §. nec ad hospiciū. q. etia
tex. pbat q. in domo eccle. nō debz secularis in-
dex ius reddere. qñ ppia auctoritate qñ ex iu-
re publico eligi ibi mansionē. qui tex. sic intel-
ligit. nec fm doc. valet p. suendo q. lata ven-
dicent sibi ius hospitandi in domib. ecclesiarū.
p. illū tex. qd est notabile. qz facit p. tra nō nul-
los principes. qui qñ sunt in venatiōe vadūt
ad hospitandū in monasterijs cū multis eqs
cū magno grauamēte monasteriorū. et credūt
hoc iuste fieri. sed qñdo erit verificatū illud ad
Roma. xij. An tribunal dñi stabim. omnes.
tñc scient dispositōem iuris quā nūc et vbi
factis p. emittit nō curantes scire. Et nota
vna pulchra p. clusione et quotidianū que est
doctorū modernorū in dic. c. j. q. si aliquis ē
in possessione alicuius iuris in re aliena. po-
test ppia auctoritate omne obstaculū remoue-
re. et ideo si aliquis habet ius hospitandi in do-
mo alicuius. vel hz vsum fructum. et repperit
domū clausam. vel aliud obstaculū quo im-
peditur vti iure suo. potest illud ppia aucto-
ritate remouere et ostia frāgere sine aliqua
pena. quia facit vt retineat suū ius et possesi-
onem antiquam retineat. vel p. ditam in cōti-
nenti recuperet. et sic potest personā impediē-
tes reicere etia violentē. et res inanimatas
obstantes remouere. qd est notabile. licet In-
no. fuerit in p. traria opinione. sed ista opinio
est fortioribus rationib. fundata. nec obstat.
l. extat. ff. q. me. cau. in. l. si quis in tantā. C.
vnde vi. qz illa iura loquūtur quādo quis nō
habet possessionē rei. licet habeat aliquā acti-
onem ad consequendū illā rem. qz istenon de-
bet ppia auctoritate violentiam inferre. qz
videtur sibi ius dicere. qd nō licet. l. nullus.
C. de iudic. Et tu adde tex. nota. in. l. quē ad-
modū. §. si p. rectū. ff. ad le. aquil. in. l. si vitez.
§. qui ad ianuā. ff. qd vi aut clam. vbi si ali-
quid sit in meo a me possessio. possum illud p.
ppia auctoritate remouere et destruere. Et de-
clarat eleganter Bar. in. l. j. C. de interdic. et
in. l. j. ff. de arbo. ceden. vbi ponit practicam
qñ arbor tua pendet in edes meas. Et nota
q. ita demū clerici et ecclesiastice p. sone tenent
ad custodiā ciuitatis qñ iminet maxima ne-

cessitas ita q sine ipis pmode civitas custodi
ri nō potest. Et ita intelligit tex. in. c. puenit.
eo. n. 1. sic nō debet gravari nisi ppter tantam
necessitatē. et tali casu debet p episcopū pel
li nō p iudicē secularē. qd facit ptra quādam
civitates in partib' istis. que cogūt religiosos
p abstractōz elemosinar ad pstandū auxiliū
qñ in civitate aliqua dom' pburitur. [Et no.
q Alb. in prin. hui' capli puenit. allegat dñm
Bar. qd dicit notabile in. l. minime. ff. de reli
gio. q bānitus qui potest impune offendi fin
formā statuti poterit occidi a filio. Sed ego
tenui ptrariū in mea repetitōe. c. inter alia. h
eo. n. 1. Nota vnā cōclusionē que est Jo. an.
in hoc. c. puenit. q si aliquis dñs terre circa
principē cōcedit immunitatē a collectis. nō est
occasione huius privilegij hominū vniuersitas
aggravata. qz debz detrahi ps que in hoc pri
uilegiatū pringeret si privilegiū nō haberet.
qd autē restat. pportionaliter singlis alijs im
ponat. ne sequat' absurdū q totū onus rema
neat apud nō privilegiatos. Istud tñ nō p
cedit in impatore. dñ tñ privilegiū sit pcessus
motu. pmo cū clausula nō obstante. Et si ta
le privilegiū grauit' ledat vniuersitatē. debz su
p hoc principis remediū implorari. debet tñ
vniuersitas patienter ferre modicā lesionez.
quia nec p modico faciēda ē restitutio. l. scio.
ff. de in integ. resti. [Et an civitas possit alicui
privilegiū immunitatis pcedere. vide p Bar. in
l. ij. ff. de iure immu. Et est pclusio q nō de q
in. l. vacuatis. C. de decurio. li. x. fallit qñ il
le qui subditus nō erat venit ad habitanduz
et efficit' ciuis. cū hoc q sit immunis a collectis.
qz tñc valet cōcessio. vt p Bar. in dic. l. ij. et in
dic. l. vacuatis. [Et nota q onera que impo
nunt' psone p rebus. imponūtur etiā forensi
bus. l. rescripto. §. si. ff. de mun. et hono. vbi
p Bar. et in. l. i. C. de malie. et in quo loco. li. x.
vbi dicit q in Italia omnis civitas hz tales cō
suetudines. et talis puetudo et statutū valet.
[Et volo tibi adducere vñū tex. valde singu
larē in. l. i. in fi. ff. de iure immu. vbi si privile
giū dat tibi tuisq posteris. nō extendit ad na
tos ex feminis. que tex. singlt' notabis. qz qui
dā doctor Italiae de directo mīdit in scriptis
istū tex. nō aduertēs ad cū. [Nota q si ali
quis neqz medicat simulādo se esse debilez et
impotentē. q accusans eū et pbans ex corpis

aspectu acquirit illū in ppetuū suo colonatu
si erat liber. q meli' est vt stet in ppetuo colo
natu. qz qz debet ita vilit' medicare. Si autē
erat seruus. pdit dñs dominū et acquirit illū
qui eū reduxit in publicū. et ista habent in. l.
i. C. de mendi. vali. li. xi. qd facit ptra illos in
uenies robustos et sanos qui quoridie mendi
cāt. qz debilib' et paupib' faciēda est elemosy
na. Istud adduxit qz Alb. in. c. iudicati. eo. n. 1.
loquit' de hac materia. tibi ipse multū labo
rasti in declarando qui sint ascriptici et censiti.
Sed tu canonista vide glo. quā ipse nō allegat
in. c. gñalis. que est. l. iij. dist. i. Sepe dubi
tat an qñ clerici et ecclietenancē ad munera
laicor. et qz materia tractat in. c. nō min'. eo.
n. 1. ideo ponā aliqz breues cōclusiones in hac
materia. [Quar prima est ista. clerici nō de
bēt assumere inter laicos mūera psonalia que
hñt honore annexū. qz nemo militās deo. im
plicat se negocijs secularib'. et ideo dicimus q
nō sunt de vniuersitate laicor. vnde nō hñt
vocē in pilio pñ. vt dicit Inno. a. c. dilecta.
de excel. pla. [Sed a est pclusio. mūera perso
nalia que nō hñt honore sed vilitatē annexā
nō tenent clerici subire. vt sunt mūera sordid
da. que pñstut in vilibus officijs. vt in arena
fodienda. et calce coquēda. Et ab istis mūeri
bus etiā de iure ciuili sunt immunes clerici.
serui. et coloni eccliaz. l. placet. C. de sacrosan
cta ecclie. l. ij. C. de epis. et cleri. fallit respectu
colonoz et liberoz ecclie qui seruūt p mercedē
de. qz in illis. pcedit dispositio. l. neminē. C. de
sacrosancta ecclie. scz in aduentu principis.
[Tercia est pclusio. clerici nō tenent ad tu
telam vel curam. l. gñaliter. C. de epis. et cleri.
pñt tñ agnosceret legitimaz tutelam si volūt.
qz est officiū publicū. et est notabilis iuncta
glo. in. c. puenit. lxxvi. dist. i. qd est notabile.
[Quarta est pclusio. ecclia tenet ad on' pñ
montale qñ possessio q deuenit ad eccliaz ba
bebat pmo certū onus annexū. qz res trans
sit cū onere suo. de quo p Bar. in. l. rescripto.
§. si. ff. de mūe. et hono. vbi dixit q nō pñt cleri
cis imponi collecte p rebus. in auctē. itē nul
la pmutas. C. de epis. et cleri. Et ille cōptim'
tex. in fauore clericor. in. l. placet. C. de sacro
sancta ecclie. in. l. mūerū. §. patrimonioz. ff. de
mūe. et hono. vbi elegāt' loquit'. et idē dicas
in onerib'. qñ incūbunt rōe naturali in ipis re

et non potest ut amodo
implet hunc scriptum

bus. ut reficere iter ante domus. Bar. in. l. ad
instructores. C. de sacrosan. eccle. Item in pur-
gatoe pueri necessarii tori vicinie. in q. est eccle-
sia. ad alia aut onera que imponunt rebus fin-
Ancitate accidit ecclesia non tenet. Quinta
est conclusio. fundus in quo est fundata ecclesia et
fundus datus pro dote ecclesie. non debet soluere
tributum fin. Inno. s. d. prius redimunt ab eo q.
vult destruere ecclesiam. alio non debet pati episcopus q. ec-
clesia destruatur. Et vide ea que dicta sunt in ru-
de censibus. in prin. Sexta est conclusio. ecclesia
non tenet tribuere ad refectores muros civita-
tis. vel ad alia filia. hanc opinionem tenet glo. in
s. nouaz. rvi. q. i. Jo. an. in dic. c. non minus.
glo. in dic. l. ad instructores. et Alb. refert se p. su-
luisse p. ista pre. in facto obtinuisse. non tenet
ergo eccle. ad ista onera nisi seruata forma. c.
non minus. et romano pontifice p. p. sulto. c. ad-
uersus. eo. ti. hoc est vltimu limitat notabiliter
Alb. nisi tanta immineret necessitas q. non possit si-
ne aliorum scdalo et p.iculo haberi prius recur-
sus ad papam. sufficit enim tunc deliberatio episcopi
et clericorum. et p. hoc facit illa que fuerunt deduc-
ta in ru. de eccle. edific. ad fi. Septima est conclu-
sio. q. si necessitas vel utilitas p. cernat de dire-
cto et principaliter utilitate ecclesiarum et laicorum. ut
puta aliqui praua societates deuastat et incendit
territoria in quo ecclesia habet multas possessiones.
tunc ecclesia debet tribuere. s. non solum ad delibera-
torem laicorum. Sed si clericus nollit consentire sine
legitima causa. populus poterit officium superioris ec-
clesiastici implorare ut compellat clericum ad co-
tribuendum. et putat Alb. q. in isto casu non habet
locum dispositio. c. aduersus. hoc. eo. ti. ut Ro-
manus pontifex prius consulat. q. bec impensa
non est facienda propter utilitatem publicam. sed etiam
propter utilitatem priuam bonorum ecclesie. et sic su-
mus extra casus illius. c. aduersus. Sed in h.
videt inferri. Alb. sibi ipsi contrari. et prima opi-
nio videt mihi verior. Et nota q. in ecclesia
non pnt congregari laici ut faciatur sua consilia. ut p.
bat in. c. decet. eo. ti. in vi. q. d. tunc limitat ibi Jo.
an. nisi ibi congregaretur laici p. aliquo actu pie-
tatis vel spiritualitatis. ut p. faciendo aliquam ob-
lationem. vel aliquam actum pium. et sequitur Alb. in
c. tunc ecclesia. eo. ti. Nota vnu notabile dictu
q. delinques preteriti officij tenet satisfacere
durante officio. et eo finito etiam si modicis pue-
nitis ex delicto non sibi. s. vniuersitati cresceret

seu domino. unde si non potest inducere dominum seu
vniuersitatem ad satisfaciendum tenet de suo sa-
tisfacere. ut istud probat in dic. c. aduersus. vbi
per doc. Et tu potes addere ea que dicta sunt in
Ru. de homi. Non tradas oblivioni vnu
de cons. p.iculosus q. si index secularis turbat iuris-
dictorem prelati. et monitus non desistit. est ipso fa-
cto excommunicatus. ut est tex. notabilis in dic. c. non
minus. in v. iurisdictiones. vbi expresse p. Hosti. et
Jo. an. qui p. illu. tex. dicit q. hodie sunt liga-
ti multi indices. q. non solum diminuire. s. etiam
in totu strahere iurisdictionem ecclesiasticam mo-
lunt. qd est notabile multu. Adde etiam tex. no-
tabile in. c. qm. eo. ti. in vi. p. que fert ipso facto
excommunicatio absq. aliqua monitione p. tra. oes q.
impediunt lras impetrari a se. ap. in causis spe-
cialibus ad forum ecclesiasticu. vel in quodlibet
lingari coram ordinariis locorum in causis spe-
cialibus ad eos. Tu scis dispositores. c. qm. Alb.
bas. de offi. dele. Accipe vna singulare limita-
torem qua ponit glo. singularis in dic. c. aduersus.
ut non pcedat cu agit ratio de delicti. Et nota
etiam ibi vnu notabile dictu Hosti. q. quicunq.
succedit excommunicato et fouet factu danatu ppter
qd pcessor fuit excommunicatus eandem suam incurrit.
qd est memorie commendandu fin. Alb. q. ponit
etiam de illo qui tenet in carcere clericu p. p.ces-
sor captu. vel detentu. vel qd sile. Dolo ti-
bi ponere quasda pulcras conclusiones que col-
liguntur ex eleganter traditis p. Inno. in. c. q. ple-
nig. Quartum prima sit ista. in foro anie tenet
quis ad restitutionem eius pro quo competit repeti-
tio p. actione de iure posituro. ut p. actorem qd
meret causa. vel doli. et sic de silibus. siue iudi-
cis officio. Secunda est conclusio. debitu natura-
lem debet solui in foro anie. alio peccat. de quo
etiam p. Bar. in extrauagan. ad reprimenda. in
h. p. denunciatores. Tercia conclusio est. q. me-
retur turpiter non recipit donu vel pmissionem.
et potest de illis ad libitu disponere. et ideo di-
cas in offi. casibus in quibus transfert domi-
niu. et non competit repetitio. de quib. p. glo. nota-
bile in. c. ex transmissa. de dec. rui. q. v. in sum-
ma. Secunda est in alijs mulieribus non meretrici-
bus publicis. q. ille turpiter accipit dona vel
pmissiones. unde p. promissione non pnt agere.
et recepta tenent restituere pauperibus. et fiscus
posset illa occupare. de quo p. Li. in. l. cu te. C.
de condi. ob. tur. cau. que refert et sequitur Alb.

Secunda Pars De immunitate ecclesiarum et cimiteriorum.

A [Et nota qd meretur publica potest agere ad promissa. et peccat pmittere nō soluens. vt tenetur p. et. et in dic. l. cū te. et Bar. in l. idem ff. de cōdi. ob tur. cau. Et adde Bar. in l. affe. cōis. ff. de dona. licet glo. tenuerit cōtrariuz quā aliqui moderni tenent. **Q**uarta est conclusio. ille qui scripsit se debere centuz spe future nūcratōis. cū in veritate nihil acceperit. lapsō biennio nō tenet in foro anie. qz lex positua fundat sup psumptōe lapsō biennio. Et in foro anie pstat de veritate. ideo cessat illa psumptio. Et idē dicendū est in eo qui fuit iniuste cōdemnat. vt nō teneat in foro anie. et intellige etiā si nō fuit appellatū dūmodo nō habuerit animū cōfirmadi sententiam. **Q**uinta est conclusio. obtinēs iniustaz sententiam. tenetur in foro anie restituere quicqd inde fuerit psecutus. qz retineri alienū. et peccatū nō dimittit nisi restituat ablatū. regula p. de reg. iur. in vi. in. c. cū tu. de vsu. **S**exta est conclusio. si in foro cōfessio pstat p pssidē illi qui obtinuerit sententiam de illi iniusticia. cassat et illi sententia. Et in foro iudiciali. qd ē singl. notādū fm Abb. de quo dic. vide que scripsi in m. d. frigi. et male. **S**eptia est conclusio. succumbens iniuste nō dicit in foro anie parere spōre snie iniuste. qz inducerz victorē ad peccandū. qd tñ intellige nisi habeat animū donadi. qz tunc ille nō peccaret recipiēdo fm Hosti. et Abb. Sz ad mādātū iudicis nō peccat parēdo snie iniuste. qz iudiciū reddit in iurū. l. inter stipulatē. §. stichū. ff. de pbo. obli. **O**ctaua est conclusio. tutus pscriptōe legitima. nō tenet sibi facere psciam in foro anie. dū tñ fuerit in bona fide fm Inno. et Jo. an. et dicit Abb. qd est cōis optio canonista. licet Anto. de bu. intricauerit hāc verā conclusionē. **N**ona est conclusio. nō tenet filius familias tutus exceptiōe macedoniani in foro anie pecuniā mutuatā restituere. de quo etiā p Bar. in extrauagan. ad reprimendā. in v. p. denūciatōez. qd tñ intellige fm Abb. qñ creditor fuit in culpa mutuādo. sec. si nō fuit in culpa. qz tñ in casib. in quib. nō cōpetit exceptio in foro iudiciali. fortius nec in foro anie. Et in casu quo cōpetit exceptio i veroqz foro. ratio est. qz lex potuit ex cā iusta et honesta obligatōis efficaciam tollere. et in effectu priuare creditore debito suo. sicut facit in vsu capitiōe et filibus. Et pclude etiā qd mulier tuta vellei

ano nō tenet in foro anie ad soluendū. vt voluit etiā Bar. in dic. v. p. denūciatōez. **D**ecima est conclusio. si venditor sciebat verū pte cū rei qz erat psona sagax. tñ videt illd plus qd valebat vltra donare. et emptor nō tenet in foro anie. vt notat doc. in l. ij. C. de rescin. dē. v. dī. Ego at limicare hoc. nisi venditor eēt in mēna necessitate pstitut. et emptor sciebat necessitate et obtulit pciū iniustū. et venditor necessitate coactus vendidit p min. iusto p. cio. et si emptor deceptus in p. cio venditorē dolo qnti. cūqz modico. tenet in vtroqz foro. notat glo. i. l. in cāe. §. idēz pomponi. ff. de mino. in. c. cūz dilecti. de emp. et v. dī. et etiā si dolus nō de. dit cām ptractū. nec incidit in ptractū. tñ emptor sciebat valorē rei et venditor ignorabat. tñ in foro anie emptor restituere qd plus valebat. qz egit p naturalē iusticiā decipiēdo p. mū in p. cio. tullud qd dicit licitū esse ptractū bus se ad iniusticiā decipere. vt in dic. l. in cāe. p. dicit iure fori. nō iure poli. id est quo ad deū fm Inno. i. c. in ciuitate. d. vsu. qz ius positiuū re. negare voluit actōez p modica lesione in odiū titū. qz hoies omni die sup h. lingarēt. **E**t nō omittas glo. notabilē. x. q. ij. §. h. ius. que dicit ecclesiam nō debere recipere pciū vltra valorē rei oblatū qd est notabile. Et tu adde dictum Salomonis puerbioz. xx. vbi dicit scilicet. malū est malū est dicit omnis emptor. et cū recesserit gloriabitur scz de bono foro. Et si vterqz fuit ignoras emptor et venditor. sz res p. interuenit deceptio in p. cio. supueniente sciētia iusti p. cū tenet restituere si a pncipio sciuit et emisit pro vero valore rei. Si autē nō emisit dicit restituere rem. si alter vult restituere pciū postqz nō vult supplere iustū pciū. **U**ndecima conclusio est. qñ ptract. fuit nullus ex defectu solēnitat. h. licet tenet in foro psciētie fm Anbo. de bu. et Abb. qz qntū ad metas iuris natural. ibi ē verus titulus quāuis deficiat solēnitates positue. ideo in foro anie tenet cū bona psciētia. Et quo nō subest deceptio et affuit legitima cā alienadi. Et p pfirmatōe adducit Abb. dicitū notable Inno. in. c. qd sicut. d. elec. qui loquit de electo nō seruatur solēnitatib. qz nō tenet in foro psciētie renūciare postqz habuit p. sensuz eligētū. et nulla deceptio interuenit. et dē Abb. hoc esse singl. notādū. qz facit ad multa. cui adde ipm Abb. elegatē loquentē in. c. in fi.

A de in integ. resti. ¶ Duodecima est conclusio. vbi quis aliquis ex licito exercitio aliqd vltra debitū recepit. vt aduocatū. vel curfor. et sic de filiabus. et ille q donauit fuit nesciens. ita q nō ex pposito. vel erat iuuenis pax sagat. vel p digne. vel erat? donauit. teneat in foro aie ad restitutōem fm Anro. de bu. et Ab. qz ex q scietur habuit aliqd vltra debitū. venit contra equitatē. et iusticiā naturalez. Secus si psona erat sagat et verisimiliter voluit donare. ¶ Nota tñ singulariter fm Immo. et Ab. q si datur aliqd medico vltra debitū. illd nō videt datur ex me ra liberalitate. sed etiā ppter voluntatē euadē di. et sic videt posserepeti in foro q foro. pro q Ab. alle. tex. notabilē in l. si medicus. ff. de va. ri. et extraor. cogni. ¶ Tertiadecima conclusio est. q illud qd qd lucrat in ludo tenet indistincte ad restitutōem fm Anro. de bu. cuius opinio ē multū tuta in foro anie fm Ab. Et dicit indistincte. q Immo. facit quādā distinctiōez de hac materia alibi dicit. ¶ Decima qra conclusio. hypocrisis q multa acquisiuit sub noie boni christiani. teneat illa restituere in foro anie. q p fraudē acquisiuit. nō tñ tenet restituere ill q dederūt. q illi psequuti sunt mercedē a deo postq dederūt dei pēplato. sz debet dari pauperib. imo putat Ab. q in foro iudiciali ab ecclesia vniuersali possint sibi illa bona ceteroqz ri. q illa donata sub noie boni christiani videtur donata deo. q fuit prima cā et immediata illius donatōis. qd ē notabile. ¶ Ultimo nota vñ dictū singulare qd hodie salte in foro aie tenet fili? restituere pecuniā acceptā ptra pbi bitione senatuscōsulci macedoniani. qz cessat illa cā. qz nō mutuat ppter necē parentū. qz ne qz visuz neqz audienz ē pib? nris q ppter tale mutū secuta sit mors parētis. ¶ Istud nota biliter voluit Immo. et seqt Ab. q mouetur ista rōne. q si cā ē expsa in lege. et p pbari causaz istā nō extisse in casu occurrēti. nō dz seruari cōstitutio. nec in foro iudiciali nec i foro aie. qz rō legis ē lex. et vbi cessat rō cessat lex. vt notatur in l. nō dubiū. C. de legibus. ¶ Profecto istud ē mirabile dictū qd nō ipso bar etiā Anro. de bu. imo sibi placet. Et tu potes addere tex. et qd ibi dz p Ab. in vltimo notabili in. c. qm ptra. de pba. Alia nō scribo in hac rub. sz remitto ad ea q late dixi in repetitiōe. c. inter alia. eo. ti. vbi posui materiā illi capli. et c. ec

clesie. et c. si. ¶ Nota tñ glo. in. c. cū ecclesia. i. v. anathemat. q ista pba sub intermācōne anathemat. nō sunt canonis late sue. Sunt alie glofe q alibi adducunt. ¶ In rub. de accusa. i. scōa colū. in vñ. et qz Ab. in l. c. i. tagit qd dicitur paup. et. Adde q ille dz in extrema pauprate pstituit q stat in hospitali. ter. habes notabile i. l. si qd ad declinādū. C. de epis. et cleri. ¶ Enota p Ange. in. l. in psonaz. s. i. ff. de pac. vbi loquit de illo q facit multas fideiussioes. qz psumit q ad pauprates deueniat. Et ideo in qbusdā locis Italic in cōi puerbio dz. Fideiussisti. ergo tu solues. et est tex. et ibi p Ab. in. c. qd sup bis. de vo. q ille dz paup q ex ppo ar. tificio viuut. ¶ In eadē rub. in. vij. col. in vñ. et aduerte q nō valet dictū testis. Adde Bar. in. l. q oia. ff. de pec. in. l. vroz. s. i. ff. de fals. vbi dicit q testis q se vltro offert est suspectus. Et ideo diligēter aduertant domini officiales et iudices. ¶ In eadē rub. in antepenult. ma colū. in vñ. nota glo. ad quā quotidie fit remissio. Adde glo. singul. de iure ciu. in. l. licet. ff. de arbi. in ver. capitales. q illa dz inimicitia capitalis qn quis est alteri minar? mor. et. Et dum subdit ibi. qno probat reconciliatio. adde notata p Bal. in. l. filio quē pater. ff. de lib. et posthu. q p salutatōem pbat reconciliatio. et glo. singul. in. c. cū adrian. l. iij. dis. et Bal. in. c. impiales. de pbi. alie. seu. vbi vendendo inimico psumit facta reconciliatio. Et Bal. et Ange. in. l. i. ff. de pac. q qn bibit eodē traro ab inimicis. pbat reconciliatio facta. ¶ In eadē rub. in penul. col. in ver. scias vñ. adde tex. in. l. ea q. C. ex qui. cau. infra. iro. in ver. bonos et graues. ¶ In eadē rub. in penul. colū. in ver. nota. q delictū debet esse graue. adde tex. nota. in. c. sua glo. in. c. inuentū. xvi. q. vij. q nisi p graui culpa ē pñadus clericus suo bñficio. ¶ Ultimo scias q snia lata in fauorē absentis nō citati. nō valet. vt notat docto. in. l. furioso. ff. de re iudi. glo. in. l. ea q. C. qno et qn iud. in. l. qntū. ff. de re iudi. et Bar. in. dic. l. ea q. assignatōem. qz h inducū est ad rigorē iuris pseruādū fm quē alteri p alteruz nō qrit p act? ciuiles nisi fuerit pñs. hoc tñ singulariter limitat nō pcedere i criminalib. et. est singla. in. l. qnus indubitati. C. de adulter. Secō limitat nō pcedere in casib? in qb? pcedit summarie et sine figura iudicij. dic. ē sum

Cū ecclesia

et vltro offert eum et

Ab. qm pbat reconciliatio

pro alio debet fuisse alio

et a bñficio

sine causa nulla est

in. c. qm ptra. de pba. iij

Secunda Pars De immunitate eccle. in. vi. et in clement. De iudeis.

gulare Bar. in extraua. ad repmēdū. in ver. si ne figura. in fi. p. rōem ibi per eū assignatam.

De immunitate ecclesiarū in sexto.

A I donat tributariū p̄dūz eccle. ipsa tenetur soluere tributū. glo. est in. c. i. in ver. bonoz. Et q. rex. in. c. decz. eo. ti. vult. q. laici nō debeāt puenire in eccle. s̄s ad tractandū sua negocia seclaria. glo. ibi clamat q̄ q̄dā vniuersitates italie in ver. par lamēta. et est pulcrer. ille q. eccle. debēt habere in magna veneratōe. **C**ōtrac̄ qui sit i ecclesia tener. licet p̄trahētes peccēt. glo. ē singula. in dic. c. decet. in ver. p̄cessus. quā alle. **Alb.** in. c. cū eccle. de imm. eccle. q. dispō odiosa loquēs in q̄si tractu. nō h̄z locū in puro p̄trac̄tu. vide cōtra. Et p̄bat etiā illa glo. q. irritatio act̄ sit pena. quā alle. **Alb.** in. c. i. v. eccle. bñ. et in. c. q̄ fr̄re. in. j. col. de appel. vbi illā d̄t singularē. An aut̄ annullatio act̄ sit pena. est tex. in. c. si q̄ p̄sbyteroz. de re. eccle. nō alie. in l. et qui delatorē. ff. de iure fil. q. nō. **S**z in p̄rimo q. sit pena vide tex. in. c. si religiosus. de elec. in. vi. in. l. senat. ff. de p̄bē. emp. **S**z p̄ cōcordia vide notabilr p̄ **Bal.** in. l. nō dubiū. **C.** de legi. in. ij. col. vbi d̄t q. aut annullat̄ act̄ ratione p̄hibitiōis. et d̄t pena. aut rōne omisiōnis forme. tūc scē. Et seq̄ **Alex.** in. l. turpia. ff. de leg. j. Adde etiā in materia **Alb.** i. p̄benio decretaliū. in. c. si. de se. et dic. no. **I**nnō. in. c. si vere. de sentē. exco. vbi d̄t q. irritatio p̄tractus nō ē naturalis pena. s̄z vbi iponit̄ pena corporalis vel pecuniaria. **N**ota glo. in dic. c. decz. in ver. iesu. chū. q. **I**esus hebraice d̄t saluator latine. et ch̄s grece vnc̄ latine. **N**o. glo. in. x. acrimoniā. q. excoicatio d̄t expellere a gre. mio eccle. **D**issilatio ē p̄ctm̄ mortale in plac̄to. glo. est in. c. clericis. in ver. dissilatio. quā alle. **Alb.** in. c. ij. de treng. et pa. in. c. puenit. de deci. **N**ota glo. ibi in ver. articulo. q. articulus mortis sp̄ excipit̄ a b̄ absolūtōe reseruata. **P**apa potest tollere et moderari p̄uilegia a se data. glo. est in dic. c. in ver. non obstantibus. de quo p̄ glo. in regula decet. de re. iur. in. vi. **N**ō sufficit cautio de satisfaciendo quādo d̄t satisfactū fuit. glo. ē in. c. qm̄. in ver. satisfactū. **S**i tu vis scire casum in quo iniuriā laico est excoicatus. vide tex. et glo. i dic. c. qm̄. in ver. p̄pinoz. **N**ota tex. multum

notabilem et piculosum in. c. si. eo. ti. q. si statueres p̄hibet subditis ne p̄trahāt cūz clericis. sunt ipso facto excoicati. cūz talia statuta et similia sunt cōtra libertatē ecclesiasticā. de quo per **Bar.** et mod. in. l. filius familias. §. diu. ff. de leg. j. p̄ **Bar.** et **Bal.** in. l. fi. **C.** de sacrosanc. eccle. p̄ **Ab.** in. c. relatiū. de testa. in. c. a nobis. j. de sen. exco. in q̄bus locis habet q. nō vale statuti p̄hibēs alienatiōem fieri in ecclesiis. vel ecclesiasticas p̄sonas. et ad istuz tex. non ad uertit **Bal.** in. c. clericis. de iudi. in. c. que i ecclesia. de cōsti. et in. l. cūctos p̄pos. in repetitiōe magna in. x. col. **C.** de sum. tri. qui tenuit contrariū. **N**otum nōra q. snia lata sup̄ homicidio cōtra titiū etiā si sunt executi mandata. nō p̄dest tempōnio qui vere iter fecit. tex. habes singula. in. l. qui seruū. ff. de interro. acti. fm̄ **Bal.** in. c. j. §. iniuria. de pa. iura. fir.

De immunitate ecclesiarū in clementi.

Excoicatus ex vrb̄ p̄stitutiōis reuocare q̄ habita ē p̄ infecta absolutiōe nō indiget. glo. est reputata singula in cle. j. in ver. p̄ infectis. fm̄ **Ab.** in. c. nō debet. in fi. de p̄san. et affini. in. c. p̄ venerabile. in. vii. col. q̄ si. sint legi. in. c. q̄ in ecclesiā. in p̄n. de cōsti. in. c. si aliqn̄. et in. c. nulli. de senten. exco. et in suo p̄silio. **E**xcoicatio canonis ligat de licita oīno occulta. glo. ē in dic. cle. in ver. dantes. vide ea q̄ dicta sunt in rub. de here. in cle. **N**olo tibi dicere vñ pulcrū casum. tu scis q. inuecta et illata in rē p̄ductaz sunt obligata tacite d̄no rei locare. put habet in. l. certi. **C.** loca. **S**z quid si p̄ducas res aliena in domūz cōductā patite d̄no ipsi rei et nō p̄tradente an videat̄ tacite obligata. ita q. ipse d̄ns videatur tacite p̄sentire obligatōi. Et dicas q. sic. glo. do tibi singula. in dic. l. certi. in glo. fi. in fi. Quā approbat **Bar.** in. l. que dōtis. ff. solu. ma. Et moderni in. l. item quia. ff. de pac. et illam teneas. s̄z aliq̄ impugnent in dic. l. certi.

De iudeis

Ista rub. tractat de illis qui deum debonozant male colendo. vt sunt iudei et sarraceni. Ponit̄ etiā de seruiscor. et tractat nō soluz de seruiscor. modo qui carēt libertate. sed etiā largo mō. vt sunt seruientes mercede. a seruicō dicti. Et dicitur iudei a tribu **Iuda**. quia illa tribus erat

praestantior ceteris. Sarraceni vero dicuntur a
sarra vxore Abrae. Sed potius deberet dici
aggarani. ab aggar. quod fuit ancilla abrae. ex
qua descendit sarraceni. **¶** Nota ex glo. i. i.
c. q. nō solū phibet christianis fuisse iudeis.
sed etiā secū cohabitare. Et in hoc. c. l. Ab. tā
git vñā questionē. de q̄ dicit al' se fuisse interro
gati. an sit pmittendū iudeo intrare scholas
christianoꝝ causa addiscēdi. Et videt̄ conclu
dere qd de iure nō licet. s; cōsuetudo disponit
contrariū. 7 videt̄ tenere qd cōsuetudo valeat.
Ego autē late tenui p̄trariū in repetitōe. c. iter
alia. de immū. ecclē. ideo hic aliter nō scribo.
¶ Et cōdictū vulgariū. qd si iudei volūt bapti
sari. debent dimittere omnia bona sua. hoc fal
sum ē si habent bona iuste acquisita. vt pbat
tex. notabi. in. c. iudei. co. ti. 7 de conse. distin.
iij. c. iudei. 7 ibi per glo. Nam iudei 7 infide
les licite habēt rerū dominia. vt dicit Ynno.
in. c. qd̄ superbis. de voto. dūmodo sint iuste
acquisita. **¶** Fuit semel dubitatum. an iudei
baptisati succedat agnatis remanētib; in iu
daiismo. Et dicit qd sic. ter. ē in dic. c. iudei. ij.
et vide glo. ibi in ver. pmittant. 7 nota cam.
¶ Nota vñ pulcrū circa potestātē pape. qd vbi
delictū p̄cēnit totā christianitatē seu decorez
fidei. papa etiā in laicos exerceat iurisdictionē.
¶ Tu habes duo pulcra iura in. c. ita q̄rūdā.
co. ti. 7 in. c. j. de homi. in. vi. Et nota in dic. c.
ita quorū daz. penas terribiles ipositas p pa
pā illis qd deferūt arma sarracenis. sunt em ip
so facto excoicati. Secūdo debet p̄uari oib; bonis
suis. Tercio efficiūtur serui capientū. et sic habes
de iure cano. casus in quo ingenu
us redigit in seruitutē. Cōmēda memorie vt
scias allegare. 7 de iure ci. capite p̄mittit̄ cū
cōfiscatōe bonoz. l. ij. C. q̄ res asportari non
debe. Et etiā illi qd dōcērent sciam nauū fabri
candaz. ter. ē in. l. fi. C. de penis. Et nō omi
tas pulcrū dictū Jo. an. qd illi qd incidūt i ser
uitutē ppter delictū nō possūt manumitti. qd
cōmēda memorie fm Ab. **¶** Nota glo. ibi in
ver. ferrū. 7 glo. in ver. subministrat. Nota eti
am glo. fi. qd semp allegat qd excoicatus pote
rit itez excoicari. **¶** Et qd in. c. p̄sultit. dicit qd in
dei p̄nt veteres synagogas reformare. sed de
nouo erigere nō possunt. **¶** Querit qd si anti
qua synagoga fundit̄ corruit. nūquid sit lici
tū de nouo edificare. Et dūde qd nō fm doc.

si si manumitteret; nō valeret manumissio

et tu adde que dicit in. c. inter alia. qd videt̄ no
uū edificari. Intelligit ergo tex. qn synago
ga minas ruinā. vel nō corruit in totū. **¶** No
ta glo. ij. in. c. ad hec. Et videt̄ qd sit humani
or intellectus qd iudei possunt habere nutrices
christianas extra domus. ne pereat creatura
iudeoz. sec? in domo. nec p̄ iude? ex dispēsa
tione epi habere nutrice christianā in domo.
qd epi nō dispēsat cōtra ius nisi sibi pmittat.
dictū ē Ynno. in. c. dilect. de tempo. ordi. Et
ita p̄sultit Card. Cerrū ē qd iudei inuiti non
sunt baptizandi. c. de iudeis. c. q̄ synccra. elv.
dist. c. sicut. h. co. ti. q̄ iura intelligit̄ de adultis.
S; dubitat qd de p̄is an possint a suis parē
tib; eripi 7 baptisari. Et in h sunt altercatōes
inter doc. 7 glo. in. c. iudeoz. xvij. q. j. tenet
qd nō p̄nt eripi. Et Arch. tenet op̄inione glo.
in dic. c. q̄ synccra. s; Jo. an. videt̄ sentire p̄rū.
Ab. dubitat. tñ videt̄ inclinare in p̄e qd nō li
ceat. 7 p̄ ista op̄inōe si recte p̄sideret videt̄ cē
ter. in dic. c. iudeoz. dñ videt̄ loq̄ de iā baptis
tis. 7 qd loq̄ de baptisat; pbat̄ ibi in x̄i. vltra
inuoluant. 7 etiā ex alijs v̄bis ibi posit; coll
gitur. **¶** No. glo. in fi. dic. c. sicut. qd vbi pena
imponit̄ alternativē. optio ē iudicis. 7 dictū ē
alibi. vide glo. j. in. c. quā sit. 7 assignat glo. j.
meliorē rōem in. c. oēs. xvij. q. j. Et adde gl.
j. in. c. ad mēsz. xi. q. ij. q̄ assignat rōnem qre
possum? cōicare paganus. nō aut excoicatis.
¶ Tu vidisti qd dicta sunt in. c. ita q̄rūdā.
adde qd tpe belli inter ch̄ianos 7 infideles nō
est licitū portare merces. als nō phibitas. vt
in. c. significauit. qd etiā notabilr itelligit tpe
treuge vt ibi. Ex q singularit̄ infert qd etiā in
penalib; tps belli p̄bendit tps treuge qd ad
h q inimicis nullū subsidū veniat. **¶** Et glo.
fi. vult. qd si aliq̄s iurauit nō ire nisi facta pa
ce. qd si facta tñ treuga venit incidit in penā 7
p̄iuriū. **¶** Et nota glo. j. in fi. in dic. c. signifi
cauit. qd sine auctoritate pape non p̄nt deferri
arma ad p̄tes infidelū. **¶** Et no. qd glo. in dic.
c. significauit. tenet qd dispō. cita q̄rūdā. de
rebus phibitis pcedit solum tpe belli. qd ita
videtur loquit̄. ille in dic. c. ita quorū daz.
secus tpe pacis. s; p̄munit̄ tenet p̄trariū in
dicto. c. qd olim. co. ti. S; forte posset dici qd
merces cū qbus ch̄iani p̄nt ipugnari. nul
lo tpe licet deferre. sed alie merces p̄nt deferri
tpe pacis. nō aut belli. **¶** No. singulariter glo.

Ad hec

qñ x̄i. iudei nō h̄ lar

q̄ phibet nō habere in domo

in forte v̄nt p̄e in p̄dū

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

q̄ dicit nō v̄nt nisi iudei v̄nt

A in ver. supponim? i dic. c. qd olim ibi duplici
excoicatione sunt ligati. tan qm per sedam
cōstitutionē disponētem super eodez facto in-
telligat reuocata pma. vide per Bar. in. l. j. ff.
vi bono. raptō. fm Alb. Et tu adde Bar. in. l.
senatus. in pn. ff. de accu. Et Ange. de aretio
in tractatu maleficioz. i. vñ. z ibi caput a spa-
tulis zc. vbi habet q si statutū imponit penā
pecuniariā p homicidio. nō videt recessuz a
pena iur? cois. Et dicit Ange. q ita semel ob-
seruauit. qz fecit decapitari vñū. Sed Bal. re-
net cōtrariū in. l. nō est nouū. ff. de legi. Dile-
ctū q indistincte pena statuti sit seqnda. omis-
sa pena iuris cois. qz officiales iurant seruare
statuta. z iuramentū obligat in forma. vñ est
seruādū. Et idē vult Petrus de anco. in. c. ca-
nonū statuta. de pñ. in vers. quero etiā veruz
sicut statutu scdm zc. z videt q opinio cois
sit ptra Bar. **N**ota optimū ter. in. c. z si iur-
deos. qz probat q in die resurrectionis dñi de-
bet sumi eucharistia nō in die iouis sancta. di-
citur in. c. ois vñusqz secus. de peni. z remis.
Itē pbat ille ter. q nō est phibitū iudeis ha-
berē nutrices chianas extra domū. l. No. gl.
in dic. c. in ver. de familiaritate. q nimia fami-
liaritas parit pñtū. z ita solet cōiter dici. S;
dicas q illud intelligit inter fatuos. glo. do-
tibi no. in. c. qñ. lxxvi. dist. in ver. frangatur.
Et nota q in illa glo. pbat q glosator decre-
ti fuit auditor Azonis. **C**auēat oēs inferre
iniuriā clericis. qz tenent satisfaccere nedū ipsi
clerico. sz etiā ecclie cui videt facta iniuria ex
psona clerici. vt probat in. c. postulasti. **T**u
canonista debes scire q nō potest agi crimina-
liter z civiliter simul. l. j. c. qñ civilis actio. tñ
si pncipaliter agit criminali. potest iudex ac-
cessorie ex officio suo pcellere reū ad satisfaciē-
dū leso. vt pbat in dic. c. postulasti. de quo
in. l. interdū. §. qui furc. ff. de fur. vbi pulcre p
Bar. q dicit q qñ format libellus seu accusa-
tio de dāno dato vel furto. dicendo peto eum
puniri. z rē mihi restitui. seu dānū emendari.
q talis libell? pcedit nec videt intentari cini-
lis z criminalis in eodē libello. Sed videt in-
tentare criminales tñ z incidenter implorare
officiū iudicis. vt incidenter faciet mihi rem re-
stitui. seu dānū emendari. Et adde Bar. in
l. medic? ff. de varijs z extraor. cogni. in. l. pe-
nul. ff. de calū. vbi dicit p illū ter. q iudex qui

cognoscit de crimine civiliter eo pperito pte
officio suo punire criminali. Et in. l. j. §. si di-
catur. ff. de iur. regū. Hanc aut materiaz limitat
singulariter Bar. in dic. §. qui furem. vt pro-
cedat ptra ipz delinquentē. Secus ptra ter-
tiā psonā. per ter. in. l. defuncto. §. j. ff. de pub-
li. iudi. qd de memorie pmendādū. **N**ota
q iudei z alij infideles debent publice deferre
habitū q discernant a fidelib? ter. in. c. i nō
null? z dū i terr? illustrissimi domini venetoz
portarūt lram. D. fului coloris i chlamy de z
qñqz occultaret. statuit dominū q oēs iudei
deberēt deferre biretū fuluū in capite z ita de-
ferūt. qz tale signū nō pñt defacili abscondere.
Itē etiā ex eodē ter. q in dieb? passionis dñi
nō debēt chiani fulgidis vestib? vti. vt sic p q
liatē habitus ostendat interiorē mētis dispo-
sitionē. qd est ptra morē q est in multis parti-
bus almanie. vt vidi. qz omī die p totā hebdo-
madā scām assumit eucharistia. vadūt muli-
eres cū vestibus pccosis. imo etiā in die resur-
rectionis dñi assumētes illū cibū spūales nō
debent ire cū vestib? pccosis. qz debem? ire ad
tantū sacramentū non solū cū lachrymis cor-
dis. sz etiā corporis si possibile esset. z huic dolo-
ri nō pueniūt vestes pccose. Et in h laudo ma-
gis meos Italos q cū maiori deuotione va-
dūt ad cōmunionē cōiter. nā aliqui ter genua
flectunt anteqz altari ppinquāt. aliq deferunt
corrigiā ad collū. z sacerdos alta voce dē pri-
mo omnibus ibi expectantib? cōmunionē vt di-
cant deuore. Dñenō sum dign? vt intres sub
tectū meū zc. Et postea sumpta eucharistia vi-
sitant omēs ecclias ciuitatis anteqz domū re-
deant. **N**ota glo. ibi in ver. distinguī. q po-
nit de multis psonis q debent p habitū distin-
guī. Et dū dicit glo. q phabituz debet distin-
guī meretricē a matrona. Adde tu optimū ter.
quē glo. nō allegat in. l. mime. vbi per Bal.
C. de epis. audi. nam ille ter. phibet q meretri-
ces nō vñt habitū honestaz muliez. **N**ota
ta q assumpt? ad aliqz officii contra iuris
dispōem tenet officiū cū pudore deponere et
acquisita restituere. vt notabiliter pbat in
c. cū sic. Et facit fm Alb. ad illā questionem
nūquid deponit? ppter aliqz delictuz ab offi-
cio debeat habere integz salariū totius tps.
et remittit ad notata p Bar. in. l. mania. ff. de
annuis lega. Et tu adde notata p Bar. i. l. di-

As liberty

si me e gfangin)

soluções em pontos e correspondentes

q^o glo ē appbata. q^o doctores
defenderunt aliquos.

Vt ut 2 vespere qz nobilis
opie in vespere. et 2 vespere
qz unat hunc opus.

g^o no habebat. hanc p^ond p^o
 p^ondatione,

F

§

A gas. glo. ē in dic. de in ver. mēfctis. ¶ Glo. i
ver. machometū. declarat qd fuerit machome
tus ille feclerat. ¶ Sarace. i. coercent a iudi
ce feclari. glo. ē no. in dic. de in v. pncipib.
qui adde glo. in cle. de testi. in v. pncipuz. in
cle. pastoral. in v. chiani. de re iudi. ¶ In ru.
de bigamis. § in vfi. & nota qd ficut matrimo
niū & adde qd doc. in illo. c. nup. tractant au
fufficiat aliqd fieri de facto. & adde notata per
Bar. in. l. vbi pactū. C. de trāfac. in. l. pūnu.
§. cū qd. ff. de vbi. obli. i. l. licet. ff. vt lega. noie
caue. i. l. muciāne. ff. de pdi. & de mō. in. l. filiū.
§. si qd. ff. de lega. pteftā. in. l. si. §. finatuz. C.
cōia de lega. vbi dicit qd ftatutu imponēs pe
nā alienatū si nō foluerit vctigal. nō pcedit i
alienatōe q nō tenuit. & Paul^o de cal. cōfilio
pcedit pūnu q ftatutu faciēs mētoz devē
dutionē nō pphendit vctidōem nullā. ¶ Vt
tūmo qritur. an de cōfenfu vafalli poffit dñs
facere grām fenie etiā filie ipfius vafalli in p
iudiciū agnatoz. Et rñdet q nō. vt pbat in
c. i. §. i. de fuccel. feudi. qd intellige in feudo
antiq. talis tñ grā fortit effectuz in vita va
falli. qd dñ vixerit vafallus q refutauit & fecit
inuēftiri filiā fuā nō poterit agnati illō reuo
care. §. de mō. eo mortuo. vbi notat. & in. c.
i. in pñ. de aliena. feudi pater. de q per moder
nos in. c. titi. si de feudo fuerit prouerfia. qd
f. refoluto iure dātoz. refoluit ius acceptoz
¶ De infantib⁹ et lāguis expofitis.
¶ In hac rub. ponitur de illis qui expo
nunt infantes & lāguis. qz pater p
uatur patria pteate. vel etiam si eis ali
menta denegat. & intellige ipfis ex tñtib⁹ lāgui
dis. fecus si fani funt. licet aliqui vclint qd iſte
tex. & ei⁹ pena habeat etiā locū in fanis. & vide
bis qd ſcripta funt in ru. de pueri. in fi. & qd glo.
h. facit mentionē de repetitōne expēfarum adde
glo. nota. in. c. fi. lxxvij. diſ. ¶ In Ru. de cō
ftitu. in prin. i. vfi. & dō pftitutio. adde qd nō
tat Bar. in. l. ſi res. i. prin. ff. de ap. pel. rea. vbi
qrit an a ftatuto poffit appellari. Et cōcludit
q si ftatutu ſit generale nō poffit appellari. ſe
cus ſi ſit factū ptra certā psonā. Qui etiā ſub
dit q si ftatutu prima facie videatur generalit
factū. tñ ſi in veritate ē ptra certā psonam. p
p ſuperiore corrigi. & adde qd dicta fuerūt i ru.
de emp. & vendi. ¶ In eadē rub. in vfi. no. glo.

qz in vno dñillo hnt
mūltos pñ mūltos
pñ pñ pñ pñ pñ
pñ pñ pñ pñ pñ
pñ pñ pñ pñ pñ

in ver. ab omib⁹. dñ dē ſubditis & c. Cui ad
de nōnullas glo. cōter nō allegatas i. c. qm.
de pūgio lepro. in. c. in omi negotio. de reſti. i.
c. ij. ne cleri. vel mona. in. v. in. c. fi. de pſcrip.
in. v. in. l. qd legatur. ff. de iudi. in. l. vñū. ff.
ſi cer. peta. in. l. i. §. ff. de eo qd cer. lo. in. c. cum
ſis. de aucto. & vfu pal. in. c. de manifeſta. ij. q.
i. in. c. hiſtoria. lxxij. q. ij. inſtitu. de vbo. ob
li. in pñ. inſtitu. p quas pſo. agere pof. in pñ. i
ſtitu. de lega. in prin. in. l. i. §. ff. man. in. §. de cō
ſtituta. inſtitu. de actio. Et nota iſtas glo. & fa
cit tex. in. l. inter oēs. ff. qui ſatīſda. cogā. in. l.
i. §. penul. ff. de vfufruc. accref. in. l. si qñ. §. i.
ff. ſi ſeru. vendi. ¶ In eadē ru. in verſi. adde
vñā pūlcrā glo. de iure a. adde elegāter in hac
materia ſcripta p Bar. in. l. aut facta. §. fi. ff.
de penus. ¶ In eadē ru. in vfi. adde etiā vñū
tex. ſingu. de iur. & ci. adde qd illuz tex. reputa
uit ſingularit⁹ Roma. in ru. de arbi. & illū alle.
Bar. in. l. qd maior. ff. ad muni. in. l. oēs po
puli. i. ij. q. pncipali. ff. de iuſti. & iure. ¶ In
eadē ru. in vfi. & nota tex. ſingula. in. l. i. §. de
nundi. Adde notata p Bar. in. l. quo min⁹. ff.
de flu. lib. in. c. abbate. de ver. ſig. ¶ In ea
dē ru. in vfi. nota glo. in ver. ppetuum. adde
notata per Bar. in. l. si quis. §. i. ff. de adul. in
l. cū mora. C. de tranſac. in. l. ſicut. §. ſupua
cū. ff. qui. mo. pig. vel hypo. ſol. & notata p
Bal. in. l. fi. C. vt lite pen. & tex. in. l. inter ca
ſtellianū. ff. de arbi. ¶ Vltimo nota qd ſi va
fallus alienat feudū de cōfenſu dñi nō pūnu
dicat agnatis nō pſentitib⁹. vt voluit Bal.
in. c. i. de feu. alie. in vfi. itē nota qd ſi vafall⁹.
in. c. i. §. hoc quoqz. de ſuccel. ſeu. in vfi. ſetra
cōcluſio. in. c. i. de vafallo. qd ptra pſti. lortiba
tex. & ibi p Bal. i. c. in pñ. de alie. ſeu. pater.

¶ De iniurijs et damno dato.

Via frequēter inferitur iniurie & dā
na. adeo poſita eſta rub. ¶ Et no. q
licet calor ire pceſſerit. tñ percutiē de
bet puniri. vt pbat in. c. i. dicas tñ ſingula
riter qd debet puniri. ſed mitiori pena. vt ē tex.
ſingu. fm Ab. in. l. ſi adulterū cū inceſtu. §. i
peratores. ff. de adul. Et adde ru. qd Abb. in
multis locis extollit iſtū tex. mō p ſingulari
mō p multū notabili. illuz em allegat in. c. ce
ſtaz. de apoſta. qd ſi aliqz cōmittit aliqd faci
nus iuſto dolore pmo⁹ mitius puniatur. in. c.

statuim⁹. d. maledi. in. c. olim ex lris. d. rescrip.
in. c. dilecti filij. de excep. in. c. ea te. de re iudi.
in. c. olim. j. de restit. spolia. in. c. si vero. j. de
senten. ex coi. Sz dicas tu q. ille ter. nō ē sin/
glaris. et volo q. habeas tres socios in. l. j. s.
fi. ff. de sicca. in. l. graccus. C. de adulter. in. l. si
quis in grau. s. si maritus. ff. ad silen. et ille
ter. pbat q. ignoscat marito. sz intellige quo
ad penā legis cornelie de sicarijs. sz nō in co
mū. Illū etiā ter. in. s. impatores. alle. glo. in
l. diuus. ff. de parri. et Paul⁹ de cas. i. filio. c.
reij. alle. illū ter. q. si quis fuerit vulneratus
ab vno quē postea fugiente occidit. nō d. de/
capitari sz mitius puniri. Et dicit Alb. in di
cto. c. j. q. si statuti imponit certā penā p per
cussioe. et aliquis puocatus pcurit incidit in
penā. sz erit iusta causa q. iudex modere illā
penā. alle. notata p Bar. in. l. j. ff. de excep. sz
nō est ibi sed in. l. j. ff. de recepto. Sz scias q.
Bar. ibi nō format istaz questionem. sed q. si
agnatus receperit agnati bannitū q. est iusta
causa q. iudex modere penā. De quo etiaz p
Bal. in. c. j. s. puenticulā. de pa. iura. firman.
qd singl^r limitat nō pcedere in recep. tate co
gnati bannitū qui fuit violator pacis. qz sibi
nō indulget. vroz tñ potest impune recepta/
re maritū ex bannitū. ar. l. si cū dorē. s. iura tñ
in feiulimo. ff. solu. mari. Specu. in. tñ. de do
na. inter virū et vro. s. si. Notant moderni in
dic. l. j. et Lynus et Bal. i. l. j. C. de his qui la
tro. dicit q. minor pena imponit receptatū cō
mraz p sonā q. si nō est. qd est notabile. L. Et
nota q. pcullos tenet ad oēs opas quas amis/
sit⁹ est pculsus toto tpe vite sue. l. ex hac lege.
ff. si qdru. paupe. fecit. dica. et in. l. si. ff. d. his q.
dae. et effu. L. Et nota sm doc. q. mortuo pcul
so si erat fili⁹ pter pater agere p opis q. s. iste po
tuit exerce toto tpe vite sue. et habebit res
spect⁹ quāto tpe verisit poterat viuere. et hoc
nota qz ē singulare. qz pter accidere in parētibz
semibz qui viuūt ex opis filij. L. Et nota q. si p/
culsus remisit iniurias et pessus ē sacerdoti.
tñ pter agere actōe iniuriarū. qz videt remisisse
rancore. nō aut satisfactōez iniurie quā nemo
tenet remittere. sm doc. Tu aut adde notata
p glo. in. c. si is qui. reij. q. iij. in. c. panē. de cō
secra. dist. ij. in. c. si q. cristat⁹. xc. dist. in. c. j.
reij. q. iij. in. c. q. pfulat⁹. j. q. iij. in. c. et q. emē
dar. fly. dist. in. c. j. d. maledi. in. c. ad aplice. d.

reindi. in. vi. Et nota has pulcras glo. de quo
etiā p Bar. in. l. si tibi. s. quedā. ff. de pac. qui
adducit notata p glo. in. s. si. instu. d. iniur. q.
videt tenere p trariū. Sz tu tene qd dictū est.
Tu habes ter. in. c. si leserit. eo. ti. q. nō licz
in alieno depascere animalia sua. h. intellige qz
dar damniū. secus si nō daret dānuz. puta qz
itinerās et trāsies p pāu alienū depascit ibi in
mentū suū sine dāno. ter. ē quē noster Alb. nō
habuit in memoria in ti. de pa. tenen. in. fi. et
ter. omipotentis dei. De iuro. reij. i. fi. Limita
etiā alio modo. nisi necessitas magna excusa/
ret. p ea que habent in. c. si ppter necessitatē. de
fur. L. Nota glo. in. dic. c. si leserit. Tu cano/
nista debes scire q. glo. singl^ris d. iure cui. in
s. si. insti. de iniur. vult q. si aliq. passus iniu/
riā bibit. vel pmedit. vel luse. cū inferre iniu/
riā. nō p ampl⁹ agere actōe iniuriarū. h. pce/
dit an vocatōez ad iudiciū. sec⁹ si post fm do
cto. in. c. olim. et etiā an vocatōez licet nō pos/
sit agere a cione iniuriarū. poterit tñ agere ad
damna et expensas fm Ab. notabil^r in. dic. c.
olum. in. fi. Nota q. statuti alteri p iudicati/
uū loquēs de dāno. nō hz locū in expēsis. vt
est ter. notabil^r in. c. in nostra. et sic recipit inter
pationē restrictiū etiā si iurati sit. L. Et que
pprie dicant^r damna. et q. expēse. ē glo. i. dic. c.
in nostra. et adde qd habet in. l. quib⁹ dieb⁹. s.
j. ff. de cōdi. et demon. vbi appellatōe expēfaz
rei pculū nō p tnet. et est casus singl^ris. et ibi p
Bar. et ideo si testator legaret expēfas libroz
vni ex filijs nō venit pculū nisi alia expēsa non
esset facta in libris. Tu canonista debes
scire q. in actōe legis aquilie venit culpa leuif
suma. l. in lege aquilia. ff. ad. l. aquil. Sz quid
diceret de iure canonico. dicas q. idēz. ter. est
notabil^r in. c. si. et illū ter. pōderat Alb. ptra di
ctū Inno. in. c. sicut dignū. de homi. de q. iaz
visus est in hoc cōpendio. Et rīdet ad. c. ino/
bziauerūt. xv. q. j. qd alle. Inno. quib⁹ est me/
ra pena. sed hic est interesse ex pte patient⁹ dā/
niū. L. Nota q. statuti mentōez faciēs de cō/
mittēte delictū nō pprehēdit pstantez opem.
qz ista sunt diuersa. dic. c. si. de quo in. l. is qui
opem. ff. de fur. Nota etiā illū ter. q. si medic⁹
vel alius artifex p imperitiā dederit dānum
alicui. tenetur ad extimacōem damni. et idem
dicas in doctore. de quo p Hosti. in. c. calum/
niā. de pe. L. Contingit quqz q. aliqui tenent

S. leferu

olim

post hanc bñ l. iij. q. iij.

In nra

cap f

visum vel leonem in domo. si dederint dānuz
alicui. dñs tenet in solidū. si tenuit ea i publi
co. vel nō custo diuit diligēter. vt i dic. c. fi. Et
adde ter. nota in. l. h. i. em. cū duab⁹ sequē. ff.
de edili. edic. vbi imponit pena centū solidoz
tenenti tale animal si aliquē interfecerit. L. Co
muniter dicit q qui occasione dāni dat. dam
nū dedisse videt. vt in dic. c. fi. Sunt aliqui q
nō sane intelligūt. ideo bñ intelligas tu q illa
regula intelligit de illo qui potuit obuiare dā
no et nō obuiavit. L. Nota glo. in. v. ignoran
tia. et scias q Ab. hic dicit q tenet ille actōe in
iuriarū. qui dixit tu es spurius. etiā si dicat ve
rū. qñ spurius nihil pcur. sec⁹ si ipse peteret ho
nores. Sz aduertat qz vtrūto Ab. nō bñ ad
uertit ad notata p Bar. in. l. eū qui nocētes. ff.
de iniur. qz Bar. nō videt facere illā dñtam.
sed q indistincte nō teneatur. dicēs tu es spuri
us. si est verū. qz interest reipublice q manife
stetur illi⁹ defect⁹ ne admittatur ad honores
et dignitates. et sic Bar. loquit gñaliter. nō ar
qñ spuri⁹ actu peteret dignitatē. et de ista mat
ria late p doct. maxime modernos i. l. fi. qd
quisqz in. et dicitur quedā pulcra i. c. cū te. de
re iudi. ¶ In Ru. de p̄suetudie. s. in. vñ. no
ta etiā ex eo. ter. vñ. dic. p̄petuo memorie cō
mēdandū. adde ter. singu. fm Jmo. in. l. cū
platis. ff. de re iudi. vbi dicit q finia nō reddit
nulla qñ est lata p̄ra exp̄suz tenore legis di
bie. vt qz bz varios intellect⁹. et ibi Alex. decla
rat hoc pcedere etiā si apparet que sit cōis opi
nio. de quo ter. p doct. l. ij. C. qñ puo. nō ē ne
cesse. p Bar. in. l. q rome. s. duo fratres. ff. de
vbo. obli. in. l. iij. s. hoc aut iudiciū. ff. d dam
no infec. et Bar. in. l. in ambiguo. ff. de rebus
dubijs dixit. q nō possum⁹ facere fundamen
tū sup lege habēte varios intellect⁹. ¶ In ea
dē Ru. in. vñ. nota pulcra glo. in ver. nec iuri.
adde quedā dicta p Bar. in varijs locis q de
bem⁹ semp euitare p̄trietates. sz illas ad cō
cordiā reducere inqñtū possum⁹. postqz ē au
riga noster. in. l. scripture. C. de fide instru. i. l.
omnes ppli. in. l. ij. q. p̄ncipali. qui loquit de
statutis p̄trarijs. ff. de iusti. et in. in. l. statuas.
ff. de iuri. in. l. lucius. s. quesitū. ff. de lega. iij.
in. l. naturaliter. s. nihil cōe. ff. de acqui. pos.
in. l. labeo. ff. de supplec. lega. in. l. de etate. i
ij. q. ff. de mino. in. l. fi. s. idēz quesit⁹. ff. de cō
di. inde in. l. si quis ex argētarijs. s. si iniurijs.

in. v. colum. ff. eden. et glo. ordinaria. in. l. eas
causas. ff. de condi. et demon. ¶ Ultimo fuit
a me quesitū an necessitate vrgente possit va
sall⁹ alienare feudū sine p̄sensu dñi. Et rñdi
q nō. p ter. in. c. j. post p̄nci. qñ et olim pote
rat feudū alienari. fuit mihi oppositū q neces
sitas opatur q pater possit v̄dere filiū ne pe
reat fame. ter. est singu. in. l. ij. C. de p̄mib⁹.
qui fili. distraxe. ergo multo magis dicendū ē
in feudo. sz rñdi q illud pcedit in facto in quo
nō bz supiorē. sz vasallus bz supiorē. que su
perioritas dē esse auctoritabil. alienatōi. Fu
it etiā oppositū. q vasallus nō intromittit se
de iure p̄p̄tatis spectatū ad dñm. respōdi q
ius vasalli nō est firmū. sz suppositū obsequio
dñi fm Bal. de quo p Bal. i. c. j. s. aut si libel
lario. in. ti. quib⁹ mo. feu. amitt. qui subdit q
comoditates poterit ad temp⁹ v̄dere. p glo.
nota. in. l. j. C. si pign⁹ pigno. quā etiā appro
bat Allua. in. c. j. s. deniqz. que sit p̄ma cau.
bñfi. amitt. in. xxvi. cōdu. et dicit Spec. in. ti.
de feudis. s. qñ. vñ. xxx. q vasallus inuito
dñio etiā emere nolēt. nō p̄t alienare feudū.

De iniurijs et danno dato in sexto.

¶ Ita q in. c. j. est ter. q rep̄saliē nō de
n bēz pcedi p̄ra p̄sonas eccl̄asticas. et
que in p̄posita materia dicant p̄sone
eccl̄astice. est ibi glo. in. v. eccl̄asticas. ¶ No
ta glo. in. v. p̄grauat. q p̄dēnato debitorē nō
est p̄dēnatus fideiussoz p̄tract⁹. et adde Bart.
allegantē hāc glo. et idēz tenentē in. l. j. i p̄m.
ff. iudica. solui. et ibi t̄git late qd de fideiusso
ze iudicij. et adde notata p Bar. in. l. si sine. s.
cū aut. ad finē. ff. rem. ra. hab. vbi notabiliter
t̄git qd de fideiussoze rem ratam haberi. Et
ibi pcludit q aut talis stipulatio interponit
extra iudiciū. et est opus nouo iudicio. si autē
esset interposita in iudicio. bz exēcutōez para
tam. ¶ Per hec vba. subiaceat exēcōicatio. fer
tur ipo facto exēcōicatio. glo. est fi. in fi. in. l. iij.
c. j. quā dicit nota. Alb. in. c. liz. in. c. cū in. cū
ctis. s. fi. in. c. nihil. de elec. in. c. clericis. i. a fi.
ne cleri. vel monach. quē vide omnino p intel
ligentia ibi in. c. cū et plātare. de p̄uile. in. c.
q in offiib⁹. de vsuris. ¶ In Ru. de de. pere.
s. in. vñ. et intellige p̄dicta nisi sint bene no
ti. Adde glo. notabile. in. c. d p̄tro. gl. vij. dis.
in. c. qui epus. xxiij. dist. q si persona que de

bet promoueri ad dignitatem est notorie sus-
ficio. pmo uetur sine examinatōe. et ter. val-
de singulari in. c. nullus ordinat. reu. dist. ubi
pbatur qd testimoniu notorii ppli succedit lo-
co examinatōis. et ideo studentis dñi mei. qz
seritis excellentes poteritis pmoneri sine ali-
qua examinatōe. ¶ Queritur utrū uasallus
inabilis teneat adiuuare dñm. et si nō facit ut
qz brachij iam abscessis aufugit. an pūctur
feudo. Et rñdet qd nō. glo. est approbata i. c.
i. quib' mo. seu. amir. p. ter. in. c. in. fi. de feu-
do sine cul. nō amir. et facit ter. in. c. i. in. fi. in
v. liberare poterit. tibi glo. de aliena. seu. pa-
ter. in. c. i. in. fi. in. v. si pferuiat. an ille qd in-
terfecit fratrem dñi. in. c. i. s. nō est alia. in. ver-
si. cñ potuerit nō liberauerit. que sit pñma cā
bñficii amittēdi. in. c. i. de noua forma fidei. in
v. si. put. potero. et ibi glo. dicit tñ Bal. in. dict.
c. i. qd si uasallus possit clamorib' ipm adiuua-
re hoc debet facere. glo. in. cle. unica de homi-
ni. in. v. nō ualēs. tenet em quaten' facere pñ. ut
est pulcrer. in. dic. c. i. in. fi. de feu. sine culpa
nō amir. Et tibi dixit notatōer glo. qd illud est
notabile vbi. et p pñctā a pñctōe defacit. qui
non potest soluere non est periurus. glo. in. c.
breui. de iur. iura. et est notabil ter. in. l. omne
delictū. s. fi. ff. de re mili.

De libelli oblatione.

Via rei ad iudicia vocati si nō decli-
q nāt foruz. petat sibi edi libellū ut sciāt
quid et qualiter petat. et super quo de-
beat respondere. ideo papa hoc in loco ordine
cōperenti collocauit hanc Rubri. ¶ Et si tu
vis scire quid est libellus. glo. tua hic primo
ponit diffinitōez. sed tu potes dicere qd libel-
lus est breuis scriptura clarā pñcēs intentio
nē actoris siue accusatoris. et dicit est breuis.
qz ille qui format libellū debet cauere ne sit v-
bosus. Item scriptura. qz offerri debz in scri-
ptis. auctē. offeratur. C. de litis cōresta. et cla-
ram. qz nō debet esse obscurus. et dicit a libro
diminutue ppter sui breuitatē. Et non omitt-
tas glo. satis notabile in auctē. de exhibēdis
re. in. v. libellū. que ponit practica pñcendi
libellū in ciuilibus. et practica in criminalib'.
habet p glo. notabile in. l. i. causis. C. de accu-
z p Bar. in. l. libelloz. ff. de accu. ¶ Quid vi-
deres an iudex possit ex officio supplere si libel-

lus non petatur. Et dicas qd sic. ter. est notabi-
lis in. c. i. Et nota gñaliter qd iudex potest sup-
plere vbiqz iudiciū redderet nullū. Et ad-
de glo. multū notabi. in. c. i. de elec. in. vi. ¶ Si
querit cui sit offerendus libellus. et glo. i. pñctū
dit qd iudici. et pñctū ipi reo. Sūt et alie pñ-
ctice de quib' p Bar. in. dicta auctē. offerat.
Et nota etiā qd in uilibus et modicis causis nō
est offerendus libellus in scriptis. fm glo. i. in
dic. c. i. adde ea que habent in auctē. nisi bre-
uiores. C. de sen. et glo. in. c. si. de re iudi. in. vi.
v. illustrū. ¶ Et scias qd sunt altercatōes iter
doctores an libellus sit de substantia iudicij. et
glo. i. hoc. c. i. tenuit qd sic. ideoz Inno. et Hosti.
et Bar. in. dicta auctē. offerat. et multi alij ibi.
Cardi. et Alb. et in hac materia est glo. in. clem.
sepe. in. v. necessario. de vbo. signifi. et ibi glo.
vult qd nō sit de substantia nisi qñ reus peteret
solemnē libellū offerri. sed sufficit qd accor di-
ceret suā petitiōez apud acta notario. Et hac gl.
approbat Alex. in. l. i. ff. de eden. et dicit qd do-
ctores ita tenet in hoc. c. i. sed nescio hoc vide-
re. qz glo. Inno. Hosti. Cardi. et Alb. tenet cō-
trariū. et Bar. in. dicta auctē. offerat. Et qd li-
bellus sit de substantia iudicij etiā si nō petat.
allego glo. que nō potest cauillari in. c. de cau-
sis. de offi. dele. Hoc etiā videt velle glo. in. c.
cupientes. s. qd si p. et in. v. pñmacia. de elec.
in. vi. in. c. i. in. v. legitimi. de iura. calū. in. vi.
Ergo tenerē istā opiniōē. et istud est reglari-
ter verū. Specu. tñ ponit multos casus spe-
ciales in quibus nō requirit libellus in. ti. de
libel. pcep. s. nūc vidēduz. ¶ Et nota vñ pul-
chriū dicit. qd nō requirit libellus qñ partes
pueniūt qd iudex nō in figura iudicij s; de pla-
no ex officio inquirat veritatem ut audiat. et
fm reperta iudicet. fm Inno. et Hosti. et Jo.
an. et Alb. Dicās tñ qd dictū iudicē nō erit sen-
tentia diffinitiua. sed erit quoddā mandatū
fm qd sibi videbit. Pro qd bona glo. in. c. si. de
re iudi. in. vi. in. v. illustrū. et hoc casu potest p-
cedere opinio que habet libellū posse remitti
a partibus. intellige tamen de expreso cōsen-
su partū. Consuetudo tamē valet fm docto-
q non detur libellus. hoc tñ singulariter limi-
ta ex intentōe Alb. pcedere in libello solēni. se-
cus in petitiōe que debet fieri apud acta. quia
talis pñctudo tanqz irrationabilis nō vale-
ret. per ea que notantur in. cle. sepe. de verbo.

A signi. Ad requirere etiam libellus si sint cause vi
lii psonarum fm doc. licet cause non sint viles.
qd est notabile. Et no tradas obliuioni dcm
notabile Bar. in l. mediterrane. C. de anno.
z tri. lib. x. vbi dicit q causa dicit vili si plus
expenderet in litigando qz sic illud qd petitur.
¶ Volo tibi dicere vnu pulchru casuz in quo
no offert libellu. duo contendit eandem rem pos
sidere. z quilibz vadit ad possessiones. z ex in
diguatone nemo vult libellu offerre. dices de
altera ps. tunc em cu debeat iudex occurrere ne
deueniat ad arma. l. equissimu. ff. d. usufruc.
pcedit ad receptoz testu sine libello. z adiu
dicabit possessioez clarius. p bati. Et hunc ca
suz ponit Specu. in ti. de libel. pcep. s. nunc vi
dendu. ff. xxi. que refert Abb. ¶ Et si querat
cuius expensis debeat dari libellu reo. Et co
clude q attendit loci pfectudo. qua cessante
dicas q debet dari expensis ipsius rei. ita pclu
dit Alb. p multa. z id vult Bar. in dic. aucte
ti. offerat. z mouet. Alb. p tex. in l. j. ff. d. eden.
vbi dicit. q satis e q fiat sibi reo copia scriben
di. Et sic rndetur ad tex. in dic. aucte. offerat.
q dicit satis offerri si des copia scribendi. glo.
tam in de. sepe. in v. pnuccio. de v. signifi.
tenet q expensis actorz. Et tu adde glo. in dem.
qz in v. oblatos. de appel. que videt etia te
nere. q expensis actoris. ¶ Si aliquis interro
garet te statutu imponit pena traheri aliquez
ad certu iudice. qn dicat aliquis trahi quid
diceret. Et dicas q p solaz citatoez. vt nota
biliter p batur in c. significatibus. eo. ti. z vi
de Bar. in l. amplu no peti. ff. rem ra. ha. vbi
eleganter loquit de multis similibus. ¶ Nota
glo. magna in dic. c. significantibus. qz ponit
practica libelladi. z late p doc. post glo. z pclu
de in actione reali in iudicis singularibus. q
actor dz exprimere tales circustantias ex qui
bus certu sit quid intendat petere actor. z vi
de Bar. in l. si rem. ff. de rei ven. Hoc tñ lumi
ta pcedere in re certa. secus si est incerta. vt qz
debeat in gne. vel alternatiue. qz tunc sufficit
petere in gne vel alternatiue. notat Barto. in
dic. l. si rem. Et no tradas obliuioni id qd no
tabiliter ibi dicit Bar. q si no exprimant qli
tates rei. nec fuit a principio obiectu ante gna
litate libelli. q si ex p batoibus potest certifi
cari hoc sufficit. als feretur snia ptra actorz.
Et ego allego glo. ordi. in l. j. s. si quis argen

Significatibus

tum. ff. de positi. ¶ Et nota q si petis simplici
terres. videt peti tota fm Alb. q allegat Bar.
hoc tenere in l. de pupillo. s. qui nunciat. ff. de
ope. no. nunc. Et tu adde Bar. in l. pomponi
s. sed si is. in fi. ff. de pcura. ¶ Et nota p decla
ratone p dictoz q vbi incertitudo causat ex fa
cto aduersarij vel aliunde. excusatur actor. et
pcedit libellus gnalis. l. j. s. qz aut. ff. quozuz
lega. z ibi dicit Bar. p menda memorie stare
gula. Et sic pcedit libellus peto rem tradi vel
interesse. nam incertu est vtrum velit tradere
rem vel interesse. l. j. ff. de actio. empti. ¶ Nota
etia ex dicta glo. q pcedit libellus dico rez ad
me spectare iure domini vel quasi. Qui adde
glo. in c. abbate. de re iudi. in vi. in s. alie. illi
tu. de actio. Bar. in l. z an eandem. s. actones.
ff. de excep. rei iudi. ¶ Et nota ex eadem glo. q
ages rei vdicatoe si succumbit non potest age
re ex noua causa qn egit gnaliter nulla expsa
causa. qz totu ius suu videt i iudiciu deducit
se. Secus si expsesit certa cam. tunc no obsta
bit exceptio rei iudi. Hoc tñ limita non pcede
re qn plures actiones oriuntur ex eadem causa.
qz tñ si intentat vna actio z succumbit. non
potest agere ex alia. l. duob. s. colonus. ff. de
iureiuran. z addenota. p Bar. in dic. s. actio
nes. ¶ Et no omitas glo. singulare in dic. c. ab
bate. q qn libellus fuit alternatiuus. qz peto
rem ad me spectare iure domini vel quasi.
quacumqz parte alternatiue pbaueit obine
bit actor. Sed si deficiat in vna. z absoluitur
reus. poterit postea intentare aliam partem
distinctione. Sed Bar. in dic. s. actoes. restrin
git illam glo. qn psecutio fuit specialis. vt qz
distinguebat dominiu. a publiciana. secus si
psecutio fuit gnaliter. vt qz dicebat rem ad se
ptinere. qz vbi ptinere est latu. l. s. bz ptine
re. ff. de vbo. sig. Alb. aut insurgit ptra Barto.
qz videt deducisse soluz dominiu. z ideo suc
cumbes poterit agere publiciana. Sed ptra
Alb. est glo. in dic. l. s. bz ptinere. vbi dicit vel
quasi dominiu. z adde etia glo. de hoc vbo in
s. si quis intentoe. ff. de iudi. ¶ Et p declarati
one que sunt iudicia vniuersalia z gnalia z de
practica libellandi vide Bar. in l. j. ff. de eden.
¶ Et tu canonista scias q actio vniuersalis di
cit que datur ad aliquid qd de suo significa
to multa in se ptineat. vt est hereditas. vel bo
noz possessio. z sic de similib. ¶ Actio gnalis

est quando quis petit reddat rationem alicuius generalis administrationis. ut est actio negotii a quo gestorum. tunc de. et lites. **L** Nota etiam ex dicta glo. an et quando libellus possit mutari. emendari. vel corrigi. Et pro declaratione istorum terminorum vide Bar. in l. edita. C. de eden. et nota quod emendare. est corrigere refecare supflua. mutare vba sua remanere. addere vel detrabere et declarare obscura. Mutare autem est quando quis vult ab actione proposita desistere. et aliam proponere. **E**t nota glo. dum querit an mutatio seu emendatio libello debeat reus habere novas inducias. Et addit quod sic. quando non potuit deliberare in primis iudiciis. Et quod libellus generalis procedat si non excipiat. habet in l. si. C. de anna. excep. et est tex. in dic. abbate. §. secus. qui esset scribend⁹ litteris aureis fin. **A**lb. **N**olo omittere quedam dicta singularia que colliguntur ex dictis doctorum in. c. si. Et primo quod libellus non est admittendus si causa expressa non potest duci de iure. licet et aliquo accidenti possit iustificari. nisi illud accidens exprimat. cape c. m. Episcopus petit aliquid episcopale ab ecclesia quam tunc fitetur esse exempta. talis libellus non admittitur nisi tales causas exprimat que ad hoc sufficiant. ut quod prescripserit. Et adde si quis notabiliter voluit. Inno. de citatione. in. c. ij. de dilat. et ideo dicit Inno. in. c. ex parte abbatis. de priuile. quod libellus non est admittendus si causa expressa non est sufficiens. **S**ecundo nota quod sufficit libellus concludere in specto iure communi. non autem est necesse exprimere et iustificare et causas specialibus seu ex iure speciali et singulari. quod potius pertinet solemnitatem actus. sed hoc reservatur in processu. et ideo si peto a prelato. satis est exprimere causas mutui. nec est necesse exprimere quod pecunia sit versa in utilitate ecclesie. vel quod canonicis presententibus. hoc enim probabitur in processu. **T**ercio nota. quod libellanti sufficit causas agendi exprimere. nec tenet exceptiones excludere quod petit reo petere. puta quod non fuit sibi satisfactum. vel prescriptum. si tamen actor poneret exceptiones legitime rei ipsam non tolleretur allegando aliquid. non est actor audiendus. puta si diceret peto decem quem mutuaui. et mihi es obligatus non obstante pacto de non petendo quod feci. nam ex hoc apparet libellum iniustum. ex quo non enervatur illud pactum. ut quod erat minor. vel dolo inductus.

vel quid sit. **N**ota etiam duo pulchra dicta per declarationem et ampliationem ter. in. c. de litis contestatione in vi. Primo quod exceptio peremptoria non debet admitti ante litem prestatam etiam si peremptoria offeratur in preteritis. Secundo quando exceptio peremptoria est notoria non expectatur necessario litem prestatio. sed potest opponi ante. nam ex quo ius petens reo est notorium non debet iudex pati venire in iudicium. ut singulariter dicit doctor. in dic. c. si. **E**t nota quod si in libello exprimat una causa. et postea alia. succubir actor. Bar. in l. j. ff. de eden. et est tex. in l. habebat. ff. de insti. **I**n Ru. de cau. posses. §. circa princi. adde. quod si testator legat suas possessiones vel possessionem rerum suarum. non videtur sentire de mobilibus rebus. licet ille dicantur proprie possideri. ut per Bar. l. rem que nob. in l. si rem mobilis. ff. de acqui. posses. cum propter communem usum loquendum non veniunt qui non accipiunt res mobiles per possessionibus. de quo per Cynum. et Bal. in l. si. C. de dispensa. per Bar. in l. v. cor. §. let. gauerat. ff. de legatis. in. et Allec. in l. j. ff. de acqui. posses. **I**n eadem Ru. in §. si. non probant testes deponentes super negatiua. Adde quod negatiua debet esse coartata loco et tempore ut testes probent. de quo per glo. notabili in. §. si vero abfuerint. in §. vidisse. de heredi. et falc. per Bart. in l. j. §. ij. ff. de iuri. actu. et prima. et quod licet probetur ista negatiua quod talis non est soluendo. pulcre per Bar. in l. in illa stipulatione. ff. de §. bo. obli. et quod aliquis non sit in matricula. per Bart. in l. non aliter. in l. petitorem. C. de aduoca. diuer. iudi. in l. si. C. de iure iuran. ubi dicit quod per inspectionem matricule. adde etiam glo. ordi. in l. cum de lege. ff. de peremptoria. de qua glo. per Bar. in l. si. §. licentia. C. de iure delibe. in rubri. ff. de ope. noui. nunci. in l. is potest. ff. de acqui. her. in l. si vero. §. qui pro rei. ff. qui sancti. co. gan. in l. si pstante. in. q. prime pris princi. palis. ff. solu. matri. in l. perficiuntur. §. codicilli. ff. de codicilli. et per Bal. in l. si. C. de iure iura. **I**n eadem Rub. in §. dum allegat Bar. in l. non soluz. §. sed ut per Bar. ff. de ope. noui. nunci. Adde Bar. in l. etiam actum. ff. de nego. gesto. in l. libello. ff. de accu. in l. j. §. si. cum l. sequent. ff. de incendio rui. naufra. ter. et ibi Bal. in l. matres. C. de pba. **Q**uod debes scire quod text. in. c. i. circa principium in ti. quibus mo. seu. amir. dicit quod vasallus debet amittere feudum si cognouit

caraliter vxorem dñi vel se exercuit. Quid si ipm peniteat postq̃ exercuit vt cōcumberet secum. an debeat priuari. Et dicas q̃ nō. glo. est notabi. in dic. c. j. in p̃. exercuit. ex eo q̃ de stitit p̃ penitentiā. secus si p̃ impossibilitatem. quā glo. itellige qñ vltra cogitatū laborauit. sed nō deuenit ad aliquē actū. et tñ si ipm pe niter nō puniatur. de quo est etiā ter. et glo. in. c. j. s. si voluerit. in ti. de capi. qui curi. ven. sec⁹ si ad aliquē actū deuenisset. in dicto. c. j. s. j. et qz est pulchra materia an et qñ in delictis habe at locū penitētia. in sequētib⁹ ru. adducuntur tur nou nulla pulchra.

De lris contestatione.

q̃ Via post libelli oblationē sequitur li ris prestatio. ideo posita est ista Rub. in loco suo. Et diffinitur lris prestatio sic. Lris prestatio est fundamentū iudicij p̃ peti tionē in iure positam. et p̃gruam responsionē securā animo cōtestandi lites factā. quo omis so si in figura iudicij. pcedatur verant inani bus laboribus et sumptibus litigantes. Hec diffinitio ponit p̃ hosti. sup glo. qui declarat singla vba. et refert Alb. Et nota ex ter. in. c. j. modū p̃badi negatiuā. qñ est restricta ad cer tuz locū seu certā scripturā. nam p̃ inspectionē actorū p̃bat iudiciales solemnitate nō interue nisse. et qz dicit Alb. nihil allegas q̃ ex inspecti onematricule p̃bat q̃ aliquis nō sit matricula tus. adde tu ea que dicta sunt in fine pceden tis rubrice. Et nota ex eo. ter. vnū fundamē tū in hac materia q̃ ad hoc vt inducatur lris prestatio p̃ responsionē factā ad petitionē. op ret q̃ petitio fiat in iudicio. nō ergo sufficit q̃ libellus mittat ad locū rei. nisi postea reiteret petitio in iudicio. Et nota ex intentōe glo. j. q̃ vt inducat lris prestatio. oportet q̃ respon sio fiat ad petitorē. qz ille qui petit dicit se vel le litigare. et respōdendo ad eā habem⁹ contes tationē. i. simul a contestationē. Et tene opinio nē glo. quā sequit⁹ Anrbo. de bu. et Alb. licet aliqui aliter loquant⁹. et teneas etiā opinionē q̃ prestatio potest fieri absente parte. ex quo obtulit libellū et p̃sistit in sua petitione. Item q̃ tps interuallū inter oblationē libelli et re sponsionē nō viciat. Itē q̃ nō requirunt ver ba in prestatione faciēda. sed satis est porri gere libellū p̃nentez narratiōem et petitorē.

et q̃ responsio sequatur. et ista fuit opinio do minor⁹ de Rota. quā sequitur modernī dic. c. j. licet hosti. et Bart. aliter loquant⁹ de quo p̃ Bar. in. l. j. C. eo. Dicit tñ Bar. ibi q̃ omnes doct. tenet p̃trariū. et tene etiā q̃ non requirāt iudicis interrogatio. licet glo. hic aliter velit. Et nota q̃ nō solū p̃negationē sed etiā p̃ p̃fessionē inducat lris prestatio. vt tene glo. in dic. c. j. Cōclude tñ ex intentione glo. in. c. vduz. ij. de elec. Aut p̃fiteri oblatio libello. et tñ inducitur lris prestatio. secus si nondum oblatio libello. et hoc casu nō fertur snia diffi nitua. sed sit p̃ceptū reo vt soluat infra certū tēpus. intellige tñ si p̃fiteretur animo litem p̃e standi. posset em̃ p̃fiteri vt nō cogat⁹ sub ireu dictū. vt qz vult statim soluere. Et nota q̃ ex simplici respōsione p̃sumit anim⁹ p̃testandi li tem. etiā si nō dicat animo p̃testandi lites. Et ideo fm̃ dños de Rota. si reus respōdendo li bello actoris negat narrata p̃ut narrat⁹. et dv cat petita fieri nō debere. licet nō addat anio litem p̃testandi. nihilominus inducat lris cō testatio. Hoc tñ notabiliter limitat Alb. nō p̃ cedere vbi esset p̃ferendo q̃ talia vba appone rent. qz si non esset apposita nō induceret lris prestatio. Et multū solet dubitari quid si re us rñdeat anio nō p̃testandi lites. an impedi at lris prestatio. Et p̃cludet q̃ sic. qd̃ tñ limita nō procedere qñ reus premissa prestatione q̃ p̃ ea que dicit nō intēdit lites cōtestari. et anq̃ rñdeat iudex p̃tradicat. et postea rñdeat nō re petita prestatio videt⁹ rñdere anio lre prestā di. qz videt⁹ voluisse acquiescere snie interlo cutorie iudicis. de quo p̃ doct. in dic. c. j. et per Bar. in dic. l. j. et nota qz rñsio p̃t fieri anio p̃e stadi lites. et anio instruēdi iudicē. et sic presta tio nō est p̃traria facto fm̃ Inno. in. c. cii. D. de p̃stitu. Et si dubitat⁹ an p̃ exceptōis pem torie obiectū inducat lris prestatio. Et p̃cludet ex intentōe Bar. post glo. in dict. l. j. q̃ sic. qñ statim post narratiōē factā ab actore sequit⁹ rñsio rei opponētis exceptōez pemproziā. sec⁹ si post libellū oblatū reus ex interuallo veniat et p̃duceret suas exceptōes. Et hoc sequit⁹ etiā Anto. d. bu. in dic. c. j. quicquid voluerit Alb. Et nota q̃ regulariter nō p̃cedit libellus sine p̃clusionē. qz dicit debet peto reū cōdemnari vel similia vba. vt notat doct. in. l. j. ff. de eden. et iudex nō interponit officiū suū nō petitorē.

l. iij. §. hoc aut iudiciū. ff. de dam. insec. hoc ta
 me limitat nō habere locū coram pncipe fm
 A Zimo. in dic. c. j. qz coram pncipe narratio
 actoris et rēpōsio rei inducūt litiis ptestatōez.
 qz pntia ei⁹ supplet oēm defectū. l. oim. l. de
 testa. c. j. de transac. Fallit etiā in possessorijs.
 glo. no. i. q. iij. c. qz pñlatus. pcederet tñ li
 bellus qñ vltra narrata apponeret aliqd ver
 bñ pnegnās. sonās in pñlusionē. vt qz dicatur
 cōqueroz de iectio cui mutuaui decē et nō resti
 tuit. nam verbū cōqueroz bz vñ cōclūsiōis.
 dic. ē singulare Bal. in. l. edita. l. de eden. in
 repetitione paduana. xv. colū. l. Itē in crimi
 nalib⁹ pcedit libell⁹ sine cōclūsiōe. Bar. in
 l. quid ergo. §. pena grauior. ff. de his qui no.
 in. in. l. libelloz. ff. de accusa. in. l. ij. §. si pu
 blico. ff. de adul. qz agitur de vindicta publi
 ca. quo casu iudex ex officio supplere p̄t. ex q
 inferit singulariter An. de bu. in. c. exaiata. de
 iudi. qz in oibus casib⁹ in quib⁹ iudex supple
 re potat ex officio nō requirit pclūsiō in libel
 lo. et ideo si cōclūsiō esset inepta. iudex posset
 supplere sup narratis. de quo p moder. in. l. j.
 ff. de eden. libellus tñ rei nō requirit pclūsiō/
 nē Bar. in. l. j. ff. de excep. An. de bu. in hoc. c.
 j. ¶ Nolo omittere aliqua tanqz quondiana.
 quidā petijt in libello aduersariū cogi et p̄pel
 li ad soluedū. r. que sibi debebātur. nec petijt
 ipm pmo pdenari. an talis libellus pcedat. et
 Bar. tenuit talē libellū nō pcedere in. l. j. l.
 de execu. rei iudi. in. l. si cū nulla. ff. de rei iudi. li
 cet Albb. hic voluerit qz Bar. in dic. l. si cū nul
 la. teneat p̄trariū. eius opinio cōter dānat.
 qz petita executiōe videt p̄rius petita pdena
 tio. de quo p An. de bu. et Zimolā. in. c. exami
 nata. de iudi. et Bal. in addi. spe. in. ti. de sen. i
 xvi. col. Et p p̄firmatione p̄tra Bar. facit qd
 voluit Ly. et Bal. in auctē. dos data. l. de do
 na. ante nup. et facit tex. in. l. cū quidam. ff. de
 do. pos. vbi si aliquis petit bonozū possessio
 nē. dī ipam agnoscere. qz qui vult psequens.
 vult aīcedēs. p qd puenit ad illud. et glo. no.
 in. c. p̄stitut⁹. de relig. domi. quā ibi pōderat
 An. de bu. p nota. qz pcedit libellus in q mi
 nor de se esse lesūz p̄tra aliquē et petire. qz vi.
 detur et se petere in integrum restitui. qd notat
 Bar. in. l. ex diuerso. §. j. ff. de rei vendi. in. l. si
 pecuniā. in. iij. col. ff. de p̄di ob cām. dū alle.
 l. illud. ff. de acq. here. Et eoipō qz statuitur p

A mittit actū in q requirunt arma. vt occidere bā
 nitū. in psequetiā pmittit delatiōez armorū.
 vt tenet Jo. de pla. in. §. itē lex iulia. institū. §.
 publi. iudi. et idē Bar. in. l. ij. l. qz accu. non
 pos. qz libell⁹ iustitand⁹ ē si fieri p̄t. l. Nota tñ
 qz p̄postatio nō viciat fm Bar. in dic. l. j. vt
 qz dicit peto ei p̄pelli et ad p̄dicta p̄demnari.
 ¶ Nota etiā aliud qz sufficit libellū pcludere in
 pncipali. lz in lib⁹ pcludat in executiōe. et post
 pdenatōez poterit peti executio. glo. ē notabi
 lis qz ē p̄ma in de. auditoz. de rescrip. l. Et sci
 as qz p p̄bū creditur iudiciū liti⁹ ptestatio. vt per
 doc. in dic. c. j. et p Bar. in. l. j. l. codez. et p h
 facit glo. multū nota. in. c. ex litiis. de iureiur. q
 de q eque p̄iudicat p̄fessio de credulitate sicut
 de veritate. et ē optim⁹ tex. in. c. cū ad sedē. d re
 sti. spo. p q etiā tex. sing. vbi p Bar. in. l. si de
 bitoz. ff. de peti. here. qz p p̄bū dubito an res
 p̄tineat ad te. inducūt litiis ptestatio. Si ali
 qz r̄ndeat in iudicio p hec vba obprobriosa
 tu mētis. an sit facta litiis ptestatio. Et pclu
 de q sic. si talia vba fuerūt dicta aīo r̄ndendi
 libello. sec⁹ si calore iracūdie. vt qz fuit voca
 tus ad iudiciū sup illa re. nec p̄seuerat. sec⁹ si p
 seueraret. l. qd calore. ff. de reg. iu. fm doc. hic.
 qbus adde Bal. et mod. in. l. turpia. ff. de lega.
 j. l. Et nota glo. sin. i auctē. qz sel. l. Quō et qñ
 in. qz nō p̄t aliqz cogi litiē ptestari. etiā p̄is. lz
 ppter p̄tūmāciā p̄t iudex facere imissionē ex p
 mo decreto. p̄t etiā ei p sua cōtūmācia puni
 re. de q per Bar. in dic. auctē. qz semel. q dicit
 notabiliter qz ex q pars p̄is noluit iudici ob
 tēperare. p̄t iudex absqz alia citatione rēū no
 lentē litiē ptestari mulcare seu missionē ex p̄i
 mo decreto facere. ex qd⁹ cōcludas qz p̄tūmā
 in r̄ndendo libello nō habet p̄ confesso. sicut
 dī in positōibus. qz nolēs r̄ndere habetur p
 cōfesso. et videt qz de istis non fuerit memor
 Pau. de cas. in p̄silio. c. cū iij. vbi dicit qz iudex
 p̄t cogere p̄cise p̄tem ad litiē ptestadū. ne sit in
 eius p̄tate impedire diffinitiuā sniam. ¶ In
 Rub. de p̄fir. vti. vel inuri. §. in si. adde nota
 ra per Albb. in. c. p̄stitut⁹. de relig. domi. in. c.
 si. de postu. p̄la. in. c. q̄stitū. de reruz p̄mu. in. c.
 qm. de iure patro. et in sua disputatiōe incipit
 te ep̄s et quidā rector p̄mensis. in. ruij. colū. et
 et glo. in. c. j. x. dist. qz dī q papa nō potest diui
 dere ep̄iscopatu inuito ep̄o. ergo multomin⁹
 auferre. ¶ Vltimo an et qñ in delictis habeat

locū penitētia. habet in. l. qui ea mente. ff. de fur. vbi p. Bar. tibi dicit vñū notabile p. buz p. limitatio eillius ter. q. vbiq. aliq. incita tus delinquit a re sup. qua delinquit etiam in furto habet locū penitētia. t. ponit exempluz. q. si in domū scholaris veniūt galline aliene. et scholaris retinet eas mala fide aio comedē di. postea penitētia ducit restituit. admittitur pnia. Et vbi pena iponit ipso facto nō hz lo cū pnia. glo. est singul. in de. ne in agro. s. q. a vero. in ver. ipso facto. de sta. mona. quā dicit singulare Bal. ad h. in autem. habita. in vlti ma colū. C. ne fili. p. pa. [Nota etiā singula re glo. t. ibi p. Bar. in. l. si. ff. de rerū diuisi. per quā dicit q. si statutu disponat q. si q. volue rit corrūpere aliquā mulierez. capite puniat. intelligit statutu voluerit corrūpere. i. volun tate corrūperit. qd est singulariter notanduz fm Barro. ibi.

De lictis contestatione in sexto

Itu vis scire q. dicat pemptoria exce ptio. tu inuenis vide glo. in. c. i. in p. pemptorie. **D**efensio est q. tollit ipo iure actō em. secus ē in exceptioe. glo. ē in dic. c. in ver. defensionis. [Nota glo. j. in. c. fi. q. libell. est de subitāia ordinis iudiciarij. quaz potes addere ad ea q. dicta sunt in rub. de libel li obla. **D**erbū oportet ipoztat necessitate. glo. est in dic. c. fi. in ver. oportebit. **E**t quia ter. in. c. j. t. h. volūt q. p. oppōem exceptiois pemptorie nō impediāt lictis ptestatio nisi eēt exceptio lictis finite. de cui. natura est impedire ingressuz lictis. **D**olo adducere Bar. in nōnul lis locis. qui elegāter loqunt de istis exceptiōni bus q. habēt impedire lictis ingressuz. in. l. cū q. rebatur. ff. iudi. sol. in. l. si. ff. p. suo. in. l. omes. C. de pscript. xxx. an. in. l. si. ff. donec. C. de iure delibe. in. l. ex ptractu. C. de bo. aucto. in. pos. in. l. penul. ff. qui bo. ce. pos. in. l. papinian. s. si quis ipubes. in. l. mater. ff. d. inoffi. testa. in. l. si vnus. s. ante oia. ff. de pac. in. l. vir bo nus. ff. iudi. sol. in. l. si seruus. C. de his qui ad ecclē. confu. in. l. pzetoz. s. pteca. ff. de iniuri is. in. l. iij. s. quid ergo. ff. de alie. iudi. i. l. pau lus. s. i. ff. qui. mo. pig. vl' hypo. solui. in. l. ij. ff. ad velle. in. l. senatus. ff. d. accu. **I**n Ru. de cōba. cleri. t. mulie. s. in fi. dū tractat de no torio. adde Bar. in. l. si vo. s. q. p. rei. ff. q. satis

da. co. in auct. q. semel. C. quō t. qñ in. in. l. be redes palā. ff. de testa. in. l. ab accusatōe. s. nū aiaozes. ff. ad turpil. **V**ltio nota q. vbi pe na iponit ipo iure nō hz locū nisi delictū pfi ciatur. nec sufficit q. q. deueniat ad actuz ppin quū. aliter tñ punit arbitrio iudicis p incho atione delicti. s. singulariter pbat in. c. cū in cū ctis. de elec. iūcto. c. ppetue. de elec. in. vj. Jo. an. in regla. in penis. in mer. t. Bal. in autem. nouo iure. C. de pena iudi. q. ma. iudi. q. si ali q. tēauit corrūpere iudicē t. nō corrūpit non punit. **E**t hz reglariter in pena iponēda suffi ciat sol. affect. animi. si pueniat ad actū ppin quū. nec p. eo defecit qñ nō pfererit. s. p iporē tñ facit d. p. punit. actū pfectū. s. l. si is q. cū telo. C. de sicca. s. nō pcedit in penis positus p sta tutū. vt si q. occiderit occidat. dictū ē notabi le Bar. in. l. j. s. diuus. ff. de sicca. t. in dic. l. si is q. cū telo. t. pulcre p. Ab. in. c. j. de eo q. mit. i. pos. p. Bal. in. l. si fugitiui. C. de ser. fugiti. **E**t nō tradas obliuioi singulare dic. Spec. in. c. d. accusa. s. j. s. q. si post. q. oib. legib. punit. t. b. conatū ē derogatū p. gnales p. s. uetudinez.

De locato.

Liasq. ppter magnā similitudinez quā hz cū veditioe locatio. papa posuit Rub. de loca. post Ru. de emptioe t. vendi. t. modū discernēdi ptractū locatiois a venditōe. vide p. Bar. in. l. corē ferro. s. q. ma ximos. ff. de publica. in. l. cū in plures. ff. loca ti. [Nota ex. c. j. q. vbi cōstitutio penalis edi tur in fauore vni. nō incidit ptractiōis in pe nam si ille de cui. fauore agit p. sensu. per quē ter. potest decidi questio. q. si ep. p. capit. s. ex cōdicatiois pena debitori vt soluat creditori in fra certū tps. vt nō incidat in ex cōdicatioe de bitoz. si nō soluat creditore progāte terminū. de quo Abb. remittit ad notata in. c. pteca. ij. de spon. S. t. tu adde notata p. Bar. in. l. j. s. t. post opis. ff. de ope. no. nūc. in. l. curatores. ff. de offi. p. cu. cesa. t. qd no. glo. in. l. obliga tionū. s. cōditio. ff. de ac. t. ob. que facit men tionē de tali ex cōdicatioe. [Nota ex glo. ij. an ex istēs in studio cū scholarib. gaudeat eodē p uilegio. t. sic videt q. bñficiū pcessuz scholarib. bus ē datū t. moratib. in studio cū eis. q. lar go sumpro vocabulo pñt dicit scolares. remit tit tñ se Abb. ad ea que habent in aucten. bar

Acer sit inductu. et ibi tangit etiam quid in alio contractu quoniam quis obligauit ad faciendum certum quod per certa mercede. et in istis debet considerari causa et qualitas persone. sed in dubio fit solutio in fine. et adde glo. notabile in l. veditor. §. si co. stat. ff. de co. p. di. q. a principio dandum est salarii aduocato. Et nota secundum doctorem quod sicut fit diminutio mercedis per rata propter sterilitatem contingentem casu fortuito. ita fit augmentatio pensionis propter ubertatem contingentem casu fortuito. ut notatur per doctorem in dic. c. propter. et in dic. §. vis maior. habet exemplum. locauit molendinum ex quo solebat ductor recipere quinquaginta. nunc quia molendina sunt destructa recipit. c. fiat augmentum pensionis per rata. quod est notabile. quod per ratio non debet esse eadem dispositio. ¶ Nota quod sunt multa requisita ut emphyteota possit vendere ius sibi competens et meliorationes suas. quod ponitur in c. potuit. Et nota quod ille rex. quotidie allegatur quod ubi dies apponitur non est opus interpretatione ad probandum moram. ad id est rex. in l. magna. C. de contrah. et comit. stipul. ¶ Nota glo. l. q. decretalis de tractare materiam propter rationem Rubricae. aliter non esset per hunc situata. Et nota quod emphyteosis est proprie contractus per quem transfertur dominium in emphyteotam reuocato dominio directo apud ipsum dominum. et aliquid soluitur singulis annis ipsi domino. Et est emphyteosis nomine grecum. et latine id est quod melioratio. et sic dicitur quod emphyteota recipit rem meliorandam. ¶ Nota glo. in ver. alijs vendere. quod iste rex. non habet locum in donatione. et licet aliqui teneant per rationem. tene opinionem glose et est contra opinionem terit per solutur dominum. quod potest agere rei vindicatione si non soluat pensionem. de quo per Bar. et alios in l. si. C. de iure emphy. et per Bar. in l. p. uentionalibus. ff. de ver. bo. sig. ¶ Nota glo. notabile in ver. biennium. de clausula rato manente pacto. quod solui operatur respectu seruicis tractum. cui adde notata per glo. et doc. in l. ij. C. de iure emphy. ¶ Nota glo. in ver. expelli potuisset. quod dominus propria auctoritate per expellere emphyteotam per biennium non soluentem pensionem. de quo vide in l. ij. C. de iure emphy. Et videtur claudi quod si pcedit in colonum non soluere. secundum in emphyteota. Et nota singularem ex ea. glo. quod respectu locatōis seu alienationis tantam potestatem habet rector capelle solius quantum habet platus ecclesie collegiate cum collegio. ¶ Nota etiam ex eadem glo. quod propter vā-

nū rei emphyteoticarie non liberat emphyteota a pensionem nec a parte pensionis. nisi tota res perierit. de quo in l. ij. in fi. C. de iure emphy. et de cop. nio est contra secundum Albi. licet aliqui teneant primam partem glo. Et id est dicendum propter sterilitatem contingentem in fructibus licet maxima sit. si autem propter bella non possit fundus emphyteoticus colari. tunc emphyteota tenetur ad pensionem ut consilium collegii parauimus secundum Albi. quod requirit in l. ij. in fi. C. de iure emphy. ut substantia ipsius rei penitus leuatur. quod tunc limitat Albi. pcedere nisi quoniam non esset spes de recuperatione fundi capti ab hostibus. Sz aduerte. quod Alex. preceptor meus consilium pertrahit. quoniam soluit pensio correspondens fructibus in consilio. c. ij. in. l. i. Et ibi allegat multos doctores tenentes istam prem. et rex. in dic. l. ij. in fi. non dicit intelligi iudicare ut dicit glo. in l. non dubius. C. de legi. Et adde quod pulcre scribit Bar. in l. cum in plures. in pn. ff. loca. ubi si condici domum a te per hospitio tenendo. et propter bellum non potuerunt venire mercatores. de fieri remissio mercedis. Venit nota quod licet remissio fiat propter sterilitatem. non tamen fit propter viciositatem fructuum. rex. est nota. et ibi per Bar. in l. ex p. du. cto. §. si qua. ff. loca. ¶ In Rub. de de. p. u. §. in vii. nota glo. in ver. iudicia. adde notata per Bar. in aucten. h. locū. L. si mulier secundo nup. in l. mulier. §. cum proponeret. ff. ad trebel. ubi si testator relinquit uxori legatum si caste et honeste vixerit. trahendo ad secunda vota de castitate viuere. et ideo oportet quod dicat et vitam vidualem seruauerit. ¶ Ultimo scias quod non puniatur attentio quoniam agit de pena civili. rex. est nota. in l. vulgaris. §. qui fur. ff. de fur. et ibi per Bar. qui dicit quod puniatur extraordinarie tantum de extraordinario crimine. per rex. in l. seculari. ff. de extraordi. crimi. que rex. dicit singula. Bal. in l. si quis non dicat rapere. C. de epis. et cleri. in tertia oppositione. quod licet debeat puniri latro inuictus in domino qui non dicit cepit aliquid tangere. Et dicit Bar. quod licet ille qui vadit animo furandi et non furatur. non teneatur civiliter. dic. §. qui fur. tamen extraordinarie puniatur. Et quod non puniatur attentio ubi agit civiliter. allego tibi glo. et Bal. in l. si constituit. L. fin. regum. et rex. in dic. §. fir. ri. allegat Bar. in pulchra questione in l. q. possessionem. ff. de vi et vi armata.

De maiestate et obedientia.

De rebone 2 apud l. p. in 2. quare §. iur. h. omnia ff. h. omnia

Secunda Pars De maiestate et obedientia

cipē secularē. nō ecclia. et ideo Ambrosius ep̄s
 excoicauit impatores. c. duo. xvi. dist. Secūda
 rō est. qz ep̄s p̄est sp̄alib⁹ et aniab⁹. p̄nceps
 vero secularis p̄est tp̄alib⁹ et corpib⁹ q̄ sunt
 inferiora. c. solite. h̄ eo. ti. et t̄to q̄s maior est
 q̄nto digniorib⁹ et meliorib⁹ p̄est. vt in dic. c.
 solite. et in aucten. de defenso. ciuita. ¶ Nota
 glo. in. c. om̄es. cui de iure debeat rex cōfiteri.
 ¶ Fui semel rēq̄situs si in iure habebat q̄ p̄
 de terra sic honorabilior. dixi q̄ sic. allegauit te
 xū in dic. c. solite. Et nota q̄ ille rex. q̄d iudic al
 legat q̄ verba generalia sunt generalit̄ intelli
 genda. et vbi lex nō distinguit. nec nos distin
 guere debem⁹. Ad idē rex. in. c. si romanozū.
 p̄r. dist. q̄d t̄m intellige n̄s. subf. taliq̄ cā restri
 gēdi. vt si sequitur aliqd absurdū. vt ibi. ¶ No
 ta glo. in dic. c. in ver. tāq̄. vt diligēter p̄derē
 tur h̄ba posita in aliq̄ dispōne. ¶ Nota q̄ or
 dinati a papa debēt alijs p̄ferri. h̄ verū nisi
 aliq̄ clerici eiusdē ordinis sint in maiori digni
 tate. vel digniores vel peritiores s̄m Jo. an.
 in. c. p̄ tuas. q̄d dictū est nota. s̄m Alb. Et no
 ta q̄ inter eq̄les ordine ille p̄ferendus est qui a
 maiori recepit. vt in dic. c. per tuas. et intelli
 ge etiā si postea recepit a maiori. L. Et nota glo.
 i. in dic. c. p̄ tuas. q̄ magis honorādi sunt pla
 ti exemp̄a q̄ non exemp̄a. qz et q̄ papa voluit
 eos honorare eximēdo. nō debent subditi de
 dignari eos iter ceteros honorare. et facit rex.
 in. c. ad aplice. de p̄uiri. in. vi. et vult glo. q̄ p̄fe
 ratur nō exemp̄o. etiā p̄mo p̄moro. q̄d ē no
 tabile. L. Nota etiā ex eadē glo. q̄ ordinat⁹ a
 papa nō p̄t ab inferiori deponi. glo. tenet con
 trariū in. c. filiū. j. q̄. i. Sz opinio hui⁹ glo. est
 magis cōiter approbata. Sz tu potes dicere
 p̄ p̄cordia s̄m Jo. an. q̄ hec opinio glo. proce
 dit in ordine. alia opinio in b̄nficio. qz recipi
 ens b̄nficiū a papa p̄ illo p̄uari p̄pter supueni
 ens crimē. Et idē videt̄ tenere glo. in. c. j. de cō
 fir. vii. vel inuti. ¶ Nota q̄ quis p̄t esse cōui
 ctus aut p̄tumar sine citatōe. vt p̄bat in. c. in
 ter q̄tuor. et h̄ p̄t p̄tingere si p̄ns sine citatōe
 fuisset p̄uictus. qz p̄tra p̄sentē nō req̄rit cita
 tio. vt d̄t Jo. an. in. c. si. de elec. in. vi. p̄tumar
 aut p̄t esse sine citatōe si occultat se vt citari
 nō possit. c. qm̄ frequēter. vt lite nō p̄el. et an
 p̄ns in iudicio sit citandus ponit Bar. in. l. j. ff.
 de in ius vo. Bal. et Salicet in rub. C. eo. Et
 istud dictū Jo. an. allegat etiā Bal. in. l. i. ne

quicq̄. s. vbi decretū. in. vi. colū. ff. de offi. pro
 consu. et lega. Alb. in. c. cuz cā. de offi. dele. Et
 videt̄ cōcludi q̄ si litigator est p̄ns et vult lit
 gare nō est necessaria citatio. s̄ p̄tra p̄sentem
 inuitū ē necessaria citatio. Et adde dictū no
 tabile Bal. in aucten. si oēs. C. si vt se ab h̄re
 di. absti. q̄ statutū requirēs citatōem verifica
 tur in p̄ntia. et h̄ refert et sequit̄ Alex. in. l. si. in
 p̄m. C. de p̄cura. ¶ Nota glo. in ver. citati. in
 dic. c. inter q̄tuor. qz soler multū allegari q̄ si
 volo agere p̄tra subditū vt mihi obediat. nō
 debeo dirigere libellū p̄tra eū. s̄ p̄tra illū qui
 possidet in eo obedientiā. Et p̄clude breuiter
 sic q̄ possuz agere p̄tra subditū vt t̄m sibi sen
 tentia p̄iudicet. possuz etiā agere p̄tra supiorē
 obedientiā possidentē. est t̄m bonū p̄siliū q̄
 oēs vocent. vt sic finia pariter p̄iudicet oib⁹.
 Et nota vñū pulcrū dictū Inno. et Alb. q̄ pec
 catille q̄ a subiecto alteri requirit obedientiā.
 c. placuit. xvi. q. ii. Et nota etiā aliud pulcrū
 dictū p̄ limitatōne. l. j. C. vbi in rē actio. q̄ si
 subiectus noiat dñm in iudicio illo nō veniē
 te non datur actori vera possessio s̄m Inno.
 ¶ Ep̄iscop⁹ vult facere synodū. q̄ro q̄ debet
 ire. Et respōdet q̄ b̄ntes curā tenet ire. aliū nō.
 vt habet i. c. q̄d sup̄ his. vbi p̄ Jo. an. q̄d t̄m li
 mitat ibi Alb. nō p̄cedere. qm̄ ep̄s veller in sy
 nodo tractare de reformatōe mor. vel aliquid
 cōcernēs totū cler. ¶ Nā t̄m om̄es clerici ciui
 tatis et dioecesis tenent ire. ita t̄m q̄ ecclesijs nō
 subtrahat diuini officii. de q̄ p̄ Inno. in. c.
 graue. de p̄ben. ¶ Tu debes scire dispōn. m. l.
 om̄es populi. ff. de iusti. et iure. q̄ laici p̄nt dis
 ponere p̄tra legē impatoris. h̄ t̄m nō p̄cedit in
 ep̄o qui etiā in synodo nō p̄t statuere p̄tra ca
 nones. Lex. ē in dic. c. sup̄ his. q̄ semp̄ allega
 tur. de quo p̄ Jo. an. in. c. si. de offi. Archi. c.
 si. de appel. in. vi. Et t̄m allega ter. singu. de iure
 ciuili in. l. formā. C. de offi. p̄fec. pro. orie. Et
 nota q̄ i dic. c. sup̄ his. ponit per glo. et docto
 res an et qm̄ abbates et aliq̄ teneantur ire ad sy
 nodū ep̄i. Et nota vñū pulcrū dictū Inno.
 q̄ nō tenentur subditi ire ad synodū qm̄ notori
 um est. q̄ ob cām in iustā sit p̄gregatio. Adde
 etiā aliud notabile dictū Inno. in. c. ij. de dila
 tio. q̄ si in citatōe exp̄mit cā iniusta. vel de in
 iusticia notorie apparet. nō tenet citat⁹ cōpa
 rere. ¶ Adde etiā notabile dictū eiusdē In
 no. in. c. in q̄ s̄tōi. de sentē. excoi. q̄ q̄s nō tenet

Om̄es

Solite

per tuas

Quia quē p̄mpt⁹ h̄m
 vult t̄m p̄bidiū honorat

Si p̄t sibi n̄m p̄t q̄d
 inuit⁹ deponi. et p̄t
 deponi h̄ h̄m h̄m
 p̄papa vult h̄m
 Inter q̄tuor

obedire etiam pape quoniam mandatum suum est contra
deum. vel timetur futurum scandalum. et facit rex. in
c. cum in ecclesijs. hoc eo. ti. qui rex. pbat quod pri-
or regularis habet preterem ecclesie etiam subdi-
tos. qui rex. est memorie commendatus fm Ab.
Et quo potes colligere quod platus circa episcopum
habet preterem ecclesie etiam subditos suos. qui rex.
etiam pbat iuxta glo. j. quod etiam regulares possunt co-
pelli ad promittendum obedientiam eorum plato p iur-
amentum si prius reddiderint se suspectos. vel con-
tumaces in obedientia standam. Probat etiam
notabiliter rex. ille quod si regularis non possit con-
stringi per censuram. sed excludi a consortio aliorum. quod
non intelligit quod debeat detrueri in carcere. ita quod
non sit cum alijs neque in dormitorio neque in refe-
ctorio. sed quo in. c. si. de regu. l. Nota glo. iij. q.
allegat an per instrumentum possit pbari crimen
vide que dicta sunt in rubric. de iudi. et nota in
alio casu in dict. c. cum in ecclesijs. fm Ab. quod ubi
agit de modico preiudicio creditur lris auctoritatis
plato. Sed ubi agit de magno preiudicio faci-
unt solus aliquem pbatioes. Et Ab. adducit
notam per Innocentium in. c. in pntia. de renu. quod lre p-
latorum facit semiplenam pbatioes. quod dicit esse
notabile. Et nota vnu casum notabile in quo
semel prius admittit de nouo ad iurandum. quoniam
iuramentum tendit ad sui preiudicium. glo. et nota.
penulti. in dict. c. cum in ecclesijs. et iste rex. iuncta
sua glo. quotidie allegat ad b. l. Nolo quod tra-
das obliuioni vnu dictum singulare quod Cardina-
les habent in titulo suo et in ecclesijs subditos titu-
lo iurisdictionis episcopales. vnde habent correctores et pre-
terem fulminandi censuras ecclesiasticas et cetera
que sunt iurisdictionis episcopalis. rex. est singularis in
c. hys qui. eo. titu. sed probat etiam singul. rex. ille quod
clerici capellam subiectam alicui plato sunt sub-
iecti illi plato rone ecclesie. vnde ab eo possunt corrigi
et excoicari. et intellige quoniam capelle sunt subiecte
pleno iure. Et nota glo. si. in dict. c. quod ponit
regulam et exceptioes quod capellam sede vacante suc-
cedat plato. de quo etiam in. c. cum olim. eo. ti.
Et nota quod penitentiarius deputatus a caplo
potest absolvere in casibus reservatis episcopo. vnde p-
bat ista glo. et habet. c. i. eo. ti. in vi. l. Scias
quod licet abbatissa non possit excoicare moniales.
tamen in illis habet iurisdictionem. rex. est in. c. dilecta.
potest tamen implorare officium superioris ut excoi-
cet inobedientes. vel vniuersam suam suam excoi-
cet ut ibi. Et nota ibi glo. ij. quod licet abbatissa

sic capax collatoris beneficio. non tamen capax po-
testatis clauis. l. Nota vnu pulchrum dictum quod
ponit doc. in. c. dilecti. p. illi rex. quod non potest
princeps vnu castrum vel ciuitatem sibi subiectam
alteri subdicere inuitis auctoribus illius loci. et ideo
dicitur notabiliter Innocentius in. c. auditis. de pscript.
quod sicut interest domini non perdere subditos. ita eorum
interest subditos non perdere suos dominos. quod est
notabile. et ideo dicitur singul. rex. in. c. impiale.
S. preterea ducatus. de phibi. aliena. seu. p. Fe-
derici. quod dominus feudi non potest inuito vasallo
dominium in alium transferre. ne iuste vasallus cogatur
habere alienum dominum. Et tu adde glo. singulare
in. l. inuit. ff. de fideicommissis. liberta. Et nota
per Bal. et modernos in. l. ij. ff. solu. matri. in. l.
debito. C. de pac. Et videtur vera conclusio quod
possit fieri ex aliquo causa necessitate. l. Nota. etiam vnu
ex dict. rex. quod est memorie commendatus fm Ab.
quod ab actu extraiudiciali gesto inter aliquos
potest tercius appellare si sentit se pregruari
vel ecclesiam suam. l. Nota ex glo. i. iuncto text. quod
non solum potest appellari ut euitetur preiudicium iur-
is. puta ne sua transeat in rem iudicatam. sed etiam
ut euitetur preiudicium facti. ne de facto molestetur.
facit quod habet in. c. puenit. de arbi. l. Nota quod
sede vacante capellam succedit in preterem preiudici
electores plato inferiorum. rex. est singularis in. c.
cum olim. Et nota quod confirmatio in omnibus preiudici-
tis inferioribus spectat ad dyocesannos loci et
etiam abbatibus. de quo rex. cum glo. in. c. i. xvij. q.
ij. l. Nota glo. ij. que ponit regulam et casus ex-
ceptos. quod capellam sede vacante succedit in iuris-
dictione episcopali. Et nota quicquid dicat glo. quod capi-
tulum succedit in preterem dandi licentiam electo in
platum alteri dyocesi. Sed an succedat in preterem
te visitandi totam dyocesim et inquirendi crimina. de
quo est glo. notabilis in cle. j. de here. in v. capli.
Et conclusio est quod preterem specialiter inquirendi contra aliquos
diffamatos bene transit. l. In scis quod episcopus visi-
tat monasteria monialium exempta auctoritate
aplica. ut in cle. ij. de statu regu. nunquid hoc
transeat in capellam. Et videtur magis contra conclu-
di quod non. quod capellam non succedit in his que com-
petunt episcopo iure speciali. Et adde quod voluit In-
nocentius in. c. ad abolendam. de here. Ex quo sequi-
tur quod tu habes pulchram limitationem ad iura
que dicunt quod capellam succedit in iurisdictione episcopali
quod istud preiudicium in iurisdictione quam habet episcopus iure

Dilecti

et hoc in pntia fuit

in hoc et factum fuit

et in omnibus

Cum olim

quod hoc non facit autem

quod hoc non facit autem

quod hoc non facit autem

proprio. Et nota vñ dictū singulare dñorū
de Nota. qd sequitur Alb. q caplm nō potest
pretendere pscriptōem in his in quib⁹ nō succet
dit de iure pñuni sede vacāte. Et intellige vt
exerceat sede vacāte. qz sede vacāte nec incho
ari nec currere nec finiri potest pscriptio. qd ē
notabile. Et videtur etiā pcludere q caplm
posset recipere resignatōem beneficioꝝ. Nota
etiā q caplm sede vacante potest facere statu
ta dñtrīgencia totā dioecim. verū est q ep⁹
potest illa reuocare. Nota etiā q caplm pōt
dispensare in casib⁹ in quibus poterat ep⁹.
Nota etiā q si ep⁹ hz aliquā iurisdicōem ex
p̄suerudine q succedit caplm. q illā habet vt
ep⁹. si aut ep⁹ hz interesse alicui electōi ex cō
suetudine nō succedit caplm. Nota etiā q
caplm potest facere p̄mēdas ecclīaz saltē do
nec ecclīe fuerit p̄uilegiū p habentem p̄tatem.
de quo p Jo. an. in. c. ne sede vacā. in vi. Mō
tñ succedit caplm in p̄uilegijs indult⁹ digni
tati ep̄ali. nam p̄uilegiū nō debz excedere p
sonā p̄uilegiati. c. sane. de p̄uilegiis. Nota etiā
q videt̄ verior opinio. q caplm possit cōcedere
re indulgentias tenēdo illā op̄inione q sit iur
isdicōis. qz caplm succedit in iurisdicōem.
nec distinguit̄ inter volūtariā z p̄tenciosam.
Nota etiā q caplm potest dare p̄fessorem qui
absoluat in casib⁹ referuatis ep̄o. Nota vlti
mo q si ep⁹ habet p̄tatem doctorandi ex p̄i
uilegio speciali nō succedit caplm. Sec⁹ si te
nemus illā op̄inione q habeat talē p̄tatez de
iure cōi quā tener Hosti. fm Alb. qui allegat
etiā glo. in de. ij. de magist. qui tenet p̄tatiū.
Et vide que dicta sunt in ru. de cleri. nō res. in
fi. z nota p̄dicta qz sunt quotidiana. Est cō
suetudo in quibusdāz locis q canonici p̄uile
recepti p̄ferant̄ in sedibus postea receptis. licz
posteriores sunt maiores in ordinē. ista p̄sue
tudo nō valet. vt pbat̄ in. c. statum⁹. z ibi p
doct. Nota q videt̄ pcludi in. c. cū inferior.
p illū tex. q si archidiacon⁹ hz iurisdicōez co
ercendi crumia p̄missa infra certos limites. et
ep⁹ si ibi delinquat nō potest illū punire.
potest tñ extraneū ep̄m punire. Et idez pclu
dit̄ in archiep̄is ep̄o delinquēte in dioecesi sui
suffraganei. z archiep̄s delinquēs possit pu
niri allegat glo. ij. q. vi. c. i. Et vide etiā glo. in
de. j. de foro p̄pe. in v. p̄cedat. Nota ex ra
tōe glo. ij. in. c. si. q vbiqz subditi p̄nt p̄tatez

Caplm nō p̄tatez
vt pbat̄ in. c. cū inferior.
in. c. si.

Secundum
indistinctum

caplm p̄tatez
p̄tatez de foro
cū inferior

Cap f

dere aliquod interesse nō valet cōpositio fa
cta p solū dñm ipsi subditis nō p̄tencientib⁹.
Nota q allegat vñ dictū singulare Hosti.
qd refert Alb. in dic. c. si. q si partes dederunt
p̄tatem arbitratoꝝ arbitradī alie z balle. non
potest p̄tatez lesionis p̄ti reductio ad arbi
trū boni viri. Sed vide que dicta sunt in ru.
de iure iuran. Nota glo. in v. p̄sentitū. an z
qñ absentes canonici sint vocandi. Mo. etiā
ter. iura glo. in v. p̄sonaliter. q si aliquis cita
tur sic. nō potest mittere p̄curatoꝝ. cui adde
ter. in. l. si quis id quod. §. si. ff. de iurisdic. om.
iudi. in. l. furti. §. si. ff. ar. fur. ecclā. i. v. suis ma
nibus. Delahs mander. in. c. quāuis. §. offi
ordi. in vi. in v. vel p se. vel p p̄curatoꝝ. glo.
in. c. cū ex eo. de elec. in vi. in v. p̄sonaliter. ter.
in. l. iubemus p bāc. C. de ero. mili. anno. lib.
xij. in v. sua manu. z qd ibi delegat̄ p Bart. in
c. ij. de here. in vi. in v. p̄p̄is manib⁹ extum
lent. in. c. vniuersitatis. in v. p̄p̄ia persona. de
senten. ex cōi. in. c. si vero. eo. tñ in v. p̄p̄ia dū
taxat manu p̄stitit iuramentū. in. c. quod de
his. eo. tñ in. c. cū parati. in fi. de appell. in ver.
p̄p̄ia p̄sona. vel p nūcios. ter. cū glo. notabi.
in. c. sciendū. xxvij. q. i. in v. p̄p̄ie sponsionis.
nota bene omnia ista. Adde ad quedā que di
cta sunt §. ter. in. l. ij. ff. de alb. scri. p quem di
cit Bar. q canonici recepti auctoritate pape
p̄ferunt̄ in sentencijs dādis alijs canonici
electis auctoritate legati. Hūc etiā tex. alle.
Roma. in. l. si vero. §. de viro. ff. solu. matri.
in. xlij. fallentia. q postea doctorat⁹ ab impa
toꝝe p̄feret̄ antiquoꝝ qui aliunde ab inferiore
dignitatē habuit. p quo in allega optimū ter.
in. c. h̄y qui. de p̄ben. in vi. z glo. fi. in. l. resti
tuende. C. de adu. diuer. iudi. In Rubri.
de cleri. nō res. in p̄uilegiis dñi alle. due glo. de
iure ciuili. adde q ille glo. alle. ad hoc q suffi
cit q testes pcludat̄ fm q frequēter accidit. z
ideo Bal. in dic. l. neg. C. de pba. z in. l. data
opera. in. xvij. colū. C. qui. accu. nō pos. dicit
q sufficit q testis dicat q scolaris de nocte fre
quēter intra bar domū alicui⁹ mulieris. qz nō
p̄sumit̄ q secū dicat ordinē dñicam vel salu
tatōez angelicā. de quo etiā p Bal. in. l. cū mu
lier. ff. solu. matri. in auctē. quas. actiones. C.
de sacrosan. ecclē. z in. l. si. ff. de here. insti. vbi
dicit q illa mulier est meretrix p̄sumptiōe vi
olenta. de cuius domo visus est exire scolaris

Et Balloquit de scolariis. q. ipi magis q. alij quando sunt in vniuersitatib. diligunt mulieres. In ead. Ru. in v. de fidei. q. mediat. r. i. s. q. uero et notabil. quid de litteris que dicunt credentia obligat scribent. Et p. clu. de reb. que eleganter scribit Bar. in. l. lucius. ff. de fidei. q. q. si sunt multuz gñales. vt tali latoz p. sentia dabitur fides in his que vo. bis dixerit. tunc vigore eaz nō poterit agere in preiudiciū scribentis latoz ip. s. q. iste littere sunt magis p. mediat. de quo in. l. si. C. q. cū eo. hoc tñ singl. riter limitat nō pcedere qñ il. le p. quo scribet at erat factor seu institor scri. bētis in aliqua mercatū. q. tñ videt dicere q. ei adhibeat fides in negotio illius mercantie. cū habet nota. in. l. cūcūq. s. s. z cūz fullo. p. si. plane. ff. de instito. S. dō singl. limitat ni si scribēs in litteris dicit adhibere ei plenā fi. des sup. me vel meo piculo. tex. est notabil. in. l. si vero nō remittendi. s. si quis mādauit. i. si. ff. mādā. dicit tñ notabil. Bart. q. si passus est dānuz ille cui scribit rōne illi. credulitatis. potest recuperare p. actōz mādāt. Exēpli gñā. ille latoz s. r. dicit mihi ex pre scribentis. q. si ego vellē talē libz. p. rāta qñritate. q. mitterē. ego credēs mihi. tñ in hoc expēdi. dñs non vult dare libz. istud dānuz possūz repetere. reliq. dicas vt p. Bar. in. d. l. lucia. In eadē ru. in v. nota q. ille dicit resistere. volo tñ addu. cere quasdā pulcras glo. quas p. petuo memo. rie p. mēda. z etiā tex. in. c. de quibz dā. xxv. vij. dist. in. c. si quis vult. xxvi. dist. que exponit in d. l. n. r. id est statut. hōis. in. c. si quis vo. lūate. l. dist. in. c. sacrosancta. xxij. dist. glo. xxi. q. iij. c. h. i. qui. ter. in. c. tenere. xxvi. dist. i. c. i. cū glo. lxxv. dist. i. c. deniq. xxi. dist. Et ita intellige q. d. scribit. j. ad Thessal. vlti. dñi ibi dicit. Sine intermissione orate. z p. dicta intelli. ge qñ uigunt actui que impossibile ē singulo momēto impleri. s. vbi pñt ista denotāt epīs p. uatōz. vt p. bar. ter. i. c. sacerdotib. xxvi. dist. ibi castitas sp. obseruet. in. c. si laicus. ea. d. dist. in. c. sanctimonialis. cū glo. xxij. disti. Adde etiā ad p. dicta notata p. Bart. in. l. si q. s. ita. ff. de cōdi. z demō. glo. in. c. sicut. in v. p. ri. nue. de vbo. signi. in vi. Vltimo q. allega. tū fuit singulare dictū Specu. in. Rub. de lictis p. test. in vi. in si. adde Bal. in. l. si fugitiui. C. d. seruis fugi. qui dicit q. cū sit gñalis p. suetudo

nō indiget p. batione. z ibi dicit singl. Bal. q. licet nō puniat attentās pena statuti. puniet tñ extra ordinē. Et ideo videt dicendū. q. si sta. tutū puniat homicidā morte. q. iudex poterit p. l. si is qui cū telo. C. de sicca. punire conatū nō est ex forma statuti sed fm ius cōe. cū sit ca. sus omīssus. z de ista materia etiā p. Bal. in. l. ij. ff. ad legē aq. l. Et nota q. parat penitēti in delictis nō p. sumat. qñ sunt delicta ex quo rñ principio nemo ledit. vt est tex. nota. in. l. qui falsaz. ff. de fal. z Bal. in. l. si quis non di. caz rapere. C. de epis. z cleri. dicit q. illa leenō pcedit qñ ex tali delicto cepit aliquis offendī. licet principale iurētū nō puniat. puniunt tñ p. ambulū. vt in eo qui fregit ostia causa cō. mittedi adulteriū. nam licet peniteat. puniunt tñ de fractura ostij. qd est notabile fm Bal. q. eleganter ibi loquit in hac materia an in delictis habeat locū pñia. z in. l. si fugitiui. C. de ser. uis fugi. in. l. cū p. ponas. C. de nauit. feno. in. l. j. C. de edict. actio. in. l. cū in re. p. glo. notabilē ibi. C. de dona. ante nupti. in. l. arboribus. s. idēz tractat. ff. de usufructu. z p. Jo. an. in ad. di. in. tñ. de p. stitu. s. i. i. additō. incipiente. (S. incidit hic alia questio) nota omīa ista in hac materia.

De Maioritate et obedientia in vi.

Ora tex. in. c. unico. q. capl. m. vacāte n. sede potest absolvere illos quos pote. rat epus si viueret. Et nota ibi tex. in. c. et a glo. in ver. homis. q. epus potest absolvere ab excoīcatō elata p. suū vicariū. In Ru. de p. celiō. p. ben. i. v. si. nota glo. q. soler multuz allegari. adde q. illa glo. in. s. fi. institui. de offi. iudi. allegat q. p. suam nō trāstert dominūz sine traditōe. qd tñ intellige in corp. alib. sec. in incorp. alib. allegat dictū Inno. in. c. cū nris. de p. cel. p. ben. de q. p. Bal. in. l. traditōib. C. de pac. in. l. q. rics. C. de rei vēdian. l. ij. in v. co. lū. C. de seruicu. z aqua. In eadēz rubri. in v. si. nota glo. in v. posse. an audiat aliquis al. legas turpitudine p. pñā. adde notata p. Bart. in. l. trāstactō. C. de trāstac. in. l. de turela. C. de in integ. restitui. in. l. filios. C. de his q. in frau. cre. in. l. ius iurandū. s. p. curator. ff. de iureiu. ran. Vltimo querit si vasall. insulcū faciat in locū in quo est dñs. puta castrū vel villam. an indistincte amittat feudūz. Et rñdet q. sic.

Secunda Pars

nec sit distinctio an sciuerit vel ignorauerit ibi
dñm esse. s. sufficit q. sciat illd. castru. esse dñi.
Ad hoc allego gl. approbata in. c. j. s. silt. qui.
mo. feu. amit. q. est glo. j. et ratio e. q. iustitiam
castru. dñi in ca. pñciez. Et ex his habes pul.
chra limitatōez ad regulā positā in. c. j. s. illd.
que sit prima cā bñfi. amit. vbi habet q. vasa
lus nō dz ex quolibz pñciez amittere feudū. qz
illud intelligit de pñciez adhibito circa aliena
natōez feudi. quo casu nō amittit feudū in pre
nō alienata. hic vero loquimur de pñciez adhi
bito circa delictū pñciez aduersus dñm. Et
nota fm Bal. in dic. s. silt. q. vbi dicit aliquis
fecisse insultum requirit q. tñ se appropinquet q.
possit pñciez iacula et expugnare vel expugna
ri. qd facit fm cū ad statuta q. phibet accedere
ad ecclias inuadēdas. Nota etiā pulchri tex.
in. l. j. s. cū anetres. ff. si qdru. paup. feci. dica
tur. quē pōderat Bal. ibi. q. sp. insultat pñciez
mī fecisse ad suā defensioez. que cū sit licita de
iure nature. ita ē licita animalibz sicut hoibus.

De Mutuis petitionibus.

Via plerūq. libelli porrigit ab vtra
q. parte. et sunt hinc inde mutue petiti
ones. et dubitat de modo et practica p
cedēdi. ideo cōpilator posuit hūc titulu. post ti
tulu. de libelli obla. et de materia habet. iij. q.
vii. c. cur. in agendo. Et si tu vis scire q. di
cat mutua petitio. dicas q. cōuentio ex parte
actoris. et reconuentio ex pñciez. nam reconuen
tio est scōa pñctio. sunt ergo due petitiōes.
cū ergo petitio fiat ex vtraq. pñciez. recte appellat
mutua petitio. Et aduerte q. mutue petitiō
nes pñt dici nō solum qñ petitio rei deducit per
viā reconuentōis. sic caput in hoc titulo. Sed
etiā qñ deducit p viā cōuentōis. vt q. incho
atur scōa qñ prima eff. quasi in fine. tūc em nō
pñt simul tractari et vna snia terminari. et ideo
nō est pñciez reconuentio. et h. tūc regula locū. q.
prior appellat. prior agat. l. qui prior. ff. de iur
di. et pbat in. c. j. in v. nos aut. de or. cog. Et
nota q. duplex ē reconuentōis ratio. vna p reo
et ptra actorē. alia p actorē et ptra reū. Prima
p reo est. q. ex quo vult actor sibi ius reddi co
rā vno iudice dedignari nō dz eū habere ptra
se in cā cōuenti. et sic surgit reconuentio ex h. ca
pite ex eo q. dz actor velle. de quo in. c. j. eo. ti.
in. l. cū papinian. Et de sentē. Alia ratio pro

De Mutuis petitionibus

actore et ptra reum est. vt reus apud eundem
iudicē et nō apud aliū durāte eodē iudicio va
leat puenire actorē. et hoc ne actor pñturbet in
diuersis instantijs et corā diuersis iudicibus.
hec rō colligit in. c. dispēdia. s. reus. d. rescrip. i
vi. et in auctē. et psequēter. Et de senten. Et si
aliquis interrogaret te an ista materia recon
uentōis sit fauorabilis. Et rōndas q. sic. nam
ei. virtute extenditur iurisdictio delegata ad
res nō expñsas in rescripto ptra reglās iuris.
c. cū olim. de offi. dele. c. sedes. de rescrip. Et
si querat de practica i hac materia. dicas post
glo. et doc. vt simul vicissim tractent cū proga
tua actoris. Expli. gñ. vt primo expediat
vnus actus actoris in pñctioē. et statim expe
diat pñctioē actus reus reconuentōē. et sic de fin
glīs actibz vsq. ad sniam. et datur hec proga
tua actori vt primo expediat actus in cā pñctio
rōis. qz primo pñctio ad iudiciū. et h. dicit
Alb. pcedere qñ actus vnusq. cā nō pñt cur
rere in tpe. als aut vbi nullū pñctio sit actus
ri pñtat actū vnusq. posse simul expediri. al
le. tex. in. de. sepe. de vbo. signi. Et qz dicitur
q. vtraq. cā dz terminari vna snia. aduerte qz
in veritate sunt plures snie. tot em sunt senten
tie quot articuli. l. etiā. ff. de iur. et est bona
glo. in. c. ij. d. or. cog. in v. eadē snia. Et dz vna
respectu materie scripture. cū igitur in verita
te sunt plures. dz prius ferri snia in cā actoris.
et mox in cā rei. Limita tñ illud qd dicit de vñ
tate snie nisi aliud intercedat. nam si lō ge pñt
liqueret de possessioē qz de pñctioē. licet simul
sit actū pñctioē prius sup possessione dila
ta questioē pñctioē fm doct. S. qd si iudex
nō terminauit vtrūq. negociū. sed pcedat so
lū sup pñctioē. tūc est opus appellatiōē fm gl.
et doc. p. tex. in. l. j. in fi. ff. que sentē. si. appel. re
scin. licet loq. tur alternatiue. Quero de vna
questioē in qua fm Alb. pñctioē leges et pñctio
te. nūquid liceat qñcunq. reo durāte cā pñctio
rōis reconuenire actorē. Et glo. recitat varias
opiniones in hoc. c. j. et videtur residere in opi
nionē q. possit fieri reconuentio durāte iudicio.
qd intelligit glo. donec fuerit renūciatū seu cō
clusus in cā. qz postea nō dz iudiciū. qz tñ tñ
dicatur iudiciū qñ negociū discutitur. vt in. c.
forus. de vbo. signi. Licet in ista materia sint
varie opinioēs. tu potes tenere opinioē glo.
quā etiā tenuit Inno. et Alito. de bu. et Bar.

reconuenit actoris
prima

1. q. re. actoris pñt
snia

Cap. 1

in dic. aucten. et psequer. C. de sentent. Et mo-
uerit Bar. q. ratio reconuentiois inducitur pro
reo contra actorem. ut scilicet si habeat in iudicio in de-
fendendo. quem elegit in agendo. pcedit etiam post
litem prestatam. et dato q. simul tractari non pos-
sint. hoc respicit fauorem reconuentiois. Aliter
go vult reus vti vtroque privilegio. scilicet proga-
tuo et q. simul tractent. et debet reconuenire a
principio. Aliter hoc facit post litem prestatam. et
tunc habebit privilegium prozogatium. et erit ista
non vera reconuentio finem enim. q. simul non tracta-
bunt sed appellat reconuentio. q. alias iudex
non esset competens respectu actoris. Et in ma-
teria habes etiam glo. in cle. sepe. in §. exordio.
de pbo. signi. et per doct. in c. ij. de ordi. cogni.
Nota etiam glo. que colligit argumentum ex ter.
q. frustra quis petit debitum qui quod debet non
impedit. L. Nota gl. in §. incontinenti. de hac di-
ctioe q. non erigit actum fieri in eodem tempore
momento. et ubi aliud non exprimitur relinquit
iudicis arbitrio quando aliquid dicatur fieri
in continenti finem Abb. Et tu allega glo. in c. an
sit in ver. incontinenti. de appella. que glo. ibi
non fuit recordata de isto ter. et adde notata p.
Bar. in l. i. ff. iudi. sol. ubi dicit q. hec dictio.
statim. significat summariam cognitionem absque
ordine iudicario. Et de dictioe mor. dicit Bar.
in l. incontinentane. C. unde vi. q. non admittitur
aliqua exceptio requirere altiore indaginem.
Et de dictioe illico. et q. celerrime. dicit Bar. in
l. si quis. C. de positi. q. requirit summariam co-
gnitionem absque ordine iudicario. quandoque il-
lico importat decem dies. ter. est euz glo. in l. ab
eo. C. quod et quando iudex. Et q. d. notat Bar.
in l. impator. ff. de iure fisci. ubi si dicitur mor.
vel statim amittat. intelligit ipso iure. Et de di-
ctione prius. et ter. ubi notabiliter p. Val. in l.
ij. C. vbi lite pendente. q. si in aliquo instrumē-
to penali est dictio protinus. iudex poterit il-
lico condemnare absque aliquo processu. Et nota
finem glo. et doc. q. ista materia reconuentiois non
solum pcedit coram iudice delegato. sed etiam ordi-
nario. L. Et nota etiam glo. que vult q. clericus
possit reconueniri coram iudice laico. de quo de iur.
est in ru. de iudicijs. Nota etiam glo. que tangit
an in causa criminali habeat locum reconuentio.
Et pcludit q. non. et tu dicas ut p. Bar. in dic.
aucten. et psequer. qui optime distinguit in l.
is qui reus. ff. de pub. iudi. L. Nota q. si clericus?

accusavit laicum coram iudice laico. de iniuria si-
bi illata. lite prestatam coram laico. et publicatis
attestacionibus. illereus laicus accusat clericum
coram iudice ecclesiastico de calumnia accusari
one quam dicit instituisse coram laico et petit ut in-
hibeat iudici seculari quatinus pendente accu-
satione suspenseat in causa principali. q. non debet
admitti talis accusatio cum eius decisio pende-
at ex desione principalis questionis. Et dato
q. debet admitti non est suspendendum in priori. cum
vterque psequatur iniuriam propriam. ita p. s. luit Fede-
ri. de senis put. refert et sequitur Abb. Et nota
vnum fundamentum in hac materia q. iudex con-
uentiois non potest cognoscere virtute recon-
uentiois de causa de qua alias cognoscere non
poterat ut cōter pcludit doct. Et sic pcludit
q. reconuentio tollit privilegium persone. et aufert
sibi facultatem contradicendi quantum in persona est.
q. debet velle contra se quod elegit per se. sed non tol-
lit privilegium cause de qua iudex alias etiam pri-
us p. sententibus cognoscere non potuisset. pro-
gat ergo iurisdictionem sed non transmutat ad alias
speciem. Et nota q. in causa appellacionis si
iudex p. n. i. auit bene appellatum et incepit cog-
noscere de negotio principali habet locum recon-
uentio. q. ex quo succedit loco iudicis a quo. d.
bet succedere cum omnibus appendicijs et quali-
tatibus finem Abb. allegante Jo. an. et Cuius. licet
finem Abb. aliter loquat in dic. aucten. et cose-
quenter. Sed q. non habeat locum reconuentio est
ter. in l. ij. §. legatis. vbi et quoque. ff. de iudi. Et
ideo dicas ut ibi notabiliter p. Angelum. qui di-
cit q. si appellatio exercetur in domalio appel-
lantis. potest fieri reconuentio. alias secus.
quia tunc cessat ratio de qua in dic. §. legatis.
et q. in causa appellacionis non habeat locum
reconuentio. probat ter. in l. ad cognitionem.
ff. ex quibus cau. in posset. ea. tene limitaciones
Angelus. et aduerte q. licet Abb. alleget Cuius p.
sua opinione. tamen Cuius tenet contrarium. L. No-
ta etiam finem Jo. an. q. si officium iudicis inten-
tatur principaliter habet locum reconuentio.
Et tu adde pulchrum ter. in l. ij. in fi. ff. de va-
rijs et extraordi. cogni. quod tamen declara ut
ibi notabiliter per Bar. nam dicit ipse quando
iudicis officium implozatur pro modica qua-
ritate. quia tunc ordo iudicarius non seruat.
aucten. nisi breuiiores. C. de sentent. isto casu
posset admitti reconuentio de alio simili casu

ille mod. laico iudex q. p.
mod. in iudicio videretur de
opinio q. huc aduocatus.

ex p. v. ven.

qui eodem modo cognitionem summariaz requireret, secus si vellet reconuenire causa que requireret ordinariam cognitionem. **L** Et nota qd non solum coram arbitris compromissariis non habet locum reconuentio vt dictum est in rubrica de arbi. sed nec etiam coram arbitris iuris fin docto. quia cum sint arbitri certi et determinati articuli. scz recusationis. non debet se impetire de alijs questionibus. quod tamen **Alb.** limitat non procedere coram arbitris iuris certe cause. vt puta cum episcopus vult agere contra subditum. quo casu eliguntur arbitri. c. si clericus. et. q. i. et dictum est in rubrica de arbi. **N**idi sepe dubitari an scolaris conuenit coram rectore possit ibi reconuenire actorem. et licet sint opinioniones. teneat qd sic. Et istas opinionem videntur tenere **Bart.** et **Bal.** in dicta aucten. et consequenter. et **Alb.** in dicto. c. j. nam cum iurisdicatio rectoris sit prorogabilis de consensu partium. ergo procedit reconuentio. et licet actor dicatur adire illum iudicem in iudiciis. quia electio spectat ad scolarem vt in aucten. habita. C. ne filius pro pa. tamen illud quod habet scolaris ex privilegio non debet sibi auferre facultates iuris cons. et ex quo euz eo contrahit vel quasi. debuit cogitare si euenire posset. **E**t scias qd sunt tria privilegia reconuentionis. Primum est iurisdictionis prorogatiui. extendit enim iurisdictionem iudicis in causa reconuentionis contra actorem in quibus alias non haberet iurisdictionem. Secundum est privilegium simultanei processus. id est quod causa reconuentionis simul et vicissim tractetur cum causa conuentionis et vna sententia terminet. Tercium privilegium est causarum adequatum. vt pariter et eodem modo seu forma procedat in causa reconuentionis sicut in causa conuentionis. vt est tex. notabilis in c. prudentiam. eo. titu. **L** Et nota ex glo. ij. in dicto. c. prudentiaz. qd ista reconuentio procedit extra extra prorogationem. et intellige de prorogatione legis. non hominis. et non admittit nisi in causis in quibus partes possunt progare iurisdictionem. quia in alijs grauioribus non potest velle. **L** Et nota etiam ex eadem glo. qd reus potest puenire actorem sup pluribus. licet actor impetruerit solum sup vno. **N**ota etiam glo. qd actor reconuenit prius non potest reconuenire reum sup causa in rescripto non expressa. de quo etiam p docto. i. dic. aucten. et psequenter. **L** Et nota qd si re-

Prudentia

puenit actorem coram alio iudice et non excipit. processus valet si est ordinarius. secus in delegato fm **Bar.** in dic. aucten. et psequenter. et de delegato. pbat in c. dispendia. s. reus. de rescript. in vi. et ibi p docto. **L** Et nota etiam singl. glo. dum vult qd tex. in dic. c. prudentiaz. procedat in priuilegio processu ad instantiam prius. secus si motu proprio. Et adde in simili notata p glo. in aucten. quas actores. C. de sacrosan. eccle. vt ecclesia non teneat contra se admittere pscriptores. et vel ex anno. licet contra alium vtriusque pscriptore. qd ecclesia non impetravit huiusmodi privilegium sed fuit sibi processus a principibus proprio motu. Adde etiam pulchra glo. in cle. sepe. in v. voluerit. de hbo. signi. **N**ota singl. illa glo. qd extendit dispositio sitores istius. c. prudentiaz. Et pcludit qd si processio sit facta motu proprio non extendit dispositio ad causam reconuentionis. Et cum ista glo. contra tractantur seunt docto. licet **Alb.** in surgat contra glo. et docto. **L** Et nota qd in dubio intelligit concedi privilegium ad postulacionem prius. non motu proprio. et est tex. singl. in c. si motu proprio. de preben. in vi. p **Bar.** in aucten. quas actores. C. de sacrosan. eccle. in l. ij. i. principi. ff. qd quisq. iuris. qd limita vt singl. p **Bal.** in l. nec damno. C. de p. c. impera. offe. nisi littere principis eant geminate. Et hoc dicit. pro valde notabili refert et sequitur **Roma.** in l. si vero. s. de viro. ff. solu. mati. Secundo limitatur quando princeps concedit animo remittendi. vt notat modum in dicta l. ij. s. j. ff. qd quisq. iuris. Limita etiam nisi fieret concessio vniuersaliter omnibus ecclesiis. vt per **Bal.** in dicta aucten. quas actiones. **S**ed queritur nunquid coram delegato possit fieri reconuentio de actione orta post impetrationem rescripti. et in hoc est altercatio inter scribentes. Sed tu teneas opinionem que habet qd sic. quia videtur fundata fortioribus rationibus. quia iurisdicatio in hoc per hominem est prorogabilis. et go et per legem. et quia reconuentioni locus est nec iura distinguunt an actio sit orta ante vel post. Item iurisdicatio in causa reconuentionis impetratur ab actu reconuentionis. non a die rescripti impetrati. satis est ergo qd tempore quo vult cum reconuenire dicat euz sibi obnotum. **E**t dñ s. tactus est an in causa appellandis habeat locum reconuentio. Pro declaracione eorum que dicta sunt scias qd **Joban.** an. dicit qd si est

appellatū a diffinitiva vel ab interlocutoria post litem cōtestatam. nō pcedit recōuentio. vbi vero appellatū est antelice ptestatā q̄dū pceder articulo appellatōis. id est cognitio an fuerit bñ vel male appellatū. nō potest fieri re cōuentio. quia nec tūc super pñcipali pcedit. secus vbi pñcipaliter bene appellatūz vt dicitur est. et idem vbi iudex ex viribus delatōnis cognoscit de pñcipali. c. cū appellatōibus. de appel. in. vi. cognoscit etiam de recōuentione. ¶ In Rubri. de cōmoda. supra dū ibi tractatur de casu fortuito. adde glo. in. §. sed iste. in. fin. de actio. Et ibi per docto. vbi tractatur an furtū cōnumeret inter casus fortuitos. Et vnde dicitur concludi q̄ nō. Fallit tamē quādo culpa nō potest imputari. vt est glo. in. l. cū duo bus. §. damna. ff. pro socio. vt si vxor subtra heret viro. et in casu in. l. doli. C. de dolo. et in l. eum qui. in. ff. cōmoda. q̄n omnes confidit sent. Fallit etiam quādo bene firmasset hostia fm Sal. in. dic. §. damna. Et Ange. de are. in. dic. §. sed iste. Adde etiā glo. in. l. in. §. et qz. ff. nautic. caupo. stabu. in. §. penul. insti. quibus mo. re. p̄tra. obliga. ¶ Et an casu fortuito possit renūciari. Et dicas q̄ sic. vt in. l. que fortui ris. C. de pig. acti. in. l. j. C. cōmoda. et si aliq̄s recipit rem suo risigo et fortuna videt in se su scipere periculū casus fortuiti. dicitur singulare Bar. in. l. si is q̄. in. prin. ff. de acqui. re. do. Et nota ter. singulare in. l. fistulas. §. frumenta. ff. de cōtrahen. empti. qui cōter allegat q̄ renūcians casu fortuito intelligit de solico. nō autē de insolito. de quo p̄ Bar. et alios in. l. sed etsi quis. §. que sitū. ff. si quis cautio. et p̄ An to. de bu. in. c. j. de como. et bñ faciūt notata p̄ Bar. in. l. seio. §. medico. ff. d. annu. lega. ¶ Et si tu vis scire q̄liter p̄betur casus. vide que no tat Bar. in. l. si quis ex argentijs. §. an vero heredi. ff. de eden. licet inuicem mens sine cau sa mea dederit damnu in re conducta. tū tene or si sciebā habere inimicos et nō adhibui di ligenā. glo. habes singulare in. l. si merces. §. culpa. ff. locati. ¶ Ille qui tenet solū de do lo. lata et leui culpa. tenet etiā de leuissima si i suis nedū erat diligēs. s̄ diligētissim⁹. glo. ha bes singu. in. l. in reb⁹. in. prin. ff. de iur. doc. de q̄ p̄ Alex. in. l. etiā. §. licet. ff. solu. ma. ¶ Ultio si pater ē inops. mater tenet dotare filiā. vno rāt doc. in. auctē. res q̄. C. cōia de le. Alex. in. l.

l. ff. solu. ma. Fili⁹ nō tenet dotare matrē. Sa li. in. l. si fili⁹. ff. ad maced. pbat in. l. iij. Et ibi p̄ Ange. C. de p̄scrip. lō. tē. in. l. j. §. p̄terea. ff. de tute. et ratio. dista. p̄ Bal. in. prin. ff. de i. l. si a matrē. C. de iure dot. Et rō ē. qz p̄stata aia defuncti et sit iniuria filijs p̄imi matrimonij.

De matrimonio contracto contra interdictum ecclesie.

Via interdictū ecclesie sup̄ matrimo nio p̄hendo q̄nqz impedit ipm matri moniūz. q̄nqz impedit et dirimit. ideo post multa impedimēta supra tractata auroz subijcit hanc Rubri. et vide ad materias hui⁹ Rubrice qd notat glo. in. c. tua. de spōsa. duo rū. ¶ Et breuiter p̄ intellectu totū tituli dicas. q̄ matrimonij p̄tra interdictū ecclesie vel indi cis factū seu p̄tractū. p̄pter h̄ solū nō dirimit. ē ponitur tū penitētia sic cōtrahētib⁹ et sepa ratur donec cognoscat de cā interdicti. ¶ Tu debes scire q̄ in spōsalibus cōtractis p̄ paren tes sola p̄sentia filij habetur p̄ consensu. vt in c. l. de despo. impu. in. vi. Sed q̄ro qd in spō salib⁹ p̄tractis p̄ fratre p̄sentē sorore. Et dicas q̄ ex sola p̄sentia nō obligat soror. sed op̄t q̄ saltē tacite cōsentiat per aliqua signa. vt in. c. j. hoc eo. ti. ¶ Tu scis dispōem. c. is qui. de spō. q̄ copula subsequēs facit trāsire spōsalia i ma trimoniū. Sed qd diceres de receptōe mune rii. de amplexu. et osculis. Et dicas q̄ ista non faciūt trāsire. et nō obstantibus istis tenet ma trimoniū cum alia p̄tractū. ter. do tibi singu larē in. dic. c. j. quo Ab. nescit meliorē in corpe iuris. Et intellige istū titulū de interdicto fa cto ex causa tēporali. secus si p̄pter impedimēti p̄petuū. qz tūc tale interdictū dirimit. de quo per glo. in. dic. c. tua. ¶ Nota singulariter glo. ij. et eadē glo. collige q̄ p̄mittens sedaturū alicui sororē in vxorē obligat ad inducendū sororē vt cū illo p̄trabat. ¶ Nota etiā glo. in. ver. phibuisse. iūc. cū ter. q̄ si spōsus dubi tat ne spōsa p̄bat m̄fimoniū en alio vtrā h̄ re medio q̄ iplozat officiū iudicis q̄ s̄ pena ex cōicatiois iterdicat spōsē ne p̄bat cū aliq̄ m̄fimoniū. ¶ Ad id ē ter. cū glo. i. c. ex lris. co. ti. ex q̄ ter. iūc. glo. in. ver. distice⁹. h̄c vñ dic. multū nota. q̄ lz iudex deferat appellatōni. ni hilomin⁹ p̄t p̄cipe p̄tine attētat id. p̄t qd ap pellauit. ex q̄ etiā colligo s̄z doc. iudicē a quo

q. h. x. h. impo-
t. q. u. d. r. o. m. i. n. a. l. i.
v. i. n. g.

Cap. p.

q. p. illu. f. u. m. q. i. m. p. r. o. p. r. i. e.
n. u. m. d. m. i. n. i. s.

q. i. m. p. r. o. p. r. i. e. q. u. i. d. p. o. t. e. s. t.
d. e. n. i. l. i. p. l. a. t. i. o. n. e.

Partu. de. l. e. q. u. i. d. p. o. t. e. s. t.
p. m. i. n. i. s. d. i. g. n. i. t. a. t. e. r. e.
q. d. i. p. p. r. i. e. i. l. l. a. v. i. d. e. l. i.
d. i. g. n. i. t. a. t. e. r. e. h. o. n. o. r. i. s.
N. o. n. i. s. t. a. d. p. r. o. p. r. i. e. s. i. m. u. d. n. o. p. r. o. d. u. c. i. t. v. i. s. p. a. d. i. g. n. i. t. a. t. e. r. e. / A. l. i. u. d. p. l. q. d. p. o. t. e. s. t. n. o. n. i. s. t. a. d.
n. o. n. i. s. t. a. d. p. r. o. p. r. i. e. s. i. m. u. d. n. o. p. r. o. d. u. c. i. t. v. i. s. p. a. d. i. g. n. i. t. a. t. e. r. e.

posset attētare oīa tendētia in faciliore exitu
cause appellatōis. nō tamē cognoscēdo de vi-
ribus appellatōis. de quo in. c. qua fronte. in
c. cū teneamur. de appell. l. Nota ex glo. ij. q. p
hec verba p̄cipio sub pena excoīcatōis. nō fer-
tur excoīcatio in cōtrafaciēte ipso facto. si ad
victoria nō fuit p̄cessus. sed oportet q. dica-
tur quā ex nūc p̄fero si cōtrafeceris. vel simi-
lia verba. ¶ Ultimo nota p. cōclusionē istius
tituli. q. iudei suspicant q. aliqui sint p̄sanguī-
nei. ideo interdicit matrimonii inter eos. il-
li cōtrahūt. si postea nō reperiat cōsanguini-
tas valet matrimonii. licet interim separent
donec de causa cognoscant. vt. c. fi. ¶ In Ru-
bra. de cōuersi. cōm. in vers. nota sp. glo. mul-
tū singularē. adde p̄. de Anca. in p̄silio. ccc.
levi. in ap̄p̄te. reuocat in dubiū. qui cōsultuit
q. papa ex cā potest disp̄sare vt. vroz p̄atū
defuncti possit nepos accipere in vroz. et in p̄s-
lio suo in ap̄p̄te. viso et diligēter inspecto. qd ē
in numero. cccq. p̄sultuit q. papa disp̄sando
potest approbare matrimonii nullū ex defe-
ctu inducto a iure canonico. etiā mortuo alie-
ro cōiuge etiā in p̄iudiciū eoz. qbus exclusa p-
le illegitima bona obueniebāt etiā in terris im-
perij. et validat m̄matrimonii ex nūc put. ex tūc.
qd ē notabile. ¶ Ultimo querit si impator cre-
at aliquē ducē et inuēstiat eū de ducatu. vel ba-
ronē et inuēstiat eū de baronia. nunquid p̄. p. li-
beto disuēlire. Et respōdet q. nō. c. i. de natu-
ra feu. nec etiā successor in ip̄erio fm̄ Bal. ibi.
et notat in. c. nouit. de iudi. nec obstat q. impe-
rator habeat plenitudinē p̄tatis. q. vroz est q.
deus ei subiecit leges. s. nō subiecit ei cōtra-
ctū. et qbus obligat. est. et notat do. c. in. l. digna
vor. C. de legi. nō potest em̄ p̄nceps infringere
reſcūda que cōcessit nisi culpa repta et p̄uicta
p̄ sniam. vt in. c. de feu. sine cul. non amitt. et in
c. fi. quo t̄p̄emites. fm̄ Bal. per illū ter. in dic.
c. i. de natura feu. Et p̄ hoc infert q. Federic⁹
impator p̄mus q. fecerat cōe papie comitez in
ceras castris et terris ei ea cōferendo sub iura-
mēto fidelitatis. q. nec ip̄e p̄cessor nec ei⁹ suc-
cessor poterit reuocare sine culpa cōis papie.
Et adde Bal. in dic. l. digna vor. qui dixit q.
pacta q. fuit cū rege fr̄aco p̄p̄rigūt ad suc-
cessores. qd limitat in pacto reali. sec⁹ in perso-
nali. Et c. glo. ordi. q. loq̄t de caplis pacis. i. s.
nulla. in quēre. de defenso. ciuita. in ver. iuris di-

ctione. Et Bal. in. l. donatōes. ij. C. de dona-
tion. vi. et vzo. dixit q. impator nō p̄t reuoca-
re p̄ractū secū celebratū nisi ex cā. q. sibi non
implet qd ip̄eri d̄. Et Pau. de cal. in consilio
dvi. incipite viso et examinato. dicit. q. p̄nceps
nō p̄t sine cā auferre vasallo feudū. cū i eo ha-
beat vtile dominii. Et Bar. in. l. q. cū. l. de
fundis patri. li. xi. dicit. q. sicut impator non
potest auferre directū dominii sine cā. ita nec
etiā vtile. Adde etiā ter. in. c. i. de p̄ba. et ibi di-
xi. Bal. q. si vn⁹ impator dedit feudū. succē-
sor nō p̄t sine cā reuocare. q. pactū obligat de
iure naturali. Subdit etiā q. pacta iter impa-
torē Federicū et ciuitates libardie seruanda
sunt p̄ ip̄eratores q. in ip̄erio succēsserunt. qd
tū limitat nō p̄cedere vbi pactū esset p̄traſta-
tū imperij. allegat notata in auctē. quō opor-
teat epos. in prin. nec obstat si dicat fm̄ Bal.
ibi nō valent pacta inter seruū et dñm. l. inter
positas. l. de trasac. q. subditi nō eq̄parātur
seruis. Et pulcre loq̄tur Bal. in. l. i. in prin. ff.
d. cōsti. p̄nci. vbi tenet q. p̄ract⁹ p̄ncipis nō
trāsīt in successorē q. de nouo creat per electio-
nē. qd limitat vroz esse nisi faciat ea q. sunt de
natura vel p̄suetudine sui officij. sicut ē in feu-
dare. Et Alex. in p̄silio. xcviij. in. iij. li. cōsultu-
it q. p̄nceps motus iusta ratione potest vo-
nare cōtra pactū suū. Et q. p̄sumit p̄ncipem
iustefacere et ex cā moueri. allegat notata per
Ly. in. l. rescripta. C. de p̄ci. ip̄era. offe. cano. i.
c. que in ecclesiā. de consti. in. c. cum inter. de
renun. Bal. in. l. si testamentum. C. de testa-

¶ De magistris

Via sp̄ualia p̄cio p̄cedi nō debent. vt
q. in. c. de sumo. In ista Ru. ponit papa
de qbus d̄ habetib⁹ instar sp̄ualiu vt
de magistris et licentia docēdi. Et p̄clude q. p̄
licentia docēdi etiā p̄terit p̄suetudinis nil d̄
exigi. vel p̄mitti. et ob h̄ p̄missus remittit et so-
luti restituit. ¶ Et scias q. non solū in ecclesia
cathedrali. s. etiā q̄libet collegiata d̄ institui
magister. dñ tū illa ecclesia sit sufficiens. vt in. c.
i. et in. c. q. duo ergo requirūt vt in ecclesia infe-
riori instituat magister. Et q. cū h̄ sufficiat. et
q. sit collegiata. et hodie p̄uissus est vt etiā in
monasterio instituat talis magister qui do-
ceat monachos in primitiuis scientijs. vt sic
nō desit eis oportunitas in alijs p̄ficere. de-

ne in agro. de sta. regu. c. sic viue. c. si clericus.
xvi. q. i. vbi btis Hieronymus hortat mona-
chos vt lo go tpe studerent q possint postmodu
docere. z muros de quibusda religiosis qui se-
cerunt pstituciones q religiosi no studerent. dicit
em sciam inflare. Et nota fm coter docet. q
religiosus potest assumi ad officiu docendi. q
si religiosus potest pmoueri ad cura. ergo for-
tius ad officiu docendi. q certe magis pficit
ecclie vniuersali doctor in legedo. q simplex
curatus in sacramento ministrando. qd pbatur
in. c. cu ex eo. de elec. in. vi. vbi ppter sciam ca-
pescenda dispofat cu curato. vt per septenarius
possit se absentare. Nota bn glo. in. c. i. a ver.
costerudinis. di dicit q si simonia cur. z dicit
quali simonia qn exigit pecunia a clerico vo-
lere ad studiu pro licentia tradeda. Nota
q allegat sp. rec. in. c. qnto. q doctorat sit di-
nitas. de quo per Bar. in. l. fi. c. de iudic. p
glo. in. l. lege iulia. ff. ad le. iuli. de iur. pub. p An-
geli in. l. cu possit. ff. de iniurijs. Et scias q
doctor q cotinuuat legere. vt. annis acquirit
maiorē honorē scz dignitatē comitat. vt in. l.
i. c. de pssio. qui in vbe cotinuat. li. xij. l. No-
ta glo. i. in. c. q. cui adde glo. in. c. de qbusda.
xxvij. dist. Nota qz rec. in. c. sup specula.
vult q studētes in theologia habeat puegi-
um p quinquenniu pcepti fructu bnficioru et
pbandaz. Sz p dūbitari qd de studentibz in
iure canonico. Et cōcludas q idē. per ter. in.
c. ij. de priu. in. vi. z ibi p Archi. z in. c. de qui-
busda. xxvij. dist. z per Ab. in. c. tua. de de-
no. refi. In Rubri. de cens. s. in. p. si. z ad-
denotata p Bar. in. l. vectigalia. ff. de publi.
Scias q Bar. ibi querit de questione qndia/
na an fraudare gabellas pncipi sit peccatuz.
Et tence q non qn sunt impositae sine pmissu
pncipis. als secus. z sic qn sunt licite no ē lici-
tu in foro pscire fraudare. cui adde Bal. in. l.
veluti. ff. de iusti. z iu. z in ti. que sunt regalia.
in. l. ij. c. de iu. aureo. ann. Ab. in. c. in noua/
mus. de cens. Ultimo nota q pnceps iua-
denti castru alienu no potest illud cōfirmare
l. auctoritatē. C. vii. di. l. si qua loca. C. de fū-
dis z salu. rei domu. li. xi. fm Bal. i. c. j. de na.
feu. cui adde Bar. in. dic. l. auctoritatē. vbi dē-
q si alijs occupat aliquā terrā pvim. z postea
facit illā sibi pfirmari a supiore no pdest sibi
quin spoliat sit restituedus. Et q forte pces-

sio no valet p. l. allegata per Bar. licet corru-
pte alleget. z Bal. in. dic. l. auctoritatē. vbi di-
xit q cōfirmatōes iniustaz possessionu cōce-
di no solent. z cōcessa no valent. Et Bal. in. l.
j. in prin. C. de carbo. edic. Et p ista decisione
est glo. singula. in. dic. l. ij. c. de fun. z salu. rei/
pub. fm Sali. in. dic. l. auctoritatē. quā tamē
limitat Sali. ibi ita demū pcedere si pcedens
fuit ignoras inuasionis. secus si fuit scēs. pu-
to tamē q requirat clausula derogatoria no
obstante. p ea quē notat Bar. in. l. fi. c. si con-
tra ius. z in extrauagati ad reprimēdū. in ver.
no obstante. qz dic. l. auctoritatē. annullat re-
scriptū cōcessum in cōtrariū. facit. l. si quis in
princi pio testamenti. ff. de lega. iij.

De Magistris in clemen.

Ota glo. in. c. j. in ver. cooperate.
n qz notabiliter loquitur de gra. Nota
ta glo. in ver. bononia. q declarat
quare dicat bononia. z de tpe q ha-
buit puegiu studij. Inde no habet spēa/
lē linguā in vulgari. glo. ē in. dic. c. j. in ver.
hebraice. qz cuanuit ipsoz linguā vulgari fm
glo. Per doctoratū no impmit character.
glo. est in. c. ij. in ver. sequētes. z ibi glo. qrit
an teneat collatio doctoratū facta a suspēso. z
cludit q si suspēso erat occulta q sic. No
peccat digno petēs doctorari. secus indignus.
glo. est notabilis in. dic. c. in ver. honore. quā
allegat Abb. in. c. cū in cūctis. de elec. in. c. cū
ecclesia. de imu. eccle. Nota glo. in ver. in/
signia. qz ponit q sunt insignia doctoratus.
Nota glo. in ver. doctoratū. q appellatōe
doctoratū no pntet priuati eramē. z id si qz
dz gratis doctorari no includit priuati era-
men. Ius pferēdi doctoratū. p cōsuetudi-
ne qri. glo. est notabilis que est fina. in. dic. c.
ij. cui adde glo. in. c. dudū. de sepul. in ver. ge-
neralibz. Et relicto cōmisso p vicarium in
officio no venit puniendus pncipalis. nisi ra-
tū habuerit. vt in. dic. glo. fi. z vide que ponit
Abb. in. c. nihil. de elec. in. ij. col. In Ru. de
cogna. spi. s. in. fi. adde q a cōlopmiōe regia/
riter i iudicādo no ē recedēdū ter. z ibi Bal. i
l. ff. d. of. ques. i. l. atleas. i. p. ff. d. his q no.
infa. in. l. j. ff. de sena. Bar. i. l. fi. c. de pena iu-
di. Ab. in. c. si. de secū. nup. in. c. cū ad sedē. de
rest. spol. in. c. significauit. de sen. excō. in. c. j.

de postu. prela. ¶ Ultimo querit an vassallus possit disponere qd vn^o filioz suoz habeat duas partes in feudo. alter tertia. Et rñdetur qd nō. vt pbat in c. j. in prin. d. success. feudi. et ibi per doc. et est ratio. qz legis puidētia prestat hoc pñilegiū ipsi filijs. s. cuz vero. qui feu. da. pos. vñd qd lex tribuit non potest alter qz ipa lex auferre. s. sin aut. in autē. d. nup. per legē vel statutū bñ posset hoc auferri. c. eclesia sancte marie. de cōsti. fm Bal. et ex h^o colligit limitatio ad illud qd solet dici. videlicet qd vltima voluntas seruanda est. s. disponat. in autē. de nup. qz illud verū est toties quotiens nō sit futurū contra legē. fm Bal. i. dic. c. j. et ita in facto cōsultus pluluit cardinalis.

De Maledictis.

Nota qd maledicti possunt dici peccantes lingua. ¶ Fuit semel dubitatum an possit agi actioe iniuriarū p iniuria in absentia illata. Et dicas qd sic. ter. est nota bilis in c. j. qd etiā ter. pbat qd cū bona consciētia potest patus pcedere ptra suos detractores. qz nō tenet remittere satisfactioez iniurie. de qd dictū est alibi. ¶ Et qz in dic. c. j. tangunt doc. an patus possit punire pñia iniuriarū. de quo dictū est in ti. de iudi. dicas qd licet cōiter dicat qd si iniuria tāgar dignitatē. possit pcedere. qd tamē ptrauqz suspēct^o recusari. qd in in psequētiā tangit psonā. ¶ Et scias qd peccatū publice blasphemie ē reseruatū epō. et sic in ferioz sacerdos non potest absoluerē. vt in c. statum^o. et adde glo. nota. in c. ij. de peni. et re mis. in. vi. ¶ Et nota casuz in qd iudex ecclesiasticus et secularis pcurrit ad puniēdū idēz delictū. nec pena iposita p vnū impedit penāz imponēdā p aliū in dic. c. statum^o. nūquid autē sit idē in alijs delictis mixti fori. et Ab. remittit ad notata in c. felicitis. de penis in. vi. Tu autē adde Bal. in. l. placer. C. de sacrosanc. eccle. i. l. si qd in h^o gen^o. C. de epis. et cle. Et Bal. pñuluit qd puni^o in foro ecclesiastico. puniat in foro seculari. Et p ista pōlone est ter. in dic. c. felicitis. de quo p Alb. in. c. de tue. de pcura. in. c. cū sit generale. de fo. ppe. in. c. de causis. de of. fi. de le. in. c. j. d. offi. ordi. ¶ Et qz in dic. c. d. qd cōtra dispōem hui^o. c. nō adhibet dispōsatio. de singlānter hosti. qd et magna cā posset adhiberi misericordia. vt si psona esset nobil^o vlt

honorabilis quā nō deceret sic publice penitere. et vult hāc pñiam elemosynis redimere. qd ē nota. fm Abb. qd tñ mibi nō placet p ter. loqntē indistincte. et qz reat^o excludit oēs honore. et qz de directo offendit diuina maiestas. nec habet ista distinctio in offendere terrenā maiestatem. Et istud dictū hosti. videt esse cōtra ter. qd facit mētionē de diuine. et nobiles sūt cōiter diuites et tñ nō dispēlat cū diuite. vt in ter. ¶ Et nota fm doc. qd iste ter. nō pcedit in ebrio publice blasphemante. Pro qd dicto est optim^o ter. in. l. omne delictū. s. p. vinū. ff. d. remili. ¶ Et nota qd ille d. publice blasphemare qui plurib^o astantib^o blasphematur. ita qd pbari p. et accipit hic publicū putē spēs distincta a notorio. ¶ Nota glo. si. in dic. c. statum^o inn^o cū cū ter. qd pena pecuniaria iposita a iure. d. intelligi de pecunia vsuali illi^o loci vbi delinquitur. et si ples monet sunt ibi in vsu intelligit de magis vsitata. si eqliter sunt in vsu intelligit de minori. Et nō. qd si statutū d. qd si qd blasphemauerit. vel iuerit de nocte. et sic qñ ē crimen qd nō pmitit^o ptra certā psonā. et sic cū nō sit certa et determinata psona qd passa sit iniuriā. qlibet p. accusare tanqz de crimine publico. Bar. in. l. j. ff. de pub. iudi. Bal. in. l. reos. C. de accu. in. v. col. Et cōtra blasphemātes vnde de terribile ter. in autē. vt nō lūcu. ptra natū. ¶ In Rub. de cōsibus. s. in versū. et qd dicant miserabiles psonae. adde qd in cā miserabilium psonarū pualet canon legi. etiā in foro ciuili. dictū est notabile Anto. de bu. et Jo. de imo. in. c. clerici. de iudi. et inter alia allegant glo. in. c. relati. de testa. ¶ In Ru. de calūniatoribus. s. in vñ. Et nota ex eodē ter. aucta glo. adde ter. quē ibi Bar. d. mirabile in. l. hos accusare. s. oibus. ff. de accu. qd qñ pena qd imponitur a legē cadit in seruū. tñ officio iudicis alterabit pena. qd est ppetuo notandum fm Bar. qd adducit ad questionē statuti disponētis. qd qui fecerit sanguines in platea. puniat^o pena pñuatis manus dextre. qd si nō habet manū dextrā. cū in eū nō cadat ista pena pñuatis pena extraordinaria. et adde glo. et Bart. in autē. s. nouo iure. C. de seruīs fugi. qd si statuti dicit simplr qd abscidat manū. intelligitur de illa in qua minus p. adde etiā notabiliter Bal. in. l. ij. C. vt intra certūz tem. ¶ Vltimo qritur si vassallus grauat heredē suūz qd

quolibet anno de de vino qd colligit in vinea
feudali duas mēsuras amore dei. nunqd va/
leat istud relictū. Et rñder Bal. q sic. in. c. i. de
succes. seu. qz ille testat de fructibus separatis z
cū separati essent de fundo fructus nō sunt de feu/
do. s. res pñe heredis. de quibus defunctus po/
test testari. vnde nō dicit alienatio rei qñ alie/
natur fructus separati. l. edibus. §. ex rebus.
ff. de dona. quē ter. z glo. ibi notabiliter allega/
uit Bal. in. l. si. C. pro donato. qz fructus nō au/
gent donatōem etiam quo ad insinuationez.

De sede vacante aliqd innouetur.

Orta qz ista Rubri. loquitur negatiue z
ponit ordinem pfectā. z ex ea p argui
qz nihil pñuouari sede vacante in p
iudiciū ipsi sedis nisi iure expresse cancat fm
Ab. Tu aut addenotata p Spec. in. ti. de dis/
pu. z allega. ad finē. z Ab. Holti. in summa de sa/
era. nō reite. p Bal. in Rub. C. an seru? ex suo
facto. z Antio. de bu. in pñemio de re. z glo. i.
l. j. C. ne fide. dori. den. in Rub. ff. si qz testa/
li. esse ius. fuer. in. l. iij. C. si ex sal. instru. in. l.
nō idcirco. ff. d. indi. in. l. i. ff. qd quisqz iur. in.
l. i. C. ne lice. tertio puo. ¶ Quia in. c. i. d. qz
papa pñuouit duas cathedras epales. vnde idē
sit eps vtriusqz. z in. c. si cur. vñre. de excof. pla/
dicas qz cessante vñione pñer causa quē fa ce/
re epm duaz ecclesiaz. tex. est singu. in. c. rela/
tio. xxi. q. i. ¶ Nota glo. ij. in dic. c. j. cui adde
glo. in. c. z epis qualitas. xvi. q. j. q loquitur
in materia vñionis. ¶ Nota etiā bñ glo. i. ver.
sede vacante. Et cōclūde q bona imobilia ec/
clesie vacantis nō pñt alienari sine licentia pa/
pe. z ecclesie vacanti dāt visitator seu administra/
torz solū papam. vñ in. c. is cui. de elec. in. vi.
Cōclūde etiā qz pñer factus p caplm sede
vacante nō pñissus ipsi caplo ē nullus. sed in
fauorē ecclesie ē indultū vt eps nouiter creatus
possit illū pñerctū habere ratū. etiam si sit alie/
nationis. vt ē tex. memorie pñedandus in. c. si
qz de reb. xij. q. ij. z ē glo. notabi. hic. ¶ Nota
pñerctū tex. in. c. ij. qz caplm nō succedit in iure
epi. nisi in ca sibi iure expzessis. qz etiā tex. nota/
biliter pbat qz vacante sede etiā magno tñpñō
potest caplm pñerre bñficia spectātia ad colla/
tionē epī. Est ergo recurrēdū ad papā fm do/
cto. s. tñ limita singlāter vt pcedat in bñfici/
cis spectātibz ad epm iure pñrio. sec? in bñfici

is deuolutis ad epm pñter negligentā vel deli/
ctū inferioris fm Jo. an. z Ab. qd ē notabi/
le. pñt fm doc. talis ecclesia cōmendari p capi/
tulū alicui gubernāda donec fuerit pñissus de
pastore. ¶ Nota qz sede vacante nedū iudiciū
de nouo pñt institui. sed etiā instituti pñuua/
ri nō potest. tex. est in. c. si. Debet ergo superse/
deri z expectari substitutio pñfificis. z h pce/
dit nō solū cū ecclesia est actiue. s. z etiā cū est rea.
pñt tñ fm Inno. testes recipi sede vacante qñ
sunt senes seu cū timef de eoz absentia. p ea q
habent in. c. qñ frequēter. vt lite nō contesta.
Itē fm Holti. cū litigat sup bonis capli dū/
taxat. nā in illis potest caplm agere z cōueni/
ri nō obstare vacatōe sedis. z istud dictū ē be/
ne notandū fm Ab. nā licet als in bonis di/
stinctis nō possit agere caplm sine pñsensu epī
si causa est grāuis. iuxta notatā in. c. edoceri.
de rescrip. in. c. j. de procu. tñ si sedes vacat cā
poterit agitari ex q pñter tñ ad caplm. nec pñt
haberi cōsensu episcopi. ¶ In Rub. de cri/
mi. falsi. §. in versi. nota tex. qui sp allegatur.
addenotata per Ab. in. c. ex parte. de rescrip.
tex. z Ab. in. c. ad bec. de senten. excof. Ab. in.
c. cū instantia. de censu. in. c. ex pre. de offi. de/
le. ¶ In eadē Rub. in versi. z adde qd notabi/
liter voluit Bal. adde Bar. in. l. si. ff. si quis re/
sta. liber esse ius. fue. qz ignorātia excusat ali/
quē a penā. z in. l. i. semp. §. h interdicitū. ff. qd
vi aut claz. in. l. diuus. ij. ff. de custo. reo. in. l.
cū qui. §. in popularibz. ff. d. iureiuran. ¶ In
eadē Ru. in vñ. Nota glo. j. in. c. accedēs. ad
de qz si aduersari pbarer pñarias p legitimas
pbatōes. tñ elidit pbatio ignorātie facta p
iuramētū fm Bar. in. l. si cui. §. h sē. ff. de ac/
cu. ¶ Notat glo. in. c. eos. de tēpo. ordi. in. vi. in
ver. sciēter. z facit qd notat Ange. in. l. qz resti/
tuere. ff. de rei vñdi. in. l. qz vas. in pñ. ff. de fur.
in auten. de exhibē. reis. in pñ. vñd. qz stante
statuto qz de aliqz restetur iuramēto alicui. tñ
admittit pbatio in dñi p legitimas pbatio/
nes. z adde in materia glo. sing. in de. j. de pri/
ui. in ver. nō habita. glo. in. c. vt circa. §. si. de
elec. in. vi. in ver. pñuiz. ¶ Vñio volo tibi
allegare vñā glo. multū singu. si aliqz renūci/
at bñficio qd hz. nō sufficit qz ille in cui? fauo/
rē iller renūciat qz pñsens est taceat. qz non suffi/
cit taciturnitas. s. est opus voce acceptantis.
glo. habes singulares in. l. si? heres. C. de re.

127

cap. f.

p. 20. vñ.

Bar. in. l. cū qui. ff. de iure iuri.

Secunda Pars. De sede va. in. vj.
 pu. here. fm Bal. in. c. qd in dubijs. de renuc.
 quod nota in practica multum.

¶ De sede vacante in. vj.

¶ Ita ex ter. in. c. vnico. qd si collatio p
 ti net cōter ad epm t cōm vno effe
 cto inabili. alter p cōferre. Sed si col
 latio pti net ad epm illo cōte inabili nisi sit in
 mora nō pfer caplm. Et ille qd hz pferre cum
 cōsilio epi. pfer epō mortuo vel agente in re
 motis pab. ¶ Nota glo. in ver. mortuo. qd
 cōstitutio facies mentes de vacatiōe p mor
 tū includit alios modos vacatiōis. ¶ Nota
 glo. in ver. assensu. qd si epō hz cōferre preben
 dā cū cōsensu capli. t sunt. xx. canonici. t decē
 cōsentiat t epō habeat vocē vt canonic. va
 ler collatio. qd videt facta ab vndecim. t sic a
 maiori pte. ¶ Nota glo. in ver. in mora. t ma
 iore in illo dū dē qd bon. vir arbitrabt qū di
 catur epō in mora. ¶ Nota glo. in ver. cū p
 lio. qd minor ē pās illi. qū nō potest exercere
 actū sine p̄sensu alicui. qd sine consilio. ¶ In
 Rub. de despo. ipu. §. in fi. Adde qd qdaz do
 ctōz modern. insurgit illā cōclōem dicēs. qd
 h mō leges erūt ludibrio facte. t sic nunq lo
 cū habebūt. Sz tu dicas qd h dū intelligi de
 vera pnia qd est p̄ca cōmissa de fere. t plāgen
 da itē nō cōmittere. t iura procedēt in pnia
 falsā. nā certa experientia sepissime didici qd fili
 us male tractat patrē suū toto tpe vite sue t p
 curiendo t alia in qd ppetrādo. Et tñ talis fili
 ōmū āno accipit pniām p̄cōz. t isto casu non
 pcedit cōclusio doctor. Sz in illo quē sel pe
 nituit vberasse patrē t āplius tale scelus nō
 ppetrat. nec pdeslet illi filio qui toto tpe vite
 sue male tractasset patrē. videns patrē in arti
 culo mortis qui ipsuz etheredauerat ire ad cō
 fessionē t pniām accipere. opz igit vt sane in
 telligatur iura t decisiones doctor. ¶ Ultio
 qro qm maritus vel ex pacto vel ex forma sta
 tuti lucratur dotē. an teneat ad onera heredi
 taria. Et respōdeo qd nō. rex. alle. singu. in. l. li
 cer dos. L. de iure dotiū.

**¶ De clerici vel monachi seculari
 bus negocijs se immiscant.**

¶ Ista Rub. tractat de his qd sunt cler
 ics phibita. Et qd dicatur negocia se
 cularia. recurre ad glo. xxi. q. iij. in su
 ma. Sz tu potes dicere qd h phibitūulare cō

De clerici vel monachi seculari. ne. se immisc.

prehēdat negociū p̄tincens ad rēpublicā mun
 danā t seculares hoīes qd licet sit permissum
 laicis. tñ clericis interdicit. vt negociari. t vi
 de ter. in. l. placet. C. de epis. t clerici. vbi dicit qd
 nihil cōdebet habere clerici cū publicis acti
 bus. per quē ter. pbat qd cleric. nullū officiū
 habere potest in rēpub. seculari. Et iō dē In
 no. in. c. dilecta. d. excessib. p̄la. qd cleric. non
 sunt de vniuersitate seculari. debent em̄ cleric.
 attendere circa rempub. sp̄ialē. laici vō circa rē
 publicā tpalez. Et in. c. j. numerant. xiiij. ne
 gicia secularia qd sunt phibita clericis t mona
 chis. t ibi dē qd sunt pauca. qd tot sunt nego
 cia secularia qd illoz respectu. xiiij. dicit pau
 ca. nā aliq dicitur pauca vel multa fm subie
 ctā materiā. t ideo. xiiij. milia dicitur pauca.
 glo. in. c. disciplina. xlv. dist. Et id qd sit coraz
 papa reddiū notoriū. vt notabilr dicit glo. in
 c. manifesta. ij. q. i. ¶ Et collige etiā ter. in. c. j.
 qd em̄s rē scienter min. qd valet ignorate ven
 ditorē turpiter acq̄re. Et adde glo. ij. q. i. §. h
 ius. t Calde. in. c. nauigāti. d. vltur. ¶ Nota etiā
 am vni ex co. ter. ad qd nō aduertit in parti
 bus istis. qd cleric. in sacris dōz abstineat ab of
 ficio aduocatōis in curia seculari. nisi p vidu
 is t orphanis. d. qd in. c. j. t si. de postu. ¶ Nota
 tñ vni dicitur notabile hosti. qd debet h de
 ric. facere gratis. cū h eis pmitrat ex pietate.
 ¶ Probat etiā ter. ille qd cleric. nō dōz exercere
 etiā iustā negociatōem. h tñ intellige nisi pro
 pter necessitatē. d. qd per glo. xiiij. q. iij. an sum
 ma. qd vel dōz opari manib. suis. vel em̄atēz
 vt inde habeat materiā reducēdi ad aliqz for
 mas. nō em̄ dōz emerere vt eā integrā p maio
 ri precio vēdat. xiiij. q. iij. c. j. c. canonici. t. c. qd
 cūqz. h em̄ etiā nō licet laicis vt ibi. t in. c. cō
 ciens. in. c. qm. lxxviiij. dist. ¶ Et nota qd ē ph
 bitū clericis pducere bona secularia cā lucri.
 secus si ppter necessitatē. d. qd cōptum. ter. iun
 cta glo. in. c. puenit. lxxvi. dist. in. c. dilecta. de
 deci. qd tñ limita vt colligit ex glo. nota. in h
 c. j. in ver. cōductores. qd dicit qd si cleric. suū
 ecclit pductor. p̄licite stare in illa pductiōe
 vsqz ad p̄finitū tps locatōis. ¶ Et adde qd no
 tat Bar. in. l. j. §. sed si. ff. de fal. hoc tñ nota
 biliter limitat Abb. qm aliqd phibetur attēto
 mō. Sz si phibet attēto effectu. tunc nō pote
 rit retinere etiā iure hereditario. Exēplū in mē
 dicātib. qui phibetur tenere bona imobilia.

Secunda Pars De clericis vel monachis secularibus negotiis se immiscere.

Aur. Et potes concludere in hac materia sic. qd non debet aliquis pmittere malū vt aliū cui ter maius malū. vel vt psequat bonū spūale vel corpale. glo. est nota. ruij. dist. in summa. **I**tem nota qd in iure nō ē dare ppter carē. s. vt qd sit inter duo mala pstitutū. ita qd alteri cui tate nō possit. de qd p glo. nota. ruij. dist. in summa. sed quo ad fatuā opinionē et scrupulosam cōscientiā quis dicit ppter carē. quo casu psumitur vt pmittat min⁹ malū vt euitet maius. c. duo mala. r. qd ibi notat. ruij. dist. c. si quid verius. r. ruij. q. ij. nec licet ppter boni cōmittere malū. siue sit malū de iure diuino siue de iure positivo. nisi superioris auctoritas ad hoc pteem habetis excuset. vt est videre offi. dic. cū p dispensatōez recedit a iure positivo. r. qnq. a diuino in casu pmissio. iuxta notata in c. cum ad monasteriū. d. statu monach. r. in c. innotuit. de elec. s. tūc virtute dispensatōis illud pbiuitū nō est malū. **N**ota qd cleric⁹ nō potest esse vice rex. vice comes. vel locū tenēs. alicui⁹ principis. vt in c. s. nec. r. sic nō pte esse officia/ lis p iusticia exercēda. qd tū intellige gñalit. Secus si pteclatiter ad certā cām. de quo per doc. in c. clericis. hoc eo. ti. in. c. in archiepa/ tu. de rap. **N**ota ne erres qd incurres irregu/ lare tē nō est pūat⁹ ipso iure dignitate seu ordine r. bñficio. s. debz pūari r. p psequens deponi vt in dic. c. clericis. Ad idē tex. in c. ex lris. de excessi. plato. de quo p Inno. in c. cū nostris. de pcel. pben. qd memorie cōmenda. **T**u habuisti in cle. si furiosus. de homi. q. p/ prer mutilatōem mēbz quis efficitur irregu/ ris. intellige de detruncatōe mēbz p rex. i. dic. c. clericis. vnde si debilitat mēbz nō efficit ppter hoc irregularis. **Q**d autē priedicat mē/ bz declarat notabiliter Bar. in l. ij. ff. d. pub. iudi. vbi pcludit. qd priedicat mēbz qd bz ali/ quod officii distinctū. vt est pes. manus. r. si/ milia. p quo est bonus rex. in c. singla. lxxix. dist. **E**t intellige qd dicitur est. s. qd cleric⁹ nō ptenere locū principis pro iusticia exercēda. etiā si nō infligat penā mortis. vel detrunca/ tōis mēbz. vt in dic. c. clericis. Si tū iuris/ dictio secularis esset annexa dignitati sue. pte clericus p scāpm exercere iusticiā. dūmodo non ingerat penā mortis vel detruncatōis mem/ broz. r. idē si bz iurisdicōez noie pprio. puta ratōe patrimonij. text. est nota. in c. si. eo. ti. in

vi. qd videt pcedere in plato religioso. c. dile/ ctus. de offi. ordi. c. auditis. de pscript. in c. in/ ter dilectos. de fide instru. **Q**d limita. pucha/ bet iū. c. recolctes. de sta. monach. qd nō pce/ dit in monachis Cisterciēsis ordinis. **N**ota r. glo. fi. in c. clericis. de rbo subiacet. qd ipso iure refert excoicatio. cui adde glo. in c. j. de iniur. r. dam. da. in vi. **C**ōtrariū tenet Inno. in c. cū r. plantare. de pūi. quē sequit ibi Jo. an. **S**z tū tene opinionē glo. qntū ad rbi subia/ ceat. r. ad alia silia rba denotātia executōnem actus. **E**t de rbo careat. est glo. singu. in l. p/ uidendū. C. de postu. **Q**uolō tibi dicere que/ dā dicta pulcra. licet etiā aliqd dices in ti. ne p/ la. vices suas. q colligunt ex tex. in c. scdm. et ibi p doc. **O**ffices obuentōes spūales pnt loca/ ri clerico. r. largo modo dicit locari ipa ecclia. r. sic habebit curā regimīs ecclie ipam officia/ do. r. de puentib⁹ mdeat in certa qntitate recto/ ri. qd tū intellige ex cā fieri posse. argu. c. uiz ex eo. de elec. in vi. laico autē nō pte taliter concedi ecclia nisi infatē magna necessitate. vt si ecclie sia sit onerib⁹ aggrauata. r. nō potest releuari nisi p laicū. poterit ex dispensatōe epi laico ad tēpus pcedi. nō tū vt ipse regat eccliam. s. vt p aliu faciat gubernari. tpalia vero bene pnt lo/ cari laico r. etiā fruct⁹ decimaz. vt in c. via. de loca. sed reddit⁹ spūales pueniētes infra ecclie sia vt oblatōes r. silia nō pnt laico pcedi. ne vi deant laici habere administratōem ecclie. p q tex. in dic. c. scdm. facit qd habet in c. inoua. r. vi. q. ij. alia dicent in ti. ne pte la. vices suas. **B**ene aduertat isti religiosi qui dissolute vi/ uūt. qd pnt cōpelli ad obseruantia reglarē etiā p epm vt in c. relati. qn cor superior negligit vlt pter viuit dissolute. **E**t nota istū ordinē qui debz obseruari. qd primo debet induci mo/ nachim monasterij ad obseruantiaz reglarē. Si autē sunt incorrigibiles debet reformari de/ monachis eiusdē ordinis si haberi pnt. r. i de/ sectū debet assumi de alio ordine. omib⁹ autē de/ ficientib⁹ recurrendū est ad clericos scēlares. r. sic est casus in quo eps potest eccliam reglarē re/ ducere ad statū scēlarē. de quo p doc. in dic. c. re/ lati. **E**t nota qd si religiosus venit ptra vnū ex substantia lib⁹ regle peccat mortaliter. **I**tem si venit ptra alia ptecta s. b. regla si loquit p rba pceptiua. **I**tem si loquit p rba exhortatiua. vel coia. vt

Sed ut

Add. qd pūi in fi.

cleric⁹

A cant et puniri debet si interfuit qui legitur sententia sanguis. vel interfuit qui fit executio talis sine. qz sola interfuitentia. tñ nō facit irregularē. tē. est vbi p glo. et doc. in. c. sniam. Hoc tñ limita pcedere in clericis interfuitenti/ b' ex sola libidine seu volūtate. nō eñ debent pñtare pñtiaz istis sibi phibitis. sicut nec alijs spectaculis vel pñtiaz. c. pñtiaz. c. pñtiaz. c. pñtiaz. dist. c. nō optet. de pñtiaz. dist. v. Secus si interfuit ex aliqua iusta cā. vt quia aspiciat illū in quē exerceri d' iusticia ne incidat in despa rōz rememorantes sibi passionē redēprois nri et alia bona. et hortātes eos ad paciētiam. Et nota qz tē. intelligit de omib' clericis qz loq' tur p vñvniuersale negatiū. null' clericus. et c. **S**z querit quid si cleric' scripserit lras qz alijs caperet. et ex illa captura secuta ē mors clerico ignorāte. an sit irregularis. Et videtur magis cōiter pcludi qz sic. qd tñ limita qñ clerico nō possit imputari aliq' culpa. vt qz scripserit ad mādātū iudicis causaz ciuiliū. qui non solebat facere hoīes capi. p delicto s' p debito. licet ex illa captura postmodū moriat. qz post illā capturā fuit pñtiaz de crimine capiti/ li. non erit clericus irregularis. Efficitur etiam clericus irregularis si recipiat vel scribat dicta testitū si ex tali scriptura sequat mors. vel mē/ b' detritatio fm doc. Sec' si nō sequat. sed d' puniri. qz attemptauit rem sibi prohibita. **S**z querit de pulcro et quotidiano casu. qz daz scribit principi qz talē homicidā qui est in hospicio capi faciat et suspendi. princeps tradit istas lras clericō legēdas. sit caue' clericus vt primo sibi lras legat et reddat illas principi dicens qz tales lras legere nō est officij sui. qd tñ si nō fecerit. pñtiaz puenit in legēdo ad capturā taceat et litteras principi restituat. al's efficit irregularis fm doc. qz ex sua lectura secutū esset homicidiū. qd ē notabile. Caueat etiā clericus ne sint aduocati in cā sanguis. siue sint ex pte accusatoris siue ex pte rei. secuta morte sunt irregulares. qz sequitur mors in psonā accusatoris qui se obligauerat ad penā talitōis. de quo vide pulcrā glo. in. c. j. li. dist. et idē est cōcludendū in laico. **A**u iam habuisti qz nō ē phibitū cleric' interesse in bello iusto et hortari ad pugnā. tñ cleric' nō pñtiaz pñtiaz dur bel li vt ipe habeat ordiare acies. siue bellū sit iu/ stū siue nō. vt pbat tē. in dic. c. sniam. qz hoc

nō puenit māsuetudini clericali. **S**uit semel a me quēstū qz in dic. c. sniam. ars cyrurgie phibita clericis. quid de arte phibice an illa phibeat clericis. Et rñdū qz omib' qui phibē tur sciam phibice audire. de quib' in. c. non magno. in. c. sup specula. h. eo. et. hoc exercitū videt phibitū. prohibet eñ eis studere in hac sciētia ppter exercitiū. nam ex quo phibet studiū. videt eis phibitū exercitiū. arg. a. ora/ tio. ff. de pñtiaz. sed in alijs si sunt cōpētentes bñficiari idē est dicendū. qz nemo militas deo et c. si autē nō sunt bñficiari etiā si sunt in facis nō videt qz sit eis h' phibitū qz nō reperitur. Pro quo facit tē. in dic. c. sniam. qui phibz artē cyrurgie que adustōz vñ incisione inducit. sed in phifica istud cessat. vñ nō ita pñtiaz pñtiaz mortis directe in phifica sicut i' cy/ rurgia fm Ab. **S**z querit an exercēs artē cyrurgie sit irregularis siue sit clericus siue lay/ cus. et pcludet hos casus. **S**z pñtiaz ē si mors vel mēb' detritatio in dēno sequit. nemo il' loz irregularitatem incurrit. **S**z casus est. clericus exercēs pñtiaz phibitōz poterit puniri. et si monitus non desistat poterit deponi. **T**ercius casus est. si sequat mors vel mē/ b' detritatio. clericus phibitus oīno efficitur irregularis etiā si nō fuit in culpa. qz dedit operā rei illicite. ideo impurat casus inde con/ tingēs. **Q**uartus casus est hoc nō pcedit i laico ex quo in culpa nō reperit. Secus si fuit in culpa qz impitū impitatur medico. l. illicet. s. sicut. ff. de offi. pñtiaz. **T**u scis qz semp allegat tē. in. c. sup specula. eo. et. pñtiaz religio/ sos et habētes dignitates et pñtiaz audientes leges vel phificā. qz sunt ipso facto exco/ mūicati. Querit an hoc sit verū siue expectat tōe alicuius tps. et varie sunt opinioēs. **S**z tu teneas opinionem illā qz si sunt religiosi ex pñtiaz tēpus duoz mēsiuz. qd incipit currere ab exitu monasterij hac de cā. vt audiat scias phibitas. et quo ad scēlares incipit currere ab inceptōe auditis. et sic ad incurrendum istas penas requiruntur duo menses. ergo frustra dubitat de religioso vel alia psona phibita qz intrauit cū amico faciente principū in legib' causa ipm honorādū. **N**ota glo. in v' spaci/ um. qz eps pñtiaz tales absolueret ex quo cōdicoz canonis sibi absolutionē nō reseruauit. c. nu/ p. de sentē. exco. et vterqz eps poterit absolue

*q' si nō est in sanguine
in ipso mēsiuz pñtiaz
qz pñtiaz*

*q' si nō est in sanguine
in ipso mēsiuz pñtiaz
qz pñtiaz*

De cle. vel mona. secularib? negocijs se imisceat? in vi. Po. Cerr.

re. scz ille in cui? dyocesi studet. et eps. ppi? ipi-
us eccociati fm coiter doc. imo tenet Ab. q?
pprius eps no solū poterit absolueret in pzia
dyocesi. sed etiā in aliena. qz cū nō requiratur
aliq? causē cognitio iurisdicōis voluntarie q?
p? exerceri in alieno territorio. licz gl. in c. no
uit. de offi. lega. videat vacillare. sz intellige
an fiat cū causē cognitione an sine. Et nota
q? ter. in dic. c. nō magno. 2. in. c. sup. specia.
nō bz locū in religiois nō exercitib? claustrū. sz
in claustrō existeres audiuit scias prohibitas
fm veriorē opinionē. et maxime qz pene sunt
odiose g? restringēde. et qz nō videt esse eadez
ratio. male tñ faciūt. Et nota q? nō est phibi-
tū psonis p?hibitis habere libros iur? ciuili-
in camera. 2. in eis studere ad finē meli? intelli-
gēdi canones. non autē p?ncipalr ppter ipam
sciam iur? ciuili? acquirēdā fm Hosti. et Ab.
et ego nō puto incurrere penā. illū nō bz intel-
ligentē aliquos terminos iuris ciuili? p se. pe-
tentē declaratōez ab aliquo doctore. vt qd p
seno p? ab altero psequat. ad finē p?ncipalr
vt meli? intelligat canones. qz sufficit q? h? nō
fiat p?ncipalr ppter sciam iuris ciuili? acqui-
rēdā. In rubri. de do. 2. p. 2. in iij. colū.
in v. nec etiā sufficit fm doct. addenotata per
Bar. in l. ler. cornelia. §. si tñ. 2. in l. itez apd.
§. puitiū. ff. de in iur. q? citatio debz fieri ad do-
mū in qua habitat nō ad apotecā. Et Bar. in
l. iij. §. p?or. ff. de dā. infec. et eadē rōe nō pote-
rit citari in hospicio si ibi psonalr nō inuenia-
tur. qz in hospicio nō dicit quis degere. ter. ē
notabilis in l. j. §. habitare. ff. de his qui deie.
vel effude. et qd nō. Bar. in l. pleriqz. ff. de in-
iur. vo. vbi qz nō possit aliquis capi in do-
mo sua p debito ciuili. tñ i vinea sua poterit
capi. Et Bar. in l. memuisse. ff. de offi. pco-
su. vbi format questionē de statuto disponen-
te q? aggrediēs aliū ad domum. puniat certa
pena. Quid si aggressus ē ad apotecā. de q? p
moder. in dic. l. pleriqz. In eadē rubri. i. vj.
colū. in v. rāgit etiā glo. qd in cā appellatōis.
adde Bar. i. l. gnāt. §. j. C. de iure iurā. In
eadē rubri. in ix. colū. in v. nota tñ q? in tayan-
dis. Adde qd in cibarijs et vestimentis attēdit
q?litas psonaz. ter. ē in c. nō cogatur. xli. dist.
glo. in c. clerice? ab instāci. xxi. q. j. in c. vultura
ne. xij. q. ij. in c. j. xvi. q. vij. Et ideo dicit nota.
ter. in §. criminis. xcv. dist. q? est peccatū paup?

bus ministrare cibaria delicata. Et ideo dixit
Ab. in c. statum? de maio. et obe. q? in vesti-
bus et cibarijs dz haberi distinctio psonarū.
Et Bal. in l. sed si quid. ff. de usufruc. dicit.
q? Abbas dz melius indui q? ceteri. Et qd nō
tat glo. in c. pquerēte. de clerici. nō resi. c. cum
adeo. de rescrip. dū dicit. q? in p?siderāda suffic-
entia bñficij attēdit nobilitas et dignitas cle-
rici. et facit ter. nota in l. habitatio. ff. de ven.
in posses. mitten. ¶ Ultimo quero nos vide-
mus q? qūqz vir donat vxori cur moueat ad
donandū vxori. Et rñdeas q? talis donatio
psumit fieri in signū pudicitie. ter. allega fm
glarē quē ibi Bal. pōderat in l. res vxoris. C.
de donatōibus inter virum et vxorem.

De cle. vel mona. in vi.

¶ Ict lex equiparet duo extrema q? ad
certā q?litate. statutū postea loquens
d? altero ex istis extremis in casu nō eq?
pato nō attēdit ad aliud. glo. in c. j. in v. de
claramus. ¶ Nota ter. in c. j. qz venit ad de-
claratōez. c. sup. specia. eo. ti. ¶ Nota ex c. ij.
q? excociat? est ipo facto religiosus pfectus te-
nere dimittēs habitū. Item si vadit ad stu-
dia litteraz nō obtēta licētia plati et puenit.
¶ Itē doctores et magistri sunt ipo facto excoci-
cati retinētes in scholis religiosos audientes le-
ges vel pblicā etiā si nō dimiserint habitū.
vt glo. in dic. cā. p. dimisso. ¶ Nota glo. in
v. temere. qz licz religiosi et cā habitū dimit-
tere sine aliqua pena. vt ppter iustū timorem.
¶ Nota glo. in v. puentos. que ponit casus
in quib? sufficit licētia solius plati absq? pue-
tu. ¶ Nota glo. in v. licētia. quid possit facere
religiosus qui est in studio cū licētia. ¶ Nota
glo. in v. ipo facto. q? religiosus apostata est
ipo facto excociat?. ¶ Nota glo. in ver. retine-
re. qz est pulchra. et nota ex ea q? excociat? gau-
det p?uilegio canonis. In rubri. de depo-
sito. §. in v. nota ex glo. j. qz inducit ad questi-
onē. Adde Bar. in l. ciuitas. in. fi. ff. si certuz
pe. qui alle. Inno. in h. c. j. de depo. Et nota
p Bar. et alios tautē. h. ius. C. de sacro sanc.
eccle. ¶ Ultio quero mlier vidua que amplā
dotē habebat accepit scdm virū nullā mēto-
ne dotis facta qd videat i dotē dedisse. an vero
videat maritū illā sine dotē duxisse. Et rñdeo
q? videt tacite tradere dotē p?mi matrimonio.
y ij

[Et nota glo. j. i. dic. c. iij. que videt sentire qd ppter ipedimētū rectoris epus debeat sibi ita curere vicariū in ecclesia. de quo p Jo. an. in no. uella. in. c. cū ex eo. de elec. in vi. per glo. nota. in. c. p. p. m. x. q. ij. z est rex. i. c. extirpade. s. quia vero. de pben. z facies breuiter alijs casus. p. d. m. est. q. vbi rector est ppetuo im. pedicus vt qz bz ecclesiaz curatā annexā pben. de eccle. cathed. ralis tūc d. z sibi institui vicariū ppetuus cū p. sensu epi. dic. s. q. vero. Scds casus est. qn rector d. z se absente ad breue tē pus tūc ipse p. p. se sibi instituire vicariū t. palē ad hoc. qd nota in dict. c. p. p. m. x. Tercius casus est. qn est abfuitur p longū tps d. z h. fa. cere cū p. sensu epi. dic. c. cū ex eo. [Nota glo. j. in. c. quere dā. q. nedā t. rā s. gressor iuramētū s. z etiā fractor fidei p. p. uari ecclesia sua. Et ad. de notata in. c. puenit. de fidei. i. c. ad aures. qd me. cau. z dictū est in rubri. de iure iuran. [Nota etia glo. ij. que semp allegat. z nota etiā ex ea qd rector eccle. p. locare fruct. p to. to tpe vite sue. [Et qz sup ista glo. tractat do. cto. nūquid successor teneat stare p. tractui fa. cto p. p. cessore si decedit an finitū tēp. loca. tois. Et in ista materia pcedā p. clusiones. q. r. n. [Prima est ista. Si locatio fuit facta ad nō modicū tēpus. nō seruata solēnitare. z in casu a iure p. cesso. etiā ipse locator nō tenet ita. re. si aut fuit seruata solēnitare. z fuit casus a iure p. missus. tūc successor tenet stare. v. p. est qd si ecclesia est lesa posset petere restitutionē in integ. [Secda ē conclusio si locatio ē facta ad modicū tps p. canonici. z sic p. nō habentem administratōez. nō tenet successor stare p. tra. ctui. qz nō p. canonice seu alius nō habēs ad ministratōez obligare bñficiū vltra tēpus vi. te sue. qd tū limita nisi ex cā ratōabili z inter. nentiē auctoritate epi. ad mai. tēpus sit factā locatio. qz tūc videt facta ab habēte administra. tōez. [Tercia ē conclusio si locatio ē facta ab habēte administratōez. vt qz ē pleban. seu ali. rector curat. z noie p. p. rō sit facta. nō tenetur successor stare. z si quid p. ceptū fuerit p. mor. tem p. cessoris an bñficiū collatū. potest suc. cessor petere a p. ductore vel ab herede clerici. qz fructus pueniētes post mortē z ante colla. tionē reseruant successor. c. presenti. de offi. ordi. in vi. [Quarta est conclusio si locatio est facta noie eccle. z in utilitate eccle. tūc succes.

for tenetur stare p. tractui. [Et in alio succes. soze qz in bñficio an teneat stare locatōni. vi. de in. l. emptorem. C. locari. in. l. si filio. s. si. vir. ff. solu. ma. l. Nota glo. fi. z qd sup ea p. docto. qd non solum possunt locari p. dia omia ipsius ecclesie. s. etiam obuentiones ecclesie. z sic quicquid obuenit ecclesie. cedit cō ducto. ri. z layco etiam potest fieri talis concessio dū modo ipse ponat clericū loco sui p. reco. lligē do obuentiones ecclesiasticas. ne contingat laycum aliquid spiritualitatis attingere. qd est notabilenam posset presumptuose accede. re ad altare quando sunt oblatōes vel quid simile. [In rubri. de dona. inter vi. z vto. s. in h. dubitatur si de dore agatur p. ncipali. ter. adde qd Alex. in. l. j. ff. solu. matri. tenet ex intentione Val. qd in terris imperij vbi possit haberi copia iudicis secularis non potest tra. ctari coram iudice ecclesiastico. sed in terris ec. clesie potest tractari p. ncipaliter causa dore. coram iudice ecclesiastico. [Ultimo quero. an sit aliquis casus in quo possit acceptari fi. de iussor minus ydoneus. z respondeo qd qn p. ncipalis est multum ydoneus tollat fi. de iussor minus ydoneus. hoc eleganter volu. it glo. in. l. mulier. C. de iure dotium.

De noui operis nūciatione.

Dia qnq. aliqui delinquit in p. rem. p. tui iuris seu supioris. ideo subijciunt ista rubri. [Et scias qd in isto ti. tra. ctat qd edificatū post nūciatōez noui opis d. z demoliri expēsis p. struētis etiā si esset ecclesia. vt in. c. j. z ij. eo. ti. [Et nota ex glo. in h. siue iure siue iniuria. qd in denūciatōe ē auctoritas p. tois. nā p. p. ter ei. auctoritatē d. z edificas om. nino desistere post denūciatōez. donec denun. ciās infra tres menses doceat de iure suo. c. fi. deo. ti. [Et si tu vis bñ scire rōem. dicas qd h. i. ductū fuit p. p. ter ricas enitādas. z qz tractat d. modico p. iudicio. nā infra tres mēses d. z denū. ciās p. bare de iure suo. z si nō probat ille ad. mittit ad edificandū cū satisfactōe. z in mora modici temporis non est p. iudiciū. ideo sta. tutū fuit vt post denūciatōem oīno cessetur ab opere. alias p. p. ter p. remptū p. rectoris indu. centis illaz p. uisionē edificatū venit destruen. dū siue de iure siue nō sibi competat. h. tū itel. lige in casu dubij vbi dubitatur an ille de iure.

De ordinatis ab epō q̄ ep̄is. renū. De obliga. ad rōci. ordi. vñ nō Fo. Errit.

edificatio nisi vel cōsentiente denūciatore. vel p^o lapsum triū mensū a tēpore denūciatiōis. nō em̄ vitra expectare tenet cum graui p̄iudicio suo. **L** Et nota q^o p̄iudicio de qua in. c. fi. est vñ lio ei cui facta est denūciatio et denūciant. **A**z sepe aliquis credēs ius edificandi habere errando edificat. vñ si posset edificare obla. ta cautione posset p̄dere exp̄sas factas in edifi. cio et faciendas in destruēdo. vñ valius est sibi expectare denūciantē per tres mēses. nāz si pbauerit de iure suo vterq^o cōseruat indem. nis. et hoc p̄iudicio etiā est valius denūciant. nāz si ius edificandi illi cōpeteret. posset interim isti p̄iudiciū magnū generari in edificio. po. ne em̄ q^o edificatū ante portā domus est. vel in alio loco p̄iudiciali fm̄ Jo. an. **N**on om̄it q^o ter. in. c. j. hoc eo. n. allegat semp q^o cau. sa ecclesie debet decidi per ius civile. om̄es em̄ leges p̄ncipiū nō p̄radicentes canonib⁹ sunt approbate per papā. si nō sunt damnose eccle. syz. quia tūc requiritur q^o sint exp̄resse approba. te. vñ nō. doc. in. c. ecclesia sancte Marie. de cō. sti. in. c. fi. de solu. tñ iura civilia nō dicuntur p̄ iudicialia ecclesijs quando possunt se habere ad p̄iudiciū et fauorē. vñ pbatur in dic. c. j. qd̄ est memorie cōmēdandū fm̄ Abb. **I**n Ru. bri. de delic. pue. sup̄ in ver. licet idem Barto. Adde q^o possum⁹ dicere Bart. nō tenere opi. nionē illam q^o statutū valeat. q^o hoc nō dicit sed simplr Bar. refert quid si statutūz dispo. nat q^o p̄ homicidio imponat pena centuz. q^o qñq^o statuta sunt sup̄ iudi. obseruācia de facto. quia statuētēs volūt q^o seruētur. nō tamē seq̄. tur q^o semp de iure valeant. **U**ltimo quero mittitur qñq^o iocalia a cōsanguineis viri vr̄ ori. et cōtra. an p̄sumat q^o sint donata. et re. spon. q^o sic. ter. et nota. in. l. cū plures. §. cūz tu. cor. ff. de admi. tu. fm̄ Bal. i. l. ij. C. de iur. dori.

De ordinatis ab ep̄iscopo qui ep̄i scopatui renūciavit

Tra tractatu ordinandorū qui p̄cedit et sequitur. interponit hec rubricella. De excoīcatis ordinatis habet in. c. cū illoz. de sentē. exco. De ordinatis a simoniaco in. c. p̄ tuas. d. simo. et alias criminoso. it. q. j. in sum. De ordinatis ab illis de quib⁹ du. bitatur an fuerint ep̄i. l. viij. dist. et de excoīca. to. it. q. j. per totum. **E**t p̄ intelligētia ton⁹

tituli scias. q^o si ep̄s renūciavit loco tñ. et sit in iuratus vt cōferat ordines p̄ p̄ferre sicut pri. us. Sed si renūciavit ordini. cū ordinato per eū ad minores. vel ignorāter ad sacros. dispē. sat ep̄s. Cū ordinato vero sciētē ad sacros. nō dispensat s̄ solus papa. Et excoīcatus nō inabilitat ad ip̄mēdū habitū ordinis. istud est summarū tot⁹ tituli. **E**t sic cōclude q^o ordinari ab ep̄o qui dignitati renūciavit rec. p̄iit characterē. nō autē excoīcōnē. q^o qd̄ quis nō habet alteri dare nō potest. c. qd̄ aut. de iur. re. pa. Et idē dicas de ordinatis ab excoīcato. vñ in. c. fi. **N**ota glo. in. c. j. in ver. crassa. qd̄ dī crassa et supina ignorācia quādo aliquid ē factū publice vel corā populo. et nō excusat. **N**ota tñ singlāter fm̄ doc. q^o licet ep̄s pu. blice renūciasset. clerice⁹ postea ab eo ordinat⁹ potuisset habere iustā ignorācia. vt si extra. p̄ uincit tñc fuisse et hoc pbaret. qd̄ est notabi. le. **N**ota etiā p̄terū ter. in. fi. in dic. c. j. quia docet qualis debeat esse dispensator. debet em̄ esse discretus. als diceret dissipator. **Q**uerit an idem ep̄s qui cōtulit ordinē excoīcat⁹ possit dispensare. Et concludit q^o nō sed successor delinquentis sic. **D**oc tñ limita fm̄ doc. nisi ille qui p̄tulit excoīcatus fuerit absolutus et peni. tuerit. q^o tūc poterit dispēlare. facit qd̄ notat Lau. et Hugui. §. fi. ij. q. vij. qui dicunt posse p̄fbyterz absolucere p̄ penitēcia et cubinaz de peccato fornicatiōis secū. honestius tamen esset vt alteri cōmitteret. p̄pter maiore erubescētia q̄ est magna pars penitēcie. d. peni. dis. h. c. quē peniter. facit qd̄ notat. rxi. q. j. c. oēs. rxiij. q. ij. c. placuit. fm̄ Jo. an. **N**ota glo. i. c. fi. que tenet q^o excoīcat⁹ nō p̄t alios excoīca. re. **U**ltimo quero an emptor possit cogere auctore auctoris ad suscipiēdū defensionē rei Et rñdeo q^o nō. nisi sibi fuerint cesse actiones. ter. tibi allego singlāre in. l. si res quā a titio. ff. de iur. fm̄ Bal. in. l. j. an. fi. C. de iure dori.

De obligatis ad ratiocinia ordi. nandis vel non.

Ratiocinia sunt rōnes et rōnū redditō nes qb⁹ q̄s ē obligat⁹ ex admīstratōe reipublice. habet. l. ij. dist. per totum. **N**ota ex. c. vnico q^o admīstrator gñal al. teri⁹ nō p̄t ordinari nisi de posito officio et red. dita admīstratōe. Et rō ē. ne ex h̄ ifamet eccle

fia q̄ ordinat psonas cū damno ⁊ detrimento alioꝝ. quia grauant ex mutatoꝝ foro. [Nota glo. pulcra i ver. ratiocinia. que ponit pulcra distinctioem in materia. Et nota illa duz no. A tabuliter dicit q̄ dato q̄ cleric⁹ efficiat de foro ecclesie mora q̄stione. questio debet suo mat⁹ te coram pmo iudice finiri. ⁊ si nō pdest mutatio fori. Adde qd̄ Bar. in. l. j. ff. d. pe. format q̄stione nō notabile de illo qui post delictuꝝ cōmissum ē effect⁹ clericus. an debeat puniri a iudice eccliastico vel seculari. Et cōcludit tres casus. q̄ aut fecit in fraudem et sibi nō pdest. Aut sine fraude. sed bono animo tūc sibi prodest. si aut sumus in dubio ⁊ tunc si erat accusatus vel diffamatus de crimine psumitur facere in fraudem. alibi secus. Sed quid si peccatus erat iam inchoatus contra eū vel sententia lata ⁊ post sententiā efficiat clericus. Et cōcludit Barto. q̄ libino pdest. alle. glo. in. l. si quis postea. ff. de iudi. Hoc tamē limitat nō procedere quādo nō suo motu sed a superiore fuit tractus ad clericatuꝝ. Jo. an. tamē in hoc c. vult q̄ ista pcedunt q̄ntum ad executionez faciendā in rebus. secus in psona. requirit ergo degradatio. Sed fm̄ Bar. episcopi nō facerent. ⁊ ex isto incōueniēti sequitur aliud incōueniens q̄ iudices seculares puniūt eos. Et intellige etiā que dicta sunt in intrate religionem. Fallit fm̄ Jo. an. ⁊ Barto. nisi faceret p̄fessionē existens in carcerib⁹. Et adde Bar. in. l. adulter. §. si eo tēpore. ff. de adul. r. in. l. cū quedā puella. vbi per moder. ff. de iurisd. om. iudi. ⁊ qd̄ notat Bal. in. l. si quis decurio C. de fal. Et de illo qui ē effect⁹ furiosus post delictuꝝ. per Bal. in. l. furiosus. C. qui testa. facere pos. [Nota glo. que querit quid si p̄bibeante creditore aliquis fuit ordinat⁹. Respōdet q̄ bona sua tradunt ei in soluti. que si nō sufficient. episcop⁹ ei tenetur qui abstulit illi causam negociādi. Ex quo sequitur q̄ iste titulus etiā procedit in illis q̄ nihil habent unde possunt soluere. quia salteꝝ aufertur potestas negociandi ⁊ acquirēdi de nouo. ⁊ bene facit tex. in. l. si defunct⁹. C. arbi. tu. Et idem dicēdū si talis sit effectus monach⁹. q̄ ipsum monasteriuꝝ cōueniet vel cedit qd̄ habet ex monacho. [Et adde hic notata p glo. in. c. p̄ter ea. l. j. dist. de illo qui iurauit scribere librum. vel obligauit se ad aliqd̄ seruiciuꝝ. an poterit

ingredi religionē. Et nota q̄ cōcludit Inno. q̄ quādoq̄ aliquis vult ingredi religionē in fraudē illoꝝ quib⁹ obligatus est. vel vt fugiat expensas vel laborē. ⁊ non debet admitti. Quādoq̄ vult ingredi religionē ducit bono spiritu qd̄ in dubio psumit. ⁊ tūc d̄ admitti. et de bonis que habet vel que eueniet ei post ingressum satisfiet illis quib⁹ obligat⁹ est. vel etiam si scit scribere. vel aliqd̄ honestuꝝ opus facere salua regula ⁊ officio nō neglecto satisfiet de illo. nec deducitur expense. quia debet alimentari de bonis monasterij. Et adde etiā late Hosti. in summa eo. ti. §. penul. ¶ Vltimo quero aliquis substituit aliuz loco sui. an substitutus sit liberatus si ille substituit⁹ aliquid mali facit. Et respōdeo q̄ substitut⁹ dicitur substituere suo periculo de eo quod male de epis. ⁊ clericis.

De officio Archidiaconi.

Via cōpilatoꝝ intendit tractare de officijs dignitatū. principiuꝝ facit ab officio archidiaconi. quia archidiaconus post episcopū est maior. et de materia in. c. plectis. xxv. dist. in. c. bono ratus. lxxvij. dist. in. c. si vero. xcviij. dist. ¶ Et nota ex. c. j. ⁊ ij. que ad officiū archidiaconi p̄tinere noscuntur. ⁊ ibi habet q̄ de iure archidiaconus est p̄mus post episcopū. ⁊ est eius vicarius. q̄ in multis gerit vices episcopi in his q̄ spectant ad episcopū. Et licet in vicario hois non veniat correctio delictoꝝ. vt in. c. licet. de offi. vica. in. vi. venit tamē in vicario iur⁹. vt in. dic. c. j. ¶ Et licet aliqua officia hic euumerata spectet ad primiceriuꝝ ⁊ thesaurariū. vt in. dicto. c. plectis. tamē in iurisdicte p̄ primicerij nō excludit Archidiacon⁹. de quo p glo. hic. Vel potes dicere q̄ hoc debet intelligi fm̄ diuersas cōsuetudines. vt ad archidiaconū spectat custodia vasoz ecclesie p̄re alijs. vt in. c. ea que. ⁊ licet spectet custodia vasoz ad custodem ⁊ ad sacristam. tamē ad ipsuꝝ p̄ncipaliter spectat ⁊ ad alios sub eo. de quozū negligentia vel dolo tenetur fm̄ Inno. nisi cōtraria cōsuetudo ipsuꝝ excusaret fm̄ Hosti. ¶ Et nota glo. notabile in. dic. c. ea que. quia semp̄ allegatur de negligentia p̄lati. Et dicit Anto. debu. q̄ in hac materia non reperitur melior.

Adde qd̄ ponit i. sol. segun. i. si reuert. alio. Archidiacon⁹ ⁊ archiepiscopus. vñ q̄ opus dicitur op⁹ ⁊ op⁹ videtur et ingreditur.

Si vero ipi impoſit⁹ s̄ ordinē hōde p̄sumunt facit in fraudem

q̄ si de fraude p̄sumit⁹ ⁊ reuertit tunc substitut⁹ habet illud op⁹. s̄ inuenit p̄sumit hōc fact⁹ in fraudem

bal. in. l. p̄sumit⁹ ⁊ ff. de impub. et alijs substitut⁹

q̄ potest in fraude impoſit⁹ ⁊ si p̄sumit⁹ in fraude ⁊ si q̄ de iure substitut⁹ op⁹ habet ⁊ nō ea p̄sumit⁹ facit p̄sumit

si p̄sumit⁹ alij impoſit⁹ ⁊ si p̄sumit⁹ alij impoſit⁹ ⁊ si p̄sumit⁹ alij impoſit⁹

glo. ¶ Nota q̄ obtentu consuetudinis refer-
uata in privilegii ordinis episcopalis inferi-
or: platus acquirere nō potest. vñ. c. cū fact.
q̄d tamen nō est cōsuetudine quesibile vñ. ibi.
est tamē delegabile. z sic traditio cure spectat
ad solum episcopū. nec ipsam querit inferior
cōsuetudine. z ibi glo. tangit an archidiaconus
dicat habere curam. ¶ Et nota q̄ archi-
diaconus cognoscit de modicis causis. diuin
dicit ter. in. c. ad hec. q̄ audit iurgia. q̄ mag-
na refert episcopo. L. Et q̄ corrigat querit q̄
ter corrigat. dicas verbis monitorijs z prece-
porijs. sed penam nō imponit absq̄ episco-
po. c. ij. de offi. archiepiscop. Inno. tamē dicit
q̄ modicā penā possit imponere de mandato
tamē epī. L. Nota fm̄ doct. in dic. c. ad hec. q̄
inferiorib⁹ prelatis est phibita dispensatio ni-
si vbi paret cōcessa. q̄d est notabile fm̄ An-
to. de bu. L. Et nota q̄ omnia que ponuntur in di-
cto. c. ad hec. a vers. in q̄dam vero. vsq̄ ad vñ.
si. subsequēter. cōpetit de iure cōi archidiacono.
no. adeo q̄ in ipsis ipso iure fundat suam in-
tentōem. nec habet aliqd. pbare. in alijs op̄ter
q̄ pbat p̄suetudinē. Et nota glo. dñi querit de
ordinato sine titulo quis p̄uidebit. ¶ Nota
q̄ archidiacon⁹ nō potest dare cōmēdaticias
ad ordines. vñ. c. significasti. L. Limita tamē
fm̄ glo. nisi ep̄s esset absens z necessitas vel
utilitas ordinādo p̄mineret. Sed hosti. dñi
q̄ etiā si ep̄s ē absens nō dat litteras sine spe-
ciali mādato. de q̄ per glo. ix. q. ij. c. episcopū.
Sz adueras q̄ glo. hic vult q̄ ita demū pos-
sit dare litteras absente ep̄o quādo h̄ habz et
cōsuetudine. als nō potest sine mādato epī.
et idēz videt tenere glo. in dic. c. ep̄m. ¶ Et ad
de ad p̄dicta ter. in. c. vñ. nōstrū. q̄ ponit q̄ spe-
ctant ad archidiaconūz de iure cōi. L. Et nota
ex illo ter. q̄ quādo aliquis habet intentōem
fundatā de iure cōi dicens opositū grauat
onere pbādū. nec sufficit pbare semiplene. q̄d
est notabile. Et pbat etiā ille ter. q̄ abbates z
abbatē inueſtiunt z acquirūt possessionē p̄
positōem in sede. z sic ē practica installandi.
L. Notat etiā Jo. an. ex dic. ter. q̄ volenti pro-
bare quasi possessionē alicui⁹ dignitatē vñ of-
ficiū nō sufficit pbare exercitiū actūz qui de
iure cōi nō spectat ad dignitatē vel officium.
Sz etiā debet pbare illos act⁹ ad dignitatem
spectare. z sic dñi se obtinuisse in archidiacona

tu Bononiēsi. ¶ Nota q̄ p̄ter. in. c. dilecto. Dilato c. f.
hoco. ti. dicit docto. q̄ familia epī gaudet p̄-
uilegio epī. ¶ Et ex eo. ter. z glo. i. z ibi p̄ doct.
nota q̄ ecclia supior nō fundat intentōem suā
sup capella sita in sua parrochia nisi q̄ ad po-
testatē p̄cipiēdi iura parrochialia z decimas.
q̄ ad alia solus ep̄s fundat intentōem suā.
vñ q̄ ad iurisdictionē z potestatē instituendi z
restituēdi. L. Nota fm̄ doct. in dic. c. q̄ dñs eo
q̄ dñs nō fundat de iure cōi intentōem suā in
territorio etiā si sit comes vel p̄nceps. excepto
impatore. z in ipso opatur h̄ excellētia dignita-
tis imperialis q̄ sup omēs ē. z ratio ē q̄re h̄ non
cōpetat comitib⁹ sicut ep̄is. q̄ fines episco-
patū stabiles sunt. nec mutant nec p̄scribū-
tur. c. sup eo. de parroch. Mūdana vero domi-
nia p̄pter potentia vſurpant z mutant. c. q̄d
sup his. de vo. Ideo iudices ecclēstici sup li-
mitatione episcopatuū nō recurrūt ad laico-
rū diuisiones. c. i. de reli. do. ¶ Nec obstat q̄d no-
tat Jo. an. in. c. numis. de iure iur. vbi dñi q̄ do-
min⁹ terre eo q̄ dñs q̄ ad iurisdictionalia sunt
dat intentōem de iure cōmuni. quia h̄ vñ si
cōstat de dominio eius ab impatore concessio.
als nō fm̄ Anro. de bu. L. Nota glo. in dic. c.
in ver. salua. q̄ correctio monachorū primo
loso spectat ad abbatē. de quo in. c. quāto. de
offi. or. Dicit tamē docto. q̄ si monachi no-
lunt parere abbatib⁹ cōpellūt p̄ ep̄m. c. rela-
ti. ne cleri. vel mona. L. Et nota fm̄ docto. q̄
quedā sunt simplicis iurisdictionis. vñ visitare.
coercere modica coertōe. causas minores au-
dire. z terminare. z in istis archidiacon⁹ q̄ ad
parrochiales ecclias z minores titulos de iu-
re cōmuni ē vicarius epī. c. ad hec. Maiorē ta-
mē coertionē exercere nō potest incōiulto epī
scopo. nisi in talibus plus acquirat in. c. ad
hec. de excessi. pla. nec ista vicaria exēditur ad
maiores titulos. vñ sunt abbatie. z cōuentu-
ales ecclie. nisi p̄ cōsuetudinē h̄ acq̄rat. Caue
at ergo ep̄s ne hac vicaria p̄mittat vñ archidi-
acono tanto tēpe q̄ p̄suetudinis p̄scriptio sit
cōpleta. c. cumana. de elec. interim autē p̄ ep̄m z
in his quādo vult cū sit ep̄ vicarius phiberi
potest. vñ notat in. c. fi. de offi. archiep̄. licz in h̄
Anro. de bu. videat vario mō loqui. ¶ Et no-
ta ex dicto. c. fi. q̄ ad p̄cludendā p̄suetudinez.
sufficere videt pbatio vniuersal p̄suetudinis
in codez loco vel in alijs. Et idēz notabiliter

q̄ tunc h̄z ab illis q̄ p̄t dñi

vñ p̄sentat lator ip̄m

de f̄m̄ in h̄z habet
de q̄f̄m̄ h̄z p̄sentat

De p̄sentat dñi Nolo Archidiacon⁹
q̄ nō ip̄m faciat

A Inno. hic tractat de excessione p̄suetudinis. nō
tñ p̄cedit qñ sunt iura iuri p̄raria vel eccle/
sij d̄nosa. qz talia nō extenduntur. c. i. de con/
sue. c. tua. de deci. Et ideo in p̄sionib⁹ p̄cu/
rationib⁹ p̄suetudo nō extendit. qz talib⁹ ob/
uiat ius. tñ vez qñ agitur de excessione vni⁹
rei ad aliā. Si vero tractat de excessione ei⁹ rei
ad eandē. tñ cñ fit hec excessio. in. l. si vendi/
tor. §. si cōstat. ff. cōia p̄di. c. cū in tua. de deci.
c. sopite. de censu. ideo si acq̄sunt pensionē. r.
solidoꝝ in oibus alijs monasterijs ex p̄suetu/
dine. nō poterit h̄ exigere a monasterio sancti
Antonij. qz talis p̄suetudo ē onerosa. qd̄ itel/
ligit Hosti. qñ alijs q̄s eps vellet h̄ acq̄rere.
qz iure cōi oia ei subesse videtur. tñ sic non sunt
talitudo odiosa. Et p̄ h̄ d̄r Hosti. qz vbi eps perit
a subdito aliquid nomi vel insolitū a iure. tñ
nō oīno iprobatū. puta cēsuz vel charitativū
subsidiū. vel silia. Et q̄ p̄bat q̄ illud h̄z t̄ p̄ci/
pit in alijs cōiūcnijs. p̄iūcni⁹ t̄ is a q̄ p̄tijt nī
si aliud p̄bet. Ad idē iura allegata in vltima
glo. Si vero sunt iura nō a iure cōi exorbitan/
tia sed p̄terius. vt qz ius talib⁹ nō resistit. nec
data a iure reperit. tñ adhuc in talib⁹ h̄z lo/
cū excessio. c. sup̄ eo. de censu. c. cū olim. de cō/
sue. c. diuturni. c. oia. r. c. sequenti. r̄j. dist. Si
vero sunt iura a iure cōi p̄cessa queri. tñ in qui/
bus q̄reret laudabile ē r̄ōnabile. tñ q̄ p̄cessibi/
lia sunt a iure. nō reprobant. sicut est in dic. c.
fi. qz eps d̄z de facili p̄cedere vt sūi facilius fa/
ciat onus. c. si. infra. r̄i. primo. Et talis cōsue/
tudo seruāda ē t̄ extendenda. vt in dic. c. si. c. in
his. r̄i. dist. c. p̄suetudo. r̄j. dist. tñ p̄ h̄ d̄r qz in
his q̄ sunt iurisdicōis vel ei annexa h̄z locuz
excessio dūmodo maior ps populi v̄rat. Et
qz adducta ē glo. §. in. c. ea q̄. de negligentia p̄/
lati. Et d̄r Anco. de bu. qz in hac materia nul/
la melior glo. reperit. Sz tu adde glo. j. in. c.
dictū. lxxvi. dist. q̄ videtur esse silis. Et glo. in
c. j. lxxvi. dist. tñ ibi est etiā glo. qz p̄ culpā sb/
dito p̄batur negligentia p̄lati. Et glo. in. c. ne/
mo. de cō se. dist. j. d̄r negligentia esse punien/
dā vt factū. Et qz aliqd̄ fiat in odiū negligen/
tie. est glo. in. c. qm̄. c. dist. in ver. cedat. tñ dixit
glo. in. c. placuit. r̄i. q. iij. qz p̄ negligentia quis
eccōicaf. Et glo. in hoc. c. ea q̄. in ver. reatu.
d̄r. qz in plato negligentia est p̄ctm̄ mortale. Et
ideo d̄r glo. nota. in. §. criminis. r̄v. dist. in
ver. plus facit. qz in plato taciturnitas ē pec/
catū mortale. Et glo. notabilis in. c. clericis.
in ver. dissilatoꝝ. de immu. eccle. in. vi. d̄r. qz dis/
simulatio in plato est p̄ctm̄ mortale. Q̄stio
quero qd̄a mulier dū accipet viruz voluit qz
maritus sub pena p̄mitteret nō tenere p̄ubi/
nā t̄ ita p̄misit. ipse illā tenuit an pena possit
peti. Et r̄ideo qz sic. r̄et. do tñbi pulcherrimū in
lex ea p̄te. §. j. ff. de verbo. obli. fm̄ Bal. in. l.
fi. c. de spōsa. tñ deberēt seruare mulieres ac/
cipientes viros. tñ forsitan h̄ mō timore pene
mariti seruaret fidē vxoribus qd̄ est notabile.

De officio Archiepiscopi

Via post archidiacono archiepiscopi byteri
facit gradū. ideo ponit ista Ru. t̄ de
materia in. c. perlectis. r̄v. dist. Et
scias qz archiepiscopi byteri ciuitatē s̄ sub archidi/
acono. qz archidiaconat⁹ est p̄ncipalis digni/
tas post ep̄m in ecclesia. t̄ tenet obedire p̄ceptis
archidiaconi sicut ep̄i. vt in. c. j. iij. qd̄ in/
telligit Inno. in his q̄ spectat ad officij ar/
chidiaconi de iure vel de cōsuetudine. Et eius
officiū est p̄ncipaliter habere curā sup̄ p̄s byte/
ros. tñ sic dignitas archiepiscopi byteralis videt̄ cu/
rata. Itē ad officij sūi spectat p̄ncipalr̄ mis/
sam dicere loco ep̄i. tñ sic in diuio officio respe/
ctu misse ē vicarius ep̄i. tñ ista dignitas requirit
residentiā. Nota tñ qz archidiacon⁹ p̄ceet quo/
ad dignitatē. nō quo ad ordinē. qz archiepiscopi by/
teri ē maior in ordine. c. statuimus. de maio. r̄
obe. Nota tñ fm̄ Hosti. qz in h̄ seruandē sunt
cōsuetudines ecclesiarū. Et nota r̄et. in. c. i. cū
glo. de collecta qd̄ sit. de q. iij. q. j. c. iij. t̄ potest
etiā intelligi de orōne. vel fm̄ doc. qz ad ipsuz
hoies colliguntur. Et nota r̄et. c. ij. qz officij d̄z
dicta horis canonicis indeclinabiliter. i. in pun/
cto hore. non ergo licite d̄r q̄ alio tpe d̄r. Et q̄
sequitur qz peccat sacerdos qui causa nō subsiste/
te nō d̄r officij debet h̄oris. Et vide ibi glo.
in ver. indeclinabilr̄. qd̄ d̄r qz maledict⁹ est qui
facit opus dei negligēter. Et nota qz archi/
episcopi byteri p̄ordinat oia vt vicarius ep̄i q̄ ad
officiū p̄ncipaliū sacerdotū spectat. vt in dic.
c. ij. Et ibi ponuntur multa q̄ sunt de ministe/
rio sacerdotū. tñ ibi qz quilibet p̄s byteri dio/
cesis ē sub cura archiepiscopi byteri. vñ nō potest
alteri p̄fiteri. eo in cōsulto. Et nota glo. j. q̄ que/
rit qd̄ dicatur cardinales. tñ q̄ resic dicat. Et nota
etiā glo. in ver. cōsulto. Et nota fm̄ Hosti.

Abbas archiepiscopo p̄iūcni⁹ differt de p̄suetudinē ad
offi⁹ archiepiscopi
fm̄ h̄i relatione in d̄r p̄suetudinē que abbas p̄iūcni⁹ ad h̄i archiepiscopo

fit q̄ nō in p̄suetudinē
Abbas differt

qz negligētia r̄ingit

qz p̄suetudinē

Quoniam d̄r qz p̄suetudinē
fm̄ p̄suetudinē p̄suetudinē
fm̄ p̄suetudinē p̄suetudinē
fm̄ p̄suetudinē p̄suetudinē
fm̄ p̄suetudinē p̄suetudinē

Taciturnitas ē qd̄ negligētia
qz taciturnitas ē qd̄ negligētia

De officio archipresbiteri. Primiticerij. Sacriste. Custodis. Po. Exxiiiij.

A et Ancho. debu. q. publice penitentes sunt in famas. c. penitentes. l. dist. hoc tñ nō accidit rōe penitentie. s. rōe criminis publici pñiam pñie. Et dicit q. pariter errat illi qui dicunt illos in famas qui sumunt pñiam publicā ex deuorōe. Et archipresbiteri principale officij ē vt nō deficiat infirmis sacramēta eucharistie vt i. c. officij. Et ibi pbat ter. q. laici debēt cōdicare in corpore et sanguine. Probat etiā ter. ille nota biliter q. pegrini et a foris venientes q. diu morātrahūt in ciuitate sunt sub cura epī loci et archipresbiteri. ergo debent ibi sepeliri. et si alibi eligat q. rta. debet epō fm doc. S. tu vide que dicta sunt in rubri. de celebra. missa. in pñinc. et pñibi dicta videt dicēduz q. nō sit necesse q. vadāt ad eccliam cathedralē. l. Nota etiā gl. in v. a foris. q. quilibz de ciuitate et dyocesi pñt sacramēta recipere in maiori ecclia. q. licz sit p. rochia pñclaris. nō p. hoc ex unīa parrochia epī. et ideo quilibz pñt recurrere ad archipresbiterij maius ecclie. l. Nota tñ fm doc. q. in casibus reseruatīs epō nō poterit absolvere sine speciali pñmissōe. l. Nota q. capellani in ecclie collegiatis inferioribz debēt recipere pñfessionē et pñiam a pñsbytero pñato. et nō ab alijs capellanis vel canonicis. q. ipse illos curā habere dicit. Et dicit de omnibz familiaribz in ecclie seruicibz. vt pbat in. c. v. singule. fm Anto. debu. l. Fui semel interrogat⁹ tu scis q. non tener facit pñra decretū pñncipis. vt vñsuz ē alibi. quid de decreto inferioris. Et dicas q. idē. ter. ē notabil in dic. c. v. singule. l. Et nota q. pñstū ter. doc. pcludūt q. inferior nō potest statuere pñra ius cōe. s. bñ potest iuuare legē supioris cū appositōe pene. Et adde que dicta sunt in rubri. de elec. in cle. Et adde Jo. an. in. c. finali. de appella. in vi. in nouella. et Bal. in. l. oēs ppli. in v. colū. ff. de iust. et iur. in l. nequidq. s. si. ff. de offi. pñco. et l. e. Et de iure ciuili ē ter. singularis. in. l. formā. C. de offi. pñsec. pro. Et adde qd no. Bar. in. l. j. ff. q. quis q. iu. vbi dicit q. migratus tpalis potest facere statutū duraturuz toto tempore officij. vt q. nullus nobilis audeat intrare palatū ex aliq. causa. legē autē perpetuā facere nō potest. De qua materia p. Bal. in. l. nulli. C. de sen. in. l. programa. C. cōm. vel epī. in titu. de pace cōstan. in v. scdm mores. Et qd notat Bart. in. l. j. ff. de legi. et Jo. an. in. reglā. ea que. i. mer.

A vbi dispñtat an ep⁹ possit condere statutum q. mulieribz certa ornamenta deferre non liceat. et quod no. doc. in dic. c. ij. de loca. l. No. ta glo. in v. titulos que ponit quot modis accipiat titulus. cui adde glo. in. l. nō est ambigui. in v. titul⁹. C. famulibz. l. Ultimo querō vbi reperit in iure q. pena dicatur lucrum ex parte lucrantis. et dicas q. est text. notabil in. l. j. C. si rec. p. zouin.

De officio primiticerij.

S primus in choro vel cantu absente archipresbytero. et in. c. j. ponitur illa que spectant ad officij suū. l. Et nota ex hoc. c. j. scdm Hosti. necessaria cuilibz studioso vt adiscat. Primum est q. singula diligenter cōsideret. Secdo q. de probabili dubio se nō reddat certū. sed peritiores pñsulat. Tercio q. sit capax sensus. Quarto q. tot⁹ verse tur circa studium. Quinto q. non dedigne instrui ab eo cui magisterij officij est iniunctū. l. xxiij. q. ij. c. si habes. l. Ultimo quero dum multi equi currerent ad brauiū. ille qui erat primus fuit impeditus ab aliquo. ita q. non potuit victoriā reportare. an debeat tñ habere brauiū. Et rñdeo q. nō glo. habes singularem p. quā Bal. ibi decidit istā questionē in. l. si pñsidi. C. de do. ante nup. Sed poterit agere ad interesse contra impediētem.

De officio sacriste.

D est thesaurarij de quo in. c. perlect⁹. l. xxv. dist. l. Et nota q. ea que dicuntur hic spectant ad ipsuz sub archidiacono. no. c. ea que. de offi. archidia. et ista spectant ad sacristam et custodem scdm diuersitatez cōsuetudinū. l. Ultimo quero aliquis despōsaut vnā mulierem p. verba de futuro. quā postea duxit ad domū suā. an videatur probatum matrimonij. Et rñdeo q. sic. ter. habes singul. vbi p. Bal. in. l. cū i te. C. de do. an nup.

De officio custodis.

Fficiū custodis est quasi minister sacriste. et de materia in. c. perlect⁹. l. xxv. dist. et que spectant ad eius officij ponuntur in. c. j. Et ibi q. archidiaconus non punit negligentiam subiectozum. sed de nunciet episcopo. et per negligentiam quis deponitur ab officio vt ibi. l. Nota ex. c. ij. dist. ferentiam esse inter elemosinas. decimas et ob

Secunda Pars

A lationes. Et in text. et glo. nota. an melior sit eligendus. et glo. pcludit qd sufficit qd eligatur bonus. licet melior inueniatur. et adde que late dixi in repetitione. c. inter alia. de immu. ec cle. **B** lamo quero ex forma statuti debz pui niri ille qui extraxerit frumentu de territorio. aliquis inuentus fuit in via tame adhuc non extraxerat. an debeat puniri. Et respondeo q non. glo. habes notabile fm Bal. ibi in l. cu3 in te. C. de dona. ante nnp.

De officio vicarij.

Via visum est de illis qui seruiunt ec clesie nomine proprio. videndum est de illis qui seruiunt nomine alieno. Et in isto titulo tractat de vicario qui seruit in diuinis. excepto. c. penultimo. vbi tractat de vicario iurisdictionis. et de hoc. ij. in vi. Et de primo in clem. et de materia. xvi. q. vij. c. in noua. c. fi. xciij. dist. c. j. xciij. dist. Et nota q. c. de multa. de pben. extendit ad vicariam perpetua. vt probat in. c. j. **N**ota vnu puleru dictu Inno. per illum text. in dicto. c. j. quod allegat temp q libellus recitur. et agens ab agendo. non solu quando ex serie libelli pinct inceptitudinē. sed etia quando alias est notoriu petitionem fore iniusta. de quo dic. p Abb. in. c. cum inter. de consue. in. c. j. de deposti. in. c. inter dilectos. de dona. in. c. fi. de libel. obla. in. c. dilecti. et in. c. examiata. de indi. in. c. si cle ricus. de foro compe. Et adde glo. in l. j. ff. de offi. asse. in l. j. C. vt que desunt aduo. par. in l. qui cum maior. §. si libertuz. ff. de bo. liber. ter. in l. si. in fi. C. vt nemo priua. i. l. sicut. C. de paga. Et vbi citatio est euidenter nulla qs no tenet coparere. Bar. in l. ex quacūq. ff. si quis in ius vocat. no ierit. **N**ota ex glo. q clericus dicitur intitulari in perpetua vicaria. per quod dicit docto. q ad titulu perpetue vica rie qs potest ordinari. c. postulasti. de rescrip. **N**ota tñ q glo. et docto. in. c. ad hec. hoc co. ti. videntur dicere q vicarius perpetu non dicitur habere ecclesiam intitulatam. habet tamen ius vicarie ac si haberet in titulu. Et scias q regulariter vicarius habere est probi bitum. nisi in casibus de quibus in. c. extirpa de. §. quia vero. de preben. Itē vbi quis ha bet plures ecclesias ex dispensatione. vel in ca sibus in quibus licitum est habere plures ec

De officio vicarij.

clesias cu persona ibi pmanet residentia face re non tenetur. c. eam te. de eta. et quali. Et ibi vide glo. finalē que ponit casus in quibus quis potest habere plures ecclesias. **E** tno ta fm docto. q vicarius debz esse sacerdos qñ bnficio est annexum sacerdotium. De quom cle. j. co. ti. et debet esse canonice institut. cum certa portione. et ista habentur p docto. in. c. ij. co. ti. Et nota q vicari in ecclia. institui no potest sine auctoritate dioecelani. vt in. c. ad hec. **Q**u habuisti in ti. ne plati vices su as. q successor non tenetur stare colono tame successor tenet stare vicario ppetuo p pcedel soze cu auctoritate episcopi pstituto. et stare i tegritati portionis sibi assignate. vt in dict. c. ad hec. Sed querit an requirit cōsensu pa troni. de quo hic p glo. et docto. et in. c. postula ti. in vlti. glo. de iure patro. Et videt pcludi q si no interuenit pmissio. no durat post moy te psonē. et pensus episcopi requirit ad perpetuan da vicaria. als mortuo plato expiraret. **T**enz tñ Inno. q ad hoc q possit episcopus ppetuare in titulu. necessari est pensus capituli. Et sedm glo. talis vicari ppetu no dicit habere eccle siam intitulatā. bz tñ ius vicarie ita q expelli non p ac si haberet titulu sine iusta causa. et tñ p iudicē no p prelatu ipse ecclie. qui tñ debz citari vt ipm defendat si velit fm docto. **E** t nota q ppter infinitatē euitadaz vicari non pstituit vicariu. vt in. c. clericos. vbi p docto. dicit tamen Hostien. q licet in iure vicarie si bi alium substituere non possit. tamen ad tē pus modicum. et ex magna causa et no nimis frequenter poterit alium relinquere loco sui. Et tu allega glo. notabile in cle. j. de regu. in §. locu alioru. Et q infinitas sit euitanda ad ducit qd dicit Roma. in rubri. de arbi. et in l. si finita. in princi. ff. de dam. infec. q si in com promisso dicit vt toties pena pmitrat quotiens ptra factu fuerit. non pmittit nisi bis. vbi etia dicit ex intentione Angeli. q pmitres pre sentare aliquem iudici totiens et. non tene tur nisi bis. Ad idē tex. singularis in l. si. ff. de bo. aucto. indi. possi. vbi casus p iuramentuz no potest probari vltra bis. Et qd habetur i c. licet. de testi. vbi ne sit pcessus in infinitum no licz reprobare testes reprobatos repro batorioz. et ideo dicimus q non tenet pactu neq cōuentio q non discedat a cōmunitate.

ut si index secundum
statutum de iure in
comparat non se

regla

q non est impossibile q
in glo. pmanet vbi

ter. est notabilis in. l. in hoc iudicio. §. si cōue-
niat. ff. cō. diuini. Et quod eleganter dixit
Bar. in. l. i. C. de tracozis. ti. xj. text. in. l. fi.
ff. de collu. de regen. glo. in. l. lege. ff. de cōtra-
ben. empri. in. l. nō distinguem. §. quēstuz.
ff. de arbi. Et qd voluit Specu. in. l. de reco-
nente. §. nūc dicamus. in. fi. vbi dicit qd si re-
uenio ad decē. et tu me reconuenias ad bonē.
nō potero te reconuenire ad equum. ne sic mu-
tue petitiōes in infinitū pcedat. et ideo sub de-
legatus nō potest aliū subdelegare. glo. singu-
laris in. c. sup. questionū. §. porro. de offi. dele-
ga. Et ideo dicim. qd vsucapiones et pscripti-
ones inuicē sunt ne lites in infinitū durent. et
si pmissi semp soluerent nō ppter hoc excludit ex-
ceptio pscriptōis. Bal. in. l. i. ff. solu. mati. et
in materia facit tex. in. c. cū in multis. d. rescrip-
t. in. vi. in. l. fi. C. de sacrosanct. eccle. in. l. i. C.
de senten. que p eo qd interest pferunt. ¶ No-
ta et text. in. c. tua nobis. qd littere obrente pre-
ter stilū curie psumuntur surrepticie aut false.
¶ Querūt doctores nūquid mortuo epō vel
eo quid dedit vicariū cessat iurisdicctio vicarij.
Et cludūt qd sic licet fm Hosti. qnq capitla
tales psumēt. et potest etiā ep̄s sibi cōstituere
officialem sine p̄sensu capitli et remouere. fm
Hosti. et hoc approbat p̄suetudo. ¶ Et nota qd
in dic. c. tua. fit mēto de officio vicarij pape.
De quo alibi in iure nō habet. ¶ Et c. fino-
ta glo. quis dicat vicarius. ¶ Nam est ille qui
a rectore de p̄sensu ep̄i ē institutus. et certā de-
bet recipere portionē. c. ad hec. hoc eo. ti. Et
circa glo. fi. vide plene glo. antepenul. in. c. li-
cet. de elec. in. vi. ¶ Et qd dicit in dic. c. fi. qd per
subtractionē puentiū et vicarij cōpellunt
vicarij ecclesijs deseruire. Querit quid fiet de
bñficijs subtractis vel fructib. bñficijz ppter
nō residentia. Dicat qd ep̄s eos nō iburabit
sed alteri qui idē officij faciet assignabit. vel
alias in vtilitatē eccle. puerit fm docto. Et
hoc ē tra multos ep̄os qui alienū debitiū vl
negligentiā reputat suā pcedā. ¶ Ultimo tu
debes scire qd dos nō potest restitui cōstante
matrimonio an saltez possit minui. Et respō-
deo qd sic. quod tamen intellige in dote tantū
promissa. ter. est in uera glo. singulari in. l. si
constante. C. de dona. ante nuptias.

De officio vicarij in vi.

¶ In clemen. Fo. Cxxv
¶ I quis delegauit cām et postea eccōi-
catur. nō expirat delegata p̄as. glo.
est in. c. i. in ver. ipsius. Et subdit qd si
ep̄s est eccōicatus nec ip̄e nec officialis cognos-
cit de causis cū sit idē p̄sitorij. ¶ In p̄feren-
dis bñficijs est liberalitas in cui dando. sz nō
in dando. glo. est in. c. fi. in v. libera. Et h. c. fi.
allegat semp qd ex gñali cōmissione. officialis
nō potest bñficia p̄ferre. nisi hoc sibi specialit̄
pmittat. Et etiā nō p̄t corrigere subditoz ex-
cessus nisi etiā sibi specialit̄ pmittat. vt in. c. li-
cet eo. ti. ¶ Nota etiā glo. in dic. ver. ipsius. qd
officialis nō p̄dare alij officialē gñalem. de
quo dictū est s. ti. p̄oxi. licet possit delegare
aliquā cām vel plures. ¶ In rubr. de electi.
s. in iij. char. in v. si. notate dñi mei qd audire
et adde Alb. in problemio huius libri vbi for-
mat questioz de teste qui dicit qd sat qz legit.
nam pbat. qd debz intelligi qd ip̄e legēdo intel-
lectū. adde etiā qd notat Bar. in. l. i. §. tutor. ff.
de auto. tuto. et qd Bar. in. l. diē p̄ferre. §. co-
rā. ff. de arbi. vbi dicit qd notarius scripsit in
instrumento p̄sentib. testib. testes dicebant qd
nihil sciebāt. notari. p̄batur qd ibi fuerāt cor-
paliter p̄sentes. notarius nō bñ scripsit. quia
aliud est esse p̄sentē. aliud intelligere. et Bar.
in. l. corā. ff. de xbo. signi. et in tractatu d. teste.
glo. et doc. in. l. i. C. de erro. aduo. Et cōclude
qd si aliquis dicit se fuisse p̄ntez intelligit et in-
telligētes. secus si dicat aliū fuisse p̄ntez. ¶ Ul-
timo quero qn repetunt alimēta quō repetan-
tur. Et rñdeo qd pro bursali dispendio. nō pro
labore persone. rectum habes notabilem fm
Bal. ibi. in. l. patrem. C. de nuptijs.

De officio vicarij in clemen.

¶ Ora qd ter. in clem. i. allegat ad h. qd
iura loquētia de ecclyjs curat. habet
locuz quo ad tria in vicarijs p̄petuis
ecclesiarij pro chialij. ¶ Appellatiōe cure ania-
rū venit cura nedū in foro penitēciali. sz etiā
in p̄tentio. glo. est in dic. clem. in v. curam.
¶ Ep̄s potest dispētare curā vicario perpetuo
fm. c. cū ex eo. de elec. in. vi. l. Ille ergo ter. qd
loquit in rectorebz locū in vicario perpetuo.
glo. ē nota in dic. cle. in v. sacerdotij. Et qua
collige singulr qd in materia dispēfatiōis fit ex-
tensio p̄identitatē ratiois. Et hāc glo. alle. do-
mi. in. c. p̄stitutiōez. de regu. in. vi. de qua glo.

9^o ad illa ^Atria

Mista rubric ponit de il

Cap 1 B

1. *Non est longum ad finem
 2. et illi tunc fuerunt
 3. in ipso tempore*

aplins

q. ne spert ad xpm
Inimica. q. alios inf.
lit manifeste inimica: ne
q. se impedire. S; mlt

fit g. i. illo cap. mo. bene pater ex p.
pater pater si pater ad filio i. dolo

reuelare filiū p̄ter. valde singularē in l. milites
agri. §. de lertore. ff. de remili. Et bñ facit tex.
in l. qui cū vno. §. qui filiū. eo. ti. Sz quid de
filio an teneat reuelare patrē. Et videt dicen-
dū q̄ nō. 7 multo fortius p̄ea que dixi in. c. in
ter alia. de imm. ecclē. Et adde qd̄ notat Bar.
in l. 7 si amicis. ff. de adult. vbi dicit q̄ si ali-
quis ordinauit 7 tractauit hic de occidēdo ali-
quē 7 alibi fuit interfectus. de tractatu 7 ordi-
natōe d̄z puniri hic. Et Bar. in l. metū. §. si li-
cet. ff. qd̄ me. cau. vbi dicit q̄ nō teneor aliū
iuuare qd̄ possum p̄ hoc accipere p̄cau. de q̄
p̄ Bar. in l. vt vim. ff. de iusti. 7 iu. Et eleganti-
p̄ Bar. in l. extra. ad rep̄mēdū. i. v. totius
fidelitatis. vbi dicit q̄ nō reperit in iure q̄ fili-
us debeat se opponere facto ad defendēdū pa-
trē. licz teneat indicare. istud videt mibi du-
rū. Si p̄r defendere sine sui piculo q̄ nō de-
beant dicere ip̄m ad h̄ tengeri. Et si iste casus
occurreret. 7 filius facto nō defenderet patrē.
certe p̄cluderē p̄r sapiētē iudicauit. Salo-
mon qm̄ ille due mulieres p̄tendebat corā eo.
Et p̄tra Bar. adduco tex. in l. cuz dñs. ff. ad
sile. vbi puniunt serui si nō succurrūt dñō qm̄
occidit. Et illū tex. alle. Floz. in l. sciam. §. si
quis. ff. ad le. a. qui. q̄ familiares tenent iuua-
re dñm. p̄terea tex. in l. virū. ff. de parri. di-
cit q̄ cōsēj puniunt satis. filiū dicit p̄cius si
videt patrē interfici. 7 nō succurrūt. Et cōclu-
do q̄ filius oīno tenet defendere patrē. 7 sic fe-
cit supior Africanus qui defendit patrē cōtra
Hannibalē. Et adde q̄ filiū spuriū potest defen-
dere patre. vt per Bal. in l. cum acutissimi.
C. de fideicommissis. Et Bartho. in dicta l. vt
vim. ff. de iusti. 7 iu. dicit q̄ iniuria facta meo
p̄ sanguineo videt facta mibi. 7 q̄ possum de-
fendere illā iniuriā. Et videt tenere q̄ quilibz
possit defendere aliū. Et p̄ Bar. in l. si quis in
seruitute. in fi. ff. de fur. Et habes glo. notabi-
lē in. c. nō inferēda. xxiij. q. iij. 7 glo. notabilē
in l. vnica. C. de rap. vir. in v. p̄uicti. que di-
cit q̄ cognatus p̄r defendere cognatū. Adde
etiā Bar. in l. i. §. sed in eo. ff. ad sile. vbi dicit
q̄ si aliquis occidat aliū me p̄nte. 7 sibi nō p̄-
sto auxiliū cū possum. nō teneor. de quo etiā p̄
Bar. in dicta l. i. §. occiso. 7 adde etiā qd̄ habet
in. c. quāte. de sentē. ex cōi. l. Tāgit etiā glo. de
illo qui p̄sentit p̄bendo p̄siliū. Et p̄cludet fm̄
Hosti. 7 Ab. q̄ si ille cui p̄siliū erat als factus

mus. 7 mitius puniatur. Secus si non erat ali-
as factus q̄ tūc punit p̄siliens tanq̄ faciēs.
Adde etiā q̄ Bar. in l. nō solū. §. si mādato. ff.
de iniurijs. videt tenere q̄ nō debeat adhibe-
ri ista distinctio an esset als factus an nō. 7
in l. bec vba. ff. de adul. Nec distiguit Bar.
q̄ vno modo puniat mitius q̄ alio. Et Jo. de
lingna. in. c. mulieres. de sentē. ex cōi. Sz est ad-
uertendū q̄ est tex. in termis. in. §. ope. instir-
obli. que ex delict. nascū. q̄ nullo mō tenet ille
qui p̄ster p̄siliū illi qui erat als factus. 7 ille
tex. si bñ pōderet videt p̄prie loqui i isto casu.
7 tibi glo. ita intelligit. Tāgit etiā glo. quā-
do quis p̄sentit coopando. Et p̄cludet fm̄ Bar.
to. in dicta §. si mādato. ff. de iniurijs. q̄ regulr
p̄stans opem d̄z puniri sicut faciēs. Et non
tradas obliuioni vñū dictū mirabile qd̄ p̄ba-
tur in l. virū. ff. de parri. q̄ vbi punit quis ex
eo. q̄ p̄stetit opem. habebit respectū in pena
imponēda ad qualitātē que est in operāte de-
licti. 7 nō ad qualitātē que ē in ope ferēte. vt
si Titius p̄stetit opem filio interficiēti patrē.
d̄z puniri Titius. ac si interfecisset patrē p̄prie.
Et nota tex. notabilē in l. 7 si sciēre. ff. de par-
ri. q̄ mutuas pecuniā ad delictū p̄mittendū
sciēter d̄z puniri tanq̄ opem p̄stas. Adde etiā
Bar. in l. cuiusq̄. ff. ad le. iuli. maiest. Tā-
git etiā glo. de p̄sensu auctoritatis 7 defensio-
nis. 7 iste plus punit q̄ faciēs. Hoc tñ dicitur
glo. intelligit fm̄ doc. in heresi. 7 in maioribz
crimibz als in minoribz crimibz est par pena
p̄ istū tex. Nō intelligo q̄ in heresi magis pu-
niat defendēs 7 auctoritatē p̄stans cū vterq̄
q̄ puniat pena ignis. Vñ videt possē dici q̄
defendēs errorē damabilior sit qm̄ ad deū
q̄ errās. Et si pena nō est a iure vel p̄suetudi-
ne statuta. sed est in arbitrio posita magis pu-
niēdus est defendēs errorē q̄ ip̄e errās. Et
intelligo tex. in dicta c. §. de p̄sensu cooperatiōis.
vt intelligit glo. Et in hac materia adde pul-
crā glo. in. c. notū. in fi. ij. q. iij. in. c. tāta. lxxvi.
dist. in. c. p̄ sanguineoz. ij. q. iij. i. c. oēs ecclē-
sie. xvij. q. iij. que videt tenere q̄ iura q̄ dicūt
q̄ pari pena puniant agētes 7 p̄sentientes p̄ce-
dāt illis q̄ p̄sentit coopando. Et no. vnā
regulā gñalez q̄ vbiq̄q̄ surgit p̄babile du-
biū sup̄ validitatē lraz nō decidibile p̄ delega-
tos p̄siliū papa. tex. ē in. c. ij. Nota q̄ dele-
gar p̄ principis hz p̄uilegiū vt subdelegare

Si enim inculpatus
Confessus
Cooperatus
An et q̄ defensio

3 iij
Si pro debilitate

Secunda Pars

possit. etiam non instat necessitate. sed si delegat
propter necessitatem pro compellere subdelegatum ad ac-
ceptandum. c. si p debilitate. c. pastoralis. eo. ti.
Nota tñ q aliq tenent q delegat principis
non possit subdelegare. nisi qñ est impeditus p
ter. in dic. c. si p debilitate. z in. c. pastoralis.
in prin. Sz hoc cõter nō tenet p ter. in. c. qñ.
hoc eo. tit. Et est text. cui nō pñderi iudicio
meo. in. l. a iudice. C. de iudi. nā delegat ab
inferiore a principem nō p subdelegare siue sit
impeditus siue nō. ut ibi. z ex caput delegat prin-
cipis. vt gñ sit bona exceptio delegatus princi-
pis pñderi iudice subdelegare. nec obstat text.
in. c. si p debilitate. qz intelligit fm alia iura.
nec ter. in. c. pastoralis. in vñ. dñ modo. qz illa
dñ respiciunt sequentia nō precedentia. L Et nō
tradas obliuioi vñ pulcrū dñm. qd habet in
dic. c. si p debilitate. q delegat pñderi subdelega-
re referuato sibi pñlio. i. hoc exceptio vt pñmissa
nū in pcedendo seu decidendo petat pñliū ab
ipso delegatē. Et nota ibi bñ glo. iij. q vult q
talis delegat dñnat esse iudex. z pñliū suū ē
requerendū vt pñliū boni viri. z fm doc. si non
requeret pñliū snā nō teneret. qz formā man-
dati nō seruauit. Pro h notabile dic. Bar. in
l. j. si plures. ff. de exercito. nō aut tenet seq
pñliū. sz sufficit requere z rñsum pñliū tñ pñderi
peccare. hoc tñ limita nisi subreueruasset pñ-
liū. tāqz iudex. qz tñ tenet seq pñliū fm An-
to. de bu. z Alb. [Nūquid aut possit fieri cō-
missio vt teneat pñmissari ferre snāz put tñs
sapiēs dictauerit est altercatio inter Inno. z
Hosti. tenz em Inno. q nō. Hosti. q sic. Sz
tu tene opinioez Hosti. quā etiā tenet Bar. in
dic. s. si plures. i. vij. q. quā tñ limita fm Ho-
sti. vt nō pcedat qñ ille sapiēs cēt laic⁹ z cā cēt
spñalis. qd ē no. fm Ab. Itē nō tenet pñuci-
are cōsciam fm Hosti. limita etiā pcedere in
pñlio iusto. sec⁹ si pñliū cēt iustū fm Bart. in
dic. s. si plures. Et adde i hac materia notata
p Bar. z alios i. l. si pñnerit. ff. de re iudi. Et
nota q si statutū dñ q iudex debeat ferre snāz
cū pñlio sapiētis q si iudex nō seruāt istā solē-
nitatē snā nō tenz. vt dñ Bar. in dic. s. si plu-
res. Et facit ter. i. c. cū in veteri. de elec. in. c. cū
olūm. dñrbi. Et ibi p Anto. de bu. z Inno. p
Bart. i. l. Ticiū z meuiū. i. prin. ff. dñ admist.
tuto. Jo. an. in. c. nec epi. dñ tēpo. ordi. Bal. i.
l. ex illo. C. de appel. i. l. j. C. ne liceat ter. puo.

De officio delegati.

228

Et ibi delegat pbat Bal. q talis solēnitās a
statuto requisita in dubio nō psumit interueni-
se. Et nota ex dictis s. vñ pulcrā limitatōez
ad. l. j. in. si. ff. de ven. inspi. vbi dñ q omīssio le-
uis solēnitatē nō viciat. qz illd pcedit qñ sub-
stātia facti nō pmutari. sz in casu nō pmuta-
tari qz pñliū sapiētis possit trahere iudicē i cō-
trariā snā fm Bar. in dic. s. si plures. qd ē
notabi. Et nota singl q corā delegato hz
locū progatio tēpē in tps. vt ē ter. nota. i. c.
de causis. eo. ti. Et allegat text. ille quonidie q
in nō determinat a iure recurrendū est ad arbi-
trū iudicis. z nō solū hoc pcedit in impositi-
one pene. sz gñalit in omib⁹ nō determinatis.
Ethic nolo omittē nō nullas pulcras alle-
gatiōes ad hoc ppositū gregatas. z forte tot
alibi simul nō repient. statur iudicis arbitrio
qñ minor dicat passus damni magnū vñ p
uñ. Bal. in. l. j. C. si aduer. vñ. z dixit glo.
in. c. j. dñ cōsti. in vi. q stat iudicis arbitrio qñ
statutū dicat rōnabile. z qñ cā dicat rōnabil.
glo. in. c. cū apls. s. phibem⁹. dñ cēsi. Et qd di-
cat diues vel paup. glo. singu. in auctē. prete-
rea. C. vñ vir roror. Et q dicant miserabiles
psone. Bar. in. l. j. C. qñ unparoz. Et q dicat
cause viles. glo. in auctē. nisi breuiorē. C. de
sen. ex pi. recitan. Et q dicant minuta alimen-
ta. glo. in. l. iij. s. qñis. ff. si cui plus qz p le fal-
ci. Et qui dicat fruct⁹ naturales vñ industria-
les. Bar. in. l. fruct⁹. ff. dñ rei vendi. Et q dicat
magna vel modica impēsa. glo. in. l. oino. ff. dñ
impēsis. Et q psona dicat villis. Bal. i. l. grac-
cus. C. de adul. Et q dicat pu⁹ valor rei. Jo.
de imo. in. c. j. dñ bis q fi. a pla. Et qd dicat mo-
dicū tps. glo. in. c. si. de re. eccle. nō alie. in vi.
Et q dicatur loc⁹ vicinus. glo. in. c. felici⁹. de
penis in vi. Quā alle. Bal. in. l. si vicinis. C.
de nup. Et q dicatur pñtētia edificia. glo. in
c. si ciuitas. de sen. ex cōi. in vi. Et qui dicatur
pauci. glo. in. c. cupiētes. s. ceter. de elect. i. vi.
Et qñ aliqd dicat fieri celeriter. glo. i. c. nō est
de regla. Et qñ dicat tps pñtētia. glo. in. c. iter
qñuoz. de cle. nō residē. Et qñ dicatur modica
summa. glo. i. l. hec adiectio. ff. dñ bñ. signi. Et
qñ dicat iustū impedimētuz. glo. in. c. si qñ iu-
sto. de elec. in vi. Et qñ clerici dicat negligēs.
glo. in. c. si clerici. de pben. in vi. Et qñ dicat
pñtētia tps. glo. in. l. iij. s. de ferroz. ff. de remi-
li. Et qñ dicatur maiora vñ minora negocia.

glo. in. c. sedes. de rescrip. Et qñ dicat diu? glo. in. c. i. in v. diu? de cõu. lepro. Et Alb. i. c. videt. qui. mat. accu. pos. dicit. q. ybicuq. nō p̄t dari certa regla. semp relinquit iudicis arbitrio. z in. c. corā. de elec. Et qñ dicat mo/ dici vel multū. Bal. in. l. edem. C. loca. Et intelligit illud qñ dicitur de progarde. q. debet fieri durate termino. als post finitū terminum nō potest dici progaro. l. sed si manēre. ff. d. p. ca. fm. Ab. Et tu adde glo. in. c. hij. qui. de preben. in. vi. in v. sp̄aliter. que allegat hāc. l. sed si manēre. Et nota glo. in v. partū. q. allegat semp q. ponit tria substantiaia iudicij. cui ad/ de glo. in. c. i. de libel. obla. in glo. magna i. fi. z in. c. fi. in v. illustrū. de re iudi. in. vi. que notabilr. voluit q. p̄tes p̄nt in totū remittere ordinē iudicioz. s. dicit iudicis tūc nō habe/ bit vim finie. s. cuiusdā p̄acti. q. si vellent p̄tes q. dicit iudicis habeat vim finie nō p̄nt remitte/ re ordinē iudicariū. Et nota fm. docto. q. qñ terminus est p̄fixus iudici z iurisdictioni per lapsus termini expirat iurisdiction. z p̄as de/ noluit ad supiorem. Secus si terminus p̄fige/ ret iudici tūc de quo p. Bar. in. l. p̄perandum. C. de iudi. Hoc tñ limita fm. glo. notabilē in de. i. de iure patro. in v. inhibētes. Et nota q. Bar. in. dict. l. p̄perandū. ponit aliquos ca/ sus. I. Primus casus est. qñ tps statuit p̄t z post tēpus pars nō audir. l. p̄remptorias. C. sentē. rescin. nō posse. S. cōs casus. qñ tem/ pus statuit iurisdiction. z tūc finito tpe iudex nō potest aliquid facere. l. ij. §. si iudex. ff. de iudi. Tercius casus ē. qñ tempus statuit iudi/ ci tūc qñ iudex facit post tēpus valet. sed ipe punit. l. ij. in. fi. C. vt offēs cāe tam ciui. q. crimia. Quartus casus est. qñ tēpus statuit accōi. tūc finito tpe finitur accōi. l. fi. C. de do/ lo. Et nota q. si statuit apponit certū termi/ nū infra quē debeat terminari causa nūquid post lapsus termini valeat finia lata sup eadē instācia. Et clude fm. docto. q. si statuit im/ po/ nit penā iudici nō decidenti infra terminū q. finia valeat dūmodo sic lata infra terminū. si autē nō apponitur in dubio videtur terminus appositus instācie. vt sic finia nō valeat. q. ter/ minus p̄fixus a statuto succedit loco termi/ ni iuris. de quo in dic. l. p̄perandū. In hoc. c. de causis tractatur p. docto. an iudex cōdelegatus possit mulcare p̄sumacē. z cōiter cōcluditur

q. sic. Et idē in delegato inferioris fm. Inno. in. c. i. eo. ti. quē sequitur Alb. nō potest tamē tantam mulctam imponere sicut maiores iu/ dices. z vsq. ad sex aureos dicit modica mul/ cra. l. ij. l. eos. C. de modo mulcta. z infra istā quāritatē p̄nt isti minores iudices mulcare. Et scias q. mulcta cōsistit i pecunia z im/ ponitur extraordinarie ad contumaciā coercen/ dā. ista sunt dicta Ab. in hac materia. Tu autē adde notata per Bar. z docto. in. l. ij. §. si quis ius dicent. nō obtemp. vbi cluditur q. iudex delegatus nō potest mulcare. per tex. in. l. ij. §. si. ff. de iudi. qñ tamē fallit. primo in delega/ to ad vniuersitatez causariū. l. ij. fm. vñ intel/ lectū glo. C. de sportu. Fallit secūdo in delega/ to principis. c. pastoralis. i. fi. c. sane. ij. de offi. deleg. Fallit tercio quo ad puniendū hunc iudex delinquentes in officio subditū ipsi delegato. dic. l. ij. fm. alitū intellectū. Quarto fallit si sit specialiter cōmissa potestas. dicta. l. ij. §. si. Quinto fallit si aliter suā iurisdictionē defen/ dere nō potest nisi mulcando fm. Inno. i. c. pastoralis. ad fi. hoc eo. ti. Et de delegato in/ ferioris adde Bar. in. l. si qua pena. ff. de ver/ bo. signi. qui tenet q. non possit nisi sic sibi cō/ missum p. tex. in dicta. l. ij. in. §. si. Et de mul/ cra habes tex. in. l. aliud. §. inter. mulctam. z in. l. si qua pena. ff. de verbo. signi. Et ibi pul/ chre per Bart. z per Bal. in. l. certa. C. quā/ do promouca. nō est neces. Et nota q. glo. in. c. i. de dolo z p̄u. videtur velle q. non sit diffe/ rentia inter penam z mulctaz. sed dicas illud procedere lato sumpto vocabulo. Et scias etiā q. si iudex in precepto nullā certaz penaz exp̄ssit. z velut postea inobedientē mulcare nō poterit postea excedere metā taxatā in dic. l. eos. C. de mo. mulct. Secus si in precepto fuisset exp̄ssa certa pena. etiā excedēs metaz taxatā. vt singlt voluit Oldra. i. p̄silio. xv. in cipiēte circa p̄cessuz. quē refert Alex. in. l. ij. §. i. ff. si quis ius dicē. nō obtemp. Et scias q. mulcta p̄t remitti p̄pter paup̄tatē. l. illicitas. §. si. ff. de offi. p̄sli. Secus in pena. Bar. in. l. ij. §. gñalit. ff. de pe. z qñ notat Bar. in. l. diu. ff. d. bonis dāna. vbi dicit q. iudex p̄t cōuertere mulctā in reparōez dom? qñ nō p̄t habere pe/ cuniā a cōi. q. sufficit q. nō auertat i sui vñlū tatē vt Bar. i. l. mulctaz. C. d. mo. mulc. Et no. tex. i. dic. l. diu. §. p̄aniculata. q. dato q.

quā remissionē p̄t impior
suo delegato dari.

a principio in mandato

que imponit p̄u delicto
rei in futuro

Tunc qñ ista q. qñ in
hij in re hnt in re
ut q. qñ illud p̄t
no h̄ p̄u q. qñ p̄u
p̄u impo/ p̄t p̄t

bona alicuius damnati debeant publicari ve
stimenta sua non publicant. sed sunt officialis iu
dicatis qui precium redactum ex vestimentis puerter
in necessitates officij sui. Et de arbitrio an pos
sit mulcare est tex. in l. non ex offitib. ff. de ar
bi. qui pbat quod non nisi sit sibi promissus. de quo
p Bar. in l. j. in prin. ff. si quis ius dicere non ob
tem. Et est optimus text. in l. quid tibi. §. si ff. de
arbi. Et nota glo. in v. certa. q. querit quam pe
na d. iudex imponere. si plures pene repun
tur in iure apposite. Et nota quod pmissio legis
nunc non tollit antiquam legem imponentem alias
penam. et sic est in optione accusatoris an velit
accusare secundum legem antiquam an secundum legem novam. d.
quo p Bar. in l. j. ff. vi. bo. rapt. quod tunc limitat
non procedere quando ex pietatibus appareret quod statu
tum voluit recedere a dispositione legis. Et an
punitus per iudicem ecclesiasticum possit puniri per iu
dicem secularem de eodem delicto secundum dispositiones iuris
civilis. et tex. notabilis ubi p Jo. an. in novella
in c. felicis. de penis in vi. secundum Ab. hic. Et ad
detur quod ad hoc etiam allegat Bar. quando ad pri
mum in l. senatus. in prin. ff. de accu. quod alle
gat Ange. in maleficijs. in v. Et ibi caput a
spatulis etc. quod dicit quod ita semel observavit quod
fecit homicidium decapitari. Et Bar. ibi loquitur
de lege cornelia de sicarijs. et de lege pom
peia de paricidis. quod una non tollit aliam licet
vera quod legem non veniat imponenda pena. Sed
nos loquimur quando statutum generaliter imponit novam
penam per homicidium. Et Bal. tenet contrarium in
l. non est novum. ff. de legi. quod preiores civitatum iu
rant servare statuta. et iuramentum obligat i for
ma. unde servandum est. Et idem tenet Pe. de An
cho. in c. canonum statuta. in v. si. quero etiam si
cut statutum. et ita debet fuisse iudicatum ianue. Et
Bal. in l. data opa. i. j. carta. C. qui accu. non
pos. Et dicit Bal. i. j. C. de iur. iur. quod ubi
per statutum minuitur pena iuris civilis videtur recessus
a pena maiori. Et adde de materia Bal. in l.
si severior. C. ex qui. cau. infra. iro. in l. placet.
C. de sacrosan. eccle. in l. quid §. §. pena gra
uior. ff. de his que non. infra. ubi etiam tenet quod est
recessus a pena iuris civilis. Adde etiam notata
p Bar. in l. sanctio. i. prin. ff. de penis. p Bal.
in l. de sepulchra. C. de sepul. vio. Et adde questio
nem positam p Bar. in l. in etia. in fi. ff. de accu. ubi
dicit ne de eodem delicto quis bis puniatur. Et d.
alia questio tractata hic p Ab. vide ea que dicuntur

si an pena non
tollit penam
legis antiquam

si d. observari ad
venerem
et si est iudicatum
Grinm

si an punitus i foro ecclesiastico
non possit puniri i foro civili

tur in ti. de pcura. Nota singl. glo. penul.
fm Ab. quod delegatus etiam principis non potest dispo
sare in appositioe pene. sed d. sp. apponere penas
a iure statuta. secus dicitur in ordinario. Sed d. de
de sic quod ordinari non potest dispensare nisi i casibus
sibi promissis. de quibus in c. ac si clerici. §. de ad
necis. de iudi. Et in alijs casibus neque ordina
ri neque delegatus potest in pena dispensare. sed bene po
test etiam aggravare vel minuere penam ex causa exequen
do ius. et sic non faciendo gratiam. p ea que habentur
in l. quid §. §. pena grauior. ff. de his que non. infra.
fm Ab. Et tu addas dic. notabile Inno. in c. i. de p. statu. quod alle. Bal. in l. et si seve
rior. C. ex qui. cau. infra. iro. in l. si quis filio. §. h
ij aut. ff. de iniurio. Et in dic. §. pena §. uior. in c. j. §. iniuria. de pa. iura. fir. in l. j. C.
de p. impa. offe. Et in istis locis habetur quod iudex
ex magna causa potest transgredi leges Roma. tunc
in l. si vero. §. de viro. in rlu. fallit. ff. solu. ma.
allegat contra dic. Inno. text. in l. diu. vlti. ff.
de fal. quod debeat p. sili supior. Et dicat tu quod
iste tex. non pbat hoc. quod loquitur in casu quo iu
dex non habet auctoritatem puniendi. et ideo non emi
rit si remittit ad superiorem. Et ita ibi intelligit
glo. et Bar. contra Roma. adduco tex. in l. aut
facta. §. si ff. de penis. et uorata in dic. §. pena
gravius. Et p Bar. in l. hodie. ff. de penis. nam
ubi quisque sunt crimina ordinaria que habent po
nam ordinatam tunc iudex potest augere vel minuere
causa cognita. Et nota quod Bar. in dic. §. pena §. uior.
ponit pulchra exempla quando iudex potest diminui
ere penam. ut quando diminuit delictum. ut quod homi
cidium fuit perpetratum per commotum nimio dolore.
ut in manifesto interficere uxorem inuentam in adul
terio. vel quod erat puer. senectus etiam minuit deli
ctum. ubi ibi p Bar. Et an iudex possit alterare
penam statuti. vide p Bal. i. j. C. si aduer. deli.
et i. l. quicunque. C. de ser. fugi. ubi dicit quod si statutum
imponit penam mortis. et alijs ecclesiastica puer vel se
nex quod moreret. quod iudex potest penam pmutare. si tunc
non facit non potest appellari. Et ideo debet notabiliter
Bar. in dic. §. pena §. uior. in finalibus ubi dicit quod
ex causa iusta et evidenti potest pena augeri vel minui.
etiam quod esset posita i statuto. Et non tradas obli
uioni dic. nota. Baldi. quod iudex efficit infamis si
sine causa apponit mitiorem vel grauiorem penam quam sit in
iure statuta p. l. seruos. C. ad le. iul. de vi publ.
quod est nota. fm Ab. Et nota unam pulchram glo. in
l. hodie. ff. de penis. quod sicut ex causa potest recedi a

quod dicitur
in l. si quis
filius. §. si
quis filio.

si an punitus
i foro ecclesiastico
non possit puniri
i foro civili

pena legis ita et a pena consuetudinaria. ¶ Et nota quod iudex delegatus potest punire contra macem, etiam si non sit dictum in commissione. tunc est qui semper allegat in. c. preterea. Et si aliquis interrogaret te que differentia est inter censuram ecclesiasticam et seueritatem. Dicas quod seueritas ecclesiastica est magis latius censuram. Nam appellatio et censura ecclesiastica solum venit sub excommunicationis, suspensionis, et interdictionis. c. querenti. de verbo. signifi. Si appellatio et seueritatis ecclesiastica, non solum venit sententia censura, sed etiam facultas puniendi modo extraordinario. ut patet in dic. c. preterea. ubi per glo. l. Nota glo. in. c. in. c. preterea. quod verbis simpliciter placet generaliter debet intelligi, cui adde glo. in. c. si romanorum. r. c. dist. in. ver. dicendo. in. c. sunt nonnulli. j. q. j. in. ver. ab omni. in. c. dilectissimi. xij. q. j. in. ver. et piuges. in. c. saluator. j. q. ij. in. v. indiffinita. in. c. si dormierit. xxx. q. j. in. v. diffinita. in. c. si non licet. xxiij. q. v. in. v. exceptus. Et est pulchra glo. in. c. si iulius. ij. q. v. in. v. suspensio. o. a. in. c. ydolatria. xxvij. q. j. in. v. vniuersales. in. c. si euangelica. l. v. dist. in. v. exceptus. in. c. aliquando. de secula. dist. ij. in. v. seruaret. que colligit per arrium. l. Nota etiam glo. in. c. p. terea. quod idem ius est in vtroque conuentioni. Cui adde glo. in. c. si quis obiecit. j. q. ij. in. v. neu. tri. in. c. quo iure. viij. dist. in. v. noli. in. c. hoc quippe. ij. q. vi. in. ver. subrogati. que est pulchra glo. ¶ Dolo tibi dicere vnum pulchrum dictum tu debes scire quod si sunt duo indices delegati etiam simpliciter vnum potest delegare alteri vices suas. c. quauis. eo. ti. l. Si queritur an ille collega qui pcedit tanquam delegatus noie proprio. et nomine sui college tanquam subdelegatus poterit ferre diuersas suas vna tanquam delegatus reliqua tanquam subdelegatus. Et concludit per glo. in. c. q. ius. q. no. p. ter. sing. i. c. p. de elec. in. vi. ubi singuli dicunt quod habes vocem noie proprio et noie canonici non potest illas diuidere. quod est multum notabile quod extendit dispositionem dicti. c. penulti. ¶ Tu scis quod delegatus potest exequi suam suam. c. querenti. eo. ti. hoc lumen: non pcedit quod terminus fuisset prius iurisdictioni. quod tunc post terminum non potest se impedire. Dic. est nota. Jo. an. i. c. de causis. h. eo. ti. per Ab. in. c. significasti. h. eo. ti. Illud ergo intelligitur quod terminus fuit prius diffinitus.

oni causae. quia si decidit infra terminum potest exequi post terminum. l. Et nota quod delegatus potest per potest per executione sue sententie petere officiales a iudice seculari. sicut potest episcopus. c. j. de offi. ordi. ut magis conuenienter tenet doct. in. c. significasti. licet in contrarium faciat quod de stilo curie hoc exprimitur in litteris. si hoc posset delegatus non exprimeretur. sed non est absurdum exprimeret clausulas que insunt. hoc tamen intellige nisi aliud teneat curia. Tu autem allega ter. in. c. ut officium. s. denique. de here. in. vi. inducendo illum ter. a speciali. quod est speciale in illo casu. ergo in contrarium est ius commune. l. Et nota etiam per glo. quod delegatus pape non potest habere officiales armatos. ut patet a speciali in. c. in. c. h. in. si. de here. l. Et nota etiam quod per executione iusticie non licet episcopo habere officiales armatos per Ab. nisi haberet iurisdictionem talem in loco. quod iura dicit quod episcopus per executione iusticie debet inuocare auxilium brachii secularis. ¶ Nota etiam per glo. in. c. si quando. quod delegatus pape etiam iniuste pcedit non debet ordinari loci violenter resistere. de quo per doct. ibi. Et de materia an possit resisti iudici iniuste pcedenti habet in. l. p. hibitu. C. de iure iur. l. r. p. Inno. in. c. dilecto. de sent. exco. in. vi. et per glo. singulare in. c. ex litteris. hoc eo. ti. Et per Cy. in. l. ab executione. C. quod appellatio non recipi. per Ab. Et tamen adde Bart. in. l. q. m. C. de appella. ubi dicit quod officiales debent resistere rectori quando aliquid male facit. et subdicit Plato. et Bart. i. trac. rep. a. in. vi. q. l. Et nota singuli dicunt. Inno. in. c. si quis. quod multum extollit Ab. quod post appellatum per iudici violenter resisti cum sit suspensa sua iurisdictione. Intellige tamen dictum suum per Ab. quod certum est appellatum tenere secus si dubitatur. l. Mo. glo. j. in. fi. quod large amicabile propositio per dicit transactio. sed stricte sumptum vocabulo differunt. Et ideo statuta mentio et facientia de transactio non comprehendit amicabile propositio. ¶ Et nota quod delegatus desinit esse iudex per suam executionem mandata quam per se vel per alium mandare executioni. et quod mandata alteri executione delegando sibi vices. cum iurisdictione sit translata in subdelegatum de functione officio suo. per tamen re integra reuocare commissionem. Secus si non est inter. ut quod subdelegatus inceptum vti iurisdictione. vult habere in. c. significasti. i. c. i. lris. eo. ti. Et ibi per Ab. l. Si tu vis scire modos quibus

non illud affirmat per glo. in. c. si quis. quod si non est absurdum exprimeret clausulas que insunt. hoc tamen intellige nisi aliud teneat curia. Tu autem allega ter. in. c. ut officium. s. denique. de here. in. vi. inducendo illum ter. a speciali. quod est speciale in illo casu. ergo in contrarium est ius commune. l. Et nota etiam per glo. quod delegatus pape non potest habere officiales armatos. ut patet a speciali in. c. in. c. h. in. si. de here. l. Et nota etiam quod per executione iusticie non licet episcopo habere officiales armatos per Ab. nisi haberet iurisdictionem talem in loco. quod iura dicit quod episcopus per executione iusticie debet inuocare auxilium brachii secularis. ¶ Nota etiam per glo. in. c. si quando. quod delegatus pape etiam iniuste pcedit non debet ordinari loci violenter resistere. de quo per doct. ibi. Et de materia an possit resisti iudici iniuste pcedenti habet in. l. p. hibitu. C. de iure iur. l. r. p. Inno. in. c. dilecto. de sent. exco. in. vi. et per glo. singulare in. c. ex litteris. hoc eo. ti. Et per Cy. in. l. ab executione. C. quod appellatio non recipi. per Ab. Et tamen adde Bart. in. l. q. m. C. de appella. ubi dicit quod officiales debent resistere rectori quando aliquid male facit. et subdicit Plato. et Bart. i. trac. rep. a. in. vi. q. l. Et nota singuli dicunt. Inno. in. c. si quis. quod multum extollit Ab. quod post appellatum per iudici violenter resisti cum sit suspensa sua iurisdictione. Intellige tamen dictum suum per Ab. quod certum est appellatum tenere secus si dubitatur. l. Mo. glo. j. in. fi. quod large amicabile propositio per dicit transactio. sed stricte sumptum vocabulo differunt. Et ideo statuta mentio et facientia de transactio non comprehendit amicabile propositio. ¶ Et nota quod delegatus desinit esse iudex per suam executionem mandata quam per se vel per alium mandare executioni. et quod mandata alteri executione delegando sibi vices. cum iurisdictione sit translata in subdelegatum de functione officio suo. per tamen re integra reuocare commissionem. Secus si non est inter. ut quod subdelegatus inceptum vti iurisdictione. vult habere in. c. significasti. i. c. i. lris. eo. ti. Et ibi per Ab. l. Si tu vis scire modos quibus

non illud affirmat per glo. in. c. si quis. quod si non est absurdum exprimeret clausulas que insunt. hoc tamen intellige nisi aliud teneat curia. Tu autem allega ter. in. c. ut officium. s. denique. de here. in. vi. inducendo illum ter. a speciali. quod est speciale in illo casu. ergo in contrarium est ius commune. l. Et nota etiam per glo. quod delegatus pape non potest habere officiales armatos. ut patet a speciali in. c. in. c. h. in. si. de here. l. Et nota etiam quod per executione iusticie non licet episcopo habere officiales armatos per Ab. nisi haberet iurisdictionem talem in loco. quod iura dicit quod episcopus per executione iusticie debet inuocare auxilium brachii secularis. ¶ Nota etiam per glo. in. c. si quando. quod delegatus pape etiam iniuste pcedit non debet ordinari loci violenter resistere. de quo per doct. ibi. Et de materia an possit resisti iudici iniuste pcedenti habet in. l. p. hibitu. C. de iure iur. l. r. p. Inno. in. c. dilecto. de sent. exco. in. vi. et per glo. singulare in. c. ex litteris. hoc eo. ti. Et per Cy. in. l. ab executione. C. quod appellatio non recipi. per Ab. Et tamen adde Bart. in. l. q. m. C. de appella. ubi dicit quod officiales debent resistere rectori quando aliquid male facit. et subdicit Plato. et Bart. i. trac. rep. a. in. vi. q. l. Et nota singuli dicunt. Inno. in. c. si quis. quod multum extollit Ab. quod post appellatum per iudici violenter resisti cum sit suspensa sua iurisdictione. Intellige tamen dictum suum per Ab. quod certum est appellatum tenere secus si dubitatur. l. Mo. glo. j. in. fi. quod large amicabile propositio per dicit transactio. sed stricte sumptum vocabulo differunt. Et ideo statuta mentio et facientia de transactio non comprehendit amicabile propositio. ¶ Et nota quod delegatus desinit esse iudex per suam executionem mandata quam per se vel per alium mandare executioni. et quod mandata alteri executione delegando sibi vices. cum iurisdictione sit translata in subdelegatum de functione officio suo. per tamen re integra reuocare commissionem. Secus si non est inter. ut quod subdelegatus inceptum vti iurisdictione. vult habere in. c. significasti. i. c. i. lris. eo. ti. Et ibi per Ab. l. Si tu vis scire modos quibus

non illud affirmat per glo. in. c. si quis. quod si non est absurdum exprimeret clausulas que insunt. hoc tamen intellige nisi aliud teneat curia. Tu autem allega ter. in. c. ut officium. s. denique. de here. in. vi. inducendo illum ter. a speciali. quod est speciale in illo casu. ergo in contrarium est ius commune. l. Et nota etiam per glo. quod delegatus pape non potest habere officiales armatos. ut patet a speciali in. c. in. c. h. in. si. de here. l. Et nota etiam quod per executione iusticie non licet episcopo habere officiales armatos per Ab. nisi haberet iurisdictionem talem in loco. quod iura dicit quod episcopus per executione iusticie debet inuocare auxilium brachii secularis. ¶ Nota etiam per glo. in. c. si quando. quod delegatus pape etiam iniuste pcedit non debet ordinari loci violenter resistere. de quo per doct. ibi. Et de materia an possit resisti iudici iniuste pcedenti habet in. l. p. hibitu. C. de iure iur. l. r. p. Inno. in. c. dilecto. de sent. exco. in. vi. et per glo. singulare in. c. ex litteris. hoc eo. ti. Et per Cy. in. l. ab executione. C. quod appellatio non recipi. per Ab. Et tamen adde Bart. in. l. q. m. C. de appella. ubi dicit quod officiales debent resistere rectori quando aliquid male facit. et subdicit Plato. et Bart. i. trac. rep. a. in. vi. q. l. Et nota singuli dicunt. Inno. in. c. si quis. quod multum extollit Ab. quod post appellatum per iudici violenter resisti cum sit suspensa sua iurisdictione. Intellige tamen dictum suum per Ab. quod certum est appellatum tenere secus si dubitatur. l. Mo. glo. j. in. fi. quod large amicabile propositio per dicit transactio. sed stricte sumptum vocabulo differunt. Et ideo statuta mentio et facientia de transactio non comprehendit amicabile propositio. ¶ Et nota quod delegatus desinit esse iudex per suam executionem mandata quam per se vel per alium mandare executioni. et quod mandata alteri executione delegando sibi vices. cum iurisdictione sit translata in subdelegatum de functione officio suo. per tamen re integra reuocare commissionem. Secus si non est inter. ut quod subdelegatus inceptum vti iurisdictione. vult habere in. c. significasti. i. c. i. lris. eo. ti. Et ibi per Ab. l. Si tu vis scire modos quibus

non illud affirmat per glo. in. c. si quis. quod si non est absurdum exprimeret clausulas que insunt. hoc tamen intellige nisi aliud teneat curia. Tu autem allega ter. in. c. ut officium. s. denique. de here. in. vi. inducendo illum ter. a speciali. quod est speciale in illo casu. ergo in contrarium est ius commune. l. Et nota etiam per glo. quod delegatus pape non potest habere officiales armatos. ut patet a speciali in. c. in. c. h. in. si. de here. l. Et nota etiam quod per executione iusticie non licet episcopo habere officiales armatos per Ab. nisi haberet iurisdictionem talem in loco. quod iura dicit quod episcopus per executione iusticie debet inuocare auxilium brachii secularis. ¶ Nota etiam per glo. in. c. si quando. quod delegatus pape etiam iniuste pcedit non debet ordinari loci violenter resistere. de quo per doct. ibi. Et de materia an possit resisti iudici iniuste pcedenti habet in. l. p. hibitu. C. de iure iur. l. r. p. Inno. in. c. dilecto. de sent. exco. in. vi. et per glo. singulare in. c. ex litteris. hoc eo. ti. Et per Cy. in. l. ab executione. C. quod appellatio non recipi. per Ab. Et tamen adde Bart. in. l. q. m. C. de appella. ubi dicit quod officiales debent resistere rectori quando aliquid male facit. et subdicit Plato. et Bart. i. trac. rep. a. in. vi. q. l. Et nota singuli dicunt. Inno. in. c. si quis. quod multum extollit Ab. quod post appellatum per iudici violenter resisti cum sit suspensa sua iurisdictione. Intellige tamen dictum suum per Ab. quod certum est appellatum tenere secus si dubitatur. l. Mo. glo. j. in. fi. quod large amicabile propositio per dicit transactio. sed stricte sumptum vocabulo differunt. Et ideo statuta mentio et facientia de transactio non comprehendit amicabile propositio. ¶ Et nota quod delegatus desinit esse iudex per suam executionem mandata quam per se vel per alium mandare executioni. et quod mandata alteri executione delegando sibi vices. cum iurisdictione sit translata in subdelegatum de functione officio suo. per tamen re integra reuocare commissionem. Secus si non est inter. ut quod subdelegatus inceptum vti iurisdictione. vult habere in. c. significasti. i. c. i. lris. eo. ti. Et ibi per Ab. l. Si tu vis scire modos quibus

non illud affirmat per glo. in. c. si quis. quod si non est absurdum exprimeret clausulas que insunt. hoc tamen intellige nisi aliud teneat curia. Tu autem allega ter. in. c. ut officium. s. denique. de here. in. vi. inducendo illum ter. a speciali. quod est speciale in illo casu. ergo in contrarium est ius commune. l. Et nota etiam per glo. quod delegatus pape non potest habere officiales armatos. ut patet a speciali in. c. in. c. h. in. si. de here. l. Et nota etiam quod per executione iusticie non licet episcopo habere officiales armatos per Ab. nisi haberet iurisdictionem talem in loco. quod iura dicit quod episcopus per executione iusticie debet inuocare auxilium brachii secularis. ¶ Nota etiam per glo. in. c. si quando. quod delegatus pape etiam iniuste pcedit non debet ordinari loci violenter resistere. de quo per doct. ibi. Et de materia an possit resisti iudici iniuste pcedenti habet in. l. p. hibitu. C. de iure iur. l. r. p. Inno. in. c. dilecto. de sent. exco. in. vi. et per glo. singulare in. c. ex litteris. hoc eo. ti. Et per Cy. in. l. ab executione. C. quod appellatio non recipi. per Ab. Et tamen adde Bart. in. l. q. m. C. de appella. ubi dicit quod officiales debent resistere rectori quando aliquid male facit. et subdicit Plato. et Bart. i. trac. rep. a. in. vi. q. l. Et nota singuli dicunt. Inno. in. c. si quis. quod multum extollit Ab. quod post appellatum per iudici violenter resisti cum sit suspensa sua iurisdictione. Intellige tamen dictum suum per Ab. quod certum est appellatum tenere secus si dubitatur. l. Mo. glo. j. in. fi. quod large amicabile propositio per dicit transactio. sed stricte sumptum vocabulo differunt. Et ideo statuta mentio et facientia de transactio non comprehendit amicabile propositio. ¶ Et nota quod delegatus desinit esse iudex per suam executionem mandata quam per se vel per alium mandare executioni. et quod mandata alteri executione delegando sibi vices. cum iurisdictione sit translata in subdelegatum de functione officio suo. per tamen re integra reuocare commissionem. Secus si non est inter. ut quod subdelegatus inceptum vti iurisdictione. vult habere in. c. significasti. i. c. i. lris. eo. ti. Et ibi per Ab. l. Si tu vis scire modos quibus

non illud affirmat per glo. in. c. si quis. quod si non est absurdum exprimeret clausulas que insunt. hoc tamen intellige nisi aliud teneat curia. Tu autem allega ter. in. c. ut officium. s. denique. de here. in. vi. inducendo illum ter. a speciali. quod est speciale in illo casu. ergo in contrarium est ius commune. l. Et nota etiam per glo. quod delegatus pape non potest habere officiales armatos. ut patet a speciali in. c. in. c. h. in. si. de here. l. Et nota etiam quod per executione iusticie non licet episcopo habere officiales armatos per Ab. nisi haberet iurisdictionem talem in loco. quod iura dicit quod episcopus per executione iusticie debet inuocare auxilium brachii secularis. ¶ Nota etiam per glo. in. c. si quando. quod delegatus pape etiam iniuste pcedit non debet ordinari loci violenter resistere. de quo per doct. ibi. Et de materia an possit resisti iudici iniuste pcedenti habet in. l. p. hibitu. C. de iure iur. l. r. p. Inno. in. c. dilecto. de sent. exco. in. vi. et per glo. singulare in. c. ex litteris. hoc eo. ti. Et per Cy. in. l. ab executione. C. quod appellatio non recipi. per Ab. Et tamen adde Bart. in. l. q. m. C. de appella. ubi dicit quod officiales debent resistere rectori quando aliquid male facit. et subdicit Plato. et Bart. i. trac. rep. a. in. vi. q. l. Et nota singuli dicunt. Inno. in. c. si quis. quod multum extollit Ab. quod post appellatum per iudici violenter resisti cum sit suspensa sua iurisdictione. Intellige tamen dictum suum per Ab. quod certum est appellatum tenere secus si dubitatur. l. Mo. glo. j. in. fi. quod large amicabile propositio per dicit transactio. sed stricte sumptum vocabulo differunt. Et ideo statuta mentio et facientia de transactio non comprehendit amicabile propositio. ¶ Et nota quod delegatus desinit esse iudex per suam executionem mandata quam per se vel per alium mandare executioni. et quod mandata alteri executione delegando sibi vices. cum iurisdictione sit translata in subdelegatum de functione officio suo. per tamen re integra reuocare commissionem. Secus si non est inter. ut quod subdelegatus inceptum vti iurisdictione. vult habere in. c. significasti. i. c. i. lris. eo. ti. Et ibi per Ab. l. Si tu vis scire modos quibus

et sic p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
causa v[er]itatis p[ro]p[ri]e
dum v[er]itatis

Consultationibus

ignozare. C. de resti. mili. si nō defendatur. qz
est quid sibi imputetur si nō dimisit procura-
torum. Probat etiam illa glo. qz scdm decretū
iterponit arbitrio boni viri. iudicis. ⁊ sic nō
est necessee qd expectet annus. Item vult glo.
in l. cū pponas. C. de bo. auto. iudi. possi. quā
ibi sequit Bar. qn p statuta nō sunt rēpa limi-
tata. ⁊ adde qd notat Bar. in l. a diuo pio. §.
in veditur. in fi. ff. de reiudi. Item vult pidi
cra glo. qz amici absentis sunt requirēdi añqz
fiat missio in possessionē. Fuit dictū in rubri-
ca de dolo ⁊ p. m. Nota etiā ex dic. glo. qz sen-
tentia i possessione recipiendā dicit quasi dis-
finitiuā. adde notata in. c. fi. de iudi. Si aliqz
interrogaret te quare ex scdo decreto pēdari
vera possessio. ⁊ bona vēdit licēō contestata.
dic. l. aū pponas. C. de bo. auto. iudi. possi. Et
restitutio possessionis nō potest fieri lite non
p testata. cū hic pcurrat fauor spoliati quid di-
ceres. sed dicas sic. qz in restitutōe possessionis
requirit diffinitiuā sententia qz principaliter
queritur de spoliatione. ⁊ regula iuris est qz
licēō contestata nō fertur diffinitiuā. vt in ti-
tu. vi. l. nō cōtesta. Sz qm interponitur scdm
decretū nō fertur snia diffinitiuā. vñ nō pro-
nunciatur simpliciter sup. debito sz in odium
pcuratoris iudex p interlocutoria suā dat pos-
sessionē vel in solutū bona cōtumacis. Et qz
sit interlocutoria dicitū est notabile Inno. in
c. dilecto. de vbo. signi. ⁊ Jo. an. in dic. c. con-
sultatōibus. ex quo volūt qz si iudex videt se
deceptū qz causa ppter quā fuit interpositum
scdm decretū non fuit vera. ipsemet iudex p
reuocare decretum. quod nō possit si esset dif-
finitiuā fm Ab. Et adde glo. non allegatā
in l. p senti. in ff. vsqz ad modū in fi. C. de his
qui ad eccle. confu. Et adde qz in offiū possessio-
rio debet seruari ordo iuris. ⁊ Ab. allegat di-
ctū notabile Bar. in l. naturaliter. §. nihil cō-
mū. ff. de acqui. posses. Et tu allega optimū
tex. in l. properandum. in princ. in ver. pos-
sessione. iuncto versū. post licem contestatāz.
C. de iudi. in. §. bodie. instim. de interdictis.
¶ Et scias qz delegatus pape est maior quo-
cūqz alio in causa sibi cōmissa ⁊ habet iurisdic-
tionez sup. quēcūqz. ter. est qui semp allega-
tur in. c. sane. eo. ti. Et debz honorari tamqz re-
presentans psonam dēlegantis. vrbī. ¶ Fuit
a me semel quesitū an vicerector alicuius vni-

uerificatis sit honorand⁹ tanq⁹ rector quia ge-
rit vices rectoris. Et Alb. adducit istum tex.
ad hanc questionem. Sed tu vide Barr. in l.
si filius. ff. de legatio. vbi querit an vicerector
gaudeat immunitate rectoris. Et concludit
q⁹ si vicerector est constitutus ab ipso rectore
nō habet immunitatem. secus si ab vniuersita-
te. propter absentiam rectoris vel mortem. [Et
quid possit facere ille qui gerit vicem alterius
iudicis. vide tex. notabile iuncta glo. si. in l.
ij. C. de offi. eius qui vicez alte. iudi. obri. Et
Bar. in l. i. ff. de offi. eius. Et tex. singularem
in c. p^{ri}cipim⁹. xxiij. dist. Et ibi glo. ij. in fi. alle-
gat tex. in hoc c. c. sane. adde etiam tex. in l. cō-
perimus. C. de p^{ro}xi. sacro. scri. li. xij. Et est
p^{er} certo pulch⁹ q⁹ inferior habeat iurisdic-
tionem in suis superioribus. vt probat in dic. text.
Nam si papa delegat cām p^{ro}posito vni⁹ eccle-
sie contra episcopum. p^{ro}positus est subdit⁹ ei.
tamen exercet iurisdictionem contra superio-
rem. Sed dicas q⁹ est maior episcopo quo ad
illam cām. in ceteris est minor cū sit subditus.
Quero si statutum facit mentionem de rebel-
libus et contumacib⁹ quōd capiant⁹. Dicas q⁹
in materia ista de qua in dic. c. sane. dicitur re-
bellis quādo iudici nō vult parere. vel suam
iurisdictionem impedit. Contumax autē dicit⁹
ille qui non vult comparere ad citationem iu-
diciali. Et addet. in l. ea que. in p^{ri}nci. de sta-
monach. [Fuit semel a me questus an inter-
dictū possit restringi ad certū actum. Et alle-
gavi tex. p^{ro} notabili in dic. c. sane. vbi proba-
tur q⁹ sic. vnde clerico potest interdici sacerdos
tale officii. vel exercitiū alter⁹ ordinis. [Et
in hoc c. tangitur vna notabilis questio nun-
quid indistincte ciuitas cui p^{re}est ep^{is} vel sua
dyocesis possit subijci interdicto propter fa-
ctū episcopi. et p^{er} istum text. Tancre. tenet q⁹
sic. Et archidia. in c. si sententia. de senten. ex-
cōi. in vi. Et hosti. in dic. c. sane. Sed Abb.
refert Vincen. tenere contrarium. quez ipse se-
quitur. Et intelligunt istū tex. de terra perti-
nente ad mensam episcopi. non autē de terra in
qua habet solū iurisdictionem spiritalē. Et
p^{ro} hoc Abb. ponderat tex. in. vers. terrā illi⁹.
q⁹ ciuitas non est episcopi licet ibi habeat iu-
risdictionem. Et adducit Ab. glo. j. q. iij. i. sum-
ma. xxiij. q. iij. in summa. Et hec opinio mi-
hi placet. q⁹ cū sumus in casu quo vnus pō-

nitur pro alio debemus stricte procedere. et ex-
p^{ro}p^{ri}a significatio de g^{er}is importat dominū. vt
notat Bar. in rubi. ff. de ope no. nunc. [No-
ta glo. singulare que est. ij. in dic. c. sane. que po-
nit casum in quo papa potest ligari a simplici
sacerdote. cū illi se subijcit in cōfessionis actu.
et nota bñ illā glo. q⁹ qñq⁹ fuerit p^{ro}fusi aliqui
docti dū interrogarent an sit vez indistincte
q⁹ papa nō habeat sup^{er}iores. q⁹ bz maiorē se et
sup^{er}iorē in p^{ro}fessionis actu. Et p^{ro}supposita illa
opinione p^{ro} vera q⁹ p^{ro}fessio oris sit de iure diui-
no. de quo dicit in loco suo. papa bz maiorē
se in terris necessariū. [Nota tex. in v. tempe-
rate. q⁹ in penis imponendis est deferendū di-
gnitati. Et adde q⁹ notat Barr. in l. iij. §. de-
sertorē. ff. de remili. Bal. in c. j. §. rusticus. de
pa. tenen. Alb. in c. pastoralis. in p^{ri}nc. h. eo. ti-
tu. Bar. in l. quedā. ff. de penis. Et q⁹ notat
hosti. et Alb. in c. statum⁹. de maledi. facit
tex. in l. milites. C. de questio. in l. miles. cuz
ibi notatis. ff. de re iudi. in l. si. C. de iuu. in
c. q⁹ p^{ro}pulo suz. de senten. excōi. in vi. Et in ma-
teria vide glo. nota. in c. qui cōtra. xxiij. q. j.
in v. ignobiles. Et adde que dicta sunt in ti-
de iureiurā. [Nota q⁹ possum impetrare bñ-
ficiū vacaturū p^{ro} renunciatōez certe p^{ro}sone. vt
si tici⁹ renūciauerit bñficio suo q⁹ mihi p^{ro}ferat⁹
tur. et hoc admittit etiā inter p^{ro}sanguineos. tex.
est notabil⁹. in c. ex p^{re}. [Et nota ex glo. j. et ij.
iūcto tex. q⁹ volēs licite renūciare suo bñficio
nō d^oz deducere in pactū vt p^{ro}ferat⁹ certe p^{ro}sone.
S^{ed} debz pure et simpl⁹ renūciare in manib⁹
superioris. Si autē apponeret pactū nō valeret
renūciatio. nec collatio alteri facta. Et adde
glo. j. q. j. c. ordinationes. in c. cū vniuersoz.
de renū p^{ro}mu. Et nota. etiā ex glo. q⁹ ille qui re-
nūciat si in anio gerit vt alteri p^{ro}ferat⁹ peccat si
mouet affectu carnalitat⁹. [Nota etiā ex ea/
de glo. dū distinguit inter phibita q⁹ simonia
ca. Et iter simonica q⁹ phibita. cui adde gl.
in c. cū p^{ro}idē. de pac. in v. illicite pactiōes. i. c.
et si chis. de iureiurā. in v. mala sunt. Et. j. q.
iij. c. saluator. in v. et iudicē. [No. etiā singl⁹
illā glo. q⁹ in bñficijs nō cadit simonia de iure
diuino. s^{ed} ex p^{ro}stitutōe eccle. In p^{ro}trarium tū
multū facit tex. in c. ex mules. j. q. iij. Et vite
tex. in c. nouit. c. dist. vbi tex. loquit⁹ de papa.
[Nota glo. si ibi dū dicit. s^{ed} veritate inspecta.
q⁹ dispositio nō dicitur generalis. sed specia-

in rubi de p^{ro}mu et vt
renūciat in c. d^oz vt iūct⁹
p^{ro} parte j

lis. licet comprehendat plura loca seu subiecta
dūmodo veniat purificāda in vna re tñ. Et
et hoc inferit pulchra limitatio ad regu. gñi p
spēm. de regu. iur. in vi. Et ideo si papa scribit
p vno bñficiādo in tota dyocesi. z p scdo in
certa ecclia ipsius dyocesis. si vacat bñficiuz
in illa ecclia pferat primus z nō scds. qz vtraqz
grā est spēalis. ¶ Si aliquis interrogaret te
quō itelligit iura que dicūt iudicē debere ha
bere equitatē p oculis. vt in. c. si. de trāsacl. pla
cuit. C. de iudi. quid rñderes. Et dicas qz itel
ligunt de equitate iure informata. vt nota/
bilit pbat in. c. ex pre. ij. qz iudex nō dō esse de/
mētor lege. s. optet. in auctē. de iudi. Et istō
est multū nō. ptra illos qui dicūt se amplecti
equitatē spēra iuris forma. illa em nō pōt dici
equitas. s. iniquitas. qz deniat ab eo qd iustū et
equū est. cū lex sit fundata sup rōne z equita/
te. c. erit aut lex. iij. dist. ¶ Nota glo. ij. singu
lariter qz si princeps in rescripto vel statuto di
cit nullā exceptōez in aliquo facto debere ad/
mitti. intelligit de exceptōe min⁹ rōnabili. nō
aut de legitimis rōnabilib⁹. quā glo. itelligit
Ab. ppter altercatōez doc. qñ princeps remo/
uerit omnes exceptōes in casu in quo remoue/
re nō pōt. z qz generalr intelligēdo excluderet/
tur defensōes. que sunt de iure gentiuz. Aut
sum⁹ in casu quo princeps pōt tollere exceptio
nes. vt qz sunt de iure positiuo induce. vt ex/
ceptio pscriptōis. rei iudicate. z siles. tñc v/
ba gñalia debēt generalr intelligi. Et Ab. al/
legat Bar. in. l. i. ff. qd vi aut dam. ego aut qz
materia ē quotidiana volo adducere breuē
quedā dicta Bar. ibi qui format quēstionēz
de statuto disponēte qz ptra instrumentū pub/
licū nō possit opponi nisi exceptio falsitatis. z
solutōis. z nulla alia. Dicit Bar. primo qz po
terit tñ opponi exceptio qz non sit publicū. qz
primo dō pōt stare qz sit publicū. Et ideo si statu/
tū disponeret qz nō possit aliquid opponi con
tra laudū arbitroz. nā primo dō pōt stare qz sit
laudū. Dicit etiā qz nō obstatē tali statuto po
terit opponi oēs exceptōes pueniētes ex sta/
tutis. qz ille nō sunt sublata. Exceptōes autē
pueniētes ex alijs pibus iuris nō poterit op
poni. fallit tñ nisi exceptio pccmeret psonam
agētis. qz illa non est exclusa a statuto Dicit
etiā Bar. qz phibitus ab excipiēdo nō est pbi
bitus implorare officiū iudicis p qd phibet

Ex pre ij

alias vbi dicit qz qñd sta
tuto renouat aliud
qz renouat in dñis
videtur

si no possit hāc pōt p vna autē
si impetrando implorare officiū iudicis

actor ab agēdo. hoc tñ limitat nō pcedere qñ
statutū tollerit exceptōem z defensioēz. Sz
dicit qz tñ erit remediū qz soluat z postea re/
petat. Et allegat sile qd habet in. c. debitorēs.
de iureiur. ista sunt pulchra dicta Bar. in dict. l.
i. s. z pui. Et adde qz etiā poterit opponi exce
ptio qz instrumentū sit factū sup ptractu a iu/
rereprobato. l. si. vbi p. Bal. C. delicti. nō in
telligit etiā remota exceptio que euideret ap/
parer. Bal. in. l. i. C. si de momēt. possit. fue
rit appel. Et facit qd voluit Bar. in. l. i. p. in.
in oppositōib⁹. ff. de ope. no. nunc. quem alle
gat Roma. in pñlio. xli. vbi dicit qz statutūz
phibēs exceptōem nullitatis videt. phibere
velatā z occultā que dō pbari. nō illā que ap/
parer et inspectōe instrumenti. Et delegat loq
tur i materia. z in pñlio. li. p quo etiā glo. sin
glaris in. l. i. s. hoc interdictū. ff. de tabu. et bi
z Roma. in. l. i. si vero. s. de viro. in. c. xij. fallē.
ff. solu. ma. vbi dicit. qz de. vt calūnijs. de re
iudi. nō hz locū qñ apparet nullitas ex inspe/
ctōe sñie vel actorz. Et adde qd notat Alex. in
l. de pupillo. s. qui opus. ff. de ope. no. nunc.
Et statē statuto qz nō possit opponi exceptio
simulatōis. poterit adiūeps. qz hē cōtra ius
naturale. qz vbi deficit pñsensus. deficit ius na
turale. ita notat Val. in pñlio. v. in iij. libro.
Et nolo omittere vnā glo. singlarē in de. i. d
sequel. posse. que voluit qz licz tollat oīs exce
ptio nullitatis. tñ nō tollit exceptio incōpetē
tiē iudicis nisi dicat. de qua glo. facit menti/
onē Ab. in. c. pastoralis. de excep. in. c. i. de re
iudi. in. c. licet. de elec. Sz allego tibi glo. in
ptractū in de. i. in v. pēdcre. de re iudi. Et ideo
recurre ad Alex. in dict. s. quia op⁹. adde etiāz
Bar. in. l. i. s. p. ror. ff. qui sarsida. cogant. in. l.
diuus. ff. de testa. mili. in. l. iij. s. p. demnati.
ff. de re iudi. ¶ Scias qz iudex pōt pfigere ter
minū partib⁹ absqz eo qz citet p nuncū. vt in
c. qñ Ab. qz monitio a iudice facta hz vim
trinecitatiōis. Et est tex. singlaris in. l. i. C.
quō z qñ iudex. fm vep intellectū quēsequit
glo. nota. in. c. pñsult. hoc eo. ti. ¶ Nota ex gl.
i. cū sequēti. qz vbi iudices sunt delegati sum/
pl. qz nullū actū iurisdictionalē potest facere
vn⁹ sine altero. licet glo. notabil de iure civili
teneat ptractū in. l. pōponi. s. als icipit si vni
ff. de re iudi. Sz Bar. ibi reprobat illā glo. fm
Ab. Sed tu dicas qz Ab. errauit. qz imo. glo.

Quoniam
alibi

tenet hoc. nec dicit illud qd dicit Alb. L. Et no-
ra etia singl. ex eisde gl. qd stante illa clausula.
q si no oēs. q durate impedimento p alter so-
lus pcedere. sz eo cessante dz pcedere cu colle-
ga. L. Et qter. i. dic. c. qm Abbas. allegat quo-
tidie q dispositio dicit realis qn est pcepta
dignitas psonae q trāsit in successorē. z in du-
bio videt pcepta si dispositio ē fundata sup
noie dignitatis. qnqz ē psonalis scz qn ē funda-
ta sup psona. tūc dubio videt fundata sup p-
sona si ē pcepta sub noie ppro. L. Limita tū ista
vt nō pcedat qn pba vel materia subiecta in-
nueret q dispositio deberet esse psonalis. naz
tūc ent sic cēfenda. nō obstat q sit expressum
nomē appellatū. Et m in vbi. vt si papa cō-
misse cām epō florentino expō noie dignitatis
m. sz dicit q pmissione faciebat ppter acume
scie sue z trāfactā in eo vitā. q que pba parz q
habuit respectū ad psonā. nō ad dignitatē. h
colligit fm Alb. ex dictis Jo. an. in regu. pūi
legiū. z p Inno. i. c. si. h. eo. ti. Et m habe etia
in materia subiecta. vt si excoīcat epō Senē-
sis. expō noie dignitatis m. nō trāsit excoī-
catio in successorē qui nō repitū pumar vel
delinquēs. L. ex. est cū glo. notabil. in. c. aduer-
sus. de iuu. ecclē. z nō omittas etia glo. nota-
bil. in. c. ij. in v. moztuo. z in v. expō. de re-
stame. in vi. L. Sz qd si ē expō. nomē pūi
z appellatū simul. Dicas q si pcedit nomen
pūi dispositio ē psonalis. Sec^o si nomē di-
gnitatis. qd tū intellige qn disponēs habebat
familiaritatē seu noticiā psonae. Si aut nō hz
noticiā psonae videt pconsiderasse dignitatē. Et
hec pclusio fm Alb. pbat in duab⁹ legibus si
mul iūctis in. l. si cōis seruus. vbi ter. singlar⁹
ff. d. stipula. seruo. z in. l. qui habebat. ff. de re.
dub. Et vide Bar. i. dic. l. si cōis seru⁹. L. Et no-
ta q pmissio facta canonico nō trāsit in succes-
sorē. licet talis pmissio reqrat expō. pūi
nois. qz als esset incerta. qz canonicus nō hz
successorē in onere z honore. sz caplm sibi suc-
cedit. vt notat glo. z Inno. in. c. qd sicut. de
elec. L. Sed dubitat quid si cōmissio fuit facta
vicario epl. hoc tāgū per glo. in. c. de. z si princi-
palis. de rescrip. Sz pclude q talis cōmissio
trāsit in successorē. hoc tenet Pau. de liaza. z
Cardi. z Ab. in. dic. c. qm Abbas. licet argu-
metes in cōtrariū de subtilitate iuris. L. Nota
etia q vbi in delegatōe sunt expō. duo noia

appellatū quoz vtrūqz est capax delegatōis.
vt si scribat alicui qui est ppositus z Archidy-
aconus ex dispensatōe. ipo mortuo ille digni-
tates pferatur duob⁹. ambo succedūt in dele-
gatōe fm Jo. an. in regu. ratōi. in mercuria.
quē refert z sequit Alb. L. Sed pone cā fuit cō-
missa epō florentie. qui p dente questione fuit
electus Archieps illi civitatis. nūquid pote-
rit Archieps cognoscere. Et concludit q sic. qz
adiectio z augmentatio dignitatis nō mutat
substantiam psonae nec honore pūitum. l. pe-
nul. ff. de sena. L. Et hoc cōducit ad questionē
quotidianā que accidit sepe inter iutores ad
scacos. qz vnus se obligat dare alteri Scacū
m. attū cū pedona. si efficit postea regina. z tū
illa dat scacū m. attū. an videat satis fecisse.
De quo p Bar. in. l. legatis seruis. §. si ex offi-
cio. ff. de lega. ij. in. l. ij. C. de suspec. turo. Sz
pclude q aut pmissit dare cū certa pedona. et
hoc nō est curandū si est effecta regina. Sec^o
si pmissit dare simplr cū pedona. ista est cōclu-
sio Jo. an. quē refert z sequit Ab. Et tu adde
Roma. in. l. maritū in id. ff. solu. ma. q p p-
loquit de epō qui fuit creatus archiepū. Et
adde iura dicētia q dignitas nemi dz esse no-
cūa. l. nō dubiū. C. de testa. l. si lōgius. ff. de
iudi. in. auctē. pti. que de dignitate. §. illud. l.
falsa. §. j. Et iste est notabilis tex. ff. de cōdi. et
demō. notat Bal. in. l. ad inuidiā. C. qd mer-
cau. Jo. de imo. in. c. vt quisqz. de vi. z bonef.
cleri. L. Nota vñ rex. qui quotidie allegatur
in. c. sup eo. q princeps nō psumit velle pūi-
dicare iuri tercy. de quo nō faciat mentōem.
Et adde rex. in. c. audita. de resti. sposi. in. c. li-
cet. de offi. ordi. in. c. ex tuaruz. de auc. z vsu.
pal. in. l. nec auus. C. de emanci. libe. Et qd
notat Inno. in. c. cū dilecti. de dona. Alb. in
cōsilio primo. glo. in. c. nūc vero. ix. q. iij. in. c.
basilicas. de pte. dist. j. Et Bal. in. c. de pa. cō-
stan. in. v. ampli⁹. vbi dicit q nō est boni prin-
cipis vnuz altare coopire z aliud discoopire.
in. l. j. §. cū aut. C. de cadu. tollen. in. l. ij. C. d.
cōmu. rex aliena. L. Nota etia vñ rex. ex illo rex.
ad quod quotidie aleggat. q clausula appella-
tōe remota opatur vires suas respectu pūiuz.
nō aut respectu tercij cōparentis p suo inter-
esse. Et quo sequit ex illo rex. q delegatus re-
cipit pates etia cognoscēdi iter tercios cōpa-
rentes p suo interesse. L. Et nota singl. glo. in

De clausula appellationis
remota

dict. c. sup eo. in v. tenebit. q. si iudex psumit maliciā ptra terciū volente impedire. p inter esse suo executōem snie nō dī illū audire nec curare de appellatōe. Lūmīa tñ glo. nisi offer rer se velle probare incōtinenti. qz tñ p talem oblatōez purgat suspicio malicie fm Alb. Et adde etiā notata p glo. in. c. suscitata. de in in reg. resti. ¶ Nota glo. ij. in. c. cām matrimo/ nij. q. vbi de necessitate requirit alicui p sen/ tia ad certū actū nō valet q. agitur in ipi ab/ sentia. Sec. si de honestate tñ debz esse pñs. Et adde qd notat glo. in. c. obeūtib. l. xij. dif. in v. pñsu. 2 in v. eoz. Et qd notat glo. sin/ gult. in. c. fundamēta. §. decet. in v. ptingerz. de elec. in vi. que vult q. de honestate papa re quirit pñliū fratū nō d. necessitate. ergo si nō requirit valet actus. ¶ Tu scis dispositiōem dicti. c. cām. q. si cā est simplr delegata duobz q. alterius snia nō tenet. Sz quid in delega/ tis ad vniuersitatē causaz. nūquid possint se patim pcedere. glo. 2 Bar. in. l. si vni. ff. de re iudi. q. sic. vt in hoc equipentur ordinarijs. Sz ptra istd dictū insurgit Alb. adducēs p lo cū a speciali tex. singlarē iuncta glo. in. c. vt offi cū. in v. sepatim. de here. in vi. Ex quo infert q. si cps in aliqua pre diocesis pstituit plures officiales. nō habēt prātes in solidū nisi sit sibi data. Et dicitur delegati ad vniuersitatē cau/ saz. glo. est notabil in. c. Romana. de appel. in vi. ¶ Nota tñ vñū dictūz singlarē q. si sunt tres vel plures iudices. 2 vnū iurat q. nō pñ si bi liquere de causa. pñt aliū sniare. Lex. est sin glans scdm vñū intellectū in dic. l. si vni. quē sequitur ibi glo. 2 Bar. 2 Inno. i. c. Rainal/ dus. de testa. ¶ Fuit semel dubitatu in vna vniuersitate. nūquid scholaris qui bz intrare examen doctoz possit recusare aliquē docto/ rez vt suspectū. Et Alb. in. c. cām que. tenet q. sic. ex legitima causa. quia est tanqz testis. 2 te stes debēt carere omī suspitiōe. Sed aduerte qz potest dici q. nō requirat expñsio alicuius cāe. sed sufficit solū iuramentū scholaris. Nec obstat q. in teste vt repellatur requiratur le/ gitima causa quia testis iurat sed doctoz nō. Et ideo formatur ibi ista questio. quia text. in dict. c. causam que. vult q. iudex potest recu/ sari vt suspectus non solum quādo est solus. sed etiā quādo habet collegas. ¶ Nota etiam illum text. cum sua glo. quia habes aliquos

casus legitimos recusandi iudices. ¶ Tu ha buisti in titu. de appella. q. potest appellari ad papā omisso medio. Sed volo dare tibi vñā singularem limitationē quādo delegat. pa/ pe subdelegauit non in totum. quia tunc nō ad papam. sed ad ipsum delegatum appellari debet. Lex. est singularis in. c. cum te consu lente. eo. titu. Sed tu adde etiam text. in. c. su/ per questionuz. §. porro. eo. titu. Hoc tamen limita per text. in. c. si is cui. eo. titu. in vi. Se cundo limita per ea que habentur in. c. si a sibi delegato. eo. tit. in vi. ¶ Nota q. videtur esse verior opinio q. ad perpetuandam iurisdic/ onem delegatam requiritur citatio per tex. in. c. gratum. hoc eo. tit. 2 in. c. si. de offi. lega. Et istam opinionem tenet Alb. in. c. relatum. re ferens archi. 2 Cal. idem tenere. licet Hostiē. aliter loquatur. Et tu adde Bartho. in. l. mo re. ff. de iurisdic. om. iudi. 2 ideo morte dele/ gantis re integra expirat iurisdic. delegata. quia per mortem ipsius extinguitur iurisdic/ tio sua. 2 per consequens extinguitur pote/ stas delegata Sed per exercitium iurisdic. tis ante mortem delegantis iurisdic. radi/ catur in personam delegati. ita q. efficaciter transiit in eam. ideo morte ipsius non extin/ guitur iurisdic. 2 per eandem rationem. cō cludit Alb. idem in iurisdic. delegata ad vniuersitatem causarum. per text. a speciali. in. c. ne aliqui. de here. in vi. ¶ Nota tamen q. recipiens preceptum tenetur illud adimple/ re. non obstantem morte precipientis. text. ē fm Abb. iuncta glo. in. §. 2 hoc vero iubemus. in autent. vt nulli iudicium. Et per Bartho. in. l. et quia. ff. de iurisdic. om. iudi. quaz le/ git cum. l. more. Nam cum preceptum fiat ali as habenti potestatem non datur noua pote/ stas. sed potius excitatur antiqua. c. licz. c. pe/ nulli. de offi. ordi. Et per hoc concludit Alb. q. si iudex mandauit nuncio vt mitteret aliu quem in possessionem. licz iudex moriatur re integra tenetur nihilominus nuncius exequi mandatum. quod dicit esse notabile. Et est dictum Bartho. in dic. l. 2 quaz legit cum. l. more. 2 in. l. fundi. ff. de acqui. posses. Et idēz vult Ange. ibi in licentia data de capiēdo de bitore. quod limitat verū. causa cognita. ali as finito officio finitur virtus dictē licentie. l. si. ff. de pe. Limitat tamen nisi consuetudo. ¶

Causa n. m. m. m.

Causa g.

set in contrarium fm Bal. in. l. si de interpre-
tatione. ff. de legi. Et dum dictum est s. q. p.
petatur iurisdicção per citationem. Dicas
q. non requiritur q. citatio perueniat ad par-
tes. satis est q. emanauerit a iudice. glo. e.
notabilis in. cl. ij. in ver. ad partes. vt lue pē
den. fm Alb. in. c. gratum. eo. ti. Pro quo ter.
ibi in ver. proposito citationis edicto. Et no-
ta ter. in dic. c. gratum. quia semper allegatur
q. appellans renunciat appellatoni si postea li-
tigat coram iudice a quo appellauit. quia per
actum contrarium subsequente renunciat
actui precedenti. c. sollicitudinem. de appella.
Quod tamen limita procedere in appellatio-
ne interposita. secus in interponenda. Ita di-
cit Inno. in dic. c. sollicitudinem. de quo ibi p.
doc. Limita etiam per glo. notabilem in. c. si a
iudice. in ver. tenetis. de appel. in vi. Limita
etiam per glo. singulare in. c. cum uenissent.
in ver. obtulit. de eo qui iur. in posses. Et no-
ta ex glo. ij. cum ibi notatis per docto. q. com-
miser tenetur q. morte delegantis re integra
expirat delegatio etiam si delegatus ignora-
uerit mortem delegantis. et procedat. quia p.
cessus erit nullus. Jura em loquuntur indisti-
cte. de quo per Bar. in. l. more. ff. de iurisdic.
om. iudi. Nec obstat. l. barbarus. ff. de offi.
preto. quia ibi non interuenit solum pmissus
error. sed emanauit officium ab habente po-
testatem. et durabat iurisdicção ipsius committē-
tis. ¶ Nota per ea que tanguntur per glo. et
docto. in. c. prudentiam. q. si plures sunt de-
putati ad vñ officium. vt quando papa de-
putaret duos legatos in eadez prouincia. vel
episcopus constitueret sibi duos vicarios in
eodem loco. non distinguendo eoruz officia.
q. quilibet ordinarius potest procedere sepa-
ratim. licet non detur impedimentum alterius.
de quo per glo. in. l. si vñ. ff. de re iudi. in. c. ij.
et ibi. in vi. in. c. vt officium. in v. separatim.
dehere. in vi. per Bar. in. l. j. §. si plures. ff. de
excer. in. l. j. ff. de offi. cōsu. Si tamen causa
fuit cepta coram vno ex ordinarijs. nō potest
coram alio promoueri et finiri. nisi detur im-
pedimentum primi. vt est rex. notabil. in dic.
l. si vñ. Et ibi per Bart. vbi eleganter loquit
in materia. et ibi ponit quādo iurisdicção erat
penes vñ et deriuauit plures heredes. que-
rit em ipse. sunt plures heredes vñus comit

habentis iurisdicçãoes qui succedant in illa
iurisdicçãoe quilibet solus poterit iudicare. qd
limitat nisi in exercitio illius iurisdicçãois spe-
ctat ad eos cōmodum vel incōmodum. quia
tūc vnus solus nō poterit iudicare nisi cōstet
aliū nolle vel nō posse. et ideo qñ tractat de cō-
modo mulctarū vel penarū vnus solus non
poterit iudicare. Sz aduerte qz aliqui volūt
in hoc casu q. iurisdicção sit apud quēlibet in
solidū. sz exercitiū sit apud oēs simul. et ideo
Pau. de cas. p. sūlit q. deberēt ponere cōiter
vicariū ne subdit in plures iudices distingue-
rent. sz tu potes tenere opinionē Bar. que vi-
det sequi Alb. Quid aut si sunt plures dele-
gati ad vñ iurisdicçãoe causā. glo. et Barto. in
dic. l. si vñ. tenet q. possint separatim pcedere.
Sz Alb. tenet p. rariū in. c. cam. hoc eo. ti. per
ter. sing. iuncta glo. in. c. vt officium. in v. sepa-
tim. de here. in vi. p. locū a spēali. et dicit q. iur-
ra. alle. p. glo. et Bar. loquuntur i alia materia.
Si autē sunt plures delegati ad vñ cām.
dicas aut sunt delegati simpli. aut cū clausu-
sula. vt in dic. c. prudentia. in prin. et in. c. cū
ples. eo. ti. i. vi. Et no. tu canonista q. qñ sūt
plures tutores vel curatores q. p. rās cōpetit
in solidū. Vñ quilibet tutor et curator p. ad
ministrare officium. l. si. C. de aucto. p. r. Qd tñ
limita vbi dicit in ter. p. quēter. p. r. dicit nota-
bil. fm Alb. q. ordinarij vel delegati ad vñ iur-
isdicçãoe causā. nō pñt separatim exercere ali-
quē actū p. quē finiat eorū iurisdicção. Et ad-
uerte q. Alb. in istis vbi videt q. sit sibi p. rari-
us. dñ loquit de delegatis ad vñ iurisdicçãoe
causarū. qz s. p. clusit q. nō pñt separatim pcedere.
¶ Nota etiā q. vbi plures sunt deputati vñ iur-
isdicçãoe negotiati vñ sunt plures exercitores
vel institores. habēt isti p. rātem in solidū nō
si aliter sit dictū in cōmissione. ter. habes no-
tabile in dic. l. j. §. si plures. ff. de exerci. Si
autē sunt plures p. curatores deputati ad cer-
tā cām nō habēt p. rātem in solidū nisi sit dñ.
l. pluribus. ff. de p. cura. c. si duo. eo. titu. in vi.
De pluribus executoribus dicas in. c. si. de
testa. in vi. Et nota vñā pulchrā theoricā
Inno. in dic. c. prudentia. q. vbiqz actus ē
nullus ex defectu solēnitatis cuius suppletio nō
depēdet a p. rāte mea. nō possuz habere ratū
id qd fuit gestū noie meo. et ideo snia lata a iu-
dice penitus alieno nō potest haberi rata a iu-
re ij

dice aprio. Secus est in papa. qz ipse potest ratificare suam nullaz. Et addenotata p docto. in l. i. ff. de fe. in l. i. C. qui p sua iurisdic. Bar. in l. i. licet. ff. de iudi. in l. i. observare. ff. de offi. p. d. l. i. et lega. Et in istis locis tractat an snia nulla possit validari p sensu prius. et cois est p. d. l. i. qz nō si est nulla alia rōne qz p defe/ ctū p. sensus. [Et nota etiā ex glo. in vlti. q. qz p. res nō p. sit p. sentire etiā ex p. se vt duo proce/ dāt sine tercio. [Nota glo. in v. nō o. f. d. i. qz delegat⁹ qui debz p. f. i. c. i. extra domiciliū suū poterit a principio petere expensas a p. tibus. S. intellige glo. fm Ab. qn inter esset ita im/ portēs qz nō possz suis sumptib⁹ itinerare. als fm Hosti. nō dz a principio petere. cū adhuc expensē nō sint certe nō p. teas petere. [Et nota ex his que t. agunt in rex. et glo. in v. canonice. et qd ibi p. doc. qz nisi prius p. ster de impedimē to nō valet p. cessus. etiā si in veritate erat im/ peditus. Et facit qd notat Bar. i. l. mulier. ff. de p. di. et demō. [Nota etiā glo. in v. p. certuz nūciuz. in prin. qz iudici est faciēda fides. Cui addetex. in l. quinq. ginta. ff. de p. ba. in l. i. C. de condi. ob. turp. cau. in l. i. C. de re. alie. non alie. in l. i. C. quo. bo. in l. i. C. de admi. tu. to. in l. i. si p. f. i. d. i. C. d. dona. a. n. n. p. in l. i. si pro/ batū. C. cōi. diui. in l. i. g. n. alt. C. d. nō nūera. pe. cu. in l. i. C. de remis. pigno. in. c. ex l. r. i. s. d. p. ba. [Et in ea. glo. ad finē adde glo. que tenet p. rariū in. c. placuit. xviij. dist. in v. litterato/ rie. qz imo credit etiā nūcio sine l. r. i. s. qn ē talis cui credi possit. Et allegat etiā ibi gl. ter. istū. [Et an l. r. i. s. sit credendū adde Bar. i. l. si pub/ lica nns. §. j. ff. de publi. qui dicit qz credit l. r. i. s. officialis. Et ter. in l. mulierē. C. si māci. ita veni ne prosti. in l. ea quidem. cū glo. in v. con/ tineat. C. si mācip. sit alie. vt manu. in l. i. phibi/ tū. C. de in. f. i. l. i. x. in l. i. C. de exact. tribu. li. x. in l. i. si quis decurio. C. de decurio. li. x. in. c. penul. et li. l. x. dist. [Nota gl. in. §. ad iij. c. m. in v. cū possit. qz nō tenet quis exeq. delegatio nē pape sibi inunctā cū grauidāno rerū suaz. Et intellige vt dictū est cū graui. qd tū limita nō pcedere qn apparet de p. c. i. a intentōe pape. tūc sibi parendū est fm Abb. [Et nota glo. in v. arguend⁹. nūquid nolēs exequi mādaturū pape possit puniri. et istā glo. tenuit Jo. an. in. c. si. de rescrip. [Nota tū fm Ab. qz ordinari⁹ poterit punire cōtemnentē exequi mādaturū

papenon vt delegatum sed vt perseverantem in crimie. ex quo noluit acceptare mandatū. [Nota singl. glo. in. §. sexta. in v. ex p. f. i. s. sio ne. qz ad illā quotidie fit remissio. Et nota qz cois opinio videt esse qz in exceptiōib⁹ dilato/ rijs nō debet lis p. cessari. iurari de calumnia. neqz libellus offerri. [Nota etiam glo. et non tradas obliuioni in v. alia iustā cam. qz impe/ trās rescriptū sup. causa iam inchoata coram ordinario dz facere mentem de p. cessu ordi/ narij. als rescriptū est surrepticiū. cui adde gl. in. c. vt debet. de a. p. pel. [Nota glo. in v. ad excoicatore. in si. quā cōiter sequitur docto/ res. [Volo tibi dicere vniū pulchru casum qz delegatus cognoscat de causa p. rorū sepa/ ra a causa sibi cōmissa quādo scz venit acces/ sorie saltē ad accessoriū cause sue. vt notabilr p. batur in. c. p. uidentiam. §. si vero. qd est me/ morie cōmendandū fm Ab. ibi. [S. ias qz factum iudicis nō rite pcedētis equipatur fa/ cto p. rariū. ter. est notabilis fm Ab. in. c. iuz causa. Probat etiā notabilr ter. ille qz aucto/ ritas iudicis iniuste pcedētis nō excusat a re/ stitucione fructuū pceptozuz. Et adde notata per Bar. in l. i. iuste. ff. de acqui. posses. [Volo tradere tibi pulcrā limitationē. tu debes scire dispositionē. l. si fundū. C. d. rei vendi. qz titu/ lus excusat etiā malefidei possessorez a fructi/ bus percipiendis. qz hoc nō procedit quādo titulus habebat p. nō titulo. glo. habes no/ tabilē in. d. i. c. cū causa. que est si. et sic vbi ti/ tulus est contra iuris dispositionē habet pro/ nō titulo et nō excusat a fructibus p. cipiendis. Et adde glo. notabilē in. c. nō liceat pape. xij. q. ij. in v. cum fructibus. Et adde glo. in. d. i. c. l. si fundum. in v. percepisse. que emūerat cal⁹ in quibus titulus nō excusat a percipiendis. et in l. sed et prius. in prin. in v. ponit. ff. qd metus causa. [Nota ex glo. j. bonam theori/ cam quaz obseruare debent plures officiales. cū habent potestatem pcedendi dato impedi/ menco vel volūtate alicui⁹ cozz. cui adde dic. Jnno. in. c. cū nobis. de elec. dum dicit nota/ biliter ibi qz canonici nō possunt citare cōca/ noniciū. Ad idem qd notat Jnno. in. c. g. de ope. noui. nūc. in. c. j. de maio. et obe. [Nota etiā ex eadē glo. qz iste requisitiōes que fiūt de pari ad parez debēt esse trine sicut iudiciales. Sed in cōtrariū habes glo. notabilē in. c. si

epus. viij. dist. que dicit qd ad actū extraiudi-
cialē sufficit vnica requisitio. Et adde tex. cuz
glo. in cle. de here. in v. requisierit. et tex. cu glo.
fi. in l. ea quidē. C. si māci. sue. aliena. vbi no-
tabilitr habet qñ quis citat in iudicio vt cōpa-
reat si sua putauerit interesse. qd sufficit vnica
citatio. **L** Nota tñ singlr qd vbi requisitio fit ad
cōvincendā negligētiā supioris i aliquo actu.
requisitū trina requisitio. tñ. est singlaris in. c.
j. de supplē. negli. pla. **S** i tu vis scire aliqñ
cas legitimas recusandi iudices. vide glo. j. in
c. cu sup. Et nota ex illo tex. vñū modū psumē
diminutiā. qd si qñ dat par in ecclia nō vult
admittere aliu ad osculū pacis fm p̄suerudi-
nā ille psumit inimicū. **L** Nota etiā qd mine iu-
dices pbant iustā cām cū recusandi. Et nota
eundē tex. in alio qd cū vertit questio inter p̄-
latū et caplm. nō est necesse qd def curator ca-
plo. sz ipm caplm p se vel p aliū p̄t esse in iudi-
cio. quē tex. p̄mēda memoret fm Ab. qz nemo
ad hoc cū allegat. **L** Nota ex glo. in v. appel-
larē. qd si iudex pposita exceptiōe pcedit ad
vltiora. videt interloq p̄tra exceptiōes ppositi-
tā. ita qd ex hoc solo p̄t quis appellare. qz p̄m-
de est acti ex p̄sue iudex fuisset interloquitur p̄tra
exceptiōes. cui adde notata in. c. ex pte. d. de
appel. **L** Nota p̄ intellectu. c. cu sup. vñū pul-
crū dictū Hosti. qd si ordinariū vel delegatus
associait sibi iudicē incōpetentes ex ignorātia
facti. tenet qd agit. **S** e. si ex iuris ignorantia.
vñū dic. c. cu sup. qd est nota. in practica fm
Ab. **L** Nota glo. i v. p̄fessus. qz ponit pulcra
exēpla. **D**olo tibi allegare vñū tex. multū
singlarē fm Ab. qd iudici dat p̄as p̄cendi cō-
tumaci et expectādi cū in diē sequentē. nec p̄s
aduersa p̄t iudici p̄radicere. qz vñū p̄tate sibi
a lege tradita in. c. p̄solut. Et quo inferit qd
multū prodest habere iudicē fauorabilē. saltē
i istis arbitrarijs. qd facit p̄tra p̄curatores et p̄-
tes qui eas p̄ferat iudicē fm Ab. **E**t ex eodē
tex. habes aliud memorie p̄mēdandū qd vbi
quis citat vt cōpareat certa diē. nec hora de-
terminat. dz citatus cōparet tali hora qua iu-
dex possit incipere et finire actū incumbētem.
Et dicit Ab. qd nescit alibi ita bonū text. et fa-
cit qd voluit. **I**nno. in. c. cū nobis. de electiōe.
Et quo dic. inferit Abbas. qd si iudex est solit⁹
certa hora diē sedere. citatus simplr ad diē
dz cōparere hora qua iudex solet iudicare. l.

q si nolit. s. qui assidua. ff. de edili. edic. cui ad
de Bal. in. l. more. ff. de se. in. c. j. de milite va-
sallo qui p̄m. est. **E**t nota ex eo. tex. qd licz illi
der possit expectare p̄tumacē in diē sequentē.
tñ nō requirit noua citatio. **S** i tñ diē statuto
iudex nō sedet p̄pter aliqñ impedimētū. non
dz alia diē p̄cedere sine noua citatiōe. qz p̄tes
nō p̄nt diuinare. et ita intelligit Ab. notata p̄
Bar. in. l. si. ff. qd vi aut clam. Et ibi de Bar.
qd si tu es citatus ad aliquē actū qui dz fieri in
nonis. vel vespis. ille actus tñc debet fieri illa
hora in q̄ es citatus. **S** i si fieret post alia hō-
rā tñc actus qui fieret nō valeret. qz esset fact⁹
p̄tenō citata. qd est memorie p̄mēdandū fm
Bar. et idē vult Bar. in. l. aut qui aliter. ff. eo.
ti. qd vi aut clam. qd tñ videt limitandū p̄ ea
que habent in s. c. p̄solut. nisi iudex distule-
rit in diē sequentē. Adde etiā qd notat Bar.
in. l. si finita. s. iulian⁹. ff. de dam. infec. in. l. cō-
sentaneū. **E**t quō et qñ in. i. l. statuliberos. s.
stichus. ff. de sta. libe. vbi dicit qd si aliquis est
citatus ad r̄ndendū libello et p̄tumax. nō p̄t
vltia p̄cedi. nisi dicat. cito te vt venias misu-
nus libello. als p̄cedet p̄tra te tua absentia nō
obstare. Dicit etiā qd citat⁹ gñalit ad p̄cessuz.
dz citari ad sniam. Adde etiā qd notabilr di-
cit Bar. in. extraua. ad reprimendū. in v. sup.
dicto crimie. et qd notat Bar. in. l. iij. s. si ad
diē. ff. de rem. mili. **F**uit semel vñ qui voluit
scire qd dñia erat qñ aliqñ absoluit a terminio
et qñ absoluit ab instātia iudicij. Et r̄spōdi qd
erat magna. qz qñ aliquis absoluit a terminio.
nō requirit alia citatio. nec p̄cūt alia acta li-
tis. sz solū tollit iste termin⁹ p̄fixus. sz vbi ab-
soluit ab instātia requirit citatio. dz cū absens
citari itez. vt est dictū nota. **I**nno. in. c. ad p̄-
tēdē. de accu. qd in hoc requirit trina citatio
qd agit de magno p̄iudicio p̄is absenti. cū p̄
hoc p̄ceat oia acta litis. vt in. l. p̄perandū. s.
j. C. de iudi. vñ op̄rebit de nouo incipe cām.
nō tñ p̄cūt alia acta cāe. vt sunt attestatiōes.
p̄fessiones. et s̄illa. de qd p̄ Bar. in. l. cū lite mor-
tua. ff. iudi. solui. Et ibi dicit notabilr Bar.
qd acta p̄tinetia ad litis ordinatiōem p̄cūt qd
ad actus futuros. sed quo ad actus iam p̄fe-
ctos et p̄sumatos remanēt. vt qz efficit malef-
dei possessor p̄ litis p̄testatiōem. qd actio p̄petu-
etur. qd fiat res litigiosa. non p̄cūt quo ad
istos actus. Et adde qd notat Bal. in. l. edi-
2 iij

ta. in viij. r. q. C. de eden. qui querit si fini-
ta est iurisdicção delegati qz reuocatus est an
ex eisdē actis cognoscat ordinari. Adde etia
qd notat Bal. in l. ij. C. de eden. in l. ij. C. de
fructu. r. l. erpen. in l. gesta. C. de re iudi. in tit.
de pa. cōstan. in §. in causis. Et p̄t peti hec ab
solutio ab instātia nō solū post litē prestatam
vt in dic. l. pperandū. sed etiā añ. vt in auctē.
qui semel. C. quō r. qñ in. Et nota glo. in §.
nisi grāz. q. l. iij. iudex possit parcere p̄t p̄uma
ci vt dictū est quo ad hoc q. nō expleat actū in
sui absentia. nō tñ p̄t p̄cere quo min⁹ cōdēnet
eū in expēsis p̄t p̄senti. Et cū glo. videt trāsire
Inno. Hosti. r. Ab. l. iij. Jo. an. r. Anco. de
bu. videant tenere p̄trariū. Sz tu tene glo. qz
eius opinio ē mag⁹ rōnabilis. Nota glo. in
§. terminū pemptoriū. q. notabilr allegat q.
nō valet snia lata in absentia p̄tis nisi p̄cesse-
rit trina citatio aut vna pemptoria. cui adde
tex. r. glo. in de sepe. in §. nō pemptorio. de §.
bo. signi. Et Jo. an. dicit q. requirit trina cita-
tio in ingressu litis r. ad sniam audiendā. In
alijs actib⁹ sufficit vna r. simplex citatio. Ad-
de Bar. in l. si finita. §. iulian⁹. ff. de dam. in
fec. Ab. tñ refert Inno. in c. ad petitorē. d. ac-
cu. q. vbiqz iudex vult pcedere ad ea q. sunt
grauis p̄iudicij. d. p̄mittere trina citatōez vlt
vnicā pemptoria. qd dicit Abb. esse notabile.
Dicit etia notabilr Inno. ibi q. si ps citata
p̄uma vicerit se nolle venire. q. nō tenetur
cū ampli⁹ citare iudex. licet actus de se requi-
rat trina citatōem. de quo p. Ab. in c. cū para-
ti. de appel. Et tu adde Bar. in l. si. ff. de i in-
tegrū resti. qui plus dicit q. etiā si nunq. fuit
set citatus. sz dicit q. nunq. cōpareret corā il-
lo iudice nō est vltimus citandus. qd dicit me-
more p̄mēdandū. Sz p̄tra hoc allego glo. in
c. venerabilib⁹. in §. in iudicio. d. sentē. ex cōi.
in vi. r. ideo vide p. Bar. in l. ex p̄sensu. §. euz
qui. ff. de a pel. qui allegat illā glo. l. Et nota
singulare dictū Bal. in l. ij. C. quō r. qñ in. q.
si semel citat⁹ ascēdit equū r. vadit vltra ma-
renō est amplius citand⁹. r. non omitto glo.
notabilez in l. i. §. si. in glo. magna. in fi. ff. si
quis ius dicen. nō obrem. que vult q. cā etia
iusta excusat etiā a p̄umacia va. r. ibi Bal.
ponit etm. qz erat implicit⁹ multis negocijs.
p hoc qz excusat a vero dolo. l. plagij. cū glo.
C. de plagia. Et illā glo. videt sequi Bar. ibi

si vult p̄t p̄senti
p̄t p̄senti p̄t p̄senti

licet aliqui teneant p̄tra ip̄am vt Cy. r. Bal.
in l. deberi. C. de fideicō. liber. de quo p. Bal.
in l. ea que. C. quō r. qñ in. r. videt p̄mitti iu-
dicis arbitrio qñ excuset alicui⁹ cōrumacia.
Nota etiā dic. gl. in alio singl. q. requisitio
iudicis facta in p̄ntia p̄tis hz vñ trine citati-
onis. r. est tex. singularis. fm vñ intellectū in
l. ij. C. quō r. qñ in. Et ad ea que dicit glo. i.
§. etia. adde glo. nota. in c. r. si ebis. de iure
iurā. in §. seruandū. q. l. iij. iudex ordinari⁹ nō
iudicet vltima die termini sui. tñ si ferat snia
vel aliū actū exerceat teneat actus. Et hāc glo.
approbat Bar. in l. cū qui. ff. de iurisdic. om. iu-
di. l. Nota glo. in §. tenebras. dicas tñ si ps
appellauit. nō tenet sentētia r. etiā si exceptio r.
recessit. intellige ergo glo. qñ est lata p̄tra p̄sen-
tem qz videt renūciare iuri suo. potest tñ iudex
de nocte ferre sniam p̄pter multitudinē causa.
rū. ad hoc allegat Bal. in p̄hemio fforuz. §.
itaqz. ¶ Fui interrogat⁹ semel vbi haberet in
iure q. cā posset cōmitti ep̄o r. vicario simul.
dixi q. erat tex. in c. insinuāte. probat etiā ille
tex. q. ex p̄sona ep̄i p̄t recusari eius vicari⁹. Et
nota q. in dic. c. insinuāte. videt esse verior cō-
clusio q. p sanguineus plari⁹ datus iudex i cā
ecclesie possit recusari. r. licet platus possit esse
iudex in causa eccle. tñ potest recusari fm Ab.
qui allegat Lynū in l. ij. C. ne quis in sua cau-
sa ex glo. j. q. si dñs est mihi suspectus possit
totā familiā vt suspectā recusare. l. Nota etiā
glo. q. frater potest esse testis p̄ fratre. adde no-
tata p. Bar. in l. q. testamenta. §. j. ff. de testa-
glo. ij. q. v. c. j. r. in summa. p. Ab. in c. lras.
de p̄sump. r. ibi dicitur. Item vult illa glo. q.
minor causa repellat iudicē qz testez. cui adde
glo. i. c. cū. R. eo. ti. l. Nota glo. in §. postmo-
dū est effectus. que quotidie allegatur iūcto-
tex. qz limitat iura dicētia dilatoria debere p̄po-
ni añ litē prestatam. qz nō procedūt qñ ex-
p̄tio dilatoria oriet post litē prestatā. de quo
in l. ij. C. de cōfor. eius. litis. r. idem dicas fm
Ab. qñ nō puenit ad noticiā nisi post litē pre-
statā. glo. ē no. iij. q. vi. §. exceptio. c. statutū.
§. cū aūt. d. rescrip. in vi. in §. recuset. Et adde
que dicta sunt in rubri. de accu. l. Adde etia
glo. singlā. in c. j. de elec. in vi. fm Ab. q. in ca-
sibus in quib⁹ nō fit litis prestatio. p̄ primū
actū qui solet fieri post litē prestatā p̄cluditur

via omnibus dilatoribus opponendis. Et tu adde notata p. Bar. in. l. nulla. C. de pec. in. l. p. randu. s. j. C. de indi. in. l. excaua. ad repumen. dñ. in. v. sine figura. in. l. post lit. ff. de pecu. vbi dicit q. in casib. in quib. nō sit litis p. testa tio pcurator efficitur dñs litis qñ incipit tra ctare merita cause. ¶ Nota vt scias rñdere q. delegatus pape vsq. ad annū integrū p. suā sniam exequi. ter. est singla. qui sp. allegat in c. querēt. et intellige q. ille annus erit cōtinu. fin. doc. q. offitē tps in dubio pñmūt pñmūt. glo. ē nota. i. rubi. ff. de iur. et tēpo. p. scrip. ¶ Et nota vñā pulcrā reglā q. vbi a iure dat annus intelligit de cōcl. v. dieb. ¶ Accurandū est q. tñc curat. bisertus. ter. est notabilis in. l. cū heres. s. stichus. ff. de sta. li. fm. Abb. Sed forte posset dici q. ille ter. ponat casum sp. alēz fauore libertatis. et cōtra hoc adduco glo. notabilē in. c. quā sit. in. v. menfey. de elec. in. vi. ¶ Nota glo. i. v. quadrimestre. dñ. d. t. q. in criminalib. statim snia potest mādari exequi. nō. Et Abb. allegat Bar. in. l. qui vltimo. ff. de pe. tibi dicit q. d. differri executio vsq. ad decē dies. licet de pñmūt in se feruet pñmūt. et adde etiā Bar. in. l. nō tñ. ff. d. appel. in. l. si qua pena. ff. de vbo. sig. in. l. furi. s. j. ff. d. bis quino. tñ. infā. Et adde glo. multū nota. in. c. cū apd. p. q. iij. que ponit casus in quib. in cā criminali differri executio. et ad istā glo. se remit. tie glo. in. c. sicut. ij. q. j. et qd. notat Bar. in. l. pñmūt. ff. de pe. in. l. s. sicut. ff. de ven. in. post. mit. in. l. is qui reus. in. v. col. ff. d. publ. in. vbi dicit q. ex cā p. pena mortē differri. vt in. l. penul. ff. de accu. vbi dicit q. si iudici vi deret casū mōsa illa dilatio nō debz supsedere. Adde etiā ter. singu. in. l. ad bestias. ff. de pe. ¶ Nota etiā ex ea. glo. in. si. dñ. facit dñtiaz in ter. pñmūt in cā ciuili et criminali. adde Bar. in. l. si pñmūt. ff. de custo. re. ¶ Nota glo. penul. in. v. l. s. pone. q. vult q. vsq. ad annū sp. pos sit delegat. se interponere ad pñmūtandaz exe cutōez snie. qd. intellige qñ turbatio fit ex an tiqua causa dñtaxat. ¶ Si aliq. interrogaret te quāto tpe durat iurisdicō iudicē delegati. quid rñderes. Et dicas sic q. rescripta delega toria sunt ppetua. durāt em̄ tōto tpe quanto durat actio sup. qua cōcedūtur. l. falso. C. de iur. rescrip. nisi tñ emanaret rescriptū p. rā rñ. Pro executōe tñ sniebz solū integrū annū

vt dicitur est sibi a lege cessat. ex quo inferit q. vsq. ad annū p. absolueret executiō a se. sed post annū op. et recurrere ad delegatē. ¶ Et nota q. etiā ille ter. pcedit i. subdelegato. qñ de legatus subdelegauit in corā. s. an pcedat in delegato inferioris a pñcipe. s. dependet ab illo dubio an delegat. inferioris possit exequi suā sniaz. an vero sit recurrendū ad ordinariū De quo p. Bar. in. l. a diuo pio. ff. de rei iudi. p. Abb. in. c. si qd. p. tra clericū. de fo. cōpe. et d. dele gato pñcipis. ad depul. glo. de iure ciu. i. l. si quis nullus. ff. ne vis fiat ei. ¶ Fuit semel du bitatū an delegatus pñcipis possit subdele gar cām appellatōe remota. Et pcludit q. nō. et sic illa clausula respicit solū pñonā cui anne cit. vt p. bati. c. sup. questionū. i. pñmūt. ¶ Si querit an deputat. ad nudū mīsteriū possit tanq. suspectus recusari. Et concludit sic q. si p. occulte grauare pñmūt. p. merito vt suspect. recusari. Exēpli grā si alicui cōmitteret nuda examiatio testiū. nā in scribēdo possit ledere. et sic de siliabus. Et ita loquit. ter. in. dicit. c. sup. questionū. i. iusto. s. vey. Sec. si nō p. occulte ledere. vt puta si deputat. ad denūciandū ali quē executiō. vel ad citandū. d. q. in. c. nouit. de appel. vbi p. Abb. ¶ Tu habuisti in. tñ. de arbi. q. arbitet nō d. pñmūt ferre sniam. Pro quo ha bes optimū ter. in. dicit. c. sup. questionū. vbi p. bat. q. pñmūt nō fert snia nisi p. iudice. et lit. p. statio pñmūt nō sit nisi corā iudice. Probat etiā ter. ille q. delegat. p. subdelegare pñmūt pñmūt et mediū cāe. et sibi solū reservare sniam. d. tñ pñmūt ea q. acta sunt diligenter inuestigare. ¶ Et q. glo. in. v. derogat. facit mentōez de interp. ratōe. vide glo. in. l. j. s. qui opas. ff. ad tēcu. li. in. l. j. ff. de origi. iuris. in. cle. statuti. in. ver. declaram. de elec. ¶ Tu debes scire q. delega tus ad vniuersitatē cāz p. subdelegare vñaz cām. vt notat in. c. cū cām. de appel. quid dice res d. delegato ad vñā cām an possit subdelega re vñū articlū vñū cāe. itelligēdo de delegato ab inferiorē a pñcipe. Et pcludit q. p. subdelega re articlū nō iurisdicōales. vt cōiter pcludit i. dicit. c. sup. questionū. et adde nota. p. Bar. in. l. more. ff. d. iuris. om. iud. p. doc. i. l. a iudice. C. d. iudi. cū Bertold. d. re iudi. i. c. cū cām. d. ap pel. p. Ci. et Bal. i. l. solz. ff. d. iuris. om. iudi. q. bz solū exēq. nudū mīsteriū Lūmū tñ notabl. nisi inferior delegatō ded. erit ex pñe pñmūt subde

et iij

legadi. glo. habes nota. i. c. is cui. de offi. dele. in vi. l. Et quis. p. predicat. exccutor. est glo. in dic. c. i. v. quā exccutorē. et si. gl. p. clude q. ab auditoze nō possit appellare si exccutor sibi in iudiciū licet me grauet. q. nō est ille qui grauat. s. ille qui p. misit. et ideo si sentio graua me de beo appellare a cōmittēte. nō a cōmissario. nec etiā tenet ipse recipe. p. batōes graua mis. de q. p. Alb. i. c. interpolita. de appel. l. Nota. glo. in v. litis exordiu. q. in litis p. testatōe d. p. prielis inchoari. nā illa que fuit an sūt poti⁹ ordina. mēta ad litē inchoandā fm Ab. Tu autē adde iuraque p. bat q. p. litis p. testatōem dicat inci. p. iudiciū. l. cū fund⁹. ff. si cer. pera. auctē. qui semel. C. quō et qñ iul. ampli⁹. ff. rem ra. ha. l. j. C. de iudi. Bar. in. l. iudiciū. ff. de iudi. qñ q. in dic. cepit p. citatōem. vt notat in. l. vbi cepit. ff. de iudi. instituta. de pena remel. litig. in fi. s. illd est. improprie. ea em que fuit an li. tis p. testatōe dicunt esse quedā pludia ad iudiciū glo. est no. d. q. fuit memor Alb. in auctē. ti. i. medio litis sacras iussioes nō fieri. s. si. in v. p. hemijs. quā p. valde no. alle. Val. in. l. j. s. si litig. modo. C. de lani. libe. tollen. in. auctē. clerici. C. de epis. et cleri. in. l. si queram⁹. ff. de testa. in additōib⁹. Specu. in. ti. de appel. i. vi. colū. in. l. more. ff. de iurisdic. om. iudi. l. Nota glo. in v. alij delegare. que ponit dñitaz iter ius canonicū et ciuile. vt de iure ciuili nō possit iudex appellatōis delegare cām appellatio. nis. sec⁹ de iure canonico. l. Nota etiā ex dict. glo. in v. quā exccutorē. q. auditor h. iurisdic. tōez. quā tñ intelligere respectu exequendi sibi iniuncti. nō autē in examinatōe negocij. et hanc glo. dicit Ab. singlārē. Et nota q. d. auditor is cui cōmittit media cāe sine iurisdic. tōe. vt in dict. c. sup. questionū. s. verū. Et tñ habet in articulis cāe. vt de nuda receptōe testis. vel d. calculo rōnis. et sic de silibus. Iudex vero dic. cit ille cui cōmittit articulus iurisdic. tōnalis. l. Mo. tradas obliuioni vnū dictūz singlārē doc. in dic. s. verū. q. p. rās nō habetis iurisdic. tione p. rogari de read rem. etiā p. tacitū cōsensū. nā si auditor p. cederet vltra formā p. tacite videt illa p. rās rogata. et dicit Alb. q. nescit alibi tale dcm. l. Et nota p. ea que habent in glo. in v. assensu. q. cōiter cōcludit q. in eligendo assessorē nō requirit p. sensus priū. s. iudex p. eligere quē vult. maxime cū ex fa.

cto eius teneat fm Inno. qd. vbi semp nota fm Alb. l. Et scias q. s. porro. in. c. sup. questi. onū. p. cordat cū tex. in. c. cū te. s. code. l. Nota glo. in. s. porro. in. v. trāfert. q. delegatus nō p. dare p. rātem subdelegatōi subdelegadi. s. cus est in ordinario delegatē. glo. est notabil⁹ i. c. is cui. eo. ti. i. vi. q. cū ordinari⁹ beat p. rāte vniuersalē. virtute hui⁹ iurisdic. tōis p. dare p. rātem subdelegadi. l. Et nota q. s. dicitū est q. auditor p. vt suspect⁹ recusari. et habet i. s. quē vero. in. dic. c. sup. questionū. Querit corā quo debeat p. poni et p. bari illa recusatio corā auditoze vel etiā subdelegatūz. Et dicas fm hosti. q. p. pōnda est corā auditoze vel subdelegato. et p. bāda corā delegato subdelegatē. Et iste est casus in quo recusatio nō p. bat co. raz arbitris sed corā ipso delegatē. l. Nota p. in relectu eozū que habent in. c. cū te. et in. s. porro. q. p. pter mixturā iurisdic. tōis delegatē et subdelegatē d. appellari ad primū delegatē. licz p. parte subdelegauerit. vt est tex. notabilis in s. si vero. nam ibi tex. loquit qñ fuerit duo de legati. et vn⁹ p. misit alteri vices suas. et est ibi tex. notabil⁹ q. censet ex toto iurisdic. tione subdelegata quo ab facultatē subdelegadi. et sic ille qui est p. predelegat⁹ principis. et p. predelegatus inferioris. rōne p. tis delegatē ab inferiore nō p. subdelegare totaz cām. qd. est notabile. l. Nota p. rāte appelladi a iudice suspecto. nā primo d. p. pōni recusatōis cā. et si non admittit p. rātem p. tēponi appellatio. q. nūc iudex grauat in nō admittēdo legitimā recusatōez. vt in. s. si. in. dic. c. sup. questionū. l. Comēda memorie tex. vt scias allegare in. c. pastozal. in. prin. q. delegato a principe datur priuilegiū a lege vt possit vices suas alteri subdelegare. et hoc priuilegiū nō h. delegat⁹ ab inferi ore. l. a iudice. C. de iudi. c. cū cām. de appel. l. Et si aliq. quereret a te quō capiat hic p. n. cept. Rñdeas q. capis p. papa et impatore et quolibet principe nō recognoscere supioram saltē in tpalibus. Et Alb. hic allegat Bart. in duob⁹ aut tribus locis. et tu adde Bart. in. l. relegati. ff. de pe. in. l. iij. ff. de mino. in. l. in muris. ff. nequid in lo. publi. in. l. acta. s. s. de re iudi. in. l. j. s. si quis. ff. de appel. in. l. ij. ff. de iure fisci. in. l. cū senatus. ff. de reb⁹ dub. in. l. ambiciosa. ff. de decre. ab ordi. facti. in. l. j. s. si. ff. de questi. in. l. lex duodecim tabularū. ff. ad

Ex in exccutore qui h. solū iudiciū iurisdic. tione p. rogari de read rem. etiā p. tacitū cōsensū. nā si auditor p. cederet vltra formā p. tacite videt illa p. rās rogata. et dicit Alb. q. nescit alibi tale dcm. l. Et nota p. ea que habent in glo. in v. assensu. q. cōiter cōcludit q. in eligendo assessorē nō requirit p. sensus priū. s. iudex p. eligere quē vult. maxime cū ex fa.

pastozal.

aut tribus locis.

le. in li. maiest. in. l. p. inu. s. c. u. quis. d. v. bo. obli. in. l. i. s. de qua re. ff. d. postul. in. l. i. s. interdu. ff. a quib. a. p. n. l. i. q. u. d. a. p. s. u. l. e. b. a. t. ff. de re iudi. in. l. i. t. e. v. e. n. i. u. t. s. a. i. t. s. e. n. a. t. ff. de peti. here. in. l. i. h. o. s. t. e. s. ff. de cap. in. l. i. n. f. a. m. e. ff. de publi. iudi. Et ego semp. intel. leri hoc in illo principe nō recognoscere impe. ratores et legitima p. scriptores. vel de iure. v. r. o. l. i. t. a. l. i. q. u. i. d. i. c. e. r. e. d. e. r. e. g. e. f. r. a. n. c. o. z. v. t. s. c. r. i. p. s. i. i. n. r. e. p. e. t. i. t. o. e. c. i. n. t. e. r. a. l. i. a. d. e. i. m. u. e. c. c. l. e. Et probat. e. n. i. a. t. e. x. i. l. l. e. q. u. i. l. l. a. i. u. r. i. s. d. i. c. t. i. o. s. u. b. d. e. l. e. g. a. d. i. c. o. z. d. i. n. a. n. a. n. o. d. e. l. e. g. a. t. a. n. a. i. u. r. i. s. d. i. c. t. i. o. q. u. e. d. a. t. a. l. e. g. e. e. o. r. d. i. n. a. r. i. a. I. n. n. o. i. n. c. i. t. a. b. e. c. c. l. i. a. z. d. e. o. f. f. i. o. r. d. i. l. Et v. b. i. i. n. t. e. l. l. i. g. a. s. s. i. a. s. q. u. d. e. l. e. g. a. t. u. s. s. u. b. d. e. l. e. g. a. r. e. p. t. e. n. i. a. n. u. l. l. a. s. u. b. s. i. s. t. e. r. e. c. a. i. u. s. t. a. q. u. n. o. v. u. l. t. s. e. i. m. p. l. i. c. a. r. e. l. i. t. i. g. i. s. z. e. n. i. a. c. o. p. e. l. l. e. r. e. n. e. n. t. e. n. t. e. z. n. o. l. e. n. t. e. a. c. c. e. p. t. a. r. e. S. e. c. u. s. s. i. v. u. l. t. s. u. b. d. e. l. e. g. a. r. e. i. n. f. r. a. u. d. e. q. u. i. t. u. n. c. n. o. p. t. e. c. o. p. e. l. l. e. r. e. a. d. s. u. b. d. e. l. e. g. a. t. o. e. m. a. c. c. e. p. t. a. n. d. a. v. t. v. i. d. e. t. m. a. g. i. s. c. o. i. t. e. r. c. o. c. l. u. d. i. i. n. d. i. c. c. p. a. s. t. o. r. a. l. i. s. o. p. e. r. e. t. i. n. q. u. e. c. o. i. c. t. u. r. i. s. a. p. p. a. r. e. a. t. d. e. f. r. a. u. d. e. z. m. a. l. i. c. i. a. l. d. o. l. u. C. d. e. d. o. l. o. Et d. i. c. i. t. s. u. b. d. e. l. e. g. a. r. e. m. a. l. i. c. i. o. s. e. q. u. i. f. a. c. i. t. v. t. p. l. a. c. e. a. t. v. n. i. p. t. i. c. u. l. e. s. i. o. n. e. a. l. t. e. r. i. q. u. i. f. o. r. t. e. v. u. l. t. a. m. i. c. o. s. u. o. s. u. b. d. e. l. e. g. a. r. e. I. t. e. m. v. r. i. p. e. n. o. i. n. c. u. r. r. a. t. o. d. i. u. p. r. i. s. z. p. o. n. a. t. s. u. b. d. e. l. e. g. a. t. u. i. i. n. i. l. l. o. p. i. c. u. l. o. v. e. l. q. u. i. d. s. u. n. i. l. l. e. L. Et n. o. t. a. q. u. d. d. e. l. e. g. a. t. u. s. p. a. p. e. p. t. s. u. b. d. e. l. e. g. a. r. e. e. n. i. a. e. p. i. s. z. a. r. c. h. i. e. p. i. s. i. n. d. i. s. t. i. n. c. t. e. l. i. c. e. t. e. x. i. n. d. i. c. c. p. a. s. t. o. r. a. l. i. s. v. i. d. e. a. t. d. i. c. e. r. e. v. r. g. e. t. e. n. e. c. e. s. s. i. t. a. t. e. Et d. i. c. i. t. A. b. q. u. i. c. o. i. s. o. p. i. n. i. o. i. t. a. s. e. h. z. z. i. t. a. p. r. a. c. t. i. c. a. t. F. u. i. t. s. e. m. e. l. d. u. b. i. t. a. t. u. i. a. n. d. e. l. e. g. a. t. p. r. i. n. c. i. p. i. s. t. e. n. e. a. t. c. i. t. a. r. e. p. n. u. c. i. o. s. p. u. b. l. i. c. o. s. o. z. d. i. a. r. i. o. z. Et s. u. i. t. r. i. s. u. z. q. u. n. o. i. m. o. t. e. n. e. t. s. i. b. i. e. l. i. g. e. r. e. n. u. n. c. i. u. v. t. e. s. t. t. e. x. i. n. d. i. c. c. p. a. s. t. o. r. a. l. i. s. s. i. t. e. z. c. u. i. n. t. o. t. u. i. l. l. e. t. e. x. n. o. v. i. d. e. t. l. o. q. u. i. d. e. n. e. c. e. s. s. i. t. a. t. e. L. Et n. o. t. a. i. l. l. u. t. e. x. q. u. i. s. p. a. l. l. e. g. a. t. i. n. c. t. a. g. l. o. q. u. i. d. e. z. i. u. r. i. s. q. u. d. e. s. t. i. n. t. o. t. o. e. s. t. i. n. p. r. e. a. d. d. e. t. e. x. i. n. l. i. q. u. d. e. r. o. t. a. ff. d. e. r. e. i. v. e. d. i. i. n. l. i. q. u. i. s. c. i. t. ff. d. e. v. s. u. r. q. u. d. s. i. n. g. l. i. t. n. o. t. a. t. g. l. i. n. c. l. e. s. d. r. e. b. e. c. c. l. e. n. o. a. l. i. c. i. n. v. p. o. s. s. e. s. s. i. o. n. e. s. C. o. m. e. d. a. e. n. i. a. m. e. m. o. r. i. e. t. e. x. q. u. i. q. u. o. t. i. d. i. e. s. o. l. e. t. a. l. l. e. g. a. r. i. i. n. c. p. a. s. t. o. r. a. l. i. s. s. p. r. e. r. e. a. n. a. r. e. m. o. r. i. o. a. p. p. e. l. l. a. t. o. i. s. i. r. e. s. c. r. i. p. t. o. t. o. l. l. i. t. e. f. f. e. c. t. u. a. p. p. e. l. l. a. t. o. n. i. s. v. t. n. o. h. a. b. e. a. t. i. m. p. e. d. i. r. e. e. x. e. c. u. t. o. e. m. s. i. n. i. e. n. e. c. d. e. u. o. l. u. e. r. e. c. a. u. s. a. z. a. d. s. u. p. i. o. r. e. m. n. u. l. i. a. t. p. e. q. u. o. s. u. p. i. o. r. e. x. c. e. r. t. a. s. c. i. a. a. d. m. i. s. i. t. a. p. p. e. l. l. a. t. o. z. L. N. o. t. a. g. l. o. s. i. b. i. a. d. q. u. a. q. u. o. t. i. d. i. e. s. i. t. r. e. m. i. s. s. i. o. c. u. i. q. u. e. r. i. t. a. d. q. u. e. p. r. i. n. e. a. t. e. x. e. c. u. t. i. o. s. i. n. i. e. s. i. f. u. i. t. a. p. p. e. l. l. a. t. u. m. v. t. r. u. a. d. p. r. i. m. u. v. e. l. a. d. s. c. o. m. Et v. i. d. e. t. g. l. o. t. e. n. e. r. e. q. u. s. e.

cū d. u. s. e. x. e. q. u. a. t. u. r. d. e. q. u. a. m. a. t. e. r. i. a. p. l. e. g. i. t. i. m. a. s. i. n. l. t. a. l. e. p. a. c. t. u. s. q. u. i. p. u. o. c. a. u. i. t. ff. d. e. p. a. c. p. e. r. B. a. r. i. n. l. a. d. i. u. o. p. i. o. ff. d. e. r. e. i. u. d. i. z. p. d. o. c. h. i. c. Et A. b. r. e. f. e. r. o. p. i. n. i. o. n. e. I. n. n. o. q. u. a. d. i. c. i. t. s. i. b. i. p. l. a. c. e. r. e. q. u. i. s. i. i. n. d. e. x. a. d. q. u. e. a. l. i. q. u. i. d. a. d. d. i. d. i. t. v. e. l. d. e. t. r. a. x. i. t. i. p. i. p. r. i. o. r. i. s. i. n. i. e. i. p. e. h. z. e. x. e. q. u. i. q. u. i. s. i. n. i. a. e. s. t. s. u. a. A. l. i. u. t. n. i. b. i. l. e. s. t. a. d. d. i. t. u. v. e. l. d. e. t. r. a. c. t. u. z. t. u. n. c. p. r. i. m. u. e. x. e. q. u. i. t. n. o. s. c. o. s. q. u. d. t. u. v. i. d. e. t. l. i. m. i. t. a. d. u. z. v. t. n. o. p. c. e. d. a. t. q. u. i. i. n. d. e. x. s. c. d. s. f. u. i. t. m. o. t. u. s. e. r. n. o. u. i. s. r. a. t. o. i. b. z. n. o. e. x. p. r. i. m. i. s. Et e. n. i. a. s. i. c. o. s. u. m. a. t. p. r. i. m. a. s. i. n. i. a. e. r. n. e. g. l. i. g. e. n. t. i. a. a. p. p. e. l. l. a. t. o. n. o. p. l. e. q. u. i. n. i. s. i. n. t. p. e. e. x. e. c. u. t. i. o. p. r. i. n. e. t. a. d. p. r. i. m. u. s. f. m. d. o. c. t. c. e. t. e. r. a. d. i. c. v. t. h. i. c. p. d. o. c. t. o. z. i. n. l. o. c. i. s. a. l. l. e. g. a. t. i. s. L. S. z. q. u. i. d. i. n. a. p. p. e. l. l. a. t. o. e. a. b. i. n. t. e. r. l. o. c. u. r. o. r. i. a. i. n. d. e. x. a. p. p. e. l. l. a. t. o. i. s. p. n. u. c. i. a. u. i. t. m. a. l. e. a. p. p. e. l. l. a. t. u. z. p. d. e. m. n. a. u. i. t. a. p. p. e. l. l. a. n. t. e. m. i. n. e. x. p. e. n. s. i. s. p. r. o. u. t. f. a. c. e. r. e. d. z. c. v. t. d. e. b. i. t. d. e. a. p. p. e. l. q. u. i. s. h. z. e. x. e. q. u. i. z. v. i. d. e. t. p. c. l. u. d. i. q. u. p. r. i. m. u. d. i. c. t. c. v. t. d. e. b. i. t. D. i. c. i. t. t. u. C. a. l. q. u. e. s. e. q. u. i. t. A. b. q. u. v. b. i. p. r. i. m. u. n. o. p. o. s. s. e. t. e. x. e. q. u. i. q. u. i. f. o. r. t. e. p. o. s. t. a. p. p. e. l. l. a. t. o. e. z. a. b. i. n. t. e. r. l. o. c. u. r. o. r. i. a. p. c. e. l. l. i. t. i. n. c. i. z. t. u. l. i. t. s. i. n. i. a. m. d. i. f. f. i. n. i. t. i. u. a. q. u. s. c. d. s. d. z. e. x. e. q. u. i. n. e. p. d. e. n. a. t. i. o. r. e. m. a. n. e. a. t. s. i. n. e. e. f. f. e. c. t. u. z. s. i. c. d. i. c. i. t. s. e. o. b. t. i. n. u. i. s. s. e. i. n. q. u. e. s. t. i. o. n. e. f. a. c. t. i. N. o. t. a. q. u. i. s. i. n. i. a. s. i. t. i. n. i. u. s. t. a. q. u. i. p. r. a. i. u. s. l. i. t. g. a. t. o. r. i. s. l. a. t. a. t. u. a. l. s. t. e. n. e. t. z. t. r. a. s. i. t. i. n. r. e. m. i. u. d. i. c. a. t. a. d. z. o. b. e. d. i. r. e. i. l. l. e. c. u. i. m. a. d. a. t. e. x. e. c. u. t. i. o. t. a. l. i. s. s. e. n. t. e. n. t. i. e. t. e. x. e. s. t. n. o. t. a. b. i. l. i. s. i. u. n. c. t. a. s. u. a. g. l. o. i. n. h. a. c. m. a. t. e. r. i. a. i. n. s. q. u. i. v. e. r. o. q. u. i. t. t. u. t. e. x. t. n. o. p. c. e. d. i. t. i. n. s. i. n. i. a. c. r. i. m. i. n. a. l. i. c. o. r. p. o. s. a. f. f. l. i. c. t. i. u. a. q. u. i. n. o. t. e. n. e. t. q. u. i. s. a. d. m. a. d. a. t. u. s. u. p. i. o. r. i. s. i. l. l. a. e. x. e. q. u. i. f. m. I. n. n. o. z. s. e. q. u. i. t. A. b. N. o. t. a. g. l. o. i. n. v. e. r. s. i. f. c. i. a. t. q. u. i. t. r. a. c. t. a. t. q. u. i. d. i. c. a. t. m. e. r. u. s. e. x. e. c. u. t. o. r. z. q. u. i. d. i. c. a. t. u. r. m. i. x. t. u. s. z. q. u. i. s. e. x. e. c. u. t. o. r. e. s. p. n. t. z. d. e. b. e. t. a. d. m. i. t. t. e. r. e. i. s. t. i. e. x. e. c. u. t. o. r. e. s. Et p. r. e. d. i. c. i. q. u. i. e. x. e. c. u. t. o. r. m. i. x. t. u. s. e. i. l. l. e. q. u. i. i. n. d. e. x. t. u. l. i. t. s. i. n. i. a. m. s. z. n. o. n. c. o. g. n. o. u. i. t. d. e. e. x. e. c. u. t. o. e. s. z. m. a. d. a. u. i. t. e. a. a. l. i. c. u. i. z. i. l. l. e. e. x. e. c. u. t. o. r. p. t. a. d. m. i. t. t. e. r. e. o. e. s. e. x. e. c. u. t. o. r. e. s. c. o. c. e. m. e. t. e. s. i. p. a. n. t. e. x. e. c. u. t. o. r. e. z. z. s. u. p. e. i. s. p. n. u. c. i. a. r. e. E. n. i. a. c. o. r. a. e. o. o. p. p. o. n. i. t. e. x. c. e. p. t. i. o. c. o. p. e. n. s. a. t. o. i. s. v. e. l. q. u. d. n. o. d. z. v. l. t. t. r. a. q. u. i. f. a. c. e. r. e. p. o. s. s. i. t. c. o. p. e. l. l. i. v. e. l. q. u. i. d. s. i. l. l. e. Et d. e. i. s. t. o. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. t. e. x. i. n. l. i. z. s. i. n. o. c. o. g. n. i. t. i. o. C. s. i. c. o. t. r. a. i. u. s. Et e. s. t. t. e. x. v. b. i. p. B. a. r. i. n. l. p. e. n. u. l. ff. d. e. p. s. e. l. e. x. c. e. p. t. o. e. s. v. e. r. o. z. c. e. m. e. t. e. s. m. e. r. i. t. a. c. a. e. i. n. f. e. r. e. t. e. s. s. i. n. i. a. m. n. u. l. l. a. d. e. b. e. t. a. d. m. i. t. t. e. r. e. n. o. n. t. a. m. e. s. u. p. e. r. e. i. s. p. r. o. n. u. n. c. i. a. t. s. e. d. r. e. m. i. t. t. i. t. c. a. u. s. a. z. a. d. s. u. p. i. o. r. e. m. z. s. u. p. e. r. s. e. d. e. t. d. e. q. u. o. i. n. c. d. e. c. e. t. e. r. o. d. e. r. e. i. u. d. i. S. e. d. p. u. r. u. s. e. r. m. e. r. u. s. e. x. e. c. u. t. o. r. e. s. t. i. l. l. e. q. u. i. i. n. d. e. x. p. l. e. n. e. c. o. g. n. o. u. i. t. d. e. c. a. u. s. a. e. t. d. e. e. x. e. c. u. t. i. o. n. e. f. a. c. i. e. n. d. a. e. t. p. u. r. u. s. f. a. c. t. u. i. p. i. u. s. e. x. e. c. u. t. i. o. n. i. s.

ut q. dicitur f. i. n. i. t. u. m. n. u. l. l. a. s. i. n. i. a. m. n. u. l. l. a. d. e. b. e. t. a. d. m. i. t. t. e. r. e. n. o. n. t. a. m. e. s. u. p. e. r. e. i. s. p. r. o. n. u. n. c. i. a. t. s. e. d. r. e. m. i. t. t. i. t. c. a. u. s. a. z. a. d. s. u. p. i. o. r. e. m. z. s. u. p. e. r. s. e. d. e. t. d. e. q. u. o. i. n. c. d. e. c. e. t. e. r. o. d. e. r. e. i. u. d. i. S. e. d. p. u. r. u. s. e. r. m. e. r. u. s. e. x. e. c. u. t. o. r. e. s. t. i. l. l. e. q. u. i. i. n. d. e. x. p. l. e. n. e. c. o. g. n. o. u. i. t. d. e. c. a. u. s. a. e. t. d. e. e. x. e. c. u. t. i. o. n. e. f. a. c. i. e. n. d. a. e. t. p. u. r. u. s. f. a. c. t. u. i. p. i. u. s. e. x. e. c. u. t. i. o. n. i. s.

alteri committit. de quo in l. executor in l. si vt
pponis. C. de execu. re. iudi. vbi e pulcra gl.
cetera dic vt p doc. sup hac gl. Et nota etiā ex
eadē q si finia ē nulla nō tenet q s obedire mā
dato. L. Hora etiā aliud q omīssio appellatio
nis nō purgat vitiū siue q min⁹ ps possit ha
bere regressuz ptra iudicē. Idez fm glo. si ps
fecit qntū potuit. puta qz bis appellauit. et sp
reporauit finiam p traria. cui adde Inno. i. c.
sepe. de appel. in. c. sacro. de sen. excōi. qd ē no
rabile fm Alb. Ex quo sequit q iura q dicunt
q nō appellās videt p sententia. vt i. c. qd ad cō
sultatōnes. de re iudi. in. l. ab eo. C. quō r qñ
iu. pcedit in p sensu interpretato nō vero. et pre
sumit ille p sensus ad effectū vt illa finia trāsi
at in re iudicatā. nec obstat pti agēti ptra iudi
cē exceptio rei iudicate. Adde Bart. in. l. i. in
fi. pncipij. ff. de appel. in. l. si. ff. de varijs et ex
traor. cogni. vbi querit de arbitratore. i. l. iij.
s. ex quib⁹ in. l. itē si res. ff. de alie. iudi. mura.
cau. fac. in. l. iij. s. tam vicinū. ff. de dam. afec.
et in fi. ciuīdē. L. dicit Anglesingl q licz ille cō
tra quē sunt late res siue nō audiat p viā iniq
tatis vel nullitatis. de. l. de re iudi. cū ptra iu
dicē p t queri. Et vide Bar. no. i. dic. l. si. vbi
elegāter ponit quō pcedat ptra iudicē negli
gentē vel nolentē facere iusticiā. et in. l. iij. s.
in eti. ff. de dam. infec. vbi cōcludit q tenetur
actōe in facit ad interesse. et in. l. nō quicqd. s.
i. ff. de iudi. in. l. i. C. quō r qñ iu. Et vide gl.
nota in. c. hoc etiā placuit. ij. q. vi. in. c. dñs
noster. xxiij. q. ij. et glo. in. l. i. de obli. que ex qñ
delic. in pncipi. L. Hora glo. in. v. tenet. in fi. qz
sp allegat q iudex dī iudicare fm allegata. li
cet habeat psciām in p trariū. cui adde gl. iij.
c. i. in v. canones. de offi. ordi. glo. et Bar. in. l.
illicitas. s. veritas. ff. de offi. pñdis. Bar. in. l.
i. C. de his que desunt aduoca. pti. L. Dolo ti
bi dicere vni singlare dictū. pñor ciuitatis in
fenestra exītes. si vider duos rēāres et nō mie
re familiā p t officio pñuari. dictū est notabi
le Bal. in. l. i. s. quies. ff. de offi. pñfec. v. alle
gat Cy. in. l. si seruos. C. de norali. qui loqui
tur de pie iudice habēre filiū rixosuz si nō pui
der p t officio pñuari. qd ē notabile. Et ponit
moderni in. l. illicitas. s. veritas. ff. de offi. pñ
fi. et adde qd notat Bar. in. l. i. in fi. ff. de his q
sunt sui vel alie. iu. q iudex ppter nimā seue
ritatē p t pñuari officio. remouet etiam iudex

qui dñs finis
vbi l. negligit
final impetit

propter nimā negligentiam. l. mancipia. vbi
p Bal. C. de ser. fugi. l. si quos. C. de offi. pñec.
pro. ori. vbi etiā dicit q ppter longā infimi
tatē p t remoueri ab officio. L. Hora vñi nota
bile dñm Hosti. in. dic. c. s. fi. et sequit Alb. q
magis opatur renūciatio appellatōis facta p
ptes q remotio appel. que fit in rescripto pñ
cipis. qz qñ partes renūciarūt nulla appella
tio dī admitti. l. si. C. de tēpo. appell. Sed qñ
princeps remouet in rescripto suo admittitur
appellatio multz casibus qui scz expñse appro
bant a iure. de quib⁹ in. c. pastoral. de appel.
L. Et qz tex. i. s. si. solet allegari ptra pcurantē
aliquid maliciose. adde tex. in. c. multoz. de
pe. in. l. iij. s. subuenit. ff. ad fill. in. l. et qui da
ta opa. ff. ex qui. cau. maio. in. c. fi. de v. b. signi
fi. in. vi. in. c. fi. de renūc. in. vi. glo. in. l. si pen
dētes. in pñ. ff. de vñfruc. et ideo tex. in. l. cō
tra pupil. s. is qui. ff. de re iudi. nō hz locū qñ
quis pcurauit maliciose se p supiorem voca
ri. vt dicit Specu. in. ti. de cita. s. i. vñ itez qd
vocat⁹ fuit. glo. Bar. in. l. Aldece. s. amplius.
ff. de execu. tu. et qd voluit Bar. in. l. nō soluz.
in pñ. eo. ti. Alb. in. c. cū dilect. in fi. de deri.
nō residē. Et in materia loquit pulcre Alb. i. c.
postulasti. de cōcel. pñen. L. Hora singl gl. et
penul. in. c. ex litteris. vbi violētē resisti potest
ei. et plus pbat tex. in. dicit. c. ex litteris. q etiaz
tercius potest resistere iudici in fauorem par
tis. L. Hora ex glo. si. q si ordinarius credit se
delegatus et procedit auctoritate delegata nō
tenet processus. si postmodū appareret q non
erat delegatus. licet potuisset procedere vt or
dinarius. et hoc ex defectu voluntatis. Et hāc
glo. allegat Aller. in. l. si per errorem. ff. de iurif
dic. om. iudi. L. Hora vñam regulam q mā
datum iurisdictionale expirat per mortē mā
datoris re integra. Text. est qui semper alle
datur in. c. licet vñdiz. Idem est regulariter
in mandato non iurisdictionali. l. mandatū.
C. manda. s. recte. Insti. man. et quando di
catar res integra vel non. vide glo. in. dicit. l.
mandatum. et in dicto. s. recte. L. Hora glo. ij.
in. dic. c. licet. ex qua nota plura. et primo ali
quos casus in quibus tacite vel expñse reuo
catur mandatum re integra. Secundo no
ta q si plures cause cōmittuntur vni. et cita
tio fit in vna. q nō perpetuat iurisdictionē quo
ad omēs causas. hoc cōm lūmā fm. doc. mñit
et p notatū pñor dñm

et pñor

et pñor

et pñor

et pñor

et pñor

la sup qua fuit facta citatio habere pmeritate
 cū alijs. ar. l. fi. C. d. duo. rei. Tercio no. ex gl.
 q. si deponitur delegas re integra nō aut mo
 nē q. expirat mādātū. qd intellige fm l. d. o. l. i.
 q. nō mīssio fuit facta noie p. d. o. exp. l. i. Quar
 to nota q. si delegas excoīcatōe delegat p. pce
 dere durate excoīcatōe. hoc tñ videt intellige
 re l. b. p. p. cordia opinionū nisi delegas fuit
 excoīcat. re integra. q. tñ suspēdit iurisdicōe
 delegati. Tangit vna questio no. extra glo.
 nūquid debeat repelli pcurator ppter supue
 nientē excoīcatōez in psonā dñi. intelligendo
 de pcuratore ad agēdū. l. d. o. l. i. tenz q. sic. etiā
 si pcurator sit ptestatus litē. q. cā est dñi cū
 ad cū spectet cōmodū z in cōmodū. sec. si fuit
 pcurator in rē suā fm l. d. o. l. i. hoc tñ
 intellige fm Anto. de bu. z l. b. qñ intentat
 vñlē actōez sibi cōpetētes. secus si intētat di
 rectā noie dñi. p. hoc bona glo. in. c. i. de iure
 patro. in vi. z qd notat Bar. in. l. ap. d. cessuz.
 §. s. cū legitia. ff. de do. excep. fm l. b. z tu ad
 de qd notat Bart. in. l. d. o. l. i. ff. de noua. z qd
 notat Bar. in. l. et beredi. §. nos at. ff. de pac.
 vbi dicit q. actio q. erat in iudicis apud cedētes.
 est vñlī ap. d. cessionariū. z Bal. in. l. q. stipen
 dia. C. de p. cu. Tu facis q. cōiter d. q. quili
 ber psumit bon. c. fi. de psump. Sz vt scias
 mādēre dīcas q. hoc nō pcedit circa ea q. acci
 dētālīter pueniūt z nō insunt hōi a natura
 nā talia nō psumunt nisi pben. vt pbat. c. i.
 cū in iure. eo. ti. in. c. si forte. de elec. in vi. cū ibi
 notatis. Et ex hoc sequit q. facta nō psumun
 tur. l. quecūq. §. si. ff. de publicia. z plene no
 tat in. l. scēdūz. ff. de vbo. obli. Et ideo i. dīc.
 c. cū in iure. nō credī quis delegat nisi pber
 delegatōez. z ad hoc allegat. l. Et nota ex eo
 dē ter. q. iudex loquit i. singlari. licet hodie fm
 Jo. an. ex quadā supbia loquant i. plurali. ali
 bi quedā iura ad hoc ppositū allegabo. l. Et
 nota fm doc. q. si delegat nō vult facere fidē
 demādato ordinario. z ipm nolētez parere ex
 coīcat. excoīcatō nō tenet. Et p declaratione
 pcludē q. mādātū delegatōis pbat p origina
 le. Itē p extm solēniter sumptū ex originali. de
 qua solēnitate in. c. vlti. de fide instrū. Et idē
 si originale fuit exēplātū in actis ptribus pñ
 abus z nō ptradīcētibus. l. Cōcludē etiā q. si
 snia fuit lata p delegatū pñabz pñabz z nō
 appellatibz psumit q. iudex habuerit iurisdī

ctōez. Idē est si ps cōparuit a. l. i. l. i. ptestatā et
 nō opposuit. c. inter monasteriū. d. re iudi. pre
 sumitur tamen semper pro iurisdicōe ordi
 naria fm glo. l. Cōcludē etiā q. si negat quē fu
 isse pcuratōez vlturōez absens. tñ nō statim
 snienisi ps q. obrinuerit pber pcuratōez ha
 buisse mādātū. nisi dñs fuisset pñs qñ snia fu
 it lata ptra pcuratōez z nō ptradīxit. Idē si p
 bat dñm sciuisse illū se gerere p procuratōez
 suo z nō ptradīxit. Et addenotata p Inno. i.
 c. ex pte decanī. de rescrip. nec credī notario q.
 in instrumēto sniefacit mēdōez q. ille erat p
 curator. q. nō credī notario in his q. inciden
 ter narrat in instrumēto. ex quo nō fuerat roga
 tus de pcuratōe illi. fm Inno. Ex quo habes
 pulcrā limitatōez ad. l. optimā. C. de p. trahē.
 z pmit. stipu. q. illa lex pcedit in his q. enun
 ciant in iudiciū pñi pñiuz. sed respectu ab
 sentū illa vba nō faciūt fidē. Vñ dñs absens
 p. dicere q. nūq. dedit mādātū illi pcuratori.
 qd ē nota. ad idē qd voluit Bar. in. l. licz. C.
 d. p. cu. vbi etiā si iudex pñciauerit illū esse p
 curatōez. nō p hoc snia pñdicaret dñs absen
 ti. Sis g. caur. q. cū dubitat de mādato vlt
 reuocatōe mādati exigas cautōem de rato ab
 ipō pcuratore. vt notat in. l. i. C. de p. cu. l. Et
 nota sp. glo. in fi. q. semel excoīcat. psumitur
 sp. excoīcat. nisi pber absoluit. z ideo sit cau
 tus absoluit vt pseruet litteras absolutōis.
 ¶ Dolo tibi dicere duo dicta notāda. quorū
 Prīmū ē istud. q. iurisdicōe delegata p. pro
 gari de read rez p sensu pñi. Scdm dñm est.
 q. ad progandū iurisdicōez etiā delegatam
 sufficit tacit. p sensus. vt hec notabilr pbat
 in. c. cū olim Abbas. Et tenet ibi Inno. z i. c.
 ad pēitōez. de accu. z meli. pbat ibi de tacito
 p sensu q. alibi. sec. est in progatōe q. fit de lo
 co ad locū. nā ibi requirit exp. l. i. p sensus p
 tñ. ter. ē nota. i. c. statutū. §. i. nullo. de rescrip.
 in vi. l. Si tu velles scire nūquid idistincte iur
 isdicōe. restringat ad exp. l. i. in rescripto. ad
 uerē ad quedā dicta notabilia Inno. i. dīc. c.
 cū olim Abbas. dicit em q. qñq. aliq. specificē
 exprimūt in rescripto. z ad illa pculdubio
 extenditur iurisdicōe. Item ad accessoria ex
 pressis. vnde si quis dixerit in rescripto se fuisse
 spoliatus. poterit agere possessorio z petere
 extimationem damnorū que sustinuit in ista
 spoliatōe. quia ista sunt accessoria ad interdi

Cū olim
 abbas

etiam. Item ubi ibi sunt generalia ut extendatur ad ea que pnt sub illis vbi pprehendi. et ideo si quis dicit in rescripto qd citius iniuria tur sibi sup tali fundo. poterit iste impetrator agere defundo rei vendicatioe. Item possessio no ite petere fructus pceptos an lre ptestat agedo p ditione sine ca. qd oia ista pnt coprehendi sub istis vbiis gñalib. Et nota bn p dicta ppter rescripta que emanat hodie a Romana curia. Nota glo. in v. pñus p tradit. ista glo. est multu singularis qd dñs scis pcurator r excedere fines mādati et nō p tradicōs. vide tur p sentire. facit qd habet p. Immo. in. c. ex p te decani. de rescript. fm Alb. Et tu adde glo. in. l. i. ff. de nego. gestis. Sz an hoc sit vep qz est discordia inter doc. dicit in dic. c. ex pte decani. Probat etia in ea glo. qd a forma rescripti pcedi etia p tacitu pñsuz partiu. qd tñ intellige si forma tagit priuati fauore priuz. Nota etia ex ea. glo. pcuratorē gñalē posse progare iurisdicōez de rpe ad rēpus. Sz intellige ea de pcuratore gñali cū libera. si tñ dñs scit et nō p tradicat sibi p iudicat fm Hostien. Tu scis qd hodie delegati in suis litteris dicunt nostris. imo veri aplice obedire mandatis. Dolo tñ adducere vnū bonū tex. p hoc cōi stilo. in. c. cum olim magister. eo. ti. Fuit quidā semel qui legit clam iudice attestatōes. Fuit dubitatu qua pena debeat puniri. Et respōsuz est qd pena erit qd nō dz ampli audiri ptra illos. Et nota hāc reglam in quācuqz p dz punire iudex delinquentē in eo in quo delinquit. vt pbat in dic. c. cū olim. Et tu allega tex. et Bar. in. l. i. fraudē. §. quonies. ff. de iur. fil. qd si aliqz pmitit falsitatē circa acta dz pderē cam. qd est notabile ptra illos qui faciūt scribi falsuz p notarium actoruz. Et ad de qd notat Bar. in. l. i. si quis obrepserit. in. j. q. ff. de fal. vbi querit an ille qd pduxit falsaz accusatōez possit accusari. l. cornelia. d. fal. et qd notat glo. c. puenit. j. de testi. cogen. in glo. pua. qd subrahēs instrumēta alicui tenet ad interesse. si aut falsitas cōmittit circa testes vel instrumēta nō p dicit quis cam. Bar. in dic. §. quonies. Nota glo. in v. sigilla. que sentit qd aperies litteras alteri punit tanqz falsarius. Sz dicas vt p Bart. in. l. qui testamentū. ff. de fal. qd aut aperuit vt ostēderet aduersario mittētis. et sic pcedit glo. aut vt sibi legeret. et

tunc punitur pena extraordinaria. Et adde Bart. in. l. i. c. i. ff. ad muni. l. Nota gl. in v. pñio motu. qd delegat pñcipis quantūcuqz pñio motu datus p ex legitima cā recusari. Et qz glo. allegat tex. in. l. i. ff. d. offi. pfect. pro. scias qd gl. ibi quā sequit Bar. vult qd cardinales equiparent pfectis. et sic facit qd a finia cardinalis nō possit appellari. quod credit ibi Allet. in appostillis. in cardinalib. qui sunt legati. Sz Bar. in. l. i. in prin. ff. qd quisqz iur. nō videt facere dñtiam inter cardinales. et legatū cardinalē. Nota qz in. c. corā. tractat an iura que loquūtur de pñctis rōne sanguinis seu affinitatis. vt admittat cōiuncte ptestita cautōe de rato. et tēdant ad coniunctos cūili seu spñali pñctōne. et magis cōiter videtur pcludi qd nō. licet Bar. videat tenere qd si l. nō solū. §. qui alieno. ff. de p. cu. l. i. in. l. i. c. i. ff. de quo p Alb. in. c. fi. de pcura. in. c. fi. de postul. Roma. in. l. si vero. §. de viro. in. vi. fallētia. ff. solu. ma. Et p Ange. et Pau. de cas. in. l. i. §. et hec. ff. de p. cu. et p ista opinioe facit tex. in. l. i. tutori. c. de nego. ges. in. l. i. c. fi. p vim vel ali. mo. Et due gl. nota. simul iūte in. c. cū. d. de cōsti. in. c. cū. R. hoc eo. ti. Nota tñ fm doc. qd si cā requirit spēale mandatu nō admittit pñctōem. et ideo si cā est spñalis que requirit spēale mandatu nō admittit cōiuncta psona. Si tamē dubitatur an habeat speciale mandatu admittit cū cautōe. text. est notabilis in. l. qd si de spēali. ff. de mino. l. Nota et glo. j. ibi estimabitur in qñtū sit lesa ecclesia. qd singl. est notāda qd etia in cā spñali admittitur quis ad agendū cū cautōe si dubitatur de mādato licet cautio nō sit oīno sufficiens. qz cām spñales nō p quis estimare sed puidetur eo mō quo p. scz vt satisfaciatur in qñtū ecclesia est lesa in eo qd absens nō bz ratiū dicū. Nota glo. in v. decisione. iūcto tex. qd quēadmodū in reuocatōe pmissionis dz fieri mēcio de pcessu inchoato corā primo iudice. c. inter. de re iudi. ita cū datur adiunctus priu mo iudici. al's littere essent surrepticie. Nota glo. in v. qd nō intelligit. an et qñ delegat posset subdelegare. Nota qd vn. canonice nō p esse iudex in cā cōcanonici. et ideo p reoculari. vt in. c. cū. R. canonice. Et nota ibi glo. ij. qz quodidie solet allegari qd canonice p esse testis p cōcanonico. Et idē dicas in scho

Cū olim magister

lari p suo socio. credit tñ in istis plus vel minus fm qualitatē affectuōis. Pro quo bona glo. in. c. in lris. de testi. et nota etiā illā glo. qz ponit aliquas cās legitimas ad recusandū iudicē. **N**ota etiā ex eadē glo. qz p modica cā iudex p̄t recusari. **N**ota vñ iter. qui quoti die allegat in tra glo. in v. nihilomin⁹. in. c. cū p̄tingat. qz nō d̄z admitti ad pbandū qd̄ pbatū nō releuat. cui addet. in. l. ad pbatōem. C. de pba. **E**t nota singl̄ ex eadē glo. qz si iudex admittit exceptōez t̄p̄uis pbatōnez q̄s nō debebat admittere teneat p̄t modū p̄nūciare fm illas pbatōes. al̄s ps̄ exceptōes habere iustā cām appelladi. nisi cū p̄testatione iudex admittit. v̄puta si de iure deberet admitti. S. qz Jo. an. insurgit p̄tra glo. dicas saluādo glo. fm Alb. qz si exceptio ex se p̄cludit s̄z nō debebat admitti qz t̄p̄e incōpetēt̄ p̄posita est. et tunc ex quo fuit admissa p̄bata d̄z fm cā p̄nūciari. alias possit appellari. t̄hoc casu istā glo. est singl̄ notāda. quā sic intellectam dicit Alb. se alibi nescire. habet exm̄. contra ecce cū d̄z sine que t̄rāsiuit in rem iudicatā oppo- nit exceptio iusticie et pbat. certel̄ nō debu- isse admitti ex quo snia t̄rāsiuerat in rem iudi- catā. tñ ex quo de facto fuit admissa d̄z iudex p̄nūciare sup̄ iniusticia de qua cognouit. p̄ q̄ singl̄are dic. Inno. in. c. cū dilecta. de rescrip. in. c. cū Bertoldus. de re iudi. qz de qua reco- gnouit iudex. de ea p̄nūciare d̄z. l. de qua re. ff. de iudi. et sic habes casuz singl̄arē i quo snia retrahat licz t̄rāsiuerit in rem iudicatā. Et ad de silēm casuz quē singl̄r ponit Inno. i. c. ple- rig. de iur. ecclē. **E**t ex his colligas singula rē theoricā fm Ab. et semp̄ memorie p̄mēdan- dā qz si p̄tra p̄sumptionē iuris et de iure. defa- cto admittit. pbatō in p̄trariū paciētē eo cui⁹ interest. debz a tali p̄sumptōe p̄ pbatōez cō- trariā recedi. Itē qñ de p̄trariō p̄stat p̄fessi- onē p̄tis cui⁹ interest. de quo etiā p̄ legistas in- auctē. s̄z iāz necesse. C. de dona. an. nup. potes etiā intelligere in qualibz exceptiōe dilatoria que de facto fuit admissa post litē p̄testatā. et sic de silibz. **N**ota etiā singl̄r ex dic. glo. qz qñ iudex dubitaret an exceptio sit admittēda vel ne. d̄z cā admittere cū p̄testatōe si t̄inquā tñ de iure sit admittēda et nō aliter. et hoc mul- tū bodit inualuit in practica. Et idē in pbatō- ne fm glo. vñ in articulis iudex solz dicere ad

mitto saluo iure imp̄tinentiū et nō admittēdo rū. Et adde qd̄ notat Bart. in. l. si duo patro- ni. §. idēz iulian⁹. in. si. ff. de iure iurā. **E**t per istā glo. Hosti. format questionē quotidianā. reus exceptit. iudex vero dicit volo qz r̄ideas saluo iure tuo. nūquid teneat reus r̄idere ad mādātū iudicis. Et primo d̄t qz nō. et si vellet cōpellere posset appellare. nisi iudex ex pbatū li cā moueret. puta qz vehemēt̄ p̄sumeret cōtra reū qz exciperet subterfugidī cā iudiciuz. vel qz est pbatūle dubiū an exceptio sit admi- tēda. et indagatio erigit longū tractū. cōsulit tñ Hosti. qz iudex faciat scribi cām in actis ve sic appareat cū pbatūliter motū. et p̄mēda me- mozie hoc d̄m̄ qz ex cā iudex p̄t recusare ecce p̄tōez cū p̄testatōe et p̄cedere ad vltēriora. po- stea aliter distinguit. qz aut exceptio est p̄iudi- cialis vel talis qz ea postposita puerteret ordo iuris. puta qz ē dilatoria. et iudex vult qz p̄te- steat litē exceptiōe salua. et nō d̄z iudex p̄cede- re ad vltēriora. s̄z prius p̄nūciare sup̄ excepti- one. vt in. c. exhibita. de iudi. aut exceptio nō est talis puta qz opponit dilatoria solutionis an litē p̄testatā. et tunc p̄t dicere iudex. r̄ideas salua exceptiōe tua. nam licz pbat̄ post litē cō- testatā nō p̄ hoc puerteret ordo iuris. distinguit etiā et tercio vtrū pbatō exceptiōis offerat in cōtinenti. v̄l p̄erat longior dilatio. vt primo ca- su nō debeat iudex p̄cedere ad vltēriora. Se- cūdo sic. et dicit Alb. qz hec dicta sunt singulr notanda qz quotidie versant in pallacijs. Et tu adde notata p̄ Alex. post alios in. Lille a q. §. si de testamēto. ff. ad trebel. **E**t non tadas obliuioni glo. i. in dic. c. cū p̄tingat. qz est ml̄ tñ singl̄aris ibi. nec est verū qd̄ dicit. ex q̄ in- ferit qz testes vtriusqz p̄tis p̄trariū t̄creducū ad p̄cordiā p̄sumēdo actū gemiatuz. cū pbatō- nes sunt equales. si vero testes vnius sunt meliores. vel qz dicūt verisimiliora nō fit illa interpretatio s̄z p̄nūciat p̄ melius p̄bante. Et idē Inno. hic. de quo p̄ Abb. in. c. cū tu. de testi. **E**t nota d̄m̄ notabile Inno. qz licz te- stes vtriusqz p̄tis reducant ad p̄cordiā p̄ mul- tiplicatōez actus. tñ inter testes vni⁹ et p̄fessio- nez alteri⁹ nō fit p̄cordia. ratio qz p̄fessio tñ nocet p̄fici. nō aut p̄dest. qz nō p̄quis p̄ se p̄fiteri s̄z tñ p̄tra se. **S**oler dubitari vtrum nullitas includit in se iniusticiā. et allegat quo- tidie d̄m̄ Inno. in dic. c. cū cōtingat. qz nō. et

Venerabili

ideo si aliquis querens dicit excoicationem nul-
la. postea probat eam iniusta non autem nulla. non
probitur. imo dicitur denari in expensis. secus est
eccontra. nam si quis dicit iniustam nullam iniustam. obtri-
net probando eam nullam. ut in v. in eo. in dic. c. cu-
pringat. ¶ Si tu vis scire practica q. l. iter p. ce-
dat p. tra platos seu rectores de dilapidatione
reru ecclesiasticarum suspectos ex dictis glo. et do-
cto. in. c. venerabili. potes concludere aliquos
casus. quoz. ¶ Quidum? e. q. n. aliq. dicit sus-
pectus inchoat p. cessus an sit suspectus de dilapi-
datione et iterum dicit interdici omne gen. aliena-
tionis. ¶ Scds casus e. pbata suspitoe dat si-
bi coadiutor cui etiam interdici omne gen. alie-
nandi. ¶ Tercus casus e. post datore coadiuto-
ris inchoat p. cessus sup. veritate. v. r. scz vez
sit qd dilapidaverit. et in principio p. cessus su-
p. veritate non dicit remoueri ab administratione nisi
q. n. est p. sumptio p. tra inquisitum q. stado i ad-
ministratoe corrumperet officiales. ¶ Quartus ca-
sus e. in discussione sup. veritate p. iste inquisi-
tus se excusare. et si non probabit veritas restitu-
etur in pristinum statum. ¶ Quintus casus e. q. p.
bata veritate si fuit actum criminali dicit deponi.
¶ Sextus casus e. si fuit actum civiliter. dicit soluz re-
moueri a beneficio et alii est ad illud promouend.
et in p. cessu sup. suspitoe p. cedit summarie. q. n.
non agit de magno iudicio. s. sup. veritate p.
cedit plenarie. imo sup. suspitoe dilapidationis
p. cedit sine scriptura p. p. piculum imines q.
ad effectum. ut pbata suspitoe de f. sibi coadiu-
tor. et hec sunt notanda. Et intelligit Ab. hunc
duplicem p. cessum q. n. p. cedit p. via inq. sitis seu
denunciatois. secus si p. via accusatois. q. tunc
p. cedit sup. veritate rei p. ea que habent in. c.
veritatis. de do. et cotu. in. c. veniens. de accu-
l. Nota etia gl. in fi. q. prochiiani etia la y. ci ad-
mittunt ad denunciandum platu suspectu de di-
lapidatione. Et adde plene notata p. Ab. in. c.
ex pre. de testi. ¶ Nota etia glo. in ver. coadiuto-
re. ¶ Nota etia glo. et memorie p. meda in v. cu-
ius p. filio. q. platus habes coadiutore tenet
in administratione ipse habere p. sensum. non tunc p. si-
luz. Et ratio est q. coadiutor dat ut phibeat
mala administrationem et ut curet q. fiat bona.
¶ Nota glo. in v. alienationis. q. in materia h.
c. vbi alienationis sumit largissime. Et tu al-
lega tex. que glo. non allegat in l. alienationis.
ff. de vbo. sig. Et tex. in l. i. quoz. ff. de pigno.

p. que tex. dicit ibi Bar. notabiliter. q. si forensis
phibeat emere in hoc territorio. non phibeat p.
gnori accipere. et hoc habes pulchram limitationem
ad tex. in. c. fi. de reb. eccle. non alie. qui allegat
in glo. q. ille p. cedit q. n. phibeat vendi vel alie-
nari res. secus si p. sona phibeat. et si q. s. probi-
bet acquirere poterit pignori accipere. Et. 7. Val.
in. l. fi. Et de re. alie. non alie. Alex. in dic. l. i. quo-
ru. l. Et nota ex dictis doc. q. dato coadiutore
p. p. suspitoe dilapidationis. non p. p. eos fieri
alienatio etia in casibus alis eis a iure concessis.
¶ Nota glo. in v. vices. q. si quis committit sum-
ptu vices suas. videt in totu commississe. cui ad-
de Inno. in. c. sup. questionu. h. eo. ti. ¶ Vo-
lo tibi tradere vna singulare limitationem ad tex.
in. c. fi. h. eo. ti. ut procedat q. n. quis dicit promi-
dere eccle. de principalibus p. sonis. secus de p. so-
na coadiutoris. tex. e. singularis in. c. venerabili.
vbi p. Inno. et ibi p. Ab. in fi. ¶ Scias q. finia
qua quis pronunciat se non esse iudicem e. interlo-
cutoria. h. tunc viz diffinitive. q. p. prius extin-
git iurisdictionem pronunciantis. adeo q. illa am-
pli. reuocare non p. tex. e. memorie p. meda in
in. c. significatib. Et quo habes pulchram limi-
tationem. c. c. cessant. de appel. l. q. d. iussit. ff. de re.
iud. q. illa iura non procedit in interlo-
cutoria p. qua finit iurisdictione iudicis. Et dixit singula-
re glo. in auct. habita. C. ne fili. pro pa. q. a tali
finia non p. appellari etia de iure civili. Et hoc
ideo e. q. h. viz diffinitive fm. Ab. ¶ Sed ad-
uerte q. illa glo. loquitur q. n. iudex pronunciat se
competentem. s. tunc id est in vtroq. casu ut nota-
biliter declarat Bar. in. l. i. ff. de app. recu. Et ad-
de tex. notabile in. c. significauit. de rescrip. q.
tex. probat q. a pronunciatore iudicis q. pronun-
ciavit se iudicem tacite vel expresse p. appellari.
¶ Et volo q. commendas memorie dictu singula-
re Bar. auringeni. in. l. q. d. iussit. ff. de re iudi.
q. si lata e. finia interlo-
cutoria a qua de iure ci-
uili non p. appellari. d. salte. ille p. tra que lata
est petere qd reuocet ea. alio si non petit videt
finia acquiescere. et non reuocare p. appellatores
a diffinitiva. nisi in casibus de quibus in. c. non so-
lu. de appella. in. vi. quod est singula notandum.
¶ Comenda etia memorie illu. tex. iuncta glo.
fi. q. non obligat copromittens ad pena copro-
missi sup. his que non dependent ab eius p. tate
¶ Et q. tex. i. dic. c. significatib. facit mentem
de vidua. Solz dubitari an vidua dicat m. i.

rabiles psona. Et dicas primo q miserabiles psona dicuntur ille sup quib natura mouet ad miserandū fm doc. Et p rñione aduersas q sunt tres scilicet spēs q ad materiā istā. Quedaz sunt nō miserabiles nec habitu nec actu. qz nō habēt aliquā qualitātē ppter quā natura moueat ad miserandū eis. v. puta qz sunt masculī et potētes. v. femie pūgate et diuites. Quedā sunt miserabiles habitu et nō actu. vt vidue et pupilli diuites. Quedā sunt misera/biles habitu et actu. vt vidue et pupilli pau/pes. vel diuturno morbo fatigati vel paupes dītaxat. Et nota mō quosdā casus quoz psum⁹ est. q illi de quib⁹ primo dictū est nō pnt trahere ad iudiciū ecclasticū nisi cū sit de foro ecclie. aut rōne cāe. aut rōne psonē. Et si impetrarent lre ad iudices delegatos. essent ipso iure nulle. de quo in. c. liz. de foro cōpet. nisi p⁹ daret defectus iusticie scilicet. vt qz in pūincia vel ciuitate nō ē iudex scilicet. v. lre ciuitatē vel negligit facere iusticiā. et tūc p⁹ recurri ptra quēlibz laicū p quēcūqz ad iudicē ecclasticū. vt i auctē. vt dūse. iudi. si illa ciuitate nō est al⁹ supior scilicet. ¶ S⁹ cōs casus. psonem miserabiles actu si opprimant pnt maleficiores suos trahere immediate ad iudicē ecclasticū. c. sup quib⁹ iud. in fi. de vbo. signi. Et sub istis cōprehēdit Inno. notabiliter peregrinos quo ad res quas secū deferūt et quo ad iniurias eis illatas et iusticias ecclie. ¶ Terc⁹ casus. si tales psonē nō opprimant debēt p⁹ recurrere ad iudicē scilicet ptra laicos. et si licet eas impetrāt an negligentia non sunt nulle ipso facto. s. sunt in pendēti. vt est tex. in dic. c. significātib⁹. et in. c. ex tenore. de foro cōpet. ¶ Et nō tradas obliuioni vnū dictū singulare Inno. in hoc. c. significātib⁹. qui elegāt lo/quit in hac materia. Dicit enī q data negligentia vni⁹ iudicis scilicet pnt isti miserabiles habitu tñ recurrere ad iudiciū ecclasticū. nec tenent querelare corā supiore iudicis negligentis. Secus autē in alijs laicis nō miserabilibus. nā illi nō pnt habere recursū ad iudicē ecclasticū nisi data negligentia cuiuslibet iudicis scilicet. qd est singulare fm Alb. ¶ Quartus casus ē psonē miserabiles habitu et actu pnt alios trahere ad iudicē ecclasticū. etiam nō data negligentia iudicis scilicet. vt probat tex. a p⁹trario sensu in dic. c. significātib⁹. et in

c. sup quib⁹ iud. in fi. de vbo. signi. Et idēz videtur velle Inno. in peregrinis quo ad p⁹tratus inuitos in peregrinatōe. et idē in penitentiab⁹. Et nō obmittas notabile dictū Inno. in istis q licet possint trahere alios ad iudicē ecclasticū. tñ si ipi trahunt corā iudice scilicet non pnt declinare forū. ad hoc. l. vnica. C. qū impator inter pupil. et memorie p⁹menda hoc p⁹buz fm Alb. Itē si grauant vel repositāt sententiā iniquā corā iudice scilicet nō debēt appellare ad iudicē ecclasticū. qz gradatim ē appellandū. et istō cōiter tenet. ¶ Nota glo. ij. ibi a miserit. q licet quis habeat iurisdictionē certo casu. tñ si p⁹nuat sentē iudicē illā iurisdictionē p⁹dit. nec potest eā amplius reassumere. et imputandū est p⁹ti nō appellāt. ¶ Nota q⁹ *Suspensio* in. c. suspicionis. ponit materia arbitrio et eligēdoz in cā suspicioni. et ibi d⁹ q oia p⁹uētia ad articūlū recusatiōis spectāt ad arbitros. et sic ipi habēt citare testes. eos examinare et punire si deliquerint. Itē p⁹dmare in expensis. et p⁹nuat an causa suspiciōis sit legitima. ¶ Nota glo. iij. in dic. c. q arbitri iuris cōpellunt a principio acceptare. licet sec⁹ sit in arbitris cōpromissarijs. l. iij. §. j. ff. de arbit. ¶ Nota etiā ex ea. glo. que tractat an isti arbitri habeant iurisdictionē ordinariā. et sunt altercationes. Et potest tēre cōp⁹uētiōne Jo. an. dicētis q nō sunt meri ordinarij nec mere delegati. s. est quedā spēs p se seu mixta. nā nō videt⁹ dicēdū q sint ordinarij cū nō habeant iurisdictionē nisi in certo articulo. Nec meri delegati quia princeps eos nō elegit. s. fuerūt assumpti cōsensu p⁹ti. Et ideo fm Jo. an. isti arbitri non pnt alteri cōmittere vices suas qd possent si essent ordinarij vel delegati. Putat tñ Alb. q istoz p⁹as et iurisdictione magis accedat ad delegatā q ad ordinariā. cū iura loquētia de hac materia sint posita in ti. de offi. dele. et nō d⁹ of fici. ordi. Et p hac argumētatiōe adducit tres glo. in. c. tibi qui. de rescrip. in vi. in. c. si super grā. de offi. dele. in vi. in. c. bone. de cōfur. vti. vel inuti. Et qz dicit in dic. c. suspiciōis. q arbitri iuris cōpellunt eligere terciū si nō pnt puenire in vnā sūiam. Querit quid si discor/dāt in sūia iam lata. et Specu. quez refert hic Alb. tenet indistincte siue arbitri discor/dēt in sūia ferēda siue in iam lata cōpellunt eligere terciū. Et Alb. videtur sequi dictū Specu. p⁹

De ma^a p^rogatioⁿe

pp^rter ei⁹ magnā auctoritatē. licz dicat q^o hoc nullo mō p^rgnit littere. ¶ Nota q^o in. c. p. et b. ponit materia p^rogatioⁿis. et sp allegatur ter. iste q^o iurisdic^tio delegata nō potest p^rozo gari ad p^rsonas non exp^rssas in rescripto. Et si tu velles scire rōem. dicas q^o iurisdic^tio dele gata ē delegātis et nō delegati. vt in. c. sane. eo. ti. nō ergo pōt p^rogari ad alias p^rsonas p^rter p^rsensuz delegātis cui⁹ est iurisdic^tio. ¶ Nota glo. i. ubi vtriusq⁹ vtilitatē p^rinet. ¶ Nota gl. in v. p^rmulgares. an quis possit se obligā ad penā exco^municatioⁿis. Et ista questio potest intel ligi nūquid apud alienū iudicē. cui⁹ iurisdic^tio nō ē in se p^rogare intēdit possit se obligare ad penā exco^municatioⁿis. et in clerico nō est dubiū q^o ipe in nullo p^rter p^rogare iurisdic^tioⁿē alieni iu dicis sine p^rsensu epi sui. c. significasti. de foro cōpe. Sz si habeat p^rsensuz epi tūc poterit fer ri in eū snia exco^municatioⁿis. Et idē in layco si ha buisset p^rsensuz epi sui. c. omīs vtriusq⁹. de pe. et re. Sz dubiū remanet in layco q^o vult p^ro gare iurisdic^tioⁿē alteri⁹ iudicis ecclⁱastici si ne p^rsensu sui epi. nūquid possit p^r illū exco^mu n. Et docto. cōiter sentiūt q^o nō fm Alb. licet dicat q^o est casus a p^rario sensu in dict. c. p. et b. q^o in p^rogatioⁿe ordinarie iurisdic^tioⁿis p^rter laycus sp^eat se obligare. Ego aut⁹ q^o possit se quis obligare ad aliquid faciēduz sub pena exco^municatioⁿis vel p^rdictioⁿis bñficij. alle. glo. in. c. si quis p^rbyter. ij. q. iij. in. c. quoties cordis oclus. ij. q. vij. in. c. quāq⁹. xxiij. dist. in. c. cū di lecti. in fi. de elec. ¶ Nota tñ q^o in casu quo p^rter quis se obligare. nō p^rter se obligare vt possit ex co^municari sine cōpetēti monitōne. dictū est nota bile hosti. in dic. c. p. et b. Itē fm Inno. nō p^rter se obligare vt sine cāe cognitōne et sine cōtumacia possit exco^municari. et nisi sit in culpa et p^rumacia nō dⁱz quis exco^municari etia⁹ si p^rter fuit in culpa in nō soluēdo. dūmodo tpe exco mūicatioⁿis sit sine culpa. vñ culpa et cōtumacia requirit tēpe snie. nec sufficit p^recedens. puta q^o potuit soluere et noluit. sz nūc est im potēs fm Inno. q^o est notabile. Et p^rdicta in tellige quādo quis obligauit se p^r viā pacti v^l p^rogationis. quia tunc requiritur tempore sentētie causē cognitio et cōtumacia. Sec⁹ si iudex consentiente debitore ferat exco^muni cationē sub conditione nisi satisfecerit in ter mino. nam tunc elapso termino erit exco^mu

niciatus sine alia monitione et exco^mmunicati one. quod est notabile. et hoc ideo est quia de bitor in se sponte suscepit sententiā. Sz an sententiā exco^municatioⁿis liget impotentē. v^l p^ruta si ferat snia sub p^rdictioⁿe si nō satisfecerit in fra mensē sit exco^municatus si nō poterit satisfacere. Et p^rcludit q^o sic. quo ad ecclⁱam militan tem. sz iudex dⁱz illū absoluerit q^o p^rstat de im portētia. Et Alb. alle. Federi. de senis in suis p^rsilijs. q^o si snia exco^municatioⁿis fuit lata gñaliter puta p^rtra nō soluētes censuz vel decimas. v^l quid sit. illa snia nō ligabit nisi soluere nolē tes. nō aut⁹ impotentē. q^o verba gñalia debēt intelligi ciuili modo. Et hec sunt notanda q^o quotidiana fm Alb. ego aut⁹ allego pulcrā glo. in. c. quisquis. iij. q. v. que querit quid si iudex exco^municat aliquē si tali die nō venerit. nō venit q^o nō potuit nūquid sit exco^mmunicatus. et ibi Bar. brix. p^rcludit q^o erit exco^municatus. sed absoluet sine expensis. cōmendet⁹ memorie glo. dñi mei. ¶ Nota q^o glo. si. tractat mate ria p^rogationis. ego in hac materia quotidi ana p^rcedā per cōclusiones. quaz. ¶ Prima sit ista. p^rogatio iurisdic^tioⁿis delegati potest fieri de re ad sp^es. c. de causis. co. ti. dⁱz tñ fieri sub eadē forma et natura. vñ si nō est eiusdē forme et nature sicut prima. nō est illa p^roga tio. et ideo fieri nō poterit. glo. est notabil⁹ in. c. hū qui. de p^rben. in vi. Et nota q^o in iudice or dinario si est tpalis nō habet locū p^rogatio. Si volūt p^rogare iurisdic^tioⁿē in tēp^r sin quo nō est futurus iudex fm docto. Si autē est p^rpetuus quantū ad subditos frustra tra ctam⁹ de p^rogatioⁿe. Sz quātū ad extraneos p^rter fieri p^rogatioⁿis vsq⁹ ad certuz tps puta q^o summittit se iurisdic^tioⁿē vsq⁹ ad duos mēses. ¶ Scda est p^rclusio. de re ad rez pōt fieri p^ro rogatio tā corā delegato q^o corā ordinario. c. cū olim. ij. h. eo. ti. l. de qua re. §. j. iuxta glo. ff. de iudi. Si ergo iudex erat deputat⁹ q^o pos sit cognoscere vsq⁹ ad centū vigore p^rogatioⁿis poterit cognoscere de maiori q^ontitate. vt probat ter. notabilis in. l. inter p^ruenietes. ff. ad muni. Et ibi dicit Bar. q^o iurisdic^tio dⁱz fi eri in his que sunt eiusdē speciei. et ideo si ali quis h⁹ iurisdic^tioⁿē in causis pecuniarijs v^l q^o ad certā summā. nō poterit fieri p^rogatio in causis meri et mixti imp^r. de quo etiam per Bar. in. l. j. ff. de iudi. ¶ Tercia est cōclusio.

de persona ad personam in iurisdictione delegata non potest fieri prorogatio. ut in dict. c. 1. §. 2. q. 5. q. d. si li-
mita singul. fm. Bal. in l. si quis ex consensu. C. de episcopo. audi. 7. p. 2. b. hic nisi causa con-
tingat illas personas licet non sint expresse in re-
scripto. ut q. agitur de iure prelationis in ali-
quo. et aliqui comparat et dicunt se potiores.
tunc poterit ista prorogare iurisdictione delega-
ti. Ordinaria aut iurisdictione est prorogabilis
ad personas extraneas. l. 1. 7. 2. ff. de iudi. 7. ibi
p. Bar. **Quarta** est conclusio. de loco ad locum
potest fieri in delegata iurisdictione prorogatio.
dummodo interueniat expresse consensus par-
tiu. text. est singularis in c. statutu. §. in nulla.
de rescript. in vi. l. In ordinario concludit q. in-
fra sua iurisdictione de loco ad locum potest fie-
ri prorogatio. ut si erat solite habere tribunal
in platea. potest fieri prorogatio qd habeat ex-
tra plateam. Si aut voluit pres prorogare de lo-
co ad locum alteri subiectu. et hoc non potest fieri
nisi consentiat iudex illius territorij. glo. est sin-
gularis. in c. ut litigantes. de offi. ordi. in vi.
Quinta est conclusio. de causa ad causam non
potest fieri prorogatio. q. de vna specie iuris-
dictionis ad aliam specie prorogatio fieri non potest.
vnde si iudex est deputatus super maleficiis non
potest prorogari in civilibus. q. oportet ut illa
iurisdictionem habeat in subditos suos ad hoc
ut possit prorogari ad extraneos. De quo p.
docto. in dict. l. si qui. C. de episcopo. audi. Et
vide etiam Bar. in dict. liter. puenientes. **Sexta**
est conclusio. in causis meri et mixti impij pre-
fieri prorogatio dummodo iudex habeat p. ius iurisdictionem.
Hoc tamen singul. limitat ut solum
possit fieri in p. iudicij prorogatis. Sz in p. iudicij
p. ius iudicis vel reipublice cui p. demina-
tio veniebat applicanda fieri non potest. q. alias
posset fieri fraus et circumd. vindicta. q. crimi-
nosus subijceret se iudici amico a quo obrine-
ret absolutioem. ut voluit Bal. in dict. l. si qui.
qd est notabile. **Septima** est conclusio. i. cau-
sis spiritualibus in foro p. scientie non potest fieri pro-
rogatio. c. offiis vtriusq. seruis. de peni. 7. re-
missi. in foro contentioso sic. vnde laycus potest
prorogare in iure patronatus iurisdictionem
non sui iudicis. Si tamen fieret collusio posset
suus iudex procedere. **Octava** est conclusio.
non potest expresse clericus prorogare iurisdictionem
non sui iudicis sine licentia sui iudicis. c. si

gnificasti. de foro compe. Sed contrahendo
vel delinquendo in aliena dyocesi tacite pro-
rogat iurisdictionem non sui iudicis. c. dilecti. de
foro compe. **Non** est conclusio. episcopus non potest
prorogare sine consensu metropolitani fm. do-
cto. in c. ad reprimendam. de offi. ordi. **Deci-
ma** est conclusio. non potest papa se submittere
iudicio imperatoris vel alterius iudicis. nam in-
feretur iniuria ipsi deo. si eius vicarij iudicare
tur p. laycu inferiorum. **Undecima** est con-
clusio. layci regulariter possunt prorogare iurisdictionem
non sui iudicis sine consensu eorum su-
periorum. l. 1. 7. 2. ff. de iudi. nisi causa sit feu-
dalis fm. docto. et ideo dicit glo. notabilis in
c. impialen. §. preterea. de probi. aliena. feu.
p. Federi. q. si in causa feudali laycus proro-
garet iurisdictionem alterius sine consensu domi-
ni non valeret iudicium. de quo p. docto. in c. ceteru-
rum. de iudi. p. Bart. in l. 1. §. 7. post operis. ff.
de ope. nou. nunci. in l. 1. ff. de iudi. **Duo**
decima est conclusio. prius iudex non potest in-
hibere ne litiget coram alieno iudice. **Tercia**
decima est conclusio. q. requirit q. is cui aliqui
se voluit submittere habeat iurisdictionem. req-
uitur etiam q. pres consentiat ex certa scientia et
non p. errorem. l. si p. errorem. ff. de iurisdic. om. in
di. Et etiam error iuris habet impedire iurisdic-
tionem. dictu est notabile. Inno. in c. ad peti-
tionem. de accu. 7. fm. docto. sufficit tacitus co-
sensus. Bar. in l. 1. ff. de iudi. **Decimaquar-
ta** conclusio est. q. in prorogatoe personarum suffi-
cit q. iudex non contradicat imo si ignorat tenet
prorogatio. ut est text. notabilis in l. 1. §. pue-
nire. ff. de iudi. Sz in prorogatoe de re ad
reus. requirit consensus iudicis saltem tacit.
text. est notabilis ubi p. Bar. in l. 1. §. ff. de iudi.
Decimaquinta conclusio. requirit q. partes
non p. sentiant p. meti. text. est singularis in l. 1. in
prin. ff. de iudi. **Plura** Abba. aliqua volo
dicere in hac materia pulchra si tractat de iuri-
dictione. prorogata p. scienter litigantes coram iudi-
ce non suo antelice testata non habet locum. pro-
rogatio. q. habet locum penitentia. glo. est notabi-
lis in l. 1. in prin. ff. de iudi. Valebit tamen pro-
rogatio saltem quo ad actus gestos. Ange. in dict.
l. 1. qd etiam pcedit si pres expresse prorogaret iurisdictionem
iudicis non sui. licet aliqui teneant co-
trariu h. casu. q. non habeat locum penitentia. in
glo. videt etiam loqui isto casu. **Nota** etiam q.

clericus pnt progare iurisdictiones quo ad iuris/
dictioes voluntaria. Bal. in. l. gñali. C. de epis.
et cleri. Nota etiā q clericus obligas se solu/
tuz certo loco. nō ppter hoc pte subigere iur/
isdictioni epī illi loci. licz ptabedo z delinquē/
do possit. dñt ē singulare Specu. in ti. d. cōpe.
iudi. aditōne. §. i. v. clericus. Refert Alex. in. l.
i. ff. de iudi. Et q de loco ad locū possit fieri p/
rogatio. vide Bar. in. l. quero. ff. de solu. in. l.
9. in fine prin. ff. de iudi. vbi dicit de loco ad lo/
cū sue iurisdictionis. z in. l. fi. ff. de iusti. z iur.
De etate ad capacitare iurisdictionis exercen/
de ē ter. in. c. cū vigesimū. Et nota q minor
decē z octo annis nō p̄t dari iudex etiā si pres/
entiat nisi a principe. Dicit tñ Ab. q prin/
ceps nō p̄t abilitare impuberē ad iudicandū.
qz tñc ē impedimētū nature. l. cū proz. ff. d. iu/
di. Et princeps nō p̄t sup̄ ea que sunt de iure
naturali. Et allegat glo. i. dic. c. cū vigesimū.
z in. d. l. cū proz. Sz ille glo. in eternū nō p/
babū hoc. Sz ptra ipm alle. glo. notabilē in
c. statutu. in v. canonicis. d. rescript. in vi. que
vult q ex certa scia principis cā potest delega/
ri maiori infante. Facit qd notat Bal. in. c. i.
p quos fiat inuesti. l. i. ff. C. de testa. mili. l. Mo/
ta tñ q requirit q princeps ex certa scia cōmi/
serit cām minori. xvij. annis. als rescriptū es/
set surrepticiū qz tñc cessaret ratio. l. quidā cō/
sulebāt. ff. d. re iudi. Et nota q si princeps cō/
fert aliqd bñficiū incapaci scilicet. videt super
incapacitate dispēsare. dic. l. quidā p̄sulebāt.
z ibi p̄ doc. l. idē vlpianus. ff. d. ex cu. tuto. Ab.
in. c. p̄ inquisitōez. in. c. quisquis. de elec. in. c.
sicut. ne de. vel mo. Facit text. z qd ibi p̄ An/
ge. in. l. libertus aduersus. ff. de in ius vo. qui
dixit q si princeps p̄cedit rescriptū delegato/
riū alicui videt ipm supplicante reddere abile
ad agendū. glo. in. l. vniuersis. C. d. p̄ci. impe.
offe. q voluit q nō sit querendū de p̄dione
impetrās rescriptū si impator scuit p̄ditiōez.
z glo. multū nota. in. c. cūz aūt. plūij. dist. Et
qd voluit Bal. in. l. impiatis. §. similes. C. d.
nup. q si princeps pmouet spūiū ad episcō/
patū videt secuz dispēsare. Soler dubitari.
decessit rex vñ ali p̄nceps relicto filio ipube/
re quis exercebit hāc iurisdictiones. z in q etate
potent iste fili. Et dicas fm doc. q aūqz effi/
ciaf pubes dz sibi dari tutoz. z p̄ tutozē iuris/
dictio exercebit. Sz post pubertatez ipemet

Cū vigesimū

1. q. d. p̄p̄s fiat p̄m

potest exercere que sunt iurisdictionis. sed alia
que nō sunt iurisdictionis. sz cōcernūt ad mi/
nistratōem regni debz exercere cū auctoritate
sui curatoris. de q p Bar. in. d. i. l. quidā con/
sulebāt. z per Aldra. p̄silio. l. i. Nota glo. i.
dñ alle. l. ad rem publicā. z ē singlaris fm Ab.
Cōsuetudo tñ valet in p̄trariū. text. est notabi/
lis in. l. nō tñ. ff. de decu. qui tex. alle. q p̄sue/
tudo attendit in istis officiis deferēdis. Et
hic volo adducere quedā pulcra de viribz cō/
suetudinis. text. singlarē in. c. cūz dilectus. de
fide instru. q p̄suetudo facit instrumentū au/
tenticiū qd als nō esset. Consuetudo dat ali/
cui iurisdictionem qui als nō habebat. c. cū cō/
tingat. de foro cōpe. l. i. C. de emācipa. libero/
rū. facit aliqd illegitimum quia als erat legi/
timus ad pmocionē. c. cū olim. de cleri. cōm.
potest etiā p̄suetudo circa principi reseruata.
c. sup quibusdā. de vbo. signi. Cōsuetudo po/
test disponē q iudex scribat acta z qd ei adhi/
beat fides. dicitū est singlarē Bar. in. l. si seru/
cōis. ff. de stipu. ser. p. tex. in. d. i. c. cū dilectus.
qd est singlarē p̄ limitatōe. c. qm p̄tra. de pro/
ba. potest disponere p̄suetudo q credatur in/
strumento notariū sine inscripōne testū. dicitū
est singlarē docto. in. d. i. c. cū dilectus. potest
p̄suetudo detrahē fidei instrumenti. qd als
de iure est validū. Aldra. notabilē in consilio
xv. z si anni dñi nō apponerent in instrument/
to nō valeret postqz sic est p̄suetudo. glo. c. or/
dinaria in auctē. vt p̄ponat nōmē impa. in
princi. fm Bal. in. l. de quibus. ff. de legi. Et
Ab dicit singlarē in p̄benio Grego. q omis/
sio solemnitatez et sola p̄suetudie inducta ha/
bet viciare actū. z potest inferiori plato cōsue/
tudo tribuere potestātē interdicēdi ciuitatez.
glo. notabilis in. c. dilectus. de appel. Cōsue/
tudo habet vim decreti. Bal. in. c. i. qui seu/
dū dare possunt. allegat text. z glo. in. §. fi. in
auctē. de vsuris nauticis. colla. ix. Item con/
suetudo tenaciter obseruata habet vim iusti/
cie z dat iurisdictionem. l. viros. C. de dimer.
offi. l. i. rj. Consuetudo dat mandatū. l. nulli.
ff. quod cuius. vniuer. nomie. dat iurisdictione/
nez arbitris. Inno. in. c. cum ab ecclesiis. de
offi. ordi. Bal. in. d. i. c. i. Cōsuetudo po/
test conferre filiofamilias ius testandi. Bal.
in auctē. ingressi. in prin. C. de sacro san. ec/
cle. vbi dicit q valet p̄suetudo in omibz que

sunt de iure positio. allegat notata per In/
no. in. c. rancius. de testam. oportet tamē q/
firōnabilis. c. si. de consue. 7 de materia hui/
glo. per Archi. in. c. si. de iudi. in vi. vbi nota/
biliter dicit q regulariter annus debz esse cō/
pletus nisi aliud in iure caueatur. Et tu adde
glo. notabile in materia in. l. iij. §. minores. ff.
de mino. l. Nota glo. ij. in fi. quia est mgra in
sua materia. Cum queritur in qua etate quis
possit deputari iudex. Nota text. qui semp
allegat in. c. vno delegatorū. q potestas plu/
rū delegatorū vel arbitrorū simpliciter dato
rū expirat per mortez vni. Et non tradas
obliuioni vñū dictū notabile q iste tex. habz
etiam locū in arbitroribus fm Jo. an. qd
est valde singulare. Et ex hoc inferas q iura
facientia mentionē de arbitris habent locū
in arbitroribus nisi deur in eis ratio diuer/
sitatis. Et arbitrorū appellatur etia arbitri. l.
si societatez. §. arbitrorum. ff. pro socio. ¶ Mo/
ta vñū pulcrū dictū Bal. quod refert Abb. in
c. si. in fi. prin. q si papa genuat verbū tu. di/
cendo tu tu erequaris. videtur electa indu/
stria persone 7 sic nō potest fieri subdelegatio.
7 quādo videatur electa industria persone est
tex. in dict. c. si. §. is autē. Et nota q si papa
cōmittit negociū alicui 7 mandat q persona/
liter erequatur. si ibi versatur utilitas publi/
ca nō poterit iste commissarius alteri subdele/
gare. fm docto. Et addet. in. c. is cui. co. ti.
in vi. idem si papa diceret cōfidentes de indu/
stria tua. Et nota q si causa fuit cōmissa per
romanū pontificēz alicui. 7 iñdicatur sup
quo tuā conscientia oneramus. poterit tamē
alteri subdelegare. quia decisio negocij nō est
cōmissa conscientie sue. sed clausula est appo/
sita sup toto negotio. vnde satis est q in eligē/
do delegatū nō faciat cōtra cōscientia suaz.
Et ita refert Abb. se consuluisse in questione
facti in dict. §. is autē. in fi. ¶ Volo tibi trade/
re vñā pulchraz limitatōnez ad totū istum ci/
uitatū. vidisti cū q delegatus principis potest
subdelegare. isto pcedit vbi p papā cōmittit iu/
risdictio. Sec⁹ vbi cōmittit nudū officiūz si/
ne iurisdictioe. tex. c. multū nota. i. dic. c. si. §. ce/
tez. Et ideo dicit ibi q is cui cōmittit vt possit
dispensare cū iureg/antib⁹ nō p alteri subdelega/
re. qz videt electa industria sue psonē. qd com/
menda memorie fm Abb. quia sepe accidit.

[Et nota q text. in dict. §. ceterū. restringitur
ad ministeriū industriale fm Inno. 7 Ab. p
quo tex. in. c. is cui. co. ti. in vi. Et itelligit istū
tex. quādo alicui cōpetit nudū officiū iure ali/
eno. secus si iure proprio. per text. in. c. qz ppter.
de elec. ¶ Nota glo. in v. cōmissus. que vult q
isti nudi ministeriales hñt iurisdictioez 7 ptezez
excoicādi eos ipedientes ereq ministeriū. Cui ad/
de glo. i. c. sup questionū. in v. quā executorē.
h. co. ti. 7 in. c. ex lris. ptra istam glo. insurgit
hosti. nisi apponat clausula ptradictores cō/
pescendo. Et idem tenet Jo. an. in dic. c. ex lris.
¶ Vñ. in saluat gl. qñ isti nudi ministeriales es/
sent extra curiā romanā. Sec⁹ saluat glo. q
pcedat qñ cōmittit aliqd qd spectat ad execu/
tōez vel ad officiū spūiale. vt qñ papa mandat
clerico q debeat aliquē citare vel denunciare ex/
coicatur. sec⁹ si cōmitteret aliqd purifacit. vt
emere ligna. vel qd sile. et dicit curiā sic seruare.
Et dicit Abb. q ista opinio hz equitatē. 7 alia ē
pstatioz. ¶ In rub. de eta. 7 gli. in prin. adde
Abb. i. c. ex ore. d. priu. i. iij. notabili q alle. illit
tex. ¶ In rub. de eo q mittit in pos. i. §. nota
gl. in v. volūtatē. 7c. Adde q oblatio hbal rez/
gult nō sufficit. l. q dec. ff. d. solu. Bar. i. l. ptoz.
§. si qs parat. ff. de ope. no. nūc. glo. ordina/
ria in. c. pastoral. in glo. si. de off. ordi. in. c. vt
circa. in v. pstito. de elec. i. vi. ¶ In eadē rub.
in v. nota etia singlr. adde q edicta debēt po/
ni i loco q p quēlibz pñt legi. ita p. au. d. cas.
in. l. si si pupill⁹. §. pscrivere. ff. d. iustro. 7 text.
sing. in. l. i. ubem⁹. in v. i frequētiōzib⁹ ciuitatū
loce. C. d. defen. ciui. ¶ Vñio nota q hñs ou/
as p cubinas ē ifamis. glo. hñs nota. i. §. si. in
ante. quib⁹ mo. na. effi. sui. fm Bal. i. l. ij. C.
de inel. nup. qui dicit idē si hz vxorē 7 p cubinā.
Et ideo sis memor si talis pducatur cōtra te in
estē. opponas sibi exceptionem infamie.

De officio delegati in vi.

i. ¶ A notorijis si admittit recusatio. gl.
c. no. i. c. i. §. pseruatores. ad fi. ¶ In
maior maiori pena pūiri debeat. ē gl. in. c. qz
pōnficali. in v. sacerdotali. l. Si qs excoicat
aliquē ptra pstitūdoez phibētez tenz in excoi/
cario. glo. est in dic. c. in ver. aliter. ¶ Tu scis
q appellatio debet esse de minori ad maiorē.
c. ij. de consue. in vi. 7 ideo habes text. in. c. si
duo. hoc eo. ti. q delegato pcedente cū duo/
2 iij

Secunda Pars

bus subdelegatis nō in totū. ad papā nō ad
condelegatos appellat. qz primū appellaret de
pari ad parem. et dicit nō in totū. qz si in totū
nō haberet dubiū. *Si tu vis scire casū* in q
bus causa suspensio nō tractat corā arbitris.
vide pul. tex. i. c. si ptra. l. Nota gl. j. i. dic. c. q
dispo loquēs de duobz habz locū in pluribus
qñ est eadē ratio. L. Licet sit honor esse iudicē.
tū ista cā nō est iusta causa suspensio. qz habz
etiā onus. glo. est in dic. c. si ptra. in v. pbari.
L. Jura q dicit q appellatio et fensatio sūt pa
ria. intelligūt qd modū. qz sicut non admittit
frustratoria appellatio. ita nec frustratoria fen
satio. gl. ē in dic. c. si ptra. i. v. appellari. *Si tu*
vis scire an iudex suspensio possit cōmittere vi
ces suas. vide tex. nota. i. c. iudex. *Mo. vnā*
reglāz qz a subdelegato ad delegatū q sibi aliqd
iurisdictionis reservauit appellari debz etiā post
sententiam. vt in. c. si delegatus. l. Ille dicit abesse
qui est mortuū. pbat. tex. in dic. c. si delegat.
qd nota p statutis faciētibz mentōz d absen
tia. et vide ibi glo. in v. abesse. l. Executio snie
dicit esse de iurisdictione. vt in dic. c. in fi. et sic
sequit fm doct. q nō poterit fieri die feriato.
l. Ad cōseruandā iurisdictionem delegatū ne ex
piret debz fieri benigna interpretatio. glo. in
dic. c. in v. morte. *Appellatio iudicis nō cō*
prehendit cōseruator. pbat. tex. in dic. c. qz
pōntificali. *Causa recusatio debz pponi co*
ram iudice qui recusat. pbatio aut corā ipso fi
eri nō debet. dic. c. si ptra. *Quosdā casus in*
quibz iudex recusat ponit glo. in dic. c. si ptra.
in v. legitima. *Illud dicit dātū ab aplica se*
de qd est dātū psonali a papa. tex. est in dic.
c. iudex. *Delegatus subdelegat dicit vt iu*
risdictione. glo. est in dic. c. iudex. in v. ppona
tur. *Verbū libere. i. nō requisito alio. glo.*
est notabilis in. c. cū plures. in ver. libere. que
cōiter nō solet allegari. s; allegat glo. in dem.
dudū. in v. libere. de sepul. l. An p actū nullū
ppetuet iurisdictione disputat glo. in dic. c. cum
plures. in v. quo potest. et iste tex. vult q qui
liber delegator in solidū cognoscit. et vno co
gnoscente alij nō impediūt nisi ex causa. *Ex*
ecutor habet delegatū qz ponit sub titulo de
principali. quā alle. *Ab. in. c. si suspensio. de*
offi. dele. circa istū modū argumentādi. et pro
bat iste tex. q executor datus a papa sup gra

De officio delegati in vi.

facta. mortuo papa etia; re integra non expi
rat eius pās. et allegat q accessio d; sequi
naturā principalis. *Mo. tenet appellatio. ap*
pello ad archiepū vel ad papā. nisi alterū di
gat infra tēpus. infra qd poterit appellari. gl.
est in. c. si is cui. in v. durate. et vide *Ab. in. c.*
q. d. appl. *Quidā sūt arbitri cōpromissarij q*
volūtarie eligunt. et ab istis nō appellat. qui
dā de necessitate iuris assumunt. et appellatur
ab illis. glo. ē in. c. ab arbitris. in v. appellan
dū. et iste tex. alle. q ab arbitris iuris appellat
ad papā. Et si tu velles scire rōem. dicas qz cū
sint fm formā iuris electi. ad ipm ius a q pā
tē hnt optet appellari. et sic ad papā q ē lex aia/
ta in terris. *Si tu vis scire casū in quibz a sub*
delegato nō in totū appellat ad primū delegatū.
te vide tex. in. c. si is cui. et in. c. si a subdelegato.
eo. ti. *Quis spēale mādātū subdelegati sub*
legare p. licz nō sit delegatū a principe. glo. est
nota. in. c. is cui. eo. ti. in v. p. aliū. quā p nota
bili alle. *Ab. in. c. sup questionū. i. prin. d. offi.*
dele. in. v. col. in. c. cū cām. de appl. quā tū limi
tar in. s. poro. in dic. c. sup questionū. et alle.
tex. item. c. is cui. q qñ ē electa industria pso
ne alteri nō p cōmitti. *Mo. glo. in. c. statuti*
in. v. in v. applica. q si dispo loquit de applica se
denō pcedit in inferiore nisi eēt eadē rō. *Et*
no. tex. nota. ibi q si alicui cōmittit q in certo
loco debeat aliqd expedire poterit i alio ex in
sta cā. et in fili alle. tex. in. c. cām. de elec. in. c.
vbi piculū. s. poro. d. elec. in. v. in. c. de. l. de fo.
cō. in. c. si iust. mer. d. appl. in. l. cū qdā. ff. de
appel. et qd no. *Bar. in. l. de pupillo. s. si qd p*
tori. ff. de no. ope. nūc. *Delegatū a papa sub*
delegatū nō in totū anqz subdelegatū incipiat
vni moitū papa. poterit pcedere delegatū vel
subdelegatū. qz satis d; ppetuata iurisdictione. gl.
ē no. i. c. si a subdelegato. i. v. p. cessus. de q glo. p
Ab. i. c. pastorat. i. prin. i. c. relati. et i. c. gram.
d. offi. dele. *Modis negat delegatū ha*
bere iurisdictionē. glo. ē nota. i. dic. c. in v. alqs
casibz. *Factū ē legē hntez decretū ē nulluz*
etiā si iterueniat psona ptiū. data q lex sit iro
ducta ad eo; vtilitatē. glo. ē in. c. si i. v. nō p su
māt. *Lex penal punit actū sciēter clusit et*
agētes ignorātia iur; vl' crassa vl' supia. gl. est
i. dic. c. i. v. sciēter. *Per vbi iurrat. fert ecōi*
catio ipo feto. gl. est i. d. c. si i. v. iurrat. *In*
qbz discrepēt pseruatores et legatū ponit glo.

De officio delegati in clem.

in dic. c. si. in v. edita. ¶ Et nota q. in hoc. c. si. et c. in. c. j. ponitur materia conseruatorum. ¶ In Rub. de excep. in prin. in v. nota glo. no. in dic. c. j. adderet. quē nō alle. glo. in. c. ac cepim. de pur. ca. et ibi p. Abb. in. iij. notabili q. etiā p. prius actā de delicto nō p. quis vera ceter se alserere imunez ab illo delicto q. forte nō recte egit prius. ¶ In eadē rubri. in ver. et nota singulr. q. si aliq. Adde qd notabilr. de Bar. in. l. j. s. cū q. s. ff. de questi. vbi d. q. vidit fieri istā maliciā. q. cū aliq. nō habet p. tra se nisi vni testē dedit sibi alapā. et postea cū pro diceret p. tra eū opposuit q. erat sū inimic. hoc sibi nō p. dest. q. testis nō repellit Bal. in ancē. si dicat. C. de testi. facit qd voluit Bar. in. l. j. s. si seru. ff. de questi. ¶ Ultimo quero an sit aliq. d. f. si vni delictū cōmittat i ciuitate. et idē delictū in villa. Et rideo q. magis puniri debet delictum cōmissum in ciuitate q. in agro. vt notabiliter probat text. in l. cum ancillis. C. de inces. nup.

De officio delegati in clem.

¶ Vda exarnatio testū p. fieri diebus feriatis. glo. c. in de. j. que c. j. quā alle. gat Abb. in. c. si. de iudi. ¶ Receptio testū nō d. cōmitti in cā criminali. glo. c. ibi i v. ciuili. et ibi c. etiā glo. q. cā criminalis p. cōmitti de iure canonico. cui adde glo. i. c. illd. xxiij. q. iij. ¶ Executores ad bñficia p. fēda dicunt habere delegatā. glo. c. in dic. de. in ver. executores. ¶ Si tu vis scire qn dicat mer. vel mir tus executor. vide glo. in dic. de. in v. repere. rint. ¶ Delegatus inferioris a principe p. cōmittere nudū misterū seu articulū nō iurisdic. cōalē. glo. c. in dic. de. in v. vices suas. ¶ In rubri. de eo qui duxit illā quā poll. p. adul. in fin. in v. Et scias q. licz parētes. Adde Bart. in. l. si is qui. ff. de vul. et pup. in. l. j. in prin. ff. de iure fil. in. l. qd p. dñdis. ff. de dona. cau. mor. ¶ Ultimo quero ex forma statuti debet publicari domus ppter aliq. delictū. an debe at publicari cū instrumentis paratis ad vsum dom. Et videt q. sic. p. tex. in. l. cū ancillis. C. de inces. nup. s. Bal. ibi tenet p. trariū. nec obstat ille tex. q. ibi lex vltra pcedit. pro quo fat q. in penalib. debem. faceremutiozē inter pretatōez. l. si p. res. l. interpretatōne. ff. de pe.

De officio legati.

De officio legati

Fo. Cl.

150

¶ Iur. delegatus gerit vices superioris. ita etiā legatus. et ideo ponit ista rub. ¶ Et nota q. hienō tractat de delegatis q. sunt nunciij et nō iudices. ¶ Et nota q. tex. in. c. j. facit mentionē de legato nato. et ille appel latur legatus natus qui nascitur cum illa dignitate legatōnis corpso quod promouet in archiepiscopū. ¶ Nota glo. h. q. legat. potest adiri per vias querele per omnes existētes in p. uincia sibi decreta. ¶ Et nota fm docto. q. legatus nō potest ad se aduocare causaz mortā seu mouendā corā alio iudice inferiori. quia optio datur actori quādo habet plures iudices. vt dicitur est in Rubrica. de foro compe. ¶ Et nota q. Abb. in. c. j. et in. c. studuisti. ap. probat glo. h. q. vi. s. biduū. in vers. annota. uerit. que dicit q. licet metropolitanus non possit deponere episcopū potest tamen de clare rare eūz fore deponendū. Sz illam glo. re. probat in. c. non potest. de re iudi. et videt esse verior conclusio cōtra glo. ¶ Et nota ex eadē glo. h. q. si appellatur ad papā potest legatus compellere appellantez vt litiget corā eo. Abb. reprobat glo. et contra ipam adducit text. in. c. antiqua. de priuile. et remittit ad notata in. c. constitutus. de appella. non intelligo quid velit Abb. quia glo. ista in libro meo dicit totū contrariū q. non potest compellere. ¶ Nota etiam ex eadē glo. in fine. q. ad legatū potest appellari omnibus medijs ommissis. glo. ista nō probat hoc. sed loquitur de papa. Sz tu alle. ga glo. in. c. Romana. in ver. curiam. de appella. in vi. Sed glo. in. c. quod translatōez. infra eodē videt aliter loqui. Sz forte illa gl. noluit excludere legatū. sz alios ordinarios Et cū ista glo. p. cordat Bart. bñ. ij. q. vi. c. si quis vestiz. licz Joban. ibi teneat oppositū. de consuetudine seruāt ista opinio quā etiā tenet Abb. dicēs hoc esse de iure. ¶ Volo tibi dicere vni singulare dictū. tu habes tex. in. c. studuisti. co. ri. qui allegat semp q. legat. pape non potest impedire nec pcessuz nec executōez sentētie iam late p. delegatū apostolicū. q. ille cui facta est gñalis cōmissio nō potest se impedire de illis que alij specialit. sunt cōmissa vt ibi. Hoc singulariter limita nō procedere quādo oritur aliqua causa de nouo. vel detegit causa antiqua que verisimiliter nō fuit considera ta tpe. mandati specialis. et est talis causa que

si tunc fuisset considerata non emanasset. verisimiliter illa commissio specialis. Et textus est singularis et aureus in l. si hominem. ff. mandata. Et in meis aureis opusculis allegavi singulariter illum textum. Nota glo. si an delegatus possit compellere legatum ad exequendum suam sententiam. Et concludit qd non. et cum ea transit hosti. limita tamen illam ut non procedat si legatus esset alias ordinarius loci. nam ratione ordinarie iurisdictionis posset compelli finiri. qd est notabile. Nota glo. singul. prima in c. nisi. ibi ratione amicitie. Hosti. intelligit de pena que venit applicanda burse iudicis. vel quando venit imponenda arbitrio suo eaz potest remittere sine gravi iudicio alterius. princeps tamen si potest remittere penam. qd si princeps presumitur moveri ex iusta causa. Cuius. et Bal. in l. re scripta. C. de pecuniis. impa. offe. Et tu adde qd legata facta in testamento imperfecto amico. debetur qd videtur repetita ab intestato. casus est singularis in l. in testamento. ff. de fideicom. liberta. ardor est liciti amoris ideo operatur qd clausula codicillaris. glo. est singularis et ibi per Bal. in l. si iure. C. de testa. manu. tex. singularis in l. cum aliena. C. de lega. iuxta glo. singularem in dicitur in testamento. probat qd dispositio illa habet locum in magno amico. et si legatum est factum viro summa amicitia iuncto cum testatore. tunc dilectio admittit latioris verborum interpretationem. l. si servus plurius. §. si. ff. de leg. i. iuxta l. numeris. ff. de leg. ii. Et si promissio est facta alicui amicitia iuncto. tunc ex affectu que habet ad eum latior fit verborum interpretatio. glo. est singularis in l. semper in stipulationibus. ff. de reg. iuris. Et facit text. singularem in l. capienda. §. si. ff. eo. ti. ubi datur preceptum qd sermo ambiguus ita interpretandus est prout affectio eius suadet in quem sermo dirigitur. Et quis non cogit sumere officium advocatus contra magni amici. glo. est singularis in l. §. ait pro. ff. de postu. Quid scias quod quedam sunt reservata pape in signum privilegii singularis que nulli attrectare licet. text. est qui si allegat in c. quod translatio de offi. lega. Ista tamen reservata duo habent modis potest acquiri. Primo per privilegium ipsius principis. Secundo per consuetudinem. et requiritur consuetudo tantum temporis de cuius initio non sit memoria. text. est notabilis in c. super quibusdam de verbo. sig. et in dicitur c. quod translatio de. Secundo est in prescripto et contra superiorem prelatum pape. nam illa prelati

tamen videlicet ut sibi non subijciatur nemo prescribere potest. de quo est dictum notabile Innocentius in c. bene. ij. de postu. pla. Et ratio est quod esset prescribere contra deum si quis non vellet recognoscere suum vicarium in superioribus. nec debet esse in ecclesia dei nisi pastores. qd est verum omne verum pastorem ut in evangelio. Et nota etiam singularem textum in dicitur c. quod translatio de. qd si aliquid reservata diu specialiter conceduntur. videntur illa transire sine speciali concessione quasi ex diuturna concessione videatur princeps illa velle concedere inferioribus. et sic licet sint sine concessione speciali. Et in hoc Abbas. reputat istum textum singularem. adducit etiam textum. nota in l. si. C. de fidei iur. ubi dicitur qd si aliquid prescribitur diu expressim inter contrahentes si postmodum in aliquo tractu specialiter non exprimat habent per expressum. qd est notabile finis Abbas. Et tu adde quod notat Bar. in l. magistrat. ff. ad municipia. in l. et ea parte. ff. de verb. obli. in l. de die. in principio. ff. qui. satisda. cogant. in l. nemo est qui nesciat. ff. de duo. re. in l. illa institutio. ff. de here. insti. in l. si procurator. ff. de iure fin. in l. non erit. in si. ff. de iure iur. in l. impense. ff. de impense. Et dicit Abbas. allegat textum notabile in l. si. C. de fidei iur. tu. Et adde Bal. idem. si. in rubrica. et in l. tractus. C. de fidei instru. in l. §. solu. mat. in pluribus feudorum. in l. bmo. in principio. ff. de leg. i. §. Si aduertere qd Abbas. videtur restringere qd superius colligit ex hoc. c. qd fieret concessio per tempus de cuius initio memoria non habetur. Et creditur habere prelatos potest transivisse in legatos ex approbatione Romane ecclesie quod ex illa speciali commissione sepe reiterata. Et ita intelligit textum in dicitur c. qui subdit hoc esse de mente Innocentius. Et movet Abbas. qd ex his que sunt mere facultatis et que gratuita conceduntur non inducitur consuetudo. dicitur est notabile Innocentius in c. cum ecclesia suorum. de causa possessionis. ad idem quod voluit Cuius. in l. ij. C. que sit longa prescriptio. Jo. an. in c. Jobes. de decimis. Bar. in l. cum de in rem verso. ff. de veris. Comenda etiam memorie textum in dicitur c. quod translatio de. qd consuetudo in vno non debet extendi ad alia. licet sint eiusdem nature. Ex quo consuetudo est onerosa et contra ius. De quo per Innocentius in c. si de offi. Archidiaconi per Bar. in l. §. si quis interdico. ff. de iur. actus per. Nota glo. in l. si. c. que si allegat qd ponit casus reservatos pape. Et nota glo. in eo quod dicitur legatum habere prelatum in expressis. qd intelligit legatum

de latere. c. 1. de verbo. signifi. in vi. c. si abba
 cen. de elec. in vi. l. Enota q. Abb. dicit hic
 in fine q. licet credatur Cardinali asserenti se
 fore legatū. c. nobilissim. i. i. c. gl. xvij. dist.
 nō tñ sibi crederetur si diceret papaz sibi pces-
 sisse ista reservata. s. oportet ipm probare. vt
 notat in. c. 1. eo. ti. in vi. qd ē notabile fm enz.
 Et vide q. dicta sunt i rubri. d. hie istru. ¶ Mo-
 lo ubi dicere vñ casuz in quo ordinari desit
 nit esse iudex s. cū cām aliquā remittit ad su-
 piorē. vt ē tex. i. i. c. glo. 1. in. c. l. i. c. 1. Nec
 cām p. realium etia de p. sensu pñi si ē pñ-
 tata principi vt ibi. ¶ Nota vñ text. nota. q.
 semp allegat in. c. dilect. eo. ti. q. legat. de la-
 tere p. p. ferre bñficiū vacās qd spectat ad pñ-
 rationem clerici. non potest tamen conferre
 beneficium spectans pariter ad presentatiōez
 clerici et laici fm doct. potest etiā legatus pfer-
 re bñficia q. spectat ex pñuilegio vel pscriptiōe
 ad collatiōez alteri. intellige tñ de pñuilegio
 gñali. Sec. si papa pcessisset sp. eate pñuilegi-
 uz vt posset pferre certa bñficia. q. sp. alius pro-
 uisio derogat gñali. ¶ Nota glo. in. c. nouit.
 q. illa quod die allegat. i. i. c. glo. ē q. exis
 extra territorii suū nō possit ex cōdicare nec ab-
 soluere nec alia que erigūt cāe cognitiōez expli-
 care. s. cōferre bñficia et cās delegare. Et reliq.
 que sunt iurisdicciōis volūtariē exercere pōt.
 S. respectu absolutiōis limitat Inno. q. si
 exis extra territorii dephendit se errasse in ex-
 cōdicando poterit absoluere. q. absolutio fit si
 ne cāe cognitiōe. Scdo respectu ex cōdicatiōis
 limitat Inno. dicens. q. in notorijs poterit ex-
 cōdicare sub diru licz sit extra territorii. q. noto-
 ria nō erigūt cāe cognitiōez. S. aliq. tenent cō-
 tra opinionē pñmo. Et ideo pcludet sic. q. ea q.
 exercent sine cāe cognitiōe et nō pro tribunali
 pñt exerceri extra territorii. l. ij. ff. de offi. pro-
 cō. et lega. in. l. i. ff. de offi. pze. vt. Et ideo te-
 neret ex cōdicatio si eps inuiste ex cōdicauit. vt q.
 sine cāe cognitiōe et absq. eo q. sederet pro tri-
 bunali illa fulmiavit. als. aut si veller pñci-
 ose procedere nō teneret processus etiā si nō ex-
 cipiat. q. iurisdicciō inheret territorio. vñ ex-
 tra territorii nō ē iudex fm Ab. qui adducit
 notata p. Bal. in. l. i. q. ex pñsensu. C. de episco.
 audi. q. teneat ac. p. ep. i. i. i. p. procedēs extra
 suū territorii. nō intellige nec iura allegata p.
 Ab. hoc probāt. Et ideo extra territorii non

possz quis pfirmate electiōem. vel instituere si
 bi pñtati. q. illa erigūt cāe cognitiōez. vt in. c.
 si iuncta. glo. de elect. in vi. l. Et tu in hac ma-
 teria allega glo. notabilem in. c. si abbatem.
 in ver. prouincia. de elect. in vi. que vult q.
 dare licentiam prelato vt deferat suam eccle-
 siā ē pñcioso iurisdicciōis. et sic eps hanc non
 possz dare extra suā dyocesi. Et eadez ratōe
 dicit ibi Domi. q. nō possz recipere renūciatiōez
 bñficij extra dyocesi. ¶ Nota q. p. datiōem
 scdi legati nō videt reuocari pñmus. vt pro-
 baf in. c. volētes. Et adde glo. in. c. in gallia p.
 xv. q. ij. Et facit qd notat glo. in. c. nō at. vi.
 q. i. Et facit text. in. l. ij. C. de testa. tute. vbi si
 pater dat tutore filio in codicillis nō videt re-
 uocare illū que dedit in testamēto. Et idē etiā
 pcludet fm Ab. q. p. datiōe scdi vicarij non
 censet reuocari pñmus. q. qñ sunt plures or-
 dinarij facilius p. pñli republice. l. vnica. ff.
 de offi. pñ. Licz sit secus in procuratore. q. p.
 datiōe scdi reuocari pñmus. l. si quis cū pro-
 curatorio. §. si. ff. de procu. q. plures procura-
 tores septi se impediūt p. cursuz. et qñq. vñ
 affirmat qd alter negat. et ideo iura p. i. i. mūt
 q. dñs dans scdm velit reuocare pñmus. fm
 Ab. S. intelligit hoc in procuratore ad ex-
 tra iudicialia. vel ad iudicialia an litē cōtesta-
 tā. vt declarat Bar. in. dic. §. si. q. dicit esse iudex
 in procuratore dato ad litem. Et limita dic. §.
 si. p. tex. notabile in. l. qñ augurio. C. de cōue-
 fis. debi. li. x. l. ¶ Nota glo. notabile in. dic. c. q.
 allegat sp. cū querit nūquid in pñtia maioris
 possit minor exercere officiū suū. Et potes cō-
 cludere sic fm Ab. q. quisq. p. exercere officiū
 sibi iniūctū et vti insignijs sibi pcessis p supio-
 rez. licz alijs eo maior sit pñs. Limita tñ hoc
 nō pro cedere in casu. c. antiq. de pñui. vt si eē
 pñs ille qui sibi pcessit. vel nisi aliud in iure di-
 sponat. vt in. dic. c. volētes. Et adde tu glo. i.
 c. deniq. xxi. dist. que dicit q. minor iudex nō
 potest exercere iurisdicciōez. suā pñte maiore.
 et qd notat glo. in. c. ecce. p. xv. dist. in v. bene-
 dicere. Et notata p. Bar. in. l. i. ff. de offi. pro-
 cō. et lega. qui alle. hūc tex. et in. l. cūctos. C. de
 metali. l. ij. in. l. iij. §. si tam vicini. ff. d. dam-
 infec. vbi facit dñciam inter iudicē delegatū et
 ordinariū. per glo. in. l. in hac. C. de dona.
 ¶ Et nota pro intelligentia. q. sunt tres speci-
 es legatorum quos papa facit iudices ordi-

Inolentes

r. p. d.
Epistola

narios in certa provincia. Quidā sunt legati nari. Quidā legati d' latere. Quidā legati nō de latere neq' nari. de quib' in. c. pe. eo. ti. Et nota gl' in dic. c. penl. q' legati cardiales post q' egrediūt vrbē romanā donec in vrbē reuer tūnt bñficiū absolutōis q'buscūq' pnt impen dere. Limitat tñ Alb. gl' vñ nō pcedat in lega to reuocato. Proccedit g' glo. qñ legat' nō fuo cat' exiret puincia et aliqua cā. Et d' Alb. q' fuit interrogat' nūquid legatus destinat' ad aliquā puincia possit vñ insignijs legatiōis i trinare aūq' ingrediat' puincia sibi decretā. z q' possit facit ter. in. l. j. z. ij. ff. de offi. pco. z lega. Sz legati pape equipant' pco'sulib'. c. ij. eo. ti. in vi. ergo vñ poterit. Et dicit q' ita vi dit a multis obseruari. videt etiā multos abstru nere. Limitat etiā Alb. illd qd dicit' d' absolu tōe excoīcatōis p iniectōe manūū clericū vt nō pcedat q' ad al's absolutōes sferuatas pa pe. q' in excoīcatōib' nō fit excoīcatō de vno casu ad aliū. allegat notata p Inno. in. c. fi. d' offi. archidia. hoc mihi nō placet. q' nō p' dari vñ gēs rō diuersitatis inter vnū casuz z aliū. Et vbiq' sunt aliq' habetia eadē rōez. z de vno fit mēto. videt fieri exēplariter nō restrictiue. ita Bal. in. l. de quib'. ff. de legi. Et facit glo. reputata singlar' in. c. j. in d' alie. de tem. or. di. in vi. nō obstat rō Alb. q' bñ nō tractat' de puindicio alteri'. sz solū ipi' pcedētis. Volo tibi dicere vnū pulcrū dcm. tu habuisti q' iur det p' extra territorij exercere iurisdicōez de p'sensu pñū z licētia iudicis territorij. vt ē gl' nota. in. c. v. litigātes. d' offi. ordi. in vi. Istō singlar' limitat' vñ nō pcedat qñ p'as est collata alicui in certo loco ex p'iuilegio. nō p' illā ex ercere etiā in subditos in alio loco. licz p'senti at dñs territorij. Sec' in iurisdicōe cōpetēti de iure cōi. dcm ē singulare hosti. in dic. c. pe. nul. qd refert z sequit' Alb. L' nō obmittas et' notabile dcm Alb. antiq' quē refert Alb. moder n'. q' scolaris veniēs ad studiū excoīcat' nō p' absolutui ab epō loci illi' studiū. licz est cas' in q' potuisset absolutui a p'prio epō. Sec' si ibi incurruisset excoīcatōez qd est notabile. Mo ta ter. in. c. fi. eo. ti. qui sp' allegat' q' durāt sta rura legati etiā finita legatōe. ex q' sequit' nota bñ q' statuta edicta ab habēte iurisdicōez ad rps durāt etiā post tēpus iurisdicōis. Tu habuisti in actu. de his q' fuita pla. q' epi debēt

facere statuta cui' p'silio capituli. Sz potest queri quid in legato. nūquid sol' possit facere statuta. Et dicit Inno. q' dz requirere cōsilia p'latorū puincie. z si veller statuere in p'uidi cū aliquoz dz habere cōsensuz illoz. dcm est Inno. in. c. via. de locato. dicit tñ q' nō p' cō dere statuta p'ra canones. z idē in epō. p' tñ solus p'dere statuta in his que p'tinēt ad suaz iurisdicōez fm Inno. Et si dubitā nūqd actio penalis surgēs ex statuto legati vel epi sit p'petua vel t'p'alis. Et videt p'cludi q' actio sit t'p'alis. Et sic ex statuto talib' factis ab infe riorib' nō poterit agi actiōe penali vltra an nū Sec' aut ē in statuto p'dito a p'plo. de quo p' Bar. z Bar. in. l. oēs p'pli. ff. de iusti. z iure. p' Bar. in. l. si. ff. de penis. in. l. ambiciosa. ff. de decre. ab ordi. fa. p' Ange. in. §. sz iste. in iur. de actōib'. L' Nota etiā ex glo. j. q' indulgen tie p'cesse a legato durāt. etiā post finitā lega tōez. Et dicit Alb. q' ista glo. facit ad p'bandū q' indulgētia seu p'iuilegiū p'cessuz a p'elato durat in p'petuū. licz habetia actū successiui. Pro q' allegat bonā glo. in. c. cū ex co. de elec. in vi. Et hoc intelligit Alb. in indulgētia seu li cētia habēte suū esse finitū z libez. ita q' ex so la p'cessionē recipit suā essentia. nec dependet ex futuro. Sed vbi dispositio dependet ex fu turo euentu. tunc extinguitur p' mortez dispo nētis. glo. est notabil' in. c. a nobis. j. de sentē. excoī. in glo. magna. ad finēz. Sz ego allego glo. in p'uaritū in. c. salomitanē. lxij. dis. z idē dicit Alb. in licētia que nō p' p'petuo p'cedi si ne cāe cognitōe. Et si sit p'cessa simplr. intelli git' p'cessa ad t'ps p'cedentis. Et ideo si epi de dit licētia alicui vt possit eligere p'fessorē. illa licētia extinguit' mortuo vel reuocato epō. Et ideo dicit Alb. q' als in facto rñdit q' hic tra ctat' de puindicio ecclie p'ochialis. Nota ex glo. si. q' ex sola citatōe z nō p' actū citatōez p'petuat' iurisdicō. dictū est in ti. de offi. dele. Et nota q' sufficit quo ad p'petuatōez iurisdicōis iudicē p'mississe citatōez. etiā si citatio nō puenit ad citatōē. fm magis cōiter doc. Pl timo q'ro q' qñq' lex fingit aliqū p'fessuz qd operet illa p'fessio. Et rñdeo q' equiparat' cō fessioi facit in iudicio solēnter. casuz habes singlarē fm Bal. i. l. si tutor. C. d' ierotic. ma.

De officio legati in vi.

cap. f.

De officio legati in vi.

¶ In quibus sit imparietas inter legatos de latere et alios. glo. in c. j. in v. legati. ¶ Si papa pmitteat de cardina lib' loquitur vocat illos fratres. gl. in c. j. i. v. fratrib'. ¶ Legatus de latere potest conferre beneficia quorum collatio erat deuoluta ad papam. glo. est in dict. c. in v. ampliori. Et certum est quod legati cardinales possunt conferre beneficia. vt in dict. c. j. ¶ Cardinales mortuo papa pnt ex magna et euidenti causa reuocare legatum. als non. glo. in c. legatos. in v. declarant. que etiam vult quod hoc debet non pmutat ius nouum. Et allegat text. iste quod legatus huius ordinaria iurisdictione. et ideo non expirat eius officium per mortem pape. ¶ Multis modis finit iurisdictione legati quod nunciat per glo. in c. pnt. in v. finit. et in hoc. c. et sequeat' restringit pntas. legatorum. ¶ Si legatus mibi potuit beneficiu pmo motu haberi aliud non facta mentio de illo. tenet collatio. glo. est in c. si in v. mentio. in v. vtriusque non possunt tenere. vt ibi per glo. als sicut impetrat beneficiu a papa tenet de alio quantuque modico facere mentio. ita etiam si impetrat a legato. als non tenet collatio. vt in glo. ¶ Ultimo quidam sel' voluit a me auctificari de hoc casu. an ille qui conat' mibi iniuriari et libere faceret si posset. an debeat dici inimicus me'. licet aliter iuriam non fecerit. Et rñdi quod sic allegauit glo. auream in l. Alere. §. dat remissione. ff. de execu. tu. fm Bal. in l. j. C. si quacumque predictus potestare.

De officio ordinarij.

¶ Ita tenet. in c. j. quod episcopus habet in suis dyocesis iurisdictionem liberam. et ea que sunt meri impij. Et aduerte quod Alb. ibi ponderat illam text. in v. adulteria. contra Jo. an. in c. si. de foro compe. i. vi. quod voluit quod adulteriu sit crimine ecclesiasticu quatenus agit ad separationem thori. Quia text. in dict. c. j. non restringit se ad clericos. sed loquitur generaliter contra alios. Sed aduerte quod si iste text. intelligi de laicis. ergo dum postea subdit scelera. sequetur quod quoque lib' delicto potest episcopus inquirere contra laicos. quod non est verum. ergo videtur quod iste text. intelligitur de clericis. saluat tñ dictu Jo. an. quod tunc sit mere ecclesiasticu. i. quod nullo modo possit se de eo impetire secularis. Sed quod agit ad puniendum delictu erit meri fori. possumus etiam dicere quod vbi delicta sunt notoria. quod tunc apparet negligē-

De officio ordinarij.

Fo. Clj.

na iudicis secularis. tñ episcopus poterit pcedere tanquam iudex competens. Et nota quod quidam dant pntas alii cui libera pcedendi in aliquo casu. non intelligitur data pntas pcedendi contra ius. Sed solus vt absque alicui impedimento vel licetia hoc possit facere. vt probat text. in dict. c. j. per quoque Alb. obmisit glo. nota in de. dudum. in v. libere. de sepul. ¶ Nota etiam glo. j. cum ibi notat per doct. per intellectum iurum dicentium quod tunc possit episcopus inquirere contra subditu cum vehemens infamia insurrexerit contra eum. quod hoc pcedit in inquisitione ordinaria et specialiter que sit contra certam personam. Sed generaliter non requiritur quod infamia pcedat. quod episcopus visitando inquit generaliter quilibet viuatur populi. Idem est quod delictu esset notoriu et nescit quis illud commiserit. nam tunc superior facit inquisitionem generale Bar. in l. si. ff. de questi. Idem est quod placus inquit non ad finem puniendi. sed in fine impedendi per motum ad aliquam placem vel ad ordines. nam sine aliqua infamia pcedere debet tunc superior inquirere de vita et moribus promouendi. ¶ Nota ex glo. in v. canones. cum ibi notat per doct. quod exceptis criminibus ecclesiasticis et criminibus meriti fori. de alijs criminibus in terris imperij non potest iudex ecclesiasticus se impedire nisi inde recte quo ad penam imponenda et ad delictu prohibendu. c. nouit. de iudi. Et nisi delictum sit notoriu. nam tunc cum deprehendat negligētia iudicis secularis potest iudex ecclesiasticus pcedere. de quo hic per Inno. et facit text. in c. j. §. notoria. de cens. in vi. Et nota eandem glo. quod neque pcedant neque absoluendo dum iudex sequi sua pntiam. sed moueri ex probatōibus coram eo factis. cui ad de glo. in c. iudicet. ij. q. vij. in c. pastoral. §. quod vero. de offi. dele. et quod ibi dicta sunt. et glo. i. c. summo. xi. q. iij. ¶ Nota glo. in v. publicus. quod sicut iudex secularis debet impedire suu brachiū et auxilium iudici ecclesiastico. ita iudex ecclesiasticus debet iuuare seculares contra subditos sibi rebelles. Debent tñ fm Inno. sibi prius fieri fides de processu. quod non debet excoicare nisi pmitteat prius admonitio et ex iusta causa. Iudex autem secularis debet obtemperare iudici ecclesiastico. licet sibi non faciat fidem de processu. Limitat tñ Inno. quod si extra iudiciū iudex ecclesiasticus petit auxilium a iudice seculari et postulat ipi seculari quod iuste petit. non tenet nec debet sibi iudex secularis impedere auxilium. Et idem si petit in iudicio. quod non debet esse executor ad malum contra conscientiam.

Al i

L Nota tñ q si crimē nō est ecclasticū ⁊ trada-
tur clericus degradat⁹ curie sc̄lari nō dz eum
punire. nisi sibi fiat fides de p̄cessu. qz ille effi-
cit de foro suo. ⁊ bz eū iudicare vt subditū. nō
aut vt purus executor. Et isto modo p̄ntel-
ligi qd notat Bar. in l. diu. ff. d. custo. reo. qz
in crimine heresis vt loquit⁹ Bar. hoc ē impos-
sibile. p̄ter. in. c. vt inquisitionis. §. phibem⁹.
de here. in vi. De q̄ plene p̄ legistas in l. m̄gra-
tib⁹. ff. de iuris. om. iudi. Sz si non tradit⁹ vt
sit de foro suo. sz iudex ecclasticus petit vt ex-
equat⁹ suā s̄niam. tñc tenet exequi licz sibi non
fiat fides de p̄cessu. nisi sciat illā iniustā in cā
criminali. qz nō dz eam exequi contra p̄sciam.
[Nota etiā q si subdit⁹ ex aliq̄ iusta cā ap̄pel-
lauit. nō dz iudex sc̄laris dare auxiliū suū ad
petendū epi p̄tra subditū illū fm̄ doc. ¶ So-
let dubitari an punit⁹ p̄ iudicē ecclasticū spi-
ritualit⁹ vel tp̄aliter possit puniti p̄ iudicē sc̄la-
rē. Et ista questio format⁹ p̄ doct. in dict. c. j. ⁊
sunt varij. Et p̄cludit q sic. p̄ter. nota. in. c. fe-
licis. de pe. in vi. Et Ab. remittit ad notata p̄
sc̄m. c. cū sit ḡnate. de fo. cōpe. in. c. de his. de
accu. Et tu adde notata p̄ Bal. in l. placz. C.
de sacrosan. eccle. in l. si quis in hoc gen⁹. C.
de epis ⁊ de. in l. nemo martires. C. de sacro-
san. eccle. Et dicit q ip̄e p̄sultit p̄ ista p̄e. li-
cer in l. cūctos p̄flos. C. de sum. tri. nō fuerit
ausus decidere. ⁊ p̄ Ab. in. c. tue. de pecu. in. c.
de causis. de offi. dele. ¶ Nota q nō p̄t dicere
p̄sbyter audicēs aliq̄uē in p̄fessione. sc̄re illō
qd p̄fite⁹ pro certo. qz nō potuit ille dicere ve-
rū. vt p̄bat ter. notabi. in. c. si sacerdos. dū po-
nit ibi illa duo vt diuersa. ergo glo. nō pōde-
rauit ter. ¶ Tu scis q sacerdos nō dz manife-
stare delictū in foro p̄niali p̄fessuz. in. c. om̄is
vtriusq̄ sexus. de peni. ⁊ remis. p̄t tñ in ḡne ⁊
nō determinate etiā in publico redarguere pec-
catū. ter. est notabi. in dic. c. si sacerdos. ⁊ non
tradas obliuioni illū ter. qz p̄t quotidie pra-
cticiari q pro quolibz damno illato p̄t recurri
ad iudicē ecclasticū vt ex̄dicet eū qui dānuz
intulit licet p̄bati nō possit determinare quis
damnū intulerit. nam rōne peccati mortalis
dz recurri ad iudicē ecclasticū. c. nouit. de iur-
di. qd est notabile maxime p̄ furto qñ nescitur
quis cōmiserit furtū. ¶ Si aliquis interroga-
ret te an reperiat aliquis casus in iure in quo
sacerdos sine peccato m̄stret p̄nte ex̄dicato.

Et respondeas q sic. quando non potest pro-
bare illū esse ex̄dicatū. vt notabi. probat⁹ in
dic. c. si sacerdos. qd tñ notabi. itelligit Ab.
p̄cedere in celebratōe necessaria. sec⁹ in volū-
taria. qd est notabile. ¶ Solet sepe dubitari
nūquid quilibet sacerdos possit ex̄dicare in-
telligēdo de sacerdote curato. ⁊ in hoc passū ē
altercatio inter doct. ⁊ vide glo. in. c. nemo. ij.
q. j. in. c. de p̄sona. xi. q. j. Sz pro certo ter. in
dic. c. si sacerdos. videt⁹ p̄bare q in ḡne possit
suū prochiānū ex̄dicare. alr̄ op̄et intelligere
ter. in ep̄o tñ. vel in alio p̄lato habēte iurisdic-
tōez ep̄alez. qd videt⁹ durū. dicere cū ter. loq̄-
tur simplr̄ de sacerdote audiente p̄fessiones.
[Tu scis q allegat glo. in de. j. de here. q cō-
stitutio ligat delictū oīno occultū. Tu adde
p̄ illa glo. op̄imū ter. in dict. c. si sacerdos. in
questione quā ponit glo. penul. in fi. tene p̄bz
q nullus isto p̄t ex̄dicat⁹. ⁊ p̄ istā glo. p̄te
terminari questio q si sacerdos tpe p̄asce volēs
cōdicare p̄p̄m habebat aū se vnde cum hostias.
quas tñ putabat decē. ⁊ p̄tulit simplr̄ verba
p̄secratōis q nulla erit p̄secrata. Et p̄cludit p̄
Cal. p̄ Ab. salua determinatōe ecclē q si habe-
bat aūm p̄secrati decē ⁊ nō plures nulla erit
p̄secrata. qz intentio in istis sp̄ialib⁹ est neces-
saria ad p̄ficiendū op⁹. ¶ Nota q p̄lati inferi-
ores ep̄s possunt ferre ex̄dicatōnez in subie-
ctos. ter. ē qui semp̄ alle. in. c. cū ab eccl̄ari.
ad idē ter. in. c. sicut. de symo. in. c. cū in ecclē
sij. de ma. ⁊ obe. ⁊ si est irrōnabilis p̄t illam
ep̄s relaxare. secus si rōnabilis. sz debz reme-
tere ad suū ex̄dicatoz. cū si de facto absoluit
valet absolutio. vt notat glo. si. in fi. ¶ Et nota
vnū pulerū dic. Inno. in dic. c. cū ab eccl̄az.
q quilibz iudex siue delegat⁹ siue ordinarius
pōt ex̄cedo iurisdic̄tōez quā habz suā s̄niam
mā dare ex̄curōi sz cā quā nō bz ex̄ercere noui
pōt sz tñ dz recurrere ad sup̄iōrē. Et tñ quilibz
iudex eccl̄astic⁹ p̄t ex̄dicare. p̄t etiā suāz
s̄niam mā dare ex̄curōi. Et tñ sc̄di. iudex qui
nō bz ea q sunt meri imperij vel mixti nō pōt
quē manualit⁹ ponere in possessionē. vl̄ ducere
ad carcerē. l. iudere cauere. ff. de iuris. om. iud.
Dñ. p̄ istis ⁊ silib⁹ dz haberi recurs⁹ ad sup̄iō-
rē. de q materia p̄ legistas i. l. a diuo pio. ff. de
re iudi. ¶ Nō omittas notare glo. j. in dic. c. cū
ab eccl̄az. q ponit duo notāda. Primū ē. q
elect⁹ a collegio vel vniuersitate vel deputat⁹.

Si sacerdos

Ca

per superiores habz iurisdictionem ordinarij
in illos de collegio. licz iste platus subit epi.
Sdm e qz isti plati qui psumt collegio vel ali
as hnt iurisdictionez. puta ex psumtione pnt ex
cicare sibi subiectos sz nō anathematizare.
Et nota fm doc. qz cessante psumtione isti qui
sunt de collegio ecclesiastico. licz subit eoz p
lato inferiori. vtpura pposito eccelle collegia/
te. tñ in criminalibz corā solo epo sunt puenien
di. xvi. q. ij. c. vltis. in fi. Et in civilibz si pueni
rent corā epo nō pnt declinare suā iurisdictione
nē. qz epus cōcurrit cū istis inferioribz platis
in iurisdictione. 7 loc^o est pueniendi nisi aliud indu
cat psumtudo. Et nota vñ fm Ab. qz null^o
circa epm de iure cōi bz territorij in dyocesi.
vñ corā dyocesis ē territorij epi in spūalibz.
xvi. q. vii. c. oēs basilice. Et quo infert qz si de
ritus delinquit in monasterio alicui^o abbas
nō subijci^o rōne criminis iurisdictioni abbas. sz
epo loci. Nota glo. ij. in dict. c. que alle. ad h
qz excoicatio semp psumit iusta donec probe^o
trariū. hoc tñ intelligas nisi sit appellatū. qz
si sit appellatū ab excoicatioe licet appellatū
nō suspēdat excoicatioez. c. pastoral. de appel.
tñ suspēdit psumptōez iusticie. vñ optet qz su
pior pber eā iustā. deñ est notabile Inno. in
c. bone. ij. de postu. pla. qd est mōdo cōmen
dandū fm Ab. Et cōmenda etiā tanqz sing.
glo. fi. qz licz plati inferiores habeat iurdicti
onē in illos de collegio eoz. nō tñ eā obtinent
exclusio epo. sz accumulatiue ad epm. ex quo
infert fm glo. qz valet absolutio facta ab epo.
Nota qz si ex aliq causa differt pmissio eccle
sie. debz ibi poni yconom^o qñ supior nō pte
rectore idoneo puidere. text. ē in. c. cū vos. Et
quo notabil^o infert qz licz caplm nō succedat
in pte pferēdi bñficia spectantia ad collatōez
epi sede vacante. c. j. ne sede va. in vi. tñ ibi pōt
ponere yconomū fm Jo. an. in dic. c. j. Et di
cit Ab. hoc dicitū esse memorie cōmendandū.
Et nota vñ dicitū singla. Hosti. qz laycus
nō pte habere custodiā eccelle vacantis. nisi sit
pnuilegiat^o vel hoc habeat ex psumtione ap
probata p sedē aplicā. vñ cessante approbati
one pape nō valeret psumtudo. qd est multuz
notabile fm Ab. qz multi patroni eccllaz ser
uāt pcrariū. Si autē ē cleric^o patronus rōne ec
clesie ipse bz custodiā. nec est ponēdus ycono
m^o. Nota glo. ij. qz quotidie allegat. Cum

querit nūquid patron^o pntando indignū sit
prinat^o ipo facto p ea viceptate pntandi. Et
videt^o deludi ptra glo. qz sic. qñ scietur fuit pñ
tar^o indign^o. p ter. alle. in glo. in. s. si qz ora
torij domū. Symuz ē qz docet. in hac materia
alle. illū rex. de iure ciuili. qz impator nō habz
patez statuēdi sup iuribz spūalibz nisi expse
approbet a romano pōnifice. p ea qz habent in
ecclesia scē marie. de pntu. Et p opinioe hui^o
glo. bñ facit glo. reputata sing. in. c. fi. de iure
pa. dñ dicit cū sit pena nō bz locū nisi in casu
bus iure expsis. Nota ex glo. penl. qz ter. in
c. qm. de iure pa. nō bz locū qñ questio iurispā
trona^o est inter epm 7 patronū. Nota etiā
ex glo. qz ad illū spectat custodia eccelle vacā
tis quibz ius instituēdi seu pferēdi. licz nō sit
epus. intelliget^o nisi patron^o sit psona ecclesia
stica. qz tñc ipse nō agit hñs ius instituēdi ha
bebit custodiā. vt pbat ter. in dic. c. cū vos. a
prrario sensu. Et putat Ab. qz ille qz bz custo
diā pte ibi de iure ponere yconomū. Et nota
fm doc. qz infra tēpus pñtū patrono ad pñen
tandū pte ibi epus ponere yconomū. qñ custo
dia eccelle spectat ad eū. Aduertat illi qz va
dāt ad pñfiozē vt expmāt pñtū cū oibz suis
qlitatibz qz habeat granare delictū. nā a/s nō
psequat^o verā absolutōez. vt notabil^o pbat in
c. ex pre. eo. ti. Et nota ibi glo. j. qz absolutio
nō tenet nō solū cū exprimit^o falsa cā. sz etiā cū
nō expsit omis cās ppter quas fuit excoicatio.
als absolutio nō pdest. Probat etiā illa gl.
qz a pluribz excoicatioibz pōt qz liberari vnica
absolutōe. dñ modo absolucōs hēat ptez iu
re ppro vel ex cōmissioe alioz. Nota etiā ex
glo. cū ibi notat^o p doc. qz si absolucōs intēde
bat absoluere etiā si cā expsa ē cōino falsa vñ
iusta tenebit absolutio. text. ē notabil^o in. c. ve
nerabilibz. s. vbi aut. d. sen. excoi. in vi. No
lo tibi dicere vñ pulcrū casuz 7 sing. Tu de
bes scire ex quo cā est cōmissa delegato ē exem
pra a manibz ordinarij. vñ nō pte ordinari^o se
intromittere. c. studiū. de offi. leg. Hoc sin
gultū limita nō pcedere vbi nutrit^o pñtū ex ne
gligētia seu malicia delegati. text. habes sing.
in. c. significauit. eo. ti. Et nota vñ dñm sing.
Hosti. qz si tractat^o de pctō mortali nō tenet oz
diari^o obedire pape. p qz facit notabile dicituz
Jo. an. in. c. si qñ. de rescrip. Et ideo dicit sin
gult^o Inno. in. c. inqñsio. de sen. exco. qz pape

A 9

Ex parte

Significauit

non est obtpandū qñ ex suo mādato presumi-
tur malū futurū. ideo lex principis nutriendi
petm qd nō p p pncipē remitti nō est a sub-
ditū recipiēda. de q p Bar. in. l. i. c. si con. ius
vel vi. publi. in. l. omnes ppli. ff. de iusti. z iur.
Quanto **¶** Nota glo. q sp alle. in. c. qñto. in v. si plati.
cū querit de pte abbatis i monachos. z sunt
opiniones. Sz ptes pcludere fm glo. z aliqs
doct. q pmo loco dñ adiri abbas. z correctio
pmo loco spectat ad eū. sz si eēt crime qd req
reret depositōez. tñc nō abbas sz eps cognosce
redz fm Alb. in. c. cū ab ecclia. h. co. n. l. Et
nota q si monach⁹ est in studio d licētia abba-
tis z ibi ptabit p necessitate studij p pueni-
ri corā ordinario loci postq abbas ē absens
fm doc. l. Et nota glo. in. c. q resistit. xi. q. iij. q
monach⁹ tenet magis obedire abbati q epo.
Ad vīpīendā **¶** Nota q excoīcat⁹ in vna diocesi. ē excoīca-
tus in toto orbe. vt pbat in. c. ad repmēdaz.
q excoīcatio afficit psonā z eā sequit quocū-
q se vtr. sicut lep leprosus. glo. ē in. l. frater. a
fratre. ff. d. p d. i. inde. Et idē fm Ab. i omī snia
corpis afflictiua. Et tu adde glo. in. c. placuit.
xviij. dist. q d q excoīcat⁹ in vna ecclia nō est
excoīcat⁹ in alia. sz illa glo soluit. vide eā. Ad
de etiā glo. in. c. quisquis. iij. q. v. in v. coīcet.
z facit qd nō. Bar. in. l. q vltio. in pñ. ff. d. pe.
l. Dolo nbi dicere vñ pulcrū dcm. tu debes
scire q qñq absoluit aliqs pstita iuratoria
cautōe vt in dic. c. ad repmēdā. hoc intellige
qñ sit talis psona q de ipsi iuramēto sit cōfi-
dendū. als dñ exigi ydonea cautio. Itē ē fm
gu. dic. Vin. qd multū extollit Ab. Sz pona-
m⁹ q absolut⁹ nō vult satisfacere put iuravit
in absolutōe. nō reuocidit ipo facto in excoīca-
tōez. sz dñ de nouo excoīcari. Fallit in casibus
qui ponunt in. c. eos d. d. sen. excoī. i. vi. l. No-
ta etiā glo. in v. suspēdat. q ponit rōem qñ ex-
coīcatio nō suspēdit p appellatōez. Sz dic me-
li⁹ put habet in. c. pastoralis. d. apel. l. Vult
etiā glo. q snia excoīcatōis nō trāsit in re iudi-
catā quo ad effectū irretactibilē. vñ posset re-
tractari etiā post mille annos. qñ in quacūq
hora ingemuerit pctōr zc. Sed quo ad alios
effect⁹ trāsit in re iudicatā sicut alie snie. dñ em
appellari infra. x. dies. als em nō audit appel-
lādo excoīcat⁹. glo hēs hic singlī notandā. q
post. x. dies audit excoīcat⁹ p viā qñle. nō per
viā appellatōis. Et ex hoc inferas q si eps tu/

lit sniam ad pctōez alterius subditi. nō pōt
excoīcat⁹ post. x. dies qñle pponere apud ar-
chiepm. qz archieps nō est iudex in subditos
epi reguli. nisi p appellatōez. vt in. c. pastoral.
h. co. n. Itē infer q sup eo sup quo fuit excoī-
cat⁹ nō audit post. x. dies. trāsit em quo ad il-
lū effectū in re iudicatā. Videt em acquies-
se snie nō appellādo. Et licz appellatio nō sus-
pēdat in snia cēsure. opat tñ effectū deuoluti-
uū. qz deuoluit cām ad supiorē ad quē als nō
poterat ire citra appellatōez. l. Et nota ex pōi-
ctis z ex glo. sin. q a sentētys q nō trāseūt in
in re iudicatā. dñ nihilomin⁹ appellari infra. x.
dies. als nō audit qz p viā appellatōis. sz p
viā qñle qd ē singulare fm Alb. l. Nota etiā si
nē gl. fi. q pbatōes recepte ad vñū effectū fū-
dē faciūt ad aliū effectū inter easdē psonas. de
quo p Alb. in. c. venies. ij. de testi. l. Mo. vñā
reglāz in. c. duo simul. q quēadmodū se hñt
subditi epoz ad archiepm. ita se hñt subditi
archiepoz ad patriarchā. Et scias etiā qz illo-
ter. q patriarche nō hñt plures iurisdicōes
q archiepi z epi nisi qñtenus in canonib⁹ caue-
tur expressus. ē em eoz dignitas maior. c. anti-
qua. de pñi. l. Nota vt bñ intelligas p ea q
habent in gl. q pscriptio nō causat ex solo tē-
pore nec pñtēdo. sz ex negligētia dñi z pos-
sessione possidētis accedēte iuris dispositōe.
Consuetudo vero causat ex tacito cōsensu. z
sic pñtēdo tēpus nō inducit pñtēdoz
vel pñtēdoez. Vñ vbi pñtēdo vel pñtē-
prio nō hñt suos comites non pōt induci. z sic
loquūtur pñtēdo allegata in glo. l. Nota glo.
in v. speciali pñtēdo. q papa pōt detrahe-
re iuri vñ ecclie z dare alteri. Sed glo. xij.
dist. c. i. vult q sine causā papa hoc nō dñ fa-
cere. Ad idē glo. x. dist. c. i. z cū istis glo. tran-
sit Ab. Si tñ papa faceret tollerāt in ecclesia
militati. Sz tu adde glo. in. c. pñtēdo. x. q.
iij. que dicit q papa potest auferre pñtēdo
vñ ecclie z dare alteri. z in. c. p pñtēdo. pñtēdo.
l. Scias q nō solū qñ archieps ē impedit⁹.
sz etiā p libito volūtat⁹ pōt cōmittere pñtēdo
tōez sui suffraganei alteri. ter. ē cū ibi notatis
per doct. in. c. qd sedes. l. Et nota ex glo. i. q
de iure canonico pñtēdo delegari omīa que sunt
meri imperij. cui adde glo. in. c. in archiepa-
tu. de appto. in. c. illud. xij. q. iij. glo. nota-
bilis i. c. pñtēdo. x. dist. l. Et vt bñ intelligas

in canonista scias qd meruz imperiū est iuris/
dictio que exercetur officio iudicis nobili pub/
lica utilitatem respiciens. Imperiū mīrū est
iurisdicatio que exercetur officio iudicis nobili
privatā utilitatē respiciens. Scias etiā qd est
duplex officiu iudicis. nobile. et mercenariū.
Nobile ē qd nō deseruit alicui a cōdi. s; iudex
ex se procedit. Mercenariū vero dī qd deseruit
a cōdi intencate p partē. de quo habet in. c. ij. d.
offi. iudi. Et scias i hac materia tres reglās.
Prima ē qd ea qd expediunt officio iudicis no/
bili et ad publicā utilitatē dicunt meri impij.
Secunda reglā ē qd ea qd exercent officio iudicis no/
bili ad utilitatē privatā dicunt meri impij.
Tercia reglā ē qd ea qd exercent officio iudicis
mercenario ad utilitatē privatā sunt simplices
iurisdicōis. Et de hac materia pulcre et late p
Bar. in. l. impij. ff. de iurisdic. om. iudi. Et
nota qd de iure canonico magis cōis opinio
qd cā meri impij possint delegari. licet sit aliud
de iure civili. Fallit tñ i casu absentie. vbi op
teat necessario iudice ordinariū alibi pfecta.
idē si iudex ordinariū ē et detent infirmitate. v/
et occupat arca cās multas siles ita qd nō pos/
set oib; intēdere. vbi tñ habet i. l. j. vbi p doc.
ff. de offi. eius cui. man. ē iurisdic. Et qd de iur/
recandico cā meri impij possint delegari. ad
de glo. in cl. j. de offi. dele. Bar. in. l. nec. de/
q. s. vbi de cōdi. ff. d. offi. pco. et lega. p Bal. i.
l. j. C. vbi d. cri. agi op. in. l. a iudice. C. d. iudi.
Nota etiā qd cōiter claudit qd delegat pūm/
cipis possit subdelegare ea qd sunt meri impij.
etiā de iure civili. de qd in. l. vnica. in fi. C. q. p
sua iurisdic. Et dū dē est qd ex cā de iure cui/
li pnt delegari qd sunt meri impij. Intellige dū
mō nō pcedat ad vltimū suppliciu. vel mēbri
absolūtiōē. Et Bar. in. l. j. vult qd delegat
quo ad cognitōē. nō qd ad executōē. de quo
ibi p doc. Et nota qd epi et superiores hnt ea qd
sunt meri impij. c. j. hoc eo. ti. Inferiores autē
prelati reguli de iure cōdi nō hnt qd sunt impij.
nisi forte ea qd sunt de minori et minimo impio.
vel iure cohercere. Nā impij meri distigui
tur sex modis vt declarat Bar. i. d. l. impij.
Itē pnt excoicare et excoicatio ē meri impij.
notat Inno. in. c. trāsmis. d. elec. Et si exer/
cet in fauorē privatū erit mīrū impij. Prela/
ti tñ reglāres cognoscūt de crimib; ptra subie/
ctos. dūmodo nō pcedat ad depositōē de q

dē est s. Notater. qui sp allegat in. c. pa. pastoralis
storal. qd archieps est iudex ordinariū oim epo/
rū sue pūicie. Nota tñ qd nō pōt archieps
pcedere ad depositōē epoz qz illa ē reseruata
soli sedi aplice. c. ij. de trāsla. plato. S; in cri/
mib; pūis pōt cognoscere et ipos punire. v. i.
c. la. de sent. excoi. Jo. an. i. c. v. litigātes.
de offi. ordi. in. vi. De cā vero ciuili indifferen/
ter cognoscit qñ subdit epī puenit epm. sed si
epī vult puenire suū subditū eligunt arbitri
auctoritate iur. ter. ē singla. in. c. si cleric. xi.
q. j. Tu debes scire qd vna reglā que dicit
sic. si vinco vincentē te. g. vinco te. c. auctori/
tate de pcel. pben. in. vi. l. d. accessiōib; ff. d. di/
uer. et tēpo. pscript. Ita fallit in archiepo. qz
in epīs exercet iurisdicōē. s; in subdit epoz
nō. nisi in casib; exceptis. vt dic. c. pastoral. Et
quō itelligat ista reglā vide oim p Bar. i. d. i.
l. de accessiōib; et lat. in. l. claudi. ff. q. portio.
in pigno. habe. Nota gl. j. vsq; ad finē qd est
nota. et pclude qd cū prelat; hnt iurisdicōē
de iure cōdi. pcurrit eps et est loc; puenitioni.
Et nota singlarē glo. qd inferior prelat; pōt p/
scribere iurisdicōē epalez in aliq pre dyoce/
sis. S; tñ querit nūquid in dubio videat p/
scriptū nō excludere ad epm. s; vt quilibz pos/
sit exercere et locus sit puenitioni. Et Hostie. et
Jo. an. tenet qd videat p scribere accumula/
tue. S; videt glo. hic in oppositū p m Alb. Et
intellige istā questioē qñ eps tacuit. et nūquā
ptra dicit currete pscriptiōē. Et Ab. tenet
opinionē glo. dicit tñ qd forte in practica ser/
uaret dictū Hostie. et Jo. an. Nota glo. h. et
ex ea et ex dicto Inno. nota qd quāuis aliq sit
bon; et iustus. nihilomin; est supposit; iurisdic/
tōi superioris. licet in eū nō cōpetat exercitium
iurisdicōis. Et nota glo. que ponit casus
spēales in quib; archieps h; iurisdicōē in sub/
ditos suffraganeos. Cui adde glo. ix. q. iij. in
summa. Et dū glo. vult qd vbiq; eps ē negli/
gēs in eo qd facere d; succedit Archieps. ad
idē glo. ix. q. iij. in summa. et in. c. j. de sup. negli.
in. vi. Hostie. Jo. an. et Cal. Dicat qd mlti do/
cto. quos refert Alb. tenet ptra ratiō quos ipse se/
quit dicēs qd opinio glo. et sequariū nullibi p/
bat. qz ter. in. c. cū scim. ix. q. iij. loquit solum
in casu illo. Nō ergo sequit idē d; esse in quo
libet casu negligēcie. cū sit regula in ptra ratiō
in h. c. pastoral. qz solū in casib; exceptis archi

episcopus habet iurisdictionem. preterea ille
ter. disponit etiam q episcopus suppleat. sz eet
falsum dicere q in omni alio casu suppleret. Et
tert. in dict. c. j. vbi dicit q episcopo excoicato
vel suspeso propter delictuz suu archiepisco/
no succedit iurisdicte. L Nota tame q ar
chiepiscopus punit delicta notoria totius p
vintie. c. j. s. notoria. de celi. in vi. Et nota fm
Hostien. q si episcopus dubitat de decisione
alicuius cause. potest remittere causaz ad archi/
episcopuz. Et idem si episcopus recusat. pot
illaz cam ad archiepiscopu remittere. de quo
in. c. cu speciali. de appel. 7 cu visitat prouin/
cia potest audire p fessiones 7 impedere abso/
lutione. c. fi. de censi. in vi. Et nota vna con
clusionem que magis cõter tenet q si vltra ca/
sus exceptos archiepiscop excoicat vel absol
uit subditu episcopi. q non tenet excoicatio
nec absolutio cu no habeat regulariter in eos
iurisdictione. Et ad illud qd dicitur e s. q epif
cupo negligete succedit archiepiscopus. Vi
cas q tuc archiepiscop poterit cõpellere epif
copu vt exequat officiu suu. Nota q si de/
legatus pape aliquẽ excoicauit no potest ordi
narius illu absoluerẽ etia si vult satisfaccere. sz
debet recurrri aut ad successores. aut ad maio
re puta papaz. vt pbatur in dic. c. s. preterea.
Ex quo inferas q ab excoicentide lata per pa
pam nemo absoluit nisi papa vel eius success
for. Et p hoc habes pulchra declaradem ad
ter. in. c. nup. d. senten. excoi. quia intelligitur
de excoicatione lata per constitutione. L No
ta glo. in ver. preter q in mortis articulo. quia
ad eam quotidie fit remissio. Et vult q layco
si licitũ confiteri tempe necessitatis. sz layc
no potest absoluerẽ vel ligare. p qua opinide
est optimus tert. in. c. que penitet. de pe. dist.
j. vbi dicit beatus Augustinus. q per talem
confessionem talis pfitens est dignus venia.
Et audiui semel quendam excellentissimu the
logu adducenre Scoru deridentẽ hoc. si istu
fuisse dicitur glosatoris posset derideri. Sed
postq est dictu diuini doctoris Augustini.
no video quõ Scorus illu derideat. L Et q
quilibet sacerdos potest absoluerẽ ab excoica
tione quando quis est positus in piculo mor
tis. glo. tangit hic quando quis dicatur con
stitutus vt possit absolui. Et concludẽ breui
ter q semper debet considerari veruz verisimi

liter immincat periculũ mortis. Et dicit Mo/
stien. quem sequitur Abb. q mulier pregnas
dicit esse in periculo mortis tẽpore partus. vt
possit absolui. L Nota glo. penult. q nullus
in possessione in reali prescribit cõtra reum.
7 q iudicis decretum dat sibi titulu prescribẽ
di. L Et nota vnu pulchru dẽm Specu. quod
sequitur 7 refert Abb. in dicto. s. preterea. ad
finem. q quilibet prelatus habens iurisdic/
onem potest alteri etiam non subdito stipula
ri quasi sit publica persona. L Nota vnu tex.
qui quondie allegatur in. c. licet. q supior scri
bendo iudici inferiori vt procedat contra sub
ditos seu vtfaciat id ad quod alias tenebat.
non dicitur facere eum delegatu. sed potius
dicitur excitare officium suuz ordinariuz. qd
limita non procedere quando mandaret ha
benti potestatem. qui non tenebatur illud fa
cere ita precise vt mandatur tunc videtur euz
facere delegatu. tert. habes notabile cu glo.
in. c. cu aliquibus. de rescrip. in vi. Et conclu
de in hac materia sic. q vbi a pponitur in man
dato aliquid quod non spectat ad ordinariũ
potestatem. videtur mandator illum facere de
legatum. vt puta si in rescripto apponat dau
sula appellatõe remota. 7 erat talis causa in
qua appellatio non erat a iure remota. Et sic
concludas q ex circũstantijs debet deprehen
di. vtum voluerit eum facere delegatum an
excitare officium suum ordinariũ. Et quõ co
gnoscatur iudex ordinariuz a iudice delega
to. 7 quis possit dare iurisdictionem. vide p
Bartho. in. l. more. ff. de iurisdic. om. iudi. in
l. ambiciosa. ff. de decre. ab ordi. facien. in. l. fi.
C. vbi 7 apud quez. per Bal. in. titu. de dele
gato. in additionibus Specu. vbi etia tangit
q si iudici ordinario cõmittatur q summarie
procedat. efficitur delegatus. de quo per An
ge. in. l. j. s. si quis ita. ff. de verbo. oblig. L Et
quia tex. in dict. c. licet. tractat de materia cor
rectionis a qua regulariter non licet appella
re. Dolo tibi adducere vnu dictum singula
re Hostien. q est legitima causa appellandi.
si superior corrigens laborat eodem crimine
pari vel maiori notorio. Et hoc dicitur sequi
tur cõter doctores. licz Abb. aliqua pungaẽ
in contrariuz. allegat Hostien. tert. in. c. iudi
cet. iij. q. vij. 7 Abb. allegat in ptranu Graci
anũ. iij. q. vij. s. fi. Sz forte potest dici q licz

teneat iudicium, tamen ista est iusta causa ap-
pellandi. *[Nota glo. ij. quare clerici q̄ nō sunt
alicuius religionis dicunt seculares, participant
em̄ de religiosis, et in hoc respectu appellant se
clares, nō tñ sunt vere et p̄prie seculares, et cap-
pellatiōe seculariū nō veniunt clerici. Et in vi-
de glo. in. c. accusatus. in glo. penul. de hereti.
in vi. q̄ appellatiōe seculariū gñaliter facta ve-
niunt tam clerici q̄ layci. Nota ter. in. c. irre-
fragabili. in prin. q̄ p̄tra correctiōes et mortu
reformatiōem nulla potest p̄suetudo allegari,
facit qd̄ habet in. c. cū decore. de vi. et honest.
cleri. appellat tamē ab istis si modus excedat
verbi. Valer tamē consuetudo in quāvis est
potestatis trāslatiua, vt quia deuoluit p̄tates
ad aliū sup̄iorem, vt in. s. excessus. Et p̄stus
s. volo tibi dicere vñ pulchriū dicitur ad qd̄
diligenter aduertat illi p̄lati qui p̄scripserunt
p̄tra ep̄os qz videt acquirere iurisdicōem in
quantū est sollicitus et vigil in ea exercenda.
Sed data ip̄ius negligētia potest ep̄iscop⁹ suā
iurisdicōem generale exercere, qd̄ est singulr
notandum. Et potest etiā allegari tex. multum
notabil in. c. ceter. de iudi. Et nota etiā p̄o-
pter ea que dicta sunt s. in. c. pastoral. q̄ i du-
bio inferior p̄scribēdo p̄tra sup̄iorem vel par
p̄tra parem videtur p̄scribere iurisdicōem ex
clusiue ad ip̄m sup̄iorem, vt probatur in dic.
s. excessus. licet aliqui intelligat̄ text. q̄ ita fu-
it ibi p̄scriptū. Nec tradas obliuioni practi-
cā que colligit̄ ex illo tex. puniendi inferiores
de negligētia debet em̄ sibi statui termin⁹ p̄
sup̄iorem ad actum faciendū, quo elapso po-
terit supplere sup̄ior. Probat etiam ille text⁹
q̄ vniuersitas potest p̄scribere iurisdicōem
in singulos de vniuersitate. Et q̄ ip̄m colle-
giū potest p̄ se exercere hanc iurisdicōem, ex
quo inferitur q̄ cum caplm̄ succedat in iurisdic-
tione sede vacante nō tenetur p̄stituere vica-
riū, sed potest p̄ se exercere iurisdicōes, est tñ
utile q̄ p̄stituatur fm̄ Hostien. propter difficul-
tatem et iurisdicōem. Nota ex fi. glo. in. v.
per capitulū, q̄ ep̄iscopus debet de iure requi-
rere consiliū capituli nō solum in iurisdic-
tione ad eum spectāte iure naturali, s. etiā in ea
que deuoluitur ad eum per negligētiā infe-
rioris qui p̄scripserat contra ep̄iscopū. Sz
ego allego glo. in p̄tariū in. c. ne p̄ defectu.*

in ver. consilio. in fi. de electi. *[Vidi qñq̄ ali-
quos officiales ep̄op⁹ qui se reddunt faciles in
correctione excessuū, s. s. imponit penā pe-
cuniariā. Sz caueat qz oritur p̄sumptio con-
tra eos q̄ correctiōem faciāt p̄pter questus pe-
cunie nō p̄pter deū et iusticiā vt notabit pro-
batur in dic. c. s. ceter. et ideo seruent consiliū
Hosti. qui dicit q̄ si officiales vidēt illā penā
magis timere q̄ sp̄iales poterūt illā impone-
re. Sz nō debet illā p̄uerrere in utilitate pro-
pria, s. in vsus p̄ios nisi euidenter indigeat. Et
sic p̄o intelligit̄ ter. in. c. dilect⁹. h. eo. ii. Et fa-
cit qd̄ habet in. l. ij. C. de mō multa. q̄ lex p̄-
bat q̄ iudici nō applicat multa, de q̄ p̄ Alb. in
c. licet. de pe. Tu iam habuisti q̄ si ep̄s hz
cām p̄tra subditū suū eligunt arbitri. ter. c. nō
ta bit in. c. si cleric⁹. xi. q. j. p̄t tñ ep̄s p̄uenire sibi
dictū suū criminalr et ciuiler corā p̄silio p̄uinci
ali cui p̄est archiep̄s, s. non corā archiep̄o so-
lo, de m̄ ē notabile Vin. in dict. s. ceter. et seq̄
tur Alb. Tu etiā habuisti q̄ iurisdicō de le-
gata expirat p̄ morte delegat⁹, h̄ teneas esse ve-
rū qñ fuit data ab hoīe. Sec⁹ si ē data p̄ viam
legis, vt notabit p̄bat in dicto. s. ceter. fm̄
Anto. et Alb. q̄ lex nūq̄ mort⁹ s. p̄ loquit̄. l.
arriani. C. debere. Et hoc facit ad statuta fm̄
Alb. p̄ que qñq̄ cā delegat̄ alicui vt p̄ mortem
statuentiū nō expiret delegatio. Nota tñ fm̄
glarē limitatōem ad text. in dict. c. si clericus.
fm̄ glo. pe. quia nō procedit in causa crimina-
li, quia tunc ep̄iscopus debet cōuenire subdi-
tū vel corā papa vel coram cōsilio p̄uinciali
vt dictū est. Probat etiā singl̄ glo. q̄ quēad-
modū arbitri vultarij nō possunt cognosce-
re de causa criminali, ita nec arbitri iuris. Et
ideo si statutū dicit simplr q̄ inter attinentes
compellat iudex pres ad eligendū arbitros,
non debet statutū intelligi de causis crimina-
libus criminalr mort⁹. Quēto interdicitur
p̄p̄us alicui ciuitatis, vtū intelligant̄ inter
dicti forenses qui ibi habent domiciliū. Et re-
spondeo q̄ sic, quia rōne domicilij efficiuntur
de populo, vt notabit p̄batur in. c. quomā
in plerisq̄. Et in aucten. de questore. in prin.
Ex quo infer Alb. q̄ si rep̄salie eēt inducte
p̄tra florentinos nō debent extendi ad florenti-
nos habētes in alia ciuitate domiciliū, quia
sunt de p̄p̄o illius ciuitatis, et materia rep̄sa-
liarū est odiosa, alle. Barto. in. l. p̄uinciales.
A iij*

Quomā in
plerisq̄

ff. de hbo. sig. Sz addetu q Bar. ibi non vi-
detur ita decidere. put allegat Alb. sed remit-
tit se ad tractatū reprefaliar. Sz Jo. de imo-
la. in rubri. ff. solu. mat. dicit q si reprefalie
sunt pcesse ptra perusinos. poterit capi peru-
siu nō habitās perusij. q alle. Bar. in dic. tra-
cta. qd tñ ē vey si p se vel aliū subeat munera
perusij. als sec. et ista videt cōis opinio. Sz
si perusiu habitaret in loco a quo pcesse sunt
reprefalie nō possz ibi capi Bar. in dic. tracta.
et p moder. in dic. rubri. Et de materia late p
Bal. in auctē. et oino. C. nesi. p pa. p Jo. an.
in addi. Specu. in rubri. de iniur. et dam. da.
¶ Si aliq̄s interrogaret te vbi habes casuz in
quo eps teneat sibi pstituerē vicariū aliū ep̄m
Dicas q est in dic. c. qm̄. ex quo fm̄ cōem intel-
lectū habes duos casus singlares. Prim⁹ est
q quis creat eps absq̄ ep̄atu. Scōs ē qz eps
est vicari⁹ et subiect⁹ alterius ep̄i. Et querit
Alb. an extra istū casuz teneat eps sibi pstitue-
re vicariū. et dicit q de hoc als fuit interroga-
tus et pcludit q sic. Adducit text. notabile in
c. in noua. xvi. q. vij. Et etiā qz iura tractat de
vicario ep̄i tanq̄ de officio ordinario et perpe-
tuo. Et ideo hoc fuit inductū qz eps solus nō
pōt oib⁹ puidere qntūcūq̄ sit diligētissim⁹
Sz aduerte q ille text. in dic. c. in noua. nō p-
bat hoc sz loquit de yconomio. Sz ponam⁹
casuz q possibil⁹ est. ergo admittēd⁹. q eps p se
possit puidere. cur dicem⁹ hoc casu q cōpella-
tur. Vt dicam⁹ q qñ ē valde difficile q eps p
se solū possit puidere. vt qz hz diocesim lataz
tūc cogat. sz si cessat ista rō. tūc sec⁹. Quid em̄
si ē paup̄ eps et strictā hz diocesim. pterea post
qz cogit in casu dic. c. qm̄ in plensq̄. qm̄ alijs
nō cogit. Et subdit Alb. q practica puidēdi
erit ista. qz si eps erit nggligēs in pstituēdo si-
bi vicariū. archieps statuet sibi terminū ad cō-
stituēduz. quo casu elapso terminio. puidēbit ip-
se archieps. c. cū sum⁹. ar. q. iij. iūcto dict. c. in
noua. Et agit Alb. hic nūquid papa possit p-
uidere dispēlatiue vt duo ep̄i sint in eodē ep̄a-
tu oino pares. Et allegat text. singla. qui vide-
tur velle q sic. in. c. nō auctē. vij. q. j. Et putat
Alb. q papa h possit facere ex cā. nam olim in
primitiua ecclia oēs ep̄i regebāt ecclias i cōi.
Et hoc facit ptra Andre. Barba. qui p̄suluir
q papa Eugenius nō potuit creare vicariuz
gnalez qui p̄sset solū illis de obseruātia de or-

di. minorū vltra ministruz generalez qui solū
p̄sset illis qui nō essent de obseruātia. Et sic
posuit duo capita in religione sancti Frāscisci.
qd est ptra institutōz ip̄i sancti. qui voluit q
tñ vn⁹ esset minister qui oib⁹ p̄sset. et sic ē
positū scisma in religione sancti Frāscisci. qd pa-
pa facere nō potuit. Sz videt cōcludendū q
potuit facere ex cā de qua in priuilegio p̄tinet.
Et si hoc nō potuit facere et alterare in hoc ca-
su institutōz sancti patris Frāscisci. ergo nec
etiā in alijs casib⁹ potuit. Et tñ videmus q
in multis est dispēlatū ptra reglaz ipsius qui
nō fecit nisi vnā reglam. Nam videm⁹ in eadē
religiōe diuersos modos viuēdi qd nō potest
esse sine scandalo. et murmure pploz. et tñ hoc
factū est dispēlatū ep̄a p fieri potuit. Ergo
etiā in hoc casu potuit Eugenius ptra reglaz
sancti Frāscisci. qz fm̄ diuersitatē temporuz
statuta mutant humanā. c. nō debet. de con-
sangu. et affini. Hoc volui dirissem incidenter.
qz qñq̄ sui requisit⁹ vt p̄sulerē ptra illos de ob-
seruātia. sz nunq̄ fecissem postq̄ cōscientia
mea dictat ptra riu. Sz tamē de tertia regu-
la sancti Frāscisci. nec est opus q in hoc me
summittā determinatōni sancte matris ecclie.
qz iam ecclia hoc determinauit et iam p mul-
ta tempa p̄scriptōem inducentia. sunt fratres
de obseruātia in possessione eligendi sibi vica-
riū generalem. imo fortius est q papa dispen-
sat q sint duo capita in eadē dyocesi. qz q di-
spēlat q sint duo capita in religione sancti Frā-
scisci. vnū qd p̄sit illis de obseruātia. aliud qd
p̄sit alijs. Sz in primo casu p̄t. dic. c. nō auct.
ergo etiā in isto. Impugnat etiā p̄fat⁹ doctor
illud priuilegiū. qz Eugenius nō habuit cōsen-
suz cardinaliuz. Ista est vna fantasia qz ipse
p̄suluir ptra riu vt habet in suis cōsilijs. et ego
dixi multa in libello meo de potestate pape et
imperatoris. Et nota glo. singla rem in dic.
c. non auct. qz nō p̄t creati duo summi pōnti-
ces. quia hoc esset ptra articulū fidei. ¶ Nota
ta q nō solū p̄dicatio est vtilis. sed necessaria
populis vide pulchrū text. in. c. inter cetera.
¶ Nota etiam ex illo text. q in p̄dicatōe ma-
gis est attendenda vita q̄ scientia. quia lōge
plus proficit p̄dicatoz exemplo q̄ hbo. Et
ideo dicit notabiliter text. in. §. illud. in phe-
mio digestoz. q oportet prius animas deint⁹
de linguas fieri eruditās. Et barbar⁹ Hiero-

nymus ad nepotianum. Non pfundant opera
sermonē tui ne dū in ecclesia loqueris ta actus
quisq; intēat cur q; dicit ipse nō facis. accusa
re auariciā. etia; latro pōt. Et ad Titū sic in/
quit. Sacerdos os eū mēte pcorde. L. Pro
bat etiā rex. ille q; in ecclesijs cathedralib; et col
legiatis nō debet institui viri indocti. s; docti
et instructi. qd tū mīne seruat. [Nota ex gl.
fi. dicitur inter legatū cesaris. et legatū pape.
q; legatus cesaris mittit expēsis fisci. s; lega/
tus pape. pcuratur a clericis subditis. Et di/
cit Hosti. q; eccle. Roma. excusat necessitas.
q; nō possit offit; providere. L. Et vult etia;
Hosti. q; ep̄s mittit legatū ad aliqua loca de
bet. puidere ipse illi de expēsis. Hoc tū dicitur
limitat Alb. ut nō procedat qn̄ expēsa est gra
uis et mitteret pro cōi negotio. nam tūc potest
petere ut subditi tribuant. **S**cias q; ep̄s
vltra iura ep̄alia que sunt in iure expēsa nō
potest aliquid petere ab ecclesijs sibi subiectis.
Vnde nō potest petere a clericis aliq; seruicia
que nō sunt in iure expēsa. Nec etiā pōt im/
ponere aliquā collectā clericis nisi instaret ali
qua causa rōnabilis et manifesta. nam tūc po
test petere charitativū subsidii. ut ista habent
tur in. c. cōquerēte. eo. ti. in. c. cū aplis. de cen
si. [Et nota q; licet capelle et ecclesie seculares
subiecte monasterio de iure speciali teneantur
ad onera ad que tenent alie ecclesie seculares.
ut in dic. c. cōquerēte. Secus si essent capel
le regulares. ut q; inhabitāt ibi monachi tūc
tales capelle gaudēt privilegio monasterior.
q; monasteria dicunt fm Alb. allegantē Jo.
an. in. c. j. de preb. in vi. et Jo. de ligna. in de.
j. de excessi. prela. L. Et si tu vis scire iura ep̄a
lia ad que tenent ecclesie dyocesis. vide text.
cū ibi notatis p docto. in dic. c. conquerente.
L. Et nota q; vniq; dicat ibi q; omnia sacramenta
recipiunt ab ipso ep̄o. nā quilibet de dyocesi
debet p sacramentis recurrere ad ep̄m vel ad
propriū prochiānū. ep̄s etiā pcurat cū quoli/
bet presbytero prochiāli dicat Hosti. et bñ fm
Alb. q; caueat sibi abbates et canonici ecclesia
et cathedrali et alijs rectores ecclesiarum qui im/
mediate subsunt episcopo ut ad eū recurrant
in p̄fessionibus. nam ab alijs nō possunt ab/
solui cū a iudice nō suo absolutio facta nō te/
neat. c. omnis vtriusq; serus. de peni. et remissi.
Dicit tñ q; non vult damnare eos qui haec

nus non seruauerunt qui mortui sunt. sed res
linquit eos diuino iudicio. [Et nota fm Ho/
sti. et Alb. q; nō valz p̄suetudo ut q; possit sibi
ad libitū eligere sacerdotes. Hoc tamē limita
non procedere si cōsuetudo haberet ut alijs ex/
stenti in dignitate vrpura archidiacono vel
alteri prelato inferior fieret p̄fessio. tūc valet
p̄suetudo. quia iste noie dignitatis sue potest
prescribere hanc curā. et p̄p̄scriptionē effici/
tur proprius sacerdos. qd est notabile fm Alb.
[Nota glo. in v. solidos. q; in quantitate ca/
thedralici currit p̄scriptio. an aut possit pre/
scribi q; nihil debeat. vide p Alb. in. c. cū vene/
rabilis. de censu. et Alb. allegat glo. r. q. ij. c. j.
Sed tu adde glo. notabile in. c. quicūq; rvi.
q. vij. que dicit q; currit p̄scriptio in quāta
te cathedralici. [Nota etiā glo. in v. facultati/
bus. iūctam cū text. qualiter se habere debeāt
ecclesie in solutiōe procuratiōis tempe visita/
tiōis. nam debent soluere pensatis facultatib;
ecclesiarum. Si est ecclesia est multū tenuis ut
vix sufficiat ad sustentandū rectores nō debet
cōpelli ad aliquid soluendū. L. Et scias q; iura
ep̄alia de quibus in dic. c. cōquerēte. possunt
cōpetere ex p̄scriptiōe inferiori prelato. ex/
cluso episcopo fm doc. Requirit tamē scien/
tia episcopi qui hec iura possidebat. nā in istis
incorporatib; nō p̄ditur quasi possessio sine scia
possidentis. l. j. r. h. c. de ser. et aqua. et sic fm
Inno. si volo prescribere ius episcopi requirit
tur eius scia. de quo etiā p Inno. in. c. bone.
ij. de postu. prela. **E**t nota q; de iure cōmu
ni ep̄s visitat monasteria sicut ecclesias seclares
c. vtruxq; Nec v; secti adducere seclares. sed
solū duos aut tres ex canonicis. **S**cias q; d
lege dyocesana et d lege iurisdicciōis q; sunt di/
uerse tractat in. c. dilect. et ibi late p gl. ij. et
siliis glo. r. q. j. in summa. L. Et nota q; Inno. no
tabili tractat hanc materiam in. c. j. de sta. regu.
Et p̄clude fm eū q; vnica ē lex ep̄i scz dyocesa
na. sub q; cōprehēdit lex iurisdicciōis. vñ solū
in exp̄ssis a iure possum⁹ facere istā diuersi/
tate inter istas leges. [S; q; iure cautū est q;
monasteria nō subsunt ep̄o quo ad legē dyoces/
sanā. ut i. c. j. r. q. j. possum⁹ dicere fm Inno.
q; ea a quib; monasteria recipiunt a iure exēpta
sunt de lege dyocesana. reliq; vero spectabunt
ad legē iurisdicciōis. Et dicit Alb. q; ista do/
ctrina Innocēcij est melior et cōmuni⁹ theq

rica glo. 7 Alb. discurre per singulares casus qui videntur esse de lege diocesana. Et p hos casus videtur a quibus sunt monasteria excepta ab epō. Et primo cathedralicū ē de lege diocesana. p quo tex. multū notabit in fauore monasteriorū in. c. quā sit. xvij. q. ij. in fi. Scdō est debita ps oblationū de lege diocesana. Et h nota q hodie nō solū monasteria s; ecclie scilicet res nō tenent soluere aliqd epō de redditibus aut oblatōib; nisi in casib; iure exp̄ssis. de q in. c. pquerere. s. co. l. Et nota p declaratōe corū que dicta sunt in rubri. de his q sūt a pla. ad fi. q illa nō pcedūt in oblatōib; que fiunt monasterio fm Alb. in dic. c. dilect. Itē illa que ibi dicta sunt pcedūt q illa imago est infra prochia alicuius ecclie inferioris. Si at nō est in prochia alicuius. pmet ad ep̄m. sicut in si milit. in. c. qm̄. de deci. l. Et nota q oia mōa/steria tenent soluere decimā pdialū. nisi sp̄cia/liter sint excepta. vt habet in. c. ex pte. in. c. dilecti. de deci. de q p Alb. late in. c. nouū gen. de deci. Nota etiā q sicut q̄ta decimarū debet epō ab ecclia que p̄cipit decimā ab alijs. Idē est in mōasterijs si p̄cipiūt decimā ab alijs. qz forte habēt prochia. qz monasteriū p̄lm hñs nō exceptū. subest epō rōne p̄li quo ad vtrāq; legē. sicut ē ecclia secularis. dñm ē Inno. in. c. qd sup his. de ma. 7 obe. Fuit de mēte glo. in hoc c. dilect. in. ij. pte. Itē de lege dyocesana ē. vt ep̄s possit publicā missāz dicere in q̄libz ecclie sue diocesis. 7 ibi eligere cathedrā cā pdicā di 7 cās audiēdi. Inno. ad h allegat tex. in. c. luminoso. xvij. q. ij. p quē tex. Inno. ponit reglāz in quolibz monasterio. licz illerex. videtur al loqui in monasterio excepto vt ibi p gl. Sz ille tex. in nulla sui pte aperit q loquat de excepto. imo rō que ibi ponit in tex. pcedit quātū ad oia monasteria. Et Ab. tenet intellectū Inno. vt quieti viuat religiosi. Itē fm Inno. quē sequit Jo. an. charitativū subsidū ē de lege dyocesana. tñ multi tenēt 7 cōsulerūt q monasteria etiā excepta teneant ad caritativū subsidū. Pro quo ē bon? tex. iūct. glo. in cle. j. de excels. pla. de q p Ab. in. c. cū apls. de celsi. Itē est de lege diocesana vt p negotijs cōib; possit ep̄s mittere quēcūq; clericū ad curiā vlt ad aliū locū. nec p̄ clericū sic deputatū reluctare. Et p h tenet Inno. q mōachū nō p̄ ep̄s mittere sine p̄sensu abbat. Sz in p̄trariū al

le. Alb. tex. iūct. glo. in. c. quidā monachi. xvi. q. j. Dicit tñ q fauore religiosi p̄ teneri distictio Inno. ne de materia vagadi. aut monasteriū hz p̄lm. 7 tñ in p̄cernētib; curā p̄ mitte remonachū sicut clericū secularē. als sec. Itē est de lege diocesana vocatio ad exequias seu sepulturas. Itā in aliquib; locis ē de p̄suetudine q mortuo plato vlt sacerdote vocent oēs clerici ciuitatē ad exequias. ad istas aut nō cōpellunt venire religiosi fm Inno. in dic. c. j. Voluit etiā glo. in dic. c. dilect. Itē sinod. ē de lege diocesana. 7 sic abbas nō tenet ire ad sinodū ep̄i. de quo p doc. i. c. qd sup his. de ma. 7 obe. 7 ibi fit quedā distinctio. Itē est de lege dyocesana vt ecclie p̄tribuat cūz ep̄s vult ire ad papā. vel ad regē. vel ad palātū. Et nota h vltimū fm Alb. q ep̄s etudo ad p̄siliū pōt p̄teresse sibi a clericis. nā vadit p cōibus negotijs. Et nota singlt q p h tenet Inno. q monasteria nō teneant ad ista p̄tribuere. licz non videat p̄stere in ista opinioe. Sz q teneant dicit Alb. et adducit tex. in cle. j. de celsi. vbi tex. vult q ad onera cōia debēt religiosi p̄tribuere nisi sint excepti ex p̄uilegio sp̄iali vel alia legitima cā. puta p̄scriptiois. Et sic nota ex illo tex. iūct. glo. q valet p̄scriptio vt ecclia p̄cularis nō teneat p̄tribuere cū alijs ecclijs in onerib; cōibus. Sz nescio videre quōd tex. i. cle. j. p̄bet h. qz isto mō monasteria tenerēt ad oia iura ep̄alia. sz loquitur. ille de ecclijs acquisitis p̄ religiosos vt teneant ad onera p̄ illis ecclijs q solita erāt soluere añq; deueniūt ad religiosos. Itē hospitii 7 alia obsequia sunt de lege dyocesana fm glo. 7 Inno. in dic. c. j. Et sic monasteria nō p̄nt cōpelli p ep̄m ad hospitandū aliquē prelātū vel dñm. vel q p̄stet aliq obsequia. Et ex predictis habes vltimā materiā a quibus scz monasteria sunt exempta. 7 p consequens que sint de lege dyocesana. Et cōcludē q extra casus in iure exp̄ssos quicūq; dicit aliquid esse de lege dyocesana. 7 p cōsequēs monasteria nō teneri ad hoc. debz hoc p̄bare. Habes etiā cōcludere q reliqua sunt de lege iurisdictionis. Et nota fm gl. 7 Inno. q collatio ordinū. p̄secratio virginū. 7 ecclie az. 7 eo 7 q sunt ordinis episcopalis sunt de lege iurisdictionis. qd tamē intellige quatenus ista applicant ad psonam. qz tunc sunt iurisdictionis qz ep̄s nō potest ordinare nisi illuz in

quē habet iurisdictionē. Et si contrariū facit
licet imprimat caracter qz nō caret pte pfe-
rēdi. nō tū dat exercitiū. q. 9. p. totū. Et pu-
nit epus. c. fi. de tēpo. ordi. in vi. Et isto res-
pectu dicunt de lege iurisdictionis. aliter ista
nō pnt dici iurisdictionis. sz sunt ordines epalis.
Et ideo legat⁹ papenō epus nō possit ista pfer-
re qntū cuius habeat iurisdictionē ampliores
epo. Et vide tex. in. c. aqua. de pscra. eccl. vlt.
alta. ¶ Nota tex. in. c. glo. si in. c. graue. q. sen-
tētia etiā censurē lata in exēptū. ē ipso iure nul-
la. Nam etiā exemptus si veller nō possit se ibi
mittere iurisdictioni ordinarij sine licētia pape
vel illi⁹ cui subest. c. significasti. de foro compe.
[S]z est quotidianū dubiū. nūquid exempt⁹
exēcat⁹ a iure in casu nō reservato pape pos-
sit absolui ab ordinario loci. Et pcludit q. nō.
z p hac pclusio ebñ facit tex. in. dic. c. graue.
Et tex. in. c. glo. nota. in. de. penul. de sen. exēcō.
qz absolutio nō pnt fieri a nō habēte iurisdictionē
in absolūendū. c. omnis vtriusq. secus. de
pe. z re. [E]t nota glo. in. v. corrigere sit parus.
z memorie cōmenda fm. Alb. q. ppter negligē-
tiā p̄lati immediati exemptoz p̄as nō deuolui-
tur ad ordinariū. sz ad supiorē illi⁹ p̄lati exem-
pti. Et sic si abbas exempt⁹ est remissus in cor-
rigēdo monachos suos p̄as nō deuoluit ad
epm. sz recurrendū est ad papā. [S]z dubitat
Alb. quid si papa dedit iurisdictionē alicui p̄la-
to inferiori circa aliquas ecclias z clericos eo-
rūdez nūquid data negligētia illi⁹ possit ordi-
narius loci pcedere. Et pcludit Alb. q. sic. p
tex. in. c. ceter. de iudi. z argumētat etiā a iur-
isdictionē quesita p p̄scriptōez ad iurisdictionē
quesita ex p̄uilegio. Et dicit q. c. i. dict. c.
graue. nō cauillādo. licz gl. suppleat maxime.
sicus autē dicit esse in exemptis. [E]t nota ex gl.
fi. q. vbi relates p̄prie sumptū p̄supponit va-
liditātē actus. sz vbi ex materia subiecta appa-
ret q. actus ē null⁹. tūc refert ad factū. cui ad-
de tex. cū pulcra glo. in. c. accedēs. j. vlt. nō
cōtēsta. in. v. cassauim⁹. ¶ Nota q. p̄as absol-
uēdi ab exēcōcatōe ē delegabilis p habentem
p̄tēte ordinariā. vt in. c. fi. qui tex. dz intelligi
gñat in omni exēcōcatōe. [N]ota singl⁹ ex glo.
qz nō reperit alibi fm. Alb. q. nudū ministeriū
cōpētēs alicui ex p̄uilegio ē delegabile p p̄i-
uilegiatū. [N]ota etiā ex glo. in. fi. q. delegat⁹
p̄t cōmittere absolutōez dūmodo ipē habeat

iurisdictionē. puta q. fuit delegat⁹ in cā in qua
tulit exēcōcatōez. secus autē vbi sibi fuisset de-
legata nuda dūtaxat p̄as absolūendi. Et
ita pcedit tex. in. c. fi. §. vlti. de offi. dele. [I]n
rubrica de foro cōpe. in. ij. colū. in. vlti. z qz di-
ctū est §. de quibusdā psonis zc. adde Bart.
in. lūmpatores. §. idē rescripserūt. ff. ad mū.
in. ij. q. vbi dicit q. licet p̄cubina non mutat
domiciliū ppter amasiū. tū ex p̄prio animo p̄t
mutare. vt si trāsferet ibi maiorē p̄tem fortu-
naz vel secez suā ibi collocatz. [U]ltimo que-
ro maritus reliquit vxorē exēcōcatōez sui testa-
mētū. trāsit ad secūda vota an pdat exēcōcatōez
testamētū. Et rēdeo q. nō. dictū est notabile
Bar. in. l. a filio. ff. de ali. z aba. lega. qd dēst
approbat Bal. i. auctē. hysdē. i. fi. C. d. se. nup.

De officio ordinarij in vi.

¶ Nota q. tex. in. c. j. vult q. archiep̄s nō
p̄t p̄stituire officia lēin dyocesi sub-
fraganēoz etiā p̄o futuris causis ad
ipm p̄ appellationē deuoluendis. nisi habeat
ex p̄suetudine. [N]ō p̄t etiā ibi iudicare nec al-
ud disponere. vt p̄ferre ordines z sacramēta
z sūtia. Probat etiā tex. ille q. donec archiep̄s
de facili p̄t haberi. officialis eiusdē nō p̄t sus-
fraganēū exēcōcare suspendere vel interdicere
ppter ordinis epalis reuerētiā. z vide ibi glo.
in. v. obseruari. [S]peciale est in sentētijs cō-
suraz vt late iure phibēte teneat. glo. ē in. c. j.
in. v. attentat. [S]igillū capli ē auctenticū. *Si canonici*
glo. ē in. c. si canonici. in. v. alteri. [S]i cōm-
mittit aliquid canonic⁹. intelligit capl⁹riter.
qz pauci hoc nō p̄nt. Sz maior ps. glo. est in
dic. c. in. v. canonici. [S]i tu vis fare causas
ppter quas p̄t cessari a diuis. vide glo. in. dic.
c. in. v. causa. z materia cessatōis a diuis po-
nit in dic. c. z in. c. quāuis. [N]os debemus
adorare imagines sc̄toz ppter reuerētiā ill-
loz quos representant. dulia tñ adoratōe non
latia. glo. est in dicto. c. in. ver. in deuotionis.
[N]ota glo. in. v. restituent. q. titulus de cō-
dictione ex lege habet locum de iure canonico.
[N]ota glo. in. v. damnis. qz est pulcra. z in-
ter alia dicit q. aliud est dānuz. aliud iniuria.
aliud expēsa. [U]bi nō est a iure pena determi-
ta. succedit iudicis arbitriū. glo. ē in dict. c. in
ver. vlti. [N]on dicēs officiū tenetur resti-
tuere fruct⁹. glo. in. dict. c. in. ver. tenebuntur

Ordinarij In beneficiis principu facim⁹ lata interpreta-
tiones in ambiciosis et odiosis stricta. glo. eno.
in. c. ordinarij. in v. dispensationes. qua allegat
Ab. in. c. qd dilecto. de p. san. et affi. in. c. non
nulli. s. sunt et alij. de rescrip. l. c. Rodolph⁹
eo. ti. in. c. cu dilecti. de dona. in. c. olim. de v.
fig. Appellatio ordinarioz comprehendunt
inferiores ab epis hntes pates in materia de
qua loquitur dispo. glo. e nota. in dic. c. in v. lo
coz. fm Ab. in. c. post cessione. de p. ba. Nota
ta glo. in dic. c. in v. exhiberi. q. in his que no
pnt possideri de iure coi no hz locu. l. cogi. C.
de peti. heredi. In curas sol⁹ papa dispen-
sat. glo. in v. sin. Verbu libere intelligit no
obstare p. dictoe. glo. e no. in dic. c. in v. libere.
Et in dic. c. ordinarij. ponit q. ordinarij loco
rū debet cōpellere hntes plura beneficia q. d. u.
re teneri no pnt ad ostendū dispensationes q. si
no ostenderint infra tps moderandū alijs libere
pferat. Nota in. c. q. pleriq. papa p. biber
ne plati suis subditis interdicit ne manifestet
in q. sitozib⁹ statū eccliaz et psonaz. Si man-
dat imponi pena p. digna e arbitraria. glo. i. v.
p. digna. Qñ lex p. cipit prelato vt puniat si
no facit peccat. glo. in dic. c. in v. p. cipimus.
ut litigantes In aliena diocesi p. sedere eps si eps illius
dyocesis et p. res p. sentiat. glo. est q. sp. allegat
in. c. vt litigantes. in v. exp. sis. In illis que
sunt p. ter ius sufficit p. suctudo decē annozū.
glo. e in dic. c. in v. statum⁹. Jura loquētia
de delegat⁹ pape hnt locū etiā si fiat delegatio
p. viā iuris cōis. glo. e in dic. c. in v. metropo-
litico. Et in dic. c. habet q. archieps cās ap-
pellationū ad eū p. tinentiū in p. ria diocesi vt
vñ ad eū deuoluūtur cognoscere vt cōmitte-
re dz. nisi aliud habeat ex p. suctudie. In. c.
si eps. habet q. si eps visitat p. aliū dz in neces-
sarijs sibi p. uidere. et visitari solū p. uideat in
victualib⁹ ipi vicario no epō. Appellatio
exp. saz victualū cōprehendunt solū illa que
p. sūt in victu. ter. e in dic. c. si eps. Offici-
um p. dicādi p. delegari si cōperat iure ordina-
rio. tibi etiā glo. q. delegat⁹ p. subdelegare
si sibi mādātū. glo. e no. in dic. c. in v. p. aliuz.
cū epō Nota q. eps in quolibet loco sue dyocesis
no ex p. p. p. tribunali sedere et exeq. ea q. spe-
ciāt ad ei⁹ officiū. ter. e in. c. cū eps. tibi gl. in
v. libere. Lo⁹ exēptus dz de dyocesi. ter.
est in dic. c. cū eps. qui etiā ter. p. bat q. eps p.

habere carcerē. Jura loquētia p. vba deno-
tātia actū p. p. sone ex p. nūtur p. vba relata
ad terciū qñ materia in q. p. fer⁹ est p. biberita per
sone ad quā sermo dirigit. glo. e in dic. c. in v.
cape. glo. ibi ex p. nūtur. i. capifacere. In tra-
ctatib⁹ alijs eccliaz q. electōis no debent vo-
cari absentes. glo. e in. c. quis. in v. p. ut sunt.
Verbū p. tnuat⁹ dieb⁹. intelligit sano mō.
glo. e in dic. c. in v. p. tnuat⁹. Vbi duo sunt
a iure equipata certo casu. Si p. suctudo dis-
ponit in vno ex eis extēdit ad reliquū. glo. est
nota. in dic. c. in v. p. ut sunt. et sic qd dicit⁹ de iu-
re hz locū in p. suctudie. Multa regunt vt
cessatio a diuini fieri possit q. nūerant in glo. in
dic. c. in v. mītēdo. Si suspēsus quousq. re-
stituerit facta restitutio e no indiget aliq. abso-
lutōe. glo. e in. c. p. nūtur. in v. quousq. An de
fructib⁹ clerici p. nūtur. ter. glo. e que sp. allegat
in dic. c. p. nūtur. in v. referuari. de q. glo. p. Ab. in
c. cū esset. in repetitōe. de testa. in. c. nouū ge-
nus. de deci. Vbi lex requirit restitutōem no
sufficit cautio de restituēdo. glo. e in dic. c. i. v.
restituēdo. Vltimo quero an reglā. q. p. r-
or est tpe portioz est in iure. p. cedat etiā in reb⁹
postea quesit⁹. Et rñdeo q. sic. ter. habes sin-
gularē. fm Bal. in. l. hac edictali. s. his illud.
C. de secun. nup.

De officio ordinarij in clementinis
I de. i. et ex. q. debet corrigi excessus
vt ceteri p. mēscat. Aliquis dz dis-
famari qñ hoies obloquūtur. seu vili-
ficat seu debonestat. glo. e in dic. de. in v. dis-
famatur. De iure cōis spectat ad epm coze-
ctio clericoz. et ad alios inferiores p. spectare
de iure sp. ali. glo. e in dic. de. in v. episcopis.
Valet collatio facta de beneficio ab ordina-
rio. licz no sit facta mentio de obtēto. Secus
in legato vel papa. vt e ter. iuncta glo. in de. fi.
in ver. quibuslibet. Jurisdicctio extraordina-
ria et sup. inducta e restringēda. glo. e singu. in
dic. de. in v. nolunt⁹. fm Ab. in. c. ceter. de in-
di. quā etiā alle. in. c. si. de cōfir. vti. vel inuiri.
intelligitū ipam fm Ab. in. c. si quis p. tra de-
ricū. de fo. cōpe. q. dz extraordinaria. qz extra-
ordinario mō inducta est. alias est ordinaria.
hac etiā glo. dicit nota. Ab. in. c. cū dilect⁹. de
cleri. no resi. Ex dz intelligi vt pueniat ru-
brice. glo. est in dic. de. in ver. habentibus.

¶ Ultimo quero. aliquis soluit canonē p triē
mū an psumat retro soluisse. Et rñdeo q sic
ita q nō p sibi referri questio. q nō soluerit.
casuz bēs sing. in. l. quicūq. C. de apo. pu. li.
r. fm Bal. in. l. ij. C. de do. promiss.

De officio iudicis

¶ Ora q postq papa posuit de officiis
n singlariū dignitatū z singlariū iudi-
cū. Nūc cōpetētī ordine subijcit inde
teminate de quodā officio qd est ordinario et
delegato cōc. ¶ Nota ex. c. i. q ps nō d3 cō/
pelli ad rñdenduz si nō habet aduocatuz. cui
addet. cū glo. in. c. i. v. licet nō ptesta. Et p
implozari officiū iudicis vt pvideat sibi non
valēt habere aduocatū nō solū corā ordina-
rio. s. etiā corā delegato. ¶ Nota glo. in. p. of-
ficiū. cui adde glo. ij. q. vij. s. tria. v. si. si vero.
Et in hac materia facias tres pclusiōes ex in-
tentōe doc. Prima est ista. q pupillis z mise-
rabilib' psonis z illis qui nō pnt sibi prouide-
re de aduocato ppter potētiaz aduersarij etiaz
si nō petat iudex d3. puidere. d3 em iudex pui-
dere ne inferior persona opprimat potētia ad-
uersarij. l. illicitas. s. ne potētiōes. ff. de offi. p-
si. de q in. l. i. s. ait pzetor. ff. de postu. in. l. nec
quicq. s. aduocatos. ff. de offi. pcon. z lega.
Et adde q Bar. in. dic. s. ne potētiōes. dicit
q si aliqz timeret se offendi ab aliq potēti q p
iudic' officiū implorare. ppter qd ille potens
cogit pstare securitatē de nō offendēdo illuz.
de q p Bar. in. l. q bona. s. si quis. ff. de dā. in-
fec. in. l. sanctū. ff. de re. diui. l. capitaliū. s. sta-
tuas. ff. de penis. Alb. in. rubri. de treu. z pace.
in. c. grauē. de sentē. excoi. Scda ē pclusiō. q
psonis que possint pecūia z amicitia inueni-
re aduocatū iudex nō puidet s. eoz industria
debet sibi querere. Tercia ē pclusiō. q p pdi-
ctis psonis iudex pnt cōpelle aduocatū ad
patrocinādūz statuto cōpetētī salario. si ps ē
potēs ad solucēdūz. si aut nō est potēs d3 com-
pellere vt pti patrocinet. Et subdit Abb. q si
aduocat' iniuste resistit. pnt sibi interdicare pa-
trocinū. argu. l. moris. ff. de penis. Et tu ad-
depul. rex. cū glo. in. l. puidēdū. C. de postu.
¶ Nota etiā ex eodē tex. q domestic' z cōmē-
salis iudicis pnt esse aduocat' alteri' pti. nec
et hoc iudex ē iudicā dūs suspēct'. ¶ Nota tū
singulū fm Hosti. q si aduocat' est z versutus

vel maliciosus z nimis improbe pmouet pa-
trocinū z assisteret sp iudici tūc p siderata per-
sona iudic'. z astucia aduocati poterit supior
arbitrari. an hec sit legitima causa recusandi.
¶ Nota etiā q testis nō est pducēd' de domo
iudicis. vt in. c. si. iij. q. iij. Et ideo h' pcedit
fm Hosti. qz loqmur de teste facti cui credid'.
sec' est in aduocato cui non credid' nisi de iure
oñdat. ¶ Nota etiā vñ pul. dcm Hosti. q si
aduocatus est dñs iudicis tunc poterit iudex
recusari quia facilius cōmouetur iudex ad
petitōes sui dñi q dñs ad petitōem sbiecti. ar-
gu. c. visis. xvi. q. ij. ¶ Nota ex. c. si. duas re-
glas ppter quas allegat ter. alle. Prima est q
in officio iudicis principal' intētato requirit
litis ptestatio. Scda ē q in officio imploran-
do incidēt nō est necesse litē cōtestari. Et vt
bñ intelligas scias q officiū nō est appie idēz
qd actio. nā actio cōpetit pti z est ius psequē-
di in iudicio qd sibi debet. insti. de ac. in. pzi.
S3 officiū nō cōpetit pti s3 iudici. nec p suppo-
nit aliquā obligatōez. z ideo dī Bar. in. l. i. ff.
de iurif. om. iudi. q officiū non ē idē qd actio.
s3 habz similitudinē cū actiōe. qz pcedit in cā. si
cū pcedit in actiōe intētata. z ille q bz facere
libellū si sibi cōpetit actio debz pcludere ptez
sibi esse obligatā. S3 in officio iudic' extraor-
dinario debet concludere q iudex d3 vel pōt
facere. z intellige de officio iudicis extraor-
dinario. vt qñ implorat restitutio in integrū.
sec' in officio iudic' latissime qd pnt cōcurrere
cū qlibet actiōe. vt notat in dic. l. i. Et ideo ex
ecutio snie pnt fieri officio iudicis. licz cōpetat
actio in factū. l. a ctoz. C. de iureiur. Et nota
q est officiū iudicis nobile qd p se stat non de
seruies alteri qd exerceat. Et h' qñqz ex mero
iudicis facto. vt cū iudex pcedit inquirendo.
qñqz ad instātiā pti. vt cū petit restitutio in
regz. quoddā est officiū p se nō stās s3 actōi de
seruies. vt qz iudex mouet ad actōez ppositaz
ppartē. z istud appellat mercenariū. qz deser-
uit actioni sicut mercenarius deseruit dño. z
vide exēpla in glo. Et nota vñ breuē rgla3
q vbi officiū iudic' implorat principal' z cō-
tra certaz psonā z requirit plena cause cogni-
tio. d3 dari libellus. z fieri litis cōtestatio. Si
aut implorat incidēt nō sit lit' ptestatio. z
pone exm. vt in glo. si. z de hac materia late p
Bar. in. dic. l. i. ¶ Nota glo. ij. q p litis ptesta

B i

tōez nō cōpetit maius tps ad implozandū iudicis officiū q̄ pri⁹ cōpetebat. Et nota ex ea de glo. an z qñ implozāt iudicis officiū requirit litē prestatio. Et nota q̄ Alb. i. si. tituli al. le. nota. p. glo. in. l. si. foroz. C. d. colla. q̄ vbi cū q̄ d̄ba legis referunt ad iudicē cōpetit ei⁹ officiū. Et tu adde q̄ illā glo. dixit sing. Jo. d. im. mo. i. l. j. in prin. ff. quē ad. testa. ape. Sz tu ad de aliā glo. in. l. si. res obligata. i. si. ff. d. leg. j. i. l. j. C. de interdic. i. l. si. ff. si. fenerator. ff. qd̄ me tus cau. de q̄ latep. Bar. in. l. j. ff. de p̄di. ex le. in. l. j. in prin. ff. si. q̄s ius di. in. l. inācipioz. ff. de op. lega. in. l. iij. §. ait p̄tor. ff. de arbi. in. l. solēt. ff. de ali. z aba. lega. in. l. j. §. j. ff. de p̄sti. pecu. in. l. j. §. ait p̄tor. ff. de postu. in. l. in cāe. in prin. ff. de mino. in. l. si. q̄s m̄gfat⁹. ff. d. mu. z bono. in. l. si. q̄s libertatē. ff. de pe. here. in. l. merū. §. j. qd̄ p̄tor. ff. qd̄ me. cau. i. l. si. ab ho. sub⁹. §. j. qd̄ simplr. ff. ex quib⁹ cau. ma. in. l. j. in prin. ff. quē ad mo. testa. aperi.

De ordi. cognitiōnū

Dea q̄ lite prestata. z p̄stiro iuramēto calūnie. z dat⁹ dilatorib⁹ ab homie vel a iure solēt rei suas q̄stīōes p̄pone re. d̄ quib⁹ quo ordie sit cognoscēdū possz merito dubitari. id̄ post rub. p̄cedētes ponit istā. Tu debes scire q̄ mulieri agēti possessorio ad restituēdēz piugis nō admittit exceptio cō sanguinitas seu alia p̄cēnēs defectū p̄prietat⁹. c. ex p̄questiōe. de resti. spol. Limita h̄ nō p̄cedere qñ agit petitorio. ter. est in. c. j. hoc eo. ti. Et nota glo. in. dic. c. j. q̄ ponit pulcrā mare riā z iō dicā aliq̄ pulcra dicta ex itentiōe Alb. z Bar. alibi. Nota q̄ dilatoria ē p̄ponēda z p̄bāda añ litē prestatā. Et si dicas tu. pona m⁹ q̄ cā est in q̄ nō requirit litis prestatio. di. cas q̄ d̄z opponi añ illū actū q̄ solēt fieri post litē prestatā. p̄do h̄ ē pulcra glo. in. c. j. d̄ elec. in. vi. z plene i. c. inter mōasteriū. dere iud. fm Alb. Et tu adde qd̄ notat Bar. in. l. nulla. C. de pecu. in. l. p̄p̄rōuz. §. j. C. de iudi. in. extra. ua. ad p̄mēdū. in. d̄. z sine figura. in. l. post litē. ff. de pecu. In quib⁹ locis tractat Bar. q̄ litē p̄curator efficit dñs litis in casib⁹ in quib⁹ nō fit litē prestatio. Fallit tñ illud qd̄ d̄cñ ē in exceptiōe excōicatiois. c. exceptiōez. de excep. c. pia. de excep. in. vi. Et in dilatoria solutiōis. d̄ q̄ in. l. exceptiōez. C. de pba. Limita h̄ nisi ex

ceptio incipiat cōpetere post litē prestatā. l. ij. C. de p̄for. eius. li. Limita scdō nisi de nouo ueniret ad noticiā p̄as. glo. notab. in. §. excep. p̄tio. iij. q. vi. Et adde qd̄ cā sunt i. rub. d̄ accu. in. prin. Et nota q̄ d̄ Bar. i. dic. l. exceptiōez. C. d̄ pba. Dicit tñ q̄ quedā ē exceptio p̄mptoria. z ista d̄z oppōi z p̄bāri post litē prestatā. l. p̄mptorias. C. sen. resan. nō posse. Que dā ē dilatoria. z ē duplex. quedā respicit indi. cū tñ. vt q̄z opponit p̄tra p̄sonā actoris vlti. d̄ic⁹. z ista d̄z opponi z p̄bāri añ litē prestatā. l. si. C. de excep. Quedā ē dilatoria solutiōis scz pacti de nō petēdo vsq̄ ad certū tps. z ista d̄z ab initio p̄poni. p̄ban autē postq̄ actor de mōstrauit itentiōez suā. vt in. dic. l. exceptiōez. Dicit tñ Bar. q̄ illud qd̄ d̄z ab initio p̄poni nō ē necessitat⁹ s̄z voluntat⁹. Et qñt notabilr Bar. quid si exceptio dilatoria solutiōis fuit omīssa qd̄ habebit iudicare iudex. Et d̄t q̄ est quedā dilatoria solutiōis q̄ inest ipi obligatio ni. vt qñ pactū de nō petēdo vsq̄ ad certā diē apponit incōtinēti. puta in instrumēto tñ cu. d̄cñ nō poterit aliter p̄denare nisi q̄reu⁹ natu. ra obligatiōis patiat⁹. Hoc mō. p̄deno te ad cō. tū danda in pascate. hoc est qd̄ d̄z pacta incō. tinēti appōita iesse obligatiōi. l. lecta. ff. si cer. pe. Si exceptio fuisse appōita iudex absol. ueret reū qñ actor añ diē male ageret. l. itē qz. ff. de pac. Sz si exceptio dilatoria solutiōis nō inest obligatiōi. vt in pacto facto ex interual. lo. tñ si nō opponat simplr⁹ cōdēnat vera actiōe vel obligatiōe q̄ nō est elisa p̄ exceptiōem. Et adde Bar. in. dic. l. lecta. z in. l. cū qui. §. q̄ ita. ff. de vbo. obli. Nota etia⁹ q̄ p̄mptoria exceptio nō p̄p̄poni añ litē prestatā regulr ni si sit exceptio litis finite. c. j. z. ij. de lit⁹ presta. in. vi. Hoc limita nisi talis exceptio sit notoria. Nō em̄ d̄z iudex p̄mittere vt factū cū notorie obster exceptio deducat in iudiciū. Scdō li. mita qñ exceptio p̄tinere i instrumēto. Ter. cio limita qñ ex apic⁹ se offerret illā incōtinē. ti velle p̄bare fm Alb. Sz aduerte q̄ qñ ad istud vltimū ipe tenuit p̄trariū i. c. si. de libel. obla. Sz mibi placz ista limitatio hic posita. qz videt⁹ q̄ sit eadē ratio q̄ est qñ est notoria vlt p̄tinere i instrumēto. Nota etia⁹ q̄ p̄t opponi post litē prestatā z publicat⁹ attestatiōnib⁹ p̄mptoria qñ ē cōpassibilis cū facto principali p̄bato vt puta p̄batus est matrimonii. volo

Cap. i

Cu. d.

Cū dilecti

repellere. debet ergo attendi modus agendi. ⁊ sic iudex p̄r. pcedere ⁊ finiam suā restringere. licet notorie appareat de spoliatores p̄barō casiam factas. qd est notabile vt ista habent iur. c. cū dilectis. [Tu canonista si tu vis scire de vi. publica ⁊ p̄uata. vide glo. in dict. c. in v. armata.] Nota gl̄ in v. ip̄i? doli. q. solz quo tidat allegari q. licz delictū solius plati nō nocet eccle. fecus vt si delictū fit p̄ totā eccleiam seu p̄ plati cōcōate ⁊ filio cum caplo. cui adde glo. in reg. delictū. Et de hoc dictū est in rub. de dolo ⁊ p̄u. l. Et sup̄ ista glo. nota vnā conclusionē q. exceptio spoliatois solū repellit illū qui tenet interdicto vñ vi. Sec? si teneatur alijs remedijs possessorijs. Et idem dicas de alio p̄uilegio tributo interdicto vñ vi. vt nō admittat secū cumularōes alteri? cāe. de quo in. c. si hoc co. ti. q. nō est rōni cōfēnta neq. vt inductū in odiū spoliātis extendat ad aliū q. violentiā nō inculit. licz res postea ad eū p̄ueniat. Et q. r. in dic. c. cū dilectis. vide? p̄barō ⁊ p̄uatiū dicas vt hic glo. ista. l. Et q. glo. in v. retentōis. allegat quedā iura q. si res peruenit ad dñm p̄r vñ retentōe. acceperit pulcrā līmitatōez. q. intelligit qñ sine dolo ⁊ violentia res peruenit ad dñm p̄m vñno. ⁊ Hosti. l. Nota glo. in v. cadē finia terminatē. ⁊ scias q. cōter tenet q. finia tencat. s. est opus appellatōe. l. Et nota etiā ex eadez glo. in fi. q. in veritate sunt plures finie. s. vna dicit ap̄ter rēps ipsius idēp̄ritatē seu vnitatē. q. in eadez charta ⁊ in eodē fere tpe. pferunt. s. vna immediate post aliā. Tu scias q. iura dicūt recusatōez ⁊ excep̄tōez dilatorā possē poni. qñcunq. ius op̄ponēdi sup̄ueniet. c. in iūuatē. de offi. deleg. l. ij. C. de p̄sorti. eius. li. accipe pulcrā limitatōez vt illa pcedāt an p̄clusionē in causa ⁊ nō post. Dictū ē s̄ngulare Jo. an. in dic. c. cū dilectis. ⁊ dicit Alb. q. est memoriē cōmēdandū. Et ideo si finia lata sup̄ueniēte statim appellat p̄denatus. ⁊ p̄ hoc recusat iudicē tanq. suspēctū. c. p̄posuit. de ap̄el. Tñ hoc nō obitat p̄poterit ferri immediate finia sup̄recoeuēte. Sed tu allega aurigā noītz Bar. in. l. si mater. s. ij. in fi. ff. de excep̄t. rei iudi. Quia paria sunt excep̄tōez sup̄uenire post p̄clusionē in causa ⁊ post finiam. De quo enā p̄ Bal. in. l. qñ in dubitat. C. de adul. Et p̄ Alb. in. c. pastorat de excep̄t. qui tñ omisit allegare Bar. Doctrī

limitat Ab. nō pcedere in exceptōe excoicati-
onis. que pōponi in quacūq; prelū. c. pia.
de excep. in vi. l. Nota etiā vna limitationez
hosti. ad reglāz que est q sup puentōe t reco-
uentōne simul pūciat. q vbiq; petitorūz
est obscurū t de possessiōe statim liquet. t etiā
lis nature q celerē pūciatōez requirit ppter
amiaz piculū. De quo in. c. ex cōquestiōe. de re-
stitu. spoli. Et hoc dcm dē Alb. esse notādū. q
dicit se idēz putare qū iminet piculū corpis. t
qz est ptenio sup possessiōe. t quilibz de facto
dicēs se possessiōe habere vult possidere. Alr
gu. l. equissimū. ff. de vsufruc. l. Et qz in dic. r.
cū dilect. dicit q questio spoliatiōis nō pūdi-
cat questioi pposite p aduersariū nisi pponat
p viā exceptōis. querit an hoc sit vey idistin-
cte. Et glo. notabil in v. exceptōis. dē q nō.
sz hoc pcedit in ciuili. sec⁹ in criminali. illa em
suspēdit p questione spoliatiōis postea ppo-
sitā. Etiā p viā actiōis. p iura in glo. allegata.
tē singlari limitatio ad hoc caplm. Et sic est
casus in quo actio opatur naturā exceptōis t
actiōis. qz excludit agentē criminaliter t cōseq-
tur restitutōez. Et rō est quare hoc casu actio
sup naturāl opatur qz nō d3 quis pcedere cri-
mināl cū suo aduersario spoliat. Est t alia
limitatio ad istū tex. quā ponit glo. ij. q. ij. in
summa. Que dicit q questio spoliatiōis pposi-
ta p modū exceptōis in cā criminali interata
nō solū opat effectū expulsiū sz etiā psecuti-
uū. qz ea pbata fiet restitutio. Nō obstat iste
tex. qz loquit in cā ciuili. sz ista glo. cōiter non
tenet. qz excipies nihil petit. ergo nō d3 fieri
restitutio. Est t alia pulcra limitatio ad istūz
tex. q vbi factū est notoriū. nō admittit exce-
ptio spoliatiōis qz est dilatoria t sic pcludit p
pstatōez. sz plus ē factū esse notoriū qz lūis
pstatōe. de quo p Jo. an. in. c. pposuit. d ap-
pel. in. c. frequēs. de resti. spoli. in vi. qd dicit
Alb. memorie cōmēdandū. l. Nota etiā ex glo.
q p exceptōez spoliatiōis nō interrūpit pcri-
ptio. l. Nota etiā ex glo. q exceptio spoliatio-
nis ē priuilegiata t magis fauorabilis q actio
depositi. t ideo admittit in actione depositi.
Hoc tū limita nō pcedere qū pstatet de depo-
sito. p ea que dicta sunt s. q vbi factū est noto-
riū nō admittit talis exceptio. l. Nota etiā q
vbi spoliatus cōuenitur ex obligatiōe firma-
ta iuramento nō admittitur exceptio. Nō em

debet oponente exceptiōe ne iudicat in periu-
riū. nō satisfaciendo fm Jo. an. qd tū intelli-
git Ancho. de bu. qū ab initio spoliat⁹ erat. t
sciēs pstitit iuramentū. sec⁹ si ex post facto fue-
rat spoliatus. euocat em iste piurū qz impedi-
tur p factū istius quo minus sibi soluat. Re-
putat tū tūc Alb. q soluat. qz iuramentūz
principalr dirigit in deū qui nō pstitit aliqd
impedimentū. nisi oīno iste ppter spoliatiōez
efficere inops ad soluendū. l. Nota etiā fm
docto. q nō admittit talis exceptio qū agit de
re nō capiente dilatiōez sine piculo. Exēpli
grā. qū quis cōquerit de alio q impediāt eū
ne filiū suū faciat baptisari. vel defunctū sepe-
liat. vel ne parietē ruentē reficiat. t de similib⁹
casibus hic p doct. l. Nota etiā ex eadē glo. q
si succubū excipies t postea velit directē agere
ad restitutōez psequēdā. nō obstat exceptio
rei iudicate. l. Nota tū fm docto. q licet pba-
tōes facit p testes nō faciūt fidē in hoc iudicio
plenario. secus tū est in pfectiōe. illa em facta
in vno iudicio faciūt fidē in alio. qd est notabi-
le. qz pfectio facta in summano faciūt fidē i ple-
nario. Et hoc ideo est. qz pfectio ad sui substantiā
nō requirit telā iudicij. qd tū limita vt per
Bar. in. l. si pfectus. ff. de custo. reo. qū quis cō-
fiteat principaliter. secus si incidenter. l. Nota
etiā q si egi possessoriō ad restitutōez psequē-
dā t succubui nō potero ptra te agentē excipe
fm Inno. sec⁹ qū succubui in exceptōe. l. Et
qū in dic. c. cū dilect. in fi. dicit q testis nō ve-
nit puniendus licz crimē cōtra eū. pbatū sit vt
a testimonio repellat. qd intellige vbi dicit
de pena ordinaria. Si tū crimē est pntū ne-
gocio de quo principaliter agit poterit puni-
ri fm glo. t docto. l. ij. s. si publico. ff. de adul.
Et hoc qū de crimie pstat p pfectionē qz rōne
pntingētie videt principalr deductū in indi-
ciū. Si aut pstat p pbatiōes. t tūc si is cōtra
quē agit nō erat pscns vt testis. tūc nulla pe-
na venit puniendus fm Alb. qz si fuisset pscns
multa potuisset obicere. Sz si erat pscns puta
testis. vel is ptra quē excipiebat. Et tūc ex q
assumpsit defensionē puniet pena ordinaria.
dic. s. si publico. scdm lecturā Bar. ibi. Et ita
debet intelligi tex. in. c. j. de exceptōi. in fi. fm
Alb. hic. d q etiā p cū in dic. c. j. l. Querit Alb.
an in exceptōe criminis debeat fieri inscriptio
ad penā talionis. Et adducit notata p Barr.

in. l. si cui. in prin. ff. de accu. q. si excipit ad si-
nē repellēdi. et punitēdi. tūc fit iscriptio. l. ij. §. si
extraneus. ff. de adul. Secus si ad finē repel-
lendi tūc. Et tu adde Bar. in. l. penul. §. ad cri-
men. ff. de publ. iudi. Et glo. in. l. qui crimen.
C. q. accu. nō poss. i. v. pagina. Et nota etiā
q. in omnibus casib⁹ in quibus crimē exceptū
punit. infamat. q. exceptio tūc succedit loco
accusatiōis. S. in casib⁹ in quibus potest q. s.
puniri solū extraordinarie. Dicas q. etiā si ēēt
imposita pena nō efficit infamis. q. tūc non
damnat de crimine publico. vt in casu. l. nullū.
vbi p. glo. C. de testi. Nō obstat glo. in. c. p. sti-
tutum. ij. q. v. q. intelligit Ab. q. n. si n. lata fu-
it directe p. tra testē. q. falsū cōmisit. Et sic q. n.
fuit dānatus pena legis corne. de falsis. Glo.
tibi male allegat dic. l. nullū. q. intelligitur
q. n. extraordinarie fuit punitus. q. offendit au-
res iudicis. Si tūc p. crimine excepto. et p. bato
est grauata eius opinio ap. d. bonos et graues
viros efficitur infamis infamia facti. Nota
etiā q. glo. rāgit vna questione. Quid si excōi-
catio sit p. bato cōtra aliquē p. viā exceptiōis.
puta vt repellat a testimonio. vel ab electiōe.
Nūquid ex hoc solo talis debeat euitari tan-
q. excōicatus. glo. p. cludit q. nō. nisi ex tali fa-
cto v. l. tali repulsiōe publica laboret infamia.
et sic vult glo. q. virtute solius exceptiōis non
debeat euitari. et in hoc articulo est altercatio
inter doctores. Tu potes p. cludere q. si excō-
municatio fuit p. bato p. tra testē absente. tūc ex
hoc solo nō debet repellī in alio iudicio. quia
iniquū est istū puniri ex re inter alios acta. h.
fallit nisi publica laboraret infamia. q. tunc
repelleret. nisi se purgaret. c. cūz desideres. de
sentē. excōi. Si autē fuit p. bato eo p. sente et se de-
fendēte puta dū repelleret ab agendo et tunc
siue p. stet p. fessione siue p. p. batiōez debet eui-
tari fm. Hosti. S. quid si aliquis petijt ab-
solutiōem et repellat p. exceptiōem. q. fuit excōi-
catus p. manifesta offensa. Vnde nō debz au-
diui donec satisfaciatur. c. et pre. de vbo. signi-
an repellatur in alio iudicio puta si nunc inci-
piat aliquid petere. Et respōdet Inno. q. nō.
nisi de nouo iterū p. betur. Nec obstat q. petē-
do absolutiōem videat fateri seligatū. quia p. te
esse q. ex abundanti cautela petat ab absolutiōez.
Et licet aliqui teneat p. trariū. tene tu opinio-
nem Inno. vt quo ad p. iudiciū inferendū ipi

excōicato. non probetur ex hoc excōmunicati-
o. neq. zelo p. sciēte facit retorquēti in eius le-
sione. in foro tūc anie est sibi credendū. c. signi-
ficasti. de homici. Bar. tūc in. l. decē. ff. de vbo.
oblig. tener p. trariū. Nota etiā glo. an crimē
p. bati p. tra testē p. viā exceptiōis repellat eum
a promotione. Et glo. dicit q. sic. dūmodo sit
grauata eius opinio. et tūc debet iudici purga-
tio in qua si deficiat repellat fm. docto. Nec
obstat q. probato delicto nō est opus purga-
tiōe. q. illud p. cedit q. n. directe est p. bati de-
licti. secus indirecte vt in casu isto qd est no-
tabile. Nota vnu pulchrū dictū q. si actor
narrat in libello. respiciētiā petitoriū et pos-
sessoriū. Et p. cludit expresse in possessorio. ad-
dens in fine illā clausulā gēalem. et peto mihi
ius et iusticiā ministrari. postea poterit sup. pe-
titoriū p. batiōes adducere. q. hec clausula ge-
neralis potest cōplecti vtrūq. Ex quo in nar-
ratiōe fuit facta mētiō de vtroq. et conclusio fa-
cta in possessorio adiecta clausula gēali. qd ē
notabile. et ita fuit obtēti p. Cal. vt refert Alb.
Et nota fm. docto. q. exceptio spoliatiōis de-
bet p. poni a n. litē cōtestatā cū sit dilatoria. nisi
de nouo cōpetat. vt q. post lites p. testatā fuit
facta. vel licet prius cōpeteret de nouo puenit
ad p. rez potest eā o. p. ponere dūmodo fuerit sol-
licitus in inquirēdo a principio. Et nota fm.
Alb. p. tra Antho. de bu. q. ad p. batiōem excepti-
ōis spoliatiōis requirit plena probatio res-
pectu substantie probatiōis. Adducit text. in. c.
pia. de excep. in. vi. in. c. frequēs. de testi. spol.
in. vi. Et q. Antho. de bu. p. se allegat Inno.
in. dic. c. cū dilectus. intelligere respectu modi p.
cedēdi. q. sup. istis exceptiōibus nō cōtestatur
lis. sed p. cedit summarie respectu modi proce-
di. Et nota q. exceptio spoliatiōis potest in-
p. petuū o. p. poni p. tra spoliatiōem de eo qd ad
eū puenit qui dicitur. De eo autē qd ad eum nō
puenit excipi potest vsq. ad annū tūc fm. In-
no. quē sequit Ab. Et adde q. p. dicit Inno.
limitat id qd dicit ibi glo. et Bar. q. illud intel-
ligit scdm q. habet in. l. licet. in. vltia lectu. gl.
approbata. C. de except. Dicit autē Inno. p.
cedit in exceptiōe de qua in isto. c. cū dilectus.
adde qd notat glo. et Bar. in. l. ij. C. vnde vi.
Nota q. facta notabiliū p. sona et p. sumunt
nota alijs. quare de facili nō admittit allegati-
o ignorātie. vt p. batur in. c. tuaz. in. p. nci. et

in. c. cū illor. de sent. excoi. [Et nota ex illo
ter. qui sp allegat q qñ agit de legitimitate fi-
lior cū decisio depēdeat ex validitate matri-
monij spectat cognitio ad iudicem ecclesiasticū.
qz cū matrimonij fuerit inducū de iure diui-
no nō cūli. ideo ad vicariū istius institutis
seu deputatū p eu pñet cognitio. [Nota gl.
vlti. tu scis q incidētia ampliāt iurisdicōem
vt sic iudex possit incidēter cognoscere de cā de
qua alis cognoscere nō possz pñcipalr. l. quo-
tēs. C. de iudi. Et adde glo. singlarē in. l. cūz
pponas. C. de re. cre. z iureiuran. que allegat
dic. l. quotēs. hoc fallit in causa spūali. Et sic
nota q incidētia cause nō ampliāt iurisdic-
tōē iudicis ad spēm iurisdicōis oīno diuer-
sam z sepatē nature z amplioris gradus. vñ
civilis iudex nō pōt etiā incidēter cognoscere
de cā spūali. Et vide Bar. in dic. l. quotēs.
in. l. oīni in nouatōe. C. de sacrosan. eccle. Et
adde ter. in. c. latoz. q filij sint legit. in. c. si iu-
det. de sen. excoi. in vi. [Et quo inferē ad deci-
sionē questionis quotidianę ptra laicū agentē
tē in foro sc̄lari. excipit de excoicacōe. sc̄laris
nō pōt cognoscere. sz debet remitti ad ecclesiasti-
cū. [Nota tñ fm docto. q si perēti hereditatē
corā iudice sc̄lari. possessor opponat q nō est
filius illius cuius perēti hereditatē sz alterius.
iudex sc̄laris poterit cognoscere de h incidē-
ti. [Et nota q Alb. hic ex intētionē doc. tenet
ptra Bar. in. l. citia. ff. solu. matri. in. l. ij. ff. de
iurisdic. om. iudi. q in istis spūalibz cognitio
sp spectat ad ecclesiasticū. etiā si dubitatio consi-
stat in solo facto. vtpura an interuenerit m̄ri-
monij vel nō. satis ē em q dubitet de actu spi-
rituali. Et adducit ter. ptra Bar. i. c. si iudex.
de sen. excoi. in vi. Et vide que dicta sunt in ru-
bri. de foro cōpe. qz Alb. ibi dicit q cōis opio
est cū Bar. [Et nota fm Inno. q iudex sc̄la-
ris corā quo incidit questio spūalis nō pōt re-
mittēdo cām statuere terminū iudicē ecclesia-
stico infra quē debeat decidere questio illaz
incidentē. nam cū secularis sit mūoz nō pōt
pfigere terminū supiori. poterit tñ istare apō
supiozē ecclesiasticū vt illi terminū imponat.
argu. c. latoz. qui si. sint legit. adde Bart. in. l.
p̄ses. C. de appel. in. l. ij. ff. de rei iudi. [Et si que-
rit an in ista questioe incidēti corā sc̄lari re-
missa debeat seruari ordo iudiciarius. Et cō-
cludē fm veriozē opinionē q libellus d̄z offer

ri. sed contestatio litis debet fieri ptribus pñci-
bus. sz altera absente p p̄sumaciaz secus. cūz
ista tractet ad finē decisiois alteri? z sup pñ-
cipali fuit lis p̄testata corāz p̄mo iudice. de
quo etiā p doct. in dict. c. latoz. [Nota etiā ex
c. si. duo p̄uilegia indulta spoliato. [Primū
est vt nō possit recouēiri petēdo restitutōem
nisi sup alia questioe pariter p̄uilegiata. Se-
cundū ē vt suū spoliatorē ptra etiā agentē pos-
sit repellere p viā exceptōis. Et istud p̄uile-
giū tributū spoliato vt a suo spoliatore nō pos-
sit recouēiri durat vsqz ad restitutōē. z sic nō
tolliť p finiam latā in possessorio. vt probat in
dic. c. si. in v. an restitutōē. Et quo inferitur q
agēs actōne iudicari sup possessorio. p̄sequit
p̄uilegiū huius capituli. vt nō teneat respōde-
re an restitutōē faciat. [Et nota q op̄et q fi-
at plenarie restitutio vt sic p̄uilegiū restituat fru-
ctus z expēsa. c. accedēs. ij. in fi. vt li. nō p̄test.
vbi p Alb. [Et nota fm doct. cōiter q actor pro-
ponēs possessorij nō hz necē excipere ptra reū
recouēientē sup p̄prietate illi? rei vel alteri?
sz sufficit si dicat nō es audiēdus in hac reco-
uētiōe. qz in hoc p̄uilegiat? suz. qz p̄posuit in-
terdictū restitutorij. Et vt obuiet malicie po-
terit iudex fm Inno. pfigere terminū agentē vt
petēti restitutōē. infra quē si nō pbauerit qd
intēdit. ex tñc pcedat in petitiōe alteri? qd est
notabile fm Alb. [Et si tu velles scire vñtā
quē ē inter ista excipere de spoliatiōe z opponere
q nō sit audiēdus qz ē p̄uilegiat? qz p̄posuit
interdictū restitutorij. Dicas q si haberet de
spoliatiōe excipere tñc haberet pbare exceptōē
suā. z postea pbare spoliatiōē in vim actōis.
qd nō est in hoc modo pponēdi. qz istū hz fides
facere q p̄i? intentauit possessorij qd adhuc
pēdet. z hoc ē facili p̄t pbare. [Nota tñ q istū
d̄z pponi an litē p̄testa. [Et nota glo. nota. in
dic. c. si. q si incepti agere ptra re possessorio. z
sic deduxi spoliatiōē meā p viā actōis. tu re-
couēis me possessorio forte sup ista re. nūqd
ego possim spoliatiōē meā deducere p viā ex-
ceptōis ad repellendū te. cū iam eā deduxerā
p viā actionis. Et pcludit glo. q sic. Et vide
etiā glo. in alijs questionibz que est pulchra.
[Et p intellectu ter. in dict. c. si. vide glo. no-
tabile. ij. q. i. in summa. que ponit quasdā fallē-
tias ad istū ter. [Ultimo quero de clausula
in cōpromisso posita. qd possit de iure vniū

alteri dare quod intelligat. Et respōdeo qd arbitrio boni viri. ter. habes notabilē pōderatū p Balibi in l. si cū ea. C. de dotis pro. quē tert. potes addere ad ea qd cā sunt i rub. d. iureiur.

De obseruatione ieiuniorum.

De qd ieiunium est abstinencia a cibis
 n fm ordinatōez z p̄suetudinēz ecclie. z isto modo accipit in hoc titulo. Et pōnī ista rubri. post rubricā dereli. z vene. san. qz ppter sanctoz veneratōez z deuotōez sunt indicia ieiunia ab ecclia. Et est abstinencia a carnib⁹ z trahētib⁹ ieiunīā originē a carnib⁹ vr ab ouis. lacte z caseo. c. deniqz. iij. dist. Itē est abstinencia a cibis delicatis z p̄ciosis. vr in dic. c. deniqz. z a voluptatib⁹. c. quid prodest. lxxvi. dist. z sic in effectu ieiunium est afflictio carnis ex abstinencia ciboz pueniēs modo p̄dicto. Lddeter. i. c. nihil. p̄dest. d. pe. dist. iij. in. c. nihil. in. c. nō medio critet. d. p̄se. dist. v. z in. c. ieiunium. vbi dicit ter. Ieiunium magnū z gūale est abstinere a vitijs z voluptatib⁹. [Et nota ter. cū glo. notabili in. c. sunt tibi quoti diana. de p̄feca. dist. v. p̄tra illos qd post ieiunium implet̄ crapula vsqz ad summū. [Nota etiā qd nō est differēdiū prandii vsqz ad noctē tenebras. sicut faciūt iudei z sarraceni. c. sunt tibi. de p̄se. dist. v. vbi p̄ glo. [Et nota qd in ieiunijs quadagesimalib⁹ hora vesp̄tina ē t̄m cōp̄et̄s. i. post expletas vesp̄as in ecclijs qd tē p̄qdragesimali de mane dicunt. Et p̄ctm̄ est anticipare aī illā horā. ter. habes notabilē in c. solēt. de p̄se. dist. j. de qd etiā p̄ glo. in. c. p̄sby. ter. lxxij. dist. in. v. in vesp̄am. que allegat istū ter. [Et q̄nēstū fuit sepe a me de rōne istius statuti. Et m̄deas qd in ieiunio qdragesimali imitatur vestigia ch̄i. iō qz ip̄e abstīnit a cibo. xl. dieb⁹ z noctib⁹. [Nos ita debem⁹ agere si natura hūana pateret. s̄ qz h̄ nō est possibīle in hūanis p̄ter diuinū miraculū. statuit ecclia vr saltē p̄ oēs. xl. dies sicte sumptos homines ieiunaret. nā post vesp̄as expletas dies sicte dē explet̄ cū nō restat aliud officiū diuinū. de qd in dic. c. solēt. vbi p̄ Archi. in alijs vero ieiunijs nō ē hora p̄feca ab ecclia. z iō cōi ter teneb⁹ vr hora nona licite sumat̄ cib⁹. z ita habet in obseruācia ḡnali. [Et si velles scire vbi iure caueat vr sel t̄m tpe ieiunij sit comedendū. Ducas qd h̄ p̄bat in. c. qdragesima. de cōse. dist. v. dū ibi dicit qd dies. dñicales sunt

illo tpe s̄tracti ab obseruācia. z alr nō pōt intelligi nisi vt t̄m pluries possit comedi. ergo in alijs dieb⁹ vr exceptio sit bōa solū sel est comedendū. ad idē ter. i. dic. c. sint tibi. vbi dē quoti die esurire z quotidie p̄cedere. videt̄ em̄ p̄mitte resolū sel comedere i die. aī xō z postea ē esuricēdū ad afflictōez carnis. z ita h̄ vsus ecclie ḡnalis. [S̄z dubitat an aliqd sumere d̄ sero p̄ collatōe sit licitū. Et m̄det Alb. post Inno. qd sic. qn̄ sumit p̄ sustētatōe nature nō ad delicias. dūmō hoc fiat tpe fm p̄suetudinēz loci. nā ex qd nō habem⁹ in h̄ ius specificū. recurrendū ē ad p̄suetudinē loci. Et dē Alb. religiosos Cisterciē. ordīs statuisse. vr h̄ qd m̄strat̄ reliq̄s tpe ieiunij aliqd sumat̄ vr meli⁹ possint dīferre p̄adū. z isti nō dicūt frāger ieiunium. idē dē de m̄stratib⁹ dñis qd p̄gustāt cibos ex suspitōe veneni. z idē in medicina necessaria. nō p̄uoto t̄m qd illi religiosi possint h̄ statuisse sine auctoritate sed ap̄lice. cū de iure sit p̄arū statutū. Allegat t̄m Alb. hic notabile dē m̄ Hosti. i. c. ij. eo. ti. qd in ieiunijs solētib⁹ ac iudicib⁹ p̄ eccliam nihil p̄t facere consuetudo. qd t̄m intelligit Alb. qn̄ p̄suetudo ex toto vult istō tollere. sec⁹ si interpretat̄ q̄liter sit explendū ieiunium modo p̄dicto. c. cū dilect⁹. de p̄sue. [S̄z ego vellem scire cū ieiunium sit afflictio carnis ex abstinencia ciboz pueniēs. quō ieiunare dicunt illi qd p̄ collatōe comedūt panē z pisces. z bibūt cātrū vini vel cereuisie. adeo qd expellūt sitim. z esuriē saltē p̄ magna pte z allegāt p̄suetudinēz. nō puto qd ista fuit intētio Inno. z Alb. qd dicit qd p̄suetudo p̄t interpretari q̄liter explendū sit ieiunium. isti nō dicunt qd die esurire. nec faciūt p̄ sustētatōe nature. s̄z faciūt ex p̄suetudine. z iō laudo p̄suetudinē illā qd est in aliquib⁹ p̄tib⁹ in quib⁹ ieiunātes p̄ collatōe solū comedūt duas aut tres nuces. aut tres vl̄ quoz si cus. z sic de s̄lib⁹. z bibūt vñū ciatū vini. nihil ē ita difficile z arduū qd hūana mēs n̄ vincat. dē Seneca i. li. d. ira dei. [Et cū qdā mibi dixisset si possuz d̄ nocte dormire nisi bñ comedā. z ego m̄dī si aliq̄s daret tibi oī die duos florenos vsqz ad pasca si ieiunares. certe ieiunares amice charissime. obmutuit ille. Et tunc dixi salua res ē si ergo aliquid fieri potest amore dyaboli. cur fieri non potest amore dei z pro satisfactiōe peccatorum. [Et nota qd ex p̄tra quadagesima possumus in alijs ieiunij

B iij

nijs uti lacticijs si hoc habet consuetudo secundum
Ab. qui addit de m. notabile Archi. post be
atū Thomā. in. c. rogatores. de consecra. dist.
iij. Quia. c. deniq. iij. dist. solū loquitur in
qdragesima. Dubitatur est qñq. an vigilia pē
thecolas sit in pcepto. Tu habes duas glo.
notabiles q. sic. in. §. necessario. lxxvi. dist. in.
c. ij. h. co. ti. licet Gratian⁹ in dic. c. §. necessa
tio. videat tenere p. trantū. Et ibi dicit glo. q. ita
h. gñalis p. suetudo eccle. ¶ Et nota q. cōiter
p. cludit q. nisi post xxi. annū quis nō obliget
ad ieiunādū. tñ est bonū q. añ qñq. ieiunet.
ut sic capiat p. suetudine ieiunandi. ¶ Queri
etiā solet an vxor teneat ieiunare. Et p. cludit
q. sic. etiā si maritus nollet. qd. intellige de iei
unijs necessarijs indicet p. ecclesiaz. Hoc tñ fin
gult lūmā nisi ex dōcūmētis scādālū inter
cā. et maritū. q. tñ cū licētia sacerdotis poterit
ieiunia dimittere. qd. est notabile fm Ab. Et
tu allega pulcrā glo. in. c. manifestū. xxxij. q.
v. ¶ Et nota etiā q. in ieiunijs indicet p. ecclesiā
am sol⁹ papa dispētare p. tr. Ep⁹ tñ possit ex cā
dispētare. ut ppter debilitatē nature. vel pro
pter labores cōtinuos. ut in agri messorib⁹ et
alijs. debet fieri cōpensatio in aliqd. aliud
bonū. nec pōt quis p. propria auctoritate ista ieiun
ia cōmutare. argu. c. ij. in fi. hoc eo. ti. et glo.
in. c. p. s. by. ter. lxxij. dist. debet restringi ad ca
sum illius capli. et multos decipit illa glo. de
quo ibi etiā p. Archi. In ieiunijs ad q. quis se
obligauit ex voto p. tr. ep⁹ dispētare. etiā causa
nō existēte in vouēte. dūmodo id in quo fit cō
mutatio sit deo accept⁹. c. i. cū ibi nō. de vo
to. Ex quo sequit⁹ mirabile. q. magis stringit
ieiunū indicet ab ecclesia q. ieiunū ad qd. q. s.
se obligauit ex voto. et rō est. q. p. mū a p. mū
cipio fuit necessariū. nec est obuiandū pcepto
superioris sine cā. Sed m. vero a principio fuit
volūtariū et apparet satis de volūtate dei. cui
acquisita est obligatio. qd. vult cōmutatōem
fieri in melius. argu. c. magne. de voto. et qd.
ibi notat. ¶ Et nota vñ pulcrū de m. q. ep⁹
pōt ex cā ieiunū trāsferre de die in diē. Exem
pli grā. si vigilia p.ingat in aliquo festo solem
ni. tñ vigilia propter veneratōem festi potest
expleri die pcedenti. ut est in frantia vbi colit⁹
festū sancti Quinctii. quod accidit in vigilia
oim sanctorū. non cū tunc ibi ieiunāt s. trans
ferūt ieiunū in aliū diē. ¶ Et fuit interrogatus

quid de vigilia sancti Barthie. quādo accidit
in carnū p. mū. q. in quibusdam p. tibus est fa
cta trāslatio ad aliū diē. Et respōdi saluo meli
ori iudicio q. ep⁹ hoc nō pōt facere. quia non
est ex iusta causa. s. v. hoies magis possint fer
uire crapule. ¶ Et si dicat ep⁹ facit ut cūtes
maius malū q. oīno cōmēderēt carnes. et sic
peccaret. Et tñ respondeo si sic ergo ep⁹ poterit
dispētare in oīmb⁹ ieiunijs ab ecclesia indi
cis in locis in quib⁹ pauci ieiunant ut cūtes
p. cūtes. et forte p. tr. dicit q. ep⁹ hoc possint facere
ex nouo causa. ¶ Et nota q. si ieiunū indicet
p. p. b. pceptua. nō ieiunās peccat mortalit⁹.
Sec⁹ si p. p. b. cōia. ut statum⁹. vel ordiam⁹.
quia tñ nō obligat ad mortale. nisi rōne con
tempnus. ut nota. declarat Ab. in hac rubi.
in fi. ¶ Et nota q. ille q. non valet ieiunare die
statuta nō tenet ieiunare alia die. ut p. cludit
Ab. p. multa i. c. i. co. ti. ¶ Et ex eodē text. nota
q. excepto festo assumpciōis glōse virginis. alia
sua festa nō habet quo ad pceptū ieiunij vigi
liā. ¶ Fuit etiam a me questum an aduent⁹ dñi
sit de necessitate ieiunādus. Et rñdi de iure q.
nō. nisi aliter disponat p. suetudo. ter. c. in. c. cō
siliū. in. §. ieiunū. ¶ Et nota i. §. p. tr. c. q. in
quadragesima. et i. alys ieiunijs solēnib⁹ est li
citū infirmis comedere carnes. et ep⁹ p. tr. et v. z
dispētare ut ibi. ¶ Et nota q. si cā cēt vrgēs nō
peccat ille q. sine licētia hoc fecit fm Ab. p. ter.
in. §. q. a. t. in. co. c. i. ¶ Et nota glo. i. in dicto. c.
cōsiliū. q. valz p. suetudo relaxatiua ieiuniorū.
et cā cōmēda mōrie fm Ab. ppter suā auctori
tatē. Hosti. tñ tenet p. trantū q. si talis cōsuetu
do nō habeat in serōnabilitatem. Limitat tñ
Ab. nisi papa sciret et tolleraret. s. q. teneo
opinionē Hosti. q. ter. p. quē glo. mouet nō p
bar hoc. q. si glo. voluit allegare p. si. imedia
te sequē. vbi loquit⁹ de aduentu. Dico q. aduen
tus nō est in pcepto s. attēdit cōsuetudo. S. z
si voluit allegare ter. dñi loquit⁹ de beato Bar
tholomeo. Et tñ dico q. ille ter. nō probat q.
quantū ad ieiunandū vigiliā ip⁹ debeat acce
di p. suetudo. S. z vult q. cū festū celebret⁹ di
uerso die fm p. suetudine. ergo fm q. celebret⁹
festū. celebret⁹ etiā ieiunū. ¶ Et q. ter. in. c. fi.
hoc eo. ti. videt⁹ probare contrariū. Dicit q.
si recipitur casus in quo p. suetudo haberet ali
quā rationē in se. sicut in casu illius capli. pos
set procedere opinio glo. raro tamen ut puro

casus iste reperitur. [Nota ex glo. in v. in sabba-
to. r. qd ibi p. docto. q. peregrini debent in ieu-
nijs et abstinentia se p. formare p. suadum loci.
Et ad hoc p. compellit ep. m. pro hoc bonus
tex. in c. illa. r. j. dist. ¶ Ultimo quero aliq.
p. fessus fuit accepisse centum in dote inter pecu-
nia et res extrinsecas. non tamen apparet que res
sint iste. an poterit peti dos ipsa. Et respondeo
q. sic dictum est notabile Bar. in l. c. i. queritur.
§. lana. ff. de leg. iij. approbat Bal. in l. si vo-
luntate. C. de do. p. omi.

De postulatione prelatorum.

¶ Tu vis scire quid est postulatio. di-
cas q. est quedam gratie petitio a supe-
riore facta de promovendo aliquem ad
prelationem. ad quam de iure p. m. p. defectu
aliquem vel impedimentum eligi seu promoveri
non poterat. et sic postulatio innitit gratie. Ele-
ctio vero iuri. Et illi qui eligunt p. sententiam ele-
ctum. et p. electionem innitit vinculum matrimonii
ale. c. c. inter. de electi. Sz illi qui postulant
non consentiunt in postulatam vel in spolijs nec ini-
cia aliq. coniugii. Sz vota sua dirigunt in su-
periores vel superiores de gratia debeat admittere
postulatam. de quo vide qd notat glo. iij. in c.
leo. ti. in vi. ¶ Et nota practicum porrigendi
postulationem. que colligit ex c. j. ibi p. p. be-
renus assensum. [Nota etiam ex eodem text. et
notabiliter fm Alb. q. p. sumptio que oritur ex pro-
mulgatione statuti non est iuris et de iure. sz a d-
mittit quis volens p. bare ignorantiam. et an sus-
ficiat iuramentum. vide p. Alb. in c. ij. de constituti.
[Et ex glo. iij. in c. i. collige q. quilibet de p-
vincia p. sumit scire ea que publice fiunt in aliq.
parte p. vincie. qd intelligit in factis p. cernenti-
bus tota p. vincia. Sz in factis p. cernentibus
vna dyocesis cum solus p. sumitur scire illi qui
sunt in dyocesi t. Unde existens extra dioce-
sim p. babiliter allegat ignorantiam eorum q. facta
sunt in dyocesi. tex. habes notabi. in c. si. qui
ma. accu. pos. Et idem dicas de existenti extra ci-
uitatem. et addet glo. notabi. in c. qui et huma-
nis. r. j. q. ij. in c. qd dicitis. r. vi. distin. in c. si
qui a sumoniacis. j. q. i. glo. magnas. in c. vlti.
lxxxvj. dist. [Nota singuli glo. in ver. publi-
ce. q. sola fama sufficit ut interdicius superioris
obseruet. Et ratio est q. vbi agit de modico p-
iudicio sola fama sufficit. Et q. in istis sp. ali-

bus debemus in dubio tenere qd tutius est gl.
in c. unico. de scrutinio. [Nota glo. in v. iter/
pratus. ex qua nota q. legatus pot. interpretari
in datam pape. cui adde glo. in §. ex his. r. i. q. j.
et ibi etiam glo. plena in hac materia. Et ideo
de Inno. sicut index p. interpretari legem in ca. v.
et de cora. eo. l. non p. ff. de legi. Ita p. legatus
interpretari rescriptum ut appareat qua p. te re-
cepit ex eo mandato. Hoc t. limitat Alb. per iu-
ra allegata in glo. pro p. rarijs non p. cedere qm
oziret aliq. difficile dubium. q. tunc d. recurri
ad papam. [Et nota ex eadem glo. quatuor sp. in-
terpretatis. [Et q. gl. videt vellet q. scriptura
sit de substantia legis. dicas q. opinio c. i. in p. tra-
n. q. de e. n. legi. non sit scriptura. de q. p. doc.
in rubri. de p. sti. p. Jo. an. in regu. nemo p. in
mercuri. Et ex. et ibi p. doc. in c. j. de renu. i.
in vi. p. Bar. in l. h. i. an. C. de legi. facit tex. i.
l. j. ff. de p. sti. p. n. in c. j. de iure iur. in vi. [Et
q. multi doctores tenent p. rarij. ideo dicas ut
p. Bal. p. p. cordia in dic. l. h. i. an. C. de legi.
[Et nota etiam de interpretatio legis q. fit p. iudi-
ce quo ad casus decidendas p. e. de quo p. Inno.
in c. c. sp. ali. d. appel. et hec interpretatio licet non
sit g. n. alia q. non ex p. lis sz legib. iudicadum est. l.
nemo. C. de sen. t. est necessaria q. p. res tenent
ea sequi. v. n. snia trasit in rem indicatam nisi ap-
pelle. [T. agit etiam glo. an iudex possit inter-
pretari suam suam postq. ea tulit. Cui adde no-
tata p. Bar. in l. ab executore. ff. de appel. p. do-
cto. in c. ex p. te. ij. de vbo. signi. fm Alb. et tu
adde notata p. Bar. in l. ij. C. de sen. ex pi. reci.
glo. in l. ij. C. de minatio. vel epl. as. Et d. arbi-
tro et ex. in c. c. olim. de arbi. q. no. vbi p. Alb.
Et licet Alb. inducat illu. tex. mihi videt q. non
p. bet. imo Alex. in dic. l. ab executore. allegat
Bal. in l. ne in arbitris. C. de arbi. q. arbiter
possit laudum suum interpretari. Et p. Spe. in ti. de
arbi. §. si. v. l. Sz n. quid h. b. obscur. Et no-
ta q. Bar. in dic. l. ab executore. vult q. q. sit
interpretatio debet pars citari. [Et nota fm
Alb. q. si p. m. opinio habet certum intelle-
ctum legi. licet ille intellectus non sit verus in se.
nihilominus sequens illu. intellectum in iudi-
cacio vel extra iudicium non incurrit penam. q.
c. i. opinio doct. inducit probabilem erro-
rem. [Adducit tamen Alb. notabile dictu. Ol-
dradi. q. motus ob opinionem sui doct. de-
bet excusari a condensatione expensarum. quia

probabiliter quis sequitur opinionem sui doctoris. seruata tñ sp veritate. Et tu adde terr. in. l. dicere. ff. de arbi. in. vñ. cassius finiam sui mgi recusat. 2c. Et qđ notat Bar. in. l. in bo. noz. ff. de bo. posses. Bal. in. l. iur. ignoratā. C. qđ admitt. ad bo. pos. Vbi dicit qđ opinio vni doctoris nō sufficit vt euitet pdenatōez si duo haberi possint. Nota glo. in. v. terrā. ppiā. qđ ista pnoia meū tuū suū denotāt dominū. et idē in gñō. qđ intelligit scōm. ppiā. et strictā significatōez. Et adde Bar. in. rubi. ff. de ope. no. nūci. in. l. i. §. pñtis. ff. de pecu. i. l. i. §. in hac. ff. vi. bo. rap. Et ex cōi vsu loquēdi cōpre hēdit possessionē et determinatōez. glo. est nota bil' in. l. i. in prin. ff. de origi. iuris. Bar. in. p. hemio. Lociis. in. l. i. §. qđ suis. ff. de manumis. Et facit ter. in. c. ex lris. de pba. in. c. cū nūci. us. de testu. in. c. j. de postu. in. c. statutu. §. cū aut. de rescrip. in. vi. in. c. cū. in. ecclia. de pben. in. vi. Ab. in. c. quia v. de iudi. L. Et nota fm doc. qđ vbi cessat larga interpretatio. terre adhe rētes nō veniūt appellatōne terraz suaz. et iō in ptractu nō veniūt. Pro quo ter. notabilis in. c. ad aplice. de rei iudi. in. vi. in. v. volebat. nisi exprimant. Dicit tñ docto. qđ infideliter agūt illi qui faciūt pacē. et tractatu pacis nō includūt illos qđ sibi pstituerūt auxiliū. Nota glo. in. v. puiate. qđ pstitutio penalis exēdit. nā pstitutio edita ptra eligētes indignū extē dit ad postulātes. in. p. rariū tñ facit glo. i. de. j. de p. lanti. et affi. Nota qđ in hoc. c. i. magis cōiter pcludit qđ valet electio vel postulatio facta in loco interdicto. qđ est notabile. nec ob stat. ter. in. c. vbi piculū. §. porro. de elec. i. vi. qđ ibi est spēale in electōe pape. Itē nō dicit ibi qđ sit nulla. immo mero iure tenet vt ibi.

¶ Si aliquis interrogaret re quid operet ad missio postulatiois. Respondeas qđ de iure vi det postulat' abilitat' vt possit eligi. Sz curia romana vt euitet circūit' et eccliaz dispen diū seruat qđ admissa postulatio postulatus psequit ius acū fuisset electus et pfirmat'. iō nō indiget alia electōe et pfirmatōe. vt proba tur in. c. gratū. eo. ti. scōm docto. et hoc intelli ge in postulatioe solēni. Et ideo pro cogniti one terminorū scias qđ est dñplex postulatio. vna solēnis. alia nō solēnis. Solēnis dicitur qđ postulat ab eo qui potest sup omī impedi mento postulati dispensare. Non solēnis

Gratum

vero dicit quādo postulatur ab eo qui nō po test dispētare super impedimento. requirit tñ eius pñsus in pmoitōe ratōne sui interesse. Exemplū qñ candici voluit eligere monachū in epm qđ requirit pñsus abbat'is. c. si reli giosus. de elec. in. vi. Si abbas cōsentit. hec admissio postulatiois nō habz vim electōis. sz debz de nouo eligi et peti pfirmatio. Et no ta pulchrā limitatōnez ad. c. qđ luter et qñ. de ac cusa. vbi dicit qđ nō pformari iquisitio ptra ali quē nō pcedere infamia. qđ fm Inno. elegan ter illud pcedit qñ fit inquisitio ptra pmoitū vt pñat. Sz in inquisitōe ptra pmoitū qđ fit ad finē vt pmoueat vel repellatur nō exigit infamia. nā dicitur inder ex officio inq̄rere ne pmouea tur indignus. et talis inquisitio fit sine solēni tate. de quo hic p Inno. et Ab. in. fi. L. Et qđ po stulātes sciēt indigni sunt ipō iure puiati. pñte eligēdi et postulādi tēter. aptus in. c. gra tū. et ex oīe ter. collige vñā reglāz in materia electōis. qđ aliquib' puiat' pñte eligēdi illo rū pñas deuoluit ad alios candicos licz nūero pauciores. et sic totū ius collegij residet in nō delinquentes. et idē die eadē rōne i alijs acūb' capitulārib'. qđ puiati et inabiles nō sunt com putādi in nūero. p qđ pul. glo. in. de. qđ circa. de elec. Probat enī ille ter. qđ in delictis illō qđ fita maiori pte nō censet factū ab omīb'. imo maior ps venit puniēda dūcatat. minor vero ps que ptradixit nō inuoluitur pctō ali or nec pena pcti. qđ tñ intellige qñ minor ps ptradixit expse. sec' si tacer. dicitur est notabile Inno. in. c. j. de his qđ fiunt a ma. pte capi. Et istud pcedit qñ pena apponēda concernit sin gulos. tñ cñ pauciores ptradictes nō puni unt. Sz dubiū est qñ ex delicto venit imponē da pena pcernēs ipam vniuersitatē. de quo p Bar. in. l. aut facta. §. si. ff. de penis. per Ab. in. c. dilectus. §. de symonia. L. Querit si pñas eligēdi fuit data per canonicos tribus com promissarijs. quoz duo scienter eligerunt in dignū. tertius ydoneū. an valeat electio ista tercij. Et pclude fm docto. qđ nō. quia cōpro missarij nō eligunt vt collegiū. sed vt singuli habentes potestātē a collegio. et sic pñas com promissarioz eligētiū indignū deuoluit ad cōpromittētes. Nota singulr glo. penult. in. fi. que quotidie allegatur nūquid ius vniuer sitatis possit remanere in vno solo omnibus

De postulatione prelatorum.

alio mortuis vel priuatis. que glo. cōcludit
q sic. Et est cōter approbata. cui adde glo. in
c. si forte. l. v. dist. glo. 7 Bar. in. l. sicut. §. j. ff.
q d cuius vniuersi. noie. ut et si solus nō possit
seeligere. qz notaret ambigē. 7 pondera bñ
glo. in eo qd dē q collegiū nō est in vno. nam
deest ibi significatiū vocis. s. ius collegij pser-
uat in vno. S. quid si omēs sint mortui vel
expulsi de collegio. nūquid sit ex tunc colle-
giū tūus ipi. Et Ab. adducit hic notata per
Jmo. in. c. ij. d. op. c. no. nūc. 7 glo. nota. in. c.
statutū. d. elec. in vi. glo. 7 Bar. in. dic. l. sicut.
Bar. in. l. si. ad. ff. de col. illi. Et dicit Ab. q
videt esse conclusio q si collegiū est destructū au-
toritate superioris. pereunt oia priuilegia. Si
autē omēs decesserūt vel expulsi fuerūt ppter eo-
rū delictū. tūc in collegio ecclesiastico pseruant
oia iura apud ipam ecclesiam. in collegio scilicet
dubium. tñ pcludit Ab. idē dices q est cōis opi-
nio. Et tū addenotata p Bar. in. l. j. §. si. ff. de
acqui. posses. glo. in. c. 7 de dicitur. xvi. q. vij.
in reglā. pūilegiū. de re. iur. in vi. Bal. in. ci.
de pace pstatie. in v. nos romanoz. Bal. 7 mo-
der. in. l. si grege legato. ff. de lega. j. Et nota
fin Jmo. duas reglas. Prima est. q valet
electio facta nō vocatis illis qui sunt priuati
vel inabiles ad eligendū. licz primo nō sit dis-
cussum an sint priuati. satis est q postea
possint pūinci. Secda est regla. q cassata ele-
ctio vitio psonę. sunt ipō iure priuati prate
eligēdi ea vice. c. cū in cūctis. de elec. qñ scien-
ter indignū eligerūt. S. dubiū ē qd in alijs
actib⁹ capitularib⁹ nūquid disponētes rez nō
legitime sint priuati prate explicādi talē actū
legitime. ita q prās deuoluat ad alios licet
nūero pauciores. Et concludit Abb. q nō. qz
nō reperit iure cautū. Et cū sit pena nō dē ex-
tēdi. bñ facit glo. singularis in. c. si. de iure pa-
tri. Nota q iudex pē in cā vertēte corā eo alle-
gare p vtrāq pte. pē ergo iudex apire dubia
pccius 7 allegare pleni⁹ iura facit p vtra-
q pte quā fecerit aduocari. tex. est q si allegat
in. c. bone. j. Et nota q doc. in. dic. c. de da-
rāt que dicat noatio. Nam dē solēnis esse et
sit qñ duo vel tres qui sunt excellentiores in
capitulo vel alibi nominant pape 7 peti p col-
legiū vt papa promideat ecclesie de aliquo il-
loz. Et nota q postulātes 7 nominantes nō
pnt resiliere a postulatiōe seu nominatiōe. qd li-

mita singl⁹ fm doc. nisi postulātes seu nomi-
nantes 7 supiora quo peti cōueniant. qz pnt
postulātes resiliere nō obstante ptradiciōe po-
stulati seu nominati. qd ē notabile. Nota sin-
gult glo. j. ff. in. dic. c. bone. que allegat quo-
tidie an 7 qñ iudex possit supplere ex officio.
cui adde glo. ij. c. prius §. xviij. dist. in. c. iu-
dicātes. xxx. q. v. Bar. 7 Bal. in. l. j. C. de his
que defunt aduoca. par. Bar. in. l. iij. §. hoc
aut iudiciū. ff. de dam. infec. glo. in. c. cupien-
tes. §. ceter. in. §. pūmācia. de elec. in. vi. in. c.
pia. de excep. in. vi. in. §. sic publice. Et ista
materia facit has breues pclusiōes. Prima
ē ista. q iudex pōt de iure supplere. Secda ē cō-
clusio. qz pē supplere de facto in his q sibi sunt
nota vt iudiciū. vtputa ex actis 7 ps ignorat il-
lud sibi cōpetere. Tercia est cōclusio. supplet
in facto sibi noto vt notorio. glo. 7 doc. in. l. j.
C. qui 7 aduer. quos. 7 p glo. in. dicto. c. pia.
Quarta est conclusio. qz iudex supplet i excep-
tione que reddit iudiciū retro nullū. rex. ē in. c.
cām que. de iudi. glo. nota. in. c. j. de elect. i. vi.
Quita est conclusio. q supplet vbi vertit picu-
lū aiaz. vt pbat in. c. excep. de excep. tōi.
7 glo. in. dic. c. cupientes. Sexta est conclusio.
qz supplet circa repulsionē testiū. potest em iu-
dex ex officio suo mittere pro vicinis vt videat
tur ex relatiōe ipoz an testis sit ydoneus.
Bar. in. dic. §. hoc aut iudiciū. hoc tamē lūmi-
tat Ab. notabiliter. nisi sit talis exceptio que
possit p partē omitti. vtputa si testis est alias
ydoneus s. est familiaris aduersē pti. ex quo
em ps nō excipit nō debet iudex ex officio suo
repellere. allegat Ab. notata p Jo. an. i. addi.
Specu. i. tit. de teste. §. j. Et tū adde Anho. d.
bu. in. c. cū dilect⁹. de p. sue. 7 idē dicas in fili-
bus q nō repellunt odio ipoz s. fauore eoz
ptra quos pducūt. 7 licz hoc notorie pter ex-
act. tñ notoriū nō releuat ab onere pponēdi.
dē pps pponere. Septia ē conclusio. qz supplet
vbi tractat d fauore publico. idē de vtilitate
ecclesiaz. c. cū venissent. d. in sti. 7 d fauoremise-
rabilū psonaz. Octaua ē conclusio. q vbiqz
iudex pē pcedere ptra absenti pē supplere d fa-
cro ad vtilitatē absentis. vt testes pducere p
absente excipe. 7 alia facere q incumbit absenti
scdm Bar. in. dic. §. h aut iudiciū. Et i autē.
qui sel. C. quō 7 qñ iudex. 7 dē Ab. q ita cōi-
ter tenet. Nonā est conclusio. q iudex pē in omi

causa et officio testes iaz inductos interroga-
re q̄ obscure deposuerūt. Itē interrogare ptes
q̄nūq̄ sibi vilius fuerit. c. cū Jobēs here. de fi-
de instru. l. Et vltio pcludas sic in hac pulcra
materia fin doc. in dic. l. j. C. d. his q̄ delunt ad
uo. ptiū. q̄ in his q̄ radicāt in psona iudicis p̄
iudex sp̄ ex officio supplere vtrazq̄ parte p̄nt. z
ideo valz snia lata vtrazq̄ pte p̄nt. licz nō ap-
pareat q̄ iudex eā. p̄nt ad instām p̄tis. Sz
altera pte absente iudex nō supplet nisi petēte
p̄nt pte. vt in l. ad pemptoriū. ff. de iudi. In
his vero q̄ radicant in psonā p̄tis. vt ex capere.
petere. p̄bare. z sūa iudex regulr non supplet.
q̄ nō debz assumere officii p̄tis z supplere ad
cōmodū p̄uatiū. Fallit tñ in casib⁹ positis in
p̄clusiōib⁹. z hec notabis tanq̄ quotidiana.
l. Nota glo. in p̄. cōdem. q̄ quis nō tenet p̄fer-
re bonū publicū suo p̄uato si p̄uatiū bonū
nō includit sub publico. cui adde gl. in. c. licz.
de reglā. z rō est. q̄ p̄ma charitas incipit a se
ip̄o. l. Et nota quicqd̄ dicat Ab. q̄ in casu h⁹
c. p̄uatiū includit sub publico. z adde in ma-
teria notata p gl. i. c. scias. vj. q. j. i. c. si nō lz.
p̄tū. q. v. Et notata p Bar. z moter. in. l. j. ff.
solu. ma. in illa. q. an faber q̄ bz apotecā apud
scolas z impedit legētes debeat expelli. l. Et
de vtilitate publica q̄ sit p̄ferēda p̄uata bēs
ter. in. l. i. ubem⁹ nullā. C. de sacro san. eccl. in
auctē. res que. C. cōia. d. le. Bal. in. l. q̄cūq̄.
C. de ser. fugi. ter. in. l. j. ad fi. C. de cadu. tol-
len. Bal. in. l. militē. C. de p̄cu. text. in auctē.
De neq̄ miles. in prin. vbi p̄ Ange. z p̄ ter. in
dic. l. i. ubem⁹. dicit Bar. ibi. q̄ cōe ciuitatē p̄
cape aialia alicui⁹ ad portandū frumētūz i ex-
ercitū vel cā faciēdi venire ad ciuitatez. Et q̄
q̄n iudex mittit aliquē ad furcas p̄ capi face-
re a sinū alicui⁹ sup quo porret. Et p̄ Bar. i. l.
fi. s. fi. ff. de pigno. ac. vbi etiā dicit q̄ p̄ capi
p̄pter publicā vtilitatē aliq̄ vilis p̄sona ad su-
spēdendū aliquē furca. hoc tñ limita nisi esset
honestā p̄sona. de q̄ p̄ Bal. in. l. fi. C. d. execu.
rei iudi. vbi etiā dicit q̄ nō repit officii vili⁹
in mūdo. l. Nota glo. in p̄. tanta. dñ dicit nūe-
rus postulātūz sit duplo maior. Cōclude sic.
q̄ hoc p̄cedit q̄n postulatio p̄curreret cuz ele-
ctōe alter⁹ p̄tis. tñ nō dz admitti postulatio
nisi nūerus postulātūz sit duplo maior. Sz
si nō p̄curat electio. sz sola postulatio q̄ sit a
maiori pte capli dūtaxat nūquid talis postu-

latio possit admitti p̄ supiorē inuita minori p̄-
te. in hoc ē altercatio inter Hoff. z Hoffi. nā
Hoff. vult q̄ sic. q̄ regulr valet qd̄ sit a maio-
ri pte. Hoffi. vult q̄ alius supior citra papam
nō p̄t admittēre postulatoz factā a maiori p̄-
te. sz optet q̄ p̄currat due ptes collegij. Alb. re-
ner opūioz Hoff. z rīder ad istū ter. q̄ loq̄-
tur in postulatioe facta a minorib⁹. tertia pte.
z p̄pter hoc dicit lra q̄ papa nō p̄suevit i tan-
ta diuisione admittēre postulatoz. s̄ sec⁹ si po-
stulatio fuisse facta a maiori pte capli vel col-
legij. z sic facit hec lra optime a p̄trario sensu
p̄ opūioe Hoff. Sz tu p̄tra Alb. allega gl. in
c. cupiētes. s. penl. in p̄. ḡra. de elec. in vi. que
vult q̄ debeat p̄currere due ptes collegij. Et
Hoffi. dicebat q̄ illd̄ qd̄ papa nō p̄suevit infe-
rior nō dz facere. Ab. rīdet q̄ in his q̄ nō tan-
gūt articlōs fidei p̄suetudo romane ecclie nō
extendit quo ad alios. Et tu p̄ Alb. allega gl.
in. c. j. in p̄. docuit. de summa tri. z fide catho. in
vi. in. c. nolite. xi. dist. l. Nota et eadē glo. q̄ in
iuria sit postulato z postulatio si postulatio
nō admittit sine cā. cui adde glo. in. c. seq. z in
c. penl. l. Nā ḡra q̄nq̄ ē debita si subest cā illā
faciēdi. p̄ quo optia glo. j. q. vij. c. expūit. i. c.
dño scō. in. c. vt p̄stitueret. l. dist. in. c. cupien-
tes. s. penl. de elec. in vi. Et bon⁹ ter. iiii. glo.
in. c. fi. c. dist. l. Et cōmēda memorie glo. hici
p̄. quā ex ḡra. q̄ vbi subest cā iusta pōt supior
cōpelli ad dispēsandū z faciendū ḡraz. Adde
glo. in. s. sz aliud. lxi. dist. l. Et p̄cludē q̄ nō p̄t
dispēlare sup impedimēto vl defectu q̄ tenetur
postulat⁹ nō p̄t postulatoz admittēre licz sit
ip̄e supior postulantiū imediāt⁹. sz sp̄ dz adiri
supior q̄ p̄t sup illo ipedimēto dispēlare. Pro
quo bona glo. in. clem. j. de elec. in p̄. eligat. z
supior illi⁹ qui p̄t postulatoz admittēre p̄t cū
cōpelli ad admittendū si subest iusta cā ad-
mittēdi. z intellige de cā p̄cernēte vtilitatē ec-
clesie. Sec⁹ vbi cā p̄cernat solū psonā postula-
ti. vt q̄z ē ita doc⁹ vt mereat dispēfatioz. hoc
casu supior nō cōpelli. z in papā nō cadit cō-
pulsio cū nō habeat supiorem. c. licet. de elec.
l. Dolo tibi allegare pulcrā glo. ponam⁹ q̄ ca-
nonici fecerūt aliquē ordinari vt cū eligeret. z
postmodū illo ordinato aliū elegerūt tales eli-
gētes poterūt pueniri vt p̄uideat illi in stipē-
dio competēt vt habeat vnde viuere possit.
glo. habes notabilem in. s. sed aliud. lxi. dist.

Nota glo. si. que ponit distinctionem inter postulationem et notitiam. dicitur est s. Et dicitur Ab. q. sibi magis placet dictum. Nota q. illud dicitur fieri unanimiter qd sit nemicus discrepare. c. bone. ij. r. dicitur Ab. q. alibi non ita bene probatur. Quid diceretur de isto casu an prescriberetur ius eligendi in aliqua ecclesia videatur prescripsisse ius postulandi. r. rex. habes notabile q. sic in dicitur. c. bone. qd tunc limitat Ab. non pcedere qm postulatorio fuisset facta qm in ecclesia illi nunc fuissent admissi nisi in actu electionis. tunc prescripsissent ius eligendi dicitur. non autem ius postulandi. Et scias q. rex. in. c. qd sicut. de elect. pcedit etiam in illo q. est pceptus in actu postulandi. ut in dicitur. c. bone. siue debeat intervenire de iure cōi. siue de consuetudine. vtribi. Et volo tibi tradere q. d. pulcras conclusiones que colliguntur ex text. in dicitur. c. bone. Prima est ista q. exercet aliquis actum ex gfa non acquirit possessionem. Et pcedens potest quicquid renovare. l. cū pcario. ff. de pca. r. si non pcedere se esse spoliatum. Secunda est conclusio notabilis. q. pcedit talis libellus pecto ralem electionem cassari q. si facta me pempto. quia habes ius eligendi vna cū electione. q. videtur per hoc bba inferre q. etiam sit in possessione eligendi. licet illa bba videatur prima fronte pcludere ius proprietatis r. non possessionis. Et rō ē. q. d. libellus late interpretari. l. si q. intentione ambigua. ff. de iudi. Et nota q. ille q. non est in possessione eligendi non dicitur pceptus si non vocatur. quia ius vocis dāde magis sequitur possessionem quā proprietatem. c. qrelā. d. elec. c. p. sultatōib. d. iure pa. Tercia est conclusio. q. postq. postulatio ē pntata Roma. pon. v. l. alteri supiori non pnt postulates ab ea recedere r. alium eligere v. l. postulare. s. debet expectare r. s. s. Si autem sit pntata supiori bñ pnt recedere inuito postulatorio. qd tunc limita ut in eo dēter. nisi supior r. postulates pveniret. q. tunc admittit variatio et si postulatio sit pntata supiori. Et nota s. m. doc. q. si postulat fecit aliquas expensas non prepetere secuta variatio. Et rō est q. cū non haberet ius r. fecit illas non est sine nota ambiditōis. Et vide glo. si. in. c. cupientes. de elect. in vi. Quarta est conclusio. q. eligētes non saluāt cōsciam suā eligēdo illū cui plenā noticiā non habet. Quinta est conclusio. p. vbi in loco repititur ydonci non dicitur pfici extraneo. Et vide pul. ter. in. c. nulli in iur. l. xi. dist. licet male seruet.

Nota glo. in d. de gfa. que videtur velle q. non dicitur psumi gratiose pcessio in exercicio alicuius iuris. S. ponitur dicitur psumi q. intendebat vti iure suo. qd tunc intelligitur fm doct. qm exercuit aliquid qd de gfa non solet pcedi. sicut ē de actu electionis. In his vero que solent gratiose pcedi non psumitur q. qd intendat vti iure suo. sicut ē qm aliquis hospitat frequenter in domo amici. non tamen ppter hoc acquirit possessionem hospitandi. q. hoc solet pcedi ex quadā amicitia. unde non est presumendum q. iste sit passus illū vti iure hospitandi tanq. iure suo. Et adde qd uocat Bar. in l. i. s. hoc autem interdicto. ff. de iur. actus p. Et scias q. Inno. hic eleganter tractat de acquiritōe iurū incorpaliū. de q. materia tractat in multis locis. r. in. c. in lris. de restit. spol. in. c. cū ecclesia. de cau. poss. in. c. ij. de in integ. rest. in. c. dilect. de capel. monach. in. c. p. querēte. de offi. ordi. Et pclude sic q. ad hoc ut qd acquiritur possessionem iuris incorpaliū oportet necessario ut pcurrat duo. Primum q. iste intendat vti iure suo r. non iure alteri. q. ad acquiritū possessionem requiritur animi acquiritis. Secūdu est q. exercuerit illud ius sciēte r. paciēte aduersario in cuius iudiciū acq. rebatur possessio. q. ex sua patientia oritur illa q. si possessio. l. quoniam. ff. de seruitu. Et ibi dicit Bar. sis me mor facere articulum q. tu es vsus illo iure sciēte r. paciēte aduersario tuo. Et nota q. ad acquirendū iustā possessionem necesse ē ut credat vti iure suo. alis est in mala fide. S. ad acquiritū possessionem non requirit q. credat vti iure suo. s. satis est ut hoc intendat. q. r. p. d. p. acq. re possessionem alteri. c. in lris. de restit. spo. Et an in dubio psumatur bona vel mala fides. plenep. Ab. in. c. si diligēt. de p. scrip. Nota glo. si. q. iniuria sit successori si denegat sibi pui legiū qd pcessori fuit pcessus licet psonali. cui adde bonū text. cū glo. in. c. si. c. dist. Et vide questionē postā p Bar. in. l. i. s. p. mittit. allegato in glo. ff. de aqua quo. r. est. quā limitat Ab. qm p. lat. ē et alij extraneo pcessus. sec. si vellet retinere penes ecclesiam q. non p. cōpelli. Et ut intelligas scias q. Bar. ibi format tales questionē q. emphiteosi finita p. g. fiatōes finitā pnt agnati petere ut eis p. firmet. r. de faci li impetrabunt r. sit iniuria eis si non sit reformatio. Et ideo posset appellari ad supiores ut cogat ut fiat reformatio. Et Bar. ibi allegat

C i

hñctex. 7 glo. adde etiā Bar. 7 moder. in. l. si
mibi 7 titio. ff. de pbo. oblig. Bar. in. l. j. in fi.
ff. de pmi. credi. videt in Bar. intelligere hoc
pcedere de iure canonico. Et nota q prescri
bit hñctiuri pcedi reformatōez anno a tpe sci
entie 7 taciturnitatis. ter. ē sing. in. c. si tñ. in
ti. si de seu. su. p. trouer. Adde etiā qd singulr
habet i. l. forma. §. si qd. ff. d. celi. 7 ibi p Bar.
q ius pcedi cathastrū emēdari in q quis su
ic lesus dñrat anno. 7 ius pcedi rez q incidit
in cōmissiū. durat quinquēnio. ter. ē singlār
in. l. ij. C. de vecu. 7 cōmis. Dolo etiā ubi di
cere vñā singlārē limitatōz vltra illā quā dat
hic Alb. q ita demū agnati pñt petere in se cō
firmari amphiteothelz. qñ fuerūt instituti he
redes. sec. si extranei. qñ illi pferēt. Ita singlār
voluit Jo. de ymo. i. suo p filio incipite. Et i
dā thomas de panno. Sz ptra illā dēcisionē
est ter. i. c. ex pre. i. p. libere. de seu. Ex q videt
inferri q in amphiteosi ecclē hñ. nō pcedat. et
adde q Roma. refert p filio. lxx. i. quēstioe fa
cti apd Alriminū. ptra Bar. pfuluise. Et no
ta q doc. in h. c. bone. tractat qñ p fessio ema
nat q lificatē. 7 sic pñet vñū factū q lificatū.
nō p p pte approbati 7 p pte reprobari. de q
p Bar. in. l. aureli. §. i. de qñt. ff. d. libe. lega.
in. l. si qd. C. d. excep. Sec. est qñ p fessio cō
tinet duo facta sepata. tñc em p aduersari re
cipe vñū scēm qd facit p se. 7 aliū qd ptra se fa
cit respuere. Et vt itelligas bñ habeas cēm
in pmo casu. p fessus suz recepisse a te centū q
mibi debebas ex cā mutui. ista p fessio dz aut
tota recipi. aut tota respui. De scdo hēs cēm.
petis a me centū cā mutui. ego mīdi q bñ mu
tuasti centū. Sz tu teneris mibi mille ex alia
cā. hoc casu tu bñ potes fundare itentioez tuā
sup p fessioe mea 7 respuere aliā pte. qz pñet
factū sepātū. Dicit tñ Alb. q Car. limitat h vlt
imū vt pcedat qñ p fessio emanat vñā voce.
Sec. si p scripturā. qz scriptura ē qd indiuisi
bile. c. cū olim. de celi. Ab. tener p trariū p no
rata p Bar. in dic. §. i. de qñt. 7 in. c. cū olim.
loquit de scriptura publica. nos aut in pua
ta. Nā puata psona p bñ scribere ptra se nō
p se. l. exēplo. C. de pba. Dicit tñ Alb. q Val.
limitat notabilr in. l. j. C. de p fess. vt nō proce
dat in libris mercatorz. qz ex quo scribūt p ad
uersario dz eis credi qtenus scribūt ptra ipm
pūmodo qñtitas sit pua. sec. si est magna. qz

nō debet eis credi in fauorem. licet ibi aliqua
sint ptra eos. qd ē notabile. de etiā Bal. q va
let pñtendo q credat libris mercatorz etiā in
magna qñtitate pcurrite pscia iudicē. i. si iu
dicat vñū fuerit. qz hñbit pñderare qñtate mer
catorz. 7 grauitatē p iudicij. qd credat autē iudi
stincte nō valz pñtudo licet ipse sentiat ptra
rñ. in. l. cūctos plos. C. d. sum. tri. sed Ab. re
net pñū dēm. Nota ex. c. penul. q citatus
vt pñter se p pectui iudicē p comparere p p
curatorē. 7 h teneas. licz Alb. alibi teneat ptra
rñ. vt ē dōm in rub. de a ppe. Et scias q ele
ctus iñit pñtendi 7 pcedo pñtandōez in
nullo petit grāz. 7 de Jo. an. q p suppe acce
dere an supioze etiā bñro uō eleuato si confi
dat de idoneitate psonē sue. 7 cōmari nisi ipse
pñtmet q habebit recursus ad supioze. qd tñ
intelligit Alb. in supioze habete ius pñmādi
citra papā. qz papa pñt plenitudo pñtāz ptra
marōez impedire. nec hñ supioze. pñtāz pñtāz
ius. c. cū Berold. de re iudi. tñ qz patronus
pñt variare aliū pñtando. c. cū aut. de iure ppa
dz cū bñlitate petere institutōz. vñ petit grāz
expeditōis. vñ dz leuare biretū. 7 se curiare.
postular. qz oīno iñit pñtāz dz genua flecte
re. i. cū maiori bñlitate petere vt admittat po
stulatio. Et ex pñtāz collige q postulat nūl
lū ius acqñt. pñtāz vero acqñt aliq d ius. sz
nō ita firmū sicut elect. Ita sunt hic relata
p Jo. an. 7 Alb. Sz ad hñ q cū patron. c. cū
nō possit variare. qñd erit in pñtato a pñtō
clerico qd in electo. Sz querit vñz i alijs di
gnitatib. seu officijs sit loc. variatōi. Et vt in
telligas habe cēm. aliq ciuitas elegit sibi ali
quē in rectorē pñt ē de more in italia. an elige
tes possint recedere ab illa electōe sicut postu
lātes. an vero debeāt pñstere sicut eligentes.
Et idē pñt queri i oib. officijs q deserunt alicui.
Et Alb. hic feremittit ad notata p Bar. in. l.
absenti. ff. d. dona. Ex cui. dicit tu potes habe
re has breues pñtōes. Quaz prima sit
ista. in officijs q tenet deputat ad illa ex neces
sitate sñre. vt est officiū tutele cure. vñ alter
mgfāt in ciuitate sua. acqñt ius electo qñtū
cñqz absenti an oīm acceptandōez. iō post ele
ctōez nō pñt sibi illud officiū tolli. Et qñt infer
q si scolar. eligat i rectorē qñtūcūqz sit absens
acqñt sibi ius p electōez nec pñt apl. electōes
ab electōe recedere. Scda ē conclusio. in offi

quibusque viis non reneat subire. ut quoniam aliquis eligatur ad magistratum alterum civitatis. si electores nomine proprio eligunt. post acceptationem non possunt variare. quoniam si acceptationem non est acquisitionem ius electo. sed post acceptationem est in iure quidam contractus inter electores et electum. Tercia est conclusio. si electores eligunt iure alieno. ut quoniam a superiore habent officium et eligendi potestatem. et isti non possunt variare. non quoniam sit ius acquisitionis electo. sed quoniam sunt functi eorum officio. Et hoc est ratio quare canonici eligendo absente non possunt variare. quoniam functi sunt eorum officio et eligunt ex necessitate. Et quod inferat aliud dicitur de domino seculari. vel papa. qui absente deputant basilicam vel officium. per eum autem exceptionem non sunt ei iniuria mutare sententiam. Sed postulationes licet iure alieno vrantur per a postulationem non recedere. quoniam adhuc non sunt functi eorum officio. quoniam postulationem non habet vim electionis. sed est quoddam inchoamentum ad electionem obtinendam. Et dicitur de officio est. ex intentione Bar. quod officiales eligentes iure alieno non possunt variare. quoniam functi sunt suo officio. quod faciunt ex necessitate. dicitur in hunc quod potestatem da centum habet statuti. quoniam aliud edicere teneant eligere. aliud habere facultatem eligendi. arguitur. l. sepe. ff. de officiis. publicis. Et nota de officio Bar. in dicitur. absenti. quod non acquiritur electo aliquod ius nisi acceptatione facta. Et sic erga per se fieri absenti quod non operatur effectum antequam innotescat privilegio. de quo Bar. in l. oes populi. de iure. et in. et per moderatorem. c. cognoscetes. de officiis. Et bene facit quod notat glossa. in c. quoniam. ij. q. iiii. Et idem dicitur Bar. in l. labeo. ff. de iure iur. quod dilatio statuta absenti non currit nisi sibi fuerit notificata. facit quod voluit Bar. in l. mulierum. ff. de doli. et de domino. Et quod notat glossa. in c. ad apostolicam. de electione. c. de i. minister. rex. et quod ibi per doctorem. in c. si tibi absenti. de prebendis. i. vi. in c. j. de prebendis. per benedictum. in vi. Et idem de Roma. in l. quod absenti. ff. de acquisitione. possessionis. sequebatur privilegium civilitatis non acquiritur ignorantia. Tunc si illa glossa. in d. dicitur. in v. libere. de sepulchro. quoniam tibi sepe allegavi in voce et in scriptis. Sed notabis rex. i. c. et si vnamini. eo. ti. in v. liberum. quod non dicitur quis bene liberam facultatem alicui rei quoniam sine alterius consensu non potest de illa dispendere. liberam gratiam habet quod quoniam per se sine alterius consensu dispendere. Nota ex glossa. i. dicitur. c. cum ibi notat per doctorem. quod episcopus non potest eligi ad aliam dignitatem. sed postulari. quoniam ministerio spirituali est alligatus ecclesie sue. operatur ergo ut per ab soluat ab illo vinculo ministerio aliis

quod aliud ministerium in initio eius alia ecclesia. et idem de postulatione. h. tunc fallit in episcopo qui renuntiavit episcopatu secundum doctorem. Fallit secundo in electo tunc. secundo esset si electus confirmatus. licet non consecratus. licet sint optiones. tunc tu tene quod dicitur. l. Nota etiam quod oes clerici circa episcopos non prohibent eligi ex eo quod habeant ecclesias inferiores seu dignitates. c. si abbatem. de electione. i. vi. Et ratio est quod propter ministerium spiritualis non potest nisi inter episcopum et ecclesiam suam. inter alios non potest ab ipso ministerio. sed quod ministerio ministerio. ut in. c. quod propter. i. i. c. glo. de electione. per glossam et tales eligi licet non possint transire sine licentia superioris. l. Nota etiam quod patet defectus propter quem non potest exercere officium ad quod promouetur. vel alio inabilitant a iure ad illud officium vel dignitatem non dicitur eligi sed postulari. Et ista regula propter habundantiam oes patet defectus in ordine. vel etate. Et irregulares. criminiosi. et intrusi per potentiam seculari. c. quod quod. de electione. operatur ergo per quod grosse tollat illud impedimentum per postulationem. Nota tunc ne erres quod vbi quod aliquis est indignus in dignitate et dispensabili. ut quod hereticus. vel criminiosus. i. crimine pseueras. tunc non valz postulatione de his facta. Et postulationes istos scieter puniretur preter postulationem et eligendi per illa vice. c. j. et ij. h. eo. ti. Et intelligitur etiam quod in postulatione ex primis oes defectus. nam si aliquid subiceretur tunc talis postulatione non est admittenda. et scieter tales postulationes eunt priuati modo predicto. Et nota etiam quod si quis postulat in episcopum ad solum papam princeps admittit postulationem. Si autem sit postulatione ad inferiores dignitates seu ecclesias. et tunc ad eum spectat postulationis admissio ad quem spectat confirmatio. dummodo apud istum confirmatorem concurrat duo Primum est quod possit dispensare in illa dignitate ratione cuius sit postulatione. Et idem si postulatione fieret episcopo per canonicos de archidiacono non habet te decem et octo annos. non possit admitti ista postulatione. licet alio ad ipsum spectat confirmatio. c. j. de etate et qualitate. in vi. Secundum est quod iste ad quem spectat confirmatio sit episcopus. Et ratio est quod episcopi si dispensant vbi quod a iure promittit dispensatio in genere. licet specificum non promittat episcopo. Inno. in c. dilectus. de tem. ordi. Sed inferiores episcopi non dispensant nisi in casibus eis specificum promissis. Et nota quod doc. tangit in h. c. si. an episcopus possit transferri in iurisdictionem. de quo per Jo. an. in regula. quod ob gram. in mer. et ei opinio placet Ab. quod si papa transferat episcopum ad alium episcopatum propter utilitatem

tez. eccle vel neitate. q. inuitus trāssert. 7 va
cat epat. sius a die trāssatōis. Sec^o si ob me/
ritū psonē. 7 tūc nō vacat epat. nisi a tpe acce/
ptatōis. Est tū statutu in p^oilio P^olano. cui
p^ouit Alexander. q. epi 7 abbates nō pnt trās/
ferri inuitiū subit cā euidēs 7 ratōnabilis.
L Et nota glo. in. c. scias. vii. q. i. q. supior etiā
citra papā p^o compellere clericū ad accipieudū
aliquā platurā. Eribi hēs glo. i. q. p^o nō pōt
fieri monach^o inuito papa. ¶ Alio nota q. q.
seminat de alio malā famā p^osumit ei^o inimic^o.
tex. enora. i. l. inimicitie. ff. de his qui. vt idig.

De postulatiōe p^olatōz in vi.

¶ Institutio iur^o antiqui declaratoria
c nō trahit ad p^oterita qñ hz cōm opio
nē in p^oraritū. glo. enora. in. c. j. in v.
de cetero. De qua glo. p. Ab. i. c. cām q. in p^oin.
de rescrip. in. c. cū venerabil. de p^o sue. i. c. via.
de cohabi. cleri. 7 mulie. ¶ Nota glo. in v. ve
ra postulatio. q. ponit diffinitōez postulatiōis
7 electōis. ¶ Nota glo. in v. pbabil. q. iuris
ignorātia nō ē pbabil. qz d^o p^oulere p^oiores.

De pactis.

¶ Dia vocati ad iudiciū qñqz paciscun
tur. qñqz trāssigūt. 7 iō anqz ponat tra
ctati de iudicijs ponit hūc titulū. L Et
vt tu canonista bñ intelligas scias q. pactū ē
nomē gñale cōp^orehēdēs in se oēm puentōez.
est em pactū gñale sumptū duoz plurimū i
idē placit^o 7 p^oensus. i. placit^o p^oensus. vt i. l.
j. ff. de pac. in. c. pactū. de v^o b. signi. Et sensus
hui^o diffinitōis ē. q. id qd puentū ē inter duos
vel ples d^o pactū. qñ ad pacē habēdaz factū.
hec ē em vocabuli expō. dic. c. pactū. ¶ Si oīs
p^otrac^o pōt gñalr p^oneri noie pacti. sz vbi pa
ctū assumit sibi specificū nomē. nō denoiat a
suo gñe sz a specie tāqz a digniori. vñ si vēdidi
tibi rē. appellat emptio. qz ē dare hic specificū
nomē 7 relinqt nomē gñis. sicut si volo appel
lare hoiez. nō appellat sibi noie gñis vt aialis.
sz in sua specie. vbi autē puentio non p^o hēre no
mē specificū. qz plura sunt negocia qz vocabu
la. tūc stat in noie sui gñis. L Et nota q. pactū
qñqz ē nudū. qñqz vestitū. sic dcm ad istar ho/
mis. nā qñqz ē nud^o cū nullū hz vestimentū.
qñqz vestit^o. Si em pactū stat in puris 7 mer^o
finib^o puentōis. qz nō intercessit aliqd extrin
secū. puta nec stipulatio. nec interuēt^o alicui^o

rei. nec cyrogphū. tūc appellat nudū. iest em
illa sola obligatio iur^o gentiū. vt i. l. cū ampli
us. §. is natura d^o. ff. d^o reg. iur. l. Stichū. §. na
tura. ff. d^o solu. L Et si tu vis scire exēpla hui^o
pacti nudi. vide gl^o. no. in. l. iuriscitū. §. igit^o.
ff. d^o pac. Et int^o cetera ponit em quoridianū.
pmisi tibi dare. r. sine aliq^o interrogatiōe pce/
dēte. vel cyrogpho. glo. tñ videt velle ibi q. h
nō sit pactū sed pollicitatio. qz est d^ontia inter
pactū 7 pollicitatōez. nā pactū ē duoz v^o plu
riū. pollicitatio ē vni^o em pmittēs. vt in. l. pa
ctū. ff. de polli. Sz Bart. ibi saluat istud em
intelligēdo q. ps cui sit pmissio p^osentit. nā tūc
p^otraci pactū cū iteruenerit p^osentis duoz. qd
est notabile. ¶ Qñqz pactū ē vestitū. 7 multa
sunt exēpla vestimētōz. Qñqz vestit^o vestimē
to p^oboz. vt in. ti. de v^o b. obli. Qñqz vestimen/
to cyrogphū. vt in. ti. de l^o f^oaz obli. Qñqz ves
tit^o p^osentis. vt in p^otracit^o iuriscitū q. solo cō
sensu p^oficiunt. l. ex hoc iure. ff. de iust. 7 iur.
Qñqz vestit^o vestimētō de quo in. ti. qui. mōis
re p^otra. obli. Et de iure cuius facias reglāz q.
ex nudo pacto nō p^o agi. sz excipi p^o. qz oritur
obligatio natural^o p^oter p^osentis. vt i. dic. §. igit^o
tur. fallit de iure cuius in quibusdaz casibus.
L Sz dubiū ē qd de iure canonico. Alb. cōdu
dit q. cōit tenet q. oriat actio. p. tex. i. c. j. 7 hāc
opionē tenet glo. hōsti. Jo. an. An. de bu.
7 Alb. glo. 7 Archi. in. c. qñqz suffragio. xij. q.
ij. Car. aut voluit q. nō possit peti vt qz p^ose
cogat ad obseruatiā pacti nudi. sz solū vt non
obseruās exēdico. qz text. loquit^o alternatiue.
Alb. rñdet qz licz ppositio fuerit factā alternatiue.
tñ p^oaliū rñdet simplr. pacta custodiāt. Sz d^o.
rñsione Alb. adduco tex. in. §. p^oterea. in. ti. de
inuti. stipu. vbi rñsio simplex intelligit^o pur p/
cessit ppositio. Sz p^otra Car. adduco tex. in. c.
qñcūqz suffragio. xij. q. ij. vbi d^o text. pmisi
solutōez nos absoluerē op^otebit rē. 7 p^obū op^o
tebit imporat nēatē. p^oterea si d^o exēdica
ri p^o d^oz peti q. obseruet pactū. alias exēdica
tio ē iusta. Et p^oter d^oicatōez cogit oīno ad
implendū pmisā. L Et adde qd notat Bar. i.
l. statuas. ff. d^o acq. re. do. q. pillū tex. d^o q. vbi
lex simplr loquit^o nec dat a cōdēz inducā actio
7 exceptio. quē tex. alle. etiā Bar. in. l. iuriscitū.
§. p^oter aut. ff. de pac. ¶ Quia tex. i. c. quo. q. no
tēs eo. ti. facit mentōez de assensu. scias q. ibi
capit^o p^o auctoritate. L Et nota vñā pulchram

regula qd vbiqz assensus erigit a supiore in actu pñtē ad sūditos. tūc assensus assumit p auctoritate. q quidē auctoritas p̄t appella/ ri assensus. qz auctoritas p̄t ē assensus au/ ctorisabilis cōpetēs alicui rōe publici officij. glo. i. c. de re. eccle. nō alicui vi. i. tractat. Et adde qd notabilr ponit Bar. i. l. si aut plu/ res. ff. de aq. plu. arc. vbi qrit qñ in actu req/ rīt iussus. decretū. vel auctoritas. vel licētia. qñ debet interuenire. Et qd notat Bar. in. l. tās. s. j. ad si. ff. de dona. cau. mor. L. Et volo qd cōmēdes mēorie vñi dñi singla. qd alibi nō repit qd vbi in aliq actu reqrit licētia. reqrit exp̄ssus p̄ssensus licētiās. dictū ē sing. Alr/ chi. 7 Jo. an. in nouella in. c. si abbat. d. elec. in vi. referit moder. in. l. j. s. volūtate. ff. solu. ma. L. Dubitat an in p̄firmatōe q fieri d̄z p su/ p̄iore sit necē q supior dicat p̄firmam. 7 ter. in dic. c. quorū. facit qd nō. dñi d̄t deratiba/ bitōe. qz nō refert qd ex cōpollētib fiat. L. Et Ab. pōderatū tñ ter. in ar. q qñ supior impo/ nit auctoritatē alicui actui. puta veditōi rerū eccl̄asticaz. nō est necē q dicat auctoritatem n̄taz imprimur. S. facit qd apparet de p̄sen/ su suo. l. 3. Bal. fm Ab. teneat oppositū. S. Ab. p op̄ione sua adducit ter. i. c. in veditōi/ bus. vñ. q. iij. in. c. placuit. xij. q. ij. q iura sa/ tis bñ p̄bat iura glo. ¶ Aduertat dñi mei q in p̄tib istis vt audio paz curat. s. nō p̄si/ derat tales miseri qz de die in diē moriūt. 7 re/ licturi sunt bñficia velint nolint. 7 reddituri sunt rōem. nō est licita pactio vt litigās renū/ ciet licit sup bñficio. 7 psequat aliqd epale etiā si illud recipiat nomie exp̄saz. nā posset in se p̄tinere symoniā. qz si renūciās bz ius in bñfi/ cio videt renūciare iuri spūali p epali. nec ob/ stat qd noie exp̄saz dicat recipe. qz hoc posset fingi in fraudē. Itē qz iuri spūali d̄z qz libere renūciare. vt in. c. ex pre. cū ibi notat de offi. dele. qd ē p̄tra illos q renūciāt bñficio vt ali/ habeat recepta ab illo certa pecūie quāritate. vt vt recipiat fructū p̄mi anni. aliter nō renū/ ciatur sine aliq auctoritate supioris. 7 h̄ ē cōe in multis locis in p̄tib istis vt mihi ē relatu. ¶ Nota tñ fm dños de Ro. quos refert Ab. q si litigās sup bñficio renūciat liti 7 cāe nō p̄ dit. p̄ter h̄ ius qd h̄bat in illo bñficio si renū/ ciat in m̄tib illi qui nō poterat renūciatōz bñfij recipe. qd est notabile fm Ab. Et h̄ fa

cit ad questionē quoridianā fm Ab. q plat/ litigās sup iurib⁹ eccl̄ie nō p̄liri 7 cāe cedere qñ etalis cā in q plat⁹ nō h̄eat liberā disposi/ tōez. ista oia habet in. c. cū pridē. vbi p Abb. q etiā text. pbat q iudex nō p̄t cōpellere p̄tes ad cōpositōez. Etia si papa. possit tñ papa de ple/ nitudie p̄tatis cōpellere dñm res sup q liti/ gat sit i libera dispōne pape. Et sic limitat sin/ glare dic. Inno. in. c. cū inter. R. de elect. vbi dicit papā ex plenitudie p̄tatis posse cōpelle/ re p̄tes ad cōpositōez. qz sicut papa nō p̄t dire/ cte dispōere in p̄iudiciū p̄tū. ita nec iudicte. 7 ponit exm. In p̄alio. Costas. fuit statutū vt nullus plat⁹ cōpellat inuit⁹ pmutare. q si plat⁹ litigat sup platura nō possit cōpelli ad cōponendū si p cōpositōez cogere dūmittere platurā. S. ē mirandū de Abbate q papa li/ gabit p̄stitutōe p̄alij. nōne papa h̄eat liberaz p̄tates in bñficijs. c. licz. de pben. in vi. Et s. Ab dicit q papa bz p̄tate cōpellēdi sup rep̄ti/ nēte ad suā dispositōez. Et adde q papa i ter/ nis sibi immediate subiects p̄t cōpellere sicut et s̄ impator. Anto. de bu. 7 Jo. de ymo. i. c. j. de mu. pe. Alex. i. l. j. s. 7 post opis. ff. de ope. no. nūc. L. Nota tñ q si p̄tes diu litigassent p̄nt co/ gi ad p̄cordiā etiā p inferiorē. ter. ē singulic. gl. in. c. placuit. xc. dist. de q p Ab. in dic. c. cū in/ ter. R. 7 in hoc. c. cū pridē. in. c. si. d. ma 7 obe. In rub. de trenga 7 pa. p̄nt etiā cōpelli nobi/ les inter quos ē dissensio cui⁹ discordia posset turbare res publica. Bal. in. l. equissimū. ff. d̄ vsufruc. L. Nota singl̄ glo. j. i dic. c. cū pridē. q sicut in p̄phanis ita in bñficialib⁹ 7 spūali/ b⁹ admittit p̄iudic⁹ p p̄iudicio sine mādato p̄sti/ ta cautōerati. 7 idē tener glo. i. c. corā. de offi. dele. 7 doc. trāseūt simplr cū glo. S. Ab. alle/ gat dños de Ro. in p̄trariū. 7 etiā Spe. di/ cit tñ Ab. cōmēda mēorie glo. p̄ter et aucto/ ritatē. 7 nō dubito q ista est cōis op̄io. 7 vide Ab. in dic. c. corā. ¶ Nota et glo. iij. p declara/ tōe eoz q dicta sunt s. q iudex ex officio suo possz puidere vt vna ps cederet liti sup spūa/ lib⁹. 7 p bono pacis recipet exp̄sas ab alia p̄te quas fecerat. Itē possit puidere vt alia ps da/ ret sibi p̄sionē annuā. p ter. nota. in. c. nisi cū pridē. de renū. Nā nō est p̄sumendū q iudex mādaret dari pecūiaz p iure spūali. s. qz vidz p̄tē nō fouere iustā cām p̄t eā ducere ad renūci/ andū liti. 7 p bono pacis puidere sibi d̄ aliq

C ij

tpali. s; inter partes sine iudice nō d; admitti
hecpactio. hec sūt vba. Ab. Aduerte tñ q; tex.
in dic. c. nisi. intelligit de iudice q; est vir circū/
spect² et honest². L. No. etiā singlt glo. i. h. illi/
crepactioes. q; si cer² suz me hēre ius in aliq;
bñficio nō pecco si do pecuniā ei q; mouet mi/
hi litē vt desistat ab illa veratōe. Et nō. etiā
dis. glo. an excuset auctoritas pape. et pcludit
in bñficialib⁹ q; sic. nō placet tñ ista opio Ab.
qñ eēt bñficiū hñs annexā ptatē clauū. q; ac
cessorie videt data illa pecunia p illa ptatē spū
li. Et allegat etiā pul. tex. i. c. ex multis. j. q. iiij.
Alde etiā nota. p glo. i. c. ex pte. d. offi. dele. in
c. saluator. j. q. iiij. i. h. et iudice. L. No. etiā gl. fi.
in fi. **¶** Dñ eēz i pñb⁹ pomeranie sui pñl² de
h casu. eps fecit sibi vnū filiū adoptiuū quez
vult hēre successorē i epatū. et canōici ipm eli/
gūt i epim d; pñsensu epi. vt p² mortē sit su² eps.
vtz h de iure fieri possit et dicit mibi regēs cō
filiū q; h erat pñsensu i pñb⁹ illis. Et ego rñdi
sunt sapiētiōres epi i pñb⁹ istis q; i Italia. nū
q; em ibi audiunt talē pulcrā pñcticā. q; e i pñ
te epi. puidere sibi d; successorē. pap nō pñt sibi
eligere successorē. vt c glo. approbata i. s. his
oib⁹. viij. q. i. et eps pñt. et ille mibi rñdit. in hoc
casu eps nō eligit s; canōici de pñsensu epi. Et
ego replicauit ecclia nō vacās nō d; alteri pro
mitti. etiā si pñsentiat rector ipi² ecclie. text. ē in
c. accepim². h eo. ti. Et stāte hoc facto put mi
hi fuit narratū de iure nescio defendere. **¶** Si
aliq; iuterrogaret te q; dñtia sit inter cēsuras
eccliaistica. et seueritatē eccliaistica. dicas q; ap
pellatōe cēsure venit ex cōdicatio. iter dñm. et su
spēsio. c. qñenti. d. h. b. sig. Sz appellatōe seue
ritatis venit alia pena extrinseca s; delicti qñ
titatē. glo. ē. fi. i. c. cū clerici. **¶** Nota q; daz que
colligit ex. c. fi. et cōmēda mēorie. et pmo q; p
spūalib⁹ obnēdis ois pñctio cessare d; et si d
facto apponit nullā adducit obligatōez. Se
cūdo q; nullū pactū obligat in pñdiciū aia/
rū. et si obligat; se ad pñctū veniale. de q; in. c.
ij. tibi p doc. de pac. i. vi. Tercio q; pactū tur
pe vel reitūptis nō ē obligatoriuū. Quarto q;
pactū impossibile de iure vel de facto nō ē ob
ligatoriuū. q; impossibiliū nulla est obligatio.
L. No. tñ q; impossibilitas ad tps obligat. sec² si
est impossibilitas pperua. Et iō si obligo me da
re tibi mille tñ obligat tale pactū. q; ista po
t² d; incōmoditas q; impossibilitas. i. pñnu².

Acceptim²

Cū derin

cap² fi

S. illud. ff. d. h. obli. fm Ab. L. Et ad istū tex. cū
glo. j. adde tu glo. i. c. q; pio. j. q. iiij. q; querit an
sit symōia dare pecuniā iudeo vt fiat chīan².
Et videt pcludere q; nō. et gl. i. c. p laicos. xvi.
q. viij. q; querit an sit licitū aliq; induere ha
bitū mōachalē cū pmissiōe q; eligat ipm i ab
batē. et Bar. bñx. ibi pcludit q; nō. l. Et ad gl.
ij. hic adde q; d; notat glo. i. c. si ad pñctū. xxi. q.
iij. et i. c. si aliq; d. vbi d; glo. q; si iuro me pñctū
rū veniat nō debeo adimplere iuramētū. Ad
de etiā q; d; notat glo. i. l. pacta q; pñra. C. d. pac.
¶ Vltio q; ro aliq; portabat mīctū venitū i cū
dit in latrones an teneatur fisco ad estimati
onem. respondeo q; non. casum do tibi pul
cherrimū in. l. neq; C. de vecti. et cōmis.

De pactis in vi.

Nota glo. i. c. i. h. deroget. q; nō valz ^{cap. 1}
n pñuilegiū in q; nō ē facta mētio d; pñc
tōe. et pbat ille tex. q; religio si pñt pa
cisci pñra pñuilegiū sibi idulm. **¶** No. q; valz
pactū factū p filiā cū pñe q; nō succedat si iura
uerit. text. est q; sp allegat i. c. q; uis. **¶** Juramē
tū p mētiū errorū nō obligat gl. ē in dic. c. q;
uis. i. h. nō vi. et vide i loc² allegat; i gl. **¶** Mo
ta tex. in. c. fi. q; valz pacta facta p religiofos
cū rectorib⁹ pñchialib⁹ etiā si nō interueniat
pñsensu mīltri gñalis. vel capli pñouicialis. ^{cap. 1}
¶ Pñdicatores pñonū i in ordine scripture.
q; antiq; fuit eoz institutio. gl. est i dic. c. fi.
in v. pñdicatores. Et nota eā q; nō soler cōiter
allegari. s; allegat glo. i. c. q; rñdā. d. elec. i. vi.
L. Dolo tibi allegare vnā glo. i. fauorē heremi
tanor religiofoz i dic. c. i. h. mēdicātes. q; sūt
feti Augustini pñra canōicos reglāres. q; di
cūt q; scitis Augustin² nūq; detulit talē habi
tū. s; habitū canōicoz reglāriū. Et ē tex. i. c. q;
rñdā. d. elec. i. vi. q; heremite dēnt mibi vnā
bonā pñnā. **¶** Vltio q; ro vn² ex frīb⁹ viuentē
pñe de peculio pñecitio dorauit filiā. an alē fra
termortuo pñe possit petere illā dotē imputa
ri. Et rñdeo q; n. q; ista dos pñnebat ad on²
atū. et reputat tāq; es alienū. tex. allego sūm. in
l. pñ filie. ff. d. enic. fm Bat. i. l. fi. C. d. do. pñm.

De postulando.

q; Veri pñt qd ē postulare. et rñeo q; ē de
sideriū vñ amici sui i iure apd eū q; iur
risdictiōi pñt expōere. vt alteri² desiderio d; dūce
re. et h vltimū pñhēdit aduocatū rei. Et dñ d; d;

in diffinitioe in iure. qñ nūqd pñles in came
ra dicať aduocare. 7 pclude qñ. qz aduocare
est qñ in iure pponit. phibit ergo aduocare nō
est phibit in camera pñlere. qđ ē notabi. fm
Alb. q allegat Bar. in. l. j. s. aduocatos. ff. d
va. 7 extraor. cog. Et tu adde Bar. i. l. paul.
ff. de legatio. qđ dñs ēē notādū p doctorib⁹ qui
nō pñt ēē aduocati. nam si mutūt vnā cedulā
iudici vñ ei loquūt nō ppter h vidēt aduocare.
qđ dñeōrie cōmēdandū. Et idē vult Bar. in
l. j. s. j. ff. d postula. videt tñ q nō phibet
gratis aduocare. p tect. i. dic. l. paul. i. fi. Et ista
fuit limitatio Rōm. qñ mibi n placz. qz isto mō
posz de facili fieri fraus. Sz bñ teneo h q sta
tutū phibēs aliquē doctore legēte ne aduocoz
intelligat qñ gñ alr 7 passiz p oib⁹ vellz aduo
care. se. si. p aliq amico gratis 7 raro. 7 moue
or p ea qñ in fili dicta sūt in rub. ne den. vel mo
na. l. Et nota q illat nō pte ēē aduocat⁹. imo
dñs ēē approbat vñ. l. nemi. C. de aduo. diuer.
indi. 7 p Bar. i. dic. s. aduocatos. fm Abb. 7
tu adde Bar. i. dic. l. j. s. j. ff. d postula. 7 ibi dñt
q iudices pñt cōillari qz pñt hēre pñā p al
seiores. de q etiā p Bar. i. l. statut⁹. C. de sent.
ex pi. reci. ¶ Et no. p intelligētia ist⁹ tituli q i
c. i. tractat de exñtib⁹ in sacz nō sacerdotib⁹.
7 de exñtib⁹ in miorib⁹ bñficiat⁹. Et pclude q
tales nō dñt ēē aduocati i foro sclari. in nego
cijs sclarib⁹. fallit i nego cijs ecclīastic⁹. vt p
bar. i. dic. c. j. a dñio sensu. Et dñz nego ciū ec
clīasticū aut rōne pñone. vt qz pñona ecclīasti
ca seqñdo forū raliingat corā sclari. Itē pñ di
ci ecclīasticū rōne delicti. vt qz p sacrelegio ec
clesia voluit puenire laycū corā iudice sclari.
q pñ vt i. c. cū sit gñale. de foro cōp. Itē pñ di
ci ecclīasticū rōne rei dñt q agit. vt qz res ē ecclē
fm doc. hec pcedūt qñ bñt bñficiā ex qb⁹ pñt
sustēari. sec⁹ si nō bñt. qz tñc ē eis licitū aduo
catōis exercitiū fm Hosti. 7 Alb. qz sicut pñ fa
cere op⁹ rurale. forū ist⁹ nobile exercitiū. sz tu
vide glo. qz tenz pñtrariū 7 ei opio mibi placz.
7 rō istoz doc. nō pcludit. qz op⁹ rurale pñt
oib⁹. sz officiū aduocatōis ē phibitū regl⁹ de
ric⁹. exerceat gñlō op⁹ rurale 7 dimittat offi
ciū clerici. phibitū. 7 maxime qz inter ista offi
cia p recte pñsiderātez pñ assignari rō diuersitā
tis. opes gñ māib⁹ suis vt faciebat apłs actutū
xviij. vt sibi quereret victū. Itud tñ qđ dñt
est pcedit in cūilib⁹ causis. i. criminalib⁹ aut nō

pñt. 7 indubitatē hoc vez ē qñ volūt ēē p
te accusatoris qñ agit ad penā san guis [Sz
dubitū ē nūqd possint ēē aduocati ex pte rei.
7 pclude q pñlū ē q abstineat. si at nō lñt ab
stinere. pñstent sepe corā iudice q nō intēdūt
ad vindictā vel ad penā talidōis. sz solū ad de
fensionē rei. 7 vide glo. in. c. j. li. dist. [Et no
ta vñ pulchz dictū Inno. in dic. c. j. q si ad
uocat⁹ vel medic⁹ est salariat⁹ de publico nō
dñ aliqd recipe ab aliquo litigāte. vel pñstituto
in egritudine. qđ est notabi. fm Alb. ¶ Nota
ex. c. ex pte. 7 qđ ibi p doct. q religiosi pñt ēē
aduocati nedū in foro ecclīastico sz etiā sclari
si duo pcurāt. vtilitas monasterij. 7 imperiū
abbat⁹. l. Et si tu vis scire qñ capiat vtilitas
monasterij. dicas pmo q si cā est monasterij.
Itē poterit dici vtilitas qñ monachus impe
rāte abbate p amico monasterij sit aduocat⁹.
qz p amicos monasterij pcuratur vtilitas mo
nasterij. Alb. allegat dictū notabile Inno. in
c. cū. 3. 7. A. de re iudi. 7 illd approbat. [Sz
pñra hoc dictū o pponi pōt qz hac rāte mona
chus poterit indistincte ēē aduocat⁹ p quo
libet. qz illi qbus erit pñtū pñociniū vt nō sunt
ingrati p mouebūt vtilitatē monasterij. 7 sic
frustra erūt edita iura in pñtrariū loquētia in
hac materia. Et idē pcludit Jo. an. in reglā. in
argumētū. in mercu. quē sequit Ab. q si mōa
steriū sit grauati ere aliēo nō poterit tñ mōa
chus ēē aduocat⁹ licz mōasteriū velit puerre
re illd lucz p satisfaciēdo creditorib⁹. l. Mo.
ex gl. ij. q religiosi nō pñragere p suo mōaste
rio tāqz pñt pñona sine mādato. l. Nota ex
gl. fi. q pñt veditio. extēdit ad oēs alicatōes.
qđ limitat Ab. nisi fierz mētio d pñcio. qz tñc i
telligit stricte d pñactu veditōis. p tē. no. in
l. fi. C. de pñdñs curi. li. x. l. Et adde qđ format
qñtio an ois alicatio itelligat phibita. phibi
ta veditōe. de q p Bar. 7 moder. in. l. filiū fza
militas. s. diu. ff. de leg. j. in l. alio. ff. de ali. et
ciba. lega. in. l. sicut. s. sz si pñmisse. ff. q mo. pig.
vl ppo. sol. p Alb. i. c. j. de his q fi. a pte. 7 cōis
videt ēē pclusio q aut nos loqmur in dispōne
pñra ius cōe. 7 appellatōe veditōis nō pñnet
donatio. vel aliū pñtractus. gl. ē no. in dic. l.
fi. Alud dispositio est fm ius cōe 7 sit eadez rā
tio in alijs pñtractibus. 7 tñc idēz. alis nō. Fal
lit tamē hec cōclusio nisi cōis vsus loquēdi
haberet se in pñriū. qz tñc appellatōe veditōis

C uij

nō p̄bēdunt alij p̄tract. d. q̄ etiā p̄ Bal. i. l. ij. C. de vsuca. p̄ em. in. l. j. C. de rep̄mu. in. l. volūtas. Vt si dixerit. l. Hora etiā ex eo. tex. q̄ vbi p̄stitutio emanat respectu religiōis. et fa- cit mēdēs de aliq̄b̄ religiōis cōprehēdūt etiā alij religiōsi q̄n nō p̄ assignari rō diuersitat̄. Itā iura loq̄ntia de mōachis extēdūt ad cō- nicos regl̄ares. et ad alios religiōsos fm Alb. h̄ t̄n limitat nisi o p̄dēret aliqua q̄litas p̄ quā opteret nccario restringere ad aliquos religio- sos t̄m. vt si diceret de mōachis nigr̄. **¶** Mo. ex. c. si. q̄tuor casus in quib̄ sacerdos p̄t ēē ad uocat. l. Et nota etiā ex illo tex. q̄ exercēs offi- ciū aduocatōis v̄l p̄curatōis p̄tra aliq̄uē a q̄ habuit b̄nficiū incurrit viciū ingratitudis. Vn possz donatio fuocari fm Alb. ex quo colligit q̄ indecēs est q̄ aliq̄s sumat officii aduocatio nis p̄tra amicu. imo d̄t glo. sing. in. l. j. s. aut p̄ tor. ff. de postu. q̄ q̄s nō cogit sumere officii aduocatōis i magnū amicu. h̄ vt puto Ab. errauit dū dixit q̄ ob istā cām possz reuocari dōatio. q̄ ista cā nō ponit i. l. fi. C. d̄ reuo. do na. l. Et inducit Alb. ad questioēz d̄ doc. falla riato a repub. vtz possit ēē aduocat. cōtra ip/ faz. et reprobat Bar. in. l. ij. C. d̄ aduo. diuer. indi. tenet q̄ nō. q̄ d̄t Ab. in doctore nō ē be neficiū gratuitū. h̄ p̄ labore suo recipit stipen diū. nō obstat tex. in dic. l. ij. q̄ loquit̄ in decu rōib̄ et in b̄nficib̄ honorez et b̄nficiū a ciuitate p̄ue sumptū. l. S̄ p̄tra Alb. facit q̄ aduoca- t̄ ḡnalis fisci q̄ h̄z salariū nō p̄t ēē aduocat. f̄ fisci. vt notat in. l. h̄j q̄. ff. d̄ postu. et i. l. ij. C. de aduo. fisci. et t̄n in eo nō est b̄nficiū ḡuitū. opz i ḡt dicere. aut q̄ Alb. nō b̄n d̄t. aut q̄ li mitat d̄cm suū vt nō p̄cedat in aduocato con ducto a fisco. et sec̄ sit in doctore p̄ducto ad le gēdū. l. Mo. gl̄. ij. q̄ est singl̄ nō rāda fm Alb. q̄ appellatōe p̄uictor̄z veniūt p̄uicti p̄uictiōe sp̄iali. vt sunt p̄candici cinsdē ecclie q̄ adinuī cē dicūt p̄fres. ex quo p̄t inferri q̄ amic̄ p̄t ad mitti p̄ amico sicut p̄uictus p̄ p̄uicto. Alb. t̄n tenz p̄trariū p̄ multa. Allegat t̄n Li. i. l. exigē di. C. d̄ p̄cu. Bar. in. l. nō solū. s̄ q̄ alieno. ff. d̄ p̄cu. et d̄t q̄ forte p̄pter auctoritatē istoꝝ ter nentiū p̄trariā p̄t seruare p̄trariū. S̄ tu di cas q̄ maḡ cōiter tenet q̄ nō admittat amic̄ p̄ amico. p̄ q̄ b̄n facit tex. i. l. tutori. C. d̄ nego. gest. in. l. j. C. si p̄ vim v̄l alio mō. vbi ē casus sp̄ialis. l. Et nota in dic. c. fi. fm magis cōiter

doc. q̄ p̄strice p̄uict̄. et miserabilib̄ p̄sonis. p̄t clene aduocare p̄tra eccliaz a q̄ h̄z b̄nficiū. Et q̄ inferit q̄ q̄s maḡ tenet iuuare p̄pinq̄uz q̄ illū a q̄ h̄z b̄nficiū. et sic p̄pinq̄as p̄fert ami citie. l. Et tu adde q̄ aduocat. fisci p̄t ēē aduo- cat. p̄tra eū p̄ filijs et p̄entib̄. casus ē notabil̄ in dic. l. bi q̄. ff. de postu. l. Agit etiā Ab. i. fi. nūq̄d fili. teneat magis p̄ocinari p̄ p̄re an p̄ patria. Et p̄cludit q̄ fili. p̄t ēē aduocat. cōtra patriā. q̄d t̄n intelligit q̄n p̄t p̄cedat iustā cāz. als si ēē rebellis p̄. d̄z fili. insurgere p̄tra pa- trē. Vn si pater ē b̄nūt ita vt possit impune occidi. p̄t fili. eū impune occidere. l. mīme. vbi p̄ Bar. ff. de reli. S̄ ego in repetitōe mea. c. in ter alia. de imū. ecclie. tenui p̄trariū. **¶** Vltio querit an bona mobilia s̄bitor̄z exētia extra territorii possint p̄fiscari. Et r̄nde q̄ sic. tex. ē nota. fm Bal. i. l. mercatores. C. d̄ comer. et mer. q̄ p̄cernūt p̄sonā. imobilia s̄o territorii

De procuratoribus.

Ora q̄ p̄curator d̄r ille q̄ aliena nego- cia d̄ni mādato ad mīstrat. l. j. ff. d̄ p/ cu. h̄z si sine mandato d̄r negocior̄z ge- stor. vt in ti. d̄ neg. gest. **¶** Tu debes scire q̄ in l. j. C. d̄ p̄cu. nō tenet cōiter illa opio q̄ p̄ ne gatōez efficiat res dubia vt admittat p̄cura- tor cū causō erati. Et p̄ illa opione videt̄ tex. in. c. j. nā ibi pap̄ nō vult admittere illū q̄ nō facit fidē de mādato. licz asserat se ēē p̄curato rē fm Alb. **¶** Querit an i gētz p̄ vniuersitatez debeāt describi illi de vniuersitate i iustro vt te stes. Et dicas q̄ nō. vt p̄bat tex. i dic. c. j. naz nō d̄nt ēē p̄tes et testes. et sic d̄nt admitti testes extriseci. si t̄n i futurū oziretur aliq̄d dubiū b̄n p̄nt illi de vniuersitate testificari si nō p̄cedit cōmodū fm Alb. i. c. veniēs. ij. de testi. et tu ad de Bar. in. l. h̄z si hac. s̄ q̄ manumittit. ff. de in ius vo. glo. i auct̄. de mōachis. s̄. cogitādū. in. l. idonei. ff. d̄ testi. doc. i. c. cū nūc. in. c. cū sup. d̄ testi. i. c. si chris. d̄ iuratu. et aliq̄d p̄ Bar. i. l. j. s̄. fmū. ff. d̄ q̄sti. **¶** Querit an p̄curatorū possit p̄bari p̄ testes. Et dicas q̄ sic. gl̄. b̄s no. q̄ est. j. i dic. c. cui adde glo. in. l. nō solū. s̄. qui alieno. Et ibi p̄ Bar. ff. de p̄cu. et licz sint que- dā opiones t̄n tu tene glo. et q̄ Jo. an. d̄t q̄ cō- suetudo iudicioꝝ nō admittit p̄batōes p̄re te stes. tu ergo attendas sp̄ stiliū consistorij i quo- eris qui sp̄ d̄z attendi. Bar. in. l. j. C. d̄ iuram̄.

caus. l. cū sniam. C. de sen. in l. i. index. co. ti. in l. i. ff. de ed. in l. i. cū pponas. C. de bonis auct. indi. pos. in l. i. §. in opis. ff. de no. ope. nū. l. i. qui bona. §. si alieno. ff. de dam. infec. in l. i. rer. mato. C. de fide. l. i. exp. in auct. offerat. C. de li. pte. facit. in l. i. C. de inu. in l. iij. ad si. ff. de testi. in l. i. iust. C. ad ebi. z ibi p. An ge. Sz cessante p. fuetudie senia qd dcm ē. de tñ Ab. q. v. meli. fit reo cautū si de aliq. dubi tat. vt qz pcurator nō sit soluēdo. poterit erigi cautio. qz si in veritate nō ē pcurator tenet ip se ad interesse. Nota etiā ex dic. gl. q. vbi du bitat de mādato admittit cū cautōe. Et adde q. idē si dubitat de spēali mādato. ter. hēs no ta. in l. qd si de spēali. ff. de mio. Dolo tibi di cere vni pul. dcm. tu scis q. pūcta psona ad mittit cū cautōe pter volūtatē nō ptra. l. h. et be. in prin. ff. d. p. cu. h. limita singulr nisi veni retāqz pūcta psona z p suo interesse. casuz do tibi singlārē in l. i. patr. i. prin. ff. de mio. Sz querit qd de illo q. assentit se pcuratorē ad reci piendū solutōes. z dubitat de ei. mādato an ad mittat cū cautōe est altercatio inter doctores. Sz Ab. approbat opionē Bar. in l. i. si sine. §. cū aut. ff. re. ra. ba. z pbat sic Ab. q. etiā in re quirētibz spēale mādātū admittit cū cautōe rati vt dcm ē. z hoc iō de Ab. vt tollat obieci onē q. fiebat in p. rariū ppter q. uitate pūdictij. Sz ista rō nō plac. qz nō videt esse ita graue pūdictū q. admittat pcurator qn dubitat de mādato ad agendū cū cautōe. sicut est qn tra ctat de recipiēda solutōe. Sz adde quicqd vi cat Ab. q. opio cōis videt ee ptra Bar. de quo plene p. moder. i. l. i. C. de p. cu. qz ista fuit opi mio glo. in l. i. nō solū. §. q. alieno. ff. de pcura. Nota etiā ex glo. q. clerici noiantur inter cō iūctas psonas. i. sicut pūctus agit p cōiūcto sinemādato cū cautōe. ita z cleric. p. ro ecclia sua. de q. in. c. si. §. ti. p. ro. i. Nota glo. in v. legalit. in fi. q. p. supposito q. platus nō possit agere sine p. sensu capli. tñ si vult cauere de ra tūabitōe d. z admittit. Dubitatur sepe nūqd pueri ecclie debeāt p. sentire in negocijs ecclie. Et p. d. de q. in hoc attēdenda ē p. fuetudo ec clie. Sz de iure dicās q. nō debet vocari. Et vide glo. in. c. ex eo. de elec. in vi. z ter. i. c. z si chīs. iūcta sup. ascriptōe cū fine. de iure iuran. Hoc tñ limitat Ab. nō pcedere i. loc. vbi oēs pueri sunt laici. vt in i. h. e. suat. tūc oēs hnt

vocem in electione prelati z in alijs negocijs. Querit an citat. si nō cōparuit possit se ex cusare ppter infirmitatē. z mōdo q. sic. ter. ē q. sp allegatur i. c. querelā. qd tñ intellige de infir mitate graui. z sic impediētē accessuz. sec. si est leuis infirmitas. de q. in. l. q. s. tū. ff. de re iudi. Et vide ter. in. c. placuit. in. c. puenit. xvij. dis. z de infirmitate suoz an excuset ē glo. i. c. cōis. xxiij. dist. l. Et nota bonū p. siliū vt sp. citat. im pediat mittat excusatorē ad iudicē vt certifice tur iudex d. impedimēto. qz tñc snia iudicis cer tificati nō tenet. de q. i. dic. l. q. s. tū. vbi p. Bar. sz si excusator nō mittitur tenz snia. Sz p. p. ti restitutio i. integz ptra sniaz ex ista iusta cā. Et si tu velles scire an iudex teneat credere ex cusatori. Et p. d. d. Bar. q. nō i. dic. l. q. s. tū. Sz d. excusator offerre pbatōnes. z si iudex nollet admittere z pcederet ad sniam nō tene ret. sz si excusator si offerit pbatōes snia tenz. z q. luter poterit pbari infirmitas. dicas vt p. Bart. i. dic. l. q. s. tū. vt mittēdo medicū. z post q. pualuit poterit pbari ex aspectu fm Ab. b. Nota glo. j. de hac dictōe querelā. de q. p. gl. in. l. iij. C. quō z qn iudex. quā intellige largo mō. Et qz glo. in v. infirmitate detē. d. i. spu tat vtz absens citat. teneat mittere pcurato rē si nō p. p. se cōparere. z ista materia quoti dianā habcas aliq. p. d. s. iōs. Quaz pma sit ista. si citat. est inabilis p. se vt excōicat. teneat mittere pcuratorē. Scda ē p. d. s. iō. ille q. non p. se cōparere p. se p. uilegio p. sone p. p. tuo. vt si ē eps qui nō d. z in iudicio scilari cōparere. v. q. iij. c. si. teneat mittere pcuratorē. z idē dicendū in quocūqz iudice p. p. tuo. Tercia ē cōclusio. iudex tpalis nō tenet mittere pcuratorē. sz de bet expectari donec fuerit funct. officio. l. ps l. f. az. ff. de iudi. Limita tñ h. p. glo. nota. in. l. i. si p. les. C. de epa. audi. q. licz m. g. rat. nō possit pueniri in loco magistrat. sui. poterit tñ alibi pueniri. Adde etiā qd pulchre dicit Bar. in l. de pupillo. §. si quis ipi p. ro. in p. mis q. uoz questōibz. ff. de noui. ope. nūci. vbi inter alia dicit q. idem est in officiali posito ad bñplaci tuz p. n. cipis. qd est in p. p. tuo. Allegat ter. quē dicit notabilē in. l. i. i. n. s. p. r. i. t. o. s. in prin. ff. de excu. tutoz. Quarta est cōclusio. actor ad interrūpendā p. s. c. r. i. p. t. o. d. e. m. si nō pōt venire per se tenetur mittere pcuratorē. Quinta ē cōclu sio. re. impeditus culpa sua vt qz relegatus re

Querdam

neq. mittere pcuratorē. Sexta ē conclusio. reus impeditur sine culpa impedimento tñ volūario tenet aut p se aut p pcuratores cōparere. Secunda pma ē conclusio. si reus est impeditur impedimento necario et ppetuo tenet mittere pcuratorē neius alteri pns peat. Octava ē conclusio. iū impedimento tñ alit tenet qd mittere pcuratorē in cā electōis seu vacatōis ecclie. c. cū dilecti. de dolo et p. Hona ē conclusio. i. alia cā graui nō tenet qd mittere pcuratorē. sec. in cā leui. vt in h. c. querelā. de hac materia p glo. et docto. hic et p Bar. in l. i. ff. de iur. et tēpo. p. scrip. fm Alb. et tu adde notata p Bar. i. l. i. §. si qd aut in iudicio. ff. si qd cauti. glo. no. in l. inter dū. ff. de iudi. in c. i. q. tēp. miles. vbi p Bal. et Bar. in l. si ff. d. in integ. resti. et Ange. in l. cū antiq. et. C. de testa. qd d. q. quā in breui ē reuerſus non tenet dimittere pcuratorē. Et ad de qd notat Bar. de expulſis de ciuitate in l. creditoz. ff. solu. et Bal. in l. i. §. C. de iur. om. iudi. Et nō tradas obliuio casuz multū sin. gu. in ci. de pace p. stan. in h. sine quoq. vbi d. q. sine late p impatorē cōtra rebelles ratiōe rebelliois rescindit facta pace. sec. si nō occasiōe rebelliois s. alit iustelate sunt. vt occasiōe mutui vel alteri p. trar. Et ille ter. ē multuz no. vt sciam. q. pcellus rescindat qñ expulsi reuertit ad ciuitatē. L. Quero aliq. ē citat. et in pmo termino nō cōparuit. an debeat in expēsis p. dēnari. Et habes glo. nota. q. sic. in dict. c. querelā. in h. cā. in fi. cui adde glo. in c. quis quis. iij. q. v. Et ad materiā glo. in c. honora tus. lxxij. d. ff. Bar. i. auct. q. sel. C. quō et qñ iudex. glo. in c. i. de dolo et p. tu. in vi. ter. in c. ij. d. test. cogē. p. quē ter. dicas q. idē pcedit si tres termini ponat in vna citatōe. S. h. intel lige in pceptis factis de pparēdo. q. si nō cōpa ruit in pmo termino. d. p. dēnari in expēsis qd fecit aduersari in cōparēdo. et si nō cōpa ruit in scdo. s. in tercio p. dēnabit in expēsis factis infra pūmū et scōz. Nā ppter istū p. tuma tiā aduersari frustra fecit expēsas. s. qñtū ad expēsas citatōis cū vnica sit citatio licet p. riat res terminos satis est q. cōpareat in aliq. ter minoz. q. per hoc apparet q. citatio nō fuit fru strata. nā sp. vnica citatio d. esse gratuita. Et reseruat p. dēnatio in fine cāe. et idē est dicē dū qñ aliqd p. p. i. infra tres terminos sub cer ta pena. vt satis sit cōparere in aliquo termino

ad citatōes pene. q. pena p. cernit oēs tres ter minos. et ista oia que sunt Jo. an. d. Abb. esse bñ notada. q. sunt quotidiana. Et nota omni no de pena ad certos terminos q. non cōmittit nisi post lapſuz oim terminoz. Et vltra addu cta p Alb. adde tu Bar. nrm in l. p. tuma tiā. §. j. ff. de re iudi. in l. q. an calēdas. et ibi p. moder. ff. de vbo. obli. Et nota in c. finē lib. de do lo. et p. tu. ff. si nota bñ glo. penul. q. cā sup. ecclie sia d. grauis. ita vt nō teneat impedire mittere pcuratorē. intellige tñ p. est s. dictū nisi ecclia vacet. Et si tu vis scire q. liter capiat cā grauis. dicas ppter arduitatē cāe et ipi mgnū tudinē seu p. iudiciū. Et Hosti. ponit multa ex empla vt q. est cā m. m. monialis. vel agit de oi bus bonis. vel de maiori pre bonoz. vel ē cā que infamat. S. Inno. intellexit cām graue id est intricatā et inuolutā q. de facili nō p. expli cari p pcuratorē. et ē glo. in c. i. v. q. iij. Et vidē oino illā glo. q. ē pulchra in materia. Et adde qd notat Bar. in l. si qd delegauerit. ff. de no uat. q. qd psumit ignorare factū p. p. i. qñ ē val de intricatū. qd tñ videt pcedere qñ tractat de dāno vitādo. sec. de lucro. vt notabit voluit Bar. in l. q. fundū. §. seru. me. ff. pro empto. Et scias q. tū h. p. doc. an in finia interlo cutoria steps citāda. Et Abb. pcludit ex dictis doc. q. si interlocutoria ledit ius absens d. ci tati. alio nō tenet finia. aut nō ledit ius p. is vt quidē vult p. olōgare terminū et nō est ne cesse q. ps citet. Et pro h. allegat Alb. Inno. in dic. c. q. relā. et Bar. i. l. nec q. c. §. vbi de re tñ. ff. de offi. p. cō. et leg. et tu adde Bar. i. l. qd iussit. ff. d. re iudi. Quid diceret de h. casu p curator est p. titur p instrumentū. an possit re uocari viua voce. Et videt dicēduz q. nō p. re gulam primā de regu. iuris. in anti. tamen in contrarium habes textū. in c. ex insinuatione. iuncta glo. j. Si aliquis interrogat te vbi est ter. qui probat q. vnus testis facit semple nam probationez. dicas q. est ter. singularis in dic. c. ex insinuatione. et de iure ciuili habe tur p glo. et doc. in l. admonēdi. ff. de iure iur. et in l. i. bone fidei. C. eo. ti. In isto. c. tracta tur p doc. an debeat notificari reuocatio p. u toris aduersario. de q. materia p glo. et doc. i. c. in nra. in c. mādato. h. eo. ti. Et p glo. et Bar. in l. i. §. C. de satisfā. et concludet sic. p. primo q. si quis fuit p. titutus ad ligandū cū certa

persona reuocatio debz intimari aduersario. Et idē dicās in p̄actu fm Ab. in. c. ex p̄te decani. de rescrip. Scdō p̄cludē q̄ si p̄curator sit iur̄ cōstitut⁹ gñali ap̄d acta nō tenet reuocatio in p̄iudiciū ibi litigantiū. Tercio si p̄curator sit iur̄ cōstitut⁹ extra acta iudicij t̄ intravit iudiciū cū cū certa p̄sona. d̄ illa p̄sona certificari d̄ reuocatio. scē si nō intravit iudiciū. t̄ sat̄ ē q̄ certificet ipe p̄curator. q̄ cū mādātū sit gñalē nō ē cū fiat dēnūciatio. q̄ tñ itelligē nisi cōstitut⁹ fuisse p̄curator resp̄ctu certi loci. v̄p̄u ta q̄ fuisse p̄pos̄it⁹ alicui mercarie. naz tūc d̄ ibi publice p̄poni q̄ nemo cōtrahat cū illo q̄ fuit reuocat⁹ p̄ dñm. l. si pupill⁹. §. p̄scriber. ff. de insti. Et adde in hac materia gl. multuz sing. i. c. ij. de p̄cur. in vi. in §. reuocari. i. cle. j. de renū. in §. teneat. Si tu vis scire exceptio nes q̄ habet obstatē petenti restitutorē spolia tōis recurre ad glo. multū sing. i. d̄ i. c. ex insi nuatoe. in §. canonicū. t̄ dñ glo. d̄ de excepti one ex cōdicatiois. Adde glo. in. c. in noie dñi. xxiij. dist. t̄ vide glo. in. c. qm̄ multos. xi. q. iij. q̄ ex cōdicatio nō obstat petenti restitutorē v̄ro nis. intelligēt q̄ dñi ē qm̄ ex cōdicat⁹ venit vt actor. scē si venit vt reus. puta q̄ passus mis sioz ex p̄iūno decreto. p̄pter p̄iūmāciā peti tūc ibi restitui possessorē offerēdo cautōem de stādo iuri. iste em̄ d̄ audiri. de q̄ in. c. qm̄. §. in alijs. vt licēdō p̄est. Scdō exceptio est. pa cū dēnō agēdo. t̄ sic valet pactū dēnō peten do restitutorē. Tercia ē exceptio rei iudicate. intellige sup̄ p̄prietate illi⁹ rei. nā si post spolia tōz fuit sua lata p̄ me sup̄ p̄prietate obsta bit exceptio sup̄ possessorio. q̄ notorie cōstat de defectu p̄prietatis. de q̄ in. c. si de ordi. co/ gni. Quarta exceptio clara ē vt i glo. [Nota glo. in §. p̄bare. q̄ limitat illā reglā q̄ nemo cōpellit p̄bare titulū sue possessionis. q̄ illud p̄cedit nisi ius cōe sit p̄tra possidētē. Et no ta singl̄ ex ter. i. d̄ i. c. ex insinuatōe. q̄ petēs restitutorē bñficij nō d̄ docere aliqd̄ de titu lo neq̄ iustificare suā possessionē ex aliq̄ titu lo. qd̄ facit fm Ab. p̄tra cōm opinionē. de q̄ in. c. in l̄ris. de resti. spo. Antō. de bu. r̄ndebat ad istū ter. q̄ nō poterat p̄bare possessionē in bñficialib⁹ nisi oñderet q̄ paciēte sup̄iore pos sederit t̄ sic iustificat possessionē. Sz d̄ Abb. q̄ istud ē destruere istū ter. sz forte possz dici q̄ ter. iste p̄iū facit mētiōem de canonico impedi

mēto. q̄ istud sit vñū de illis sinō iustificat sal tē titulo colorato suā possessionē. de quo dicit in dic. cū l̄ris. [Nota tñ q̄ Ab. intelligit gl. istā q̄ qñ ius cōe restitit petenti restitutorē t̄ nō fundat intentōes aduersarij d̄z añ oia fieri res titutio. sz postmodū debz iste p̄bare titulū vt purget p̄sumptōes q̄ est p̄tra cū p̄pter resisten tiā iuris cōis. t̄ hoc p̄istū ter. sed nō displicet mihi intellectu. Inno. q̄ dixit q̄ ideo iste archi dyacon⁹ onerat p̄bare titulū q̄ petijt p̄nūcia ri suā institutorē esse canonicā. Dñ si fuisse cō tent⁹ sola possessionē nō fuisset onerat⁹. Et nota fm Inno. q̄ is ad quē spectat collatio bñficij p̄t cōpellere possessorē vt oñdat titulū nisi sup̄ior sit visus in illū p̄sentire. p̄t tñ sup̄ or hoc casu assumere in se on⁹ p̄badi defectuz tituli. [Nota tñ singl̄r q̄ ad petitorē aduer sarij nunq̄ q̄s cōpellit oñdere titulū sui bñfi cij. Et Ab. allegās dic. no. cōpost. in. c. capi tulū. de rescrip. d̄ q̄ si q̄ impetrat bñficiū ab alio possessorē tanq̄ vacās d̄z ipe p̄bare q̄ va cat. nec cōpellit possessorē oñdere titulū q̄ p̄re sumit iuste possidere. l. si. C. de rei v̄edi. Et d̄ Ab. ista v̄ba multū notāda. t̄ p̄pter hoc rep̄ bēdit practica quozūdā executorē q̄ inuiste et tanq̄ ignorātes citāt possessorē bñficij vt ve niat ad docēdū. quare nō debeat p̄uidere im petrātū de bñficio p̄ eū possessō. d̄z q̄ possessor hoc casu cōparere t̄ dicere q̄ iuste possidet. t̄ si aduersari⁹ d̄t oppositū. d̄z sz p̄bare. [Vo lo tñ dicere vñū casuz in quo exceptio dilato ria p̄t opponi post litē p̄testatā. t̄ etiā post sen tentiā. exceptio scz falsi p̄curatoris. Nam p̄t opposi p̄ dñm in quacūq̄ p̄te iudicij t̄ etiā post snam. ter. ē in. c. in n̄ra. t̄ idē in om̄i exceptiōe que reddit iudiciū retro nullū. l. licz. C. d̄ p̄cu. Et quid si opponat ista exceptio p̄ reū. vide gl. nota. in. c. j. de elec. in vi. in §. absentia. t̄ vide hic glo. penul. [Nota glo. in §. reuocauit. q̄ vt teneat reuocatio p̄curatoris ad iudicia d̄z certiorari in der vel aduersari⁹. Etā si reuoca tio fiat añ litē p̄est. p̄bat etiā illa glo. q̄ iudiciū ē nullū agitātū cū falso p̄curatore. ex quo aduersarius scit licz iudex ignoret. Sz fm Ab. glo. iurisciuilis quā sequit̄ Bar. aliter distinguit in. l. j. C. de sanf. dan. Et idem tenz Jo. an. Sz p̄ opinione hui⁹ glo. Ab. allegat ter. in. c. ex p̄te decani. de rescrip. t̄ in. c. mādā to. hoc co. ti. t̄ in hoc. c. in nostra. papa ignora

In nostra

Time

См. в

accusare maritū. vt in. l. j. C. d. adul. in. c. pub
lico. xxxij. q. j. et ibi p. glo. et assignat rō. qz vir
est caput vxoris. nō ecōtra. Itē maius pūdi
ciūz gñatur marito ex adulterio vxoris. ppter
dubiiū plis. qz vxori ex adulterio mariti. sed
ista rō nō multū viger iudicio meo. qz nō pce
dit in muliere sterili vel sene. ¶ Nota qz si pro
curator absentat se de certo loco principalit. p
negocijs suis. licz in cōsequētiā etiā tractet ne
gocia dñi. nō p̄t repetere expēsas qz fecit etiā
do vltiā stādō nisi q̄ten⁹ fuisset pro negocio
dñi tātā sibi iniūcto. ter. ē nota. in. c. cū pro cā.
Et ista materia ponit ibi an et qñ procurator
possit repetere expēsas. ¶ S. qd si procurator
incidit latrones dñi iuret. p facē dñi et fuit spo
liat⁹ vltiū firmitate fuit in itinere oppellus. Di
cas qz non p̄t dñi tales ipēsas imputare. ter.
habes nota. in. l. inter cās. §. nō oia. ff. mādā.
qz hec sūt extrinseca a mādato. et pot⁹ impu
tāda casui fortuito. ¶ Et adde q̄t dñes posita p
Bar. in. l. si seru⁹ cōis. §. qd vero. ff. d. fur. et in
dic. §. nō oia. q̄ querit qd si legat⁹ miss⁹ ad ali
quē principē sit in itinere spoliat⁹. an mittēs
teneat emēdare dñi. Et in ista materia disti
guat Bar. qz si illa legatio fuit affectata nō te
net mittēs. et idē si portauit res nō necarias sz
ad pompā. sec⁹ si solū portauit res necarias.
adde etiā notata p. Bal. in. c. j. an agna. vel si
li⁹. vbi q̄rit de vasallo qui cū iuret ad seruiciā
dñi fuit spoliat⁹ de iure nō tenet dñs de Bal.
sz discretus dñs bñ faciet cōpatēdo fm eum.
¶ Et p intellectū glo. in v. ppter hec. vide nota
ta p. Bar. in. l. iaz tñ. §. in hac. ff. iudi. sol. vbi
elegāter declarat an et qñ defensor repetat expē
sas. et in. l. j. C. d. neg. gest. ¶ Mo. qz scolares
faciūt vniuersitatē approbatā. vt pbat⁹ i ter.
et glo. in. c. qz. Et idē p̄t facere syndiciū seu p
curatorē. glo. tñ in. l. si. C. d. iuris. om. in. tenuit
p̄tratiū. sz cōis opio ē p̄tra illā glo. de q̄ ibi per
Bar. et in. l. j. ff. qd cuiusqz vniuer. no. Et no.
p̄lcz dñi Bar. ibi qz si tres vel plures scola
res pueniūt simul in eadē domo. qz p̄nt facere
collegiū. nā isti pueniūt sūl p cōmodiori exer
cicio p̄fessōis sue. qd ē notabile fm Ab. ¶ Et
situ vis scire vnā dñitiā inter syndiciū et pcur
tatorē. vide glo. in dic. c. qz. Syndic⁹ em̄ q est
p̄stituit⁹ ab vniuersitate iurat de calūnia sine
mādato. sz pcurator nō iurat sz dñs nisi hēat
spēale mādātū. Et si tu vis scire rōem diuersi

tat⁹ dicas sic. qz syndic⁹ vniuersitat⁹ ē meli⁹
informar⁹ de fact⁹ vniuersitat⁹ qz ipa vniuer
sitas q̄ caret sensu. vel qz singli dñi vniuersitate.
qz naturalit solēt negligi. q̄ cōiter possident. sz
in cā p̄pria p̄sumit dñs meli⁹ scire veritatē qz
pcurator. ¶ Dolo tibi dicere vñi dñi qd ha
bēt in. c. auditis. ppter qd quodidie allegatur
ter. iste qz reuocatio pcuratoris post p̄clusio
nē in cā nō impedit quo min⁹ possit p̄cedi ad
finitiam. nā post p̄clusionē in cā liquet iudici de
meritis cāe. ¶ Nota qz Inno. in h. c. tenet. qz
finitia interlocutoria p̄t fieri p̄tra p̄tē nō citatā.
Sz tu p̄cludas aut affert p̄iudiciū. aut nō. et
vide qd dictū est s. ¶ Tu scis qz finia nō tenet
sine citatōe. vt sunt iura vulgaria. hoc limita
nō p̄cedere qñ fuisset facta citatio ad totā cām
fm Inno. in dic. c. auditis. Et quo inferas qz
p̄t fieri citatio ad totā cām salte qñ sit de lōgin
quo. de q̄ dñi ē in rub. de dolo. et p̄u. ¶ Nota
tñ qz si citatio sit facta ad certū articulū et iter
cedat p̄sumacia. dñi citari ad alios articulos.
glo. ē nota. l. c. h. in v. nō tenet. d. do. et cōtu.
in vi. ¶ Tu habuisti gl. in. c. j. in v. defecerint.
de elec. in vi. qz absens p̄sumat dñi p̄dēnari in
expēsis. licz possit p̄cedi p̄tra etiā p̄sumacia nō
obstāre. qz potuissent haberi aliq̄ ex sua p̄fes
sōe si cōparuisset. Dicās qz illa glo. intelligit⁹
fm Jo. an. ibi in nouella. in fine cāe. vt victus
p̄dēnet victori. nō autē imēdiate cū ē p̄sumax.
et refert Ab. in dic. c. auditis. ¶ Nota glo. si. et
p̄ intelligētiā tu canonista debes scire qz ter. i
l. j. ff. de vsu. vult qz iudex nō debeat se intro
mittere p futuro tpe. Dolo tibi dare pulcrā
limitatōez qz h nō p̄cedit qñ obligatio ē orta
de p̄nti. qz tūci iudex p̄t p̄spicere in futurū. ter.
hēs nota. in dic. c. auditis. nā data p̄sumacia
obligat p̄sumax ad expēsas restituēdas. iō p̄t
dicere iudex. p̄dēno talē absentē p̄sumacē ad
oēs expēsas quas faciet donec legitie cōpa
ruerit. qd ē notabile. Et sic ter. in dic. l. j. p̄ce
dit qñ obligatio nō est orta de p̄nti. ¶ Et adde
tu qz etiā tractis futuri tps in decreto nō spe
ctat ad iudicē. ter. hēs sing. in. l. itē eoz. §. sed
si ita. ff. qd cuiusqz vni. no. imo nō valz. ¶ Et ad
de in hac materia Bar. in. l. j. §. j. ff. de vsuris.
in. l. j. C. de sen. que si. cer. quā Et alle. pulcrā
glo. in. c. romana. in v. futuris. de sent. excōi.
in vi. que glo. alle. hūc ter. ¶ Et ex hoc etiā ha
bes notabile fm Inno. qz tenet sententiā cō

363 Secunda Pars

dēnatōis incerta. Et rō est qz sicut interlocu-
toria p̄t reuocari. ita p̄t certificari p̄ iudicē. Et
sicut admittit in tali casu petitio incerta qz p̄s
p̄t pbabilr dubitare q̄s r̄ quor expēlas faciet
in futurū. ergo etiā p̄t sequi snia gñalis. Et ex
hoc hēs cautelā vt in libello petas expēlas fa-
ctas r̄ q̄ fuit in futurū. r̄ admittit hec petitio i
certa rōe p̄dicta. Et nota fm Ab. qz multum
valz perere expēlas in libello. qz licz iudex pos-
sit p̄denare ex officio sine petitiōe. l. ediles. §.
ut scidū. ff. de edili. edic. tñ si iudex nō p̄dem-
nat vbi nō fuerit petite nō tenet resarcire de
suo. l. iij. §. h̄ aut iudiciū. ff. d. dam. infec. fm
Ab. Et tu allega auri gñā fm Bar. in. l. p̄perā
dū. §. sinat. C. de iudi. l. i. §. qñ puoca. i. l.
nō quicqd. §. i. ff. de iudi. in. l. i. §. si curatores.
ff. d. magis. p̄ue. *¶* Nota et. c. petitio. r̄ ex ibi
notat p̄ hosti. qz nō inficit mādātū pcurato-
r̄ qñ d̄ p̄stuo te factorē meū. vltimū meū.
dūmō p̄ter p̄ alia vba qz dat sibi p̄ratē agēdi
r̄ defendēdi. seu qz voluerit eū p̄stiuere. p̄cura-
torē suū. Et idē d̄r ip̄e dīcēdū ē de iure ciuili.
qz nō debem⁹ stare in vbiis. Et nota ex inten-
tōe doc. vñā pulcrā limitatōes. Tutor seu cu-
rator nō dāt procuratorē antelūte p̄testatā s̄
actorē cū decreto iudicis. l. neqz. C. d. p̄cu. hoc
nō p̄cedit in bñficiato qui p̄stiuir pcuratorē
ad agendū a principio sine alteri⁹ supioris au-
ctoritate vel licētia. qd ē notabile. r̄ rō est qz
p̄rās bñficiari est amplior q̄ p̄rās tutoris. gl.
est notabil. v. q. iij. c. fi. Et nota vñū pulchrū
d̄cū doc. aliq̄s p̄stiuir pcuratorē ad litē p̄re-
standū. r̄ vt in p̄secutiōis p̄stiuir alii p̄cu-
ratorē. qz poterit ite p̄ se totā litē agere p̄sidera-
ta poti⁹ intētiōe q̄ vbiis. nā voluit istū p̄ferre
alijs. vñde pillā clausulā voluit eū exonerare
vt nō teneret p̄ se p̄sequi. qd est notabi. *¶* Tu
legista scis qz habes tex. l. i. qz in carcerē. ff. qd
me. cā. Et de iure canonico addas tex. in. c. ac-
cedēs. h̄ eo. ti. quēter. cōmēda mēorie qz is qz
tenet aliq̄ez restituere libertati nō liberat ab
obligatiōe simplr illū relaxādo in suo territo-
rio. S̄z illū facere secure p̄duci extra terri-
torii suū ad locum vbi possit secure morari.
Et adde Bart. in. l. i. §. j. ff. de acq. re. do. vbi
d̄r fuit aliquis captus in ecclesia. p̄nunciat
relaxandus libertati p̄prie. dimittis eū ire pa-
riū. postea capis eū an videaris satisfacere. cer-
tē nō dicit Barto. qz debet esse libertas talis

Petitio

Arduus

364 De procuratoribus.

qz difficilis sit eius p̄secutio. r̄ Bart. in. l. p̄si-
ti. C. de his qui ad eccle. p̄fug. Et vide Bart.
in hac materia in dic. l. qui in carcerē. r̄ in. l. qz
neqz. ff. de vbo. signi. r̄ facias quāsdā p̄clusio-
nes. *¶* Quaz p̄ma est ista. si aliquis est cap-
tius apud hostes cū p̄diderit libertatē nō po-
test neqz testari neqz aliq̄ez actū facere vt lib-
homo. l. eius. ff. de testa. *¶* Scda est p̄clusio.
si aliquis detinet in iuriōse in priuato carcere
r̄ facit aliq̄ez actū potest postea allegare me-
tū r̄ facere actū rescindi. dic. l. qui in carcerē.
s̄z cū alio potest p̄trahere r̄ p̄t testari. *¶* Ter-
cia est p̄clusio si aliquis detinet in carcere pub-
lico iuste r̄ sit dānat⁹ ad mortē nō potest ali-
quid facere tanq̄z liber. qz est effectus seru⁹ pe-
ne r̄ bona sua deuēniūt ad succedētes ab inte-
stato fm dispositōes auctē. bona dānatōz. C.
de bo. p̄scrip. Et nota in. l. qz vltimo. ff. de pe-
r̄ talis nō potest etiā ad pias causas dispo-
ne. dic. est singu. Jo. an. in. c. ij. de vfu. in. vi. de
quo dic. exultat Ab. in. h̄. c. accedēs. *¶* Quar-
ta est p̄clusio qz si nō est dānat⁹ s̄z est in carcere
ad t̄ps. tūc potest p̄trahere r̄ alios actus age-
re etiā cū illo ad eū p̄tione detinet in carce-
re. Et adde vñū dīctū singlāre Ange. in. l. ne
mo carcerē. C. de exacto tribu. li. x. vbi valet p̄
missio facta p̄ illū qui est in carcere etiā p̄ma-
to qñ redimūt ab hostibus. Et ideo p̄sultit de
gāter Roma. in p̄silio. cc. xvi. qz scāte statuto
quo phibet minorē posse p̄trahere nisi serua-
ta certa solēnitare poterit p̄trahere sine solēni-
tate si se redimat ab hostibus. *¶* Pro intel-
ctu glo. fi. r̄ eoz que ibi dicunt p̄ doct. Dicās
breuiter qz si simplr est dat⁹ pcurator ad agen-
dū. videt etiā dat⁹ ad defendendū. glo. hēs no-
tabi. in. l. mūt. §. pena. ff. de p̄cu. Et ibi vult
Bar. qz etiā si pcurator est p̄stiuir⁹ a dño tñ
ad agēdū. tñ admittit ad defendendū. licz nō
vi mādātū. Potest tñ eū defendere tanq̄z qui-
libz defensor p̄stita cautōe de iudicato soluē-
do. Et nota qz Bar. ibi d̄r qz nō possz obijci
illa exceptio qz mādātū nō valet. s̄z possz peti
a procuratore qz defendat. r̄ si non defendat
potest peti qz remoueat. non quia non ha-
bit mandātū. sed quia non defendit. *¶* Mo-
ta qz in. c. dilectus. reuocatur in dubiū. nūqd
sufficiat p̄ma vice citare procuratorē. ita vt
p̄tumacia procuratoris noceat dño absenti.
intelligēdo quādo dñs potest cōmode citari.

Consi

Dele

de quo p legistas in. l. iij. C. eo. Et nō intelli-
gas qñ pcurator vult rñdere qz valebit iudi-
cū. Sz dubiū est nūquid ipi pcuracia no-
ceat dñs q nō fuit citat⁹. Et pclude fm theori-
cā glo. in. c. cām. de do. 7 pñ. vt sp a pñcipio
citaf dñs si cōmode citari pr. Sz in defectum
dñi est recurrēdū ad pcuratorē. cū qua theori-
ca trāsīt Bar. in. dic. l. iij. 7 placz Ab. de q etiā
p Bar. in. l. qñ uis. ff. de dam. infec. 7 ibi vult
q ad plenū pñdiciū pcuracia pcuratoris nō
noceat dñs. [Nota tñ q si dñs citat⁹ pstituit
pcuratorē qui cōparuit 7 assumpsit in se litē.
demū citat⁹ dñs ad aliquē articulū 7 nō pcur-
ator dñs nō tenet cōparere. Bar. in. dic. l. qñ
uis. in. l. j. C. de sen. fm Ab. Et cu adde Bar.
in. l. pcuratoribus. C. de pcur. in. l. furioso. ff.
de rei iudi. in. l. mutari. ff. de pcur. Ab. in. c. se-
pe. de appel. qd tñ limita p text. notabilē 7 ibi
p doc. in. c. si quē. de pcur. in. vi. Limitat etiā
Ab. hic nisi ex causa citaf dñs qz iustior ē qz p-
curator 7 citat⁹ vt veniat ad rñdendū post rōi-
bus. l. fi. C. eo. qd est notabile. [Et nota q p
glo. 7 docet in. dic. c. dilectus. tractat an 7 qñ
de beat dari inducie pcuratori ad cōsulendū
dñm. Et nota vnū dictū q vbi fuit citat⁹ do-
min⁹. Specifice ad certaz cām. tñc nō o3 habere
pcura. tor inducias ad pñsulendū dñm an ve-
lit cedere. 7 vel pñdere. nec etiā ad rñdendū su-
p meritis. cause. qz a pñcipio debuit dñs in-
struere pcuratorē. hoc tñ limita l. hostien. nisi
emerferit al. iqd nouū qd dñs nō potuit cogi-
tare. l. Sole. dubitari an pñsuetudo possit ab-
breuiare idue. 7 as q dñs pñdenat ad soluēdū. et
tu habes glo. si ngia. q sic. in. dic. c. dilect⁹. in
glo. fi. [Scias tu canonista q p glo. 7 docet.
tractat in. c. pñstituitis. an 7 qñ maritus possit
agere p iuribus vxoris. 7 accipe has breues
pñclusiones. [Pñma est ista in bonis datis
in dotē marito ipse agit nō in suo. qz dominū
dotis trāsīt in maritū. l. doce. C. d rei ven. imo
de illis nō potest vxor elemosinā facere. glo. ē
notabi. fm Ab. in. c. qd deo. xxij. q. v. cui ad-
de Bar. in. l. j. ff. re. amo. [Sēda est pñclusio
in bonis parafrēnalibus que habz vxor vltra
dotē 7 tradit marito nō in dotē. 7 in istis cen-
set maritus pcurator. 7 potest agere nō pñsti-
ta aliqua cautiōe. de quo per Bar. in. l. mari-
tus. C. eo. quia tradendo bona videtur illum
procuratorē constituere. sicut quando tradit

instrumenta. vt est tex. iuncta glo. notabili
in. l. fi. C. de pac. cōuen. [Tercia est conclu-
sio. in bonis queretinet vxor apud se non cen-
setur maritus procurator. sz potest agere ad
instar cōiuncte psonē. 7 tenetur cauere de ra-
to sicut cōiuncta psona. l. maritus. C. eo. Si
tñ in istis bonis vxor cōstituatur maritum pro-
curatorem. in aliquibus bonis. in alijs nō po-
terit agere tāqz cōiuncta psona. vt tenet glo.
hic. 7 glo. 7 Bar. in. dic. l. maritus. 7 Ab. hic.
argumēto. c. nonne. de pñsump. 7 cōiuncta
psona nō admittitur cōtra voluntatez cōiun-
cre. l. pomponius in. fi. ff. eo. [Tu scis q de iu-
re civilinano potest alteri stipulari. l. stipula-
tio ista. §. alteri. ff. de vbo. ob. Sz qd de iure
canonico diceret. glo. tenet idem in. dic. c. cō-
stituitis. cui adde glo. in. c. si cautio. de fi. iustu.
sz in contrariū Ab. allegat glo. in. c. quotiens
cordis. l. q. vij. que dicit q de iure canonico te-
neor si promitto tibi dare alteri certūz quid. 7
licet aliqui intelligant illam in causa pia. Di-
cit Ab. q non est verū. 7 approbat glo. quādo
vba obligatoria dirigunt in pñsentē. cū etiā
de iure civilis oriatur naturalis obligatio. sz de
iure canonico potest agi vbi ē orta obligatio
naturalis. c. l. de pactis. [Et de ista gl. p Ab.
in probemio decre. 7 ibi videtur tenere contra-
eam nisi quādo iuramentū intercessit. Sz tu
dicas q illa glo. loquitur q verba executiua
sunt collocata in psonā absentis. vt si dicatur
promittis mihi q dabis titio decem. quo casu
etiā de iure civilis valet talis stipulatio si inter
est stipulantis. vt notatur in. dic. l. stipulatio.
§. alteri. si autē non interfit non valet sz assu-
mit vires si postea incipit interesse. vt quia pa-
ciscens succedit illi cui pactus est. vt notant
cōiter doc. in. l. j. ff. de pac. in. dic. §. alteri. Sa-
lice. in. l. pacto successorū. C. de pact. [Nota
glo. penul. q in cōdēnatione expensarū de-
bet pñcedere ratio 7 iuramentū pñs. Sed
queritur quid si iudex cōdēnat nō facta taxa-
tione. dic q cōdēnatio nō valet postqz ius
dat certaz formā. dictūz est singulare Ancho.
de bu. in. dic. c. constituitis. fm Abb. ibi. in. fi.
[Nota glo. j. in. c. mandato. q procurator. *Mandato*
rei q tñcūqz constet de mandato debet caue-
re de iudicato soluendo nisi domin⁹ fideiussē-
rit pro eo sub obligatione bonorū. 7 ita de fa-
cto seruatur. de quo in. §. si vero. institui. de fa-

risda. et hoc quando ipse procurator potest p-
stare rem que petit. si si non potest prestare. ut
qz petitur res possessa a dño. tñc debet etiam
prestare cautionē de ratihabitione fm Ab. Et
adde notata p Bar. in l. nō solū. §. qui aliēo.
ff. eo. l. Et nota etiam ex glo. qz iste cautiones
cū sint dilatorie exiguntur ante lites contesta-
tam. qd limita nisi pcurator interueniret post
litē prestatā. l. ij. C. de confor. eius. l. iij. Mo-
ta glo. in §. reuocato. qz vult qz ad nullitatez
iudicij sufficiat reuocationem puenisse ad no-
ticiā iudicis vel aduersarij. Non ergo requi-
ritur noticiā vtriusqz. et cū ista glo. trāsiret Ab.
vide que dicta sunt in dic. c. in nostra. l. Sed
dubitat quid si procurator sit reuocatus taci-
te per mortē dñi. nūquid tenebit iudiciū po-
stea agitatū cū procuratore si iudex vel ad-
uersarij non fuit certificatus de morte dñi. et
Barro. in l. si procuratorem. ff. eo. dicit qz iu-
diciū sit nullum. quē sequitur Abb. intellige
tamen nisi lis esset contestata. quia tñc cū res
non sit integra non reuocatur mandātū. §. re-
cte. in l. i. manda. glo. in de. fina. de pecu. Hoc
tamen limita p ter. singula. in l. si defunctus.
ff. eo. vbi dicitur qz si dñs cauit pro procura-
tore suo sciēte. qz tunc nō reuocatur manda-
tū post mortē dñi. quod est singulare. qz
hodie cōter in procuratorio dñs fideiubet p
procuratorem suo. l. Et adde Bar. in l. si pecu-
niam. circa principi. ff. de condi. ob cau. quia al-
legat dict. l. si defunctus. Et in l. si ante acce-
ptum. in principi. ff. iudi. sol. hoc tamen non p-
cedit in reuocandē expressā. qz tñc res nō desi-
nit esse integra p satisfactōez. qz satisfactio ē qd
ppriatorū ad iudicia. et ppriatoria nō faciunt
rem desinere esse integram. dic. l. si pecuniā. ad-
de etiam Bar. in l. ante litē. ff. eo. l. Et nota qz
in dic. l. ante litē. et in l. post lites. habetur qz
ante litē contestatā potest libere reuocari
procurator a dño. secus post litē cōtestatā.
quia nisi causa cognita postqz est effectus dñs li-
tis. l. Et nota fm docto. qz nō sufficit iudicem
vel aduersarium aliunde sciuisse reuocandē.
sz debet reuocans certiorare iudicem vel ad-
uersarium ne detur aduersario materia mali-
gnandi et prorogandi iudiciū. l. Et nota ex
c. constitutis. qz contumax potest condemna-
ri in expensis absqz alia citatiōe. Et vide que
dicta sunt in Rub. de iudi. l. Hora qz procu-

No iniuste

rator potest cōstitui et ad p-sentes lites et futu-
ras. c. nō iniuste. Et Ab. addit dicitur notabi-
le Speculato. qz si sit simpliciter cōstitutus
intelligitur cōstitutus et ad p-sentes et ad fu-
turas. Sz dicat tu qz Ab. nō aduertit qz glo.
et Bar. tenent contrariū in l. oim. ff. de procu.
et in l. damni. §. si is qui. ff. de dam. infec. Di-
cas tamen qz cōter tenetur contra Bart. ut
dicunt moder. in dict. §. si is qui. Doctamen
singulariter limita non procedere in actore. p-
ter. singularem in litem eorum. §. si sit ita. ff.
qd cuius. vniuersi. no. quia debet interuenire
iudicis decretum quod non trahitur ad futu-
ra. Si tamen tu velles tenere opinionē Bar.
que non est contemnēda propter auctoritatez
glo. limita illā ut non procedat quando nul-
le lites essent p-sentes. quia tunc trahitur ad
futuras. ut talis constitutio aliquid operetur
fm moder. in dict. §. si is qui. l. Adde etiam
Bal. in l. quod dicit. ff. de iure. qui tenet opi-
nionem Bart. et sic videt qz ista sit potius cō-
mūis opinio. Et idem vult Bar. in l. de his.
ff. de arbi. Tibi est text. qz cōpromissum sim-
pliciter factum non porrigit ad lites futuras.
Et Bar. in l. i. ff. de ferijs. dicit qz renunciatio
feriarum simpliciter facta trahit ad indictas
non ad indicendas nisi dicat. l. Probat etiam
text. in dic. c. non iniuste. qz per dationē secu-
di procuratoris est reuocatus primus. cōcor-
datter. in l. si quis cum procuratorio. §. si. ff.
eo. quod intellige ante litē contestatā. quia
post litē contestatā non potest reuocari si
ne causa cognitione. l. Probat etiam notabi-
liter text. in dict. c. non iniuste. qz mandatum
factum procuratori super certa lite non extin-
gitur ex toto per sententiam procuratore vo-
lente prosequi in causa appellationis. licet nō
cōpellatur. tenetur tamen appellare. addeno-
tata per Bart. in l. iniustus. C. eo. et ibi dicit qz
aliud est in causa restitutionis. Itē secus in
sententia interlocutoria. quia tenetur illam p-
sequi. De quo per Bar. in dict. l. iniustus. et in
l. cum procurator. ff. de ope. no. nunc. quod
tamen limitant moderni in dict. l. iniustus. ni-
si causa appellationis esset tractanda in loco
longinquo. l. Per glo. et docto. tractat an
minor possit esse procurator p extraneo in iudi-
cio. Et cōter pcludit qz nō etiā si nō opponat
et iudiciū esset nullū. licet aliqz velint qz teneat

iudicium si non opponatur. Si Ab. allegat theoricā Bar. in l. filiū familias. §. veterani. ff. de pcur. q. vbiq. aliquis nō p̄esse in iudicio nec p̄ se nec p̄ alio nō valet iudiciū. etiā si nō opponat. Adde tu etiā Bar. in l. minor. ff. eo. Bart. tñ tenuit p̄rariū in l. exigēdi. C. eo. Si tu tene p̄rariū opionē. est tñ casus singlaris in quo minor p̄rēt p̄curator in dic. l. exigēdi. [Nota ex glo. ij. q. racēs nō habet p̄ p̄sentitē. imo p̄ p̄radicēte. vt in text. allegato in glo. Lūma tñ hoc p̄ter. in de. i. eo. ti. Itaz si sciet quis recipit instrumentū in q̄ p̄stituit p̄curator videt tacite se obligare ad illd̄ officiū. vbi est tex. notabilis. Et q̄ Ab. colligit bonā theoricā q̄ vbi quis vltra taciturnitatē facit aliquē actū qui videt venire ad a p̄robatiōē actus illi. videt tñ tacite p̄sentire. Bar. in l. quo em̄. ff. rem ra. ha. Et Ab. allegat tex. in l. si fili. ff. ad macedo. [Et tu adde Bart. in l. tñ. ff. de p̄ti. pe. in l. cū tabernā. §. idē q̄ sit. ff. de pig. Et notes. vnā cautelā q̄ vbiq. q̄ ad aliquē dirigūt lre in quib. p̄rincē aliqd̄ p̄iudiciale. qd̄ faciat p̄statores in p̄rariū. aliter legēs r̄ racēs videt p̄sentire. Et est caute la in fauorē mittentis q̄ fiat p̄ntatio in p̄ntia testū qui sciāt tenorem lfrā r̄ testes ibi stent. [Et nota vnū d̄m̄ notabile q̄ si aliquis p̄ducit scripturā p̄ra me in q̄ d̄me sibi obligatus q̄ licet nihil opponā p̄ra eā. tñ nō videor ap̄p̄bare. vt p̄ Bal. notabilr̄ l. si. C. si cer. p̄ta. in l. si ex caurōe. in. iij. q. C. v̄ nō nu. pe. No dem̄ in dic. l. quo em̄. in additōibus ad Bar. [Ab. hic format quēstionē notabi. dati sunt duo p̄curatores in solidū ad negocia. nūquid vn̄ possit exigere debitū ab alio. Et adducit notatā p̄ Bar. in l. qui p̄rio. §. si. ff. eo. r̄ trā. sic cū sua distinctōe. [Et ex dict. Bart. infert Ab. q̄ si sunt duo executores vltie volūtatis pōt vn̄ exigere ab alio. Et ibi dicit Bart. q̄ si sunt dati duo p̄curatores in solidū ad exigendū tñ. vn̄ pōt ab alio exigere. Secus si habet r̄m̄ adati vniuersale. licet secus sit in tūtozibus r̄ executorib. vltimaz volūtati. de q̄ ibi p̄ Bar. [Soler dubitari nūquid plures licit ḡres sup̄ eodē si sunt actores vel rei teneant p̄stare vnū p̄curatorē. v̄ quilibz possit dare suū. Et p̄cludit Abb. sic. q̄ vbiq. obligatio habuit a principio originē in p̄sona vn̄. licet descendit postmodum ad plures. tūcte.

nentur isti agere vel defendere se per vnū procuratorē. Si aut obligatio est originata in p̄sona plurimū tñ quilibet potest p̄ iure suo dare procuratorē. Et tu adde Bart. in l. si quis. cū procuratorio. §. vnus. ff. eo. in l. tam tñ. §. si in plures. ff. iudi. sol. [Et nota ex ter. iun. tra glo. si. q̄ procurator tenetur appellare vel denūciare dño si iusta causa eum excusat. licz dñs sciat sententiā latā contra procuratores. Et ibi vult glo. q̄ p̄pter inopiā excusatur p̄curator si nō appellauit. quod intelligit Ab. qñ nō appellauit vniua voce in continētī. s̄ op̄ter postea q̄ appeller in scriptis. Sed tu vide Bar. in l. inuitus. C. eo. r̄ ibi ostendit q̄ text. allegatus in glo. loquit in alio casu. r̄ ibi videtur velle q̄ propter inopiā non excusetur si nō appellauit. [Et nota q̄ si procurator ē datus ad certā litem videtur tacite mandatus vt appeller ne lis pereat per transitū in r̄ iudicatum. vt probatur in hoc. c. non iniuste. s̄ non tenetur appellatiōem finire. Sec⁹ si esset dat⁹ procurator generalis. puta ad om̄es causas r̄ lites tunc tenetur appellare r̄ appellatiōez p̄sequi. r̄ si habes limitationē ad hūctē. Negociōz tamē gestor qui vniuersalr̄ procurat negocia tenetur appellare r̄ appellatiōem p̄sequi. [Nota ex. c. si. q̄ p̄sidentes excōcati nō pōt eoz officiū exercere durante excōcatione. r̄ actus in quo officialis excōcatus p̄stitit auctoritatem est ip̄o iure nullus. [Et nota ex dic. c. si. regulā. r̄ tres casus exceptos a regula. Regula igitur notabilis est ista. q̄ actus gestus ab vniuersitate in qua fuerunt aliqui inabiles. etiā si sunt p̄sidentes nō inficitur p̄pter interessentiā illoz inabiliū. valet ergo actus gestus collegialiter ab abilibus et inabilibus. Et sustinetur actus p̄pter abiles. qd̄ alibi nō ita bene reperit fm̄ Ab. Fallit primo quādo inabiles maxime p̄sidentes sunt expressi in ipsa dispositiōe actus. Fallit scd̄o quādo actus fuit gestus ab vniuersitate inabilibus interponētibz auctoritatē tanq̄ maioribus r̄ principalioribz. Tercio fallit quādo vniuersitas sciētē admittit inabiles ad agēdum actum simul cum eis. intelligendo de illa inabilitate quā abiles remittere nō pōt. vt est viciū excōcatis. Et r̄o regule est. qz act⁹ gerit noīe vniuersitatis. ius vero vniuersitatis residet penes abiles. etiā si esset vn̄ solus.

Secunda Pars

ut notat in c. grati. de postu. prela. Et inabi-
les nō sunt de vniuersitate. h̄ in limita nō p/
cedere qñ ius vniuersitatis ēēt ppetuo trāslatu
in p̄sidentē. ita q p̄as esset apud p̄sidentē iur/
re p̄prio tūc nō valet actus. ex quo p̄sidentē esset
excoicatus fm Alb. L. Limita etiā nō pcedere qñ
actus explicat a singlis nō nomie collegij. qz
tūc si aliqs est inabilis nō valz actus ex q ab/
lis z inabilis exerceat actū indiduiū z in sepa-
bilē. c. cū sup. de offi. deleg. l. pedius. ff. de arbi.
[Et nota circa fin casum exceptū a regla fm
Inno. q siue auctoritas sit necaria siue nō. ex
quo isti de vniuersitate voluerūt cōstituire
iudiciū auctoritate illoz nō valz act⁹. ex quo
illi erāt excoicati. qñ isti nō intēderēt explica-
re actū sine illoz auctoritate. qd est valde no-
tabile. [Et quo infer q si in actu in q de iure
nō requirit auctoritas fuit postulata auctori-
tate ab illo q nō hēbat p̄atez illā interponēdi
nō valet act⁹. Et rō est qz deficit volūtas p̄sti-
tuentiū sine illa auctoritate. [Et ex hoc colli-
git limitatio ad iura q dicūt q in p̄stitutiōe sin-
dici quē facit vniuersitas. non requit supioris
auctoritas. de q p glo. z Bar. in l. actor. ff. rē-
ratam habe. Rector tamen ipsius vniuersita-
tis dz interesse z p̄sentire cū sit caput ip̄i vni-
uersitatis fm. Inno. [Et adde Bar. in dic. l.
actor. q sequit dicta p Inno. hic. Limitat tū
ibi Bar. nisi p̄stituat iudici⁹ seu actor in re p̄ti-
nēci vniuersitate ad supiorē. [Et nota ex his
que habent in gl. j. z p doc. q l̄e ipetrare ab
excoicato sunt ipso iure nulle siue excoicatio
essz publica siue occulta. ex q p̄bati p̄t. siue im-
petrauerit noie p̄prio siue aliēo. de quo in. c. j.
de rescrip. in vi. Nec fit dñtia isto casu inter
publicū z occultū. qz illa dñtia fit in his que
gerunt rōne publici officij. Sz in his que ge-
runt iure p̄uato nō est dñtia inter occultū z
publicū quo ad act⁹ validitatē. vt ē dictū sin.
Inno. in. c. cū dilect⁹. de p̄sue. [Nota qz glo.
fi. vult q vn⁹ de vniuersitate p̄t impetrare lit-
teras p vniuersitate tanqz p̄iuncta p̄sona. z sic
sentit q iura loquētia de p̄sonis p̄iunctis veri-
ficent etiā in p̄iunctōe civili. sz videt magis cōi-
ter tēneri cōtrariū. [Quidio quero testator de-
dit formā distributiōis inter paupes cū p̄silio
prioris p̄dicatoz. executor fuit negligēs suc-
cedit ep̄s an debeat seruari illa forma p̄siliij. z
r̄ideo q sic. dñm est nota. Bal. in. l. si puellaz.

De procuratoribus in vi.

C. si m̄aci. fue. alie. vt māu. p notata p gl. ibi.

De procuratoribus in vi.

Procurator datus post litē nō substitui-
tuit. glo. est in. c. j. in v. ab eo. [Dele-
gatus ab inferiore a p̄ncipe etiā post
litē p̄testatā nō subdelegat glo. est in ver. p̄cu-
rator. L. h̄is p̄atez subdelegat illic sit dele-
gat⁹ ab alio q a p̄ncipe p̄t subdelegare. glo. ē in
dic. c. in v. substitutiōi. [Si tu vis scire aliqs
dñcias q sunt inter procuratozē ad iudicia z
negocia. vide tex. cū glo. in v. deputare. in di-
cto. c. j. [Et nota qz text. in dict. c. allegat sp̄ q
laycus p̄t esse p̄curator ad agendū z defendē-
dū in causis sp̄nialib⁹. Et ratio est qz p̄curator
nō tractat causas sp̄niales suo noie qñ ius in
eis habeat. [Nota qz p̄curator p̄t reuocari li-
bere an litē p̄testatā. post aut non siue cā. c. qz
uis. z d iure civili habet in. l. an litē. i. l. post li-
tē. ff. de p̄cu. [Et ille q nō est inimic⁹ capita-
lis p̄t dici suspect⁹. glo. est in. c. q̄uis. in v. ini-
mic⁹. [Qñ dñs reuocat p̄curatozē an reuoca-
tio debeat puenire ad iudicē vel aduersariuz
disputat. glo. multū nota. in dic. c. q̄uis. i. v.
reuocari. [Nota qz p̄curator h̄is mandatū
ad substitutiōdū si substituit z mandatū suscep-
it nō p̄t reuocare. licet etiam nō sit vsus man-
dato. c. is qui. z rō fm glo. qz substitutiōdo fun-
ctus est officio suo. [Nota glo. fi. qz delegat⁹
ab inferiore ad vniuersitē causaz p̄t vnā cām
subdelegare. [Nota tex. in. c. qz ad agēdū. an
z qñ p̄curator possit facere illa q exigit sp̄cā-
le mandatū. z vide ibi glo. in v. p̄cessa. [Qul-
ti casus requirit sp̄cale mandatū nūerati p gl.
in dic. c. qz ad agēdū. in v. vel pacisci. quā p
notabili allegat Alb. i. c. nōnulli. s. sunt z aliq.
de rescrip. in. c. corā. de resti. in integz. in. c. pe-
nitio. de p̄cu. [No. tria q colligunt ex. c. qz ge-
nerali. q mandatū gñale ad negocia extēditur
ad iudicia. Et adde Bar. i. l. si vni⁹. s. p̄cu-
ratorē. ff. d iurij. z filij familias p̄t eē p̄cura-
tor sine p̄tis cōsensu. z qz p̄curator ad iudicia
dz eē maior. xrv. anis. [No. gl. in v. exp̄iri. qz
ponit p defendere. z adde gl. in. l. j. C. d testia
vbi ponit defendere p agere. [Si tu vis scire
qñ dant plures p̄curatores an vn⁹ possit ad-
mitti sine alio. vide tex. in. c. si duo. [Nota gl.
in v. fil. qz dādo scōz p̄curatozē reuocat p̄m⁹.
etiā si scōs nolit acceptare mandatū reuocatur

primus. ¶ Si electus pñtata sibi electore re-
nuit pñtate adhuc electorib⁹ in eadē volūta-
te manētib⁹ poterit pñtate. glo. est in c. li-
cer. in v. placebit. et hoc argumēto illius text.
qui loquitur de procuratore. ¶ Nota qd si dñs p-
tractat cām nō vt assiltat videt reuocare p-
curatorē. ter. est in c. si quē. nisi. preter. Et iō
glo. notabilis ibi in v. manere. dñt qd pñtatio
saluat qd alis sine pñtate dēpderet. ¶ Nota
qd ad pñtandū mñmōnū. pcurator dñ ha-
bere spēale mādātū. text. est in c. si. Et nota
ibi glo. in v. spēale. qd requirit expñsio certep-
sone. dñ qua glo. p. Alb. in c. in causis. dñ dec. in
c. coram. de resti. in integ. ¶ Dñs pñt reuocare
pcuratorē. l. i. iurauerit nō reuocare. glo. ē sin.
in dic. c. in v. reuocat⁹. ¶ Ultio qro restator
reliq̄t ecclē centū vt inde fundū emat. emit et
tandē vult viderē. an possit. Et rñdeo qd non.
intelligit emi vt ppetuo possideat. ter. hēs no-
tabile in l. Tino. in pñm. ff. de pñ. et demon.
fm Bal. in l. si. C. de pactis inter emp. et ven.

De procuratoribus in de.

Procurator pñt pñtari etiā p lras pri-
uatas. ter. ē in de. j. iūcta glo. in v. vel
lras. ¶ Recipiēs lras pñtantes aliqd
sibi pñdiciale sciēt facit sibi pñdiciū. videt
em recipiēdo pñtate. glo. in dic. de. in v. sciē-
ter. et in v. assensuz. ¶ Nota glo. in v. pñtati-
one. qd iūuat pñtatio quādo nō est pñtaria
facto. ¶ Nota glo. in v. cogi pñtate. quia ponit
casus in qbus pcurator cogit pñtate. ¶ Nota
ter. i. de. nō pñt. qd sub gñalitate nō veniūt gra-
uioza vel maiora. ¶ Ad opponendū crimia vl
defect⁹ pñt pñsonas eligētū vl pñt formā ele-
ctōis nō requiritur spēale mādātū. glo. ē in dic.
de. nō pñt. in v. in pñsonā. ¶ Ecclā nō restituit
ad pñponendū crimia vel defect⁹ q infra termi-
nū sibi pñtū neglexit. glo. ē in dic. de. i. v. gra-
uioza. ¶ Procurator hñs mādātū ad iurādū
in animā dñi sine culpa pñtūctis nō obligat
pñtūctes ad pñtūctū. glo. si. in dic. de. non
potest. ¶ Appellatione religiosi cōprehendit
qlibet religiosus. glo. j. in deñ. religiosus.
¶ Prelatus potest esse procurator alterius p-
lati sine alicuius licentia. vt in eadē glo. ¶ Cō-
tra religiosos procurantes alterius negocia si
ne licentia sui prelati. potest etiā excipi post
luc pñtata. glo. est in dic. de. in v. suscipere.

[Vbiq; potest per se esse in iudicio sine su-
perioris licentia poterit aliū substituire sine su-
perioris licentia. glo. est in dic. de. in ver. cōsti-
tuere. ¶ An et qñ inabilis possit aliū substitue-
re. habes glo. in dic. de. in v. cōmissuz. ¶ No-
ta ter. in de. si. qd per obitū rectoris ecclēie vl
prelati est reuocatus procurator etiā quo ad
cepta. ¶ In iudicijs dicitur res esse integra an-
te litem contestatam. ¶ In negocijs anteq̄ fe-
cerit aliqua pñtamenta. glo. est in dic. de. si.
in ver. pñtata. ¶ Mortuo eo qui dedit vica-
riū expirat officiū vicarij. si autem non mori-
tur sed excōicatur suspenditur officiū vicarij.
glo. est in dic. de. si. in ver. contestata. ¶ Si p-
latus qui constituit procuratores excōicatur.
eius procurator nō potest agere. vt in ea glo.
que etiā vult qd mortuo pñtato qui compromi-
sit finitur cōpromissuz. ¶ Ultimo quero res
nō potest pñtari ppter defectū solēnitatis vel
eratis. an tale viciū noceat quo ad fructus ha-
benti bonā fidē. Et respōdeo qd nō. glo. ē no-
tabilis in l. si contra. C. si quis igno. rem mi-
que glo. dicit qd quo ad fructus iuris ignorā-
tia malam fidem non inducit.

De plus petitionibus.

Via plerūq; in iudicijs plus peti-
tur qd debeat. ideo fuit posita hec
Rubrica. ¶ Et si tu vis scire mo-
dos plus petendi. et penā plus petentiū. vide
ter. in c. vnico. istius tituli. ¶ Et si velles etiā
scire quis dicat aduersari⁹. dicas qui meū cō-
tendit in iudicio. Etiā in cā pecuniaria vt p-
batur in dic. c. Aduersatur emi mibi in quātū.
cōtradicit petitioni mee. qd facit fm Alb. p sta-
tutis mentionē fñcientib⁹ de aduersario. c. j. dñ
iudi. c. accedens. h. vt litem nō pñtata. fm Alb.
Et tu addetert. in l. j. C. de eden. in l. ij. C. de
arbi. in c. si aduersarius. de eo q mitti. in pos-
selli. ¶ Et scias tu canonista qd res promissa in
vno loco potest peti in alio qd vbi fuit destina-
ta solutio. sed petens tunc condemnatur reo ad
interesse. Et ratio est quia si non possit peti in
alio loco quādoq; creditor frustraretur inten-
tione sua. quia reus vel data opera vel ex ne-
cessitate nunq; pueniret ad locum destinātū.
quod esset iniquū. et satis est reo qd sibi satisfic
de interesse. de quo in l. j. ff. de eo quod certo
loco. intelligetamen qd fiat condemnatio de
D iij

interesse quando petitur solutio in loco non
conuenio. Secus si petit in loco ydoneo. puta
in loco domicilij vt soluat in loco conuenio.
tunc enim nullaz pena incurrit. cu nulluz inter-
esse in hoc reus preterdat. Et vide pulchram
glo. in §. si quis agens. in l. de actio. et quod
notat Bar. in l. j. ff. de eo qd cer. lo. du dicit
q vbi libet poterit conueniri tanq fugitiuus.
Ab. dicit in loco scz ydoneo. et dicit hoc veni
et comuni. Et dicit Bar. in dicit. l. j. q est cois
opinio licet teneat contrariu. Et nota glo. j.
du dicit q desistendo euicabitur penaz du modo
desistant ante lite contestata. postea vero no li-
cet sine pena. Bar. in l. j. C. eo. et in l. in crimi-
nali. C. de iuris. om. iudi. tenet q vsq ad sen-
tentia. nectet. allegatus in glo. hoc pbat. qz
ibi in duobus deliquit. Et idē vult Bar. in l.
amplius no peti. ff. rem ra. ha. Et pro intelli-
gentia tex. conclude istos casus. Prum est qn
opponit q in alio loco facienda e solutio. et tunc
no impedit iudiciu. sz sic pdenatio cu refectio-
ne interesse. Secus casus si opponit q petit
ante tempus dilatorie. impedit iudiciu super
principali. secus si pemptorie. qz tunc debet fer-
ri sententia diffinitiva pdenatoria de solu-
do tpe debito. appositis penis. de quibz in tex.
Tercio casus est qn opponit q petit plus cau-
sa an li. contest. et tunc impedit iudiciu et fiet con-
denatio in expensis. Si autē p. li. prest. et sic p
emptorie. tunc fertur linia diffinitiva absoluto-
ria. et actor pdenabitur in expensis. qz quo ad
rem p. cise petita no est obligatio. sz postea po-
terit agere p. ra natura obligatois. Et in hac
materia vide qd notabilr ponit Bart. in l. ex-
ceptione. C. de pba. Et du tex. dicit de indu-
cijs duplicandis. intellige siue sint inducie iur-
siue hois. d inducijs iur. habet in. c. quod ad
consultatione. de re iudi. in l. pmissor. ff. de co-
sti. pecu. l. Sz querit an solu duplicat qd sup
est de termino. an vero integer terminus Jo. an.
et Ancho. de bu. tenet q integz tps duplicat.
per tex. in §. hodie. institui. de excep. Sz Ab.
in contrariu text. nota. et Bart. in l. aut dam-
nu. §. quisq. ff. de pe. q solu qd sup est de ter-
mino duplicat. no obstat tex. in dic. §. hodie.
qz noluit aliud nisi q inducie siue iur. siue ho-
nis duplicent. sz debet intelligi sm tex. in dic.
§. quisq. Sz dicas q hoc voluit Bar. i dic.
§. Et adde questione pulcherrima positaz p

Bartho. in l. in senatus. §. si. ff. ad turpil. et
glo. in cle. ij. de magis. in ver. sequentes. Tan-
git Abb. hic incidenter an positio habes ali-
qua parte falsitatis possit tota negari. et vltra
adducta p. ipm qui allegat Bar. in l. j. §. si sti-
pulati. ff. de vbo. obli. Dicat q opinio Bar.
est cois. licet glo. teneat p. rariu in. c. ij. de con-
fess. in vi. in. c. p. sentiu. de testi. in vi. [Nota tñ
q si reus excipiat de parte indebita et actor no
petat illa specificet. qz reus no tenet illa offer-
re est iusta causa litigadi sup toto. Et ita debz
intelligi qd notat Bar. in l. qui solidu. i prin.
ff. de lega. ij. sm Ab. licet Bar. contrariu tene-
rit. in dic. l. j. §. si stipulati. Sz tene opinionē
Bar. in dic. l. qui solidu. Et adde quod notat
Bar. in l. stipulatores no diuidunt. in vltimis
vbi. ff. de vbo. obli. Tangit etiā Ab. quid
si aliqd ponit in libello vel positioibus prin-
cipali aliud demonstrat. an responsio affirma-
tua debeat referri ad totu. et trāsit cu Bar. in
l. si cui. §. a filio. ff. de lega. j. l. Et vt bñ intelli-
gas Bar. ibi format talē questionē. Quidaz
fuit accusatus de adulterio comisso in seyam
vxoze tñ. q mēdo accusatōi dixit. Cōfiteor
me cognouisse dictā seyam carnaliter. an p. h
videat p. fiteri eā vxoze tñ. Et concludit q si
est confessus generaliter omnia contra in accu-
satione vera esse. et tunc refertur ad ea q ibi con-
tinent principaliter et etiā accessorie. scz p mo-
du qualitatis. Si vero no generaliter. sed di-
cit se cognouisse dictaz seyam. tunc refertur ad
substantia psonenō ad alias qualitates ipsi-
us psonē. Et potes limitare istu tex. dum di-
cit q no potest peti ante tempus. q no proce-
dit quādo aliqua causa inherens faciat debi-
tū illud qd adhuc no erat debitū. l. vbi. C. de
iure dori. l. ait p. rator. §. si debitor. ff. de his q
in frau. credi. l. in omnibus. ff. de iudi. et sic de
similibus que in iure reperiuntur. ¶ Vltimo q
ro an possit procurator constitui ad petendum
interponi decretu sup alienatione bonoz mi-
noris. Et respondeo q no. glo. habes singula
rem in l. minor. C. de p. rati. mi.

De probationibus.

¶ Via parte negante oportet q ali-
quid dicens prober. ideo ponitur
ista Rubrica. Et primo premitte
genus vt postea facilius descendat ad species

¶ **E**ssum vis scire quid sit probatio tu potes dicere qd est rei dubie per argumenta ostensio. glo. in rub. C. eo. 7 accipis large argumentum pro omni specie probationis. ¶ Potes etiā sic discurrere. qd probatio est rei dubie in iudicio p legitimos modos facta declaratio. Et dicitur probatio quasi ppropalatio vel manifestatio eius. qd erat dubium. vel a probe aduerbio. qd probe dicitur ille qui probat. manifestat enim dubium vincit aduersariū. 7 curat penas nō probanti. ¶ **N**ota singl. tex. in. c. j. q allegat sp pnt capē obligari ex suo praecepto salte naturalit. et qn obligatio est facta nomine dignitatis obligat etia successores. De quo p Ly. 7 Bal. in. l. digna vox. C. de legi. 7 p tali obligatōe naturali pōt pueniri impator coraz papa a sūditore vrbis. ¶ **E**t quo sequit fm Alb. q iura que dicitur nō recognoscēs supiorē. p esse iudicari in cā ppa. pcedit qn pnceps hz cām ptra subditū. scis si subditus ptra principē non recognoscet supiorē. de quo etiā dem est in rub. de in al. l. Et q in hoc. c. j. dicit iudiciū esse mediu. qd est mediu inter actorē 7 reū. addit. in l. vii. C. de fal. ¶ **E**t nota pro intellectu text. 7 glo. q regula est q reus nō tenet regulariter a ctore edere sua instrumenta ad fundandā intencionē ipsius actoris. debz enim venire paratus 7 nō querere instrumenta de domo aduersarij. hoc tñ limita nō procedere in cōfessioe. qd pōt illa a ctore petere a reo faciēdo positōes. fm Jo an. an. in. c. j. de pss. in vi. q ratione pssionis nō potuit venire actor paratus. cū nō sit in prāte sua. s3 respectu instrumenti sic. qd potuit a principio sibi pcauere. Scdō limita non procedere in fisco. l. nequū qf. ff. de eden. hoc tñ nō procederet in causa criminali. text. est notabilis vbi p Barr. in. l. i. §. diuini. ff. de iure fil. ¶ **L**imita etiā nō procedere in causa mīfimo/mali. ppter periculū amē. Et ideo si pcrari matrimoniu cū aliqua que dicit habere aliū viz. 7 petam fieri diuortiu. possum petere vt ipsa exhibeat instrumenta primi cōtractus. quod est notabile fm Alb. limita etiā fm Alb. non procedere in ecclesia. quia non est minus pzilegiata q3 fiscus. limita etiā non procedere quādo nō potest haberi copia probandi. 7 sit aliqua fides de retentione instrumenti. tunc ratione peccati poteris saltem agi p viā denūciationis euangelice fm Antho. de bu. Et in

telligit Alb. vt quia notarius non est presens
qui confecit instrumentū. Limita etiā nō pro
cedere quādo actor petit nō ad fundandū sed
ad adiuvandū suā intentiōez. Ecceplā grā. pe/
ro a te fundū titianū quē mihi vēdidisti. pba
ui intentōez meā. nūc dubitat in quātū ecceplā
da fundus ille. hoc casu cogit edere instrumē/
ta sua. qz iam actor. pbauit suā intentōez. Li/
mita etiā nō pcedere quā ad replicatōez fun/
dandā sicut actor cogit edere reo ad exceptio/
nē fundandā. qz fauorabiliores sunt rei. de q
p legatū in. l. si. C. de eden. l. Tāgib hic vna
questio notabilis. nūqd iudex ex officio suo
possit reū ad hō cōpellere. Et dicit Alb. qz demēte
Inno. hic est qz originalia cōia sint pda. t
ecceplā sint penes reū. licet illa sint sua qz pro/
prie pecunijs redemē. nihilomin⁹ qz pntia
in ea sunt cōia iudex ex officio suo cōpeller ad
editōez. t hoc placet Alb. Sz si sunt pcepti
us rei etiā quā ad pntia. licet in aliquo possit
actor fundare intentōez suā. tūc nisi ex cā ma/
gna iudex nō faciet exhiberi. Et dicit Alb. qz idē
tenēt dñi de rota vt iudex ex eis colligat iusti/
ciā. Et hoc etiā vult Ancho. de bu. qui dicit
qz magna cā est si alteri pri perisset copia pro/
bādī. maxime si nulla culpa sibi possit impu/
tari. Alb. aū dubitat multū p multa deducta
p cū. saluat tñ istud dēm in cā in qua exuberat
remultitū officiū iudicis. als nō. cū iura dicāt
qz iudex nō debet impūri officiū suū ad vili/
tatē pnuatā nisi pfect. l. iij. §. hoc aures iudi/
cū. ff. de dam. insec. Et dicit Alb. qz Bar. in
locis suis nō cogitauit de hoc casu. t puto h
esse verū. qz cū in casu tali possit pars petere
vt dictū est in limitationib⁹. impūret ergo sibi
si nō petit. nō debet iudex supplere. l. Sed
queruntur an litigio vertēte inter duos petatur
ex causa instrumētū cōsistens penes terciū.
nō ptra cū. sz vt scidā faciat in aliquo inter li/
tigantes. an debeat fieri editio. Et Ancho. de
bu. qz sic. Fallit in fisco ptra quē non eduntur
instrumenta per actor nisi sint ppropria ipsi⁹ pe/
tentis. de quo per Bar. in. l. ij. §. diuus. ff. de
iure fisci. t in. l. quēdaz in pzin. vbi per moder/
ff. de eden. l. Et quo iure peti debet editio in/
strumētū. dicat vtpet Bart. in dict. l. qz
dam. quē sequit Alb. t quo tpe instrumenta
sunt in iudicio pduccda. vice Bar. in. l. si lega/
tum. ff. de eden. t ibi dicit qz si aliquis facit

mentionem de aliquo instrumento in libello quod ita debet esse penes reum sicut actorem non debz dari sibi copia. et in l. edita. C. de edē. Et si tu vis scire an integraliter debeant edi instrumenta vel solū illa pars de q̄ est questio. et an i totū cū die et cōsule. dicas vt hic p̄ Alb. in sua dist. de quo p̄ glo. et Bar. in l. j. §. edici ones. ff. de eden. Et nota vnā glo. notabilez q̄ hodie nō apponitur nomē p̄sulis in instru- mētis. s; sufficit apponere nomē pape vel im- peratoris. in. c. quotiens. j. q. vñ. in §. consu- libus. Et qualiter debeat fieri edicio statuti. Dicis vt hic p̄ Abb. in fi. qui allegat Bar. in rub. ff. de ope. no. nūc. in l. omēs ppli. in vlt. colum. ff. de iusti. et iur. Et tu adde Bart. in l. incuile. ff. de legi. in l. largitarius. in §. edi. ff. de eden. in l. ij. §. diem. ff. quēadmodū testa. aperi. Nota ter. singu. in. c. ij. q̄ allegatur semp q̄ nō valet cōsuetudo vltra p̄bationez plenā exigēs iuramētū. Et quo collige vnā cām legitimā recusandi iuramētū iudiciale. quādo pars plene p̄bauit. et idē est fm̄ Alb. si actor nihil p̄bauit et iuramentū dferit reo. d̄ quo fuit dictū in rub. de iureiuran. Limita tñ notabiliter istū tex. fm̄ Ab. nisi vel in certo lo- co vel in vniuerso orbe essent hoies ita depra- uati vt facili ter corrumpanz duo testes. tunc valeret statutū vel p̄suetudo exigens firmiorē p̄bationem. et sic ex causa potest induci p̄sue- tudo cōtra legem repobantes oēm p̄suetudi- nem. Et adde ea que dicta sunt in rub. de iur. calum. Nota q̄ Alb. p̄cludit valere statutū vel cōsuetudinez q̄ testamentū valeat coram duobus testibus. Et dato q̄ text. in l. fi. C. de testa. haberet clausulā derogatoriā ad con- trariā p̄suetudinē. tñ ex noua causa tñc nō exi- stente potest induci cōsuetudo. vt in ciuitate venetiāz forte quia nō est ibi memoria q̄ vn- q̄ fuerit facta aliqua falsitas. vel quia graue est ibi habere semp̄ testes. cū ibi homines inten- dant suis mercimonijs. Adde tu notata per doc. in l. si nō spēali. C. de testa. Bar. in l. cū cros populos. C. de sum. trini. Bal. in l. fi. C. de testa. et videt cōmūter concludi q̄ valeat statutū vel p̄suetudo. Tangit etiā Alb. hic nūquid valeat consuetudo restringens facil- tatem probandi ad certam speciem probatiōis. Et videtur p̄cludi q̄ valeat pactū et p̄suetudo ex causa. ita tamē q̄ vbi requireretur p̄batio

et
Sunt

instrumenti non ex toto excludatur probatio testiū. s; sit arbitrariū ex qualitate testiū. p̄du- ctor vtrū admittant. ne p̄tingat alterū cū al- terius iactura ditari. Hora tñ q̄ loco instru- mēti requirēt p̄batio p̄ quibz ydoneos testes. nec sufficerēt duo. p̄ tex. notabile in l. testiū. C. de testi. in. c. sicut. de re iudi. Quia in. c. ex lris. dicat canonicos eiusdē ecclie posse ad- inuicē litigare sup̄ iuribz suaz p̄bendaz absq; alio mādato ecclie. hoc nō videt posse p̄cede- refm̄ glo. q̄ p̄bende nō sunt clericorū s; ecclie. Pro quo Alb. allegat tex. notabi. rñ. q. j. §. fi. cū sequēti. glo. rñdet q̄ licet nō habeat p̄ue- tatē. habet tamē vsum fructū in illis ratōe cu- ius agere p̄nt. et sic vult glo. q̄ canonici nedū habeant nudū vsum s; etiā vsum fructū. De q̄ late p̄ Alb. in. c. cū elles. de testa. Et q̄ doc. hic multa dicit ex intēdōe Alb. faciā istas cō- clusiones. Quaz prima sit ista. si canōico as- signat aliq̄ t̄p̄alitas vt inde viuat loco p̄bēde. nec p̄stituit vt sit bñficiū p̄petuū. nec alit̄ vni- tur canōico vt sic efficiat vñū ius spūale cuius illa. iuxta ea q̄ habent in. c. dilecto. de p̄ben. Et ex statuto vel p̄suetudine canonicū habeat administratōz. in tali resibi assignata vt viuat. et tñc poterit agere et p̄ueniri. sicut quilibz ha- bēs legitimā administratōz a iure. Si aut nō sit p̄sequit̄ talē administratōz. tñc canōici po- terit ad inuicē agere q̄ nil deperit ecclie. s; ad uersus extraneū nō. Et hoc casu recte d̄z cano- nici nō habere administratōz sue p̄bende. et h̄ modo p̄cedit qd̄ habet in. c. fi. ne pla. vi. suas. Scōa ē p̄clusio. si ex bonis ecclie sunt p̄stim- te p̄bende p̄petuo. ita q̄ sint p̄bende dātē bñ- ficiū firmū. maxime si vniant canōicatus. tñc quilibet p̄benda habet iura sua sicut que- libet alia dignitas seu administratio. Et habet tñc p̄bendatus legitimā administratōz et facul- tatem agendi et defendendi. sicut alius rector ecclie siasticus. q̄ non apparet rō diuersitatis. Et hoc est singulare fm̄ Ab. p̄ intellectu et limi- tatiōe eorū que habentur et dicta sunt in. c. fi. ne p̄da. vi. suas. vel saluando dicta doctor hic et in dic. c. fi. potest sic dici q̄ canonicū ha- bens distinctā p̄bendā potest agere et conue- niri pro iuribus p̄bende. et hoc respectu dici- tur habere legitimā administratiōem. Si nō dicat habere simpliciter administratiōem. vt possit obligare locando vel p̄trahendo ipam

prebendā seu bona ipsius ultra tempus vite
sue. sicut potest alius prelatius seu rector. et sic
precedat dicta doctor. in dict. c. fi. [Et nota qd
canonicus ppiens dicit habere successorem
si in prebenda seu canonica. sed in alijs iuribus
succedit caplm ad qd pntet ppietas pbende
et ins canonice. Pro quo glo. nota. in. c. qd si
cut. in p. pntet. in. fi. de elec. et ideo glo. in. c.
pntet. de offi. ordi. in. vi. de. q. canonicus est per
sonaliter bnficiatus. qz ppiet nō habet succes
sorē. Et glo. notabilis in. c. pntet. xij. q. ij.
vult. qd si aliqd relinquit canonico nō acqui
ritur ecclesie. p. tex. in. c. requisisti. in. fi. de testa.
[Nota glo. qd declarat aliqd de iudicio finius
regundo. Et nota tu canonista qd est mate
ria legalis. et adde text. et glo. in. l. iij. C. fi. re
gun. [Nota etiā et glo. qd vna psona sustinet
vicē duar. et allegat postea iura in p. trariū. id
dicas qd si officia sunt cōpassibilia quis pōt
sortiri vicē duor. secus si sunt incōpassibilia.
Exēpla quere hic p. Abb. et adde glo. in. c. sin
gula. lxxix. dist. et notata p. Bar. in. l. si p. sul.
ff. de adop. Bal. in. l. si ad scribatiū. C. de apl.
in. l. binos. C. de aduo. diuer. iudi. et tex. sing.
in. l. duor. libertus. ff. de opis. libertor. [Et
gūt hic doctores de pena turbantiū fines et le
gisteponūt in. l. i. C. de accu. in. l. agraria. ff.
de ter. mo. Et distingue vtrūq. p. Abb. [Quā
doq. statuta dicūt qd credatur iuramento offi
cialis in aliqua re. solet dubitari an possit pro
bati p. trariū. Et dicas qd sic. tex. est notabilis
in. c. pposuisti. eo. ti. iuncta glo. ij. cū iuribus in
ea allegat. [Et ille tex. etiā instruit notabiliter
qualiter sit probāda virginitas. Et adde gl.
notabilē in. c. hec ymago. xxxij. q. v. [Et qz
tex. in. dic. c. pposuisti. pbat qd est recurrendū
ad iudiciū pitor in arte. querit Abb. an suffici
at attestatio vni. an vero requirant plures.
et Abb. allegat Bar. in. l. i. §. j. ff. de ven. in. spi.
et in. pbenio. ff. in. fi. Et cōcludit qd si in eodez
loco repiunt plures debent plures adhiberi.
als sufficiat vni. p. tex. in. auctē. de nō alienan
dis. §. qd aut. Et idē sequit Antho. de bu. in
dic. c. pposuisti. lig. Abb. alio loquat in hac ma
teria. et tu adde Bar. in. l. si. ad finē. ff. de sic
ca. Et p. moder. late in. l. j. §. si. §. de vbo. obli.
[Et adducit Abb. ad questionē quotidianā.
In approbatōe scolar. examinādi requirūtur
septē doctores ad minus. vt in. l. si quis. C. de

professo. et medi. l. i. r. Jo. an. in. c. j. d. celebra
missa. qui hūc deponere tanq. periti in arte il
la de sufficiētia scolar. apd cācellariū studij.
ergo si nō repiunt in loco septē sufficiet vnus.
Sed dicit Abb. qd Bart. tenet p. trariū. in. l. ma
gistros. C. de p. fesso. et me. l. i. r. Et Abb. tenet
idē qd requirant septē. et si nō sunt tot i loco mit
tat. p. vicinis et sic ppter arduitatē negocij nō
sufficerēt minus septē. Et dicit Abb. qd vidit in
practica ad maiore cautelā mitti p. vicinis. er
go est dubitandū an illi qd examiant a paucio
rib. sint doctores postq. nō est seruata forma.
Sed qd sufficiat illi qd repiunt in loco. adduco sin
gu. decisionē Ange. in. l. si vacātia. C. de bo
vacan. l. i. r. qui dicit qd si ex forma statuti debz
scribere solū notari. matricular. si tpe pest. nō
reperi. talis poterit ali. scribere. Et qd voluit
Ange. in. dict. §. qd aut. qd si ex forma statuti
nō valeat cōtractus factus p. minorē nisi sunt
duo notari. et tpe pestis nō reperiat. nisi
vnus sufficiet. facit tex. in. l. vbi ab sunt. ff. de
tuto. et cura. datis ab his. Sed istis decisioni
bus potest rīdēri qd tpe pestis nō pnt haberi
etiā vicini qd vellēt venire. Vñ cōcludo qd cau
tius est qd si cōmode ex aliquo loco vicino pos
sit compleri nūerus septē erit caut. et res erit
posita in tuto. ne alicui opponat tu nō es vere
doctor. [Et adde questionē positā p. Bart. in
l. si. ff. de pro. stipu. qd valet cōuentio qn quis
pmittit de expēsis stare dicto alterius. vel ei
iuramento. Sed poterit reduci eius dictū ad ar
bitriū boni viri. de quo etiā p. Bar. in. l. i. C. de
pōpus. in. fi. ff. de dote ple. [Et nota fm Abb.
qd nō debet attēdi ad numerū peritor. data in
ter eos discordia. sed potius ad peritiā. p. quo
allegat tex. in. l. i. §. sed neq. C. de vete. in. enu.
Et qd notat Jo. an. in. c. j. de consti. et debent
isti periti esse bone opinionis et fide digni. c. fi.
de frigi. et male. [Et angit etiā questio nota. et
quotidiana. nūquid snia lata ad dictū peri
torū veniet retractāda si pducant postmodū
peritiores affirmantes cōtrariū. Et Specu. et
Jo. an. in. ti. de homi. §. j. in. p. §. p. pone. tenēt
qd sic. Et idēz Antho. de bu. qui dicit qd omnis
sentētia lata cū attestatiōibus de credulitate
vel ad p. siliū sapiētioribus p. sulentibus oppo
siti poterit retractari. Abb. aut tenet cōtrariū.
p. multa. qd talis snia a qua nō fuit appellatū

nō poterit retractari. Sz tu tene opinionē cōtra Alb. De quo etiā p Bal. z moder. i. l. si ab hostib⁹. §. i. ff. solu. ma. p Roma. in. l. cū qui dā. §. qd dī. ff. de acqui. here. L Et aduerte q Alb. dū rñder ad. l. admonēdi. ff. de iure iur. in ductā p Anto. de bu. videt velle q illa intelli gat de instrumentis nō testib⁹. Sz in. c. fi. d iu re iur. videt velle p trariū. L Et nota q depo nētes fm peritiā artis sue debēt iurare de cre duitate vt videt mag⁹ cōiter pcludi. De quo p glo. in. l. j. ff. de vtre in spi. in. l. i. iururadi. C. de testi. in. l. cōpatōes. C. d fide instru. in. c. fra ternitatis. de frigi. z male. Et p Bar. in. pbe mio ftoz. z forma iurandi erit q non priuato odio neqz amicitia zc. q id qd deponit sz peri tiā artis eoz credūt ita esse. [Dolo tibi addu cere quāsdā allegatōes q ad puros in arte re currendū est. glo. in. §. pterea. insti. de rex di. Bar. in. l. nulli. C. ne sanc. bap. in. l. diuus. ff. de extraor. cri. in. l. eadē. ff. ad le. iul. repe. in. l. j. C. de p di. ob cau. in. l. j. ff. ad muni. i. l. si tibi. §. quedā. ff. depac. in. l. iij. ff. de acq. pos. i. l. in eo. ff. de testa. in. l. eadē. ff. defer. in. l. gall⁹. i. si. prin. ff. de libe. z postu. Bal. in. l. obseruare. ff. de cura. fu. Ange. in. l. si cū dōtē. §. si maritus. ff. solu. ma. Dabe ergo ista vltra illas q cōiter allegant. ¶ Si dubitat quō debeat pbari fal sitas instrumenti pfecti noie collegij rurre ad ter. in. c. tercio loco. de pba. vt illi de collegio deponāt qd collegij nūqz voluit p sentire qñ illi rei mētio habebat. z sic debēt se fundare sup facto collegij. Nō autē sup facto eoz dicē do ego nō p sēsi. nec ego zc. qz sic eēnt singla res i testimonijs suis. z nō facerēt plenā fidē. optet etiā q dicāt q eis inscijs nō poterat cō gregari caplm. z sic q aut oēs deponāt vel sal tē maior ps fm Alb. [Nota glo. vlti in dic. c. tercio loco. an z qñ testes pualet instrumenti. vel ecōtra. vide q dicta sunt in rub. de fide instru. Et dī Alb. q vnū incidēt tactū p gl. multū notare debem⁹ q indicia hñt equalem vim cū testib⁹ z instrumentis. qd intelligit Alb. capiēdo indicia p psumptōib⁹ iuris tñi. siue iuris z de iure. vel psumptōib⁹ violēt⁹. q sus ficiūt ad ferēdū sniam diffinitiuā. c. afferte. de psum. iste em psumptōes equiuālēt testib⁹ et instrumentis. Si autē fm Alb. indicia sumātur in stricta z ppria significatiōe tñc sumūtur p aliquo notabili signo maleficij vel alteri⁹ rei

Cerne lon

ad veritatē habendā. z licz dicātur ab indicā do. nō tñ plene indicāt. sz dant signū z viā ad plenā veritatē habendā. L Et nota q effect⁹ indicij est vt ex indubitatis indicijs puniatur re⁹. ex dubitatis torqueat. Et adducit exēpla de pmo p Jo. an. posita i. ti. de pba. §. si. §. xij. Sz ipe Alb. adducit notata p Bar. in. l. furē. ff. de fur. vbi dī q si aliqz visus est fugere cūz gladio euaginato z tibi repiat aliqz mortuus. ex hoc ēb homicidiū manifestū q ipe fecit. L Et qz Bar. ubi dī q vbi aliqz dephēdit in domo alicui⁹ pulcrepuelle q hoc facit adulteriū ma nifestū. Hoc nō placz Alb. qz istenō est actus ppinqu⁹ adulterio qz forte intrauerat nesciēte muliere. Sz pcedit hoc de m qñ repiet cū mu liere in acub⁹ veneris. puta osculādo vel cō fabulādo in loco secreto. Et alle. glo. z Bart. i. l. capite quito. ff. d adul. [Et tu adde Bar. in. l. j. §. si. ff. de adul. q dī q pbat adulteriū qñ testes dicūt q viderūt duos i camera vlti lecto. Et Bar. in. l. j. ff. de extraor. cri. Quātū autē ad indicia dubitata q solū sufficiūt ad cor turā remittit Alb. ad nota p Bar. in. l. si. ff. de questi. quedā pulcra in hac materia dicēt i ti. de reg. iur. ¶ Dolo tibi dicere vnū pulchru de m. tu scis q iura que admittūt testes publi cati attestatōib⁹ loquūtur. cū agi⁹ de mrimo nio iā ptracto. vt in. c. series. in. c. cū in tua. de testi. Extēdunt tñ illa iura ad spōsalia qñ sub est rō pccī. vt pcludūt doct. in. c. iurauit. co. ti. Exm vt itelligas. si pbat impedimētū vbi agi tur de mrimonio prahēdo publicatis attesta tōib⁹. alij testes sup defectu ipedimēti nō sunt admittēdi. vt est tex. nota. i. dic. c. iurauit. Se cus vero nō pbaro impedimēto. qz tñc admit tūtur testes publicatis attestatōib⁹ ad pban dū ipedimentū. Et rō diuersitatis est. qz in pri mo casu nō sñt piculū si nō prahūt. cū spō salia pñt dissolui pari p sēsu. c. ij. de sponsa. Et iō obseruāda est cōis regula iuris q pub licatis attestatōib⁹. zc. Sz in scdo casu sñt piculū si prahēt stāte impedimēto. z iō dñt admitti testes sicut in mrimonio cōtracto. qd est notabile. alia dicent in locis suis. ¶ Quo ro si dispositio loqitur de ordinarijs quō itel ligat. Et rñdeo q nō solū cōprehēdit epōs. sz etiā inferiores z spēales ordinarios. vt notāt doc. in. c. post cessionē. z est text. iñc. glo. nota. in. c. ordinarij. de offi. or. i. vi. L Et qz in hoc. c.

iurauit

pñt

post cessionē dicit qd si p litteras ordinarij probat qd aliqis sit excoīcat⁹ qd dicit repelli ab officio pcuratoris. tractat hic p glo. 7 doct. an 7 qm debeat adhiberi fides lris ordinarij iudiciū 7 delegator. 7 sunt multe opinioēs in hac materia. Sz Alb. dicit vñā pclusionē breuē in tā materia longa que est talis. 7 fñs epi seu alteri ordinarij auctētico sigillo sigillat⁹ 7 restitū subscriptorū manu ppria roboratis credif tam in spectatibus ad officiū sigillatis q̄ i alijs negotijs. 7 tam in leuib⁹ q̄ in arduis siue sint p mulgatorie siue dispoſitiue siue testi moniales attestātes tñ factū de pñci. fm da tā lraz. siue p tneāt extraiudicialia siue iudi cialia. siue subscriptōe vero nō credif nisi ca sibus exceptis. de quib⁹ hic p. Cal. 7 Alb. i qui bus etiā creditur si sint testimoniales attestā tes factū de pterito. siue sigillo vero 7 subscri ptiōe etiā in pñciis casib⁹ exceptis nō credif si als nō pstat eas esse ordinarij. Ista est con clusio quā facit Alb. 7 ideo requirit qd sint sigil late sigillo auctētico. qz als sunt oīno priuate. c. ij. de fi. instru. c. si canonici. de offi. or. in vi. Itē scdo requirit qd testes sint subscripti ma nu. ppria p ter. in. c. j. fm cōm intellectu. de p cura. 7 multa alia que adducit Alb. Itē ter cio dicit qd tales lre faciūt fidē in spectatibus ad eorū officiū q̄ in alienis negotijs. p ter. in. c. ij. de fi. instru. vbi ter. indistincte loquēs eq̄ parat eas instrumento pfecto manu tabellio nis. 7 dñi de Ro. in decisioe allegata p Abb. volūt qd tales lre faciāt fidē in iudiciū apli ci expectātes si sunt a testib⁹ vel notario subscri pre. Itē dicit siue sint p mulgatorie siue dispoſi tiue. exm in lris p mulgatiōib⁹ excoīcatōez. Itē in lris citatorijs. seu suām aliquā cōtincib⁹ vt in b. c. in. c. ij. d. fi. instru. dñ gñali loquū tur. Itē dicit idē si sunt testimoniales. attestan tes tñ factū de pñci fm datā lraz. qz attestan tur aliqd factū vl nō factū. qd talis pmutauit bñficiū cū sempronio. vl qd mutauit illi. x. s. volūt dñi de Ro. 7 pbat in dic. c. ij. vbi tales lre equipant instrumentū publico. Itē dicit siue p tneāt iudicialia siue extraiudicialia p ter. in. c. qm. hoc eo. ti. qz tales lre sigillate 7 subscri pte obtinēt vim publicā documenti. dic. c. ij. Et ista pcedūt etiā in delegato si hz sigillū au cēnticū. 7 hoc in spectatibus ad officiū suū. In alijs autē ceteri dicit priuata psona fm Alb.

litteris autē arbitror fm cōiter doc. nō credif. cetera dicas vt hic p. Ab. l. Et qz etiā in dict. c. post cessionē. tractat de effectu excoīcatōis circa pcuratoris actū. Et pcludit sic. qd qm erat excoīcat⁹ tpe pstitutiōis. sz tpe assumptōis ex erati⁹ erat absolut⁹. Vel qm tpe cōstitutiōis nō erat excoīcat⁹. tpe hō assumptōis sic. Vel qm erat excoīcat⁹ tpe pstitutiōis 7 tpe assump tōis. 7 tpe exerciti⁹ erat absolut⁹. In istis ca sibus impedit validitas pcuratoris. nisi cōsti tūes certificat⁹ de absolutōe pſeneret in eadē volūtate. qz tūc ex noua volūtate iſte p accē ptare de nouo. Itē pſeneras in pſensu erro neo ex postfacto habuit ratū gestū p istū noīe suo. Sz qm tpe pstitutiōis 7 tpe assumptōis officiū nō erat ligat⁹. sz tpe exerciti⁹ sic. dicas qd pcuratorū valz. sz qd diu sic ligat⁹ manz nō pcedet cū ipō. sz cū fuit absolut⁹ vtet primo pcuratorio. repellit ergo hoc casu ppter cōio nis piculū. sz nō ppter defectū procuratorij. c. pia. de excep. in vi. Et intellige pñcia idistm/ ctes siue sit pcurator ex pte actoris siue ex pte rei. qz pcurator est volūtari⁹ id cessatō. c. in/ tellerim⁹. de iudi. Et nota qd gesta p pcura torē nō valēt eo casu quo excoīcatio impedit pstitutiōez 7 assumptōez. sz si supuenit tūc va lēt gesta anq̄ repellat. dic. c. pia. Nec est dñi/ tia inter publicū 7 occultū excoīcatū fm ma/ gis cōiter doc. qz illa dñtia fit in officio publi co auctoritate 7 vtilitate vt vīsum est in rub. de dolo 7 pti. Et Aduerte qz Alb. videt vel le qd officiū pcuratoris sit auctoritate publi cū. qd est falsū. qz bñ vez est qd officiū turo ris est auctoritate publicū 7 vtilitate priuatū l. Et nota pulcrā limitatōz ad. c. pia. de excep. in vi. qz pcedit in actore excoīcato qz valēt ge sta. anq̄ repellat. sec⁹ est in pcuratore qui cui⁹ esset pstituti⁹ erat excoīcat⁹. qz i eo defuit pñas agēdi cum non valeret pstitutiō vt s. dñm est. Sz dubitat si excoīcat⁹ est pstituti⁹ pcurator de facto cū pñate pstitutiōi an poterit aliū va lide pstituiere. de quo p. Jo. an. in hoc. c. 7 per glo. in de. religiosus. de pcur. Et videt pcludi qd vbi pstitutiō est nulla nō pōt pstituiere. sec⁹ si esset pcurator. sz possz repelli ab agēdo pro/ ppter excoīcatōez. vt qz fuit excoīcat⁹ p⁹ assump tōez pcuratoris tūc poterit pstituiere. qd li mita fm Cal. 7 Alb. nisi fuisset datus nudus mīster ad eligendū seu noīandū aliquē quem

In pñtia

extitit dñs pñtuebat. qz hoc casu videt pñtut
tus a dño non ab ipso extitit. Et nota qz
Znto. de bu. tenet qz extitit possit cōstitui
pcurator ad negocia qz extitit valde ptra
bit. p ea que dñs sunt in rub. de do. z pñ. Sz
Ab. improbat hoc. qz nō videt capat officij
auctoritate publici. Sz miroz qz Ab. dicat h.
vide qd dñs sunt in rub. Tu habuisti materi
am recōuentōis. sz qñt an in recōuentōe pos
sit re dare libellū directe pñtut libello acto
ris. Et dico qz sic. ter. ē in. c. in pñtia. de quo p
Inno. in. c. ex cōquestiōe. d. resti. spoli. in. c. cū
pñtut. de offi. deleg. Et nota qz Ab. allegat
Bar. i. l. fi. C. de pa. c. qz vult qz valeat dñatio
facta ecclie pñtut z futuroz. p quo alleg. glo.
sing. in. c. vlt. lex pñtut. xxvj. q. i. de qz Ab.
in. c. fi. de succel. ab inest. Tu hēs ter. sin. in
c. pñtut. xx. q. ii. qz si religiosi allicūt aliquē
ad religiōis ingressuz ppter bona tpalia habē
da. nullū debēt inde psequi cōmodū. Volo tñ
bi tradere vnā pulcrā declaratōz qz quis offe
rēs sua bona ecclie firmer illā oblatōem iura
mēto nō oñt pñtut pñtut recipiēs tale iu
ramētū qz fecerint allicētes eū ppter bona tē
poralia. vt nota. pñtut in dic. c. pñtia. L Pro
bat etiā ille ter. in. qz cū pñtut. qz nō pñtut
tur gemiatō actus. adde ter. cū glo. in. l. oim.
C. de testa. Bal. in. l. fi. C. de recedi. text. et
Bar. in. l. si in rem. ff. de rei vendi. Et qd volu
it Bar. in. l. si qz seruū. §. si inter duos. ff. de
lega. ij. Limita tñ p ea qz habent in. c. cū tu. de
testi. L Volo etiā tñbi dicere vnū sing. qd colli
git ex eo. ter. Si aliqz fūdat se sup certo actu
sufficit pñtut actū ēē gestū. licz aliter non
pñtut abilitatē pñtut ad illū actū exercenduz.
Et asserēt pñtut in cūbit on. pñtut. Et opz
qz talis pñtut nēcario pñtut. nec pñtut p
batio gñalis. qd facit ad notata p Bar. i. l. sci
endū. ff. de vñ. obli. fm Ab. Tu debes scire
qz pñtut actoris dz nēcario pñtut. ter.
est in. l. matrē. C. de pba. Quid dices de ex
ceptōe ex pñtut. Et videt dicēdū qz nō reqñre
tur h. l. fauorabiliores. ff. de re. iuris. text. hēs
nota. in pñtut. in dic. c. in pñtia. L Volo etiā
tñbi tradere sing. limitatōz ad reglāz vulgarē
que ē qz dubia pñtut nō releuat. pñtut etñ
qñ pñtut est dubia in se ter facto suo. sec. ac
si obfuscat ex exceptōib. aduersarij. vt notabi
lit pñtut in dic. c. in pñtia. Et sic pñtut ille ter.

illud qd singl. dicit glo. in de. fi. de rescriptis.
L Hoc tñ singl. limita ex notat p Bar. in. l. nō
solū. §. si vt pñtut. ff. de ope. no. nūc. qz h nō
pñtut vbi pñtut delictū. L Adde tu vltia
Ab. Bar. in. l. cū actū. ff. de nego. ges. in. l. i. i
fi. cū. l. seq. ff. de incē. ru. z nau. ter. z ibi Bal.
in. l. matrē. C. de pba. glo. in. c. pia. in. c. spm.
de excep. in vi. Limitat etiā Abb. alio mō qz
etiā in ciuilib. quiescētē pñtut pñtut delicti col
lit pñtut pñtut actoris. si rei exceptio reddit
illā equiuocā. arg. l. duo sunt titij. ff. d. testa.
tu. nisi alr dclaret. Tu scis qz mior nō pñtut alie
nare bona sua sine deceto vt in ti. ff. d. re. eoz.
z. C. d. pre. mi. Limita hoc nō pñtut qñ mi
nor intrat religiōē. Et adde Ly. in auct. an
gressi. C. d. sacrosan. ec. sec. si nollet intrare etiā
alienādo in pñtut cās fm Joā. an. qd ē nota
bile. Nota qz glo. j. rāgit an naturales tñt ex
cludat subñtutū. z tenet qz sic iura in ea al
legata. Ab. hic late examiat hoc. Et vltia ad
ducta pñtut addet doct. in. l. gñalr. §. si. C. de
insti. z subñtut. glo. in. l. fi. ff. de iure deli. Bal. z
moder. in. l. penes. ff. de in ius vo. Bar. in. l.
ij. ff. de accu. in. l. lex facto. §. si qz rogat. ff. ad
trebel. L Et nota qz est cōis opio qz in pñtut
bus veniāt naturales tñt. qd tñ limitat in em
phiteosi ecclie qz quis recipit p se z libens su
is ppter dignitatē ecclie. Tangit etiā glo. qd
si fuit dñs si decesserit sine herede. Qui veni
ant appellatōe heredis. rñt qz soli filij. l. ex fa
cto. §. vult. ff. ad trebel. de quo p Bar. in. l. gal
lus. §. etiā. ff. de libe. z post. L Et ista adductū
tur ad questionē de emphiteosi cōcessa alicui
p se z heredit. suis qui veniāt appellatōe he
redit. Et si loqmur in emphiteosi pñtut vñt etiā
ciuitat. veniūt etiā extranei heredes. z Ab. al
legat Spec. qd etiā legari pñtut extraneo. dñs
irreqñsito. qz ex quo donat in vltia voluntate
nō pñtut ad alienatōnez. Sz Ab. allegat in
dñt Bar. in. l. fi. C. d. in. emphi. in. l. in cōuen
tiōalibus. ff. de vñ. sig. Sz dicas qz ē cōis cō
clusio qz possit donari z legari irreqñsito dñs.
z erit pñtut dñs qz poterit agere rei vñtati
one si nō soluat pensio. L Et adde glo. z doct.
in. c. potuit. de locato. Quid aut in emphite
osi ecclie an trāsīt ad heredes extraneos. Ab.
allegat Bar. in. l. qd dicit. ff. de vñ. obli. in. l.
si tñbi. §. pñtut. ff. de pac. Et pñtut Ab. qz em
phiteosis ecclesiastica transeat in extraneos

heredes. Sz aduerte qz glo. in l. etiā. ff. solu. ma. quā approbat multi doc. tenet cōtrariū. z id forte illa est cōis opinio. ¶ Tu debes scire qz fundās se sup. etate maiori vel minori d3 id qd est fundamētū sue intentōis pbare. Bart. in l. de etate. ff. de mi. cum alijs hic allegatis. p. Alb. hēs tñ casuz notabilē in quo etas p̄su. mit absqz eo qd aliter p̄bet. qñ scz venit accēs/ fore ad actū p̄batū vt in casu. c. in p̄ntia. q. so. lū maioribz p̄uenit. z Alb. allegat Bar. i. l. sci. endū. ff. de v̄b. obli. L. Et no. glo. in x. dubiū. p. intellectu. l. si q̄s intentōe ambigua. ff. de iur. di. qz illa p̄cedit in x̄bo ambiguo actoris. qz p. eo est interpretādū. Sec⁹ in x̄bo ābigno testiu. suoz. qz d3 interpretari p̄tra actorē z in fauorē rei. qz qui p̄bat d3 clare pbare als succūbit. Et adde q̄ notat Alb. in. c. cū ad sedē. de testi. spoli. l. No. etiā ex glo. qz iudex qñcūqz p̄ter officio suo interrogare testes q̄ obscure depo/ fuerūt vt declarēt dñm suū. sz nō ad instātiā p̄tis. de q̄ p. glo. z doc. in. c. p. tuas. in. c. cū cla. mor. de testi. l. Nota etiā glo. fi. dñ querit an indistincte p. religiois ingressus expirat subti. tutio facta in defectū liberoz. z dicas vt i. gl. Nota tñ fm mag⁹ cōem opionē qz nō euanes. cit substitutio si nō ingrediat religionē sz mōa/ steriū instituat heredē. de quo p. glo. in auctē. nisi rogati. C. ad trebel. l. Nota etiā qd cōiter p̄cludit qz si aliquis instituit sub p̄ditōe si mo. nasteriū nō ingredere talis p̄ditio habet pro nō adiecta cū impediāt religiois igressus. Et nota etiā qz h. p̄cedit siue ingrediat mōasteriū vt fiat mōach⁹ z clericus siue puerus tñ fm vnū intellectu. in. s. h. d. p̄nti. q. allegatur in glo. l. Lūmā tñ fm cōiter doc. h. nō p̄cedere qñ itaret p. dolū z fraudē qz tñc nō euanes. cit substitutio z pbabit̄ fraus pbādo cōmātōes factas p̄heredē ip̄i substituto. c. y. de renū. in vi. p. quo habes glo. in dic. auctē. nisi rogati. l. Nota etiā fm glo. z doc. qz nō euanes. cit substitutio si instituit se z sua dedicauit ecclīe sēla. ri faciēdo se oblatū illi ecclīe. qz nō d3 extēdi dispō illi⁹ text. l. Et no. etiā qz si testator dedit substitutū sub p̄ditōe si instituit decederet si. neliberis ex se legitime descēdētibz. vel ex cor. poze suo nascētibz. nūqd euanes. cit substitutio p. ingressus religionis. z licz sint altercatio nes inter doc. in hac questione. tu tene illam opionē qz euanes. cit z ita p̄suluīt Bart. in

questiōe facti vt refert Ab. de quo p. Bart. i. l. si ita q̄s. s. fi. ff. de lega. ij. Et tenet Anto. de bu. z etiā Dinus. z quidam alij. z sis p̄ctus hoc fundamēto. exp̄ssio eoz q̄ tacite insunt nihil opant in. l. ij. ff. de lega. i. Sz hec verba de quibz insunt in illis x̄bis si sine liberis de. cessent. ergo nihil opat exp̄ssio. ¶ Q. aut̄ isunt patz. qz p. illa x̄ba si sine liberis zc. nō veniūt filij legitimi tñ. l. si ita q̄s. s. fi. ff. de lega. ij. er. go solū intelligunt de naturalibz. z tñ fauo. remōasterij expirat talis substitutio p. religio. nis ingressus. Adde tñ Bart. qui videt tenere p̄trariū in. l. heredibz. s. j. ff. ad trebel. ¶ Que. ri⁹ testamēto p̄dito testator intrauit monaste. riū z nihil reliquit mōasterio an rumpat testa. mentū. De q̄ questiōe p. Bart. in auctē. si q̄ mu. lier. C. de sacrosan. ec. cū dicta nō placet Ab. Sz dicta Anto. de bu. sic. q̄ tenet qz nō qñ ta. cite p̄tulit. sec⁹ si exp̄sserit interuallo. qz tñc p̄sumit qz voluit mutare. de quo hic p. Alb. Sz aduerte qz Bar. ibi allegat alios doc. te. nētes suā opionē. distinguit em̄ an fecerit te. stamentū p̄cōplātōe ingressus monasterij. an simplr. qz hoc secūdo casu rumpit. l. Et nota qz ingrediēs religionē p̄t disponere de bonis su. is prout sibi placuerit. z si pater nihil reliq̄t si. lijs nō p. hoc rumpit testamētū. de q̄ p. Bar. in dic. auctē. si q̄ mulier. p̄nt tñ petere legitimaz. mōasteriū tñ nihil p̄t petere vt mag⁹ cōiter cō. cludit. de q̄ p. Bar. in dic. auctē. si qua mulier. Sz qd si filius familias h̄is bona aduenticia ingrediat mōasteriū. Alb. allegat Pe. z Ly. in auctē. ingressi. bona trāsire in mōasteriū. Sz Anto. de bu. tenet p̄trariū. allegat tex. in. c. l3. de sepul. in vi. vbi filius familias nō p̄t de ad. uenticijs aliqd disponere etiā pro ania sine cō. sensu p̄tis. putat tñ qz remanebit p̄i vsusfru. ctus in vita. Sz post ei⁹ mortē bona trāsibūt in mōasterium. qz cuilibet p̄cedit testamēti fa. ctio de p̄prio. volēt intrare religionē. Ab. aut̄ tenet p̄trariū p. tex. in auctē. p̄s byteros. C. de epis. z cle. qz bona q̄ sunt in laicis aduenticia in clericis z religiosis sunt castreia. Nō obstat tex. in. c. licet. qz loquit in layco. nos in clerico vel religioso. Et hoc d̄t v̄x Alb. qñ exp̄ssē dis. posuit als relinq̄t dispositōi autē. si q̄ mulier. Sz vt puto Ab. male allegat tex. in dic. auct. p̄s byteros. quilleter. vult qz bona que acq̄. ruit p̄s byteri z alij clerici de quibz ibi habent

similitudinē cū castrisibz. ita q̄ possunt de illis disponere. licet sint in potestate paterna. sicut statutu est de bonis castrisibz. sed casus noster ē satis diuersus. Sed qd si pater hñs vsufructu bonozū filij intrat monasteriū. nūquid vsufructus erit monasterij in vita patris. an redeat ad filij remanentē in seculo. de quo p̄ glo. 7 Bar. in auten. idē est. C. de bo. q̄ libe. Et p̄clude q̄ pater p̄dit dimidiā vsufructus. 7 sic solū dimidia applicabit̄ mōasterio in vita patris. Et adde Bar. in auten. ingres. si. in si. vbi loq̄tur de vsufructuario simplr. et tūc vsufructus trāsit in monasteriū simplr. sed finitur morte ingrediētis. L. Sed qz ingrediētis monasteriū p̄t cōdere testamentū salua legitima ascendētis 7 descendētis. Querit̄ an heres 7 legatarij 7 filius quātū ad suā legitima debeant expectare mortē naturālē patris. an vero in cōtinēti debeant habere. Et cōcludit Barro. in auten. si q̄ mulier. q̄ si testator intrauit religionē minor. debet habere in cōtinēti. secus si aliā religionē q̄ saltē in cōi pōt habere bona. qz tūc debet expectari mors naturalis. sed q̄tū ad legitimā filioz. hoc creprobat Abb. p̄ rex. singu. in. c. cū sumus. de regulā. Et p̄ Bal. in dic. auten. ingres. qz non est equū vt habeat medicare alimēta a monasterio. Et p̄ hoc de iure ciuili adduco tex. singu. innc. glo. in auten. nūc aut. in h. detrahatur. C. de epis. 7 de. 7 glo. sing. in. c. trāsmis. qui si. sint legiti. L. Sed dubitat aliquis ingrediēt monasteriū pus nō condito testamēto cui applicabūt illa bona. Dicit Ab. q̄ cōis est opinio q̄ sibi placz q̄ bona ingrediētis religionē minor veniūt ad succedētes ab intestato. Sz si ingrediūtur aliā religionē medicantiū poterit cape. nō vt bona imobilia seu vt iura p̄petua sibi retineāt. sed vt vendāt 7 se alant. de quo p̄ glo. in. c. vnico. de religi. do. in. vi. in h. domū. fm Abb. L. Adde tū qd notat Bar. i. l. legatū. ff. de capi. dimi. q̄ possunt fratres minores cape legata p̄ alimētis. licz sint incapaces annui redditus. Cōsultit tū Abb. singulr. q̄ frater minor est capax annui redditus p̄ expensis studij. in cōsilio. r. lvi. Adde etiā Bar. in. l. seruos. ff. de ali. 7 cba. lega. Bal. in. l. cū questio. C. de lega. in auten. ingres. C. de sacrosanc. cc. Et Bar. in tractatu minoricaz. L. Nota tū q̄ hz isti frēs possunt cape vt vedāt. nō tū

hñt actōem ad ista bona cōsequēda. non em̄ pōt vedicare cū nō possint habere dominiuz rerū imobilū. dic. c. vnico. sz ipsozabit̄ officium iudicis. idē in alijs bonis relictis fratribz istis aliter q̄ p̄ religionis ingres. fm Abb. et de istis p̄ Bar. in tractatu minoricaz. in cle. et iur. de ver. sig. Et adde Bar. in locis superius alle. Tagit etiā q̄stio notabil' an bona feudalīa trāseūt in monasteriū. Et Ab. videt trāsire cū distinctōe Cy. in dic. autē. ingres. q̄ si feudū hz annexū seruitiū reale trāseat. secus si p̄sonale q̄ ē seruitiū incertū. Sed si est tale seruitiū qd p̄t clene boneste p̄ se p̄tare. vel p̄pter iustū impedimētū p̄ substitutū. qz tūc trāsit. 7 sic limita t̄ tex. in. c. q̄ clericus. in titu. si de feu. prouener. fuerit. de q̄ ibi p̄ gl. 7 docto. L. Emphiteosis aut trāsit in ecclesiam nisi dñs reuocet. qz p̄t reuocare. Bar. in dic. autē. ingres. et si vsufructus ē apud ingrediētem trāsit in monasteriū duratur t̄pē vite ingrediētis. glo. rix. q. vlti. c. si q̄ mulier. Bar. i. dic. auten. ingres. Nota etiā q̄ bona collata ali cui ea lege vt nō possint alienari trāseūt i monasteriū p̄ ingres. fm magis cōiter doc. Et nota vñ notabile dictū Inno. qd seq̄t Abb. q̄ mōasteriū acq̄rit dñiuz 7 possessionē bonozū q̄ cito facit ē monach. 7 sic ē pulcra limitatio ad. l. cū heredes. in pñ. ff. d. acq. pos. qz ex q̄ monasteriū acq̄rit possessionē personē p̄ consequens acq̄rit possessionē oīm bonozū q̄ habebat ingrediens. Et adde etiā glo. in dic. c. si q̄ mulier. 7 Bar. in dic. auten. si q̄ mulier. Et vltra Abb. adde Bar. i. l. q̄ vniuersas. s. ij. ff. d. acq. pos. in. l. si ad optauero. ff. de p̄ecario. Bal. in dic. autē. ingres. 7 in auten. nisi rogati. C. ad trebel. Et rāgunt doc. hic de bonis obueniētibz p̄ ingres. occasione ingres. Et p̄cludit Abb. q̄ oia acq̄rit i mōasterio. sz qd si monach. decessit hereditare nō adita. an mōasteriū poterit adire. de q̄ p̄ Barro. i. l. j. ff. de vul. 7 pupil. in. l. si p̄dicat. ff. de p̄di. furtiuā. i. l. indenerat. ff. ad. l. acq. in. l. is p̄. ff. de acq. here. 7 videt p̄cludi q̄ nō. sz aut non p̄cedit i hereditate q̄ p̄t trāsmitti ex potētia suaritis. qz tūc sine dubio possz trāsmitti ad q̄cumqz. 7 sic ad monasteriū. l. si fr̄s. C. de iur. deli. qz p̄gressum mōasterij nō p̄dit suitas. Nota tū q̄ Jo. an. in h. c. in pñtia. videt tenere p̄ritum. quē alij magis cōiter sequūt qz nō habet

vellenec nolle. s. solum in spiciat voluntas Albbatis. Et de Alex. in d. l. j. q. forte ista opinio est verior inspecto iure canonico. Et nota q. glo. si. vult q. monasterium fungat loco heredis. Dicat ex intentio Bar. in d. l. aucte. si q. mulier. in d. l. aucte. nisi rogati. que sequit Albb. q. non recipitur lex vel decretalis. q. monasterium sit loco heredis vel filij. et ad tex. in hoc. c. in p. n. r. n. det. s. debem. dicere. put. de tex. in. s. s. h. de p. senti. in aucte. de sanctis. ep. q. ocs iste p. diti. ones tollunt. et p. no adiect. habent si institutus intraverit monasterium. et si ne timore restitutus retrahat a vita prelatina. Sed ad uerte q. Albb. ponit ista duo p. eod. q. no habeat loco heredis vel filij. S. Bar. i. d. l. aucte. nisi. de q. text. iste vult q. habeat loco heredis no filij. s. q. monasterium habeat loco filij. allego Bar. in terminis in. l. heredit. s. j. ff. ad tre bel. Nota ex gl. j. in. c. licet cam. indicet ex officio possit terminum p. gire. p. ducto testium. Et nota ca. q. ponit multos casus in quib. iudex supplet ex officio suo. Cui adde Bar. in. l. j. c. de dila. vbi p. cludit q. iudex possit si viderit ex pedire. vt q. vider. p. negliget in p. ducto testis nec curare in petenda dilatoe. Et subdit q. licet iudex possit no t. tenet nisi sit talis ca. in q. teneat ex officio supplere. q. non tenet imp. re officium suu ad veritatem p. uat. nisi requirat l. iij. s. h. aut iudicium. ff. de dam. infec. Et id. de Bar. in. l. ad p. m. p. r. n. ff. de iudi. q. no valz citatio iudicis. nisi fiat ad petiti. q. p. p. quo glo. notabilis. in. c. si de rescrip. Et nota do. c. rina Bar. in. l. in crimie. ff. de adul. q. valet p. batio facta dilatoe no data. et in. l. si. ff. de f. r. n. s. m. Ab. Et tu adde Bar. in. l. vni. s. co. guntur. ff. de questi. totu. est tps in statu. cedit p. batio faciendo. nisi iudex aliter statuatur dilati. one. q. d. intelligit Anto. de bu. vsq. ad p. clusi. onem in ca. no poss. S. hoc intelligit Ab. in. p. ducto instrumentoz. q. renu. ciatio et publica tio attestacionu impediunt testes p. ductos su p. cludat articulis vel directo p. rarijs. no at sup. caplis nouis. ista at no impediunt p. batioes si. endat p. instrumenta. S. ulla p. batio instrumen. talis excludit solu p. conclusionem in ca. Et ad. de ad. notata hic p. gl. et doc. q. iudex ex officio supplet faciendo examinari testes qui iam iura. uerant. ter. est notabilis in. l. si quando. C. de testi. et de hoc notat p. doct. in. l. j. C. de eden.

Idem in casu notabili. si pater. C. de acci. emp. Item circa interrogatoria. Specu. in ti. de re. ste. s. iam de interrogatorijs. Inno. in. c. per. tuas. de testi. glo. et docto. in. c. cu. causaz que. de testi. in casu posito p. Bar. in. l. si seruus. s. si. ff. de vbo. obli. in. l. post legatu. ff. de his qui. vt iudig. in. l. si quis libertate. ff. de pen. here. in. l. sepulchz. ff. de sepul. vto. glo. in. l. ij. C. de eden. in omib. istis casibus iudex supplet. Querit Albb. an si erit terminus datus ad p. du. cendos testes sufficiat illos esse iuratos in ter. mio. circa hoc multa dicit. Et vide Bar. in. l. damni. s. sabini. ff. de dam. infec. Limitat t. modernu ibi nisi est dat. terminus ad p. bandu. q. tunc no sufficit iuramentu. allegat. Bal. nota. biliter in. l. ij. C. vt li. pen. Et nota ex glo. q. querit an questio falsi possit poni post finiaz Et adde q. d. notat glo. in. c. de. ij. de testi. in. v. di. recto. et legistas in. l. diuus. ff. de re iudi. in. l. j. C. si ex falsi instru. Sed dubitat p. doc. sup. hac glo. an dispositio. l. querela. C. de fat. pro. cedat de iure canonico. et licet actio criminalis claudat t. p. ore. Et conclude sic. q. si sunt cri. mina que impediunt ordinis executionem. vt re. tentionem beneficij etiam post pactam peniten. tiam. et in istis no obstat p. scriptio temporis. Et in isto casu potest intelligi glo. in. c. admo. nere. xxviii. q. ij. In alijs vero criminib. non sic impediuntur tollitur directa accusatio in t. p. ore p. fixo a iure ciuili. cu. non reperiat con. trariu de iure canonico. Sed respectu penite. tie pagende semp potest impeti. et sic potest in. telligi glo. s. m. alium intellectu in. c. admo. ne. quia crimina no debent remanere impuni. ta. Et ita concordat Albb. opiniones. Nota semp glo. in ver. leuis opinionis. examinato. ri credendu si in actis redigat in scriptis testes esse leuis opinionis. vt quia forte hoc depze. hendit in actu deposicionis. Et Abb. addit q. d. notat Inno. in. c. quonia. hoc eo. titu. Et tu. adde notabiliter Bart. in. l. lucius. in. fi. ff. de his qui no. in. fa. in. l. testium. ff. de testi. l. vto. etia ex alia glo. in ver. seastrinxit. quia sen. tit q. si p. batur q. testes fuerunt corrupti recipi. endo p. cium q. presumuntur falsi. Et id. Bar. in dicta. l. diuus. qui d. q. co ipso q. testis re. cipit p. cium etiam si dicat veru statim comit. tic falsum. Et Barto. in. l. j. ff. de fal. l. Et no. ta vnam pulchra practica quando tu eris offi.

cialis quia testis qui recipit pecuniā vt nō dicat testimonium tenetur. l. cor. de fal. vt in dic. l. i. §. si quis. ff. de fal. Si testis nō vult venire ad deponendū facias processum p̄ra testē q̄ accipit pecuniā ob testimonium nō dicens. quia tunc poteris euz p̄demnare. l. corne. de fal. et huius timore ductus veniat ad testificandū. Et ita dicit notabiliter Bart. in dic. §. si quis. Et adde qd̄ notat Val. in l. p̄resbyteri. C. de epis. et cleri. Et an requiratur probatio vtriusq̄ an sufficiat alterz probare. ē text. hic iuxta glo. Bar. in dic. l. diuus. dicit q̄ quādo aliquis ponit in eadē oratione q̄ testes dixerūt falsuz corrupti. videtur se astringere ad vtrūq̄ per istuz text. Et aduerte quia aliqui tenent p̄rariū dicentes q̄ quādo quis in libello facit mentionē de pluribus quoz alterū tantuz sufficit ad victoriā reportandā. nō videtur se astringere nisi ad illud probandum. vt voluit Ly. in l. cū te. C. de proba. et est glo. ordi. in. c. ij. de rescrip. Nec obstat text. in hoc. c. licet causam. quia ibi dicitur q̄ testes corrupti falsa dixerūt. de falsitate nihil probat. De corruptela sic. secus ecōuerso quādo probat falsitas nō corruptela. et sola falsitas sufficit sine corruptela. Et econtra nō semp. Sz ita demū si interuenit corruptela per pecuniā. vt in dic. l. i. ff. de fal. Est tamē vtile in finelibri apponere illaz clausulā. Non se astringens et. Nota glo. in ver. possideatis. q̄ interdictū vti possidetis nō datur semp inter duos qui cōtendūt se possidere. sed qñq̄ inter possidentē et molestantē. Et quia glo. tangit de practica pronūciandi in interdicto vti possidetis. Pro conclusionē dicas q̄ si vnus probauit se possidere tantū. pronūciabit q̄ alter desistat a molestatiōe de presenti. et q̄ nō molester in futuruz. et poterit cōdēnari ad interesse molestatiōis de p̄terito si hoc fuerit petitiū. Sz si vterq̄ probat possessionē diuerso modo et diuerso iure. tunc iudex pronūciabit pro vtroq̄. Exempli gratia quia tu probasti te habere possessionē proprietatis ciuilem. Iudex pronūciat te ita possidere vt possides vt in glo. Et fm̄ Immo. debz addere in sententia. et circa istam possessionē vim tibi fieri prohibeo. Et de altero p̄t dicere pronūcio te possidere vt usufructuariū. et liceat tibi facere omnia vt usufructuariū. Et ista verba etiam debet addere in primo exemplo.

Sed si vterq̄ probat se possidere eodem modo et eodē iure. et tunc pronūciabit p̄ illo q̄ melius probabit. Si autē p̄batores sūt p̄ omnia eōles tūc feret sententia p̄ra eū q̄ prouocauit in iudicio et absoluet p̄uocat⁹ qui tenet locū rei. c. ex lris. hoc. co. ti. Si autē simul ad iudiciū p̄uocauerūt. et sic oia oīno sunt paria. Glo. videt p̄cludere q̄ forte dirimat. Sz p̄rariū tenet glo. i. l. i. C. vti posside. q̄ iudiciū sortis nō hz locū in facto incerto. Idē vult Bart. i. l. si duo. ff. vti posside. l. duo sunt titij. ff. de testa. tutela. Et ista videt esse cōis opio apd̄ dños legistas q̄ tñ notabiliter limitat fm̄ istā glo. intelligēdo put. Jo. an. intelligit. nisi vterq̄ p̄ficeret iudicio sortis. et cū ista limitatō detrahāt Alb. Si autē vterq̄ vel alter dissentit nō recurrit ad sortes. Sz Alb. saluat glo. vt forte dirimat q̄s debeat sustinere p̄tes actor⁹. cū ambo p̄uocauerint ad iudiciū. hec em̄ est questio iuris. l. i. cū ambo. ff. de iudi. Nō autē oz dirimi sortes q̄s dicat possessor. q̄ ista est questio facti. qd̄ est notabile. Tu habuisti in. c. suscitata. de testi. in integ. q̄ ius canonicū nō curat de illa solēnitare an sua ferat p̄ra dñm an p̄ra p̄curatores. Adde glo. vltimā in hoc. c. licet cām. Et nota q̄ Alb. hic notabiliter dicit nō esse dñiciā inter ius canonicū et ciuile. q̄ vbiq̄q̄ admistratores generalis est in iudicio potest sententia ferri et in p̄sonā p̄curatoris et in p̄sonā dñi. Secus vbi simplex p̄curator interuenit in iudicio. Allegat Bar. in l. stipulatio ista. §. si stipuler. ff. de verbo. oblig. Et de rōne diuersitatis dicas vt hic p̄ eū. Et nota tex. in dic. c. licet cām. inter. c. cū causa. de testi. fm̄ Alb. q̄ om̄is p̄batio dilatoria censet pemptoria. ita q̄ nō apparente impedimēto nō dz dari scda dilatio. l. si. ff. de ferijs. Adde ea que dicta sunt in titulo de diuila. Fuit semel dubitaciū. pars nō dedit interrogatoria. vtruz iudex possit ex officio supplere. Et respondetur q̄ sic. vt p̄batur in dic. c. licet causam. interrogando testes de causis. et d̄ circumstantijs singulis. quia hoc tendit ad veritatem inuestigandā. Et nota q̄ si testis est leuis opinionis detrahatur fidei sue vt i. d̄ i. c. c. et dicitur testis leuis opinionis. q̄ quod tidiemētur licz nullum ledat. vel quia facile om̄ibus om̄ia credit. glo. est notabilis in c. om̄ib⁹. ij. q. v. qd̄ est notabile. Et si tu vis scire multa que detrahunt fidei testium. vide

ter. in dicto. c. licet causaz. Et nota vñ sunt
damentū in interdicto vñ possideris. qđ col-
ligit ex ter. in dicto. c. tibi p docto. qđ sola pro-
batio antiquioris possessionis sufficit ad obri-
nendū in interdicto vñ possideris. Et adde
Bar. in. l. si duo. ff. vñ possi. Dicitū Barto.
ibi hoc pcedere quādo testes sunt equales ab
vtraq; pte nūero et dignitate. Adde etiā Bar.
in. l. j. §. si. ad finē. ff. vñ possi. qui allegat p no-
tabilitatē ter. Mora etiā aliud fundamentū
qđ in interdicto vñ possi. licet nō sit necesse. est
in multū vñ pparetū. qđ data paritate
pbatōnū obtinet ille qđ probat meliōrē titulū.
qđ est notabile in practica. s. qđ si pbatōnes
sunt pares sup possessione. et vñ hz titulu
antiquiorē altero. ex titulo antiquiori psumi-
tur antiquior possessio fm Bal. in disputatio
ne sua. accusat? de vñ turbatiua. ¶ Scias qđ
in. c. p tuas. ponit materia qđ iter pbatū filia-
tio. Et adde Barto. in. l. filiū diffinim? ff. qui
sunt sui vel alie. iur. in. l. si posthum? §. si. ff.
de lib. et postu. in. l. j. C. quo. bo. in. l. j. §. j. ff.
de quest. glo. singula. in. c. Michael. de fili. pre-
sby. et ter. in. dic. c. p tuas. probat qđ spurū dē
esse de cōsanguinitate patris qđ ad ipotentiaz
cōtrahendi matrimonii cū aliq de cōsanguini-
tate patris. et sic qđ ad prohibitionē pūgny nō
est differētia an sint pducti ex coitu vxorio an
fornicario. qđ est notabile fm Ab. Et Ab.
hic qđrit an spurū sit de domo vel familia pa-
tris. et remittit ad notatā p Barto. in. l. si. C. de
verb. signi. in. l. pñiciāno. ff. de verbo. signi.
Adde et notatā p Barto. in. l. itē. ff. de his qđ
sunt sui vel alie. iuris. Vbi dē qđ stante statu-
to qđ si qđ caperet aliq de petra. mala vel de
coz filijs habeat mille. si aliq capiat spurium
nō debet habere premiū. Et Barto. in. l. tute-
las. ff. de capi. dimi. qđ videt velle qđ nō sint de
familia. si tñ statuti faceret mētiōē de nato
ex nobili patre venit spurius. fm Barto. ibi. et
ibi etiā tangit an veniat appellatiōe dom? et
capiēdo domū. p agnatiōē. tñ nō cōprehēdit
tur spurij. de quo ibi per Barto. Adde etiā
Bar. et modernos in. l. ex facto. §. si qđ roga-
tus. ff. ad trebel. et Bal. in. l. j. §. dē ex cu. tuto.
vbi dē qđ pater nō meret habere premiū legiti-
ppter numez spurioz. et in. l. j. ff. solu. matri. dē
qđ spurij nō ppetuāt memoriā. et in. l. cū legiti-
me. ff. de sta. ho. qđ non pñt dici nobiles. Et

Bar. in. l. j. C. de dignita. lib. xij. qđ nobilitas
nō trāsit in spurios. et de spurijs. p Bal. in. l.
generali. §. cū aut. C. de insti. et subiti. in. l. ex
libera. C. de suis et legit. in. l. libertini. C. d in
terdic. ma. et Barto. in. l. j. ad fi. ff. ad muni-
cipi. vbi dē qđ spurius nō sequit originē patris nisi
eēt legitimat? Mora tamē qđ in istis attēdit
cōis vsus loquēdi. Ange. in. l. ita stipular? §.
grifogon? ff. de ver. obli. Et eleganter loqitur
Bar. in hac materia. in. l. si. ff. de his qbus vt
indig. Et inter alia dē qđ sicut filij spurij nō suc-
cedūt parētib? ita nec parentes spurijs. Et
nota dictū singulare Azo. in sum. C. ex quib?
cau. in fa. iur. qđ spurij sunt infames infamia
facti. qđ est notabile. Et nota bñ qđ ex qđ
est nat? in domo mariti ex vxore sua. adeo p-
sumit fili? mariti vt nō admittat volēs dice-
rellū nō esse filiū suū nisi pbersecū tpe pcep-
tionis filij nō pcebuisset. vel ppter absentiam.
vel ppter ifumitacē. ter. c. nota. in. l. filiū. ff. de
his q sunt sui vel alie. iur. S. no iatio et tra-
ctatus facit aliq psumi filiū qñ nō eēt nat?
ex vxore domi retēta. vt in. dic. c. p tuas. vbi
p docto. S. qđ dices de sola no iatiōe extra
iudicialiter facta. an pstituat aliq in qñ pos-
sessiōe filiatiōis donec pber dñi. vt qñ sit in
actu q magis puenit filio q extraneo. vt qđ dē
xit bñ veniat fili? me? quē volo habere et tene-
re res meas. Et Bart. notabil? qđ sic. in. l. j. §.
itē si p pteritiū. ff. de libe. agnos. cū dictū ap-
probat Anto. de bu. S. Ab. insurgit contra
eos adducit ter. nota. in. cle. si summ? pōtifer.
ij. respōso. dē senten. ex cōi. et qđ ista sunt verba
enūciatiua. facit tamē tpe hoc esse verū in con-
fessione etiā extraiudiciali directe facta nomia-
to p sente. S. tu tene opinionē Bar. quā cōi-
ter tenet docto. nec obstat ter. in. dic. cle. si sum-
mus. qđ hoc pcedit in casu nostro fauore filia-
tionis. vt etiā dē gl. hic. Et nō omicto singla
re dictū Bar. in. l. tale pactū. §. si. ff. de pac. qđ
voluit qđ si testator nominet in actu inter vi-
uos causam piam heredē. videt facere ipsam
heredē. Et intellige dictū Barto. non extant/
bus filijs. et tene hoc dictū singulare. licet ali/
qui impugnent. approbat Allexader in. l. licz.
C. de pac. ¶ Nota qđ Ab. hic format questio-
nem quotidianā. quidā extra iudiciū dixit et
asseruit certū quid vno modo. demū pducit
in testem in iudicio dixit oppositū. nunquid
E uq

fit credendum scdo dicto iurato in iudicio. an
primo extraiudiciali sine iuramento. Et glo vi
des sententia qd potest fit standu scdo cu iuramento.
Bar. tenet p rariu. in l. eos. ff. de fal. Alb. con
cludit esse standu scdo dicto. licet aliq litem ei
detrahatur ex p rario priori dicto. Pro quo al
legat glo. fi. in. c. cam q. de testi. Adducit etiā
Ange. 7 Bal. p rā Bar. saluat tū dcm Bart.
qn primū dictū fuisset cū iuramento. 7 vide q
dicta sunt in ti. de accu. ¶ Tu debes scire q
semper allegat tex. in. c. qm p rā falsam. q non
credit iudici sup. p cessu nisi iniquatū p acta vl
alia legitima documēta p stabit. Lūmita no
tabili nō pcedere qn cā esset modica. qz tunc
nulla requirit scriptura. nec respectu snie nec re
spectu p cessus. sz credit simpliciter informatiōi
iudicis. tex. est notabilis in auctē. nisi breui
res. C. de sentē. ex peni. reci. Et ibi p Bart. est
optimū text. iuxta glo. in. c. si qd cū clerico. xi.
q. j. glo. in. c. i. de libel. obla. 7 respectu q litar.
p sonaz 7 cāe dicat causa leuis. vt p glo. in di
cta auctē. nisi. Et est glo notabil. in. c. si. de re
iud. an vi. in v. illustriū. ¶ Tu habes legez si
idem. C. de codicil. q allegat sp si eadē sunt cur
diuersis nomibus nūcupātur. 7 tū notarius
bz diuersa nomia q ponit Alb. in hoc. c. qm.
in nota. sz dicas q illud est ppter diuersos effe
ctus vt ibi p cū. ¶ Nō tradas vnū obliuio in
hoc. c. qm. qz mādanē acta redigi in scriptis ne
innocēs ledat. sz ponam q ista cōstitutio nō
seruetur nō punitur iudex si ex omissione nul
la difficultas emergat. qz tūc cessat finis p sti
tutiōis. 7 hoc nō solū pcedit q rti ad penā. sed
respectu peccati mortalis si pstitutio nō p rē
natur fm Alb. allegat qd pulcre notat Archi.
in. c. vtnā. lxxvi. dist. 7 in gñe dicas sic. qn cō
stitutio p rner aliqd nō ppter se principalit. sed
ad finē alicui mali cuitādī. trā gressiores non
illaqueat ad penā si finis ad quē principalit tē
dit pstitutio nō violatur. qd est notabile. ¶ No
ta ex glo. in. q creditur in iudicis scripture ta
belliōis sine testib. Et adde Bar. i. l. i. dona
tōib. C. de dona. 7 tenet cōiter nisi alr dispōat
p suetudo. Dicit tū Alb. tūc esse seruare i pra
ctica. q in offib actib p iudicialib adhibea
tur testes ppter opiniōes p rarias. ¶ Nota tū
sin gult q nō omnia q scribunt in actis. pbanē
p solā scripturā belliōis. sz optet q sint de
actis. ¶ Nū instrumentū pcuratōis vel delega

Quomā nū p rā

tionis non probatur per solam scripturam ta
belliōis sine inscriptione testū qz ista nō sunt
acta iudicij fm Alb. referentē lapū in allegati
onib. qd est notabile. ¶ Nota p ea que habē
tur in glo. in v. citatiōes. 7 ibi p docto. q cre
ditur nūcio citati. licz sint aliq altercatōes. 7
vide q dicta sunt in rub. d. appel. L Et nota in
practica q notariū d. scribere in actis q litem iu
dex ad petitiōes partis inuēit nūcio vt citaret
Ticiū. 7 q nūcius reuersus retulit se citasse.
¶ Nota glo. in v. dilatiōes. ex qua collige q
nō debet fieri missio nisi pcedēterina moniti
one vel vnica pemptoria 7 postea nō require
tur alia citatio in actu missiōis. cui adde gl. in
l. si finita. s. iulian. ff. de dam. infec. Jte alle
gat q ex prima citatiōe licz nō possit pcedi ad
penam contumacie potest tamen pcedi ad
pdenatōes expēsarū quas fecit ps pñs. Adde
ea q dicta sunt in rub. de pcur. 7 in rub. de do
lo 7 p rā. ¶ Vult etiā glo. q iudex nō debet con
dēnare aliquē tanq p tūmacē. nisi p rā sibi cō
ster de p tūmaria. cui adde notata p Bar. in. l.
si finita. s. iulian. ff. de dam. infec. in. l. mul
tū. ff. de cōdi. 7 dcmō. In quib locis vult q
etiā p supposita p tūmaria si iudex ignoret nō
valet p cessus p tūmarie punitiū. qui pcludit
etiā 7 sequit Alb. q nō est necesse q cōmissiōes
citatiōnū 7 relatiōes nūciōz fiant iudice sedēte
p tribunali. Et tu adde Bart. in. l. becaū. s.
l. ff. ex qui. cau. in post. ea. Bar. in extraua. ad
reprimēdū. in v. d. plano. ¶ Nota ex glo. in v.
recusatiōes. q recusatio est danda in scriptis p
partē. l. ap rissimi. l. cū spēali. C. de iudi. vbi p
glo. L Et nota glo. qz sentit q valet processus
post recusatiōē ppositā nisi appellet. Et adde
notata p doc. in. c. cū spēali. de appella. Bar.
in. l. q poterat. ff. ad trebel. glo. ij. q. vi. c. quo
tiēs. ij. q. v. c. qz suspecti. glo. in. l. ap rissimi.
C. de iudi. Et videtur verior opinio q p cess
sus sit nullus si ampli nō comparuit corā co
nec aliter p sentit. ¶ Nota glo. in v. exceptiōes
q p rē 7 strictē recusatio nō cōprehendit sub
vbo exceptiōis. qz p rē exceptio est illa q ppo
nitur p rā aduersariū vel rescriptū. recusatio
p rā iudicē. Ex quo sequit q in materia odio
sa nō cōprehendit. secus in fauorabili. ¶ No. glo.
in v. instrumētōz. pductiōes. q si de facto post
pductiōē in cā fiat. pductio instrumētōz nō
releuat. Alb. alle. in p rariū do. de Ro. qz tūc

videat iudex removere conclusionem. quod intelligit
 Albi. subistente legitima causa. et etiam non subfi-
 stente legitima causa quod per se fuit pñs et non contradicit.
 Si si per ignoranciam vel sciuit et appellavit non
 valz tñc admissio solus iudicis sñm Albi. et puro
 qd dicat ver. Et vide Bar. in l. qd iussit. in fi.
 ff. de re iudi. l. No. glo. in v. interlocutorios. qd
 licet interlocutoria redigat in scriptis. non tñ est
 de necessitate qd ferat in scriptis sicut diffini-
 tiva. l. Nota glo. in v. renunciatio. qd p conclu-
 sione in causa pcludit via. non solus pbatibus sñ
 etiā allegatib⁹ que pñsunt in iure et in facto.
 Cui adde Jñno. in. c. pastoral. de cā pos. glo.
 in. c. cū dilect⁹. de fide instr. l. Nota gl. in v.
 negligentia. in fi. et tene qd non solus iudex pñi-
 tur in interesse pñs. sñ etiā p modo culpe pñi-
 tur arbitrio superioris. l. Et nota singulr sñm
 hosti. qd locū hz pena etiā si nō diligenter ad-
 nerit ad id qd scribit notari⁹. et ppter h pñs gra-
 uat laborib⁹ et expēsis. Et p ea qd agunt in gl.
 vlti. facias has conclusiones. Quaz pma ē ista.
 si est appellat⁹ a sñia et pder appellatio nō pre-
 sumet pzo. pcessu. Sz optet qd pbat pstantē
 p sñia. vt in hoc. c. qñ. Nec etiā psumit p ius-
 ticia sñie. qd ipa sñia est extincta seu suspensa
 p appellatōez. optet ergo qd is qd hz pbare in
 prima instācia nūc etiā pbat produciendo pri-
 ma acta vel alia de nouo. et nisi iustificet retra-
 ctabit p iudicē appellatōis. sñm doc. in. c. in pñ-
 tia. de renūci. et p doc. hic. Secda est conclusio. si
 nō fuit appellat⁹. sum⁹ tñ infra terminū apel-
 ladi respectu rectitudinis pcessus nō psumit
 pzo ipo. et nō si citra appellatōez qd dicerz sen-
 tentiā nullā ex defectu pcessus substantialis nō
 psumeret p eo nisi pbat. vt in dic. c. qñ. Sed
 respectu iusticie sñie psumit dic. c. i pñtia. do-
 nec pbat pcrariū. qd ad huc nō est suspēsa vir-
 tus et auctoritas iudicialis p appellatōez. Et
 Albi. hic assignat rōez dñtie respectu pcess⁹.
 et respectu iusticie sñie. Sz aduerte quia ptra
 Albi. facit qd paria sunt esse appellat⁹ vel eē in-
 tra ppa appelladi. glo. nota. in. l. i. in pñcia. ff.
 nil. inno. appel. pen. tex. est quē pōderat Bal-
 ibi in. l. et post rē. ff. de trasac. qd paria sunt ap-
 pellatōez esse in potētia vel in actu. Est etiā
 tex. in. c. nō solus. de appel. in vi. Tercia est co-
 clusio. si nō fuit appellat⁹ et error ptra ius est
 expñse in sñia. nō psumit p ea nec omisso ap-
 pellatōis purgat h vicium nullitat⁹. l. si expres-

sim. ff. de appell. l. ij. C. qñ prouo. hoc tñ sñm
 glr limita nisi esset expñsa etiā cā ptra ius liti-
 gator⁹. tñc et h capite sñia nō est nulla. Idem
 est sing. Inno. in. c. in pñtia. de renūci. qd habe-
 tur pñdeacti nulla cā fuit expñsa sñm Albi. et
 adde Albi. ad h dñm Jñno. in. c. p tuas. qd filij
 sint legit. in. c. cū dilect⁹. de ordi. cog. in vlti.
 carra. in. c. ex pre. de puer. pñ. in. c. ex pte. d. co-
 ces. pre. et p hoc allego glo. notat. qd est final in
 l. ij. C. si ex fal. instr. Quarta est conclusio. si
 sñia pñmet notoriā iniusticiā tñc sñia ē nulla
 nec psumit p ea. licet infra decē dies nō fuerit
 appellat⁹. Inno. in. c. fraternitatis. de frigi.
 Albi. in. c. inter cetera. de re iudi. Quinta ē co-
 clusio. qñ allegat error patēs ex act⁹. vt qd de
 iudex in sñia. qd p. Al. et B. pbatū est ido pde-
 no. et in actis nihil appet pbatū. et tñc dicas
 qd si iudex nō retulit se ad acta. sñ simplr dixit.
 sñia tenet. Secus si retulit se ad acta. vt qd de
 vt in actis appet. et tñc sñia ē nulla etiā si nō sit
 appellat⁹. et hoc mō Albi. reducit ad pcordiaz
 Jñno. in hoc. c. qñ. et in. c. cuz bertold⁹. de re
 iudi. Sexta ē conclusio. si simplr allegat iniusta.
 et petit acta pducia ad pbatōez vel alr. et tunc
 indubio obstat isti exceptio rei iudicate. Se-
 prima est conclusio. si de facto fuit admissus ad
 disputandū de iniusticia et pstitit de ea. tñc di-
 cas qd si de iniusticia fuit disputatū corā iudi-
 ce qui nō poterat adiri nisi remedio appellatio-
 nis. tñc sñia nō retractabit sñm Anto d. bu. quē
 sequit Albi. p glo. in cle. si appellatōez. de appl.
 nisi pñ⁹ pñcia flet se iudicē vel sciet. et volē-
 tes pzo gassent iurisdicōez. secus si fuit dispu-
 tatū corā iudice qd poterat adiri p viā querele.
 Et sic intelligatur quod voluit Jñno. in. c. cū
 dilecta. de rescrip. in. c. cū bertoldus. de re iudi.
 Sz quādo impugnatur sñia ex defectu proces-
 sus. fuerit multe opinioēs in hoc quas reci-
 tat Albi. et dicas vtrūq. et ista omnia pcedūt
 etiā in sentētijs cēsure. et quis nō suspēdatur
 p appellatōem. c. pastoralis. d. appl. c. is cui. de
 sen. exco. in vi. Nō tñ psumit p iusticia carū
 et p ordine. sñ oportet qd iustificetur vel p iudi-
 cē vel p aduersariū. de quo p glo. et docto. hic.
 l. Ex quo singulr nota qd licet appellatio nō su-
 spēdat sñiam cēsure. suspēdit tñ ipius psum-
 ptionē et respectu iusticie et respectu process⁹.
 Et adde glo. notabile in. c. ad reprimendā. de
 offi. ordi. l. Sz querit an psumatur p pcessu

si iudex illū recitauit in snia vt solz fieri. vt qz
 de visis citatōe petitiōe zc. Et Ab. allegat
 Bar. in. l. j. C. de rela. in autē. si qz in aliq. C.
 de eden. z varietatē inter Hosti. z Inno. z vi
 detz cludere sic. qz si pñte pferet snia in qz reci
 tent acta z pbanct acta p sniam. ex quo nō fuit
 appellatū siue idē notari⁹ scripserit acta z sniaz
 siue nō. Si autē est lata in absente z notari⁹ ap
 posuit in instrumētō vbi z qñ z corā quibus.
 Et qz in pñtia sua fuerūt omnia acta z gesta. in
 fine se subscribēs singlīs interfuisse psumit. p
 pcessū fm Hosti. que sequit Alb. Sz vbi in
 strumētū esset simplex recitatorū actorz tunc
 fm Hosti. pcedet dñm Inno. qz nō adhibeat
 fides. Et vltra adducta p Alb. adde Bar. in. l.
 fi. ff. qñ appellatū sit. in. l. sciēdū. ff. de kb. ob.
 in. l. acta. ff. de rei iudi. [Et oia que dicunt de
 sentētijs iudiciū hñt etiā locū i laudo arbitro/
 rū vel arbitratorz fm doct. Et nota fm glo. z
 doc. qz ptra scripturā de qñ in tex. admittit pba/
 tio in pcrariū. [Et nota p intellectu istū text.
 qz vni iudici nō credit sz pluribz sic fm Inno.
 z Hosti. qz dñt qz vni iudici z vni scriptori cre/
 dēdū est qz in ore duoz zc. dñt Alb. hec dicta
 intelligēda esse qñ plures iudices assumūtur
 in testes sup gestis corā se. in alieno tñ iudicio
 nō corā se. qz in eadē cā nō pñt esse iudices et
 testes. Et idē dicēdū in vno iudice. licz sibi nō
 credere rōne singlāritatē quo ad plenā fidē.
 [Limitat tñ singlū Alb. illd qd dñ iudices pos/
 se eē testes in aliēo iudicio vt nō pcedat qñ ex
 facto vel nō facto corā eis laus vlt vitiupū eis
 ascribere. qz tñc nō eēnt donec testes. Et tu
 in hac materia adde Bar. in. l. ne in arbitris.
 C. dñrbi. [Nota qdā pulcra dñā doc. decla/
 rata p Ab. Et pmo qz notari⁹ cāpt deputari
 ad officiū receptōis testū qñ deputat tanqz
 nud⁹ mister. ita qz si efficiat iudex. vt ipse nihil
 habeat ex amiare neqz articulos neqz interroga/
 toria neqz approbare psonas. sz solū ē nud⁹ ex/
 amiator fm Alb. q allegat glo. in cle. j. dñ offi.
 deleg. qz alie obstatet mēs hui⁹. c. qm. Sz tu
 addas notata p Bal. z moder. in. l. hac p sultis
 sumā. s. fi. C. de testa. p Bar. in auctē. apd elo/
 quētissimū. C. de fide instru. Glo. z Bal. in au/
 ctē. sz iudex. C. de epi. z cle. Et pcludit Alex. i
 dic. s. fi. qz de iure civili nō nisi ex cā. sz dñ iure
 canonico prout dñ Ab. [Mo. scdo qz recepti/
 ones testū. put s. dñm est positioes z pfectio

nes recipiēde sup eis pñt fieri tā in absentia iu/
 dicis qz in pñtia dñmō fiat de mādato iudicis
 z inter acta iudicij cōputant. [Tercio no. qz
 nō credit notario seu ipi⁹ scripture sup cōmis/
 sione sibi facta. z sic videt qz notari⁹ nō possit
 scribere instrumētū pcuratōis si pstituat ab
 aliq. pcurator fm Hosti. z Ab. qñ nihil allegat
 Sz tu allega Bar. in. l. ex snia. ff. dñ testa. tunc.
 qui dicit qz notari⁹ pñt scribere se eē rogatū de
 aliquo actu a iudice. dñ tñ qz tunc est qz aliū
 notari⁹ scribat vel cū eo subscribat. Multū tñ
 tenet ptra Bar. de quo p Sali. in dic. auctē.
 apud eloquētissimū. L. Adde etiā Bar. i. l. ser/
 u⁹. ff. de testa. qz dicit qz scriptura notarij tāqz
 instrumētū publicū probat suū mādātū pzo/
 curatorū. dñ plenē p cū i. l. seru⁹ cōis ipi⁹. ff. dñ
 stipu. ser. Et qd notat Bar. in. l. fili⁹. s. j. ff. de
 fal. qz notari⁹ nō pñt scribere instrumētū ad
 sui cōmodū. z qz si notari⁹ scribit in instrumē/
 to se z tñc obligatos in solidū. credit solū cō/
 tra se. Et nota qz si notari⁹ producit instrumē/
 tū nūc qñ est pcurator sibi dñ adhiberi fides.
 Jo. an. in reglā. cū qd vna. de reg. iij. in mer.
 [Et nota vñū dñm sing. Bar. in. l. de eo. s. il/
 lud. ff. de fal. qz sufficit notariū a pncipio fuis/
 se rogatū pro alio. z iō si scripsit instrumētū
 pro sempzonio. z postea succedit illi Sēpro/
 nio. pñt illud instrumētū pficere z vti. qd ē no/
 tabile. Et qd notat Bar. in. l. fistulas. s. fun/
 dū. ff. de ptra. emp. [Et nota vñū dñm sing.
 Inno. in dic. c. qm. z sequit Alb. qz notari⁹ pñt
 p alii scribere dñmō se subscribat auctorita/
 tē pñtādo. [Nota etiā vbi plēs notarij ex for/
 ma statuti requirūt ad certū actū nō ē necē qz
 oēs scribāt acta. sz sufficit scriptura vñi⁹ cū sibi
 scriptōe alteri⁹ seu alioz. qd mēorie cōmenda
 fm Alb. [Volo tibi dicere quedā pulcra z q/
 tidiana. iudex reperit testes vacillare seu tre/
 pidare ita qz fides integra iudicio iudicis nō sit
 eis adhibēda. hoc dñ redigi in actis. dñm ē no/
 tabile Inno. in dic. c. qm. quod si nō fecerit z
 proximus in aliquo sit lefus tenet in foro ani/
 me fm Jo. an. Ex quo infer⁹ qz nisi snia in cā
 appellatōis iustificet ex actis. retractanda ē in
 cā a pcellatōis. nec est psumendū iudicē fuisse
 motū ex aliq. causa ad non sequendū acta z de
 positiones testū. [Et adde quod notat Alb. i
 c. cām. de rei iudi. z subdit Inno. notabiliter
 qz hac vacillationē seu variatōez dñ receptos

testis facere describi audire ipso teste. ut sic sit illi pradicendi facultas. Hosti. tener prarius. q. etia teste absente et ipso penit. ignozate hoc scribi possit. qd approbat Jo. an. du in nulla pena testi iudex infligat vel infligere intendat. Et dz iudex facere scribi in continen post qd testis exiit an qd ali. inromittat vel ad alia diuerta tur. ergo videt q. rata ptas de iudici q. pote rit ad velle suu adenare vel iustificare. tu di cas q. h fieri no pt sine graui pena. c. de re iudi. i. vi. Dicit etia Hosti. q. psumptio e p iudice. Nota etia q. notari ad madau iudic dz scribere vacillat dz testiu etia si p eilla no dep henderit. Et p notari cu bona pscia scribere Iudex mihi tabellioni madauit vt scriberet q. testis vacillabat. sz efficacia eor eor scriptura si ad deret sic mihi videbat q. vacillaret. Et no. p declarato e ter. in dic. c. qm. q. ibi dz q. no p sumit p iudic pcessu nisi qm. pstitit legi nimis documets. Querit q. sint legitia docu ments. de singl. Inno. q. licz acta ipa no scriba tur p tabellione. vl duos viros ydoneos. va lertu si pnt pbare p pssione pnt. vel p testes vel alio mo. sz sic sufficit q. assertio iudic no sit standu. sz ad huc fine emanauit ista pstitutio. Et sic nota q. licz de actis debeat pscia scriptu ra. et pnt pbare p testes. q. ista pstitutio volu it solu obuiare ne stetur soli verbo iudicis. Et ideo vt facilius sit pbatio mandat ea redigi in scriptis. Pro h facit glo. no. in. c. de cens. in vl. z est ter. cum glo. in. l. quonies. ff. de pba. Nota q. lex q. est ptra bonos mores z e pccu nutritiua no valz. c. ad nram. c. erit at lex. iij. dist. Et dixit Bar. in. l. oes pti. ff. d. iust. z iur. q. no valz lex pntes ibonestu. L. Notet vos dñi de Saronia q. Hosti. in h. c. ad nram. re fert q. in Saronia etalis pssuetudo q. si fur te nes re furtiuu in vna manu sz tunica. z vult cu altera manu iurare q. re illa no hz. nec scit vbi sit. absoluit. Nec audit agēs ptes q. in spiciat qd hz i altera manu. ista cōsuetudo no valz. z reprobata a papa in dic. c. ad nram. Et dz Abb. q. interrogauit scolares de pti. istis q. sibi dixerit q. adhuc hodie viger ista pssuetu do. L. Et nota illu ter. q. purgatio p iurametu purgadi est subsidiana. z nuq. hz locu qd iu pbatioes legitime ad sint. Et nota q. Abb. hic allegat glo. singu. in. c. clerici. lxxxi. dist. q. testes ex pte rei pferunt. licet testes accusato

ris sint magis ydonei. Et adde tu q. ista glo. allegat Abb. in. c. de testib. de purga. canon. Et dz sing. in. c. ex lris. de pba. Illa etia alle gar in. c. bone. l. de elec. in. c. ex tenore. d. testi. Sz vide oino Abb. in. c. in nra. eo. ti. Nota glo. i. i. c. cu cam. q. scriptura antiquoz libro ru facit fide. L. Conclude sic q. q. agit de nulli preiudicio tunc scriptura libroz antiquoz vel sculpture lapidu facit fide. Et adde glo. i. c. sane. ij. xxiij. q. ij. Inno. in. rub. de pte. eccle. vl altaris. vt si dubitat an ecclesia sit psecrata. vel infans sit baptisat. Et vltra Abb. allega glo. singu. in. c. placuit. de infanrib. de cose. dist. iij. Et Bar. in. l. monumentoz. C. de re li. qui tagit de scripturis que sunt in aliq. mar more an facit fide. Et videt pcludere q. sic q. pntinent aliquā dispositioem possibile. Et in. l. j. ff. de albo scribē. z ideo fines dyocesis pba tur p libros antiquos. vt in dic. c. cu cam. q. hic non tractat de interesse burfali. no est ve risimile q. quis scripserit falsum. Est aut mo dicti preiudici an habeat iste epatus vel ille. L. Seco conclude q. si tractatur de magno preiudicio z est liber cui cōter ab antiqs creditus est. vel repitur in loco vbi solu reseruant scri pture autentice. z tunc facit plenā fide. Text. est notabilis in. c. ad audientia. de pscip. Bar. in. l. j. ff. si cer. pta. Et ideo debem credere li bus hystorialibus z Cronis. glo. in. c. inter dilectos. de fide instru. in y. magis. in. c. vene rabilē. de elec. in y. trāstulit. L. Tercio conclu de q. si non sit talis liber cui a maioribus nris sit adhibita fides. nec reperit in loco autenti co. facit solu adminiculū seu psumptioem vt a cōtrario in dic. c. ad audientia. sm Abb. Et ad materiā Abb. allegat glo. in dic. c. ad audie tiam. in. c. habeo. xvi. dist. Et intellige glo. in no tendentib. in p iudiciū alteri. als solu fa ciūt adminiculū. Et nota hic glo. vltimā. q. quenō. p sunt singula multa iuuat. Et dicas vt hic per Abb. qui adducit Barr. in. l. admo nēdi. ff. de iure iur. in. l. j. item cornelio. ff. de questi. Et vltra Abb. allega glo. notabilem in. l. ij. in princi. ff. de exca. tuto. In. c. acce dens. h. vl. l. non contesta. in. c. cum dilectus. de success. ab intest. In. c. illud. de presump. in. l. iij. §. eiusdez. ff. de testi. facit ter. in. l. excipi untur. ff. ad fide. in. l. iudicia. C. de rei vendi. Abb. in. c. pte rea. de testi. Bal. elegatē i rub.

Cui causa

de prouer. inuesti. 7 id de Imola. in. c. ex ore.
de his q̄ sunt a ma. pte ca. q̄ qui habz plures
rōnes adducat. qz que nō p̄sunt re. l. Dolo
tibi tradere vnā pulcrā limitatōez ex intentōe
doctoz in dic. c. cū cam. Tu scis q̄ possessor
nō tenet tradere possessionē nisi p̄bati p̄prie/
tate. l. si. C. de rei v̄di. Istud p̄cedit in p̄pha/
nis reb⁹ s̄z spūalia nō iuste possident. eo quia
possident. vñ nud⁹ possessor p̄t p̄ iudicē mole/
stari vel si est p̄sumptio iniusticie p̄tra euz nisi
doceat de p̄prietate facit q̄ notat glo. in reglā.
bñficiū. de regu. iiii. in vi. qz spūalia nō p̄nt oc/
cupari licet vacātia. sed debent haberi a papa
vel ab alio deputato ab ip̄o vñ auctoritate ca/
nonis. ¶ Scias q̄ in. c. cam. ponit materia
p̄batōis v̄gnitatis. Et nota bñ text. 7 glo. ij.
quales debeāt esse testes q̄ assumuntur rōne pe/
nitie. qz nō solū req̄rit peritā. s̄z etiā honestas.
[Si tu vis scire p̄uilegia v̄gnitatis vide ibi gl.
fi. ¶ Dolo tibi tradere pulcrā limitatōez. tu scis
q̄ publicatis attestatōib⁹ nō admittunt alij
testes timore subornatōis. de. ij. de testib⁹.
Hoc nō p̄cedit vbiq̄z cā est decidēda p̄ iudi/
ciū peritor. ita q̄ testes nō p̄nt deponere de ve/
ritate. s̄z de credulitate fm̄ peritā art⁹. nō ob/
stāte publicatiōe prioz testū facta p̄nt testes
p̄tiores recipi qz p̄imi potuerūt de facili deci/
pi. ter. est nota. fm̄ intellectū Alb. i. dic. c. cam.
¶ Et nota singl⁹ q̄ licz acta originalia cause
debeāt remanere apud notariū cause. tñ si repi/
ant de facto apud iudicē etiā finita iurisdicci/
one. nō p̄ hoc chides eoz vacillat. ter. est fin. in
c. si. quē ita intelligit Jo. an. 7 Ab. de q̄ in. c.
qm̄. s̄ eo. ¶ Nota vñ aliud singl⁹ re eo. ter.
q̄ actis p̄ditis nō p̄sumit p̄ litis p̄testatiōe 7
alijs actis ordiatorijs vel decisorijs nisi p̄be/
tur qd̄ interuenerint. vel p̄ testes. vel p̄ partū
p̄fessiones. Et ex hoc seq̄tur vñ aliud singl⁹
re q̄ licz acta substantiaia iudicij nō depēdeāt
a p̄tū p̄sensu. vt illa possint omittēre vel nul/
la ratificare. c. vnico. deli. p̄f. l. nemo p̄t. ff.
de lega. j. Si tñ dubitat an ista interuenerint
vel p̄dicti act⁹ originalib⁹ vel alio mō stat ip̄a/
rū p̄tū assertiōi. ¶ Dolo tibi addere vñū ter.
sing. in materia filiatōis. de qua dcm̄ est s̄. in
l. miles. s̄. de funcro. ff. de adul. q̄ q̄uis muli/
er aliqñ cōmittat adulteriū si faciat filiū p̄esu/
mit legitim⁹. quē ter. de sing. Bal. in. l. si m̄re.
C. de suis 7 legiti. 7 aureū ter. i. l. si. C. de cōi

Canfam

cap. f.

ser. ma. de quo p̄ Alb. in. c. officij. de p̄e. 7 re. in
c. accedēs. de pur. ca. in. c. intellexim⁹. de adul.
h̄ tñ intelligim⁹ doc. si in simul cohabitabāt.
¶ Ultio quero. sunt duo fr̄es simul cohabitā/
tes. vñ p̄prio noīe emitt fundū de pecūia cōi.
an ille fundus debeat cōicari cū altero fr̄e. Et
r̄sideo q̄ nō. ter. do tibi nota. in. l. si vñ ex so/
cijs. s̄. si vñ. ff. p̄ socio. 7 etiā si cōi nomie em/
ptus sit 7 nō p̄stat qua pecūia. nō cōicat nisi
refundat pecūia. qz de p̄pria p̄sumit. ter. bñs
singl⁹. 7 ibi Bar. exultat in. l. ij. C. p̄ so. qui de
nota p̄petuo qz valebit tibi mille aureos. 7 id
et sis caue⁹ q̄ i nstrum̄to ponat de cōi pecūia.

De probationibus in clemē.

¶ Iter qñ papa d̄t q̄ in m̄ib⁹ suis fuit
facta renūciatio bñficij. 7 illud cōfert.
nō admittit p̄batio in p̄trariū in cle.
j. tñ p̄directū admittit. vt qz tale bñficiū tpe
renūciatōis nō spectabat ad eū. glo. ē singl⁹.
in dic. de. j. in p̄. fecisse narram⁹. 7 vide eā qz
pulcrā in materia. ¶ Si in snia dicat libelluz
oblatū esse. 7 l̄is p̄testatōez fuisse factā. an ta/
lis snia faciat fidē. vide glo. in dic. de. i. p̄. fin
da. q̄ se remittit. 7 vide q̄ dicta sunt in p̄tia
rub. Et vide in materia gl. i. c. h̄ quippe. ij. q.
vi. in. c. dñs. xciij. dist. ¶ Ultio nota tu cano/
nista vnā pulcrā reglāz q̄ cū in p̄tractū de ali/
quo dubitat. iter p̄ratio sit p̄tra v̄ditōez. ter.
est nota. in. l. veteribus. ff. de pact. 7 intellige
quādo pactū fuit a p̄posituz a venditore. 7 ta/
lis interpretatio sit p̄ iudicem. vt ibi p̄ Barto.

De presumptionibus.

¶ In hac Rub. tractat de quadā specie
p̄batōis. vt videbit in p̄cessu tituli.
¶ Et nota q̄ ter. in. c. j. aūc. glo. si. alle
gat q̄ in maleficijs p̄sumit p̄ima fr̄ore mal⁹
anim⁹ 7 dolus. l. j. C. de sicca. ista tñ p̄sum/
ptio p̄tollit p̄sumptōez vehemētiore fm̄ In
no. Hosti. 7 Ab. xxiij. q. ij. c. qd̄ ait. c. ne quis
arbitret. c. solet. de p̄se. dist. iij. habebit h̄ ar/
bitrari bon⁹ iudex. Et adde qd̄ notat Bar. i. l.
inter oēs. s̄. recte. ff. de furtis. 7 notata in. l. j.
C. de sicca. ¶ Et Alb. adducit ad questionē po/
sitā p̄ Bar. in. l. si vt p̄ponit. ff. de fideiul. de mā/
dāte in vno loco delictū cōmitti in alio. i quo
debeat puniri. Et p̄clude q̄ in loco in quo de/
lictū fuit cōmissuz. Et adde p̄ter de ancho.
in cle. j. vt li. pen. l. S̄z quid si ego exis i vna

cap. l.

ciuitate. vando tibi p nunciū vel epistolā exi-
stēti in alia ciuitate. in q loco diceſ tract^o ce-
lebrat^r. Et cōcludē q in ciuitate vbies tu. ita
Bal. p illū tex. in. l. multū. C. si quis alteri vl'
sibi. Alexā. in. dic. l. si vt pponit. ¶ Nota tex.
notabile qui sp allegat in. c. afferte. q ex violē-
tia psumptio deſert diffinitiuā. l. Tu ſcis q le-
gibus nō exēplis iudicādū ē. l. nemo. C. d sen-
tē. Limita nō pcedere in exēplis pncipuz ap-
probatis. vt ē tex. i. dic. c. afferte. Et adde glo.
nota. ex q habes aliā limitatōez i. c. fi. p. r. dis.
[Et nō tradas obliuioni vnū ſingulare qd col-
ligit ex dic. tex. q iudex p pcedere ad diffinitū
uā ex psumptōe violētā etiā ſi nō pbetur vel
allegeſ p partes. ſufficit etiā q iudex ex varijs
circuſtantijs iudicio intelleg^r illā psumptio-
nē pncipiat ſeu eliciat quāq pars credat ob p-
bationis defectuz ſuccūbere. Sis tñ ſp caue^r
qn eris iudex q faciās ſp illā psumptioem de-
ſcribi in actis. alſ ſi appellaret^r ex actis ſua
nō iuſtificaret. licet tu iuſte fueris mor^r. iudex
tñ ad quē cui de hoc nō cōſtat iuſte retractaret
ſuam. dictū ē notabile Inno. in. c. qm cōtra.
de pba. l. Et ex p dices infer^r notabil^r q iudex
p moueri ad ſuam ex cā nō allegata nec cogi-
tata p partes. qd tñ intellige qn psumptio eli-
citur aliūde qz ex facto ipſi^r. de cuius fauore
agitur. qz tñ iudex nō dō moueri niſi alleget.
tex. c. ſingu. in. l. ſi adulteriū cū inſectu. §. idēz
polioni. vbi per Bar. ff. de adulte. Et rō ē. qz
qn psumptio oritur ex facto pſi^r nō alleget.
psumit nō vera. et psumptio iuris tollitur per
aliā. Tu aut adde qd elegāter dicit Bar. i. l.
cū qd. ff. ſi cer. pe. et ibi alle. dic. §. idēz polioni.
Et glo. ſin. in. cle. a pellāti. de appel. q loquitur d
notorio. voluit Bar. in. l. j. in. vlti. colū. ff. de
excep. licet nō alleget iſtā glo. l. Dolo etiā tibi
tradere pulchrā limitationē. tu debes ſcire q
nō valet ſua lata ſine pbatōe glo. in. c. ecclia
ſancte marie. de pſitu. ij. q. j. in. ſum. qz illud
intelligit qn nūl ē agitatū in iudicio. qz pſu-
mitur ſua lata a min^r iſtruco. Bar. in. l. p/
laram. C. de ſentē. Secus ſi in cā fuit aliquid
agitatū. licet nulle pbatōes ſint facte. qz pote-
rit iudex moueri ex aliqbus psumptōib^r qz
ipſe ſolus papit iudicio intelleg^r. vñ impurā
dū eſt reo qrenō appellauit. qd ē notabile fm
Ab. l. Per iſtū tex. dē Inno. in. c. qz veniſſe.
h co. ti. q qn ſua ſer^r ex psumptōe violētā iu-

der dōz tpare ſuaz vñ nō dānet niſi raro et mo-
dice. Nec ad penā pecuniariā nec corpale. nā
Salomō adiudicauit ſolū vñ mulieri filiū et
tñ nō dānauit aliā de ſubtractōe filij ſicut cō-
dānāſſet ſi vere pbatū fuſſet. Dicit tñ Ab. h
nō pcedere qn eēnt vrgētiffime psumptōes.
vt p p ea q dicta ſunt in. c. tertio loco. de pba.
qz tñ cōponeret penā ordinariā qn tñ cūq ma-
xima. l. ſciāt cūci. C. de pba. S; ſi pſcriptio-
nes nō ſunt ita vrgētiffime. ſ; ita violētē q p-
ferri diffinitiuā ſua ciuit. vt in. c. iſto. et tunc
pcedit qd dē Inno. pcludit tñ Ab. q fin eo/
rū validitatē poterit nō poterit iudex ex ſpa-
re ſuaz. et ſimilit ad. c. pſtituit. l. et qd ibi dicit
de testi. l. Adde tu qd Alex. in. pſilio. xv. in. j.
li. allegat iſtō dictū Inno. dicēs. q vbi iudex
pcedit ex psumptōe dōz minuire penā. Bal. i.
l. fi. C. de pba. Roma. in. l. j. §. ſi qd. ff. ad ſile.
¶ Morē dñi auditores tex. in. c. ex ſtudijs. qz Ex p dōz
magis bonitatis ſignū ē audire et pſulere ſa-
piētēs. ¶ Si tu vis ſcire qmplex ē pſeſſio. vi-
de glo. ſi. in. c. null^r. Et adde qd norat gl. i. c. *Nullus*
pūſ. ex viij. diſ. in. c. puenit. xviij. diſ. in. c.
qz tuor. xij. q. ij. Et dñ Ab. in. h. c. alle. dicitur
Inno. in. c. poſt electōez. d. pcel. pre. Adde cū
dē Ab. in. c. de cetero. de re iudi. in. c. ſine liti^r
de do. et cō. in. c. interpoſita. de ap. in. c. paſtoz a/
lis. §. qz pō. in. c. ſup eo. in. c. ex pre. de offi. de/
le. ¶ Scias q in. c. nonne. p glo. et doc. ponit *Nonne*
materia an et qn tacēs videat^r pſentire. et Ab.
adducit nota. p Inno. i. c. i. geneſi. de elec. glo.
in. regl. is q tacet. et Bar. i. l. q dōz. ff. ſol. ma.
[Et nota q vbi agit de obligatōe pſonali ta-
cēs habet p dicitē. l. ſiluiſt familias. §. iur^r.
ff. d. p cu. Fallit i caſib^r hic poſit^r p Ab. et iter
alios nota caſuz ſing. i. l. cū oſtēdim^r. §. ſi. ff.
de fidei^r. tu. Itē qn vltra tacere iteruenit ali-
qſ ac^r poſitū^r. vt in. cle. j. d. p cu. Et adde vl/
tra Ab. tex. i. l. ſi fili^r. ff. ad mace. ¶ Nota etiā
in materia tex. ſing. i. l. ſi ſeru^r cōis. ff. d. dona.
inter vi. et vr. ¶ Hoc limitat Bar. vbi ſ. niſi ſit
pſuſcriptio hñs in ſerueretiā. vt i. l. j. §. q hono-
rāde. ff. qz re. ac. nō de. qz tñ tacēs habet pro
p dicitē. Hoc nō placet Ab. p tex. in. c. j. de de
ſpō. ipu. in. vi. Nō obſtat. §. q honozande. qz
ibi opz vt pcurrat aliq circuſtātie vt ibi decla-
rat Bar. et in. l. ad inuidiā. C. qd me. cā. Sed
adde tu qd glo. ibi nō requirit circuſtātiās. p q
glo. ē tex. ſin. in. l. penul. ff. de fur. Et adde qd
F i

notat Bar. in. l. si. in. fi. ff. si. q. s. ali. testa. probi
bu. Dicitur tñ q. requirunt ille circumstantie. de q.
bus p. Bar. in. dic. s. q. honorade. Pro quo e
tex. notabi. iñ. c. sua glo. in. l. si. patre. ff. de ritu
nup. Et nota vñ dictu sing. q. licet nō inua
lides in fūmoniu ppter reuerentiā patris. dic. l. si
patre. Sec^o ē in matrimonio spūali. vt q. si
lia ingredit mō alteriū ppter reuerentiā patris.
als nō ingreditur. q. de nō vult nūmilitē vo
lūtariū. Alex. in. dic. s. q. honorade. alle. Jo.
de imo. in. l. si. cū. dote. s. eo autē. ff. sol. ma
tri. Et ceter. sing. in. c. cū. viz. de reglā. l. Adde
etiā ad materiā Bar. in. l. si. s. si. fenerator. ff.
q. d. me. cā. 7 q. d. pulcre voluit in. l. creditor. in
fi. ff. de solu. vbi dixit q. ordinamētū ciuitatē
inducit instū merū. ergo debitorē bānitorū
soluētēs fisco psumunt q. coacti soluerit. 7 fa
cit tex. 7 q. d. ibi p. Ange. i. l. liber hō. ff. de acq.
rerū do. q. qñ q. s. soluit iñstū magistrat^o presu
mitur coact^o soluisse. Et nota oīa ista. 7 p. ea q.
dicta sunt Ab. hic dat solēclimitatōez. ad
c. j. de despon. ipu. in. vi. Et in materia an 7
qñ taciturnitas habeat p. pñsu. addetū no
tata p. glo. in. l. cayus. ff. de pigno. ac. in. l. si.
de iussor. s. pater. ff. d. pigno. i. c. sicut. de elec.
in. vi. in. l. fideiusor. in. pñ. ff. q. satisda. cogā.
Bal. in. l. iudem. s. j. C. de epī. 7 cleri. p. illū
tex. q. fauore religionis ille q. nō dicit pñenti
re videf. ¶ Nota ex tex. in. c. mādata. q. lega
tus pape dī gerere vices pape. 7 dicit glo. no
tabilis in. c. q. de cā. q. iñ. q. d. honorari tā
q. papa. l. Et glo. iñ. hic qñ an possit oīa que
potest papa. Et glo. q. nō. q. nō pōt illa q. sibi
reſeruauit in signū vñs dominij. p. ea q. habē
tur in. c. q. d. trāslatōez. de offi. le. 7 sic sentit gl.
q. reliq. nō reſeruata possit legat^o. Abb. insur
git ptra glo. p. c. dilect^o. s. de pñebēdis. vbi nō
potest dare ius ad vacatura beneficia. Et ibi
glo. q. nō pōt dispēſare ptra pñliū. Allegat
etiā glo. in. c. fi. de hereti. in. vi. 7 Speculato
rē. S. satis pōt dici q. illud q. d. habet in. c. di
lect^o. iñcta glo. sit reſeruati pape. tñ certū ē q.
legat^o nō pōt statuere ptra ius ſupioris. Jo.
an. in. c. fi. de appel. in. vi. in nouella. que alle
gat Roman^o pñlio. ij. Ponit doc. in. c. fi. de
offi. archiep. facit tex. sing. in. l. formā. C. de
officio pñec. pñeto. ¶ Nota tex. in. c. qñdā. q.
allegat q. vicin^o pñsumit ſcire facta vicini.
Et inducit Ab. ad qñstionē de teste. 7 allegat

Mandati

Quosdam

Bar. in. l. j. ff. si. cer. pe. Et tu adde Bar. in. l. s.
etate. in. ij. q. pñcipali. ff. de mino. in tractatu
suo de teste. in. l. gerit. ff. de acq. heredi. Bal.
l. j. C. de seruis fugi. in auten. q. s. actōes. C. de
sacroſanc. ec. in. l. nō oīm. ff. de legib^o. l. Mo
ta tñ singul^o q. iura q. dicit q. pñanguina 7 vi
cini pñsumunt ſcire facta pñanguineoz 7 vici
nozu. vt in. l. octauū. ff. vñ cogna. in. l. si vici
nis. C. de nup. pcedūt in his q. respiciūt iura
ſanguis 7 pñſuz nature. Ita Bal. p. illū tex.
in. l. qñ ſozozē. C. de iure delibe. voluit Bar. i
l. q. duos in. iñ. colū. ff. de re. du. l. Et nō dicit
Bal. in. l. j. C. de collu. de regē. q. si testis inter
rogat^o qñ ſcit q. talis pñſit adulterū. 7 di
cat q. ſuz vici^o nō ē ſufficiēs rō q. iñ ſit dā.
l. Iste etiā tex. in. c. qñdā. pbat q. dicit vici
ni. 7 Ab. p. illū tex. limitat dicta p. Bar. in. l. si
tert^o. ff. de acq. plu. ar. q. d. intelligi de vici
nis eiusdē loci. Sec^o vbi tractat de viciuitate re
ſpectu locoꝝ. nā tñc pñt dici vicini si nō diſtāt
multū eoꝝ loco abinuicē pñcter. l. Adde de
materia pñſerū de ancho. in. c. canonū ſta
tuta. in. vñ. Vlt^o q. q. ſtatutū facit mencio
nē de vicinis. q. approbat dicta p. Bar. in. dic. l.
si tertius. Bal. in. l. si vicinis. C. de nup. Et
glo. notabilē in. c. felici. in. vñ. vici noꝝ. de pe
nis. in. vi. Et Bar. in. l. si. C. de his q. b^o vt in
dig. que Ab. debebat allegare p. ſua limitatio
ne. l. Et no. glo. d. allegatōe ignoratiē. ¶ Tu
debes ſcire q. allegat glo. in. reglā. j. de reg. iur.
in. vi. q. si pñcedit negatiua vñū potest. i
porat neceſſitatē. Limita non. pcedere qñ re
ſultaret abſon^o intellect^o. tex. notabil^o iuncta
glo. c. quāto. q. tñc iporat pñſumptōez q. d.
mōre pñmēda ſm Abb. l. Et nota glo. q. qñ
an pñſumptio ſufficiat ad pñdenatōez. cui ad
de glo. in. c. l. ij. q. j. in. c. oues. vi. q. j. in. c. dixit
xxxij. q. j. l. Et ſcias breuiter q. qñq. ius pñſu
mit ſup incerto 7 in tantū q. ſup illa pñſum
ptio ne ſtatuit aliqd acti verifiſimū eēt q. d. pñſu
mit. Ad admittit pñatio in. l. iñ. c. is qui. de
ſpō. 7 iſta magiſtrali appellat pñſumptio iuris
de iure. de q. p. glo. in. c. ferrū. l. diſ. Et c. glo. oz
dinaria in coꝝpe vñ ſumit auten. 7 ſiā neceſſe.
C. de do. an. nup. S. ſilius pñſumit aliqd 7
ſup ſua pñſumptōe nō ſinnat in tantū pedes
vt ſup illa certū q. d. ſtatuat. illa appellat ſim
pliciter pñſumptio iuris. Et ptra cā ſp admitt
tur. pñatio in pñtrariū. vt p. glo. hic 7 in. die.

Quoniam

Quoniam

essent. l. Et de presumptionibus dicat ut hic
p Abb. Et clude breuiter qd non potest dari
certa doctrina qm presumptio sufficit ad finem
qm ad semiplenam probationem qm ad iudicium seu
torituram qm ad purgationem indicendam qm ad su-
spensionem officij et bñficij. Si iudex ex suo bo-
no et ex iudicio ex varijs pñcturis arbitrabitur
b. et si male arbitrabitur corriget factum p iudicem
appellatōis. Et nota qd presumptio hois est
qm iudex ex aliqbus pñcturis aliqd p vel cōtra
aliquem seu in aliq cā presumat ubi ius aliquid
specificiter nō presumat. Et in materia adde glo.
in. c. cū per bellicā. xxxij. q. ij. in ver. ostēden-
tes in. c. puenit. xvij. dist. In glo. j. in. c. mul-
tis in glo. j. xliij. dist. in. c. requisiti. xxxij. q. j. i.
ver. pater. xxxij. q. ij. c. qd ait. ij. q. vij. c. nō po-
test. Et nota qd illa appellat fictio qm ius dis-
ponit aliqd statuēdo super certo qd tñ in se nō
est ver. et ultra Abb. allega tu glo. nota. in. l.
vnica. §. accedit. C. de rei vt. ac. ¶ Morate do-
mini mei qd ille qd fuit diu negligēs in pñcto.
presumit qd erit negligēs i futuro. vt in. c. scri-
bā. Et iō dicitur doc. qd ille qd negligēt studuit
in iure canonico. presumitur qd negligēt stu-
debit in iure civili. et cōtra. l. Et pbat etiā tex.
illeg. qd doctor nō tenet assidue monere schola-
res negligētes. ex qd psumit vehemētē se nō p-
fecturū dz em tñ facere ne mittat margaritas
inter porcos. p qd bonū tex. in. c. qñ. xj. q. iij. in.
c. epheis. xliij. dist. Dicit tñ tex. in. c. glo. in. c.
scim. xliij. dist. qd nō dz doctor cessare a docen-
do. nec predicator a predicādo. lz pariatur pse-
cutores. l. Et nota glo. ibi de triplici presump-
tione. et nota eā et adde glo. supra allegatas.
l. Et nota qd Abb. format qñtione de eo qd mina-
tus ē alicui qd pcuteret eū repit pcutissus an p-
sumatur ab eo pcutissus. Et ex intētiōe Spec-
tator qd sit sufficiens indicium ad torturam. adde
tu Bal. et Ange. in. l. si. ff. de here. insti. Bar. i.
l. meri. C. qd me. cā. Abb. in. c. j. de offi. dele. in.
c. cū dilect. qd me. cā. in. c. lras. h. eo. ti. Bar.
et alios in. l. j. C. si qd ipe. male. Bar. i. l. famo-
si. ff. ad. l. iul. ma. ¶ Et nō. vñū pulcrū dicitur
Bar. in. l. ediles. ff. de via pub. qd si reperit ali-
qñ interfectū de nocte an domū alicui an sit p-
sumptio p ipm qd interfecerit. et dicitur sic nisi cō-
stet qd alibi fuit interfect. intelligit tñ Romm.
h. dictū in. l. j. §. h. rescriptur. ff. ad sille. qñ ille
erat pñctus talia facere. ¶ Tu habuisti s qd

Quia venisse

presumptio est iuris admitit pbatio in triū. Si
dicat ubi ē verisimilitudo magna in triū dz esse
efficacior pbatio. vt notabilr pbat in. c. qz ve-
risile. l. nō ē verisile. ff. qd me. cā. Ido dz esse
clarissima sicut in cā criminali. et adducit tex. i
dic. c. qz verisile. pmutates bñficiū tenue cū
pigui. psumit em tal pmutatio fraudulēta et
simoniaca. de qd dicat ut hic p Abb. et iō psum-
ptio falsitatis p testes deponētes p verisile. et
sic nō facit fidē. adde tex. in. l. ob carmē. in fi.
ff. de testi. Et allegat tex. in. l. milites. in. p. opz
C. de istio. qd illud qd nō ē verisile bz spēm fal-
sitas. ¶ Mo. tex. nota in. c. illud. qd sola coha-
bitatio et diuturna viri et mulieris nō inducit
presumptioem mñmonij. l. Dicit regla iuris civilis
qd seruus nō pōt eē in iudicio. l. seruus. C. d. indi.
l. vir certus. ff. eodē. h. nō pcedit in spūalibus.
tex. ē in dic. c. illud. qd in illis nō curat dñica
prās. ¶ Et p intellectu. c. illud. et eoz qd ibi tan-
guntur p doc. qd videt eē materia intricata ha-
beas istas breues pñones. ¶ Quaz pma sit
ista sola noīatio. l. qd aliq nomiābat se pñges
nō pbat mñmonij quocūqz sit facta illa noīa-
tio. qd fornicatores sic se sepe noīant ad pal-
liādū suū delictū. ¶ Secūda ē pñlo qd sola coha-
bitatio nō pbat. vt in dic. c. illud. et in. c. aliter.
xxx. q. v. ¶ Tertia pñlo ē instrūctio facta sup do-
te vel donatōne ppter nuptias nō pbat plene.
¶ Quarta ē pñlo sola fama nō pbat. qd regla
riter illa nō pbat qd sūt quis pñdicij. ¶ Qui-
ta ē pñlo diuturna cohabitatio puta. x. ānoz
cū fama vicinie. nō solū de mñmonio sz etiaz
de tractatibz mñmonialibz vna cū alijs admi-
niculis plene pbat mñmonij. siue sit instrūctio
dotalis admiculās siue alijs admiculū. ¶ Se-
xta ē pñlo diuturna cohabitatio et fama d ma-
trimonio. et p testes pñent ac pñctares mñ-
monij. vt qd eā tenebat in lecto et in mēsa et in
alijs tractabat vt vxorē suā. pbat mñmonij
absqz alijs admiculis. ¶ Septia ē pñlo si per
duos vel tres testes pbat qd vir cū muliere ia-
cuit et stetit volēs et intēdēs qd rē possessionē
iurē vel viculū mñmonialē. et alē h. sciebat et in-
tēdebat. inter tales iudicabit mñmonij. et si
spoliatio iternement ē restitutio faciēda dñmō
intētiōe suā expñserit corā testibz. alē pñctū
in mēte retētū nō possz pbari. ex qd seqt qd mñ-
monij pñt h. sine pñbis etiam iter illos qd fari
pñt. de qd in. c. tue. de spōsa. l. Mo. qd marit. pñt

F ij

vēdicare vxorē & ecōtra. vt in dic. c. illd. adie-
 cta tñ cā de iure diuio & canōico. nā p adiectio
 nē illi cāe restrigūt vēdicatio vt nō tenoret pū
 cipalitē dñuz. s; pātē p pētē iure expō. de q
 in. l. j. §. p. bāc. ff. de rei vēdi. & s; possit marit⁹
 vēdicare vxorē. tñ nō cessant alia remedia. vt
 interdictū de vxore exhibēda. vl' officiū iudicis.
 pñt em multa remedia sūt pcurrere. & istd offi-
 ciū iudicis ē ordinarū & sū ius. nō extraordi-
 nariū. vt ē illd qd dāt ad ratificandē in itegz.
 et id nō pcurrit cū remedio ordinario. qd ē no-
 tabile fm Alb. q allegat. Bar. in dic. l. j. & iter-
 dictū pñt ppetit qñ ab alio detinet. officiū iu-
 dicis qñ a nemine detinet. & tñ etiā pñt rei vē-
 dicatōe. Et no. ex dic. Jo. an. vt refert Alb.
 q pñt agi possessorio de mirimonio corā iudice
 seculari aduersus laicū. ex q nō negat mirimo-
 niū. & Alb. remittit ad ea q ipse dixit in. c. cū sit
 gñale. de fo. p. in. c. lras. de iura. calū. l. Mo.
 glo. in v. anulor. & pcludit q si pbat q vir de-
 dit anulū mulieri stādū ē p suetudini loci. naz
 in qbusdā locis ē p suetudo loci q datur annu-
 lus tpe mirimonij. & tñ significabit mirimoni-
 um. qz signa talia vclatū a p suetudine loci.
 Et adde notata p glo. in. c. tenor. de re iudi. i. c.
 nostrates. xxx. q. v. & sic intellige glo. in. c. feie.
 xxx. q. v. & in aliqb⁹ locis ē p suetudo q datur
 tpe pōsaliōz. & tñ significat pōsalia. S; si
 nō apper de p suetudine & vir possit anulū i di-
 gito mulieri psumit mirimonij. qz hec ē psum-
 ptio iur⁹. vt in dic. c. feie. vbi dicit q anul⁹ ponit
 in digito mulieris ad designandū qz eoz corda
 iungūt. qd nō fit p pōsalia. & in h casu intel-
 lige glo. in dic. c. tenor. qd tñ intellige nisi alie
 cōiecture sint in oppositū. S; qd diceret qñ
 solū pbat q mulier deferebat anulū. & tñ de
 q si solū mulieres pūgate deferūt anulor ita
 q alijs nō pmitit. tñ si mlt cohabitans viro
 deferat anulū psumit mirimonij. nisi alie cōie-
 cturē sint in pñtū. S; si nō pbat q sole pūga-
 te deferat facit tale qle indicij. s; nō pbat mī-
 monij. qz cōit delatio anulū ē equo ad mul-
 ta. de qb⁹ hic p Alb. l. Et nota vnū pulcrū de mī-
 Alno. de bu. qd seqtur Alb. in dic. c. illd. p illū
 tex. q si marit⁹ tenet vxorē extra lectū suū &
 mēfaz & nō tractat eā vt vxorē suā. possit vxor
 cōpellere virū suū vt in istis & in alijs tractet
 eā vt vxorē. p dō q Ab. adducit glo. nota. in
 c. manifestū. xxxij. q. v. q vxor nō pōt vouere

inuito marito vt iaceat in lecto in camisia. qd
 nō ēēt si nō teneret secū ia cere. ¶ Mo. q ad p
 bādū fornicatōez nō ē necē q deponāt testes
 q viderūt viz & mulierē sūt p mīscēres. s; sāt ē
 deponere. put dicit in. c. lris. s. de solitudine. de
 nuditate. loco. & sexū diuersitate. Et l' ter.
 loqtur qñ agit de crimie ciuili. tñ Alb. & idē
 qñ agit crimiatr. & dicit q h casu intelligit etiā
 l. sciāt cūcti. C. de pba. & marie s; pcedit for-
 nicatōe q nō subiacet sensui. ¶ Et q no. iunc.
 glo. q. q vbi act⁹ nō pōt directe pbari p sensū.
 sufficit testes deponere sup actib⁹ pñt qz. dūz
 tñ adiciāt se credere ita esse. de q ē ter. in. c. ter-
 tio loco. co. ti. & sic pōt qz hic certā credulitatē
 ex aliqb⁹ signis exteriorib⁹. ¶ Scias q aliq
 volūt q fama vicinie debeat pbari p maiore
 pñt vicinie. S; tu dicas q nesciūt qd dicāt qz
 duo testes sufficiūt. vt ē ter. nota. in dic. c. ter-
 tio loco. glo. no. in. §. si. ij. q. iij. §. itez
 sepe. Bar. in. l. si. §. rozmēta. ff. de qsti. ¶ Mo.
 ta ex ter. in. c. lras. iunc. glo. p. q vebemēs pre-
 sumptio nō sufficit ad p dēnatōez. s; violenta
 sic. de q p Alb. in. c. qñto. h co. ti. l. Glo. s. tūgit
 an in iudicē possit ppromitti. de q dictum ē in
 rub. de arbi. tūgit etiā gl. an de cā criminali pos-
 sit ppromitti. Et pcludit q vbi agit de crimie
 ciuili pōt ppromitti. de q in. l. nō distinguim⁹
 §. iulian⁹. ff. de arbi. s; in pñt iudiciū fisci non
 potest ppromitti. l. Mo. q gl. & doc. tūgit an
 frater admittat p fratre in testē. tu potes sic cō-
 cludere p viāz p dōnū. ¶ Quāz pma sic ista.
 frater nō pPELLITUR dicere testimonij p fratres. &
 idē est dōm in alijs psonis enūeratis in. l. lege
 iulia. ff. de testi. & h tā in ciuili qz in criminali
 fm glo. ibi s; glo. teneat pñt in. l. parētes. C.
 de testi. q illa lex loqtur in criminali tñ. fallit
 in casu necitatis. notat doc. in. c. j. de testi. co.
 ¶ Scd a p dō. volēs frater admittit p fratres
 tā in ciuili qz in criminali. vt sentit Bar. in dic.
 l. lege iulia. & seqtur Alb. & intellige volentē qñ
 fuit a pte p dūce. als si spōte veniret ēēt suspe-
 ctus. vt notat Bar. in. l. q dōia. ff. de procu. in
 l. vxori. §. j. ff. de fal. ¶ Tertia ē p dō. admittit
 tur frater in fauorē frīs in cā ciuili. s; credit mī-
 nus vel magis fm q litarē affectōis. sic intelli-
 gitur glo. ij. q. v. c. j. cū lris. de testi. in cā cri-
 minali pō nō admittit. qz tractatur de maio-
 ri pñdicio. Dicit tñ Ab. q in defectū aliorūz
 admittetur saltē ad faciendū indicij vt puenis

tur ad torturam. et in his casibus cogitur frater p
fratre dicere testimonium. qz p uilegiu e vt no co
gatur dicere. L. Et no. q. Alb. limitat dic. l. le
ge iulia. vt no pcedat in ca heredis. qz qn est
necesse pcelleret fratri. c. in fidei fauore. d. here.
in. vi. s. no videtur istud speciale in heredi. qz s
Alb. dicit gualt. qz vbi necitas iminet p pcel
li. no possum dicere qz etia no iminere necita
te pcellatur. et sic speciale i fauore heredis de fra
tre. addetur Bar. i. l. q. testamento. s. j. d. testa. q
assignacionem qre pueri p p uico no admit
tatur in ca criminali. qz videtur sibi inferri aliq
iniuria. l. lex cornelia. in p. ff. de iur. de q. ibi
p Bar. Bal. in. l. vnica. C. derap. vir. in. l. j.
C. si quis p. predi. pote. Bar. i. l. tutor. s. si tu
tor. ff. de susce. tu. ubi etia loquitur de iuria fa
cta socio iuneris. L. No. glo. in v. purgavit. qz
vna psumptio p. p. d. erat alteri. Et concludit qz
vbi sunt pars potetie. vna no p. p. d. erat al
teri. et sicut tollit. si altera p. p. d. erat p. ualer.
de q. in. c. iter. ij. de elec. an aut. et qn sunt par
potetie vel altera p. p. d. erat alteri. arbitrabu
tur disceret iudex ex varietate factorum ex qb p
sumptos oritur. Quia in dic. c. lras. d. qz fuit
copromissus in delegatos reteta p. te delega
ta. qd si no fuisset hec p. as referuata nuqd ex
pirasset p. p. promissus. Inno. et Alb. q. no. L. Et
no. q. Alb. in h. c. lras. reprobat dictu Bar. in
leos. ff. de fal. qd limitat nisi eent alie p. sup
tiones p. prio dicto vt erat in illo textu. **S**tu
deat d. n. mei qz p. sumit p. viro l. rto vt no
ita inclinetur ad passiones sic ignoras. rex. e. i. c. cu
in iuuentute. nec peccare p. p. ignoratia sic ille
et id d. qz ignoratia e mat. c. ucto. error. c. i. g.
noratia. xxxviij. dis. L. Tu ia habuisti qz p. pter
infamia a maluolis orta no est facienda inq. s.
rio. nec purgatio indicenda. de q. etia p. glo. pe
nul. in dic. c. cu in iuuentute. h. intellige de so
lenni inq. s. rto de q. sit sup. veritate criminis. sec. in
occulta indagatoe credulitas. et fame fm doc.
in dic. c. cu in iuuentute. et sic fiet inq. s. rio sup. ra
li infamia qd e notabile fm Ab. l. No. glo. in
ver. ad senile. q. d. qz ille q. fuit honest. p. s. fu
mitur etia qz postea fuerit honest. et nota illu
p. l. rto. q. ne alle. glo. in. l. no oes. s. a bar
baris. ff. de remi. iuc. sua glo. Et id Bar. al
legas huc tex. in. l. ij. s. s. et ff. co. ti. de remi
li. Dicit qz bona vita precedes facit minuire
iudicia q. faciunt p. alique. Facit qd voluit Bal.

in. l. si. ff. de here. insti. et pulchra vba de bona fa
ma posuit Bal. in. l. vnica in. vij. colu. C. d. co
fes. **N**ota tex. in. c. si. q. sp. allegat qz q. l. ber p
sumitur idone. etia ad bnficiu. respectu tñ bñ
ficij obtinendi. itellige dñm sit cleric. als no
est idone. c. ij. de insti. **S** respectu bonitatis
intrinsece q. l. b. p. sumit bon. etia si sit laic. De
q. p. glo. nota. in. c. si forte. de elec. in. vi. qz ido
natas extrinseca no presumit. L. Et Alb. de vñu
dictu qd de esse sui et nouu qz ipetrator no te
netur pbare et verificare oia p. ta in rescripto
etia si videatur expressa in forma p. d. itois si p
illis h. intentioes fundata iur. p. s. p. d. itois. sed
on. p. b. ad. i. rñ incubir negati. tex. e. singu. in
dic. c. si. **E**t nota fm Alb. qz illa clausula de q.
in tex. sapit monitioes no p. d. itois. L. Tu cano
nista debes scire qz p. dños legistas allegat sp
singult glo. in. l. cu de lege. ff. de p. b. q. l. rto. p
betur illa negatiua. b. oia no esse soluenda. Vo
lo qz tu etia h. es glo. de iure canonico in dic. c.
si. in v. sufficiebat. si tu bñ p. d. erat ea. **V**
tmo nota qz disp. loquens de fratrib. intelli
gitur de carnalib. et sic in potiori significato.
no aut de p. s. b. zimis. glo. e. in. l. fr. es. L. d. in of.
testa. in. l. j. ff. co. de q. b. glo. no fuit recordat.
Bar. i. l. luci. s. q. s. i. ff. de lega. iij. vbi d. rto.

De Prescriptionibus.

Itu vis scire qd sit prescriptio. vide
p. l. rto. glo. xvij. q. ij. in sum. q. d. qz p
scriptio e exceptio ex tpe sub am capi
ens q. actoi p. sonali vel in re opponit. Dicit et
am qz vñcapio e acquisitio dominij p. p. tinuaz
possessione t. p. is lege diffinita. l. iij. ff. de vsuca.
Et p. pter h. p. cluditur qz no sit ius naturale.
vt declarat Jo. an. in regla. possessor. de re. iu
ris in mercu. et Alb. in hac rub. qz p. s. uat du
as reglas iuris natural. **P**ria e vt negligens
p. uia. **S**ecda e vt sit ius finis. refert Roñ.
in auten. s. i. r. in. xxxij. sp. ali vltimaz volun
tati. C. ad le. falci. Abb. in. c. cu ees. in repeti
tione in. ij. carta de testa. Et dicit glo. sing. in
auten. de t. p. o. no solu. pecu. s. j. qz p. s. rto
no fuit inducta in pena. s. p. pter libertate sub
ditoz ne de iure suo sp. dubitet. fm Bal. in. c.
j. s. si q. s. p. trigira. si de seu. fu. co. rto. **E**t no. qz
p. vsucapione aq. rñ directu dñum. p. p. s. rto
tionez solū vñle directo manente apud dñm.
vt habet in auten. nisi tricenale. C. de bo. mat.
F. iij

*Nota causas finales
prescriptionis*

Et ppter illud directū possz agere actōe in rem
nō p̄scribēte. s̄z p̄scrip̄tōem. s̄z p̄scrip̄tōem
xxx. an. vel. xl. acq̄rit solū exceptio. qz p̄scri-
bēs ē tūc exceptōe d̄n̄z. L. Et an p̄ pactū pos-
set ip̄d̄iri p̄scrip̄tō. vide p̄ Bar. i. l. n̄co p̄t. ff.
de lega. i. in. l. i. ff. de vsuca. fm̄ Ab. [Nota qz
valet statutū tollēs p̄scrip̄tōes. Bal. i. l. recepti-
cia. C. de p̄sti. pecu. n̄qz tñ statutū intelligit
excludere p̄scrip̄tōes t̄pis cui? d̄na m̄cōua
nō existit. Bal. in. l. i. C. de p̄scrip̄t. xxx. ano.
in. l. i. C. n̄re. domi. Alex. in. l. i. ff. de vsuca.
glo. z Ange. in. auten. vt de cete. nō fiat p̄muta-
ta. Jo. de ana. in. c. mltor. de inde. Dolo
tibi dicere duo singulū notāda. Prīmū ē qz d̄
eccl̄iaz etiā in re immobili currit p̄scrip̄tō spa-
cio triēn̄ij. Scdm̄ ē qz p̄scrip̄tō mala fide p̄-
cedit de iure canonico. ista habent singulū in
c. j. z h̄ fauore fidei. q̄ etiā tex. pbat qz eccl̄ie
matrici vacātū vel inuile p̄relatū h̄nti ad agē-
dū nō currit p̄scrip̄tō. z si fuit inchoata dor-
mit. L. Nota etiā vñū qd̄ d̄t Alb. qz vacāte ec-
clesia inferiori nō currit p̄scrip̄tō p̄tra eā. s̄z
ep̄s possit agere. qz possit agere pbat in. c. si. de
succes. ab intes. qz nō currat p̄scrip̄tō. allegat
dictū nō. Inno. in. c. olim. j. de resti. sp̄ol. quia
tūc eccl̄ia caret imediato defensore. [Mo. etiā
glo. z qd̄ ibi d̄z p̄ doc. qz iconom̄ vacāte eccl̄ia
nō p̄t agere i bōis spectātibz ad solū p̄latū. z
in bōis spectātibz ad solū capl̄m currit p̄scri-
p̄tō vacāte eccl̄ia. nisi sint talia bona i qb̄ req̄-
rat p̄sent̄ ep̄i. fm̄ ea q̄ habet in. c. edoceri. d̄ re-
scrip̄. in. c. j. de pecu. Si aut̄ loq̄mur i bōis cōi-
bus. tūc videt̄ q̄ illa op̄io qz capl̄z nō possit
agere vacāte sedene fiat p̄iudiciūz p̄lato. z
sic nō currit p̄scrip̄tō. qd̄ limitat Alb. nō p̄ce-
dere qñ nō tractat de magno p̄iudicio. tunc
capl̄m exercebit iura parit̄ spectantia ad vñū
qz sede vacāte. [Et nō. qz Alb. seq̄t Bar. in. l.
naturali. ff. de vsuca. i. l. si publican̄. s̄ j. ff. de
publi. qz vacāte ip̄erio nō currit p̄scrip̄tō. licz
papa succedat i administratōe. s̄z fm̄ Ab. Bar.
dubitauerit in. l. j. s̄. deniqz. ff. d̄ aq̄ plu. arcē.
L. Et vult etiā Alb. fm̄ Bar. qz nō currat p̄scri-
p̄tō p̄ principē nisi data ei? scia. S̄z tu dicas
qz cōis op̄io ē in d̄rū. vt refert Alex. p̄sil. vi. j.
lib. q̄ allegat Bal. in. c. j. q̄ sint regalia. Intro.
de bu. in. c. puenit. de cens. z nōnullos alios.
[Et nō. qz istud. c. j. nō ponit casuz sp̄cales in
eccl̄ia matrici vacāte. s̄z idē est in alia dignita

te vacāte. [Nota fm̄ Alb. qz si p̄relat̄ ē ex cōi-
catus tūc ē eccl̄iam nō currit p̄scrip̄tō. glo.
est nota. in. c. p̄ma. xvi. q. iij. Cōcludit etiā
Ab. qz in iuribz p̄p̄is ip̄s̄ ex cōicati nō currit
p̄scrip̄tō. qd̄ ē notabile p̄rōem glo. in re. ipu-
tari. de reg. iur. in. vj. L. Et si tu vis scire cas̄ in
qb̄ nō currit p̄scrip̄tō ē glo. in dic. c. p̄ma. z
habet in. c. ex trāsmilla. h̄ eo. ti. [Mo. qz Alb.
in h̄. c. late tener illā op̄ionē qz aduer? p̄-
scrip̄tōes restituantur eccl̄ia. dū tñ infra q̄driē-
niū petat restitutōem. z istā op̄ionēz tenuit
glo. in auten. q̄s actōes. xibip Bar. C. de sa-
cro sanc. eccl̄e. in. s̄. p̄ t̄palibus. in auten. d̄ ec-
cle. ti. in. c. placuit. q. xvi. q. iij. z oēs fere mo-
derni fm̄ Abb. qui dicit se ita consuluisse in
questione facti. nō allegat tamē glo. que tener
cōtrariū in de. j. de in integ. resti. de hoc dictū
est etiā in Rub. de in integ. resti. [Et nō. qz istd̄
q̄driēniū incipit currere post p̄lētā p̄scrip̄-
tione. Dicit tñ Alb. qz a principio est vtile qz
nō currit ignorat̄. p̄ tex. in. c. j. de in integ. resti.
in. vj. in ver. negligēt̄ omiserit. z p̄ alia dedu-
cta p̄ ip̄suz b̄icifine. [Et nō. qz in. c. nihil. tra-
ctat an p̄pter scandalū debeat aliq̄s d̄mittere
ius suū qñ rem suā nō p̄t h̄re sine scandalo. z
de iure ciuili nō est curandū de scandalo. qz li-
citū est etiā occidere furē. Bar. i. l. si furē. ff. de
sicca. s̄z de iure canonico si imineret cedēs vñ ali-
qd̄ graue z horribile nō d̄z h̄ fieri p̄pter bona
t̄palia. c. de occidēdis. xxiij. q. v. c. ij. de homi-
in. vj. c. suscepim̄. de homi. c. ij. de ope. no. nū.
et peccat p̄relat̄ si nō reperit̄ eccl̄ie p̄p̄ stre-
pit̄ iudicioz. qz p̄uincit̄ de negligētia. p̄ hoc
Alb. allegat bonū tex. in. c. in candōibz. xvi. q. j.
in. c. sit rector. xliij. dis. h̄ tñ limitat nisi differē-
do arbitrat̄ qz recipiat̄ sine litigio. L. In
dic. c. nihil. papa vñ loq̄tur in p̄l̄. z de se loq̄t̄
in singlari. adde tu qd̄ alia iura de iure ciuili
z de iure canonico i. l. j. C. quō z qñ index. i. l. ij.
C. de ap. i. l. j. ff. d̄ testa. mili. i. l. j. C. q̄ ad liber-
per. nō p̄nt. i. l. i. testō. C. d̄ testa. mili. i. l. fi. C.
de pac. in. l. iure mariti. i. l. castitati. C. d̄ adul-
te. i. l. ij. C. de do. inē vi. z vt in. l. mioribz. C.
de his qb̄ vt indig. in. l. ij. C. de iure iur. in. l. ij.
C. de p̄di. ob tur. cau. in. l. j. C. si aduer. v̄di.
in. l. ij. C. de nup. in. l. ij. C. d̄ sniam pas. in. c.
interfecisti. de homici. in. c. quōsdā. d̄ p̄sūp.
in. c. j. de pba. in. c. filius. de testa. Sed hodie
p̄pter stilum curie littere p̄sumerent̄. falsē. c.

quā graui. de cri. fal. [Tāgit etiā in s. c. nubil.
an denūciatōes extraiudiciales p̄stuant ali
quē in mala fide. de q̄ in l. penl. ff. p̄ empto. p
Bar. in l. natural. ff. de v̄sica. glo. i. c. q̄ ma/
gnū. xxiij. q. iij. in. c. si diligēt. h̄ eo. ti. l. Et ad
de qd̄ Bart. in dic. l. pe. p̄cludit q̄ si denūciatio
fit an̄ app̄chēlāz p̄sēssionē facit quē male fi/
dei. aut post. Et tūc si ēā adept⁹ sine iusto ti/
tulo z ex cā lucratina. z tūc idē. Sec⁹ si est ade/
ptus iusto titulo z bona fide. de q̄ etiā p̄ Bar.
in l. si fundū. C. de rei v̄di. i. l. nō solū. s. mor/
te. ff. de ope. no. nūc. l. Et q̄ vult interrūpere p̄/
scriptōez d̄z obseruare qd̄ habet i. l. ij. C. de an/
nali excep. illa tū lex fm̄ Inno. z alios nō pro/
cedit in p̄ncipib⁹ nō recognoscētib⁹ sup̄iorē.
q̄ vnus princeps p̄tra aliu interrūpit p̄ p̄re/
statōez p̄scriptōis. ¶ Si tu vis scire de intel/
lectu hor⁹ d̄z q̄ete z sincere. videtex. z glo.
in. c. sc̄rōz. l. Nota glo. in v̄. sincere. post p̄in/
cipiū. q̄ in dubio p̄sumit bona fides. z glo.
in. c. si diligēt. eo. ti. l. Et adde tu de iure ciuili
glo. in. l. penl. C. de euicō. in. l. sup̄ lōgi. C. d̄
p̄scrip. lon. temp. Qualiter aut p̄bet mala fi/
des p̄ Bar. in l. celsus. ff. de v̄sica. z habet in
dic. c. si diligēt. l. Et nota ex dic. c. sc̄rōz. q̄ ec/
clesia p̄scribit rē p̄uati spacio triginta āno
rū sine titulo si fuit in bona fide. Si aut̄ habe/
ret titulū p̄scriberet spacio decē vel viginti
annoz. l. Et no. gl̄. sing. in. c. p̄sēssioes. xvi.
q. iij. q̄ vult q̄ p̄uati bona clericor⁹ nō
req̄rāt p̄scriptōez q̄draginta annoz sicut bōa
ecclesiāz. qd̄ ē notabile. ¶ Nota q̄ illa q̄tra fu/
neralū. i. eoz q̄ veniūt occasiōe defūctor⁹ est
in totū p̄scriptibilis. tex. ē nota. in. c. de q̄tra.
nec repit̄ melior fm̄ Alb. z est glo. ordina. in. c.
i. de sta. regu. qd̄ nota p̄tra ep̄os volētes extor/
q̄re. l. Nota tū fm̄ Alb. q̄ req̄rit titul⁹ ver⁹ aut
putatū. aut cursus t̄cū t̄pis de cur⁹ zc. cū sit
p̄tra ius cōe. c. i. de p̄scrip. in. vi. Et scias q̄
ep̄s p̄tistā q̄tra p̄cedere alteri. text. c. no. xij. q.
ij. c. si. l. Tu habuisti in rub. de iure pa. q̄ ma/
la fides p̄decessoris in b̄nficio nō nocet succel/
sorib⁹ bonā fidē. adde glo. in. c. de q̄tra. in/
tellige tū gl̄. qū nō req̄rit titul⁹. Et qū req̄rit
titul⁹ sufficit siue sit ver⁹ siue putatū. z rō q̄/
re req̄rat titul⁹ est. q̄ ius cōe ē p̄tra p̄scribētē.
c. i. de p̄scrip. in. vi. z vide Bar. in dic. l. cels⁹.
de titulo putatio fm̄ Alb. l. Et tu adde qd̄ no/
tabilit̄ scribit Bar. in. l. nō facit. ff. d̄ p̄f. in. l.

error. C. de iur⁹ z facti igno. in. l. i. in fi. p̄ncip.
ff. de eo p̄ quē factū erit. i. l. post legatū. i. p̄in.
ff. de his qd̄ vt indig. in. l. si res obligata. ff. d̄
lega. i. Et fama publica sufficit ad p̄bandū ti/
tulū putatiū. Bar. in. l. at q̄ natura. s. cū me/
absente. ff. d̄ nego. ges. i. l. p̄prietat⁹. C. d̄ p̄ba.
in. l. i. s. ij. ff. de iur. actiōz p̄uati. z nota istas de/
cisiones Bar. l. Et nota etiā ibi glo. q̄ ep̄s si/
ne p̄sensu capli nō p̄t donare illā quartā alte/
ri eccle. cui adde glo. in. c. si. xij. q. iij. l. Et glo.
hic tāgit an habēs p̄cessionē soli ep̄i possit p̄/
scribere. vide que dicta sunt in ti. de his q̄ fuit
a p̄la. l. Nota q̄ in. c. de quarta. ponit regula
q̄ p̄tra eccle. nō currit nisi p̄scriptio. xl. āno
rū. z hoc p̄cedit etiā si eccle. h̄z ius indiuisibi/
le cū laico. q̄ p̄ter eccle. nō currit. p̄tra lai/
cū p̄scriptio cōis. vt ius eccle. p̄seruet ille suz.
facit tex. in. l. si cōem. ff. que ad. serui. amit. fa/
cit glo. in. simili in. c. i. d̄ iure pa. in. vi. fm̄ Alb.
l. Et tu adde qd̄ pulcre voluit Bar. in. l. p̄ci/
pim⁹. s. eodē. C. de appel. q̄ rōne clerici cōue/
nitur laicus corā ep̄o. z Bar. in. l. si. ff. de col/
le. illi. in. v̄. si. quero corā quib⁹. l. Nota tamē
q̄ si posset p̄scribi cōtra laicū iure eccle. re/
manēt ille sufficeret p̄scriptio cōis fm̄ do/
cto. z facit qd̄ notat in. c. ad audiētiā. hoc eo.
ti. in. c. volum⁹. xvi. q. iij. l. Quid diceret d̄ s̄
casu eccle. succedit laico p̄tra quē erat incho/
ata p̄scriptio nūquid v̄ret iure p̄uati an p̄ui/
legio eccle. de q̄ q̄stidē p̄ gl̄. z doc. i. auctē. q̄s
actōes. C. d̄ sacrosanc. ec. Et Jo. an. in. c. i. de
iure pa. in. vi. Et p̄clude sic. q̄ p̄ tpe p̄terito
v̄rit eccle. iure p̄uati. p̄ tpe futuro iure eccle.
sic. Exēpli gratia p̄tra p̄uati p̄ntē cucurrerāt
quiqz anni. z sic medietas p̄scriptōis. satis est
p̄tra eccle. succedētē cōplere aliā medietatē.
habito tū respectu ad p̄uilegiū suū. z sic requi/
runt ad cōplendā p̄scriptōez. xx. anni qui sunt
medietas t̄pis respectu eccle. qd̄ est notabile.
z idē dic in s̄l̄ib⁹. l. Si tu canōista vis scire q̄/
liter acq̄rant iura z seruitutes. z q̄liter p̄dant.
z q̄nto tpe. dicas sic breuif q̄ doct. tractāt i. s̄
c. de q̄tra. Si seruitus h̄z cām p̄nuā sicut est
seruit⁹ aque ducit que sine intermissiōe ducit.
z tūc acq̄ret inter p̄ntes. x. annis. inter absen/
tes. xx. Nec req̄rit titul⁹ s̄z sufficit solus v̄sus.
l. si quis diuturno. ff. si serui. vendi. z incipit
currere hoc tempus ex quo quis cepit v̄t illo
iure non vi aut clam nec p̄cario sciēt illo cui

F uij

fielat puidiciū z nō ptradicente. z hoc pbat
dz. Si autē seruit' nō hz cām pnuā vt serui-
tus vie z fuitioz extraordinarioz pstatio z
filia. ista nō pseribunt nisi tanto tpeccipiant
cui' inich' mēoria non existat. Ista sunt dicta
Inno. hic. cui adde Bar. in l. j. §. deniqz. ff. de
aqua plu. arcē. z q nō regrat' titul' adde glo.
in. c. cū ecclia. de cā pos. Et rō est qz qñ a gñ de
seruitute acq'rēda nō agit de magno puidicio
cū dñs nō pdat rem ipaz sz patit dūtarat ser-
uitutē. z p istā rōem in pseribēdo rei dominio
regrat' titul' qz tractat de magno puidicio. de
quo p Bar. in l. ij. C. de seruitu. z aqua. z ibi
ponit qñter interrūpat ista pseripcio. L. l. i. mī-
ta tñ fm Ab. p ea q habent in. c. j. de pserip. in
vi. q fm eū pcedit etiā de iure ciuili. Sed ego
dubito qz pseripciōes seruitutū de quib' loqui-
tur ius ciuile vidēt ēē ptra ius cōe. Ita Bar.
in l. j. §. ij. ff. de iur. actuz pua. q dē q ius cōe
resistit. cū quolibz res sit libera. z iteo mala fi-
des alter' est ipso iure pbata. nisi pbe' aliqd
ex q psumat mala fides. videt tñ q glo. senti-
at pcrariū in. c. j. §. pserip. in vi. q ius cōe non
resistat. tñ videt q meli' loquat' Bar. L. l. i. mī-
tat etiā Ab. p ea q habent in. l. cū de in rē vso.
ff. de vfur. Adde Bar. in dic. l. j. §. deniqz. ff. de
aqua. plu. ar. Limitat etiā vñ pcedat ptra
eccliam qz licet nō regrat' titul' tñ regrat' pseri-
ptio. xl. annoz. L. Et cū q regrat' scia aduer-
sarij in acq'sitōe istoz iurū in corpaliū. z ita
cōiter tenet fm Ab. licz sit sec' in pseriptōere/
rū inobiliū. l. fi. C. de pserip. lon. tēp. z d rōe
diuersitat' p Bar. in dic. l. j. §. deniqz. L. Et qñ
tur q dicant pñtes. z dicas q exñtes in eadez
ciuitate. gl. sing. fm Ab. i dic. l. fi. C. de pserip.
lon. temp. Adde tu qñ dicat aliqz pñs iuxta
materiā auctē. pñte. C. de fideiuss. glo. ordi. in
aucten. d fideiuss. in prin. in pñtes. q pñs
d' ille q est in eodē territorio. Bar. i. l. ij. §. fi. i
penl. q. ff. de duo. re. L. Et nota illā glo. qz po-
nit quoz modis qñ dicatur pñs. z in alia ma-
teria qd notat Bar. in l. testamto. ff. de ali. le-
gat. Et qd singult voluit Bar. in l. cū sum'. C.
de agri. z cen. li. xi. in l. qñtū. ff. de lega. iij. i. l. j.
§. j. ff. de libe. agno. tex. in l. pñs. ff. de pecu. Et
qd notat Bar. in l. relegati. ff. de pe. vbi dē q
ille q fuit scilicet in ciuitate psumit sp ibi fuisse nisi
pbe' exiisse. L. Seco qñtur qñter fuitures p-
datur. z dicas fm Inno. q fuit' rustica q nō

hz interuallū vel hz sz modiciū puta aliquoz
diez vlt' horaz pducit spacio decē ānoz in pñ-
tes. xx. inter absentes. Si at hz interuallū an-
noz vel mēsiū tñ duplicat' tps vicz inter pñ-
tes necessarij sunt. xx. anni. inter absentes. xl.
arg. l. si sic pstituta. ff. quēad. ser. amit. Et idē
si hz interualla septianaz de q p glo. in dic. l.
si sit pstituta. L. Et no. q licz seruit' rustica pe-
reat certo tpe nō vtēdo. vrbana non perit p so-
lū nō vsuz oīno. sz ita dē mī si vicin' sit vlt' uice/
pit libertatē. veluti si edes tue edib' meis ser-
uiat ne tue alt' tollatur nelumib' meaz offici-
ant. in h' cū casu si ego fenestras meas pñtas
habuero vlt' obstruero ita dē mī ius mēi amit-
to. si tu p idē tps alt' sublatas habuer' edes
tuas. alioqñ si nil nou feceris retineo seruitu-
tē. h' pbat in. l. hec autē. ff. de ser. vrb. p. di.
Et rō est qz fuitures vrbane sunt nobiliores
z interest mag' reipublice qz seruatur idō dif-
ficili' pseribuntur. L. Notet dñi mei qz vigi-
lic sunt necessariē studēti qz nemo pōt scie lau-
dē pseq sine maxio labore vt notat doc. pilluz
tex. in. c. vigilati. L. Nota ex eo. tex. autē. glo. pe-
nul. z fi. q pseripcio currit z ignoratē. Et ad-
de tex. in l. fi. C. de pserip. lon. tēp. tñ signo-
raria cū ista. z pbabilis datur i integz restitua-
tio. Bar. in l. j. §. si qñ aut. ff. de iur. actuz. p. ma.
z ē glo. fm Ab. in l. j. C. de pat. p. tate. L. Adde
tñ q licz Ab. nō dicat. multi tenet ptra opio-
nē Bar. q nō cōpetat restitutio. sz tu tene opi-
nionē ipi' p q vltra adducta p Ab. addo glo.
in l. si cur. in p. milita. C. de pserip. xxx. an. in
l. si pte. §. si fundū. ff. quē. ser. amit. Roma. in
l. si vero. §. de viro. ff. solu. ma. in xv. fallē. q al/
legat tex. i. l. attilicini'. ff. de ser. rust. pte. Sz
an ipsuz glo. allegauit hūc tex. ad h' in dic. §.
si p fundū. L. Nota tñ q notabil' voluit glo. z
Bar. in l. j. C. de ser. fu. q si me absente aliqz
ingrediat' possidēz meā etiā bona fide nō
incipit tñ pseripcio. sz optet qz pñ p dā pos-
sessionē ciuile. vtputa qz scies aliū ingressum
suspicoz me possere pelli. vel tradidi obliuioi
p lapsuz decēij. z ab eo tpe incipit pseripcio
nō añ. qd est notabile. L. Nota glo. in h. c. vi-
gilanti. in p. nouerit. q disputat si mala fides
supueniat post impletā pseripciōz an pseri-
bēs teneatur rē restituere. z vñor vñctur opi-
nio q nō. p glo. z doct. licz sint altercatōes. de
quo per Jo. an. in regula. possessor. in mer. p

Inno. in. c. cura. de iurepa. in. c. plerique. de i. mura. ec. p. Bal. in. c. j. §. si quis p. triginta. si de fei. fuerit p. rouver. et intellige etiam in foro p. sci. etie. et hanc eam opinionem corroborat Ab. hic multis medijs vt poteris videre. ¶ Scias q. p. scriptio tollit p. rous oēs actōes vt p. baf. i. c. ad aures. et facit p. his q. notat Bar. i. l. si. ff. rera. ba. et p. liti ter. dicitur doc. iudice posse repellere illū ex officio ab agēdo cui obstat legitima p. scrip. tio. q. sine actio nemo expit et p. supposito q. remaneat obligatio natural' et directū domi. nū. tñ illa sit inefficacia et inutilia ad agēdū. et ter. in. l. si p. p. ill. ff. d. admi. tu. d. q. p. scribēs est filis soluti. et paria sunt nullā hēre actōem vel penit' inefficacē s. m. Ab. ¶ Tu hēa regu. lā q. ea q. sunt q. sibi libia p. uilegio p. n. queri p. scri. ptōe. c. duo fil. d. offi. oz. accipe pulcra limita. tōes. q. illud nō pcedit i. his q. de iure possideri nō p. n. vt i. c. cām. q. p. scrip. tio ē fundata sup. possessiōe. et laic' nō p. t. possidere spūalia. Et nota illū ter. q. ad hoc quondam allegatur. p. n. cept at p. t. facere laici capacē. glo. c. no. i. §. ve. ri. r. r. d. i. l. in. c. bñ quidē. r. r. vi. d. i. l. q. d. q. pa. pa p. t. laic' pcedere p. t. tē ex cōcadi. r. d. i. e. in an. neta ipis spūalib'. et iō laic' nō pōt p. scribere iuspōnat' saltē qñ vult p. scribere p. tra eccliaz nō p. n. a. Jo. an. in reglā. qd alicui glose. i. mer. p. Archi. plene i. c. b. o. r. a. m. u. r. l. r. i. d. i. l. f. m. Ab. l. ¶ Nota etiā ex d. c. c. cām. i. i. c. glo. q. ciuill' possessiō requirit ad p. scrip. tōes. s. z. natural' soluz nō sufficit. et iō f. m. gl. ciuill' possessiō germinat prole. i. p. n. t. fructū acq. rēdo dñiū. ¶ ¶ No. etiā gl. q. laici bñ p. n. t. detinere decias. q. detētio est qd facti. s. z. nō sonat i. ius. ¶ Tu vidisti s. qd si ex post facto supuenit rei aliene noticia. nō tñ teneat restituere. istō etiā pcedit i. ecclia. ter. est in. c. illud. qd est notabile. licz p. scrip. s. erit p. tra eccliam. ¶ Et no. etiā ex illo ter. q. allegās interruptōes p. tra p. scrip. tōem nō videt fateri p. scrip. tōes. q. allegās teneat illā p. bare. ¶ Et no. ta glo. si. q. sp. allegat q. liter interruptat p. scrip. tio. cui adde glo. in. §. p. r. r. vi. q. i. i. j. in §. iter. rupa. in. l. cū notissimi. C. d. p. scrip. r. r. an. in §. interrupta. p. Bar. in. l. natural'. ff. d. vfu. ca. in. l. i. j. §. si rē. ff. p. emp. vbi rāgit de actōni b' p. r. o. r. n. s. q. durat anno. vbi d. q. requirit l. i. cō. testatio. ¶ Querit etiā ibi de p. scrip. tōe inducta a statuto vt q. nō petierit debiti infra decē an. nos cadat a iure suo. Et d. q. p. solā citatiōem

interruptit. de quo etiā p. Bar. in. l. in omib'. ff. de acti. et obli. i. d. i. c. l. cū notissimi. i. l. is q. rei publice. ff. ex quib' cau. ma. in. l. si. ff. de eo q. quē factū erit. ¶ Adde etiā glo. in. c. i. j. de ordi. cogni. in §. exceptōis. q. d. q. p. exceptiōes nōz interruptit p. scrip. tio. ¶ Et nota q. in casu. i. quo sit interruptio p. liti s. p. testatiōes op. et q. sit i. cā. corā iudice cōpetēti. glo. in. l. si pater. C. ne de statu defunc. in. §. p. r. r. vi. q. i. i. j. qd tñ declara. f. m. Anto. de bu. et Ab. qñ petitiō emanat sine p. l. r. corā iudice incōpetēti. Sec' at qñ tale qd expit corā iudice incōpetēti. qd p. s. t. r. u. i. t. aduer. sariū in mala fide. vt q. i. f. o. r. m. a. u. i. t. in facto cō. sciam suā. vel debuit informare et tñc interrupti. pit p. scrip. tio. nō virtute actus iudicialis. s. z. p. r. e. r. m. a. l. a. f. i. d. e. supueniētē que p. s. u. m. i. t. ex cōie. cturis. Et adde qd notat Bar. in. l. accusatu. rus. ff. de adulter. ¶ Et nota etiā q. licz liti cō. testatio facta corā arbitratore nō interruptat. q. corā eo nō est iudiciū f. m. Jo. au. et Ab. tñ limita nisi corā eo sit dē i. t. a. l. e. q. d. qd h. z. indu. cere malā fidē v. t. s. d. e. m. ē. q. d. ē. n. o. ¶ Et nota q. qñ p. scrip. tio interruptit p. liti s. p. testatiōes. noua p. scrip. tio nō incipit statim post factā p. testatiō. nez. s. z. postq. partes cessauerūt litigare. puta post peremptā instātiā. l. si. C. de p. scrip. r. r. annoz. Et ibi dicit q. actiō q. erat t. p. a. l. i. s. p. cō. testatiōem efficit p. p. e. t. u. a. s. i. a. d. x. l. annos. S. z. d. i. u. r. e. c. a. n. o. n. i. c. o. glo. in. c. j. r. v. i. q. i. i. j. vult q. ex quo facta est s. e. l. l. i. t. i. s. p. testatiō nō pōt ampli' p. scribere. q. p. s. u. m. i. t. in mala fide. ad idē glo. in reglā. sine possessiōe. de reg. in. in. vi. et seq. tur Anto. de bu. S. z. Ab. dubitat et adducit Gra. in. §. p. scrip. tionū. r. v. i. q. i. i. j. qui nō facit d. i. s. t. i. c. t. i. a. m. inter ius canonicū et ciuile. et q. nōz repit d. i. u. r. e. c. a. n. o. n. i. c. o. d. i. u. i. n. o. b. s. t. a. t. f. u. n. d. a. m. ē. tñ glose de mala fide. q. i. u. r. a. c. a. n. o. n. i. c. a. f. u. n. d. a. n. t. se sup vera mala fide nō p. s. u. m. p. r. a. q. illa ē p. s. u. m. p. r. a. vt notat in. l. nemo. C. de acq. pos. et quedā alia adducit Ab. S. z. tu tene glo. nec ē faciēdū fundamētū sup dicto Gra. i. §. p. scrip. tionū. q. recitat solū dispositiōes iur. ciuill'. q. etiā ille q. est male fidei p. scribat. licz forte pos. set distingui. put fuit dē i. s. de liti s. p. testatiō. nē facta corā iudice incōpetēti. ¶ Et q. liter iter. iūpat p. scrip. tio iurū incorpaliū. Bar. in. d. i. c. l. natural'. tāgit etiā. q. reguli accusatōes cri. miales tollunt spacio. r. x. annoz. l. q. r. e. l. a. C. d. fal. q. liter fiat interruptio. et d. q. p. solā libelli

Quia dicitur

oblatione. qd est notabile fm Ab. l. Et no. gl. in. c. l. xvi. q. ii. q. ita demū p lictis ptestationē sic interruptio qñ fit eo aio vt ducat cām vsqz ad finē. s. impedif postea per casus fortuitos als nō pdest. ¶ Tu hēs in hoc. i. multos locos q solū pscriptio. xl. annoz currit ptra eccliam. Dicas ampliādo q si procedit etiā si agat de modico pūdictio vt notabit pbat in. c. qz iudicāte. qz tractat ibi de finibz pcedioz. qd ē notabile fm Ab. l. Nota tu canōista qz glo. facit hic mentōez de agrimessore. de quo legisse habēt tū. ff. si messor fal. mo. zc. l. Nota q inter messorē z illū q eū adhibuit nō est ppta locatio. s. magis opa bñficij loco pbat. z id qd dat ad remūerandū honorariū appellat. Et notabit loqur Bar. i. l. j. z datur actio i factū ptra messorē ad interesse qñ actor nō hz aliud fme diū ptra pte. z tpe mēsuratōis pres dñe mone ri si volūt eē pñtes. De q p Bar. in. l. q bona. s. si. de dam. infec. als procell? eē null? Nec est necesse q iudex vadat. licz sit vtile. s. satis ē q mittat messorē pñbz citat. pro h ter. in dict. c. qz iudicāte. de quo etiā p glo. z doc. i. l. iij. C. finitū. regū. z ibi tñgū an in cā limitū ferat lūia diffinitua licenō ptestata. Et videt magis cōiter pcludi q nō fm Ab. s. Bar. ibi dē hoc vtrū qñ est qñtio de pñtate. sec? si de finibz tñ. l. Et scias q agrimessor tenetur de dolo z lata culpa. vt in dic. l. j. z p glo. hic. S. quid de alijs q adhibent inē pres ad sedādū aliquā dñ cordiā. vt sunt arbitratores z siles. isti etiā tenētur de dolo z lata culpa fm Bar. notabit in. l. si. ff. si mēf. fal. mo. dix. in. l. si. ff. de va. et extraor. cogni. l. Tu i hac materia limitū pzo chiaz vide bonā glo. in. c. quicūqz. xvi. q. ii. z qd habet in. c. si. de prochijs. z vide glo. hic i v. qdraginta. ¶ Nota tex. q sp allegat in. c. ex trāmissa. q tpe hostilitatis nō currit pscriptio dozmit aut tñc s. nō interrūpit. ita q si nita hostilitate tps sequēs pñuabit cū prece dēti z sic pñficiet pscriptio. xl. annoz. s. ducto tpe medio fm doc. Sūt z etiā alij casus i quibus nō currit pscriptio s. dozmit quos enūerat glo. in. c. cū nō liceat. s. eo. ti. z in. c. prima. xvi. q. ii. z p doc. in. hoc. c. ex trāmissa. l. Nota tñ fm Inno. q addit etiā casus qñ nō reddi tur ius in loco. vel ppter defectū iudicis vñ rei qd opret q actor istis casibz doceat se voluit se agere. s. nō potuit pter cās pñctas impedi

tus. z ido est vtile q proestetur sup hoc. z sic nō sufficit pbare impedimētū affuisse. nisi doceat q id impedimētū fuit cā nō agēdi. z id pbat pbat tñc tps sollicitudinē. z Ab. addu cit notata p Bar. in. l. j. s. qd dicitur. ff. si qd cau. S. tu adde Bar. in. l. comeat. ff. de rem. mili. in. l. quibz diebz. in prin. ff. de pñctis. z de mo. in. l. pñtes. C. de appel. in auctē. itē si appel latōe. C. de tem. appel. z idē dē Bar. tpe moztalitatē qñ ius nō reddit. in. l. naturalr. ff. de vñca. Dicit tñ Abb. q etiā si reddit ius tem pemortalitatis. tñ si actor erat absens ppter ri moztē qz pestis multū seuebat in loco. q licet tñc currat pscriptio. tñ est iusta cā cōcedēdi re/ stitutōez ex clausula gñali. allegat dicitur nota bile Bar. in. l. de etate. ff. ad trebel. vbi dicit q tñc citatus hz iustā cām nō cōparēdi. pzo q Ab. allegat glo. in. c. si vero. de iurciurā. in. c. cōis. xxij. dist. ¶ Et tu allega glo. in. c. qd in. in v. vel alias. d. appel. q notabit vñc q moztalitas nō excusat a cōparitōe iudiciali. l. Ad de etiā glo. in. c. ad supplicatōez. de re iur. ter. in. c. de pastoralis. de re iudi. Bar. in. l. sciendū. ff. delegatio. Adde etiā ea q dicta sunt in ti. de dolo. z pñ. l. Et Ab. hic qñt an indistincte nō valent agere nō currat pscriptio. Et dē q fm Inno. bñficiū iuris pcelluz vt in aliquibz ca/ libz nō currat pscriptio. de quibz s. non tollit mai? remediū. vt pscriptioez interrūpat vel p ptestatōez vel p lūis ptestatōem. qd est nota bile fm Ab. z adde Bar. in. l. senat. ff. de offi. pñ. an z qñ nō valēt agere currat pscriptio. ter. in. c. qz. de cōcessi. pñ. Bar. in. l. j. s. si qd ff. de iur. actu. pñia. ¶ Nota q si in pcurato rio accumulāt multa noia tñ ppter hoc nō viciat pcuratoriū de iure. ter. est in. c. accedē tes. qz satis est q pster de intēdē pñtuentis. l. Probat etiā ille tex. q clerici alicui? opidi cō stituit vñuēritatē. z pñt pñtuenēre iudicūm etiā sine epo. z pñt habere aliū pñdētē. nā pñt pñuēre simul cā religiois vt missas celebrent p viuis z defunctis z siles. vt p oneribz eis incūbentibz. l. Probat etiā ille tex. q p cleruz toti? ciuitatis debent pcuratōes legatis z mī cijs sedis aplice. Et intellige q tenet clerici rō ne eccliaz z etiā eps tenet pñbuere. c. ego. vi. de iurciur. z licz valeat pñlegiū eximes a p curatōe nō tñ pscriptio vt ibi. qd tñ singulr li mita fm Inno. de bu. z Ab. nisi pscriptio vel

Ardenhe

consuetudo inducatur ad p[re]sentia illius qui
p[ro]p[ri]et[ar]i[us] tribuere. q[uod] qui patit[ur] p[re]scrip[ti]o[n]e[m]
videt[ur] alienare. q[uod] est notabile. [Nota s[ecundu]m Alb.
q[uod] si canonic[us] sunt assignate p[re]bende p[er] sua su-
stentat[i]o[n]e[m]. reliquis bonis eccl[esi]e remanenti-
bus apud ep[iscopu]m. ip[s]e ep[iscopu]s tenet no[m]i[n]e eccl[esi]e s[er]uire
onus p[er]curat[i]o[n]is n[on] canonici. Et id[em] dicas in
eccl[esi]is p[re]bendis ad ius p[ro]p[ri]etate[m] m[od]o a bo[n]is
in quib[us] ponit[ur] rectores vel vicarios eis assi-
gnata modica port[i]o[n]e p[er] eor[um] sustentat[i]o[n]e[m]. q[uod] n[on]
tenent. q[uod] est notabile. et vide glo. nota. i. de.
j. d. censi. i. h. legitima. [Alb. hic format questi-
onem post q[uam] papa p[er] eximere a p[er]curat[i]o[n]e nun-
quid onus incumbens imineat reliq[ui]s in solidu[m].
Dicas v[er]o hic p[er] Alb. qui allegat Bart. in l. ab
omnib[us]. ff. de lega. j. Qui format q[uesti]onem q[uod] si
villeret[ur] solvere salariu[m] officiali et vna vil-
la eximat[ur] cetera tenentur ad integru[m] salariu[m]. Et
addit q[uod] notat Bart. in l. m[un]ic. s. si. ff. d. m[un]i-
c. i. bo. [Omnes clerici diocesis eti[am] si sint pla-
titenent[ur] ep[iscopu] ad obedientia[m] et reuerentia[m] v[er]o in
c[ausa] n[on] liceat. et eti[am] caplo. s. ep[iscopu] tanq[ua]m capiti
s[ecundu]m Alb. p[er] text. in c. cu[m] clerici. de xbo. sig. licet
Jo. an. velit p[er]trariu[m]. et q[uod] text. in c. cu[m] n[on] lice-
at. intelligat[ur] sede vacante. s. Alb. d[icit] q[uod] vacante
sede debet caplo p[ri]ncipali. s. sede repleta ac-
cessorie. tanq[ua]m membris ep[iscopu]m. et tu p[ro] Alb. al-
lega glo. in c. tibi d[omi]no. q[uod] est prima. l. iij. dist.
que allegat text. in dic. c. cu[m] clerici. [Nota glo.
i. quenuerit casus in quib[us] est licitu[m] recedere
ab obedientia p[re]lati an[te] s[an]cti[us]. cui adde glo. in c.
null[us]. c. xij. dist. et glo. sing. in c. sacerdotes. ij.
q. vij. q[uod] ponit casus q[ui] p[re]lat[us] n[on] servat cano-
nes. qua[m] glo. intelligit Alb. q[ui] n[on] servat p[re]m-
necdo q[uod] n[on] credit eccl[esi]a[m] tale h[ab]ere p[re]lat[us] d[omi]ni
canones. de q[uod] eti[am] p[er] Alb. in c. ego. ff. de iure iu-
ra. i. c. si citat[ur]. d. rescrip. [Et no[n] vnu[m] d[omi]ni sin.
hosti. et Jo. an. s. Alb. n[on] sequat[ur] q[uod] si p[re]latus
corriges subditu[m] est inuolutus notorie in p[ec]c[ato]
mortalit[er] et est incorrigibilis p[er] recedere ab eius
obediencia et appellare. S[ecundu]m ista glo. s[ecundu]m Alb. vi-
det[ur] tenere p[er]trariu[m] d[omi]ni d[icit] q[uod] regit[ur] eti[am] si crimina
sint notoria n[on] e[st] licitu[m] an[te] s[an]cti[us] recedere a p[re]la-
to. et p[ro]p[ri]o glo. v[er]o dicere q[uod] si in casib[us] sp[eci]ali-
b[us] e[st] p[er]missus. ergo regula est in p[er]trariu[m]. S[ecundu]m t[ame]n
nescio videre q[uod] repugnat q[uod] n[on] possit appel-
lare. s. forte possit dici q[uod] glo. procedit in p[re]lato
n[on] corrigente subditu[m]. secus si velit corrigere.
[Nota vltima glo. q[uod] ponit casus in quib[us] n[on]

currit p[re]scriptio. [Et nota q[uod] Alb. hic examinat
si lex phibet rem alienari an possit vsu capi v[er]o
p[re]scribi. Et p[er]cludit q[uod] n[on] q[ui] simpl[iter] est phibi-
ta alienari. de q[uod] in l. vbi lex. ff. de vsuca. Bar-
to. in l. si. C. in quib[us] cau. in integ. resti. n[on] est
necesse. S[ecundu]m si res n[on] phibet simpl[iter]. s. sine certa
solennitate. v[er]o in remioris et eccl[esi]e. tunc p[re]cedit
p[re]scriptio data bona fide. et exclusio iuris erro-
re. De quo fuit dictu[m] in c. de quarta. et id[em] in
reprohibita p[er] testatore[m] alienari cu[m] causa. text.
est notabilis iuncta glo. in l. ij. C. p[er] emp. Et
idem in p[er]actu q[ui] est talis phibitio que ha-
beat impediri dominij t[ra]nslationem. de quo p[er]
Bar. in l. ea lege. C. de condic. ob cau. S[ecundu]m in
hoc casu Alb. tenet co[n]tra Bart. quia et pacto
n[on] potest impediri p[re]scriptio. p[er] ea q[uod] vult Bar.
in l. i. ff. de vsuca. in l. nemo potest. ff. de lega.
j. n[on] obstat de defuncto. quia dispositio testa-
toris p[ro] lege seruari debet. [S[ecundu]m addit q[uod]
Bart. in dic. l. vbi lex. sequendo glo. ibi v[er]itur
hoc argum[en]to. si phibet alienatio ergo et vsu
capio. et id[em] in vltima voluntate et in contractu
q[ui] impedit dominij t[ra]nslatio. Et Alex. etia[m]
in p[ri]mo p[ar]t[is]io in. iij. lib. 2. v[er]o tali argum[en]to.
Et adde q[uod] notat Bar. in l. ij. s. si a pupil-
lo. ff. p[er] emp. [S[ecundu]m ego allego Bar. i. p[er]trariu[m].
in l. filiusfamili. s. diui. ad fin[em]. ff. de lega. j. q[uod]
loquit[ur] de re phibita alienari a testatore. et ta-
m[en] p[er] p[re]scribi. [Nota. t[ame]n glo. sing. et ibi Bar. i.
l. si filio. s. j. ff. solu. ma. q[uod] licet seru[us] fundi do-
talis n[on] possit alienari. p[er] t[ame]n p[re]scribi. Adde
eti[am] casus in quo fallit hoc in l. l[og]e. ff. de di-
uer. et temp. p[re]scrip. cu[m] ibi notatis. [Nota q[uod]
Alb. allegat glo. nota. in l. ij. C. d[omi]ni cura. furi. q[uod]
non currit p[re]scriptio contra prodigiu[m] et furio-
sum. et dato q[uod] currat debet dari in integru[m] re-
stitutio. adde tu q[uod] glo. illa allegat[ur] q[uod] habetes
curatores h[ab]et b[en]eficia p[re]cessa minorib[us]. qua[m] al-
legat Bal. in l. si curatore. C. de integ. resti.
in l. auriu[m]. ff. de mino. in l. q[uod] neq[ue]. ff. de re. co-
ru[m]. in l. i. iube[n]t[ur]. ij. C. de sacrosanct. eccl[esi]e. in c.
j. de benef. fratris. Jo. de imo. in l. i. imperato-
res. ff. de re iudi. et q[uod] p[ro]dig[us] et furiosus possint
petere resti. in integ. firmat Bart. in l. marcel-
lus. ff. de fideiuss. in l. j. ff. de bono. poss. infan.
dela. in l. si infanti. C. de iure deli. Jo. an. i. ad-
ditionibus in rubrica. de p[re]scrip. [Et an ille
qui em[en]da colono bona fide possit p[re]scribere
vide glo. in l. cu[m] nemo. C. de acq. poss. Bart.]

n. l. cū solus. ff. de vsuca. Et dicit Alb. ex intē
tōe Specu. q. si dñs ignorauit poterit petere
restitu. in integ. ¶ Nota p. intelligētia ei. qd ha/
bet in dic. c. cū nō liceat. q. subdit. nō p̄scribit
obediētia p̄ra p̄lati. q. subdit. nō p̄scribit
re. q. nō sit subdit. isti s. alteri. et sic q. nō pōt
simp̄l̄ p̄scribere ut nō sit suo sup̄iori subiect.
s. si alter in eo exercuit iurisdicōez tūc bñ pōt
p̄scribere illi p̄ra sup̄iorē istū fm glo. et doct.
Et iō dicit dñi de Nota. put refert Alb. q. si
subditus format articulos epō q. est exempt.
ab offi. sua iurisdicōe. et q. p̄scripsit oimodaz
libertatē. tales articuli nō sunt admittendi p.
istū tex. Sec. si dicit q. alter p̄scripsit in eo hāc
iurisdicōez. vel q. ip̄e p̄scripsit q. eēt alteri s.
iectus. nec in hoc casu hz locū reglā. sine pos/
sessiōe. q. hoc inducit ad extingūendū ius alte/
ri. vel ad defensionē p̄ra ius alteri cōpetēs.
tūc talis defensionē nō est necessaria vera posses/
sio vel q. si. ut in casu isto. ista habent hic gl.
et doc. Et nota q. Alb. hic reprobat Bar. i. l.
hostes. ff. de captiuis. et in alijs locis. dñi volu/
it q. cōtra Romanū imperiū possit p̄scribi
ut sit ab illa vniuersali iurisdicōe exempt. in
hoc Alb. fuit sibi p̄trari. iō tene dñm Bart. q.
p̄scribēs nō erit a cephal. q. sberit pape. et ad
ipm̄ recurrēt p. iusticia. De quo p. Cardia. in
cle. pastoralis. s. rursus. de re iudi. p. Alb. in. c.
j. de pba. et ibi allegat dñm singlāre Hosti. in
c. cū Jobēs here. de fide instru. q. a nō recog/
noscat sup̄iorē potest appellari ad papā. Et
nota q. Alb. in fine vult q. valet cōsuetudo q.
cura possit exerceri p. mōachos p̄ra. c. l. de ca/
pel. mōach. ¶ Nota tex. in. c. ad audiētiā. q. p.
sumit p. tabellione q. diligēter exercuerit offi/
ciū suū. nec p̄sumit aliter scripsisse de positiōez
testiū q. dixerint. et sic soli notario credit sine
testiū inscripōe nisi p̄trariū p̄bet. S. quid
si publicatōe facta dicit testis se nō ita dixisse
sicut notariū scripsit. in ciuilib. statut. notario
p. hūc tex. nisi sit notariū suspect. vel testis sit
multū notabilis p̄sona. s. si cōtra testē ageret
de falso et ip̄e negaret se sic dixisse. scripture no/
tarij nō crederet. q. in cā criminali debēt p̄bati/
ones et. l. sciāt. C. de pba. ita Specu. put re/
fert Alb. Et nota etiā ex tex. dic. c. ad audien/
tiā. q. credit libro censuali alicui. ecclesie antiq.
dūmodo repiat et p̄seruet in loco nō suspecto.
et camera epī nō est locus suspectus fm̄ doct.

Ad audiētiā

qd ē notabile. Et nota vñ mirabile qd col/
ligit ex illo tex. et seq. Jo. an. q. p̄uilegiū pa/
pe facit fidē de p̄tenti in eo etiā p̄ra laici ter/
ciū possessorē. licz narrata tendāt in fauorē et
cōmodū ecclesie romane. qd multū extēdit. de.
lris. de. pba. et p̄dict. q. sit sp̄cale in papa. vñ
dn̄b̄s credat plenissime assertōi sue. ¶ Nota
ex glo. in x. magis auctoritatē. q. facta antiq.
mell. p̄bant p. instrumēta q. p̄ testes. q. hōim
mēoria labilis est. vñ qd habet in. l. census.
ff. de pba. Et nota istā glo. q. ponit reglā q.
est in. l. in exercēdis. C. de fide instru. et cas. fal/
lentie. ¶ Nota glo. in x. principat. et qd ibi p.
doc. p. limitatōe eius qd dicim. q. soli cente/
naria p̄scriptio currit p̄ra ecclesiam romanā.
q. illud. p̄cedit respectu rex. et iurij principat.
et nō scōario spectantiū ad ecclesiam romanā.
Et iō p̄ra ecclesiam exemptā currit p̄scriptio
cōi tpe quaten. p̄iudicat illi ecclesie. s. nō qua/
ten. p̄iudicat pape. glo. nota. in. c. volum. rvi. q. iij. in. c. dilect. de capel. monach. in x.
gñet. Et istud. p̄cedit etiā respectu exemptio/
nis quaten. p̄scriptio p̄iudicat exempto. in.
c. cū dilecta. s. qui vero. de p̄fir. vñ. vel inuui.
S. dubitat an ecclesia inferior poterit se tue/
ri ex p̄sona pape. et tex. in dic. c. cū dilecta. vñ
tur. p̄bare q. nō. q. papa p̄stituit p̄curaticez
abbatissam ut possit allegare ius ecclesie roma/
ne cōpetēs. s. Alb. videt tenere p̄trariū. et ibi dē
fuisse factū ad cautelā. s. hōc mibi nō placet.
q. aut paz aut nihil illa p̄scriptio op̄et. p̄te/
rea hoc videt esse p̄ra doctrinā Bar. in. l. ij. ff.
de excep. rei iudi. in illa questione an et qñ pos/
sit opponi de iure terci. Et nō. incidēt vñā
glo. singu. in. l. is p̄sequēt. s. j. ff. fa. heret. q.
vbi agit actōe reali. ita demū p̄t excipi de iure
terci. qñ est exclusiū iuris agētis. Et sic colli/
ge ex p̄dictis q. ecclesia romana gaudet illa p̄scri/
ptōe quo ad singlāre patrimonij suū. Et q.
Alb. adducit rōnē p. opinioē sua q. exemptus
nō p̄t renūciare expresse. c. cū tpe. de arbi. S.
hoc nō p̄cludit q. prelatus nō p̄t alienare ex/
presse bona ecclesie. s. tñ p̄ra ecclesiam p̄t tene/
glicētiā p̄lati currit p̄scriptio. ¶ Nota etiā sin/
gult. glo. q. quis p̄p̄scribere feudum respectu
vñis domini. qd est penes vasallū. directo/
re manēte apō dñm. Hosti. tenet cōtrariū. ne
dñs habeat vasallū quē nōlet vel nō expedi/
ret habere. Et cū hoc dic. trāsēnt cōiter doct.

fm Ab. qm tñ distinguit cōcordādo inter dñm sciētē et ignorāntē. Et nota q dñs recuperat feudū de manib⁹ prescribētis. nō tenet amplius illud restituere pmo vasallo fm Jo. an. quē sequitur Ab. Et nota q vasall⁹ pōt p̄scribere libertatē et directū dñm feudū. xxx. an. dñm modo fuerit in bona fide. intelligēdo q in sua tale tēpus alijs cōtib⁹ ad seruitia dñi. iste nō iur. vt qz credebatur nō esse feudū. qz alteri successit. de q hic p Abb. Tu debes scire dist. positōem. l. p̄petit. C. de p̄scrip. xxx. an. q tributū qd p̄stāt p̄ncipi in signū v̄lis domini nū non p̄scribi. sicut nec ipsa subiectio. tñ si cōsus debet p̄ncipi alia de cā bñ potest p̄scribi. vt p̄batur in dic. c. ad audiētā. ¶ Nota q ip̄edimētū supueniēs etiā post inchoatā p̄scrip̄tōem facit illā dormire nō autē interrūpit. vt p̄bat in. c. cū nobis. Et d̄r Ab. q h̄ facit p̄tra Bar. in. l. senatus. ff. de offi. p̄sbi. Sz dicas q Bar. ibi hoc nō d̄r. Dicūt tñ cōterle giste q de iure canonico non currit p̄scrip̄tio impedito ip̄edimēto facti. de q in. c. qz. de cō. cel. p̄e. ¶ Nota glo. iij. q p̄tra eccliam romanā currit p̄scrip̄tio cētenaria respectu iuriz et bonoz. nō respectu platōis et sup̄e me pote stas. Et nota q Abb. hic vult q in p̄scribēdo iura p̄ncipi referuata requiratur et sciētia. tñ dicas q cōis opinio ē in p̄trariū. vt alibi dicitur. Et glo. in. c. j. de de. egro. in. vj. intelligit in minoz p̄scrip̄tōe centū annoz. c. sup̄ qbusdā. §. p̄eterea. de p̄bo. signi. ¶ Nota q in dic. c. p. glo. et doc. tāgitur quō poterit p̄bari p̄ testes p̄scrip̄tio centū annoz. qz hoc videt̄ impossibile. Et q h̄ possit p̄bari videt̄ tex. in. c. cū dilecta. de p̄fir. vii. et Abb. ponit multos modos p̄bādī p̄ instrumēta. Et nota casuz singularē in q minoz p̄scrip̄tio cētū annoz p̄tra eccliam romanā currit in. c. ij. de p̄scrip̄. in. vj. et sp̄ialis casus. Et adducit Ab. illū tex. p̄tra Bar. in. l. ij. C. de apost. sz saluat Bar. in fisco seculari. et allegat glo. nota. in. l. manicheos. C. de here. et tex. in. l. ij. C. de vectiga. et cōmis. Bart. in. l. cōmissa. ff. de publi. sed in fisco ecclie procedit tex. in. c. ij. Et nota vnā limitatōnē quā ponit Abb. p̄ tex. in dic. c. ij. q licet ignorāti detur restitutio cōtra p̄scrip̄tione. tñ fallit in illo casu p̄ illuz tex. Et si tu vis scire q̄liter p̄scribat contra impatorē seu fiscū. vide notata p̄ Bar. in. l. in

oib⁹. ff. de diuer. et tpa. p̄scrip̄. quē sequit̄ Ab. et allegat̄ tex. in dic. c. cū nobis. q de p̄scrip̄tione cētū annoz subducit tps scimari. ¶ Nota q cognitio causaz matrimonialū potest p̄scribi p̄ inferiorē. tex. ē nota. in. c. auditis. iuncta glo. in ver. ius episcopale. licet sit dignitas episcopalis. c. accedētib⁹. de excessi. p̄rela. et adde ibi glo. et glo. in. c. j. de cōsang. et affini. Et p̄ istū tex. tenet etiā Abb. q institutio autorizabilis possit p̄ inferiorē p̄relatū p̄scribi cū hec nō sit ordinis episcopalis. p̄ q etiā allegat̄ Inno. hic et in. c. cū olim. eo. ti. et glo. i. c. cū satis. de offi. archi. Jo. an. in. c. cū venerabilis. de censi. Sed in ti. de offi. archi. dicitur ē cōtrariū ex inuētiōe Anro. de bu. Colligit etiā Ab. aliud singulare ex tex. in dic. c. auditis. q inferior p̄relatus potest p̄scribere certā p̄em diocesis cū territorio excludēdo p̄or sus ep̄m in illo loco ab exercitio iuris ep̄alis. de q p̄ Archi. et Jo. an. in. c. cū ep̄s. d̄ offi. ordi. in. vj. et p̄ Ab. in. c. cū t̄ngat. d̄ fo. p̄e. Colligit etiā aliud singulare ex eo. tex. q exercēt iurisdic̄tōē in aliq loco v̄liter vel in certis articulis. videt̄ illā p̄scribere excludēdo illum ad quē p̄tinebat iurisdic̄tio. nō autē vt in exercitio cū illo p̄currat licet glo. teneat p̄trariū in c. pastoral. d̄ offi. ordi. Probat etiā ille tex. q interruptio post p̄pletū tēpus p̄scrip̄tōis nō h̄z ledere ius q̄ritū. ex q̄ infer̄ q p̄scrip̄tio seu p̄suetudo p̄pleta nō tollit. licet sel vel bis fiat in p̄trariū. ¶ 2o quo glo. notabilis i. l. nemo. §. tpales. ff. de regu. iur. requiritur ergo contraria p̄scrip̄tio vel cōsuetudo fm Ab. Sz adde qd Bar. in. l. ij. in fi. p̄nci. ff. solu. matri. videt̄ aliter loqui. dicit etiā q si in ciuitate conficiūtur instrumēta diuersimode. p̄pter tales diuersitates redim⁹ ad ius cōe. allegat̄ dictaz l. nemo. §. tpales. adde etiā Ab. ad hanc glo. in. c. p̄ illoz. de p̄eben. Et si tu vis scire quāliter fiat interruptio p̄scrip̄tōis in iurib⁹ incorpalibus. Dicas sic. q aut sol⁹ p̄scribētis fuit vsus illis iurib⁹. et videt̄ p̄scripsisse excludo ep̄scopo. aut etiā ep̄s fuit vsus. et tunc p̄scripsit accumulatīue ad ep̄m. et sic intelligitur glo. in dic. c. pastoralis. et ita p̄cedit fere totus titul⁹ de offi. archi. nā p̄ maiorē p̄re illa spectat ad archidiaconū. de p̄suetudine tamē ep̄s illa exercet. sed si ep̄scop⁹ p̄hibeat ne ille exerceat iura vel puniat p̄ochianos volētes

seruare sententias illius. istis modis interrumpi
tur pscriptio. de quo hic p. Alb. interrumpit etiam
am pscriptio alijs modis de quibus dictum fuit
supra. ¶ Nota dictum Inno. et Ab. in dic. c. au
ditis. q. in testib. indefinita non equo poller vni
uersali. et non est. q. testis debet de necessitate con
cludere. et ideo si testis dicat q. possedit terras.
non sequitur de tota terra. ¶ Nota glo. q. Abbas
potest pscriptere iura episcopalia et ecclesias.
ipso tamen remanente subiecto episcopo. in istis
tamen requiritur titulus saltem putatus. vel tunc tem
pus. de cuius initio etc. ¶ Et q. Abbas in h. text.
posuit exceptiones contrarias. ¶ Nota vni pul
crum dictum Inno. fin. Abb. q. pponens exceptio
nes contrarias intelligat pponere sub disiunctio
ne quasi si vnus non poterit pbare aliam pbet.
et de materia p. glo. in regu. nullus pluribus.
de regu. iur. in. vi. Bar. in. l. nemo. ff. de excep.
¶ Nota vni dictum Jo. an. in hoc. c. auditis.
qd est notabile in practica q. pbatio testium de
bet esse certa. et ideo si conductor equi pbauit
equum esse mortuum in itinere mortenatu
rali. et sic non teneri locatori non pdest. q. opret
q. pbet de equo locato. ita q. non intelligat de
alio. hoc refert Allet. in consilio. x. viij. lib. de
bet ergo formari articuli super inter signis equi.
et pbare illi equum mortuum. ¶ Item nota q. etiam
ista decretalis fin. docto. docet novos ad
uocatos in practica. vt non ardeat se ad pban
dum solum pscriptio. xl. anno. contra ecclesias.
q. si se sic ardeat ad illud tempus tunc. posset con
tingere q. aliquo tempore dormiuit. q. probato
inutilis esset hec pbatio. et ideo debet dicere q.
possedit realem. xl. l. lx. annis. et tunc tempore
cuius contrarij non est memoria. et sic testes depo
nant q. remoto tempore nonauerint. ¶ Et Abb. ad
ducit notata p. Bar. in. l. non solum. §. sed vt pro
bari. ff. de ope. no. num. et glo. notabi. in de. fi.
de rescrip. Et intellige ista quando actor clare
non probauit suam intentionem. c. in pntia. de
proba. Sed quandoq. contingit q. pbatio red
ditur dubia ppter exceptionem rei. et ipsa excep
tionis probatio est etiam dubia ppter pbatio nem
actoris. Expli gratia. accusat Titius q. vul
nerauit Sempronium de mense maij. Titius ve
ro probat ad sui defensionem q. ille potuit offen
di de iure municipali. q. erat banitus et pduxit
bannum factum in medio mense Maij. et sic ex
ceptionem aduersarij est dubium an talis pmissio

fuerit delictum vel non. hoc est an fuerit percus
sus ante bannum vel post. ¶ Bart. notabiliter
vult q. in delictis debemus presumere actum factum
tpe quo licet. vt sic delictum vitetur. Sed in alijs
non delictis si expiatis non probat clare suam ex
ceptionem debet succumbere. Et ille q. perit munus
tuum debet pbare mutuum factum ante libellum da
tum. alio succumbet. c. abbate. ad finem de re iur.
di. in. vi. ¶ Et notat in. l. et an eandem. §. actio
nes. ff. de excep. rei iudi. ¶ Sed Abb. omisit al
legare Bar. in. l. si rem. §. si. ff. de pigno. acti.
¶ Nam ibi habet q. si ago rei vendicatio. et supue
niat dominum pendente iudicio. Si ex causa noua
non debet sequi condemnatio. secus si ex causa de
preterito. vt puta si extiterit peditio legati cuius
occasione vendicabat. Intellige tamen singul
rim Bar. in. l. si mater. §. eandem. in. §. de excep.
rei iudi. quando illud ius de preterito supue
nit ante conclusionem in causa. ¶ Limita etiam sin
gulariter quando causa pedit coram ordinario.
secus si coram delegato. dictum est singulare Bal.
in. l. pscriptio. c. si contra ius. ix. q. Adde etiam
Bar. in. l. non potest. ff. de iudi. nec dabit no
uus libellus. dictum est singulare Bart. in. l. si
titius. ff. de uerbo. obli. ¶ Et nota q. Abb. alle
gat dictum Bar. in. l. laureli. §. idem quesit. ff.
de libe. lega. Et dicit q. ille confitens non debet con
denari saltem capitaliter postquam illa confessio non
est pura sed qualificata. Quia probantes de
bent esse luce meridiana clariores. de quo hic
p. Abb. Sed habde qd alibi videtur aliter loqui
in. c. bone. ij. de postu. prela. in. c. cum venisset.
de insti. De quo late in li. maleficioz Angeli
in glo. coparent inquisiti et ptem negant etc.
¶ Nota vna glo. singulare quam allegat hic Ab.
in. c. placuit. ij. xv. q. ij. q. tenet prelatum de
suo satisfaccere ecclesie in eo q. ecclesia lesit per
mittendo pscriptio nem contra eam currere. Et ad
de tu qd notat glo. i. c. quicunq. xij. q. iij. Et
nota glo. hic q. tenet q. contra pscriptio nem da
tur restitutio. et intellige ex clausula generali.
an autem ecclesia de iure speciali debeat restitui di
ctum est supra. ¶ Nota q. contra pcuratorem
que est debita ratio de visitatōis non currit pscriptio
etiam tanti tps. de cuius initio etc. vt in. c. cum
ex officio. vbi p. docto. ¶ Nota tamen q. etiam sub
dictus epi potest pscriptere ista iura ptra epi
scopum. vt pbat in dic. c. vbi p. docto. Et adde
qd notat glo. in. c. auditis. hoc co. tit. Et licet

episcopi habeat redditus episcopatus, tamen debent procurari in signum subiectionis, et ut facilius incurretur ad visitandum. Et quia cum visitat agit et procurat specialiter curam et bonum cuiusque ecclesie, igitur tunc debet viuere de bonis illarum ecclesiarum, et bona episcopatus reservare pro alijs cōtib⁹ necessitatib⁹. Nota quod est altercatio iter docto, quod licet procuratio in totum prescribi non possit, tamen quora sic, quod aliqui tenent quod quia possit prescribi aliqui non. Tu teneas opinionem quod nec in toto nec in parte valeat prescriptio per istum iter. Et quod visitatio ita facilliter negligere danda modici sicut dando nihil. In alio etiam est altercatio an platus possit expresse remittere procurationem. Et concludas sic quod prelatus dum visitat quolibet anno potest remittere hanc procurationem expresse et tacite non petendo. Non autem potest remittere obligando se per pactum ad non petendum in futurum, nec respectu sui nec respectu successorum, quod ea ratio quod militat vnde non possit prescribi, militat etiam ut non possit per futuro tempore remitti. Et vide glo. no. a. de. ij. i. v. cōpositiones. d. cēti. Potest tamen vnde illa glo. super modo procurandi, et super numero procurandorum interuenire cōpositio, quod tamen intelligit Abb. quod fiat ita et taliter quod indirecte procuratio non tollatur, nec visitatio debita negligatur. Nota etiam dispositio nec. c. exigit. de cens. in. vj. quod licet prelatus accipere pecuniam a volentibus, non autem potest ab iniuriis extorquere. De quo dicas ut ibi fin Abb. sed dicas quod non est ibi, sed in. c. felix. eo. titu. Et an archiepiscopus possit visitare et etiam censurante episcopi negligentia, dicas ut habet in. c. j. et fi. de cens. in. vj. ¶ Civitates et domini temporeales fundant intentionem suam de iure cōi quo ad res sitas infra limites terre sue, quod intelligit quod ad iurisdictionem non quo ad proprietatem rerum, ut notat doc. p. illi ter. i. c. si diligenti. et vnde quodam etiam sunt in Rubric. de offi. archidia. Quando ecclesia est collegiata cōfessio solius prelati non nocet ecclesie, ut notat in. c. ij. de testi. in. vj. h. non procedit quando presumptio seu ius cōe est contra ecclesiam. Ex. est notabi. in dic. c. si diligenti. Et nota quod docto. hic tractat qualiter probetur prescriptio centum annorum, de quo late per Abb. in. c. cū vobis. eo. titu. Nota glo. in ver. bona fides, et nota quod ille dicitur bone fidei qui possidet cogitatione domini, ita quod non erret in iure, quia error iuris non excusat in prescriptione. l. nunquā.

ff. de vsuca. glo. in. c. apostolice. de dona. Et quia glo. dicit quod bona fides presumitur, adde glo. in. c. sanctorum. eo. titu. de quo vide per Bart. in. l. celsus. ff. de vsuca. Et Bart. in. l. si. in. fi. C. vnde vi. qui limitat vnum dictum positum in dic. l. celsus. Dicit enim quod in possessore sine titulo presumitur mala fides, secus si eum titulo. Et nota quod possidens contra ius presumitur in mala fide nisi possederit longo tempore. Et quod dicitur longum tempus videtur committi iudicis arbitrio. Et nota quod Abb. allegat per multum singularem dictum Bart. in dic. l. finali in. fi. quod mala fides possit allegari per antiquiores possessores, scilicet infra. xxx. annos, sed postea non, quod presumptio male fidei contra ingredientem possessionem sine titulo tollit per cursum. xxx. annorum, et tunc presumitur retro illi fuisse bone fidei, quod est singulariter notandum, antiquiori tamen possessori est potius remedium contra secundum, etiam si presumatur bone fidei l. si coloni. C. de agri. et cens. lib. xi. vel officium iudicis fin. Inno. in. c. sepe. de restit. spolia. to. probata antiquiori possessione, licet non probetur spoliatio. Sed Abb. adducit Bart. in. l. re. q. ff. de acqui. posses. quod hoc procedit solum quando secundum erat male fidei, vel ab autore vicioso habuerat, secus si secundum sit bone fidei. Sed Abb. tenet contrarium et sequitur Inno. in dic. c. sepe. quod loquitur simpliciter, et glo. in. l. in. ciuile. C. de furtis. Et adde Bart. in. l. si. sed cum in secunda. C. de fur. Sed scias quod cum Bart. transeunt multi docto, quos refert Alex. in dicta. l. rem que nobis. ¶ Ista que dicta sunt habent locum in rebus corporalibus. Quid autem in incorporeis dicas quod si tractatur de prescribenda servitute non presumitur bona fides, quod quilibet res presumitur libera nisi probetur aliquid propter quod fuit mortuus ad credendum sibi servitute competere. Et vide Bart. in dic. l. celsus. et sufficiat fama vicinie. Hoc tamen limitat Abb. ut procedat quando possessio est recens, secus si possederet per longa tempora. Si ergo vius est servitute sciente domino et non contradicere decem annis inter presentes, viginti inter absentes presumitur bona fides. Et dicit Abb. vnum notabile per intellectum. c. j. de prescrip. in. vj. dum ibi dicitur quod requiritur titulus quando presumptio contra aliquem, illud procedit in presumptio de vigeni, secus in presumptio de modica, ut quod res presumitur libera, tunc enim tollitur facillius ex alijs coniecturis vel ex cursu longi temporis. Et ponit exemplum in presumptio

ne vigēti. vt qz episcop⁹ erigit grauamina. p⁹ sumitur qz subditi timore presterunt. r. q. iij. c. cognouim⁹. j. q. j. c. nullus. Sz si tractat de prescribēda libertate presumit bona fides. potest tamē ex aduerso probari mala fides ex fama vel aliter. vt p⁹ Bart. in dic. l. celsus. Et nota glo. qz excipit quosdā casus. et nota qz licet error iuris noceat in vsucapione vt dictū est. secus in acq̄sitione fructuū. r. ē notabilis in l. sed et si. §. scire. ff. de pe. heredi. et ibi notat per Barto. Et tu allega singulare glo. in l. ij. C. si quis igno. rē mi. Et dū glo. excipit casum de illo qui emit a prodigo. vide Bar. in l. si quis cū sciret. ff. pro emp. Et adde qz ibi sit dūm/crio an emit ab illo quē sciebat cōsumpturū. sed nō sciebat in quē malū vsu. Aut emit ab illo quē sciebat in certū malū vsu cōsumpturū. In primo casu ē bone fidei. In scō male fidei. qd tñ intelligit sibi esse interdictū bonis. Vel si nō erat interdictū erat minor. L. Tāgit etiā Bart. de emere ab exstēte in ludo. Et de qz valz tractat si vēdidit alteri qz collusori. Et adde Bar. in l. si. §. si rē. ff. q. re. ac. nō de. Et qz glo. tangit an mala fides tradētis noceat accipiēti cū bona fide. dic vt in glo. Et ad qd notat glo. in l. vicia. C. de acqui. posses. Et quē dicit Abb. in c. de quarta. hoc eo. tit. Et cōcludit Ab. vñ qd ē notabile qz sicut defunctus nō poterat prescribere ppter malaz fidē ita nec etiā heres. dato qz sit in bona fide. qz officius suū causat a defuncto. Et adde tu Bar. in l. cū heres. ff. de diuer. et tēpo. p̄scrip. in l. seqtur. §. fructus. et §. heres. ff. de vsuca. Et nota qz Abb. nō tenet glo. in c. j. de p̄scrip. an. vj. dū vult limitare illū rē. vt proce dat qñ ius cōe est cōtra p̄scribentē. et cū hoc fundat intentiōem agētis. vt tūc requiratur titulus. et de qz Jo. an. in addi. Specu. in ti. de resti. spol. videt illā glo. reuocasse. de quo hic p⁹ Abb. ¶ Nota qz episcopus dicitur diocesan⁹ in tota diocesi. nō aliis. vt in c. cū olim. Et adde glo. in cle. j. de vi. et honest. cleri. in cle. j. de iurepa. licet alius habeat ordinariā in loco. tñ nō dicitur diocesan⁹. Sz appellatiōe ordinarij venit nedū episcop⁹ sz etiā qlibet alius habēs ordinariā iurisdictionē. r. est iuncta glo. in c. ordinarij. de offi. ordi. an. vj. Limita tñ nisi materia ē apta p̄prehendere ep̄m vel aliū ordinarium. qz tūc ali⁹ ordinari⁹ cōprehēderetur appel

Cū olim

latione diocesani sūm Abb. Et nota etiā rē rē. in dic. c. cū olim. qz in psonā clerici potest fieri cōpromissum de iurib⁹ ecclesie sue. Et sic habes limitatiōem ad l. penul. ff. de arbi. quila intelligit in sacro p̄prio. Et nota ex rē. in dic. c. cū olim. nouē iura qz sunt p̄scrip̄tibilia p̄ inferiores ep̄os. adde hūc rē. ad notata p⁹ Bar. in l. j. §. si quis. ff. de tri. actuz p̄prio. qd alio exercere vltē iurisdictionē in loco exercēdo quis iurisdictionē in certis articulis. nō p⁹ hoc acquirat vniuersū iurisdictionē. sz tantū possidet et p̄scribit qñtū exercuit. Et nota sūm Abb. qz p̄scribens potestare exercicadi. nō videtur p̄scribere potestare suspēdendi interdicendi et absolūdi. et in hoc ille rē. in c. cū olim. est notabi. sūm Abb. Et nota glo. si ibi dū al legat. c. ex multiplici. d. dea. ¶ Tu itā habuisti qz inferior ep̄o nō pōt ex p̄scrip̄tōe seu p̄iue tudine acq̄rere qd ad exercendū ea qz sunt ordinis episcopali. vt in c. quāto. de p̄iue. Scias tñ qz potest in illis libertate p̄scribere vt ea faciat a qz elegerat ep̄o subditis suis conferri. Rē. do ab inota. in c. veniēs. Et si tu cupis scire qz sunt ordinis episcopali vide illū rē. Et cauē rē. ille te decipiat. qz dē solū de sacris ordinib⁹. qz dātur multe solutiōes p⁹ doc. quare dicit sic. Et vide rē. ap̄tū in c. si tēpo. or di. an. vj. Et nota etiā in dic. c. veniēs. tria. ppter qz subdit⁹ debet cauere ne suscipiat ordines a p̄prio episcopo. Et scias qz in h. c. veniēns. tractatur p⁹ glo. de vna pulcra questio an p̄uilegiū debet facere mētiōē de aliis p̄uilegiis ipsius p̄uilegiato cōcesso prius. Et cōcludē quēdā breuiter ex intētiōe doc. et ex cōlectis p⁹ Abb. qz si p̄ceditur aliud p̄uilegiū sup separatū vel sup exercitū ep̄m gratiō nō est necesse qz de primo fiat mētiō. Et nō dicit notabiliter Jo. an. in c. ij. de filiis p̄f. in. vj. qz legitimar⁹ et dispensatus sup defectu nataliū si impetrat postea bñficiū nō tenetur de p̄iori defectu vel dispensatiōe prius facta facere mētiōem. qd ē memoriē p̄mēdandū sūm Abb. Sz si alius habz p̄uilegiū cū certa moderatiōe iuris alterius impetrat secūdū p̄uilegiū simplr p̄iudicādo iuri alterius p̄ priuū p̄uilegiū re seruato nō valet nō facta mētiōe de p̄iori. vt est casus in dic. c. veniēs. et addit Abb. rē. notabile in c. ij. de filiis p̄f. in. vj. p⁹ quē rē. dē ipse āpliat iuste et theozica Innocēti. qz licet

[E]t scias qd per. in dic. c. inter cetera. est mira-
bilis in vno fin. Ab. qd pferes scider bñficiu
alteri debitu tenet illo cuius illi providere de
equaliter bñficio. Et sic est casus in quo dona-
tor tenet de emicte. et in alijs rebus dic. vi. l. l.
Aristo. §. j. ff. de dona. in. l. j. C. de emicte. In
telligenti qñ ille cui fuit collatu ignorabat h.
als secus. Adde qd in donatone fit distinctio
an donatio incipiat a pmissioe vt tñ habeat
locu emicte. secus si incipit a traditoe. nisi fu-
erit pmissa. Doctrina limita nō pcedere dona-
tione mīcratoria. Bar. notabilis in. l. iulian.
ff. de vbo. obli. et vide ibi p. eñ qd elegat loq.
tur. Adde etiā qd notat Bar. in. l. qui cōcubi-
nā. §. si heres. ff. de lega. iij. et in qñtōe forma-
ta p. glo. fi. in. l. i. dicat qd glo. poterat allegare
meliorē tex. in. l. si fundu. C. de emicte. ¶ Si tu
vis scire vitia seu defectū que opponi pnt ptra
electū ad dignitatē ecclīasticā. vide tex. in. c.
cū iā dudū. Et nota etiā ex eodē tex. qd intru-
sus dñ qñtulo nō legitimo procedēte ingerit se
admiratōi et si pcesserit electio. qd ē notabi-
le. Et qd in. l. c. cū iam dudū. tractat p. doct.
An sit licitū de iure habere plura bñficia sim-
plicia. Et pcedat p. conclusioes breues quaruz.
¶ Prima sicista. si bñficia requirunt residētiā
siue diuine cōi. siue ex spēali statuto. nō ē licitū
qñ ista sunt incōpassibilia ppter on. residentie.
¶ Secūda est p. clio. si bñficia nō requirunt residē-
tiā de p. sūetudine q. valet. vt habet. l. c. cū oēs.
de p. sū. Et tñc si vnū p. grue sufficit ad sustēti-
tōē nō ē licitū tenere plura ppter vtilitatē p. p-
am. imo est p. cū mortale cū ibi sit vitii ambi-
tōis et auaricie. et occupat stipēdia aliorū cleri-
corū pauperū. glo. in. c. dudū. d. elec. ¶ Tercia
est conclusio. si vnū p. se nō sufficit tñc p. tenere
plura vsq. ad p. grua sustētiatōem. c. grā. de re-
scrip. in. vi. de. q. re. co. ti. c. cū teneamur. §. co-
ti. a p. trario. ¶ Quarta est conclusio. in casibus
prohibitis p. eps dispēlare i diuersis ecclījs.
in eadē vero p. circa diffōrmita bñficia. nō cir-
ca p. formia. vñ nō posset dispēlare q. quis pos-
set habere duos canonicat. in vna ecclīa. de
quo p. Jo. an. in. c. i. ff. de p. c. p. bē. et p. Ab.
bic. q. limitat d. cū Jo. an. in. duab. p. bendis.
q. ita demū possit eps qñ alia p. se nō sufficiat.
Et adde etiā notata plenē p. Ab. in. c. extirpā-
de. §. q. vero. co. ti. ¶ Et nota etiā tex. in. dic. c.
cū iā dudū. q. sp. allegat qd p. tolleratiā supio-

ris nō videt dispēlatio inducā in his q. sunt
p. trā ius. Sz dicat sic qd vbi lex supior. sz cō-
suetudinē p. trā a principio vel ex postfeto.
tollit lex supior. maxime supiore facere nō cō-
tradictōe. qd intelligit si p. sūetudo ē als rōna-
bilis. c. fi. de p. sūe. sz vbi nō ē cōsuetudo cōis.
qd aliqui seruāt aliqui nō. et plures sunt seruā-
tes q. nō seruātes. tñc p. p. c. ē paciētia supior.
sz in nō puniēdo trāsgredietes. nō autē cōfēt
dispēlatio vel pmissio vt in. l. i. ter. ¶ Nota vnā
pulcrā cautelā fm. Inno. et Ab. qñ tu vis or-
dinari ab alieno episcopo sine licētia p. p. episcopi
copi. videas obtinere ab eo vnū beneficiū et
tñc es subditus ratōe bñficii. et ideo poteris
ordinari ab eo. ¶ Nota ter. in. c. dilectus fili. ¶ Dilectus fili
us. q. receptus in canonicū absq. p. benda de-
bet habere distributōes quotidianas. de quo
in. c. cū. d. de consi. ¶ Et nota qd si recipit ali-
quis in canonicū cū pmissioe vacature p. bē-
dē. licet nō teneat illa pmissio. tamē nō in-
ficatur receptio in canonicū. quia ius canonicū
qd creatur ex receptioe in canonicū est separa-
bile a p. missione vacature p. bēdē. et ideo vti-
le nō viciatur per inutile. consequēt tamē p. bē-
dendā non ex vi p. missionis sz quia est cano-
nicus. ¶ Nota glo. in. §. approbantes. ibi. Sz
nūquid plures. nūquid possint recipi plures
in canonicos sine p. benda. Et p. cludit hoc esse
arbitrariū. Sz qd si recipiat multitudo vltra
arbitriū boni viri nūquid viciabitur receptio
omniū. Et cōclūde fm. Jo. an. et Ab. qd si fue-
rit recepti successine. cassabit solū electio illo-
rū qui fuerint recepti vltra arbitriū boni viri.
Si autē omēs essent simul recepti cassabitur
electio omniū. qd est notabile fm. Ab. ¶ Mo-
ta glo. penulti. qd nullus citra papā dispensat
cōtra conciliū. et adde glo. in. c. cum dilecti. de
elect. ¶ Tu habes tex. in. c. i. q. duo non de-
bent eligi ad eandē p. bendā. ¶ Hoc notabiliter
intelligit Ab. post glo. qñ p. benda p. sūstet non
solū in temporalitate. sz etiam in iure spūali. vt
qd p. benda et canonicatus sunt cōnexi. tunc
em. p. p. c. appellat hoc ius p. bēdale vnicū
et indiuisibile. Sz vbi p. bēda cōsistit i mēra
tpalitate. qd nō ē ānēra iuri canōie. vt declara-
tū ē s. Si ē sufficiēs p. dari duob. vbi nō illā
cōēz. tñ p. cludit qd si nō d. fieri nisi cū magna
cā. ne sint peioris p. ditiōis quā p. cessor. et pon-
derat glo. dñ dicit quasi dimidius canonicus.

Hic essent

qz in casu isto nō esset dimidius si quisqz habz
ius canonicū distinctū. Et solus papa pōt dis
pēlare in hoc. qz est ptra pēlū. de quo in. c. di
lecto. hoc eo. ti. ¶ Nota qz si cōpromittit in iu
dice etiā tanqz in amicabile cōposito rē pōt in
dex in eodē facto pcedere tanqz iudex tan
qz arbitrator. tē. c. mēorie cōmendādus in. c.
nisi essent. ex quo sequitur qz si iste iudex compro
missarius excedit simplr mēā iuris in pcedē
do. qntus sit excessus. debemus hoc attribue
re pātī arbitrarie. qntus at iudice pcedit
attribuēdū est pātī iudiciarie. ¶ Tu scis dis
pūstōes. l. si de mēis. s. recepisse. ff. de arbi. qz
arbitrator in dubio pōt de iure vni⁹ auferre z
dare alteri. Sz quid i casu certo. dicas qd idē
p bono pacis. rē. c. multū notabilis in dic. c.
nisi. l. Probat etiā ille rē. qz nō licz litiganti
bus recedere a lite in causis bñficialib⁹ z pacis
ci vt aliqd def. p expēsis vel bono pacis. nam
cauendū est ne pāle rē p iure spūali. Sz si cō
positio hz oritū a iudice z iudex est honestus z
circūspectus. tūc tollat talis cōpositio fm
doc. nec requiritur auctoritas pape. z adde gl.
notabile in. cea que. j. q. iij. ¶ Et nota qz si nō
est cōpromissus in iudice vel alt ptes p sentiat
ordinatō iudicis. iudex nō posset in iuris pri
bus facere aliquā cōpositiōez. ¶ Dicit Abb. qz
hic est vna glo. quā multi nō habēt. p quā gl.
tractat an mors ciuilis z naturalis equipen
tar. Et dicit ipse qz videt pcludendū qz vbi cū
qz mors ciuilis opat eundē effectū quē mors
naturalis. Mors ciuilis equipatur naturali.
z in hac materia allegat glo. in de. ne i Roma
ni. de elec. in. c. placuit. xvi. q. j. Doct. in. l. deo
nobis. C. de epif. z cleri. Bar. in. l. ea pte. s. in
sulā. ff. de pbo. obli. l. Adde m vltra Abb. glo.
in. c. suscepit. de rescrip. in. vi. in p. nō morte.
Et Bar. in. l. statuis. s. cornelio. ff. de iure fis.
in. l. cū pater. s. hereditatē. ff. de lega. ij. in. l. in
tercidit. ff. de pdi. z demō. in. l. gallus. s. z qd
fieri. ff. de lib. z postu. Et potes pcludere qz
mors ciuilis nunqz equipat naturali nisi qn
hoc iure caueat. vt sunt gl. in dic. c. placuit. z
in dic. c. suscepit. z glo. in auctē. idē est. C. de
bo. que libe. qz mōachus nō habet p mortuo
quo ad cōmedendū. ¶ Nota quedā notabilia
dic. Inno. in dic. c. nisi. Et pmo qz religioso
licite pstituit aliqua pensio seu pūcio nō vt
faciat eā suā. s. vt habeat dispētatōez. z intel

Nota

lige pmittere suo abbate. vel sciēte z nō ptra
dicēte. Et pōt abbas ad libitū sibi auferre. Et
ideo dē Inno. in. c. insinuāte. qz clerci vel vo
uētes. qz religioso pcedi vt habeat vsum
fructū p suis necessitatib⁹. Et Jo. an. in regu
la. nō est obligatorū. pcludit qz valet statuti
pdictū in mōasterio vt quisqz habeat. x. in an
no p indumentis. Adde etiā qd notat Bar. in
aucten. ingressi. C. de sacrosan. ec. Scdo nō.
fm Inno. qz religiosus habēs certā dispēta
tōez z pfirmatōez pape. nō p priuari p abba
tē suā. qd dictū est notabile fm Abb. qz tūc in
illa est obediētiarius soli pape. ¶ Tu iā habu
isti dē mō notabile Inno. in. c. ij. de dila. vbi di
cit qz si citatio prima frōre habeat iniusticiā
in se. licet posset iustificari aliquo casu. tū pro
pter primā psumptōem iniusticie est nullius
momenti. Abb. hic tradit vñā singlarē limitati
ōez qz illud nō pcedit si iudex sit vir valde cir
cūspectus z honestus. ita qz nō fecisset illā ci
tatōez in casu a iure improbatō pter. i. hoc. c.
¶ Sz potest instari contra Abb. quia sic posset
mus dicere qz dicit Inno. non pcederet. cū
iura dicat qz p iudice est presumendū. c. in pū
tia. de renūcia. z hoc qz non sit presumendū
qz iudex citauerit in casu a iure reprobatō nec
iura illa distinguūt inter iudicē circūspectus.
z nō. Sz potest dici saluādo Abb. qz iura que
dicunt psumi pro iudice loquūt in dubio.
sz in casu Inno. non sum⁹ in casu dubio. imo
certo. tū etiā in casu certo procedat ista limita
tio per istum text. Et adducit Abb. dictū no
tabile Inno. in. c. j. de cleri. pere. qz si quis p
bat se fuisse ordinatū ad certū ordinem a viro
multū puido z honesto. psumendū est qz ha
beat alios ordines pcedētes. qnta non est ve
rile qz vir circūspectus ordinasset eū ad ma
iorem ordinem nisi fuisset informatus de mō
rib⁹. Et facit hoc qz solēntas pcedēs extrinse
ca aliquā psumēda sit rōne probitatis persone
actū exercētis. ¶ Nota qz licet ista pnoia mēū p
tū suū proprie denotent dominū. tū verifi
cantur etiam largo modo in materia in qua
quis hz iurisdicōem seu administratōem seu
aliqd ius in re. vt pbat in. c. pro illorum. Et
ideo nō viciat ref libellus fm Abb. qz verba li
belli improprianē vt saluet. Allegat tex. cum
glo. in. c. cōstitutus. de religiosis domib⁹. Et
tu addetext. z Abb. in. c. series. de testi. Abb.

in. c. ex lris. de pigno. in. c. olim inter. in. c. pisa
 nis. de resti. spoli. in. c. bone. ij. de postu. pla.
 Bar. in. l. si possessor. §. ite si iurauero. ff. de
 iur. iur. l. i. si olei. C. locati. Et dicitur pnoi/
 bus tu hēs bonā glo. in. c. i. in v. terrā. de po/
 stu. pla. in. c. quo iure. viij. dist. fm Alb. Et tu
 adde Bar. in. l. quine. §. argēto. ff. de au. r. ar
 gē. lega. r. q. ipe notat in rubri. ff. de ope. noui
 nūcl. Et nota ex eodē tex. vñ ad qd alibi nō
 fuit allegat. q. appel. atōe districtōis ecclesiasti/
 ce venit ex cōcatō. [Ab. hic format vñ qñti/
 onē nūquid canōic. p. mortus an etate legiaz
 ad sacros ordines habeat vocē in caplo. Cō/
 cludit q. sic. q. p. n. p. a. l. ista p. r. s. descendit
 ex canonica. vt in dic. c. licz accidentaliter ca/
 nonic. repellat si nō est in sacri. vt in de. vt hij
 qui. de era. r. qñ. licz glo. teneat p. r. r. i. in de.
 gñalē. de era. r. qñ. Sec. c. d. d. d. vbi act.
 p. ceterer ex ordine. q. tñc paria sunt vt q. s. nō
 sit ordinat. ad ordinē reqñitū. aut q. sit p. mor.
 an tps. glo. notabilis i. c. ei cui. eo. ti. in. vi. r.
 sic intelligit glo. in hoc casu in dic. de gñalez.
 Sz aduerte q. glo. in dic. c. ei cui. de illo vide
 tur loq. qui fuit p. mor. absq. aliq. dispētatōe.
 et quo inferē fm Alb. q. bñficiū curatū nō pōt
 p. ferri ex tñc in sacri. si est an tps. p. mor. r. mul
 to fort. ex hoc vicaret impetratio. Quero
 mādāt puidet alicui cōpetēti bñficiū an pē
 puidet de cōdicatū ecclesie cathedralis. etiaz
 si p. bēda nō vacet. tex. do tibi notabilē dic. c.
 p. illoz. r. sic illud d. cōpetēs bñficiū habito
 respectu ad qd p. sequit. de pñti. r. qd p. secutu.
 mus est in p. c. s. i. tps. Quero p. uilegiū ē cō/
 cessūz p. sone seu collegio an vnica cōtrauctōe
 p. dat. Et rñdeo q. sic. tex. hēs no. i. dic. c. p. il/
 loz. etia si fuisset p. cessūz loco pio seu ecclesie. q. tñc
 reqñitur spaciū. xl. annoz. dcm est singu. In/
 no. in. c. accedētib. de pñti. tibi Inno. no/
 tabilit loq. tur de statuto r. p. uetudie q. sunt fa/
 uorabilia ecclesie. Sz qñtur de statuto vel cō/
 suetudine q. sunt fauorabilia p. sonis. Et p. clu/
 de q. si collegiat. illi qui fecerūt statutu cōtra/
 uenitē dicit. e. immediate tollit p. stitutio salte/
 vt illa allegare nō possint in p. iudiciū alteri.
 Jo. an. in. c. ad audiētiā. de cleri. nō resi. Sec/
 cus si aliquis de vniuersitate fecisset cōtra sta/
 tutū alijs sciētib. r. nō p. r. adicētib. fm Alb.
 Sz quid in p. uetudine. Ab. hic dat vñ in

tellectum ad glo. singularē in. l. nemo. §. tem/
 porales. ff. de regu. iur. vult em q. illa p. cedat
 qñ aliquis de p. plo facit aliquid p. tra cōsuetu/
 dinē alijs sciētib. r. nō p. r. adicētib. Sz reqñi/
 tur tñc tēpus quantū fuit reqñitū ad introdu/
 cendū p. uetudine. sz vbi p. l. s. collegialiter de
 directo r. scienter fecisset actum contra p. uetu/
 dinē. tollit cōsuetudo sicut constitutio. ne
 sit maioris roboris cōsuetudo q. constitu/
 tio. Quero an appellatiōe ecclesiariū p. uin/
 cie veniat ecclesie exempte que sunt in p. uincia
 Et rñdeo q. sic. glo. habes notabilē q. est p. ma
 in dic. c. p. illoz. qd limita vt non procedat
 qñ diceret in aliq. ecclesiaz tua. q. ecclesia exem/
 pra nō potest dici sua. adde glo. in de. freqñs.
 de excc. pla. ter. in. c. graue. de offi. or. Tu
 scis dispōem. c. qñuis. de p. ben. in. vi. vbi in be/
 neficijs sit stricta interpretatio tñ habes casum
 mirabilē in dic. c. p. illoz. in quo fit larga in/
 terpretatio. Nam si mandāt p. uideri in ali/
 qua ecclesiaz sua. uenit ecclesie alteri. dioce/
 sis que tñ sunt in p. uincia fm Inno. mari/
 mesi est illa clausula p. r. adicētib. cōpescen/
 do. Sz Ab. intelligit tex. qñ est illa clausula.
 sec. si nō est. q. solū intelligit de ecclesijs imedi/
 ate subiectis p. ter. in dic. c. qñuis. Quero de
 virtute ist. clausule p. r. adicētib. cōpescēdo.
 rñdeo q. datur iurisdicō nō solū inter par/
 tes. sz etiam p. tra extraneos p. r. adicētib. de fa/
 cto. Secus si contradicerent de iure. glo. ha/
 bes in dic. c. in ver. contradicētib. quā mul/
 ti libri nō habēt. r. sic ista clausula cōp. bēdit
 etiā extraneos. Sz quero quanto tpe durat
 potestas data p. ista clausula. Et rñdeo q. si est
 facta executio r. aliq. diu ille pacifice possedit.
 nō potest se vlt. introuire fm Alb. qui
 allegat Jo. an. in. c. querenti. de p. bo. signifi.
 secus si in cōtinenti missus molestaret. Et no/
 ta singulr q. si aliq. est depuratus ad nuduz
 ministeriū apposita illa clausula. potest in ere/
 cutiōis actu exercere iurisdicōne quam nō
 posset exercere sine illa clausula fm Johā. an.
 r. Alb. Sz quero quid de virib. illi. clau/
 sula. ponas i possessionē r. inducēti defendas.
 qñto tpe durer. Dicas vñ. q. si aliq. diu paci/
 fice possedit expirat p. r. s. ne p. iudicet potesta/
 ti ordinariē fm Jo. an. r. Alb. Nota q. hic
 tractat p. glo. r. doc. de exccutore dato ad faciē/
 dū p. uideri an ipe possit p. uideri. Et glo.

concludit qd nō. qd tñ nō pcedit qñ mandatū
diceret qd faceret assignari fm Inno. Itā pzo
casu illa verba sonāt in ius. ideo ius est pferē/
dū p aliu. Sz in scdo casu sonāt in factū. 7 idō
videt sibi data pās puidēdi. 7 postea cōpel/
lere assignari bñficiū de facto. put declaratur
hic p Ab. ¶ Quero an legatus d latere possit
venire ptra pñlegia pcella alicui ecclie. Et rñ
deo q nō. glo. do tibi notabile in dic. c. p illo
rñ. in x. recepisse. ¶ Volo tibi dare pulcrā li/
mitatōez. cu hēs dispositōez. c. ex pte. j. de ver/
bo. signi. q si aliq̄s est excoīcatus p māifesta
offensa dz pmo satisfacere añq̄ absoluat. Et
istud nō pcedit in spñalibus qñ quis fuit ex/
coīcat⁹. qz fuit pñmax in exercēdo actū spñā
lē. dñi est notabile Inno. in dic. c. p illozum.
¶ Querit an nō bñficiat⁹ hñs sufficiens patri/
moniu possit ordinari ad sacros ordines. Et
rñdet q sic. tex. ē in. c. tuis. etiā si nō exp̄sse as/
signet sibi pñmoniu in titulū. suffiat eū habe
re pñmoniu ex quo pgrue sustētari p̄t. 7 i ma/
teria vide glo. nota. i. c. si eps. co. ti. in. vi. l. Et
nota fm doc. q etiā ille q fuit ordinat⁹ ad ti/
tulū pñmonij pōt petere bñficiū 7 ex eo viue/
re. Itō pōt tñ petere faciedō cōpelli supioze.
sz poterit petere grole. Nec obstat q pñmōiū
sit loco tituli. qz cū feruiat ecclie nō tenet vi/
uere de pñmonio. c. cū scdm. s. co. l. Alduertāt
dñi epi qz peccāt non puidēdo clericis indi/
gētib⁹ de bñficijs dñi pñt. nā eps dz ē bonus
paterfamilias. 7 dispesare bñficia ecclīastica
cuicūqz put opus est. ¶ Quero an cleric⁹ tene
atur soluere decias pñmonij sui qñ fuit ordia
tus ad titulū pñmonij sui. Et rñdeo q sic. gl.
est. h. in dic. c. tuis. qz nō dz ordinari cū puidi/
cio ecclie prochialis. l. Sz querit vtrū in aliā
cōehuius pñmonij debeat interuenire solem
nitas que obseruāda est in alieatōe rez ecclie.
7 glo. hic tenet q sic. Sz pclude ex intentōne
Hosti. quē vident alij seq. q simp̄tr ordinat⁹
pōt disponere de pñmonio put vult. sec⁹ si sit
exp̄sse ordinat⁹ ad titulū pñmonij. Et ista q/
stio est quotidiana. qz clerici hodie pro maiori
pte ordinant⁹ ad titulū pñmonij. Abb. limitat
pñmo hñsi psequetur bñficiū ex q pōset vi/
uere. qz tñc pōt disponere de pñmonio put
veller. Sz si nō hñz nisi pñmoniu assignatū in
titulū. tenet Abb. de iuris rigore q pōt aliena
re sine pñsensu epi. qz satis est q qñ fuit pmo

tus habebat vñ se sustētare pōt. nā paupras
volūtaria nō repobaf in cleric⁹ sz necessaria
fm Abb. ¶ Sz aduerte qz fateor qñ velly dispe/
sare pñmoniu suū inter paupes amore dei. q
hec est paupras volūtaria 7 laudabilis. Sz
quid si aliearet in malos vsus. 7 postea coga/
tur medicare in opprobriū cleri. nō puto pce/
dere qd dicit Abb. q allegat exm de aplis qñ
paupras erat volūtaria 7 laudabilis 7 centu
plū erāt recepturi. ¶ Aduerte etiā qz glo. in fi.
videt tenere q pōset alieare suū pñmoniu. si
cur pōt renūciare bñficio. Sz forte argumē
tū glo. nō pcludit. qz est in p̄ate supioris non
admittere renūciatōez. ¶ Quero de practica
pferēdi bñficiū absenti. Et rñdeo q ē duplex
practica que colligit ex. c. accedēs. ¶ Prima est
ista vt dicat supior sic inuestim⁹ talē absentes
de tali bñficio pte. Scda practica est vt inue
stiat ali⁹ p absente. hoc mō inuestim⁹ tēte tali
bñficio noie talis absenti. Et hec scda practi/
ca videt mag⁹ placere pape in dict. c. accedēs.
Et vide qd vult Bar. dñ allegat hñc tex. in. l.
qñ mibi donatū. ff. de dona. ¶ Et ista materia
qz est pulcra volo addere quasda breues pclu
siones. 7 sic habebit intellect⁹. c. si tibi. depbē.
in. vi. ¶ Quaz prima sit ista. si bñficiū cōfert
absenti nulla psona media p illā collatōez ni
hil acqñt absenti. Dñ nō pōt dicere bñficiū
esse suū añq̄ acceptet. 7 pferēs nō pōt retroce
dere a collatōe sua donec absens declaraue/
rit aim suū. dic. c. si tibi absenti. Et addenota
ta p Bar. in. l. absenti. ff. de dona. ¶ Scda est
pclusio. qñ collatio fuit facta aliq̄ psona me/
diāte que nō habebat mādātū. sz tanq̄ nego
cioz gestore. 7 tñc nō acqñtur absenti qz req/
ritur anim⁹. nā negotioz gestoz nō acqñt do/
minū absenti. nisi a tpe quo habuit ratū. vt
notat in. l. si ego. ff. de nego. gest. Et vide sin.
glo. in. c. ḡ sit. in x. petere. de elec. in. vi. quaz
ppetuo mēorie cōmēda. ¶ Tercia est pclusio.
si media psona habebat mādātū gñale. 7 nō
sufficit i bñficialib⁹ 7 spñalib⁹. Et quo singlt
infert q pñcta psona nō p̄t acceptare bñficiū
vt statim acqñratur pñcto. qz pñctio sangui
nis nō supplet sp̄cales defect⁹ mādātū. l. patri.
ff. de mino. ¶ Quarta est pclusio. si pcurator
hēbat sp̄ale mādātū statim acqñtur absenti
siue absens inuestiat p pcuratōez siue pcura
tor noie absenti. vt in dic. c. accedēs. qd intel

vota.

p primū pūilegiū nō sit alteri ius referuati.
 tū si scdm addit pmo moderate cōcesso mo
 deramen excedēdo. nō valet scdm de alio nō
 habita mēione. Si em̄ papa sciūisset forte di
 xisset sufficit tibi gratia pmo cōcessa cū mode
 ramie. z bec sunt singlariter notāda fm̄ Alb.
 Et circa illud qd̄ est dictū in primo mēbro di
 cas. q ratio ē. qz hoc nō repitū iure cautū. so
 lū em̄ ppter odiosaz pluralitatē bñficiōz hoc
 cautū repitū in materia bñficiōz. c. si motu p
 prio. de pben. in. vi. l. Nota etiā qz hic tractat
 p glo. z doc. an prescriptio z pūilegiū sint con
 traria. z adde glo. in regula. nullus plurib⁹. d
 reg. iur. in. vi. Et cōcluditur q p pūilegiū re
 nūciatur pscriptiōni qñ pūilegiū z pscriptio
 se nō cōpatiūtur. vt in hoc text. z psequere h
 verbiqz Alb. z sufficit sola ipetratio ad exclu
 sionē prescriptiōis absqz vñ pūilegiū fm̄ gl.
 z docto. ¶ Nota tex. q semp allegat in. c. si. q
 nec in foro canonico nec ciuili valet pscriptio
 cū mala fide. z pbat ille tex. q cōstitutio q nō
 potest seruari sine pccō mortali ē ipso iure nul
 la. z hoc est notabile ad statutū nutries pecca
 tū. l. Et scias q om̄es cōueniūt qz vbi pscriptio
 causatur ex iniusto possidere prescribētis.
 q ratio ē peccati standū ē iuri canonico qd̄
 disponat ius ciuile. Sz qñ prescriptio causa
 tur sine possessione z facto possidentis. vt in
 actionib⁹. sunt altercatiōes inter dōc. hic non
 dicā qz late dicit in repetitōe. c. inter alia. de iur
 muni. ecclē. z videt cōisclusio q etiā in istis
 pcedat dispositio ist⁹ capli. ¶ Et non tradas
 obliuioni glo. oz. in hac materia in regla. pos
 sessor. de regu. iur. in. vi. quā allegat Alb. in
 c. cū cā. de rapro. in. c. de ope. no. nunc. in. c.
 nō sine. de arbi. in. c. cū esset. in prin. de testa. i
 c. si diligēt. hoc eo. ti. z in hoc. c. si. in. c. ad no
 strā. de pba. in. c. qd̄ clericis. in. c. licet ex susce
 pro. de fo. cōpe. l. Nota etiā glo. si. q nō tenet
 ad restituendū si post cōpletā pscriptiōnē sup
 uenit scia rei aliene. de q in. c. vigilāti. z nota
 illā glo. qz ponit quasda pulcras qstioēs. l. Et
 vide in hac materia tex. nota. iūcta glo. in. c. si
 virgo. xxxiij. q. ij. z qñter psumat mala fides
 declarat Alb. hic in fi. q allegat Bar. in. l. cel
 sus. ff. de vfuca. z in extraua. ad reprimēdū. in
 ver. p denūciatōnem. l. Et qz p glo. z doc. hic
 tāgitur an pfectio p̄lati in foro p̄tioso p̄iudi
 cet ecclē. adde glo. in reg. delictū. de reg. iur. in

vi. ¶ Vltio nota q ex p̄fatōib⁹ colligit mēso
 statuti. restringit z declaratur. glo. ē in. l. j. l.
 neli. in vna eadēqz cau. tercio pmo. quā dē sin
 gu. Roma. in p̄silio. xvj. Sz dicas tu q nō ē
 singularis. sz bz socias in. l. ij. l. c. si ex fal. in
 stru. in. l. j. Cane fideius. do. den. in. l. nō idcir
 co. ff. de iudi. in Rubri. ff. si qz testa. li. el. iul.
 fue. de quo p Bar. in. l. cū hi. in pn. z in. s. cā
 ff. de trasac. in. l. j. ff. ad mace. z in materia est
 tex. melior de iure fm̄ Bart. in. l. si. ff. de here.
 insti. z nō negligatis hanc decisioē. quia est
 muletū vtilis pro intellectu statutoz.

¶ De Prescriptio. in. vi.

¶ Nota tex. q semp allegat in. c. j. q in p
 n scriptione sufficit bona fides vbi ius
 cōe vlt presumpcio nō resistit. l. Ver/
 bñ oportet iporiat necessitatē. glo. ē in dic. c.
 j. in ver. optet. l. Nota glo. in ver. tituli. qz dē
 multa circa allegatōez z pbatōez tituli. l. Si
 vtraqz ps pbat pferitur testes magis idonei.
 glo. est in dic. c. in ver. memoria. ad fi. ¶ Si tu
 vis scire casuz sp̄cales in q ptra romanā ecclē
 siā currit prescriptio. xl. annoz. vide tex. in. c.
 fi. z ibi glo. in ver. in h casu. ¶ Vltimo qd̄ di
 ceres de h casu fuit facta donatio aposito pa
 cto de nō reuocādo illā etiā ppter cām ingra
 titudinis. an tale pactū valeat. z p̄sultit Ro
 ma. z si. xxvj. q nō. qz dat occasioē delinquē
 di. Sz limita tu singulr nisi sit apositū iura
 mētū. de q p Alex. in. l. stipulatio h mō. ff. de
 ver. obli. p tex. in. c. quēadmodū. de iureiur. et
 p alia deducta ibi. nec obstat rō adducta. quia
 poterit accusari ad penā iponēdā. sz nō ad p
 priā vtilitatē ppter iuramētū. qd̄ est notabile.

¶ De Prebendis.

¶ Via derici nō pñt honeste viuere.
 q nisi habeāt p̄bendas vñ vite neces
 saria p̄cipiāt. ideo ponit ista Rub.
 in hoc loco. z qd̄ sit p̄benda. Glo. i
 c. cū. d. de cōsti. de dignitate habebit in. c. de
 multa. h eo. ti. ¶ Nota q licet ius patronat⁹
 acq̄ratur p viam successiōis sanguinis vt vi
 sum ē in ti. de iurepa. tñ secus est in bñficijs.
 c. j. z ratio est qz ius patronat⁹ nō est pure spi
 rituale. z ideo ppter vtilitatē inde puenientes
 voluit ecclē disp̄sare cū laicis. c. iij. de iur. pa
 tro. z vide pulcrā glo. in materia. in. c. pie mē
 tis. xvj. q. vij. z pbat etiā ille tex. q ali⁹ est po
 6 ij

No licet

pulus. et alius clericus. ¶ De iure non debent
oēs passim admitti ad clericatū. nā illi qui nō
hnt viuiere possint nō debēt pmoueri. c. nō
liceat. hoc eo. t. ne clerici medicent in obpro/
briū clericatū. et turba clericorū facit eos con/
reptibiles. c. legim. xxiij. dist. fm Abb. Et tu
alle. pulcrū tex. cū sua glo. i. c. tales. xxiij. dist.
¶ Et nota glo. in dic. c. nō liceat. q. appellatōe
clericorū veniūt oēs q. sunt in sacris. et q. nō di/
citur in ti. de vi. et ho. cler. ¶ Nota q. bona ec/
clesiarū debēt esse cōia oib. indigentib. c. ratio
nulla. qd. intellige de his q. sup. sunt debēt id/
gēres viuere. et videt. in. c. fi. xvi. q. j. l. Et no/
teat illū tex. i. fi. q. ibi d. q. p. abusione bono/
rū ecclesiasticorū iudiciū sibi māducāt et bibūt.
et videat. ibi glo. j. Limitatū v. habet in. c.
q. tuor. in. c. p. cessio. xij. q. h. ¶ Et iste tex. addu/
citur ad q. stionē. an. q. possit disponere de re/
bus cōib. tanq. de re p. pria singul. De q. ple/
ne p. Bar. in. l. seru. electōne. §. j. ff. de lega. j.
que sequit. Abb. Et ego in hac materia alle. ti/
bi sing. glo. in. l. id. qd. n. fm. ff. de re. iur. ¶ Et si
ep. ordiat aliquē ad sacros ordines nō hnt
vniuat. d. p. uidere de suo donec aliquē titū
lū fuerit p. secur. vt in. c. ep. Et p. bat. tex. ille
q. cleric. d. miles dei. et q. d. habere stipēdiū
ab ecclia sicut miles secuti a d. no. t. pali. ¶ Et vi/
de glo. nota. in. l. miles. ff. de re. iudi. q. miles
dei gaudet p. uilegijs militū seculariū. intelli/
ge in vbi sit eadē rō. v. l. maior. ergo donatio fa/
cta p. clericū sue cōiubine nō valet. Bar. i. dic.
l. miles. et in. l. mulier. ff. de testa. mili. ¶ Mo. dictū
¶ Inno. in. dic. c. ep. q. cōiter allegat q. cleric.
potest licite viuere de fructib. bñficij et p. serua/
re suū p. moniū hereditibus dūmō honeste vi/
uat. l. Nota glo. nota. in. dic. c. q. l. cleric. nō
habeat eccliam. nihilomin. gaudet i. bōis pa/
trunōialib. p. uilegio clericali sicut i. bonis
ecclie. de q. videbit in ti. d. pigno. ¶ Si tu vis
scire q. iura. phibeāt p. alitatē bñficiorū. vide
pulcrū tex. in. c. q. intantū. ex q. tex. probat. q.
petitū est tenere plures ecclias qm nō est iusta
cā tenēdi fm doc. hec cōsuetudo excusat. et dis/
pensatio facta sine legitima cā d. dissipatio. et
ideo d. Inno. in. c. ex tue. de de. nō resi. q. ep.
nō potest dispensare sine cā. vt q. s. hēat duas
p. bēdas. l. Tu scis q. dispēlatio ē stricti iur.
et sit stricta interpretatio. c. j. et ij. de filijs p. res.

Fano millo

p. p. p. p. p.

Quia t. h. p.

i. vi. ¶ In excedit dispēlatio ad necēria p. secuti/
ua seu depēdētia ex eo sup. q. dispēlati ē. glo.
do tibi nota. in. dic. c. q. intantū. in. glo. j. et adde
glo. nota. in. c. si q. d. in. clero. v. q. j. et glo. no/
tabile in. c. nō potest. de p. b. b. b. in. v. in. ver. re/
tinere. ¶ Nota p. ea q. habent ibi p. glo. et doc.
q. vbi bñficiū requirit residētia. ibi d. hnt domi/
ciliū. sec. vbi nō requirit vel nō tenet residere p.
pter dispēlatōes. Et Abb. alle. nota. dic. Bar.
in. l. j. ff. ad muni. q. in loco vbi quis adipisci/
tur dignitatē efficitur ciuis. Et tu adde fm. dic.
Bar. in. l. muni. c. p. miles. p. illū tex. ff. ad
muni. q. doctor efficitur ciuis illi. loci in q. re/
cipit stipēdiū. ¶ Nota vñā regulā gñali ma/
teria bñficiorū q. licite nō obtpatur lris pape
qm h. nō potest fieri sine scādalo. vt in. c. cuze/
neamur. qd. intellige in dubio. S. qd. si p. stat
de intencōe pape. q. nō obstatē scādalo. p. uide
atur. Dicit Abb. q. si est tale qd. qd. non p. expe/
dit sine p. cō nō ē parendū. p. d. q. alle. sing.
dic. Inno. i. c. inq. sitōi. de sen. excōi. et dic. Jo.
an. in. c. cū adeo. de res. c. p. qd. voluit hosti.
in. c. significauit. de offi. or. Papa cū nō reci/
pit p. tate peccādi. c. q. resistit. et. q. iij. ¶ Tu ha/
bes in. c. si motu. p. p. q. de bñficio q. n. t. c. q.
tenui ē faciēda mētio. S. q. q. qd. si tale bñ/
ficiū ē ab alio occupatū. dicas q. idem ne fiat
fraus. vt p. cludit doc. in. dic. c. cū teneamur.
¶ Tu videbis dispōes. c. de mltā. q. ipso facto
est p. uat. p. ma. h. nō p. cedit vbi cūq. ecclie non
sunt curatē. vel ē vñā curata et aliū ē simplex
bñficiū. q. ex q. requirit de iure residētia d. vari/
optio vt aliter eligat. ita intelligit. tex. fm Abb. i.
c. referēte. ¶ Tu scis q. nō valz appellatio omis/
so medio vt vidisti i. ti. d. appel. qd. tū intelligit
si excipitur. als. sec. tu hēs tex. de h. quez pōde/
rat ibi Abb. i. dic. c. referēte. ¶ Et ibi notabi. glo.
q. valet cōsuetudo q. appellet omisso medio.
et sic tū hēs limitatōes ad notata i. c. nō puta/
mus. d. p. sue. in. v. q. hec glo. loq. de circūstā/
tijs seu de accētalib. ibi autē loq. q. nō valet
cōsuetudo p. tra subam act. l. Nota glo. ibi i.
q. quā maluerit. q. est notabil. q. constitutio
odiosa specificē p. uidēs p. tra epm. nō d. q. q. d.
di ad alios sacerdotes. et idem dicas econtra.
et pōdera glo. ibi q. facit p. Abb. in eo q. dicit
supra q. ista cōstitutio non est mutata nisi re/
spectu eccliarū curatarū. ¶ Mo. vñā regulā in
c. maiorib. in. c. glo. q. dignitates seu bñficia

Cui p. p.

p. p. p.

p. p. p.

nō dñt pmutari nisi legitima causa subsistat.
 et cū auctoritate superior. *[Tu habuisti glo. in
 c. cū. d. de pñtū. q. pñtūda pñtū in repozā
 litate et pñtū pñtū laico. s. illa gl. intellige qñ
 pñtū nō sunt anere canonicatib. q. nō ē cere
 nūerus canonicor. vñ qñ oīa bōa sunt cōia. s. p
 caplū assignatū istū p pñtūda vñtū pñtū. alre
 ri aliud. sec. si sunt anere canonicatib. q. est
 certus nūerus canonicor. et pñtūda. tñc pñtū
 da dñt spūalis. nec tñc poss. pñtū laico nisi se
 pare a cōia. dñt ē nora. Inno. i. dñc. c. ma
 iorib. et sic rōne pñtūat. pñtūda dñt spūalis.
 ¶ Mo. rex. i. c. relatiū. iñ. gl. fi. q. plat. pñtūdo
 bñficiū istū vel illū. dñt vñ liberalitate. nō tñ ē
 pñtū i se liberalitas. de qñ. c. fi. de offi. vic. in
 vi. et glo. xxiij. q. vi. s. fi. dñt q. epus dñt dare bñfi
 cū nō donare. Volo q. cōmētes mēorie vñtū
 dñt nora. Inno. in. c. fi. de cler. nō resi. qd mñ
 tñ extollit. Ab. in. dñc. c. relatiū. q. epus dispen
 sare pñtū q. canonicus pñtūda in vna ecclia sic
 canonic. sine pñtūda in alia ecclia. s. nō pñtū dis
 pñtū q. sitibi pñtūda. et quo sibi pñtūda p
 benda sufficit. s. respectu canonicat. pñtū. q. est
 vñtū ecclie hie pñtū pñtūarios. ¶ Mo. q. recepit
 auctoritate caplū in canonicū sine pñtūda non
 bz ius affectiū ad pñtūda vacaturā. s. solū
 bz ius petēdi vt sibi pñtūda de pñtūda vt in
 c. relatiū. vñtū pñtū. ¶ Nota practica que debet
 obseruari qñ aliq. vult institui bñficiū. nā
 pñtū pñtū ordinare put sibi videbit. et illū or
 dinē pñtūgere postea epō. et tñc superior institu
 at bñficiū. et apponet illa onera que sibi de in
 re videbunt. vt in. c. significatiū. et in. c. cū di
 lecte. de pñtū. ¶ Et nota rex. in. dñc. c. significa
 tiū. q. sacerdos nō pñtū artari ad dicēdū pñtū
 annū missaz de vno scō. Itē nō pñtū artari ad
 celebrādū missam quotidie. Et si hodie fieret
 talis institutio dñt institui recipere interpretōz
 ab hoc rex. vt celebraret qñtū frequē pñtū. salua
 honestate sua ac debita deuotiōe. Itē si fieret
 institutio qñtū dñt dñt illā ecclia. dñt in
 telligi cā voluptat. vel se trāsferēdi ad aliā ec
 clia. s. dñt posse intrare religionē. et dñt se pos
 se absentare pñtū necessitatē vñtū vñtū ecclie
 sic. c. ex pñtū. de cler. nō resi. ¶ Tu scis dispo
 z. c. qd in dubijs. et c. admonet. de renūc. Sed
 qñtū quid de pñtū. et dicas q. in resignatiōne
 bñficiū requirit pñtū pñtū cū epō. dñt ē sin
 gu. Inno. in. c. fi. de renūc. qd multū extollit*

Ab. i. dñc. c. significatiū. q. interest pñtū ne bñ
 ficiat. dñt dñt bñficiū. ¶ Mo. glo. j. ibi in. dñt.
 argumentū qd sacerdos. cui adde glo. in. c. fi.
 xxi. q. ij. in. c. suā. de sumo. et intellige glo. dum
 mō nō incedat vendere spūale seu recipere pe
 cuniā pro spūalibus. s. potius pñtū seu
 recōpensatiōe que sustinet in trabēdo ibi mo
 rā. vt declarat hic Abbas. ¶ Nota q. in. c. de
 monachis. ponit materia de religiosis q. ha
 bēt ecclias sibiectas quo ad temporalia. quia fu
 erūt sibi date vt pñtūat reddit. in vsus suos.
 tamē nō habēt potestatem instituēdi. s. solū ha
 bēt pñtūatōem et debēt dñtmittere tot fructus
 instituēdo vt possit se sustētere. et pñtū epa
 libus psoluēdis. et sic religiosi solū habēt red
 dit. supfluos nec pñtū mutare statū antiquum
 ecclie. qd facit pñtū Cardinales et alios q. ha
 bēt ecclias in cōmendā. ¶ Nota glo. j. iñc. rex.
 q. etiā clerici seculares tenent ad hospitalitatē.
 et intellige fm Inno. iuxta vires facultatum.
 ¶ Si tu vis scire ius qd competit religiosis q.
 ad ecclias sibi sibiectas. vide glo. notabile que
 quotidie allegat in. dñc. c. de monachis. in ver.
 pñtūtib. cui adde glo. xvi. q. ij. in sum. ¶ Et
 nota quia glo. vult q. si pñtū cōcedit religi
 osis eccliam de pñtū epī nō solū videt cōce
 dere ius pñtūatus. s. temporalia ipius ecclie.
 Ab. insurgit pñtū glo. quā tñ saluat in duo
 bus casib. Primus casus est qñ epus dona
 ret eā pñtūte pñtū. Sed si pñtū diceret
 donam. vobis talez eccliam pñtūte epō. q.
 al's nemo pñtū transferre ius qd nō habet. nec
 obstat cōfirmatio episcopi. quia epus nō do
 nat aliquid de nouo. s. autorizat. donatiōez
 factā. S. cōtra Ab. facit. ille pñtū aliter
 nihil opatur. q. oīno pñtū pñtū donare ius
 pñtūatus loco religioso sine pñtū episcopi.
 vt vsus est in titulo de iurepa. et vult Ab. hic.
 ¶ Et nota q. religiosi habētes ius pñtūatus
 pñtū erigere administratiōez de tpalibus. qd
 nō pñtū facere pñtū laicus. c. cū et plantare.
 s. in ecclijs. de priuile. ¶ Nota etiaz glo. q. si
 religiosi edificat eccliam habēt etiā quo ad
 tpalia. quā cōmenda memorie. dicit Ab. pro
 pñtū eius auctoritatē tamē insurgit cōtra cam
 pñtū tamē sustineri glo. quādo religiosi edificat
 eccliam in auxiliū pñtū ecclie in loco vicino
 tunc vidēt in effectu ambe vna ecclia. et sic
 etiam saluat glo. in. c. eam te. de eta. et quali.
 ¶ iij

Ad h. r.

¶ Nota tex. in. c. ad hec. q. quis nō potest habere plures dignitates in eadē vel in diuersis ecclesijs. quia omnis ratio resistit ut ibi declaratur p. Ab. Et cōcludit q. papa nō potest dispētare sine legitima cā quo ad deū. q. hoc est cōtra ius diuinū z naturale. qd requirit q. sit vna pūm carnalis. sic vna spūalis. ¶ Nota etiam illū tex. q. omnes dignitates requirūt pūmā residentia. nec p. quis p. aliū deservire. ¶ Nota ex. c. p. terea. fm vniū intellectū q. in ecclesijs cathedralib. reglaribus. reglarēs pnt hēre dignitates inferiores. z si reglar. trāfferet ad aliā ecclesiam reglarē legitime. dz ibi itez. p. terti. Ad idē tex. in. c. abbate. de p. b. sig. in. v. p. fessioe. ¶ Nota ibi glo. q. qd nō p. esse de duob. collegijs. de quo p. Bar. in. l. ff. de colle. illicitis. Et p. cludit Bar. ibi h. esse vez q. exercitiū ei. ad qd sit vniū collegiū est impedimēto ad exercitiū alteri. ad qd aliud collegiū celebrat. de q. ibi putreper. cū. z cui debeat magis obedire. vide Bar. in. l. q. ruit. ff. de statu hoim. ¶ Nota vniū sing. de m. Inno. qd sp. allegat in. c. cū nō ignores. q. ad eē collegiū nō requirit q. ibi sit platus vel rector. Et nota dispositio de ci. c. q. si elect. ad scōz ecclesiaz nō vult dimittere pūmā q. requirit residentia. eligētes pnt resiliere z nō acceptare electū. Et vide glo. in. v. cōsenserunt. ¶ Nota. q. pōderat in. c. cū fm aplm. in ver. viuere. q. clerici debēt de bñficio p. p. re necessaria vitē nō autē luxuriari. de q. elij. dist. in. pūm. qd facit p. tra bñficiatos q. cōuertit reddit. in vltus inhonestos. z si hñt de suo pūmonio tenent restituerē ecclesie fm Abb. rj. q. iij. c. j. z. ij. Et vide ibi glo. q. sunt pulchre. ¶ Si aliquis interrogaret te bona ecclesiaz cuius sunt. dicas q. est pūmonii Jesu chñ. vt in dic. c. cū scdm. c. cū ex eo. de elec. in. vi. Inno. in. c. cū sup. de cā posses. z pprie. Glo. in. c. cā carpēs. de p. b. sig. qd est p. tra platos qui dicūt se esse dños. Et tu etiā p. tra platos allega tex. in. c. ij. de dona. Et nota illū tex. q. ē licitū argumētari ab allusioe seu ethymologia vocabuli. de quo in. l. decernim. cū glo. C. d. epis. z cleri. in. l. defensores. C. de defen. ciuita. Glo. in. l. ff. de offi. p. si. in. l. diu. ff. de bonis dāna. in. l. proz. in. pūm. ff. de edendo. Bar. in. l. j. ff. ad municipa. in. l. j. ff. de acqui. poss. in. l. j. ff. de testa. in. l. j. ff. de tute. in. l. j. ff. de furtis. in. l. liberoz. de verbo. signifi. Abb. in

Proterea

Cū nō ignores

Cū scdm aplm

c. j. de iudi. Glo. in. l. facta. §. si in danda. ff. ad trebel. L. Et nota q. iste tex. pbat q. clerici sunt stipendiarij dei. ideo aduertant nē sint proditores. ¶ Nota etiā tex. in. dicto. c. vt scias allegare q. papa solus potest mutare p. titutē cōcilij. facit qd habet in. c. significasti. de elec. ¶ Nota vniū notabile dictū Inno. q. eps nō tenet examinare clericū p. sententiā p. aliū epm. si tñ sciat eū indignū. peccat ordinando. qd ē notabile. Et q. tex. in. dict. c. vult q. ordinatoz vel etiā successor teneat prouidere ordinatis sine titulo in omnibus vitē necessarijs. vide glo. ibi i. v. successores. Et q. Hosti. videt vel le q. anq. successor cōpellat dz prius cōpelli heres pūm onij. si h. herede ordinatoz. Ab. h. intelligit q. ecclesia est impotēs. sec. si potens. ¶ Nota q. Ab. hic vult p. tert. in. §. reprobari. allegato in glo. in. v. liceat. q. idē fit in. docto. re qui postq. fuit p. motus repitit in sufficiēs. Et allegat tex. in. l. gramaticos. C. de p. fessio. z medi. lib. x. quia tractat etiā de publica vtilitate. sicut in casu. §. reprobari. Sz Ab. male allegat tex. in. l. gramaticos. Sz melius p. bat in. l. magistros. eo. ti. z in vtroq. loco vide p. Bar. L. Nota glo. z qd sup. ea dicit p. docto. q. p. motus ad bñficiū debet itez examinari propter nouā cām. Et propter h. dicit Abb. q. examinat. z probans in licētia potest i. examie docto. reprobari. cū ex noua causa potu it se inutile reddere. cū fuerit magnū interual. lum inter licētiā z docto. rati. z etiā si non esset interuallū. q. ter dz examinari. In isto ergo terio examie possz reprobari. l. j. C. de ath. le. lib. xij. vbi p. Bart. p. Archidi. in. c. de qbus dā. r. r. vñ. dist. L. Et nota q. cū dispositio ist. c. sit fundata super pia honestate. non potest ordinatus nec directe nec indirecte renunciare. c. si diligenti. de foro cōpe. Et si epus ordiauit bona fide ad titulū quē non credebat alteri debiti. nō tenebit ex dispositōne istius. c. sz ex gñali obligatōne qua tenet omnibus indigentibus fm Abb. ¶ Tu habuisti superius q. vbi capitlm recipit aliquē in canonicū sine p. benda q. p. benda vacas nō est affecta isti. z ideo tenet collatio alteri facta per capitlm. vt notant docto. in. c. inter cetera. L. Nota tamē dictū singulare Inno. in. c. statum. de ma. z obe. z hoc fm Ab. q. capitlm tenet. prouidere de bonis cōibus illi quē illi. qd est notabile.

lige fm doc. siue sit depuratus ad acceptanduz
certū bñficiū siue incertū. qz satis apparet de in-
terdōe dñi cōstitutiōis. qd ē notabilez qd iudiciū
[Et no. fm doc. qd et ille qd recipit investiturā
p absente pōt esse laic⁹. qd ē notabile. qz laico
pñi nihil acqñt. s; trāsit istud ius spūale i do-
minū sicut aq p canale lapideū. L. Et nota ex
glo. in hoc. c. iuncto tex. qd matrimoniū spūale
etiā large sumptū p pcuratorē fieri. ex q in-
fert Alb. q pfectio maxime ex cā pōt fieri p p-
curatorē. L. Et pbat etiā illa glo. q largo mō
p dñi mñimoniū inter clericū z bñficiū. Pro
hoc bon⁹ tex. xxi. q. ij. in. c. sicut. L. et. cū glo. in
c. ne p defectu. de elec. L. Et no. si. glo. fm Ab.
q dominū vel possessio non acqñtur p nego-
cioz gestorē. ¶ Nota qd qd pñt licite renūciare
bñficiū suū vt alteri pvideat. vt in. c. dilecto.
dñmō renūciatōis actū nō deducat in pactū.
s; illā resignatōnem liberalit z pure faciat. Et
adde glo. in. c. ordinatōes. i. q. j. Si autē dedu-
ceret in pactū in renūciatōis actu illa renūcia-
tio eēt sumoniaca. glo. est notabi. in dic. c. dile-
cto. de q etiā p glo. in. c. ex parte. de offi. deleg.
¶ Nota etiā illū tex. vt scias allegare qd lega-
tus nō pōt displicare ptra cōclū. Et idē dicit
Alb. in pñtutōe solius pape. nisi in casib⁹ in
qbus pōt eēps. q etiā tex. ponit bonā practica z
ad pbandū qsi possessionē iur⁹ canonicalis.
¶ Quero vtrū pñt sup nullitate tituli bñfi-
cialis pcellat restituere oīa q tenuit occasiōe
illū bñficiū. s; tractat in dic. c. dilecto. Et pclu-
desic q possessor bone fidei iure sibi assistente
nō tenet ad restitutōez. Sec⁹ si ius resistit. vt
in regula. q ptra. de reg. iur. in. vi. de q p Bar.
in. l. i. s; z si. s; scire. ff. de peti. here. Et dñ Bart.
ibi loqñtur q error iuris nō inducit fructuuz re-
stitutōem. intellige put dictū ē. Et sic nota q
in bñficialib⁹ bone fidei possessor nō tenet ad
restitutōez fructuū. sicut nec in tpalib⁹. de q in
c. grauis. de resti. spol. ¶ Quero an exempt⁹
atq corā epō z nō excipies sibi pindicer. Et
cōclude q nō. vt voluit Jo. an. in regula. sciē-
ti. in mercu. cū exp̄sse nō potuisset progare in
iudictōem sine licētia pape. c. cū tpe. de arbi.
fm Alb. L. Tu scis q prelatus potest cōpelle-
re subditū ad ostendendū de titulo suo. c. oz-
dinarij. de offi. ordi. in. vi. Hoc limita notabi-
liter non pcedere quādo superior diu tolleras
set subditū in beneficio, licet possit in se assu-

mere onus. pbandi defectū tituli fm Alb. z
vide glo. hic. ¶ Quero an statuentes possint
reuocare statuta stante pfirmatiōe superior⁹
Et respōdeo q sic. quādo cōcernūt fauorē sta-
tuentiū. glo. habes notabile cum tex. in dic. c.
dilecto. in ver. clausula. Qd tamē limita sin-
gulariter nisi supior in cōfirmatiōe apponat
clausulā decreti irritantis. vt ibi declarat per
docto. Et adde tu Bart. in. l. oim. C. de testa.
in. l. oim. ppli. ff. de iusti. z iur. Tu scis q ab
solutio lata p vno pdest alteri. l. denunciaſſe.
ff. de adul. S; quid in pdenatiōe dicas sec⁹.
glo. habes notabile que est finalis in dic. c. di-
lecto. ¶ Si tu vis scire an statuētes possint ve-
nire ptra statuta iurata. vide p docto. hic. Et
dicit Alb. q est materia difficilis. z dicit acci-
pe cautelā ad ppetuatiōem statuti qd singuli
iurent cōtenta in statuto nō habita mentiōe
de statuto. Et qd iurent etiā q collegialit non
cōtraueniēt. s; sistentē tamē causa postmodū
cōcernente fauorem publicū possunt cōtraue-
nire. glo. ē notabilis in. c. in his. xi. dist. ¶ Ad-
detu Bar. in. l. oim. ppli. in. iij. q. principali.
ff. de iusti. z iure. Bat. in. l. clari. C. de fideico.
Et docto. in. de. j. de regula. ¶ Si tu vis sci-
re querequirat vt ex vna pbanda fiant plu-
res. vide tex. in. c. vacante. ex quo habes limi-
tatiōem ad. c. maiorib⁹. hoc eo. ti. ¶ Et nota
q glo. in. c. dilectus. tractat illā materiā nun-
quid in rescripto debeat inspicere tempus date.
an temp⁹ presentatiōis. de quo hic p Alb. de q
etiā in. c. eam te. de rescrip. in. de. fi. de rescrip.
in. c. ei cui. de pben. in. vi. in. c. si eo tempe. de
rescrip. in. vi. ¶ Et nota vnū notabile dictuz
Jo. an. ¶ Papa motu pprio mādāt prouideri
Licio de bñficio curato vacaturo. qui quidē
Lic⁹ nō habebat etatē legitimā tpe date. s;
eā habet tempe vacatōis bñficij debet sibi il-
lud bñficiū curatū. qz motus pprius exclu-
dit surreptionē. c. si motu pprio. de pben. in
vi. Ergo satis est vt sit in etate tempe vacatio-
nis beneficij. z sic. c. si eo tempe. de rescrip. in
vi. nō pcedit in litteris cōcessis motu pprio.
qd est singulare. ¶ Et adde in materia tex. in. c.
cōstitutiis. de rescrip. in. c. si is cui. de pben. in
vi. in. c. si sup gratia. de offi. dele. in. vi. Et ista
iura loquuntur de rescriptis impetratis ad be-
neficia. S; quātū ad rescripta impetrata ad
lites habes tex. in. c. si. de rescrip. in. c. sup eo.

ij. de appel. Alb. in. c. vt debitus. de appel. in. c. qz frustra. de vlu. in. c. grati. in. c. licet. de offi. delega. et in omnibus istis locis habet qz diuersis respectibus potest considerari rescriptum. Et in materia beneficii habes bonum textum. cum glo. in. c. si soli. in. c. si capitulo. de processu. prebend. in. vi. Et quia glo. hic querit vtrum iudice impetrato existente excoicato tempore date valeat rescriptum. Si tempore receptiois non est excoicatus. Et quia glo. adducit qz non valet qz debet attendi tempore date. Accipe has breues conclusiones ex intentione doctorum. Quia prima sic ista. si erat notorie excoicatus non valet rescriptum. et sic loquitur glo. Secunda est conclusio. si erat occulte excoicatus et impetrans scienter illum impetrauit non valet rescriptum. et hoc est dictum. Io. an. qd. fm. Alb. est perpetuo memorie commendandum. Tercia est conclusio generalis. que colligitur ex hoc die. Io. an. qz gesta per iudicem excoicatum occulte non tenent in fauore litigantis scienter contra illo vel saltem gesta debent retractari. Quarta est conclusio. si occultus excoicatus perferat beneficii non tenet collatio vel retractari debet. qd. est singulare per limitationem. l. barbari. ff. de offi. preb. Quinta est conclusio. si impetrans ignorabat illum excoicatum valet rescriptum. ex quo recipitur absolutus tempore receptionis. Nota glo. in. v. perend. qz opponit contra textum. Nam gesta contra legem mortuam non tenet. ergo fortius non debet tenere gesta contra legem auiam. Alb. dicit qz hoc contrarium non bene soluit. et adducit Bar. in. l. amplius. ff. rem. ra. ha. Et limitat dictum Bar. vt procedat in inferiore. secus in principio. Et adducit notata per Innocentium. in. c. si. de accusa. qui dicit qz quemadmodum alienatio est nulla. acceptata contra legem mortuam. ita si est acceptata contra preceptum pape. allegat etiam Innocentius. i. c. reynaldus. de testa. textum. in. c. veritatis. in. fi. de dolo et per. Et glo. in. c. si eo tempore. de elec. in. vi. Et postea adducit sic. qz si papa directe mandat collatori ne conferat certum beneficium. collatio non tenet in contrarium acceptata. Sed si papa mandat qz collator debeat conferre beneficium. Ratio. et conferat sempronio. collatio tenet. si alius mandarius habebat potestatem conferendi. secus si non habebat. quia debet seruari forma mandati. per quo bona glo. in. clem. j. de iure patris. in. ver. inbibentes. Et in hoc casu loquitur textus. in. hoc. c. dilectus. et tenet tunc illa collatio

non ex potestate delegata sed ordinaria. Adde tunc etiam in materia Bar. in. l. si libertus. ff. de iure patris. Nota qz concilium Lateranense cum multa prouidentia prohibuit qz eadem persona non haberet plures dignitates et plures ecclesias curatas. vt est textus. famosus i. c. de multa. Notetis domini mei qz sepe in patribus istis reprehendit quosdam qui volentes disputare disputant de certo. et ex hoc inde nullus fructus sequitur. per textum. in. dic. c. de multa. vbi dicit qz non debet edi prestitio quoniam producit fructum. Sunt enim inueniente disputationes vt dubia in iure clarescant per exercitium et multiplicationem magistrorum. quia qd. a pluribus queritur facilius inuenitur. c. si. xx. dist. Et ideo papa deridet sepe prestantem de re non dubia. c. cum in iure. de elec. c. cum in iure. de offi. delega. c. rursus. q. deri. vel voue. vidi enim quosdam ponere conclusiones per quas est casus in terminis in iure clarius et apertus. Et de tali materia nulla est altercatio inter doctores. et volunt qz argumentantes opponant contra decisionem iurisperitorum. Et nota qz iste textus non procedit in habere beneficii non curati. si acceptat curati. non vacat ipso facto primo. et hoc a contrario sensu littere. et hoc dictum est commune licet aliqui voluerint contrarium fm. Alb. de quo per eum in. c. si. de deri. non residet. Nota textum. in. dic. c. in. ver. libere. Et adde ad Alb. glo. nota. biles in. de. dudum. in. ver. libere. de sepul. cum alijs allegatis alibi. Comenda memorie vniuersi dicti doctorum hic. qz si dispensat cum aliquo vt possit obtinere duas dignitates intelligitur in diuersis ecclesijs non eadem. quia cum sit odiosus habere in eadem ecclesia qz in diuersis. ideo ista gratia tanquam odiosa debet restringi. qd. est notabile. Studentis domini mei quia persone literate equipantur nobilibus et ecclesia honorat personas litteratas. non solum verbo sed etiam facto vt in subueniendo eis pinguius de redditibus ecclesie super alijs. Et ratio est quia scientia non solum potest haberi. sed etiam toti vniuersali ecclesie. c. cum eo. de elec. in. vi. Et ideo dicit imperator in aucten. habita. C. ne fili. per pa. qz mundus si ne litteratis regi non posset. Et per hoc concluditur contra qz religiosus de licentia sui prelati. potest moueri ad officium docendi in. c. pe. de magistris. Et ita fm. Alb. tenent doctores. sed solum parum intelligentes tenent contrarium. Et si aliquis adducere in contrarium textum. in. c. monachus. xvi.

q. j. vbi dicit q monachus dz habere officiu
plangentis no docetis. Respondeas sic quia
eo q est religiosus no habet officiu docentis.
sz si eligitur ad illud bene docere potest. Et vi
de Gra. in. s. superiori. xvi. q. j. [Et si oppo/
neres sic. sicut apud deū no est exceptio psona
rii. ita no debet esse apud papam q debeat dis/
pensare cu litteratis et no cu alijs. Respondeas
q illud pcedit qn circa equalia seruet in equa
litas. sz litterate psonae no sunt equalis alijs
rationibus pdictis. merito si seruet inequali/
tas no est ibi exceptio psonar. L Et nota scdz
bñm Tho. Jo. an. et Alb. q dispensatio no de/
bet fieri ppter bonu priuatu sz publicu. alias
no dicit dispensatio sz dissipatio. Et si dispensat
cu litteratis ibi vertit bonu publicu p rationes
pdictas. et istud etiā pcedit quātū ad papaz
sm Alb. quia quātū ad deū no est tutus ille
cu quo dispensauit in pluralitate bñficior. si
ibi no vertit bonu publicu. quia no debet pa
pa sine causa violare ius publicu fundatum
sup publico bono. Et ppter hoc Alb. reprobat
dem Inno. in. c. cu ad monasteriu. de sta. mo
na. qui voluit q papa possit et sola volūate
dispensare ptra ius positiuu. [Sz si hoc est ve
ri ergo no erit differentia inter ius diuinu et na/
turale et positiuu. et ideo videt q hoc gñaliter
no sit veru nisi in materia pluralitatis bñfici
or vel sili. qz in hoc vertit quedaz ratio natu/
lis. de quo dicit in libello de pte pape. Sz for
te posset dici q si papa dispensat ptra ius posi
tiuū sine causa q tenet actus quo ad ecclesiā
militantē. sz no quo ad deum. Sz si dispensat
ptra ius diuinu sine causa q nullo modo te/
neat. Et scias p intellectu istius. c. de mul/
ta. q reperitur extrauagās Jo. xxij. que inci
pit Excecrabilis. vbi cauet q recipiens scdm
tenet illico de iure et de facto resignare primū
in manibus ordinarij sub testimonio publi
co. Et si no fecerit ipso facto est priuatus vtro
q et efficitur ineligibilis ad bñficia ecclesiastica
et ordines. Et vide glo. in de. si plures. co. ti.
L Et nota fm glo. q istetex. no habet locū in
episcopo. nam. p motus ad ecclesiā Cathedra
lem no pdir priora bñficia nisi postqz est cōse/
cratus. vel est lapsus tempus consecratiois.
Fallit etiā si caloze iracūdie quis recipit scdz.
sz statim penituit fm docto. Et tu allega text.
in. l. quicquid. ff. de rei iudi. Fallit etiā in illo

qui fecit expensas de suo patrimonio in pmo
beneficio. no em cogitur dimittere ante refecti
onē expensarū. qd est notabile. et sic etiā in be/
neficijs habet locū retentio p expēsis. et quos
dā alios casus vide hic p docto. [Et pro de/
claratōne et limitatōne istius tex. vide quedā
iura noua. c. si tibi cōcesso. c. eum qui. de pre/
ben. in. vi. c. cu singula. eo. ti. clem. j. de sup.
neg. pla. de. j. de offi. vica. Et cōclude q regu
lariter post pacificā possessionē scdi vacat pri
mi. L Nota glo. in ver. pūctibus. q no debet
capi fructus bñficij p debito ipsius beneficiari.
Et dicit Alb. q hoc pendet ab illa quēstione
an clericus faciat fructus suos. de quo late p
eū in. c. cu esles. de testa. et de iure tenet q no.
Sz an valeat cōsuetudo remittit ad Jo. an.
in regula. nemo potest. L Et nota glo. in fine
a cōtrario sensu vt scias allegare q possessor
bonafidei in bñficio no tenet ad restitutionē
fructuū. [Nota glo. in v. in eadē ecclia. que c
multū notabilis et tene eam licet glo. in dem.
ij. de vita et ho. cleri. videat tenere cōtrariū.
L Nota glo. sup. v. sedē aplicam. q solus pa/
pa dispensat in pluribus curatis. licet aliq vo
luerint q etiā hodie episcopi pnt dispensare in
curatis qn dispensatio fieret ppter necessitates
vel vtilitatē ecclesie. Sz solu referuat illa que
fit ppter progatiuā psonae. licet fm hostie. cu
ria seruat ptrariū q indistincte sol^o papa dis/
penset. Et Alb. dicit q de iure tenet hanc opi
nionē. qz iste text. no loquitur hoc casu. Et qz
tex. mentōem facit de dignitate. psonatu. et of
ficio. querit an inter ista sit differentia. Dicit
Alb. q ex varietate locor insurrexerunt hec
diuersa vocabula. nam in mult^{is} locis digni/
tas appellat personatus. et in aliquib^{us} qdlibz
bñficiū curatū dicit personat^{us}. Ideo in istis
debet magis attendi substantia rei qz denomi/
natio. tamē cōclusio cōis est. vt is dicat habe
re dignitatē qui habet iurisdicōnem. de quo
hic p Inno. et Alb. [Et nota vñū dictū no/
tabile Inno. fm Alb. q si in loco reputat di/
gnitas seu psonatus licz in iure no habeatur.
p tali tamē debet cēseri fm reputationē loci.
et sic habet locū tex. iste. [Sz queritur vtrū
iste tex. habeat locū in acceptante vicariatu
episcopi. et cōiter cōcluditur q non. quia opz
q dignitas sit perpetua. Sed vicarius potest
remoueri de facili. vt est glo. i cle. et si pncipal.
ij

de rescrip. Et ibi est glo. q. talis vicariatus est dignitas. Et si tu velles scire quādo dicatur bñficiū curatū. et dicas siue habeat curā in foro cōtentioso siue penitēciali. De quo plene p. Inno. in. c. dudū. ij. d. elec. et ibi est tex. Nec omittas glo. sing. in de. dudū. de sepul. que vult q. p. p. quis dicat habere curā qñ astrin- git ad ministrandū sacramēta ecclēastica et alij tenent ad eū ire. et hoc dicit p. p. medicantes qui nō dicuntur habere curā licet possint audi- re cōfessiones et predicare. Et quidā sēl vo- luit scire quid est cura. Et dicas q. ideo dicitur cura q. cor vult scz reddēdo eū sollicitū in ad- ministratiōe sacramētorū. ¶ Quid diceret de isto casu in loco nō repiunt idonei an benefi- cia debeāt cōferri nō idoneis. et ter. a p. rario videt p. bare q. sic in. c. graue. Et p. clude sic ex intencōe hosti. et Ab. q. si tanta est indigni- tas q. sibi nō p. p. uideri siue peccato vel gra- ui alioz scādalo et tūc nō debet cōferri benefi- cia indignis. S. si vnus solus reperit idoneus in loco illi soli sunt pōt. cōferēda plura bene- ficia. secus si nō est tanta indignitas. vt q. pa- titur solū defectū in scientia. in alijs tñ est bo- nus clericus. Et docto. nō tangunt qd si oēs in loco eēt indigni tali indignitate q. nō pos- set p. uideri eis siue p. cō fm ea que notat Jo. an. in. c. cū adeo. de rescrip. tñc dicit q. bene- ficia deberēt cōferri extraneis bonis. Et vide pulcrū ter. in. c. nullus inuitis. l. ei. dist. l. Mo- ra q. cōciliū puinciale debet fieri annuatim. vt in dic. c. graue. Et idem in sinodo epali. c. si- cut. de accusa. s. istud male seruāt. ¶ Querit vtrū prelato suspēso a collatiōe beneficiorū succedat capitulū. et respōdeo q. nō. vt p. bat dictū. c. graue. Et addit ter. in. c. de supple- da negligē. prel. in. vi. ¶ Queritur etiā vtrū appellatione p. sone vere cōprehendat p. sone ficta et representata. Et respōdet Ab. q. nō i ma- teria penali. vt p. bat in dic. c. graue. nā ibi p. r- mo p. uider cōtra prelatos. et postea cōtra ca- pitula. Et Ab. addit ter. qui nō probat. S. tu allega ter. in auctē. Item quēcūq. cōstas vel p. sone. C. de epis. et de. in. l. metū. s. aiad- uertendū. ff. qd me. cau. ¶ Quero vtrū papa possit puniri p. cōciliū generale. Et respōdet q. nō. argu. ter. in dic. c. graue. vbi patz q. me- tropolitanus nō potest puniri p. cōciliū. ergo nec etiā papa. et ratio est q. est caput concilij.

Sunt

¶ Quero statuti episcopi vnius ciuitatis ful- minat excoīcatōem cōtra intrantes monaste- ria monialū. vnus forensis intrauit an pote- rit ille forensis absolui a suo episcopo. Et rñ- deo q. sic argu. c. nup. de senten. excoī. q. nō debet esse maioris potētie q. excoīcatio lata p. cōstitutiōe pape. Quia doc i h. c. graue. me- rōz faciūt de cōcilijs. Et de cōcilio gñali cui p. reest papa. in isto qui debeāt interesse. Dicit Ab. q. hoc nō repit iure cautū. nec glo. et do- cto hoc tangūt. S. vide glo. in. c. si. de his q. fi. a pla. s. in cōcilio puinciali debet interesse oēs ep. puincie. xvij. dist. p. totū. Et an ca- pitula Cathedraliū ecclēiaz debeāt interesse. Dicit Inno. q. nō debet de necessitate voca- ri nisi spēcialiter eoz intersit. dicit Ab. q. est tex. in p. rariū in. c. si. de his que fi. a prel. a prel. cū cōciliū episcopi q. appellat synodus. et in isto debet interesse oēs clerici diocesis. xvij. dist. d. cernim. ¶ Mo. nō valz p. suetudo q. pio- ni etiā ecclēastica vdicēt sibi reddi? ecclē exi- gua portione rectori seruata. c. extirpande. ¶ Et nota illū ter. q. ad tenuitatē beneficiorū sequit necessario assumptio et p. morio imperi- torū. Et ideo dicit Ab. q. esset multū cauendū ne ecclē prochiales edificēt sine dote sufficiē- ti. vt detur facultas clericis vacandi studio. ¶ Et aduertat dñi sacerdotes q. in eis sciētia requit de iure diuino. et ideo dicit deus p. pro- phetam. Quia repulisti scientiā. et ego repel- lam te ne sacerdotio fungaris mihi. Dece. iij. c. nisi cū p. ridē. de reuē. l. Nota glo. in p. suffi- ciens. q. redditus bñficij debent esse sufficien- tes mediū clerico s. etiā suis. et intellige de suis q. necessario trahunt morā cū clerico. Et vide ter. in. c. studeat. l. dist. cum sua glo. notabili. ¶ Tu scis q. habēs eccliam curatā debet ser- uire p. sone. nec pōt constituere vicariū. q. videt electa industria p. sone. c. si. de offi. deleg. l. d. q. limitat notabil in casu. c. extirpade. s. qui vero. nisi ecclēsia prochialis sit annexa di- gnitati vel p. bende. quo casu debet ibi p. stitui p. p. etius vicarius. ¶ Nota tamē q. valet con- suetudo q. rector curatus possit dimittere vi- cariū in ecclēsia prochiali ex cā et ad modicum tempus. De quo p. Abb. hic. et p. Jo. an. in. c. cū ex eo. de elec. in. vi. et ibi est tex. in hac mate- ria. ¶ Et p. dictis sequit q. quis pōt habere di- gnitatē et ecclēsia parrochiales. qñ vna venit

accessoria ad alia. Ex quo etiam sequitur quod huius prebenda et ecclesia prochialis illi annexa debet deferuire in ipsa prebenda et sic in ecclesia maior. Tu habes glo. nota. in. c. non potest. in. vi. de preb. quod dicitur quod huius duo beneficia incompatibilia et dispersat oportet deferuire cui vult per se. vel per vicarium utriusque. per si habes pulchram limitationem ad illam glo. quod preceat quoniam beneficia sunt equalia. secundum si unus sit dignus reliquus. ar. istud. ter. Si tu vis scire quid sit prebenda iste vicarius perpetuus. vi. de glo. hic in ver. perpetuus. Comenda memorie etiam dicitur. quod vero. quod cessante fraude potest ex parte uentibus unus beneficium aliud constituere. Et nota ista practica quod vbi unus altare multum pingue vel ecclesia multum abundans poterit superior ex certis redditibus constituere aliud beneficium vel per sacerdotem vel pro clerico. Et dicitur cessante fraude. quod episcopus vixit. isto faciebat ut prouideret alicui comendationem sanguine. et ideo constituere sibi pensionem per beneficium. Sed quid sit an valeat consuetudo quod rector curatus possit deferuire per vicarium. et aliqui tenent quod non. per ter. in. c. licet canon. ad si. de elec. in. vi. Sed quantum ad ecclesias prochiales et ad alia beneficia concludit sic Albb. quod quis tenet deferuire ecclesie parochiali per seipsum. nisi consuetudo rationabiliter habeat ut possit deferuire per vicarium. Exemplum gratia. canonice ecclesie cathedralis huius ecclesie parochiale in titulum. et est necessarium ecclesie cathedrali per presbiteros et alios. nec potest sustineri ex prebenda. hec enim est causa satis rationabilis ut currere consuetudine possit tenere utriusque et illi deferuire per vicarium. Sed vbi nulla ratio percurrat. ut quod solum vagandi causa non vult deferuire. Et si est beneficium simplex et indiget seruitore non valet consuetudo quod saltem non seruiat per vicarium. quod ista consuetudo est multum onerosa ecclesie. Si vero ecclesia non patitur defectum in ministris. tunc valet consuetudo quod possit recipere fructus in absentia etiam non seruando per vicarium. ita dicit Albb. et intentio aliorum doctorum. Et adde quod Albb. in suo prologo. lxxij. consilium quod valet consuetudo quod canonici non residant nec deferuiat per vicarium. Sed vide que dicta sunt in rubrica. de cle. non resi. Nota unus singularis doctrina Innocentii. in dic. si qui vero. quod si allegat quod vbi pena apponitur negatiue non committitur nisi preceat monitorio. secundum si affirmatiue. ut in casu. c. si quis suadente. xviij. q. iij. Sed contra ista theorica. Ab. insurgit ad duces glo. notabile in. l. i. c. de his quibus ut

indig. quod sequitur Bart. in. l. in cognitione. ff. ad sil. Et concludit Albb. quod in casu istius. si qui vero. non requiritur monitorio aliqua. et quod pena ibi posita in ista. alioquin. concernat primum et secundum casum. et quod obstant iura posita in titulo de clerici. non resi. Respondet Albb. quia preceat in beneficiis simplicibus. Secundo quoniam nobis est ignotum utrum ex causa non residat. et isto casu saluat theorica Innocentii. Secus vbi ex coe/cturis indubitate apparet quod sine causa non residat. Et tu vide pulchrum ter. in. c. excoicam. quod moueant. de hereti. et vide quod magis coiter doc. approbet dictum Innocentii. Et nota quod appellatur vicarius et non rector quia cura saltem habitu pertinet ad rectorem principale. et ad istum vicarium pertinet solus exercitium. de quo. in cle. vna. de offi. vica. per glo. in. c. exposuisti. hoc eo. ti. Queritur quoniam sit presentatio episcopo ratione cure possit examinare clericum sibi presentatum per collationem beneficium quod ad id solum episcopus ratione cure possit sibi subiecti. Et concludit Albb. quod respectu cure animarum poterit illum examinare. quod periculosum est in experto committere curam animarum. quod cum episcopus teneatur reddere rationem de cura. c. i. lateranensi. eo. ti. ergo episcopus potest eum examinare. Et nota secundum hoc si. quod illi dicuntur notarii clerici qui sunt oriundi de illo loco. et Albb. in hoc. c. tractat quoniam aliquid dicatur fieri nominatum. Et tu adde quod habet in forma. ff. de cess. in. l. si quis in fundi. per glo. et doc. ff. de lega. i. in. l. si res. ff. de rei vendi. Bart. in. l. demonstratio falsa. ff. de pdi. et demon. gl. in. l. hac consilium. C. qui testis. fa. pos. ter. in. l. i. in fi. ff. de do. plega. Bart. in. l. libelloz. ff. de accu. in. l. ij. ff. de vbo. sig. in. l. i. §. libelli. ff. de appel. in. l. cum pater. §. vicos. ff. de lega. ij. ter. in. l. certum. ff. si cer. pe. in. l. nominatum. ff. de condi. et demon. Nota glo. in. c. licet. quod primum legum non prouideat consuetudini loci nisi de consuetudine fiat mentionem. Tu scis quod in beneficiis curatis habet locum dispositio. c. cum ex eo. de elec. in. vi. Sed quid in ecclesiis collegiatis an teneatur ille qui abest causa studij dimittere unum. Et Albb. dicit quod non. quia defectus absentis potest suppleri per alios. Sed dubitatur quid in beneficiis distinctis cum ibi non sit qui suppleat defectum absentis. Albb. noluit decidere sed relinquit corrigendum. Sed vide quod ter. in dic. c. cum ex eo. lo. quat de beneficiis habetibus curam animarum. sed propter idemptitatem rationis possumus dicere idem.

ij

Expositio

ne ecclesia patiatur defectum. ¶ Volo tibi dicere
vnu modum augmētandi redditus canonicorum
vt annectant pbenendis eorum capelle seu ecclesie p
rochiales. tex. in. c. expositi. l. Intelliget
q. ppter tale vniōem non d. alterari stat. ecclesie
vniū. s. d. in tali ecclesia more solito deferunt.
Et id nō ē annectēda ecclesia pbende qm reddi
tus nō sufficeret canonico et vicario. q. pmo
subueniēdū ē seruicio illi ecclesie. deinde necessi
tati canonici. Et si nō repirent tales ecclesie suf
ficiētes d. epus subuenire de redditib. suis. qd
est notabile. p. quo facit. c. cōcessio. c. quatuor.
xij. q. ij. s. hoc nō debz placere epis. l. Pos
sunt etiā fm doc. augmētari pbende hoc mō.
q. epus cōsentiente caplo cōstituat pensionē
ex redditibus ecclesie habūdantis pfoluēdas
singulari cāndico. Et etiā hoc modo poterit
puideri alijs dignitatibus seu rectorib. mul
tū indigentibus. fm Alb. c. j. de reb. ecclē. non
alienā. in. vi. l. Et nota fm doc. q. quando ca
pella est annexa pbende. si portio certa datur
canonico tūc vendicatio rez capelle et cura p
tinet ad presbyter. Si vero certa portio da
tur presbytero tūc vendicatio rez et iurū ca
pelle pntet ad canonicū et cura in habitu. sed
in actu pntet ad presbyter. Si autē statuitur
solū pensio. tūc canonicus nihil bz agere in
capella. ¶ Tu iaz habuisti q. si ecclesia habe
at feudū a laico censeret vt laicus. c. solite. de
maio. et obe. c. vey. c. ex transmissa. d. foro cōpe.
hoc id est q. dominiū directū remanet apud
infeudatē. Secus est qm res laici ex toto con
fertur ecclesie. q. talis res ex toto assumit natu
rā rez ecclesiasticā. vt pbatur in. c. dilect. fili
us. et ideo talis res nō debet amplius subijci
oneribus laicorum pro quo etiā glo. in. c. j. de iu
re patro. in. vi. in v. semestre. ¶ Querit vtruz
papa possit cōferre ecclesiam in qua laicus ha
bet ius patronat. Et cōiter cōcludit q. sic. in
c. dilectus. p. doc. licet glo. ibi tenet cōtrariuz.
qd tamē intellige fm glo. singu. in. de. ij. de p
ben. in. v. aplicis. q. opret q. fiat mentio de iu
re patronatus laici. als tanq. surrepticia nō
valeret cōcessio. qd est notabile. l. Accipe vnā
luminationē ad. c. interposita. de appel. vbi ha
bet q. petēs remitti ad iudicē a quo debet con
dēnari in expēsis. nā ibi loquit qm fuit appel
latū friuole. et a nōq. de viribus appellatōis cō
staret. secus qm iuste appellans petit reuocari

Dilectus

grauamen. seu petit remitti ad iudicē a quo
ita dicit doc. in. dic. c. dilectus filius. l. Et no
ta ex eodē tex. q. in. d. datus p litteras nullas
pōt. pnuāciare se non iudicē. Quia salte in illo
articulo est iudex et pōt dēnare impetrantē
in expēsis. tex. est notabi. fm Alb. in. de. j. de
rescrip. Adde tu qd habet in. c. dispēdia. de re
scrip. in. vi. Bar. i. l. pperādū. s. illo. C. d. iud.
in. l. nouerint. C. vt intra certū tps. Et pbat
etiā iste tex. q. executor ad bñficia pōt assume
re ptes iudicis in cā et pnuāciare se nō esse exe
cutorē. ¶ Si dubitat an de iure cōi pbende re
quiret residētiā. et dicas q. sic. c. sup. in ordina
ta. et c. extirpāda. s. qui vero. l. Nota q. in di
cto. c. sup. dicit q. pueri nō sunt idonei ad bñfi
cia cōsequēda. hinc sumpta occasiōe Alb. hic
tractauit late de etate requisita ad quēlibet cir
ca bñficiū. dicas vt hic p. cū. l. Sed solū volo
dicere hoc q. si est aliqd bñficiū sine cura. si
sonat in nomen rectorie. vt q. est ecclesia vel ca
pella p se stās. et habēs clericū ad suū regimē.
tūc ad min. requirit tēpus. xij. annor. Pro
hoc videt casus fm Abb. in. c. undecor. d. et a
te et q. licet glo. ibi aliter intelligat. s. si nō so
nat in nomen rectorie. s. est bñficiū in ecclesia. vt
in cādicatu ecclesie cathedralis. tūc requiritur
etas. xij. annor. q. hic requirit maturitas cō
cilij. et licet glo. teneat cōtrariū in. c. s. eo tem
pore. de rescrip. in. vi. tamē tu tene istā opinio
nē fm Alb. que est Hosti. Archi. et Calde. S. z
salua glo. qm nō requirit maturitas cōcilij. ex
pli. gracia. in prebēdis clericalib. ¶ Nā in mul
tis ecclesijs sunt bñficia p clericis minoribus
qui tū nō sunt de collegio. s. simpliciter bñficia
ri. Et pōderat Abb. istū tex. ptra glo. in. v. pu
eri. ¶ Nota text. in. c. cum cām. qui allegat q.
nō licet vnū altare discoopire vt aliud coope
riat. Adde Bal. in. ti. de pace cōstan. in. v. am
pli. q. hoc nō est boni pncipis facere. ¶ Que
ro an legatus cardinalis possit cōferre benefi
cia deuoluta ad sedē aplicam. Et respōdeo q.
sic. vt pbat tex. in. c. venerabilis. glo. in. c. j. d.
offi. lega. in. vi. in. de. si de bñficio. de preben.
¶ Querit vtrū valeat statutu vel cōsuetudo
q. ignobiles nō admittant in canonicos. vt ē
in multis locis alemanie. Et respōdeo q. nō. p
tex. in. dic. c. venerabilis. q. apud deū nō ē ac
ceptio psonar. c. nouit. de iudi. l. Et nota ex
eodē tex. et glo. q. oēs indifferēter sunt vocadi

Super

Cū rursus

Venerabilis

ad regimē ecclīaz. dūmodo sint sufficientes sci-
entie & honeste vite. ¶ Nota glo. in p. emine-
tis. q. ex ea potes colligere tres q̄litates scīe.
Et addenota p. Inno. in. c. cū in cūctis. de
elec. l. Et nota q. sufficiens scīa dī illa p. quā sci-
at regere & gubernare officiū sibi p̄missū. Et
peccat clericus q. defectū patit scīe. si iopia nō
excludit eū a studio literarū. de q. p. Ab. hic q.
allegat Inno. in. dic. c. cū in cūctis. ¶ Mo. q.
aliud est puideri in ecclīa. aliud de ecclīa.
ter. est nota bi. in. c. fi. & glo. notabilis in. de. j.
eo. ti. in. ver. incerta. que allegat istū textū. q.
textus etiā pbat q. cū mandat puideri de bñ-
ficio. intelligit de simplici. Et addet. nota-
bile in. c. cū in illis. eo. titū. in. vj. l. Et scias q.
ter. in. dicto. c. fi. est singularis in. alio. q. sen-
tentia excoicationis lata a delegato pape vl-
tra cōphensa in. rescripto est ipo iure nulla.
S; sententia excoicationis lata a delegato
cōtra intentionē delegantis bene tenet fm do-
cto. licet aliqui voluerint cōtrariū p. istū text.
tamē intelliget. vt dixi. Exempli gratia in-
tentio delegantis est q. nō feratur sententia ex-
coicationis sine monitione. Et tamē si ferat a
delegato tenet. Inno. in. c. illud. de. de. ex. mi-
nī. & p. Ab. hic. ¶ S; querit si mādāt p̄oui-
deri in ecclīa de bñficio & illa ecclīa sunt
prebende & alia beneficia minora nūquid po-
terit p̄ouideri de prebenda. Doctores cōiter
tenent q. non. quod limita duobus modis.
Primo quando ibi nō essent nisi prebēde. ne
mandatū videatur frustratorū. s; ista nō vi-
detur mihi limitatio post q̄ nō sunt alia bñ-
ficia nisi prebēde. Secūdo limita. nisi sit di-
ctū q. p̄ouideatur de beneficio competenti. &
competens beneficiū intelligitur fm qualita-
tem persone. Vnde si meretur canonicatū po-
terit p̄ouideri. licet ibi sint alia beneficia. ter.
habet singularē. in. c. p̄o illorū. hoc eo. titū.
¶ Nota glo. s. in. fine. cui adde glo. in. c. accipi-
mus. de. etate & quali. ¶ Vltimo tu vides q.
pupilli habent tutores. scias q. si tutor nō col-
locavit pecuniā pupilli vt aliquā vtilitatē af-
ferat tenetur ad interesse. Ter. habes notabi-
lem & ibi Bar. in. l. tutor qui repertorū. s. si
post. ff. de administ. tu. & singulariter p. Bar.
in. l. diuus. ff. ad. legem. falci.

De Prebendis. in vi.

Actio alij non includit minora expres-
sis. s; maiora q̄n sit prolatio in mate-
ria que tñ cōgruit maioribus. & non
minoribus. glo. est in. c. j. in. ver. alios. ¶ In
materia restringibili appellatione dignitatis
nō cōprehēditur episcopatus. glo. singularis
in. c. licet. in. ver. dignitatū. fm Ab. in. c. vene-
rabilis. de preben. in. c. solite. de maio. & obe.
in. c. cū nostris. de cōces. prebēde. in. c. cū vin-
tonensis. de elec. ¶ Istetext. allegat semp q.
bñficia vacātia in curia alijs q̄ papa cōfer-
rendō potest dū tamē pferat infra mēsez. vt in
c. sequenti. ¶ An istetext. habeat locū in benefi-
cijs spectantib⁹ ad p̄sentationē laicorū. glo. in
ver. collatio. tenet q. sic. que glo. etiā probat
q. appellationē p̄ouisiōis venit institutio que
fit p̄sentationē. ¶ Verbi moderadi respicit
diminutionē nō augmentū. glo. est in. c. statu-
tum felicitis. in. ver. moderandū. ¶ Idem est di-
cere in curia qd apud sedē aplicam. glo. est in
ver. curia. ¶ Quādo lex requirit actū fieri p. se
ip̄os nō potest fieri p. aliū. probat ter. iūct. gl.
in. dic. c. statutū. in. ver. p. seip̄os. ¶ Vbi consti-
tutio vno respectu est odiosa & alio respectu ē
favorabilis & p̄stat de mente statuentis q. sta-
tuit in fauorē dicim⁹ istam fauorabilem. glo.
est in. dic. c. in. ver. nūerandū. ¶ Dictio a. stat
exclusiue. glo. est in. dic. p. in. fi. & adde Bal. in
l. a. caligato. C. de nuptijs. vbi dicit q. si iudex
statuit terminū. vij. diez ab hodierna die. di-
es hodiernus nō cōputatur. ¶ Eñs extra su-
am diocesim potest cōferre bñficia. glo. est in
dic. c. in. v. remor. ¶ In cathedralibus ecclī-
is nō solet p. stilū curie exprimi nomē sancti
in lris. ideo essent surrepticie. glo. est in. c. q̄
uis. in. v. extendit. & vide p. Ab. in. c. sacrosan-
cta. de elec. l. Et nota q. iste text. allegat semp
q. littere ad bñficia stricte intelligunt. l. In
cōferendo bñficia est liberalitas in cui dādo.
glo. in. dic. c. q̄uis. in. v. pensione. ¶ Licet ra-
tio legis nō multū vigeat tamē illa sequenda
est. glo. est in. dic. c. in. v. vbertorē. ¶ Priora-
tus est generale vbi tam ad prioratū sc̄lares
q̄ ad reglarem. glo. est in. c. cū de bñficio. in
v. prioratu. ¶ Attendit cōdicio p̄sone q. erat
tpe impetratōis rescripti. glo. est in. dic. c. i. v.
sc̄lari. ¶ Consuetudo potest inducere q. quis
in ecclīa habeat dignitatē & canonicatū. gl.
in. c. sup. eo. ¶ Quatuor requirunt in p̄mouē
in. iij.

dispēsat. ¶ Licet cōstitutio nona nō liget in
fra duos mēses a tempe publicatiōis. Istud
est vēr nisi pmo de sciētia. vñ si statim qñ sit
publicatio de sciā. statim incipit ligare. gl. in
c. cū singlā. in v. puenent. l. Et nota q vbi cō
stitutio emanat sup materia quēdō est semp
in vsu. s. ptingit p interualla nō sufficit talez
legē esse scilicet publicatāz vt pplus nō excuset ab
ignōratiā. s. debz occurrere casu ad hoim me
morizā reduci. ita declarāt aliqui in. c. vbi peri
culū. in fi de elec. in. vi. pillū ter. facit etiā gl.
fi. in. c. i. de loca. l. Si monachus vult transi
re ad strictiorē regulā sufficit requirere licētiā ab
batē etiā si nō obrineat. Si ad maiorēz s. sine
causa sol^o papa dispēsat. glo. est in dic. c. in v.
canonice. ad quā vide Ab. oino. in. c. nō est d.
regu. ¶ Si tu vis scire iura q deelinquēs nō
deber esse melioris pōitiōis. vide glo. in. c. euz
qui. in v. cessat. ¶ Si tu vis etiā scire de templi
ci specie timorū feruilis. initialis. s. filialis. vi
de glo. in dict. c. eū qui. in v. formidū. ¶ Si
papa mādāt simpli puideri de bñficio. pore
rit puideri de bñficio requirētē sacri ordinē.
glo. in. c. cū in illis. in v. puideri. ¶ In aliena
tiōe t alijs tractand^o nō sunt vocandi absen
tes. glo. in. c. cū in ecclīis. in v. cōmode. quāz
multū notat Ab. i. c. corā d. elec. ¶ Jura etiā
exorbitātia faciētia mētrōez de domicilio ori
ginis. verificant etiā in hñte domiciliū rōne
continuemore. qñ ratio legis ita cōcludit ad
vñ si sicut ad reliquū glo. nota. in. c. pñti. i v.
originis. ¶ Jura que dicūt q gracia pape ex
pirat ipso moruo. idē si ipse renūciat. glo. in. c. si
cui. in v. moriat. ¶ Vbi requirit certa expō
sitiō sufficit mentio inclusa verbis gñalib^{us}.
glo. nota. in. c. si epūs. in v. certas. q nota p
pñilegijs in quib^{us} dicit q debeat fieri expō
sitiō certa mentio. ¶ Legatus de latere poterit
conferre bñficia quoz collatio erat deuoluta
ad papā. glo. in. c. si cui. in v. legitime. ¶ Lega
tus de latere sine alio speciali mādato pōt ap
ponere decretū. glo. est in. c. si aplice. in v. de
cernat. ¶ Receptus a caplo s cōfirmat a pa
pa pferit in asecutiōe pbe dē illi cui postea
est pñsum a papa. glo. est in dict. c. si aplice.
in v. cōfirmamus. et ibi dicit glo. q multa lu
era res puit dubitās consulere in hac materiaz
¶ Ultimo tu iā habuisti q si tu dicas tō men
tiris saluo honore tuo. tñ teneris actione in

iuriar. dictum est notabile Bart. in l. si quis extraneus. ff. de acqui. heredi. Limita hoc singulariter nisi dicat qd commissi aliquid delicti. et non sit ver. nam tunc potes licite dicere tu mentiris. dictum est notabile Bart. in l. que oia. ff. de pcura. Si tñ verba iniuriosa erant vera et post ita compertū est possum agere actione iniuriar. contra te. quia dixisti tu mentiris. vt notabiliter voluit Jacobus burri. et Paulus de castro. in dicta l. que oia.

¶ De Prebendis in clemen.

In eadē lra cōtinet duplex gñ in q̄rum altera sit cōmissa surreptio non viciat utraq; gratia p hanc mixturā. Sicut surrepticia. vt colligit ex glo. singulariter in de. i. i. v. vlt. alteri. Et est ter. singularis. in c. lra tpe. de rescrip. in. vi. Si mādatur simpliter puideri de dignitate vacante vel vacatura. venit etiā dignitas cui puidet p electōem. glo. est in v. quāuis. Si mādatur alicui puideri de aliquo bñficio in ecclia et ibi nō sit nisi vnicū. de illo puideri nō poterit. qz illud relationi aliq̄ supponit diuersitatem bñficioz. glo. notabatur in v. in certa. Sicut nō veniūt hospitalia in lris directis sup. puiſione clericor. ita nec in litteris cōfectis sup. reseruatiōe fructu bñficioz. text. est cū glo. in de. p. litteras. in v. sup. puiſione. Illud qd expresse fieri debet nō sufficit fieri per verba gñaliter plata. glo. in de. de. p. litteras. in v. expresse. Per verbū decernim. inducit ius nouū. glo. i. di. eta de. in v. decernim. Motus ppius non ampliat gram vel vim verbor. licet excludat surreptionē et p quo scribit. glo. est singu. in ver. directas. in de. de. Legatus de late. renō pōt cōferre eccliam spectantē ad p̄sentatōem laici. glo. est nota. in de. de. in ver. apli. dis. quā allegat Ab. in c. abbatē. de rescrip. i. c. dilectis filiis. de pben. Motus ppius validat gratiā cōtra viciū surreptionis. alia autē inabilitatē illi pro quo scribit non tollit nisi aliud exprimat. glo. est nota. in de. si Romanus. in ver. validā. Gratia seu collatio bñficii motu ppiio facta alicui bñficia obrinenti nō inducit disp̄ſcōnē vt simul illa retinere possit. Si als de iure retinere nō poterat. sed solū surreptionē excludit. text. iuxta glo. fi. in de. de. si Romanus. Tempus semestread

conferendum p̄ſcribit ordinarijs non currit executori. glo. nota. in de. si de beneficio. i. v. episcopi. Legatus pape pōt puidere debñficijs deuolutis ad papā. in illis tamē executor pape p̄feret legato. glo. notabi. in de. de. in v. siue ad nos. que etiā glo. vult qd licet in bñficialibus. als fiat stricta interpretatio tamē cōtra ipm cōcedentes sit larga. Nō potest ep̄s disp̄ſare vt quis habeat duos canonicatus in eadē ecclia. glo. fi. in de. si iuxta. Ultimo querit. an sit possibile alique agere actione iniuriarū p bono sibi facto. Et sic est questio. an aliquis mihi bonū faciēdo faciat mihi iniuriā. Et respōdeo qd sic. text. habes singu. in l. si seruus seruū. et si puerū. ff. ad le. aquil. Et ibi glo. dicit hoc esse multū notabile. vt qñ aliquis castrat seruū meū facit p̄ſcōſiōz. tñ mihi facit iniuriā. Et hūc ter. allegat glo. in c. re legētes. xxiij. q. v. Habes etiā ter. singu. in l. iij. §. in bello. ff. de remili. vbi si quis facit rez prohibita licet benefaciat tamē puniri debet.

¶ De Precariis.

Via p̄carie sunt species alienatiōis. Ideo h̄ in loco fuit posita ista rubri. Et nota qd dñicia inter p̄carū neu. tri gñis. et p̄caria semini. Nā p̄carū nō p̄ceditur ad tps determinatū. nec etiā pactū obligat p̄cedentē. quo min⁹ ad libitū reuocari possit. c. fi. heo. tñ. cū p̄caro. ff. de p̄ca. Sed p̄caria cōcedit ad certū tps fm qd p̄es pueniunt. nec pōt an tps puentū reuocari. vt in. c. j. Et iste tractus p̄carie fm Ab. ē incognit⁹ de iure ciuili. qd solū facit mentōz de p̄caro. Et nō. qd p̄carie in plurali et p̄caria nō differūt. gl. fi. in. c. fi. Nota tñ fm Ab. qd ideo ius ciuilenō facit mentōz de isto tractu. qz nō multum differt ab alijs tractib⁹. Et vide glo. i. c. p̄carie. x. q. ij. et aliq̄ exēpla ponit hic Abb. et ego pono solū duo. Quis sit p̄caria de reb⁹ ecclie oino grāt. vt qñ dat laico vel clerico bñmeri to aliq̄ possessio ecclie vt ceda i vita sua. et tñ ē donatio vsufruct⁹. et differt ab vsufructu i rē perrenuatiōis. qz fit renouatio de quinquēnio i quinquēniū. vt in. c. j. ne lōgitudie tps pereat mēoria tract⁹. Quis etiā sunt p̄carie vt habet in de. c. p̄carie. x. q. ij. et qñ nō petit renouatiōē elapso quinquēnio cadit a iure suo fm docto. Notat Abb. ex. c. j. qd contractus censet

initus fm consuetudine loci. Velius probat
fm en. in. l. qd si nolit. s. q. assidua. ff. de edili.
edic. Et allegat Bar. in. l. nemo est qui nescit
at. ff. de duo. reis. Et tu allega singu. tex. in. l.
fi. C. de fideius. Et Bar. in. l. si procurator. ff. de
iure fis. in. l. si fraudat. ff. de his que in fraude
credi. in. l. impense. ff. de impen. Et qd notat
glo. in. l. si fundus. s. in commissoria. ff. de le. co.
missio. in. l. illud. ff. de euictionib. Et text. no.
tabile cu glo. in. l. excepto. C. locati. ¶ Querit
Albb. an procurator datus ad contrahendum
possit apponere pena pro obseruatione contra
tus si no fuit dictu. Et Ab. concludit q sic p
tex. notabile in. c. ij. Et allegat etia tex. in. l. si
procurator. ff. de iure fis. Sz adde tu qd Bar
to. ibi dicit q solu potest promittere z dñs res
netur qñ est de consuetudine. z pcurator in co
tractu potest apponere omnia que sunt de con
suetudine. Et ideo dicit Bar. in. l. soluti. s. sz
si procurator. ff. de pigno. act. q in madata ge
nerali venit illud qd erat de consuetudine dñi.
qd facit ad multa. qd tñ intellige ordinarie. se
cus si extraordinarie. vt singuli vult Bar. in.
l. seyo. s. medico. ff. de annuis lega. z in. l. si
fraudator. ff. de his que in frau. credi. vbi di
cit q procurator datus ad fideiubendu pōt re
nūciare bñficio de fideiusoribus. qz ita ē con
suetudo q fideiusores renūcient. Et in mate
ria est bonus text. vbi pulcre p Ange. in. l. bñ
a zenone. C. de quadrien. p scrip. Et tex. cum
glo. in. l. si. ff. qd cum eo. Et nota etia tex. sing.
in. l. qui semisles. ff. de vsuris. q ista etia pro
cedit quo ad pñdicialia dñi. ¶ Nota ex glo.
ij. iñtro tex. q vbi contractus no tenet. non te
net appositio pene. ¶ Adde tu q sicut no valet
statutu sup infumonio. ita nec etia pēa. Alex.
in. l. seyus z augeri. ff. ad le. falci. Et glo. no
tabile in. l. si patronus. s. patronu. ff. si qd in
frau. patro. p qua dixit Romanus in consilio
cro. q sicut non valet principalis dispositio
laudi. ita nec pena. Et qd voluit Bal. in. l. si
absentis. C. si cer. pe. Et Bar. in. l. qd meo. in
prin. ff. de acqui. pos. Intellige tñ glo. quan
do contractus est contra ius. secus si preter ius.
de quo p glo. in regula. accessoriu. de re. iur.
in vi. in. l. pacta. C. de pac. ¶ Nota etia q illa
pena appositā per pñtū in contractu obligat
ecclesia z successorē. si contractus est ratioabil.
Et Ab. bic alle. nota. dic. Bar. in. l. si procu

rator. s. j. ff. de iure fis. Et ibi p glo. que exten
dit illu tex. ad ecclesiam. q sicut procurator fis
ci no potest vendere habita fide de precio. sic
nec etia prelatus ecclesie. Et adde glo. z Bal.
in. l. cu vedete. C. vbi cau. fis. z Bar. in. l. alio.
in vlti. colu. ff. de alime. lega. qui querit an ex
ecutores possint vendere habita fide de pñcio.
¶ Nota q in. c. fi. ponit materia precarij in
neuro genere. Et nota hec fundamēta q per
mortem illius cui fuit concessus ipo facto extin
guir. qz illa concessio censet psonalis. ideo no
trās in herede. Secdo q licet pcurarij reuocet
ad libitu cōcedentis. no tñ p ipius mortē. qd
tamē limitat Abb. nisi cōcessisset vsqz ad bñ
placitu suu. tex. ē notabilis. in. c. si gratio se. de
rescrip. in. vi. qd declara vtp Bar. in. l. cētes
imis. ff. de verbo. obliga. ¶ Nota tu canoniz
sta q cōstituens se possidere nomine alteri trās
fert possessionē in illu. no solu qñ p se posside
bat. sz etia p aliu fm doc. de quo in. l. qd meo.
ff. de acqui. pos. ¶ Et de dñtia inter pcurarij z
comodatū. ponit doct. hic. de quo p Bar. in. l.
in comodato. s. sicut. ff. comoda. in. l. ff. de p
ca. z ē text. z ibi p Bar. in. l. lucius. ff. de dona.
Et pclude q comodatu datur ad certu z pñ
nitū vsum. siue apponat ipō siue no. qz tacite
inest tēpus. nec an potest reuocari. dicto. s. si
cur. ¶ Dicit tñ notabil. Ab. hic. q si concedēs
veller reuocare pcurarij cū maximo dāno alteri
us obstarer sibi exceptio doli qz no p negari
q no sit bñficiu. qz no debet versari dolose in
bñficio cōcesso. z alle. simile de viatore quem
aliquis inuitauit z ipm detinuit z postea pe
nituit pōt agi ptra ipm actioe de dolo. qz cuz
dāno alteri penituit. vt notat Jo. an. s. in p
hemio. ¶ Et ad hāc materiā applicat qd notat
Bar. in. l. si penā. ff. de pñ. obli. vbi qñt si mu
tuasti mihi pecuniā an possis repetere in cō
tinēti. z pcludit q no. ¶ Accobstabit iura ge
nerali loquētia q pcurarij possit reuocari ad li
bitu cōcedētis. qz intelligitur sano modo. z
sine capnoe. z cū aliq tps intervallo. argu. l.
qd dicim. l. rati. ff. de solu. ¶ Si tu velles sci
re an esset alia dñtia inter pcurarij z comoda
tu. Et dicas q sic. qz in pcurio tenet solu reci
piens de dolo z lata culpa. de quo p gl. peni.
hic. ¶ Vltimo quero an p satisfaciēdis debi
tis pupilli tutor debeat vtere frumēta z alia
necessaria ad victuz. an vero bona imobilia.

De pñcio

Cap. f.

Et respondet qd deueniendū ē ad imobilia, glo. habes notabile. in. l. fi. C. de predi. mi.

De Pignoriibus

In isto titulo tractat de obligatiōib⁹ realib⁹. Et nota qm rub. d^r pigno- ribus et alijs cautōib⁹. Et nota qd est multiplex cautio. cū pignore. vbi hic. cū iuramēto. Et ē nuda pmissio seu simplex. Que dā fidē iussoria. in dubio tñ appellatōe cautio nis intelligim⁹ de nuda et simplici. l. sancim⁹. C. de vbo. sig. ¶ Fui semel interrogat⁹. an va- la ecclesie possint dari pignori. Et respondi qd sic in statu maxima necessitate. que tñ sit iusta etiā laico. tex. est notabilis i. c. j. ¶ Et si tu vel- les scire que differētia est inter vasa ecclesie et alias res quātū ad alienatōes. Respondeas qd quātū ad alias res sufficit sola vtilitas. sed in istis requirit⁹ necessitas. ¶ Nota glo. ij. et intel- lige qñ alio modo nō pñt redimi. S3 quid si aliquis est in carcere auctoritate iudicis ppter debitū. nec potest solvere cōdemnationē. vide glo. fm Abb. in. c. sicut. alle. in glo. in. c. auz. ca. cau. ¶ S3 tu allega glo. in. c. sacrozū. ca. cā et questi. que glo. allegat iura et probat qd non est inhumanū benefacere illis qui deliquerūt. De quo p Bal. in auctē. similr. C. ad. l. falci. in. l. illud. C. de sacro san. eccle. ¶ Et qd liberare aliquē a carcerib⁹ sit res pia. pbat tex. in. l. qñ. ius. cū. l. sequēti. ff. solu. ma. Et teneat ibi Bal. qd idē esset si esset carcerat⁹ p maleficio. cū ille tex. loquat⁹ gñaliter. Ex quo infert ad execu- tores qui habēt distribuere pro redimēdis ca- priuis. ¶ Nota tñ qd nō cōstituūt in istis reb⁹ ius pignoris sicut in alijs reb⁹. S3 vt detinean- tur quousqz satisfaciāt de debito. Et vide gl. notabile in. §. hoc ius. r. q. ij. in ver. constata. ¶ Nota qd debitor nō pōt incarcērari si habz in facultatibus vnde satisfaciāt. vt probat in. c. latoz. Et ē glo. in. l. iij. §. tutores. ff. d^r suspēc. tuto. licet statuta aliter disponant fm Abb. Et addetū qd hanc glo. approbat Bal. in. l. fi. na. §. et si prefatā. C. de iur. deli. in. l. j. C. qui bo. cede. pos. et ibi p Bar. Et dicit ordinariā. Bal. in. l. j. ad finē. C. de iur. et fac. igno. Et di- cit singulare in. l. fi. ff. de in ius vo. in vna le- ctura. Et plenē p Alex. in. l. a dino pio. §. i vē- ditōne. ff. de re iudi. ¶ Nec teneat promissio qñ quis se obligauit ad carcerē renūciādo benefi-

cio cessiōis. Bar. in. l. alia. §. degāter. ff. solu- matri. etiā cū iuramēto. ¶ Et an et quando ho- mo liber possit capi et carcerari. Dic vt p Bar- to. in. l. cūz eo. ff. ad le. iuli. pecu. quem allegat Ab. in hoc. c. latoz. vbi habet qd liber homo nō potest pignoriari. ¶ Nolo tñ omittere vñū dictū singulare Bartho. in dicta. l. cum eo. qd vbi debitor nō potest capi quia nunqz erit de domo. quia in domo non potest capi debitor pro debito priuato. l. pleriqz. ff. de in ius vo. l. nemo. ff. de reg. iur. quia tu creditor facias ip- sum condēnari de cōtemptu mandati. et sic cri- minaliter fisco tenetur. et tunc poterit capi in domo. quia pro debito criminali potest capi in domo. et cū erit positus in carcere poterit ibi pro debito priuato rēcomendari. qd est no- tabile. ¶ Nolo tibi dicere vñū dictū singula- re. clericus habz pñmonij. et habet redditus bñficij. cōtrahit debita pro sustentatōne pprie psonē. vt quia erat infirmus. tenet successor in beneficio non heres pñmonij. dictū est sin- gulare Jo. an. in. c. ex pñmonij. secus si contra- heret debitiū pro necessitate sui pñmonij con- seruandi. Et licz Ab. videat⁹ hic intricare hoc dictū. tamē in. c. j. d^r solu. approbat. ¶ Nota gl. j. in fi. quādo ponit solutiōnē ad contrarium. ¶ Nota vñā pulcrā questione que tangit in. c. illo vos. Quidā vsurarius emit quandam rem prout dicebatur in instrumēto. et imedia- te illā locauit venditori. ita qd venditor remā- sit in possessione. cōstitutā certa pensione ipsi emptori. tractus iudicat⁹ vsurarius. fm Ab. ¶ Et vide que scribit Bar. in. l. sicut. §. supua- cū. ff. quib⁹ mo. pig. vel hypo. sol. Et tu ad- de qd elegāter ponit Bar. in suo concilio inci- piente petrus nicole. Et tex. iste allegat in ista materia quia ponit casum in quo contractus iudicat⁹ vsurarius. ¶ Nota qd in. c. ex litteris. ponit materia qd vxor habet bona mariti ob- ligata pro dote restituenda. Et potest agere hypothecaria cōtra possessore illoz bonoz vt possessor cogatur restituere illa bona. qd si vult euitare. soluat debitiū creditori. ¶ Nota glo. q tangit illā questione nūqd mulier pre- feratur in dote omnibus creditoribus antero- ribus. Et cōcludit qd habēt⁹ tacitā nō exp⁹ sam. Ad idē est glo. in. l. assiduis. C. qui po- ti. in pigno. habet. Et ibi d^r Bar. qd consuetudo est pro opinione glo. cessante tñ consuetudine

Ex pñmonij

Illa vos

Ex lito

loci. tene p raria opinionē fm Abb. optet tñ
q fluctudo pbeē. Querit etiā glo. qd de do
natōe ppter nuptias. Et pcludit q vbi mulier
agit ad illā donatōez nō vt eā lucres. Sz tan
q specialr obligatā p dote. hz in illa mulier
p riuilegiū dotis. qz hoc casu agit poti⁹ p dote
qz p donatōe ppter nuptias. Nota gl. penl.
q bona p lati sunt tacite obligata p mala ad/
mistratōe quā nota. Nec teneas glo. dñ vult
q bona clericorū gaudeāt p riuilegio eccliarū.
Sz dicas sic. q solū in casib⁹ iure exp s s. de q
est glo. nota. l. c. qz. de cēsi. in. vi. Querō
dicat in instrumēto Tici⁹ fili⁹ semp roni. qui
semp roni⁹ est mortu⁹. nūquid viciat instrumē
tū. Rñdeo q nō. qz subaudi dicitio quondā.
doc. in. c. cū p rra. Et tu adde glo. in. l. cius. ff.
licet. pe. in. l. viro atqz vxore. ff. solu. ma. in. l.
si quis rei. s. idē Julian⁹. ff. de libe. lega. in. l.
verū. ff. de v b. obli. insti. qui manumitt. non
pnt. i p r. in. l. apud iulianū. s. anastia. ff. ad
trebel. insti. delega. s. postumo. in. l. fi. ff. de le
ga. j. in. l. iij. C. de nup. Et p Bar. in. l. insulā.
ff. de acqren. re. do. z in dic. c. sit mēcio de fru/
ctib⁹ p ceptis ex re pignozata. qz cōputant in
sortez. z q pign⁹ pōt dari pignori. qd limitat
sing. Specu. rōne infinitat. euitāde. vt vltra
ter. non possit. qd reputat singulare Abb. pbat
etiā tex. q resolutio iure auctozis resolut⁹ ius
successoris. Concordat tex. in. l. lex vectigali.
ff. de pigno. Querō singulr qd si pignora/
ui tibi rē. tu pignozasti Titio. Titius pigno/
ranit alteri vel vēdidit. qui ē absens cū re. qd
remediū dabit mibi primo debitori ad psequi
dñ pignus ex quo res nō pōt haberi. Dicas q
aget p rra primū. s. prim⁹ liberaf cedēdo acci/
onē p rra scdm. Et idē dic in scdo respectu ter
cij. Ita voluit Spec. quē refert z sequit Abb.
qd est sing. Nota singulr glo. j. in. fi. dñ dicit
de fructib⁹ qui potuerūt papi. z hoc pōt face/
re ad illā questioez. Tu pignozasti domū quā
ego inhabitauī an teneat ad pēsiōes quas tu
pcepissēs. an ad eas quas ego soluissem si fu/
issem cōductu⁹. Et cōcludit Abb. q ad pensio
nes que potuissent papi a quocūqz alio. licet
Specu. aliter loquat. Nota tex. in. c. signi/
ficante. qui semp allegatur q impossibilitas
seu iustū impedimētū impedit cōmissionē pe/
ne. z transgressionē iuramēti. Et nota tu ca/
nonista quia in dicto. c. habet de pacto legis

cōmissioez qd regulariter in pignore repro/
batur. de quo in. l. c. de pac. pigno. p Bart.
in. l. quāuis. ff. de solu. Nota etiā q in isto
tex. iūcta glo. tractat an malicia nunci⁹ excu/
set mittentē. Et pcludit si reputabat fidelis q
sic. z intellige qn mittit species. l. argentū. ff.
cōmoda. secus si quātitas. Et adde qd notat
Bar. in. l. si soluturus. ff. de solu. Et tex. sing.
z qd ibi p Bart. in. l. si quis vxori. s. apud la/
beonez. ff. de furtis. Tangit hic Abb. an de
bitoz teneatur ire ad domū creditoris p debi/
to soluēdo vel ecōtra. de quo p Bar. in. l. itez
illa. ff. de cōsti. pecu. Et ibi inter alia dñ Bar.
q si debitor velit exonerare se ne incidat i mo/
ram z sit eiusdēz fori cū creditore debet ire ad
domū creditoris. secus si diuersi fori. qz tunc
sufficit q adueniēte die prestet se esse paratū
soluere si esset qui reciperet. Et adde Bal. no/
tabit in. l. acceptā. in. xij. z xij. q. C. de vsu/
ris. Nec in casu isto requirit depositio z con/
signatio. vt probat Alex. p silio. xij. in. j. lib.
Nota q in. c. si sit mēcio de scda pte rubr.
ce. l. de cautōe quā debet prestare vsufructua/
rius. z vide glo. abt⁹ h. imobilib⁹. Et an cau/
tio possit remitti a testatore. vide hic p gl. i h.
idoneā. z p doc. in. l. j. C. de vsufruc. Et no/
ta glo. in. dic. h. idoneā. q appellatōne idonee
cautionis venit fideiussozia vel cū pignore.
Et situ vis habere multas glo. q nō solent
allegari ad hoc. vide in aureis opuscul. Mo/
ta glo. in. h. fruct. q clerici in fructib⁹ bñficio
rū equipant vsuarijs nō vsufructuarijs. cui
adde glo. in. c. cū olim. de rerū p m. in. c. si. de
pecu. cle. in. c. qz nos. de testa. in. c. res. xij. q. j.
glo. tñ aliter loquit fm Abb. in. c. duo. xij. q. j.
dñ dicit q sunt dñi fructuū. Sed mibi videt
q glo. illa dicat idē qd alie. intelligit tñ Abb. al
lā glo. in. bñ admistrādo. de q late p p m. in. c.
cū esses. de testa. Et p glo. in. c. pñti. d. offi. or
di. in. vi. Glo. si. nō firmat pedem. Sz vide
Bar. in. l. vsufructu. C. d. vsufruc. q si est pso
na suspecta sequestrat apud aliquē idoneū q
pstatbit cōmoditatē vsufruct⁹. Si at nō ē su
specta pstatbit iuratioz cautionez. Et q nota
pulcrā limitatōez ad auctē. gñalr. C. de epis.
z cle. que etiā nō hz locū in cā criminali. vt est
glo. nota. in. auctē. vt nulli iudiciū. s. necessa/
riū. Et de alijs limitatōib⁹ p glo. z doc. in. c. q
frōte. de appel. Nota etiā q vbi qd liberaf a

facilitate qz nō pōt. r. deuenit ad iuratoziaz
cautōez qd nō solū dō pmittere cū iuramēto
s; obligare bona sua. l. fido. vbi p. Bart. ff. vt
lega. noīe caue. Nota etiā singl. qz istud pce
dit qn nō pōt pstatē satisfactōez ppter paupē
tē. Secus si ppter malos mores. l. nō oēs. §.
a barbaris. ff. de remili. r. fuit de mēte Bal. in
auct. cū relicti. C. de indic. vidu. col. l. Sz
querit qd de usufructuario nō pstat cautōez r
recipit fructus an faciat suos. glo. sunt cōtra
rie. vna est in. l. si cui. ff. de usufruct. Alia ē in
l. vroz. ff. de usufruct. lega. de quo p. docto. in
dicl. usufructu. Cōcludē qz si fuit in bona fi
de. qz nō fuit exacta cautio. nec maliciose disti
ncti facit fructus suos. Et adde Bar. in. l. vroz.
n. ff. de usufruct. lega. ¶ Ultio fuit facia. pre
statio sel. p. Tituū vni debitori nō solueret suo
creditori. quia nō obstante soluit. Tit. p. uenit
illū corā iudice r. petebat sibi satisfieri. iudex
ipm cōdemnauit r. male. qz nō tenebat pare
renū fieret certior de obligatiōe. l. nomē. C.
qz res pig. oblig. pnt. Sz in practica volo tibi
dicere sing. dic. qz talis prestatio fiat auctori
tate iudic. qz tenet parere. r. excusat absqz ali
a exhibitiōe instrumēti. dcm est sing. Bar. i. l.
nō solū. §. morte. l. ij. q. pun. ff. de ope. no. nūc.

De Peculio clericorum

Ista Rubrica tractat de peculio ip
sorum clericorum. r. iō hic accipit peculium
pro patrimonio. Et dicitur peculium
a pecunia. r. pecunia dō a pecudibus
seu pecoribus. Et iō quicquid habebat antiq. cō
sistebat in pecudibus. l. q. iij. c. totuz. r. multis
modis accipit de quibz hic p. Ab. in rubri. Et
tu vide glo. notabilē in rub. ff. de pecu. l. Sz
nora vni dictū pulcrū qz illud qd est castre
se vel qsi in laico est aduenticiū in clerico. tex. est
notabilis in auct. p. byteros. C. de epis. r. de.
Etp. doct. in. c. qz. de testa. ¶ Nota qz quicquid
acqrit cleric. bñficiat nūl pūmonij hñs pū
mit acqsiuissē ex bonis ecclie. tex. est in. c. l. nō
est tamē ista psumptio iuris r. de iure. r. sic po
terit pbari p. rariū. vt est hic glo. fi. l. Et ex hoc
habet pulcrā limitatiōez ad. l. si defunct. C.
arbi. tute. qz illa nō pcedit in clerico. qz cleri
cus nō pōt negociari. r. iō psumerem delictū
si dicta lex procederet in clerico. facit simile qd
dicimus de vroz. l. etiā. C. de dona. inter vi.

r. vroz. l. quintus. ff. eo. ti. l. Et nota fm doct.
licet Abb. teneat p. rariū qz istud nō proce
dit vbi est beneficiū simplex sine administra
tione. quia tūc nō psumit pro ecclia. saluat
tū Abb. hoc dictum tenendo glo. in. c. pūti. d.
offi. ordi. in. vi. m. illa opinio sibi nō placet. de
quo dicef in loco suo. ¶ Tu scis qz si platus
alienat bona ecclie debet administratiōe pri
uari. c. monem. r. q. ij. Sz qd si fraudat ec
clesiā in acqrendis. vt qz acqsiu ex redditibz
ecclie appropriat sibi vel alteri. Et dicas qz
idem vt in. c. ij. l. Sz quid si testator volebat
relinquere ecclie induxit vt pot. relinqueret
sibi qz ecclie. Dicat vt hic p. Abb. ex intentōe
Lin. in. l. quicquid. C. arbi. tu. Et est conclusio qz
si hoc fecerit in fraude tenet ecclie. sec. si blā
do semōe vt in tutore distinguit. quia psonā
suā tenet quis pferre. Et videtext. in. l. si. C. si
qz ali. resta. pbi. Et adde glo. in dicta. l. quic
quid. r. qd notat Bar. in. l. tutor. §. nō est. ff. de
administ. tut. ¶ Et p. intellectū eoz que habē
tur in. c. ij. §. eo. vide p. Ab. in. c. vt vnusquisqz
hoc eo. ti. Et Ab. allegat Lin. in auct. licen
tiā. C. de epis. r. cleri. qz administrator seclari
p. p. si aliq. quesitū psumit acqsiuissē ex
administratiōe. sec. si erat tpalis r. reddebat ra
tiōez. argumēto dicte legis. si defunct. Adde
tu glo. sing. in. l. facultas. C. de iure fil. lib. r.
quā sequit Bar. in dic. auct. licentiā. ¶ Ad
uertat dñi plati qz cōmittit sacrilegiū r. gra
uissimū crimē acquirēdo p sanguineis vl sibi.
de redditibz ecclie. tex. ē in. c. inquirēdū. Et in
tellige qn voluit facere eos diuites. subuenire
tū debet in eoz necessitatibz. r. adde glo. no
ta. in. c. oino. r. r. dist. l. Nota glo. ij. q. ponit
ters casus in quibz res empta ex pecunia alte
ri efficit illi. cui adde gl. in. l. si vt p. p. onis. C.
deret vēdi. r. glo. fi. in. l. si patru. C. cōia vtri
usqz iudi. r. glo. j. in. l. vroz. marito. ff. de dona.
inter vi. r. vroz. l. Sz aduerte ne erres qz Bar.
in dicl. si vt p. p. onis. dicit qz in minori hoc ita
demū pcedit qn res fuit empta a tutore vl cu
ratorē nō ab extraneo. qz tūc i. bñficiū poterit
vēdicare. de qz in. l. filie. ff. de solu. Et no. qz Ab.
vult qz sit idē in clerico. p. glo. nota. in. l. miles.
ff. de re iudi. ¶ Quero platus expēdit aliquid
de suo pūmonio in vtilitatē ecclie an poterit
repetere ipse vel heres suus. Et dicas qz sic. tex.
tū habes notabilē in dicta glo. in. c. ij. q. iij.

cap. 1.

Dolo tibi dicere unū pulchrum deum Rectorem ecclesie in terra inculta ecclesie sua industria et laboribus sue expensis plantavit vineam seu reducit ad culturam cum sustentationis sue. licet postea privet beneficio suo etiam ratione delicti de habere in vita sua illam terram. tunc est notabilis finis intellectus Inno. in. c. si. et sequitur Alb. Nota singulis glo. ij. q. qlibet clericus qlibet cunctis sit beneficium et non facit fructus suos ut sibi liceat testari. Sed in pariter Alb. allegat glo. in. c. pnti. d. offi. or. di. in. vi. Sed Alb. tenet contra illam glo. p. multa. et allegat glo. in. c. res. xij. q. j. q. si clericus emit equum de bonis ecclesie. est ecclesie non proprius. Et tunc. xliij. dist. in pun. ubi dicitur clericus est proprius suus vivere non luxuriari de bonis ecclesie. Et ibi dicit singulis Archiepiscopi q. si beneficiarius expedit de rebus ecclesie voluptuose. tenet ad restitutionem. quod est notabile et periculosum. Et Jo. de ligna. in de. gra. de rescrip. et sequitur Alb. hinc ergo clericus liberam administrationem fructuum in bonum dispensando. de quo late per Alb. in repetitione. c. cum esset. de testa. **¶** Ultio tu vides mihi domum in qua est unus murus cum lapidibus fectis. i. sine cemento. an possis inde tollere. fuit iudicatum quod sic et male. Et contra tunc. singu. in. l. si pcario. ff. contra predicti. Et ibi Bal. ponderat. quod regula que est quod edificium cedit solo. procedit etiam si murus sit sine cemento.

De Parrochijs.

Venit quid sit prochia. Rndet quod est locus in quo degit populus alicui ecclesie deputat certis limitibus constituitur. Et dicitur prochia quasi paritio cure. Nam cura populi fuit pariter inter ecclesias prochiales. nam rector talis ecclesie debet populum regere. c. j. de capel. monacho. et de divisione prochiarum. xij. q. j. c. j. de divisione ne episcopus. c. j. et ij. lxx. dist. c. xij. dist. c. ij. Et si tu vis scire in quo constitatur ius prochiale. vide per Alb. in hac rubrica. **¶** Querit Alb. nunc quid prochiani possint compelli ad oblationes faciendas. Et in ista materia habes glo. in. c. omnes christianus. de psecra. dist. j. in. c. statum. xvi. q. j. in. c. sanctorum. x. q. j. in quibus locis glossator variavit. Dicitur ut hic per Alb. ex intentione sancti doctoris. Et concludit quod si sacerdos indiget non tamen debet subtrahere divina. sed superior debet eos compellere ad oblationes. compellunt etiam qui hoc habet consuetudo. **¶** Et nota unum deum non

tabile quod oblationes sunt ita de iure parrochia. li. q. si fiat in capellis seu altaribus fundatis in fra prochia debent ecclesie prochiali. Ita vult Alb. in si. rub. p. adducta per eum. **¶** Nota bene tunc. in. c. j. q. propter bonum publicum potest papa privare episcopum sine culpa sua. et in preteritum et totum. et sic intellige glo. notabile in. c. p. principales. ix. q. ij. **¶** Nota etiam tunc. notabile in. c. non autem. vii. q. j. q. ex causa magna possit constitui duo episcopi in una dioecesi ut quilibet eorum exerceat iura solidum. non possit tamen esse duo romani pontifices. ut est glo. singu. in de. c. non autem. **¶** Nota unum deum doc. quod si allegat in. c. j. q. qui tractat de divisione inter fratres. maior non erate. sed ille qui maiori tempore habuerit administrationem bonorum dividit et minor eligit. et tu adde Bal. in. l. si maior. c. cum dividit. in. l. j. de pac. in. l. sancum. c. de dona. in. l. iubem. c. de sacrosan. ec. **¶** Et nota deum notabile Bar. p. illud tunc. in. l. dicit. s. senar. ff. de iure fil. q. ubi quis habet dividere cum fratre. si quis vult facere partes et dare electiones alteri parti. **¶** Nota etiam aliud deum quod qui presides divisione coniungunt ad faciendum certum quid statuit iudicio maioris partis totius corporis. non autem requiritur maior pars cum iussu patris. quod facit ad multa. etiam habet in locis in quibus artifice faciunt universitates per se. et iurisperit per se. et conveniunt simul. per aliquo actu expediendo. **¶** Ego fui sepe interrogatus utrum peccet prochianus non audiendo missas diebus festis in ecclesia sua. de hoc est tunc. in. c. ut dñi. cis. et dixi quod in hoc quesito oportet respondere distinguendo aliquos casus. **¶** Quartus primus est. si omittit ex preceptum proprium sacerdotis sine causa legitima peccat omnino. quod venit contra preceptum superioris. et ille qui admittit alienum prochianum committit quoddammodo furtum et tenet restituere omnes oblationes preceptas. **¶** Secundus casus est si premitit quod habet causam legitimam. ut quod est notorius fornicator secundum Alb. tunc non peccat. Et noteris dñi mei quod Alb. in terminis vult quod non debemus audire divinum a notorio fornicatore. quod hic non est propter contemptum. sed hoc fit iuris auctoritate. c. preter. c. nullus. xxxij. dist. **¶** Tertius casus si omittit sine preceptum non peccat. presumit tamen contemptum si non habet licentiam a proprio sacerdote. vel non habet causam legitimam saltem quando propria ecclesia est vicina. **¶** Quartus casus est. illi qui vadunt ad ecclesias fratrum mendicantium non peccant si faciunt bono zelo quod devotius et fre-

quētiū ibi celebrat. qz in hoc nō pōt notari
p̄empt. fatet tñ Ab. in p̄cipuis festiuitatib⁹
anni esse honestū qz audiant diuina in p̄pria
prochia. qd nō d̄z omitti ex leui cā. c. si quis
extra. de p̄seca. dist. i. vbi bon⁹ tex. tñ v̄pu/
to p̄suetudo h̄z excusare a p̄ceptu. 7 p̄sequi
a p̄cepto. Et nota qz sacerdos pōt expellere ali
enū prochia nū etiā violētē apponēdo manū
si ad v̄ba nō vult exire. Et pōt p̄se 7 prochia
nos expellere nec eēt excoicari si est clerici.
qz turbat diuini officii. c. venies. de sentē. ex
cōi. Dubitatū est sepe vtrū eps loci vniuer
sitate possit ordinare scolares exētem in vniuer
sitate. Et ista questio format in. c. null⁹. p̄ illū
tex. Et p̄clude qz nō. qz licet scolares in studio
habeat habitatores. nō tñ. domiciliū. 7 tex. fa
cit mentōes de domicilio in. c. iij. de temp. or/
di. in. vi. Et d̄z Ab. qz quo ad sacramēta neces
saria eps loci est iudex cōpetens. s̄z nō quo ad
volūtaria. 7 sic nō possit cōmutare votū scola
ris. qd est notabile. s̄z optet hoc limitare p̄ ea
que notat Barr. in. l. lex cornelia. §. si tñ. ff. de
inu. nisi scolares steterint p̄ decennū in studio.
qz tñc videt ibi p̄trahere domiciliū. 7 hoc in
telligit in dubio vbi ibi declarat Barr. ¶ Nota
vnā regulā que habet in. c. sup. eo. qz fines pro
chia de quib⁹ p̄stat vel finib⁹ coheretia non
p̄nt p̄scribi. Et idē dicit glo. in limitib⁹ ep̄at.
7 intellige de q̄cuqz p̄scripiōe. L. Et nota qz si
nes p̄bant p̄ v̄ba enūciatiua in aliquo instru
mēto posita. glo. ē sing. in. c. cū olim. de censu.
Et idē est qz in istis factis antiq̄s nō p̄t haberi
p̄batio necessario p̄cludēs. iō admittit hec p̄
sumptiua p̄batio. L. Et si tu vis scire quid est
limes dicas qz est longitudo seu latitudo spa
cii a spacio distinguēs. s̄z ponam⁹ qz sit mōs
seu flumē plūmice cui⁹ erit p̄prietas illi⁹ limitis.
Dicas vt in s̄ist habet i. §. insula. isti. de re. di
ui. si aut est res indiuisibilis. vt ecclia tñc vter
qz habebit iurisdictōes p̄ indiuiso 7 p̄ter ha
bebūt cōmoda. 7 vide glo. notabile in. c. que
cuqz. in. c. licet. xvi. q. iij. ¶ Nota glo. si. qz col
ligit tria argumēta. ¶ Nota qz in. c. si. ponit
materia qz q̄libet pōt ad libitū trāsferre domi
ciliū de loco ad locū etiā nō petita licētia 7 li
berat a nexibus prior⁹ dñi 7 in sp̄ialib⁹ 7 in
tp̄alibus. de quo in. l. domiciliū. 7 i. l. incola.
ff. ad muni. fin. Ab. s̄z illa lex p̄bat p̄trariū. 7
iō ibi singul⁹ glo. vult qz nō p̄t trāsferre domi

ciliū cū p̄iudicio illi⁹ loci qū iam erat impossi
ta aliq̄ collecta. 7 ibi p̄ Barr. notabil⁹ post gl.
[Si sacerdos nō exerceat officii⁹ p̄ se v̄d per
aliū si petat decimas vel alia tp̄alia p̄t sibi op
poni qz nō sequit cā p̄pter quā debent tp̄alia
de quo in dic. c. si. ¶ Et qz Ab. hit t̄git de sco
lari exēte in studio p̄ decē annos. Addetū Barr.
in. l. lex cornelia. §. si tñ. ff. de inu. de quo dicit
est s̄. 7 p̄ Barr. in. l. questu. ff. de lega. iij. 7 qd
notat Barr. in. l. p̄dia. §. i. ff. de fin. instru. qz si
aliquis recedit relicta familia nō videt habere
re animū trāsferēdi domiciliū. ¶ Vltimo fu
it vnus testator qz legauit cuidā rem suā qz erat
alteri obligata. dubitatū est s̄ in facto an ta
le legatū valeat. 7 dixi qz tale legatū valet.
tex. adduxi sing. in. l. si tibi bō. in pun. ff. de le
ga. i. qz heres videt grauatus v̄llā rem libe
ret 7 illū tex. p̄ singulari allegat Alex. in. l. cre
ditōr. C. de lega.

De presbytero nō baptisato

Adinat⁹ nō baptisat⁹ nō recipit cara
cterē. c. i. qz baptisat⁹ est ianua alioz
sacramētoz. c. si. h. eo. ti. ¶ Nota glo.
j. singul⁹ que solet multū allegari. in. c. ij. de tri
plici baptismo. 7 ex glo. si. vnā singulāre limi
tatōes ad legē barbarius. ff. de offi. p̄to. qz illa
nō p̄cedit in depēdētib⁹ ab ordine. qz in illis
attēdit veritas. nō opinio. Ex quo infer⁹ qz or
dinatus ab eo qz putabat eps nō recipit ordi
nē. valēt tñ sic gesta qz ad meritū p̄pter fidem.
pulcra glo. in. c. dudū. ij. de elec. ¶ Nota vnā
pulcra regulā qz ponit in. c. venies. qz nō intel
ligit iteratū qd ambigū ē factū. Ex qz infer⁹
qz si aliq̄s nō recordat vtrū dixerit aliquā bo
rā. tenet iterare. Et gñalr vbi ac⁹ de necessitate
d̄z explicari si ambigū vtrū fuit gestus. debz
iterz geri. ¶ Probat etiā ille tex. qz p̄tra violen
tā p̄sumptōes. admittit p̄batio in cōtrariū. p̄
quo glo. nota in. c. ferrū. l. dist. d̄z tñ p̄batio
talis ēē euidentissima. arg. l. nō ē verisile. ff. qd
me. cau. ¶ Vltio nota qz facies expēsas in re
stibetia restitutōi p̄tillas repetere. qz nō videt
donare. 7 d̄z fieri extimatio expēsaz tpe resti
tutōis. nō tpe qz fuerūt facie. text. est sing. 7 ibi
p̄ doc. in. l. domos. ff. de lega. j. 7 tali casu non
cōputat expēsē cū fructib⁹ p̄cept⁹. glo. allego
sing. in. l. emptor. in prin. ff. de re iud. qz cū sit
dñs interim lucratur fructus.

¶ De Purificatōe post partū.

Nota q purificatio fuit inducta ob reuerentiā ecclīaz. 7 q mulier post primum statū p̄ ingredi ecclīam. nec tenet abstinere p alijs dies fm legē moysaica. c. j. 7 d̄ pceptis veteris testamēti. videt̄. cū glo. vi. d̄. s. his ita. Et q phibeant ab ingressu ecclīe v̄ de gl̄. nota. in. c. vir cū ppria. xxij. q. iij. si tñ aliq mulier vult abstinere h̄ nō improbat̄ vt in tex. Sz ego qro qd si sum in loco in q̄ cōsuetudo put̄ ē in p̄b̄ istis q mulieres abstineant. vna mulier nō abstinet. vtz peccz sc̄ate cōsuetudie. 7 saluo sp̄ meliori iudicio puta q si. qz postq̄ illuxit veritas euāgelij. 7 vmbra legis euānuit nō p̄t p̄suetudo iducere q illa lex moysaica sit sub p̄cepto. 7 q mulieres fecerūt ex deuotōe sua. nō d̄ alias nolētes abstinere obligare ad p̄tē. 7 p hoc d̄m̄ sing. Bar. in. l. j. in. ff. de legi. q vltus mulier nō inducit cōsuetudinē. ¶ Vltio ego v̄didi domū in qua erat aliq nō affixa. volebā illa deferre qz dicebā illa nō venisse i v̄ditōe dom̄. Est tex. no. in. l. fundi. s. la beo. ff. de acci. emp. q vbiqz in domo vendita sunt aliq v̄tibi p̄petuo sint veniūt in v̄ditōe dom̄ qd est notabile.

¶ De Privilegijs.

Nota dubitat q̄qz de intellectu p̄uilegioz. 7 qz sub d̄m̄ q̄qz excedūt termini nos p̄uilegioz. iteo posita ē ista rub. Et videi dist. c. p̄uilegia. c. p̄uilegiuz. xi. q. iij. ¶ Dubitat an vt aliq dicat ciuitas regnat q̄ ibi sit dignitas ep̄alis. Et r̄ndet q nō. tex. ē in c. j. Erāt em̄ ciuitates aūqz eēt ep̄alē. bñ v̄t rñ ē q̄ i talia illa tñ sp̄uat ciuitas q̄ h̄z ep̄m. sz apud alemanos h̄ nō recipit fm Jo. an. i. c. si ciuitas. de sentē. ex cōi. i. vi. Et tu adde Bar. in. l. ij. ff. de v̄b. sig. in. l. si duas. s. grāmatici. ff. de excu. tu. Tex. optimū. in. c. epi. lxx. dist. l. ¶ Priuat tñ ciuitas ep̄o 7 honore. si ip̄i ep̄m inficit. c. ita nos. xxv. q. ij. Scdō qñ ciuitas p̄turbaret electōez pape. c. vbi p̄iculū. s. ciuitas. de elec. in. vi. Tercio qñ cardinalē interficeret. c. felix. s. si. de pe. in. vi. Quarto qñ ciuitas nō p̄mitteret ep̄m vel inq̄sitorēz punire hereticū. c. ad abolendū. s. ciuitas. de hereti. l. Et an ad p̄stituendā ciuitatē req̄rat licētia p̄ncipis. Ab. allegat Bar. in. l. si. ff. de colle. illi. in. l. ij. ff. de v̄b. sig. Sz i p̄trariū allegat Bar.

in. l. in tñ. s. si. ff. de rez diuisi. sz dicat tu q̄ ē in. l. sacra. sz imo Bar. nō d̄t hoc sz cōcordat. Et adde etiā Bar. in. l. et hoc iure. ff. de iusti. 7 iur. In extrauagati. q̄ sint rebelles. in. s. lōbardie. vbi etiā notabilr loquit̄ an dicat ciuitas illa que nō h̄z ep̄m. in. l. op̄. ff. d̄ ope. publi. in. l. si heres. s. v̄t. ff. de lega. j. Et ibi videtur. tenere q dignitas ep̄alis facit ciuitatē. Et pbat etiā iste tex. q dignitas ep̄alis nō d̄z cōcedi oib̄ petētib̄ eā. sz solū maiorib̄ 7 p̄p̄osis ciuitatib̄. ¶ Tu iā habuisti dic. no. ¶ Imo. in. c. ij. de eo q̄ fur. ordi. rece. q in casib̄ a iure p̄missis sol̄ ep̄s disp̄sat nō inferior. p hoc habas optimū tex. in. dic. c. j. ¶ Si tu vis scire quid importet̄ hec r̄ba pleno iure. qñ alicui p̄lato p̄cedit ecclīa. sic videt̄. cū glo. nota. i. c. cū 7 plātare. in. s. pleno iure. Cipit em̄ illa ecclīa a p̄tate epi q nullū ius ep̄ale ibi exerceri pōt. si tñ p̄p̄s nō est exēpt̄ institutio auctori. fabit̄ q̄tū ad curā spectat ad ep̄m. de q̄ in. c. j. de capel. mona. in. vi. ¶ Nota tex. q̄ solet allegari q oblato aliquaz religionū nō gaudet̄ p̄uilegijs nisi ex toto sint trāslati vt qz tradidit se 7 sua. in. d̄ic. c. cū 7 plātare. que tex. adducit Ab. p̄tra Bar. in. l. sp̄. s. si. ff. d̄ iure immu. qñ loquit̄ de fr̄ib̄ t̄erq̄ ordi. Adde tu q mul t̄ tenet cū Bar. 7 multi p̄tra. de q̄ etiā p̄ Bar. in. l. j. in. ff. de penis. tñ ista cessant hodie. qz nos habem̄ p̄uilegiū a papa. ¶ Fui sel̄nt̄ rogat̄ que pena a iure est inducta p̄tra illos q nō v̄t seruare p̄uilegia alteri. Et r̄ndi q debet priuari p̄uilegijs sibi p̄cessis. tex. ē nota. in. c. dilecti. ¶ Dubitat i hoc. c. an si iudex negligat facere iusticiā incurrat penā. c. cū et̄m̄. de re iudi. in. vi. Posti. q nō qz tex. ille punit faciē tē iniusticiā nō negligētē. als multi illa q̄arēt̄. Hoc aut̄ limitat notabilr Ab. nō p̄cedere qñ negligētia resoluit̄ in factū. vt qz non vult dare dilatoēs vni p̄tra iusticiā 7 p̄sciam. 7 h̄ ex int̄tōe hosti. q̄ a libi tenuit p̄trariū. Et ad glo. in. s. nō vultis. adde glo. nota. in. c. dñs. lxxij. q. ij. ¶ Volo tibi allegare pulcrā glo. i. ad hoc. in. c. ad hec. q virtus ex cōdicatōis durat etiā post mortē. lauādo em̄ mortuū. sepeliēdo v̄sticēdo 7 sic de singlis. incurrit aliqz minores ex cōdicatōez ex tali p̄cipatōe. qd est notabile. ¶ Nota etiā ibi glo. ij. q ex cōdicat̄ sepulcr̄ affi absolutoz nō d̄z ex humani si nō defecit p eo q minus fuerit absolue. 7 sic fiat absolutio in

numulo. qđ nota pro intellectu capli a nobis. de sen. excō. ¶ Et nota qđ priuilegiū datū ad nō faciendū nō tollit vnica p̄tractiōe s; req̄ritur spaciū. cl. annoz. c. si de terra. c. acceden- tib⁹. eo. ti. ¶ Nota vnū tex. i hac materia qđ sp̄ allegat in. c. porro. qđ allegatū priuilegiū non credit nisi ostēdat. et fm̄ p̄tinentia eius ita ser- uandū est. Et vide ibi glo. in v. ex inspectiōe. ¶ Querit an ista verba recipim⁹ te vt sis spe- cialit in ius beati Petri. inducāt exemptionē. tex. est in. c. accepim⁹. qđ sic. ¶ Nota glo. si. qđ recipiēs aliquē sub p̄tētiōe sua nō tenet euz defendere nisi qm̄ inuiste grauat. ¶ Et nota qđ q̄uis oēs debeant esse sub p̄tētiōe papē tñ facilius mouet ad defendendū illos quos re- cepit sub p̄tētiōe. et poterit ip̄e fulmiare sen- tentias. et p̄ alijs poterit scribere ordinaris qđ faciāt iusticiāz. ¶ Et nota qđ in illo. c. recepim⁹ ponit materia an p̄ solutiōe celsus p̄bet exem- ptio. ¶ Nota tex. qui semp̄ allegat in. c. sane. qđ priuilegiū nō egredit p̄sonā. et vide ibi glo. in v. certa ratio. qualiter sit dandū priuilegiū. ¶ Volo tibi dicere vnū pulcrū dictū qđ habe- re campanā publice in loco et pulsare publice est signū loci publici et sacratī. tex. est nota. in. c. patrib⁹. et sic in aliquo hospitali pulsāt publice cāpana signū est illud esse publicū. et ep̄o esse subiectū. vide que dicta sunt in titu. de dona. In oratorijs tñ priuatis potest ha- beri cāpanula que priuatum pulset. ¶ Et si tu vis scire que dicant oratoria. dicas qđ sunt lo- ca apta ad orādū nō p̄secrata. ne habētia do- tem. sicut habēt magni dñi in domib⁹ suis. et p̄nt destruere qm̄ volūt. ¶ Et pro declaratiōe glo. dicas qđ in oratorijs nō p̄structis auctori- tate ep̄i nō p̄t celebrari publice s; priuatum. ¶ Nota dictū notabile hosti. in dic. c. paten- tibus. qđ nō est licitū religiosis habere in eoz ecclesijs nisi vnā cāpanā. qđ sufficit eis ex quo nō habēt pplm̄. ¶ Si aliquis portat falso ha- bitū religiosis p̄t puniri p̄ ep̄m loci. text. est i. c. tuaz. et sic habes casum in quo ep̄s h̄ iurisdic- tiōe in laicos. et hoc ideo est quia deludunt religionē. ¶ Tu habuisti s. tex. de illis qui nō sunt in totū oblati. adde tex. notabile in dic. c. tuaz. ¶ Tu iam habuisti qđ celebrans in ec- clesia polluta nō effiat irregularis. s; qđ si ep̄s precipiat ne ibi celebret. an tunc celebrans sit irregularis. Et glo. in dic. c. tuaz. sentit qđ sic.

Sed tu tene p̄trariū fm̄ Abb. qđ nō videt in dubio velle ponere nouū interdictū s; exequi interdictū iuris. salua tñ glo. qm̄ ep̄us intēde- bat ponere nouū interdictū. ¶ Nota glo. in x. falso signatos. qđ vbi cōstat de anio deferētis habitū qđ nō intēdit p̄fiteri tñ delatio habit⁹ quāto cūq; tpe nō inducit p̄fessionē. ¶ Agit etiā glo. questionē de illo qđ iocose sen cā expte de libidinis simulat se monachum qđ nō obli- gat ad monachātū. p̄trariū tenet glo. in. c. vt clerici. de reglā. dicit Jo. an. qđ cōtrariū proce- dit in p̄fessionē exp̄ssa. glo. ista in p̄fessionē et/ cita. hoc intelligit Alb. in foro contentioso. se- cus in penitētiāli. c. ma. de spōsali. ¶ Et nota ex dic. Jo. an. qđ valet p̄fessio facta p̄ virtū in monasterio monialiu. s; compellit postea in- trare monasteriū monachoz. ¶ Et nota vnū dictū singulare qđ pbat in dic. c. tuaz. fm̄ vnū intellectū. qđ exempti rōne certi loci p̄nt p̄ni- ri p̄ ordinariū loci qm̄ vere vel fide delinquit extra locū exempti fide. vt in casu illo mittē do falsos cruce signatos extra locū exemptuz quia ibi vident delinquere. ¶ Nota glo. mul- tū notabile in. c. cū olim. j. in ver. quorūdam fratru. que vult qđ testib⁹ etiā cardinalib⁹ nō credit sine iuramēto ad plenā p̄bationē. licet quandā p̄sumptionē inducāt. et idē dicas de religiosis et honestis personis. ¶ Et sic nota qđ quādam p̄sumptionē faciūt assertiones bono- rū viroz sine iuramēto. ¶ Scias qđ tex. in di- cto. c. cū olim. est multū singularis. et allegatur ad hoc et ibi glo. si. qđ tria requirunt v̄ priuile- giū seu instrumētū possit innouari. ¶ Et nota qđ requirit qđ testes sint tales qđ possint discer- nere falsitātē vt aduocati et doctores. Et ideo dixit singulariter glo. quā ibi sequit Barr. in l. sicut. C. de fide instrū. qđ vbi scriptura est de substantia actus. et testes nō interfuerūt actui. s; viderūt tñ tenore qđ faciūt solū semiplenā probationē. Intelligit ergo tex. iste in talib⁹ testib⁹ vt fiat plena probatio. ¶ Nota etiā gl. p̄ declaratiōe. l. j. C. de man. princ. Et dicit Alb. qđ vbi nō tractat de p̄iudicio alterius creditur noto sine litteris. secus si de p̄iudicio de qđ etiā in. c. sicut. de sen. excōl. ¶ Nota etiā ibi glo. qđ p̄ditio instrumētū p̄batur p̄ iuramentū p̄den- tis. dicit tamē docto. qđ requirunt aliquē cō- iecture de p̄ditiōe. et sic index adhibebit ali- quā causē cognitiōem. ¶ Et nota etiā glo. qđ

littere pape de iusticia possunt pbari p testes
quā glo. tenet Alb. licet alij doc. distinguat an
fuerint sel exhibite. et sic pcedit gl. aut nō tūc
sec? **S**olet dubitari qñ sit in nouatio pūile
gij an requiratur citatio alicui? Et pcludit si sit
p eū qui p de nouo cōcedere nō requirit. S?
secus si nouatio sit p inferiorē. qz tūc nō valz
nisi pmissa citatiōe vel edicto gnali. ter. est in
c. ex pte. eo. rī. vbi p Alb. de quo in. c. significa
uit. de testi. p? probat etiā ter. ille q inouatio
pūilegij nullū ius tribuit de nouo. sed anti
quū pseruat sicut est. rīo si pūmū pūilegiūz
pōr. pbari falsum scdm corruit. **F**ormat q
litio notabilis p Inno. et Alb. nūquid impe
trās rescriptū. vel offerēs libellū teneat pba
recām vel demonstratiōez exp̄saz in rescripto
vel libello. et pcludit q si fundat intētiō impe
trātis vel libellātis sup illa cā vel demonstra
tione d? pbari ita in rescripto. si rescriptū ali
ter nō habuisset. al? sec? qz falsa demonstratio
nō viciat. Et pone etm in. c. ex pte. qz abba
tūla impetravit exp̄sā cā q ep̄s vigore cōmis
siōis illā molestabat. Adde ter. in. c. cū olim.
q. ad ea q dicta sunt in ti. de iudi. q instantia
nō perit de iure canonico dū dē p quadriēniū
rē. **D**olo tibi dicere vñū pulcrū dictū qd p
bat in dic. c. cū olim. qñqz ep̄i et canonici reuo
cāt cōcessiōes ad mādātū regī. talis p̄sentus
videt extor? et p merū adhibet? et idō pōt fieri
reuocatio qd est notabile. **D**olo etiam tibi
tradere pulcrā limitatōez. tu scis q oīa acqui
runt mōasterio qbz intrās tam i re q in spe.
vt in auctē. ingressi. C. de sacrosan. ec. hoc est
verū qñ p̄seuerat in mōasterio. sec? si pmoue
tur ad aliū mōasteriū. qz pueniētia postea et
si habebat spem acqñe scēe ecclie. vt pbat in
dic. c. cū olim. xvij. q. i. c. vno. qd est notabile
p? probat etiā iste ter. q ep̄s nō p̄t facerema
gnā elemosynā etiā mōasterio de rebus ep̄at
etiā si sit pecunia nūerata. qd mēorie cōmēda
fm Alb. q dē q fori? p̄t repen data p̄sangu
neis nisi p viā elemosyne. **D**olo etiā tibi di
cere aliū pulcrū dictū. si edificat ecclia in pro
cbia aliena sine licētia ep̄i nō venit destrueda.
sz cederet iuri ep̄i vt habeat collatiōez sicut in
alijs ecclijs. nec edificator habebit ius piona
tus. nec p̄t reperere dōrē datā. vt notabil? p
bat in dic. c. cū olim. **N**ota singl? glo. in d.
de gra. q impetrādo scdm pūilegiū exēptiōis

etia ab alio supiorē nō videt renūciare pōt.
imo ex vtroqz p̄t se defendere. licet nō possz ex
vtroqz agere. c. vt qd dnas. de elec. in. vi. de q
in. c. post electōez. de p̄ces. p̄ben. **N**ota q cō
tra pūilegia ecclie nō currit minor p̄scriptio
xl. annor. ter. est q sp̄ allegat in. c. accedētib?
et p̄sequēs ex vnica p̄trauentōe nō p̄dīt pū
uilegiū. et idē dicēdū fm Inno. in statut? et cō
suetudinib? fauorabilib? ecclie. qd est notabi
le fm Alb. **E**t nota qz hic habes glo. qd req̄
rat in p̄bāda p̄scriptōe. req̄rit etm q possessio
sit p̄tinuata. al? loquit glo. in. c. volum? rvi.
q. iij. S? dicas vt p Bar. i. l. celsus. ff. d. vñ
ca. **N**ota glo. j. in. c. cū capella. et ibi p doc.
an pūilegiū cōcessum mōasterijs et capellis
extendat ad futuras. et videtur pcludi q nō.
Et nota fm doc. in dic. c. q licet ex pūilegio
candici nō possint excoicari. tñ poterit cōue
niri et alr puniri. **N**ota q in. c. ex ore. poni
tur de abbatē exēptō q nō tenet ire ad sinodū
ep̄alem nisi p capellis nō exēptis subiecti ipi
abbati. **E**t q abbas d? tenere p̄mū locū post
ep̄m rōne religiois et dignitatis. allegat Alb.
c. i. de eta. et quali. licet ter. facit i p̄trariū in di
cro. c. ex ore. qz fuit p̄cessum in pūilegiū. ergo
secus de iure cōi. Sed tūc q op̄at pūile
giū respectu aliorz abbatū ibi existentū. **N**o
ta dcm singlā. Inno. in dic. c. ex ore. q abbas
etiā nō exēptus nō p̄t cōueniri nisi sub illo
vbi hz mōasteriū. qz abbas nō p̄t habere do
miciliū nisi in mōasterio suo. sz clerici seclares
p̄t habere diuersa domicilia sicut laici. nisi
cleric? habere b̄nficiū requirēs residentiā. qz
tūc hz tñ domiciliū vbi hz illud b̄nficiū. qd ē
notabile fm Alb. de quo p ipm in. c. postula
sti. de foro cōpe. **D**icit etiā notabil? Inno. q
cleric? rōne clericat? fori? fori? ep̄i q ipsūz ordi
nauit. licet mutauerit domiciliū. **N**ota etiā
vñū dictū q si p̄tingit appellari ab abbate ex
empro. rōne mēbroz non exēptoz appellabit
ad ep̄m. sz rōne sue nō pōt appellare nisi ad pa
pā fm Alb. **T**u scis q dominū trāssert in
eccliam ex solo titulo. l. fi. C. de sacrosan. ec.
S? qd in possessiōe. dicas q req̄rit act? corpa
lis vt in. c. pastor al. **T**u scis etiā q si datur
ecclia in titulū. ad quē spectat dare possessio
nē. vt i. cad. hec. i. c. vt in fm. de offi. archi. S?
qd qñ dat ecclia in p̄prietatē. dicas q traditio
possessiōis spectat ad ep̄m. vt in dic. c. pastor

Ex pte. 1

Cū olim. 2

ralis. **L** Et qz in dic. c. ponitur quando conce-
dit religiosis vt possint puertere ecclesias sub/
iectas i ppios vsus. Querit qd intelligat co-
cessus. **E**t dicat qz videt pcessus regimē ipsius
ecclesie in tpalibz et spūalibz. tñ pseruabūt eccle-
sia in statu pristino. et reddit supfluos cōuer-
tēt in vsuū ppiū. nō tñ ppter hoc eximūt eccle-
sia a iurisdīe epi. vt in in dic. c. pastoralis. et
vide q dicta sunt in ti. de pbe. **L** Et nota qz etiā
eps pcedere ecclesias religiosis vt possint cō-
uertere reddit in vsus ppios dñmō sub sit cā
et interueniat p sensus capli. de q in. c. pastora-
lis. de dona. et p Ab. hic. Si aut cōcedit eccle-
sia religiosis pleno iure bñt regimē in tpalibz
et spūalibz. qz bñt ibi iura qsi epalia. nō tñ pnt
puertere fructū in vsus ppios. de q in. c. qm.
hoc eo. ti. **L** Agit in hoc. c. vna questio quo-
tidiana qd si ecclesia bz pdiū in aliena diocesi.
an in alienatōe ei debeat interuenire auctori-
tas epi vbi ecclesia sita est. an vbi est pdiū. Et
sunt opinioes. et clude. qz cautū ē habere au-
toritatē vtriusqz. **M**ota qz si illi in quoz
fauorē est latū interdictū nō seruāt. aliq nō te-
nent seruare. vt in. c. pectus. Et nota qz poni-
tur interdictū qñ psonē pēclares nō pnt corri-
gi. nam tñc sub hīc tota ciuitas interdicto vt
inducant ille psonē ad emendā. Et nota qz in
c. qm. habet. qñ ecclesia pcedit pleno. iure. de q
dictū est etia s. qz intelligit pcedi vt habeat
oia iura epalia q sunt iurisdīe nō tñ puer-
tit reddit in vsus suos. et qz dicit qz videt pcessa
etiā in tpalibz. intellige vt possit erigere rōes
de tpalibz sicut pñon ecclesiastic. **Q**uā iā ha-
buit qz pūilegiū ptra ius est stricte interpre-
tandū. hoc tñ intellige nisi pūilegiū pūdica-
rer pcedēt. qz tñc censet bñficiū principis. qd
debz latissime interpretari. vt pbat in. c. qz cir-
ca. l. si. ff. de psti. pzin. **E**t adde qdā pulcras
allegatōes in hac materia Ab. i. c. o. lūm. d. 8. b.
fig. Bar. in. l. ij. ff. de 8. b. fig. in. l. liberos. l. iij.
colū. eo. ti. in. l. legat. s. ornatricibz. ff. de le-
ga. iij. l. i. l. si. c. d. sen. pas. i. l. si. ff. de serui. lega.
Ange. in. l. et militari. ff. de testa. mili. Bar. in
extrauagati. q sunt rebel. i. b. lūbardie. Bal.
in. l. liberti. in penul. char. C. de ope. liber. gl.
in. l. j. s. est ali. ff. si qz a parē. sue. manu. Et
in istis locis sunt pulcre qstioes qz bñficia pñ-
cipū latissime interpretantur qñ tractat de pū-
dicio pcedētis. **L** Allegat etiā text. in dict. c. qz

circa. qz dispositio indefinita eqpoller vniuer-
sali. istud tñ qd prime dictū est nō pcedit si p-
uilegiū nō pcederet a papa et pūdicaret iuri
ordinarij p ea q habent in. c. cū capella. s. eo.
Si tu vis scire ordinē qrtuor pūarchaliū. **A**ntiqua
sedū. **V**ide tex. in. c. antiq. et nota ibi glo. in
x. alexadrina. et vide silem. glo. in. c. renouan-
tes. xxij. dist. et isti pūarche pcedūt cardiales.
de tñ hosti. defendēdo dignitatē suā. qz card-
nalis hostiensis pcedit omēs. et sequit papam
immediate. qz h̄ habuit ex pūilegio. quia coro-
nat papā et vngit impatores. **L** Nota glo. si. q
vult qz nō pnt appellari ad pūarchas omīssis
medijs Ab. de q Inno. hosti. et Specu. te-
net ptrariū. **A**nto de bu. de q cōis opinio
cū glo. Ab. aut nō vidit istā cōm opinionē et
tenet ptrariū. licet Jo. an. teneat opionē gl.
allegat etiā Ab. glo. in dic. c. renouantes. **D**o-
uct etiā Ab. ex isto text. fatet tñ q alia opinio
est equior. s. iudicio meo si bñ pōderet hec gl.
nō p adduci qz voluerit hoc. et pūposito qz
velit hoc. forsan possz dici q esset cōis opinio
postqz Jo. an. et Anto. d. bu. sequūt glo. **L** Et
nota fm doc. in hoc. c. antiq. qz nō pnt quis vti
insignijs extra suā pūnciā qñ sunt talia q de
notat supioritatē vel ptātez in loco. vt in dic.
c. antiq. et in. c. i. vt lite pen. nisi alr sibi pceda-
tur. ex pūilegio. et h̄ id est qz tenderet in pūdi-
alioz plator. ne in eodē loco videant plures
plati. **M**ota glo. in. c. vt pūilegia. in x. mu-
tato habitu seclari. qz isti nō plene oblati. i. q
nō dedicauerūt se et sua de pñti. vt qz stāt in se-
culo vel habēt vsuū fructū bonoz. nō pnt di-
ci stricte psonē ecclesiasticē s. largo mō. et id fm
doc. nō gaudēt pūilegio imunitatē psonē. nec
pūilegio fori. de q etiā in. c. cū et plantare. s.
eo. in. c. ij. de fo. cōpe. **L** Nota glo. in x. sel. in
anno. qz habes casus in q pscriptio nō currit
ptra pūilegiū. de quo hic p Ab. et vide glo. si.
iūctā cū tex. q pluralitas resoluit in singlarita-
tes. **Q**uā habuisti in. c. sane. qz seruād est re-
nor pūilegiū. hoc vez nisi pster de mēte. qz
tñc mēs seruāda est. c. qnto. et pbat ille tex. qz
nō valēs excōicari ex pūilegio nō pnt excōica-
ri indirecte. **L** Et nota glo. si. hic. q sp allegat
que ponit qrtuor modos fraudadi legē. cū ad
de glo. in. l. ptra legē. ff. de legi. **Q**uō pbat
clericat videt. in. c. ex pte. Et adde glo. no-
ta. in de. pñti. de cēsi. et q habent in. c. si iudex
3 ij

Sup. specula laicus. de sen. excom. in. vi. **I**us civile non potest legi Parisius nec in locis vicinis. ter. est in. c. sup. specula. et hoc est inductum in fauorem sacre scientie. et propter hanc causam papa habet iurisdictionem in laicos. Et quod in isto textu dicitur quod leges famulantur canonibus. Si aliquis interrogaret te quod dicant famulantes dicas quod in multis vicibus in pœnitentiis etiam subiunguntur canonibus. in aucten. de ecclia. titu. in prin. Item quod recipiunt leges in subsidium in foro canonico. c. de noui ope. nunci. Si tu velles scire eandem quare non ita seruant leges per totum mundum sicut canones. Dicis secundum Albi. quod hoc ideo est. quod episcopi non possunt facere statuta contra canones. ut in. c. quod super his. de maio. et ob. scilicet laici possunt facere statuta contra leges. l. oēs populi. ff. de iusti. et iuri. scilicet deus Albi. et alij non fuerunt in partibus istis. quod etiam canones pariter obseruant. quod licet non fiat statuta contra canones. tamen inducere sunt innumerabiles consuetudines contra ius canonicum quod indistincte obseruant. Et hoc ideo fuit ut arbitror. quod iudices pariter curabant studere. et ferebant sententias prout sibi videbatur. Et res deducta est in consuetudinem legem. ita quod alij iudices non discedunt ab his quod facta sunt per alios predecessores. siue sint rationalia siue irrationalia. Nota glo. ij. q. sentit quod nullus est exceptus a iurisdictione imperatoris et loquitur de francis. De quo tamen in. c. p. venerabile. qui filij sunt legit. et de hispanis est glo. in. c. adrianus. l. xij. dist. l. Nota glo. fi. in fi. et vide glo. i. c. tollerabili. allegato in glo. Et quod Albi. hic tangit qui dicant vicini. Adde tu Bar. quem Albi. non allegat in. l. si tertia. ff. de aqua plu. ar. cen. in. l. fi. C. de his qui. ut indig. Bal. in. l. si vicini. C. de nup. Et concludit Albi. quod statuta contra interpretatorem. et si non possunt statui iudicis arbitrio. Nota. ter. qui super allegat in. c. in his. quod indulgentia seu privilegium principis dicitur in interpretari ut aliquid de nouo proferat. Et ideo in statutis. de quo per Bar. in. l. iij. §. preter. ff. de dam. infec. in. l. ij. ff. de iur. iur. Probat etiam ille textus quod non est licitum celebrare in loco non consecrato etiam cum altari viatico sine privilegio. quod papa concedit in toto orbe. episcopi in sua dioecesi. Si tu vis scire an privilegium concessum aliqui non faciat mentionem de possessione alterius preiudicat possessori. vide text. in. c. dudum. in quo tractatur pulchra questio. si papa concedit privilegium hoc modo. eximimus tale monasterium et ca-

pellas suas quas proprijs nominibus duximus exprimendas. nunquid per hoc quod capelle asserunt esse monasterij notiam et principaliter presentem esse monasterij. Et Immo. et Jo. an. quod non. quod papa non intendit donare capellas monasterio. scilicet suas eximere. oportet ergo quod presentetur quod sint sue. quod est perpetuo memorie commendandi secundum Albi. quod tamen singulis limitat nisi concessio sit facta motu proprio. quod tunc presumunt monasterij nisi contrarium probetur. quod tunc papa videtur ex certa scientia asserere illas capellas esse monasterij. Nota casus in. c. fi. quod sel. nouale est sp. nouale. et hoc quo ad decimas. non sic quo ad alia. Et ideo si statuti diceret quod de terris noualibus non soluat gabella. non debet in perpetuum intelligi terra noualis. quemadmodum solet appellari sp. nova infra annum non post. ut per glo. in. c. lxxxv. q. viij. secundum Albi. Et tu adde Bar. in. l. interdu. §. quotiens. ff. de publicanis. Et ibi dicitur quod si fieret statutum quod nullus nouus solueret gabellam. tunc dicitur nouus qui non stetit anno. Ultio vidi sel. vnu iudicem dubitare an die ascensionis domini deberet dare commissio de capiendo vnu malefactorum. Dixi quid dubitaret. habes notabile dictum Bal. quod commissio de capiendo delinquentem potest fieri quocumque die feriato in. l. fi. C. de exhib. reis. quod dictum per valde notabili allegauit Alex. in. l. i. §. nunciatio. ff. de ope. no. nunci.

De Privilegijs in. vi.

Ile qui delinquit in loco efficitur de iurisdictione iudicis illi loci. glo. est in c. i. in ver. nunquid. Et sic sentit quod licet efficiatur de iurisdictione non tamen dicitur subditus. vide ea que dicta sunt in Rubri. de fo. cope. in de. Rescriptum impetrat super eo quod est de iure communi. privilegium super eo quod est de iure communi. glo. e. in dic. can. certo. que glo. etiam probat quod est licitum argumetari ab eo quod situatum est sub rubrica. Text. in hoc. c. i. allegat quod exempti vel privilegiati vnde teneant nisi sub certo iudice ratiōe delicti. contractus. aut rei. si hec sunt inita vel sita in loco non excepto prout in iura ordinarijs. scilicet non ratiōe domicilij. Glo. in. c. abbates. in v. q. si epale. declarat quare dicatur quod episcopalem iurisdictionem habere. et vide hunc text. quibus presentibus abbates proferre ratiōem. Nota glo. in ver. pleno iure. dñ dicit in tpalibus et spūalibus. Que dicatur solēnis benedictio. glo. in x.

In his

Dudum

solenne. **I**n glo. in. c. cū de diversis. in v. inter-
gre. dicit qd de iure cōi ecclīa in studio nō recipit
fructus p̄bende. Et ibi dicit qd curia Romana
h̄z studiū gñale. **E**t simplici trāscursu alicu-
ius scrip̄ture nō d̄z qd bñ informat. glo. ē no-
ta. in. c. cū p̄sone. in v. integrat. **I**n ordinari-
cognoscit de cā ecclīe sūelicit nō de pp̄ria re.
glo. ē in dic. c. cū p̄sone. in v. ordinaris. **R**ec-
qui facit pacē nō p̄remittit dāna illata s̄b di-
tis nisi p̄sentiat. glo. in. c. auctoritate. in v. p̄i-
nēt. **S**i tu vis scire quō intelligat p̄uilegiū
pape qd nō p̄t excoīcari. interdicti. vel suspē-
di. vide ter. in. c. ne aliq. **I**n alicui prelato
p̄cedit vsus mitrie. vide ter. i. c. vt aplice. **E**t
nota ibi glo. in v. dignitatu. qd doctores p̄nt
incedere rogati z ornati. vt dignitas docto-
rat̄ appareat. s̄z reprehendit glo. scolares q̄ sibi as-
sumūt vestes solū doctorū p̄gruētes. z hoc
bñ seruāt scolares padue cōmorantes. **Q**u-
q̄nqz eximī ecclīa. q̄nqz canonici. z q̄nqz cle-
rici. qd ista impōtēt. vide ter. in. c. p̄ excoīcatis.
Deformis p̄uilegiū habet i. c. si papa. **E**t
nota ibi glo. si. in v. subiecti. qd vñū z idē ver-
bū diuērsificat s̄m adiūcta. **I**n. c. l̄z. ponit
an z q̄n familiares gaudeāt p̄uilegio. alibi su-
it dictū. **I**n. c. si. ponit p̄uilegiū ep̄orum. qd
possint celebrare z sibi facere celebrari cū alia
ri viatico. **E**t si tu vis scire indulgēcias iur̄s
quas h̄nt ep̄i. vide ibi glo. in v. indulgētiis.
Ultimo volo tibi allegare vñū casū sing.
Restitutio in integ. p̄cessa minori nūqz p̄dest
et aduersario s̄lesio minoris p̄cessit ab aduer-
sario. casus est sing. fm Bar. ibi in. l. quires.
in ver. huic applicatur. ff. de solu.

De Privilegijs in clement.

In p̄ellatō religiosoz in dispositi-
one penali nō veniūt clerici secula-
res. licz dispositōis rō videat̄ p̄ma
frōte in vñisqz p̄ter militare. s̄ p̄-
bat tex. iñc. glo. j. in. cle. j. **I**n sit credendūz
p̄p̄s byterz assertōi alteri p̄rochiani qd se ha-
buisset licentiā a suo sacerdote recipiēdi sacra-
mēta ab isto p̄s bytero. glo. valde nota. in di-
cta de. in v. nō habita. qd videt̄ p̄cludere qd sic.
videt̄ in se restringere solū ad sacramētū p̄nie.
Scolares z his s̄iles quo ad sacramēta cē-
sent de illa p̄rochia vbi habitāt. glo. est singu-
in dic. cle. j. i. v. p̄rochialis. fm Alb. in. c. cū cō-

tingat. de fo. compe. in. c. extirpande. s̄. qui ve-
ro. in rep̄ti. de p̄bē. **P**rouisus de ecclīa p̄-
rochiali. licz ad buc p̄s byter nō sit p̄ dare licē-
tiā suo p̄rochiano vt ab alio sacramēta p̄cipi-
at. glo. est in dic. cle. in v. p̄s byteri. z ibi etiam
glo. notabilr disputat an sufficiat licētia ep̄i
absqz licētia p̄p̄i p̄s byteri. **E**t in istis sp̄uali-
bus nō p̄t impedire vicariū ep̄i. a iure est in
telligit̄ p̄stituit̄ vicariū archiep̄s byter. **P**eni-
tētia nō p̄recipi cū licētia etiā p̄p̄i sacerdo-
t̄s ab illo qd nō h̄z curā aniāz actu. glo. ē nota.
in dic. cle. in v. sp̄iali. i. si. quā d̄t singlarē Alb.
in. c. significasti. in prin. de fo. cōpe. **E**t qd infer-
tur qd ille qd habet facultatē eligēdi p̄fessōrē nō
poterit eligere illū qd nō h̄z curā actu. **A**p̄el-
latōe s̄niefacta mētōe de absolūtōe venit etiā
etiā s̄nia excoīcatōis. z interdicti. glo. ē in dic.
cle. in v. a sentētijs. **N**ota glo. in v. a canōe.
qd videt̄ velle qd in casu. c. nup. de sentē. excoī.
aliū ep̄s possit absoluerē. s̄z videbit̄ glo. ali-
bi quetener p̄rariū. **R**eligiosi cōp̄bēdū
sub v̄bis gñalibz etiā in materia penali. glo. ē
in v. quēqz. **D**ecet grauit̄ religiosi qd in
p̄didicātōibz p̄relatis detrahūt z p̄nt puniri.
glo. ē in v. detrahāt. **E**pis cōperit male ab
latoz incerto z disp̄latio. glo. ē in v. in alioz.
Cathedralis ecclīa d̄r mat̄rix. glo. ē in v. ma-
trici. **S**enect̄ z infirmitas ē iusta cā dis-
p̄sandi in pena. glo. ē in v. necessitate. **E**t tu
allega ter. sing. in. l. in metallū. ff. de pe. **D**e
aliqz p̄ interpellatōez p̄stituatur in mora req̄-
ritur qd interpellatio fiat ab eo cui interest. gl.
est in v. req̄siti. **S**olū papa p̄t p̄cedere p̄uile-
giū gñale totū orbē respicēs qd hospitale non
curatū m̄stret sacramēta familiaribz z pau-
pibz. glo. in v. aplica. **S**i suspēdiōis pena
simplr imponatur. vide glo. nota. qd distiguit
in v. suspēdiōis. **E**ps in loc̄ exēptis sue dio-
cesis p̄t b̄ndicere solēnter z celebrare. glo. est
in cle. archiep̄o. in v. b̄ndicāt. z ibi ē tex. qd etiā
loq̄tur de archiep̄o q̄ntū ad loca exēpta sue p̄-
uincie. **N**ō solū excoīcat̄ celebrādo s̄z au-
torisando celebratōi corā se incurrit irregla-
ritatē. glo. est singla. in dic. cle. archiep̄o. in v.
celebrari. fm Ab. in. c. allud. d̄ de. excoī. m̄nistr.
Et ibi d̄t **N**ota p̄tra m̄ltos ep̄os excoīcatos.
Ultimo volo tibi dicere vñū singlarē d̄ctū
in p̄ctica. pater dissipat bona sua. pp̄ria in q̄-
bus filiū nullū ius habet. vt quia nō sunt sub

lecta restitutionem. potest pater cogi officio iudicis ad instantiam filij ad assignandum sibi legitimam. vel saltem tot bona que ascendunt ad perceptionem alimentorum. dictum est aurem et singula. Bal. in l. ij. in fi. C. si quid in frau. patro. fm Alex. in l. unperator. ff. ad trebel.

¶ De Purgatione Canonica.

Vbi intelligas fundamentum huius tituli dicas quod infamati ex delicto quod coniunctum non possunt debent compelli ad purgationem. et propter hoc facta est ista Rubrica. **N**ota unum pulchrum dictum in c. si quod grauiter peccas et in peccato pseueras non possunt dicere verum etiam per iuramentum. **N**ota singula. si quod intras religionem non est amplius nobilis. Et ideo secundum Albi. statutum facies mentis de nobilibus non comprehendit nobiles intrantes religionem. sed contrarium ego tenui late in repeti. in c. inter alia. de iur. ec. dicas ut ibi. non repeto. **E**t nota ex eadem glo. et quod ibi per doct. quod de iure canonico. alius fide dignus propter solam infamiam non subiacet torture. sed debet se purgare cum iuramento. et alius compurgatoribus. Secus est in alio criminoso vel seruo vel liberto. quia purgatur aliter quam per iuramentum ad arbitrium superioris. Et hoc videtur velle totus tractatus huius tituli. quid autem de iure civili vide per Bar. in l. de minore. §. tormeta. ff. de qsti. **S**i tu vis scire quid sit bannum christianitatis. dicas id est pena excommunicationis secundum doct. in c. si quis. post glo. in §. christianitatis. **N**ota glo. in §. emendauerit. in fi. quod si aliquis desistat a bonis ex quibus puenit infamia facti purgatur illa infamia. Et in istis casibus requiritur admonitio ante suspensionem. sed ubi delictum est momentaneum. ut quod est infamatum quod commisit homicidium. in istis non est necessaria admonitio quod non potest emendare. sed potest pcedi ad purgationem vel ad suspensionem. et adde ea que habent in c. inter. **E**t nota quod si delictum sit enorme vel scandalum sit in populo. a principio per suspensum donec se purgaue rit. et si persistit purgationem tollit suspensio. et absoluitur. Si autem defecerit punietur secundum modum agendi iuxta ea que dicitur Albi. in c. accedes. de accu. Et si delictum est probabile non indicatur purgatio. ut in c. si quis de gradu. et ibi glo. ponit tres species presumptionis. **E**t nota unum fundamentum in hac materia quod infamatus con

De Purgatione Canonica

tra quem crimen non potest probari. debet se purgare iurando de veritate. compurgatores vero de credulitate. tert. et nota. in hac materia in c. quoties. et de iurare super euangelia de veritate ille qui se purgat. Et ibi est casus in quo episcopus iuratur de tagere euangelia. sed compurgatores iurant quod credunt eum dicere verum. nec possunt iurare de veritate. cum sit factus alienum et appentibus accusatore et testibus infamato non indicatur purgatio. c. nos inter. **E**t nota secundum Innocentium in c. nos iter. quod si tractatus dissolutus emutue seruatus. si vero est diffamata in adulterio per indicium purgatio. **N**ota glo. in fi. in di. c. quod solet quoties allegari. Et concludit secundum doct. quod si episcopus vult indicere purgationem laico infamato ad penam iudiciali imponendam. et non potest nisi in criminibus ad ecclesiam spectantibus. Sed si vult indicere purgationem ad penam imponendam. et tunc per. quod non de parit quod laicus steterit in peccato. **E**t nota ibi glo. si. dicit quod excedit et c. **E**t compurgatores debent esse honesti. et notum habere eum quem purgat. c. cum per. Et in hoc differunt ab alijs testibus non deponentes super contrariis vel alijs non est necesse quod cognoscant vitam eorum contra quos deponunt. ut per quibus deponunt. **E**t ista materia nota quod si quis deponit. **Q**uare prima sit ista. Si aliquis negligit se purgare seu venire ad se purgandum non habet per iuramentum. sed per suspensum vel excommunicationem donec se purgaue rit. **S**ecunda est conclusio. si offerit suum iuramentum de penam. sed non potest habere compurgatores sperat tamen debere habere. tunc ratione infamie potest suspensum donec se purgaue rit. **T**ercia est conclusio. quod si purgatione recepta purgandus deficit in ea. ut quod compurgatores non deposuerunt pro eo. debet puniri ut conuictus. Et si delictum super quo erat infamatus et modus procedendi ante purgationem indicem exigebant depositionem. deponet. si vero aliam penam illa imponet. de quo i. c. accedes. de accu. **E**t nota unum dictum singulare Innocentii. quod ubi terminus peremptorius fuit prefertus ad se purgandum tunc cum si infra illum terminum non compareat et se purget habet per iuramentum. **E**t quod nota singulariter modum puniendi absentem de crimine per Albi. quod iste modus non est inueniens de iure civili. **P**onit etiam Albi. alium modum conuincendi absentem litens contestata. ut contra max super crimine excoicetur. et si steterit in

excoicatione p annu. tunc habetur pro conui-
cro sup illo crimie t potest puniri ac si vere eet
conuict⁹ vt in. c. rursus. c. quicunq. xi. q. iij. de
quo p Alb. in. c. j. de iudi. r de alijs modis pce-
dedi ptra absente vide in rub. de do. r conu.
¶ Et q infamatus de crimine graui possit in
continenti suspendi ab officio donec se purga-
uerit. est tex. in. c. ex tuiari. Et si aliquis pur-
gauit se pout de iure debet. debet absolui r
promittari boni testimonij. vt in dicto. c. l. Et
nūquid post purgatoz admittat accusatio. di-
cas vt p glo. r doc. in dic. c. ex tuiari. ¶ Et si tu
vis scire requisita in cōpurgatorib⁹ vide pul-
ch⁹ tex. in. c. cōstine. ¶ Et nota vñ pulch⁹
in fauore fidei chriane q platus etiā papa de-
bet esse multū sollicitus ad inueniendū here-
ticos r procedendū ptra eos. tex. est in. c. inf.
¶ Et nota istū tex. q infamat⁹ nō debet reguli
suspēdi a bñficio. anteqz deficiat in purgatoe.
fratōe enormitatis criminis vel scādali iminē-
tis potest suspēdi a bñficio donec se purgauerit.
r istū tex. ad hoc reputat Ab. valde notabilē.
¶ Et nota etiā istū tex. singularit⁹ qz ponit tria
quoz qdlibet est sufficiens ad indicendū pur-
gatoe. ¶ Et nota fm doct. p hūc tex. q vehe-
mēs suspicio soli iudicis sufficit. p quo bona
glo. ij. q. v. c. omib⁹. ¶ Et nota etiā istū tex. q
cōpurgatores debēt habere notā vitā purgā-
di. nedū depñti s; de pñtito. ¶ Nota fm doct.
in dic. c. inter. limitatoe ad. c. ex tuiari. qz hoc
nō pcedit in crimie heresis vel alio graui cri-
mie. qz tunc remanet suspēsus donec scādali-
lū sopiat. r istud pbat in dic. c. inter. sed dicit
Ab. q iste tex. facit regulā qz vbicunqz infama-
tus male viuendo p actus illicitos r a iure re-
probatos dedit cam infamie r scādalo licet
pñter purgationē. debet tñ manere suspēsus
ab officio donec sopiat scādaliū. vt sic illici-
ta eius opa pcedentia puniant. r sic intelligit
c. inter. ¶ Et nota q p glo. j. ibi r p doct. plene
ponit mod⁹ pcedendi in hac materia. ¶ Mo-
ta glo. ij. ibi dū dicit si inde maneat infamat⁹
rē. ¶ Nota etiā glo. iij. qz licet nūerus cōpur-
gatoz sit arbitarius reguli tñ est maior nūe-
rus adhibēdus in maiori r minor in minori.
r si supior excederet modū possz appellari fm
Ab. ¶ Nota q deficiēs in purgatoe in crimie
heresis debet tradi curie seculari sicut vere pui-
ctus fm docto. licet glo. teneat contrariū nisi

vellet redire. ¶ Et quo singulariter nota q si
aliquis alias incidisset in heresim r nūcer de-
ficiencia in purgatoe haberet p cōuicto r re-
lapso deberet tradi curie seculari. qd est notabi-
le fm Ab. ¶ Sz querit quid si nō repiant tot
cōpurgatores nūquid habeat p cōuicto. Et
pcludet fm Hosti. q si nō pōt habere qz testes
nō pñdūt seu fides nō est alijs de eo. tñc habe-
tur p puicto. r deficiēte in purgatoe. si at nō
reperit qz est paup vel extrane⁹ in loco qz non
habet notos. tñc sibi est subueniendū arbitrio
iudicis. Et Ab. dicit q est credendū soli iura-
mēto ipsius. allegat glo. notabilē in. c. cū. p. de
accu. in. §. in decima. xvij. q. ij. in. c. cū in iuue-
tute. in glo. si. hoc eo. et. r si nō pñt haberi de-
rici adhibent laici etiā femiesi masculi nō pñt
haberi. vt in dic. glo. ¶ Nota glo. in dic. c. in-
ter. in. §. familiaritatis. qz psumit contra ali-
quē vel p aliq rōne societatis. Et adde Bart.
in. l. si plures. ff. de admist. tu. Ange. in. l. vim
passam. §. mulierē. ff. de adul. Val. i. l. cū qui.
C. de epis. r de. Ter. r Ange. in. §. cogitādū.
in auctē. demonach⁹. r in istis locis habet q
ex pñsertōe psumit bonitas vel malignitas
alicui⁹ r Ab. in. c. nulli. de accu. ¶ Et nota q
cōpurgatores debēt esse vicini. c. cū dilectus.
nisi iusta cā impediāt. vt qz sunt sibi exosi fm
Ab. qz tñc sufficit habere alios. Et nota fm
doct. qz ti. de testi. co gen. nō hz locū in istis. sed
sunt voluntarij. ¶ Nota singl⁹ in hac materia
qz vbi pñt q infamia nō hz ortū ex pbabili-
b⁹ pñctur⁹ nō est indicēda purgatio. tex. est fm
gu. in. c. cū in iuuetute. de q p Bar. in. l. de mi-
nori. §. rōmēta. ff. de quest. pñtū iudici ad in-
stanciā purgādi. ¶ Et nota ibi glo. si. q fuit s.
allegata. ¶ Nota vñ pulch⁹ dicit q ille qui
est infamat⁹ de defectu nataliū nō debet pmo-
ueri nisi pñt se purget. tex. est notabi. in. c. acce-
dēs. ¶ Et nota fm glo. r doct. qz hic est casus
in quo purgādus iurat de credulitate. qz d ve-
ritate iurare nō pñt. ¶ Nota vñ tex. qui quo-
tidie allegat in. c. cū dilectus. qd etiā in pces-
su inquisitōis d; fieri litis pñstatio. qd intel-
lige qñ inquisitio fit ad pñtionē alteri⁹ eam
pmonēt. Sec⁹ si fiat ex puro r mero officio
iudicis. quia nō est cū quo fiat litis contesta-
tio. de quo per Ab. in. c. quoniā. §. sunt r alijs.
vel lire nō cōfess. ¶ Et nota etiā ex eodē tex. p
cōfirmatione eoz que dicta sunt in rubrica de
J iij

Cū dilectus

Cū in iuuetute

Amdeus

Cū dilectus

coba. cleri. et mulie. q. fornicatio potest esse a deo notoria q. iudex absq. alia indagatone potest procedere ad impositionem pene. Et ibi est etiam singularis tex. q. in delicto notorio laici p. s. i. t. e. i. f. i. c. a. r. i. p. r. a. d. e. r. i. c. o. s. de quo p. Ab. in. c. de cetero. de testi. Et si testes dicat q. omnes de vicina dicunt. est p. b. a. t. u. m. notoriu. v. t. i. b. i. Et nota etiam illu. tex. q. papa committendo cam. p. r. a. d. e. r. i. c. i. c. u. v. i. d. e. t. a. d. i. m. e. r. e. i. u. r. i. s. d. i. c. t. o. e. m. i. n. f. e. r. i. o. r. i. t. a. q. p. c. e. s. s. u. s. n. o. v. a. l. e. r. e. t. Et nota q. doctores hic tractant de modo puniendi deficientem in purgatione. et dicas v. t. i. b. i. c. p. Ab. Et nota glo. si. i. u. n. c. t. a. m. c. u. t. e. x. q. i. s. p. r. a. q. u. e. c. a. u. s. a. e. s. t. c. o. m. i. s. s. a. p. r. e. s. c. r. i. p. t. u. p. a. p. e. n. o. p. t. a. d. i. r. e. o. r. d. i. n. a. r. i. u. m. l. o. c. i. z. r. e. n. u. n. c. i. a. r. e. r. e. s. c. r. i. p. t. o. Tu debes scire glo. in. c. ad monere. x. x. i. j. q. i. j. q. n. o. c. u. r. r. i. t. t. e. m. p. u. s. a. d. i. m. p. e. t. e. d. u. a. l. i. q. u. e. a. d. p. n. i. a. m. i. m. p. o. n. e. n. d. a. p. i. l. l. a. g. l. h. a. b. e. s. t. e. x. i. n. c. a. c. c. e. p. i. m. S. z. i. n. a. c. c. u. s. a. t. o. e. d. i. r. e. c. t. a. q. u. e. i. n. s. t. i. t. u. i. t. a. d. p. e. n. a. i. n. f. l. i. g. e. n. d. a. p. r. o. c. e. d. u. n. t. i. u. r. a. c. i. v. i. l. i. t. a. e. t. i. a. d. e. i. u. r. e. c. a. n. o. n. i. c. o. f. m. Ab. l. q. u. e. r. e. l. a. C. de falsis. L. p. r. o. b. a. t. e. t. i. a. t. e. x. t. i. l. l. e. q. a. g. e. s. p. n. i. a. m. i. n. f. o. r. o. p. n. i. a. l. i. p. o. t. a. c. c. u. s. a. r. i. d. e. e. o. d. e. d. e. l. i. c. t. o. i. n. f. o. r. o. c. o. n. t. e. n. t. i. o. s. o. L. N. o. t. a. q. u. i. a. g. l. o. f. i. t. a. n. g. i. t. q. d. e. d. e. l. i. c. t. o. c. o. m. i. s. s. o. a. n. i. p. m. o. r. i. o. n. e. n. o. p. o. t. e. s. t. p. r. e. l. a. t. a. c. c. u. s. a. r. i. v. e. l. i. n. q. u. i. r. i. d. e. q. h. i. c. p. d. o. c. t. L. N. o. t. a. v. n. u. m. d. i. c. t. u. m. Ab. i. n. h. o. c. c. q. n. u. q. l. e. g. i. s. c. u. r. i. a. R. o. m. a. n. a. d. i. s. p. e. s. a. s. s. e. c. i. r. c. a. m. a. t. r. i. m. o. n. i. u. m. p. r. a. h. e. n. d. u. m. i. n. c. o. g. n. a. t. o. n. e. s. p. i. a. l. i. t. i. n. q. u. o. r. i. d. i. e. d. i. s. p. e. s. a. t. i. n. c. o. g. n. a. t. o. n. e. c. a. r. n. a. l. i. E. t. r. a. t. i. o. e. s. t. q. u. i. a. c. o. g. n. a. t. i. o. s. p. i. a. l. i. s. p. r. o. c. e. d. i. t. e. x. v. e. n. e. r. a. b. i. l. i. o. r. i. p. r. e. z. i. d. e. o. e. s. t. m. a. g. i. s. v. e. n. e. r. a. t. o. n. e. d. i. g. n. a. E. t. v. i. d. e. t. e. x. t. o. p. r. i. m. u. m. i. n. c. j. i. n. c. p. i. t. a. c. i. u. z. x. x. j. q. i. j. V. l. t. i. m. o. f. u. i. t. q. u. i. d. a. q. u. i. f. u. i. t. d. e. b. i. t. o. r. c. o. i. t. a. t. i. s. i. n. p. e. n. a. z. h. a. b. e. b. a. t. a. l. i. o. s. c. r. e. d. i. t. o. r. e. s. n. e. c. p. o. t. e. r. a. t. s. a. t. i. s. f. i. c. i. r. i. v. t. r. i. s. q. u. i. a. n. o. n. e. r. a. t. s. o. l. u. e. d. o. v. n. u. s. s. i. n. d. i. c. u. s. q. u. o. r. i. d. a. z. p. c. o. n. s. u. l. u. m. c. o. n. s. u. l. e. b. a. t. p. r. i. m. o. s. a. t. i. s. f. i. c. i. r. i. c. o. i. c. a. t. i. q. z. f. i. s. c. u. s. e. s. t. p. r. i. v. i. l. e. g. i. a. t. R. e. s. p. o. d. i. m. e. p. s. u. l. e. n. t. i. l. l. e. s. i. n. d. i. c. u. s. n. o. b. n. i. s. t. u. d. u. i. t. q. z. h. o. c. e. s. t. p. r. a. r. u. b. r. u. m. z. m. i. g. r. u. z. C. p. e. n. i. s. f. i. s. c. a. c. r. e. d. i. t. o. r. e. s. p. f. e. r. r. i. l. i. x. P. r. i. e. m. d. e. b. e. t. s. a. t. i. s. f. i. c. i. r. i. c. r. e. d. i. t. o. r. i. b. r. e. s. s. u. a. s. z. s. u. a. d. e. b. i. t. a. p. s. e. q. u. a. n. t. i. b. q. z. f. i. s. c. o. d. e. p. e. n. a. F. i. s. c. u. s. e. e. m. p. r. i. v. i. l. e. g. i. a. t. i. n. c. o. t. r. a. c. t. i. b. u. s. n. o. i. n. p. e. n. i. s. z. h. o. c. d. e. c. e. p. i. t. s. i. n. d. i. c. u. m. f. a. u. o. r. a. b. i. l. i. o. r. e. s. t. c. a. i. l. l. i. u. s. q. u. i. c. e. r. t. a. t. d. e. d. a. n. o. v. i. t. a. n. d. o. q. z. i. l. l. i. u. s. q. u. i. c. e. r. t. a. t. d. e. l. u. c. r. o. c. a. p. t. a. d. o. l. i. f. i. C. d. e. c. o. d. i. c. l. h. z. e. m. f. i. s. c. u. s. i. n. p. e. n. i. s. c. a. m. l. u. c. r. a. t. u. a. z. E. t. i. d. e. o. v. b. i. q. u. i. s. e. s. t. p. d. e. m. n. a. t. f. i. s. c. o. p. c. o. b. u. s. t. i. d. e. d. o. m. u. s. z. p. e. m. e. d. a. t. o. e. d. a. m. n. i. p. r. i. v. a. t. o. p. r. i. u. s. s. a. t. i. s. f. i. c. i. r. i. p. r. i. v. a. t. o.

cap. f.

Si tñ omnia bona alicuius veniret confiscanda creditores nō pnt impedire illā confiscatōem. s. z. ipi postea perent debitū suū psumatim sine ordine iudiciario. dictū est singulare Bar. in. l. res que. ff. de iure f. i. q. nō dabit libellus nec feret snia. Et ad p. d. i. c. t. a. a. l. l. e. g. o. t. e. x. n. o. t. a. b. i. l. i. t. i. n. l. r. e. s. v. r. o. r. i. s. C. d. e. d. o. i. n. t. e. r. v. i. z. v. r. o. E. s. t. tñ notādū q. alie ciuitates nō habet p. r. i. v. i. l. e. g. i. u. m. f. i. s. c. i. l. i. f. i. l. e. f. f. a. d. m. u. n. i. c. i. p. a. L. N. o. t. a. t. g. l. z. B. a. l. i. n. l. i. j. C. i. n. q. u. i. b. c. a. u. p. i. g. t. a. c. i. r. e. p. r. a. b. a. t. z. i. d. s. i. n. d. i. c. u. s. i. l. l. e. n. o. d. e. b. e. a. t. a. l. l. e. g. a. r. e. p. r. i. v. i. l. e. g. i. u. m. f. i. s. c. i. c. u. e. s. s. e. t. s. i. n. d. i. c. u. s. v. n. i. u. s. c. i. u. i. t. a. t. i. r. e. c. o. g. n. o. s. c. e. n. t. i. s. s. u. p. e. r. i. o. r. e. m.

De purgatione vulgari

Itē est depurgatio Canonica. quia canon inuenit eā. modo videamus de vulgari sic dicta quia vulgus inuenit eā. Et breuiter ista est intentio totius tituli. q. tales purgationes vulgares seu duella sunt prohibita. q. p. e. a. s. m. u. l. t. o. c. i. e. s. p. d. e. m. n. a. t. a. b. a. b. s. o. l. u. e. n. d. z. v. i. d. e. t. d. e. u. s. t. e. p. t. a. r. i. E. t. i. s. t. e. e. s. t. c. a. s. u. s. i. n. q. u. o. e. c. c. l. i. a. h. a. b. e. t. i. n. i. r. i. s. d. i. c. t. o. e. m. i. n. l. a. i. c. o. s. z. q. z. i. n. e. i. s. v. e. r. i. t. i. p. e. r. i. c. u. l. u. a. n. i. a. z. v. t. i. n. t. i. d. e. t. o. r. n. e. a. m. e. n. E. t. n. o. t. a. q. n. o. b. i. l. e. s. f. r. e. q. u. e. t. e. r. i. n. e. i. t. i. s. t. a. d. u. e. l. l. a. q. u. i. i. t. e. r. e. o. s. e. s. t. a. l. i. q. u. a. p. r. e. n. t. i. o. N. o. t. a. q. z. A. b. i. n. c. i. j. d. r. q. o. e. s. c. i. u. i. t. a. t. e. s. I. t. a. l. i. e. p. v. s. u. r. p. a. t. o. e. m. e. x. e. r. c. e. t. m. e. r. i. t. i. m. p. i. u. m. q. n. o. p. n. t. i. r. i. d. i. c. e. a. l. l. e. g. a. r. e. p. s. c. r. i. p. t. o. e. m. l. i. c. e. t. p. r. a. r. i. u. v. e. l. i. t. B. a. r. f. m. e. u. i. n. l. o. e. s. p. p. l. i. f. f. d. e. i. u. s. t. z. i. n. i. n. l. i. j. f. f. d. e. a. q. u. a. p. l. u. a. r. c. e. s. s. z. h. o. c. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. d. e. l. e. g. i. t. i. m. a. p. s. c. r. i. p. t. o. n. e. s. e. c. d. e. i. l. l. e. g. i. t. i. m. a. s. z. c. u. d. i. c. a. t. A. b. o. m. n. e. s. c. i. u. i. t. a. t. e. s. z. q. o. m. n. e. d. i. c. i. t. n. i. b. i. l. e. x. c. l. u. d. i. t. H. o. c. n. o. e. s. t. v. e. z. i. n. i. l. l. i. s. c. i. u. i. t. a. t. i. b. u. s. d. e. q. u. i. b. u. s. i. n. t. i. d. e. p. a. c. e. p. s. t. a. n. E. t. n. o. t. a. t. e. x. n. o. t. a. b. i. i. d. i. c. c. i. j. q. r. e. t. r. a. c. t. a. t. u. r. s. e. n. t. e. n. t. i. a. l. a. t. a. p. r. e. t. t. u. i. s. t. a. z. r. e. p. r. o. b. a. t. a. z. z. f. a. l. l. a. t. i. u. p. b. a. t. i. o. n. u. m. z. e. t. i. a. i. p. e. m. e. t. i. u. d. e. x. q. t. u. l. i. t. p. o. s. s. e. t. r. e. t. r. a. c. t. a. r. e. f. m. g. l. o. z. d. o. c. t. L. E. t. n. o. t. a. e. t. i. a. e. x. c. o. t. e. x. f. m. v. n. u. m. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. m. q. n. o. t. o. r. i. e. t. a. s. i. n. i. u. s. t. i. c. i. e. r. e. d. d. i. t. s. n. i. a. m. i. p. o. i. u. r. e. n. u. l. l. a. n. a. m. s. e. n. t. e. n. t. i. a. i. n. i. u. s. t. a. t. e. n. e. r. p. p. t. e. r. p. s. u. m. p. t. i. o. e. z. q. u. e. p. s. u. m. p. t. i. o. c. e. s. s. a. t. v. b. i. n. o. t. o. r. i. e. t. a. s. i. n. i. u. s. t. i. c. i. e. e. s. t. i. n. p. r. a. r. i. u. z. d. e. q. u. o. i. n. c. i. n. t. e. r. c. e. t. e. r. a. s. d. e. r. e. i. u. d. i. p. I. n. n. o. i. n. c. f. r. a. t. e. r. n. i. t. a. t. i. s. d. e. f. r. i. g. i. z. e. x. h. o. c. h. a. b. e. s. p. u. l. c. r. a. l. i. m. i. t. a. t. o. e. m. a. d. l. c. u. p. u. t. a. r. e. f. f. f. a. m. i. h. e. r. c. V. l. t. i. m. o. t. u. i. a. m. h. a. b. u. i. s. t. i. g. l. o. s. i. n. g. u. l. a. r. e. i. l. m. u. l. i. e. r. C. d. i. u. r. e. d. o. q. q. u. i. p. n. c. i. p. a. l. i. s. e. s. t. m. u. l. t. u. i. d. o. n. e. u. s. t. o. l. l. e. r. a. t. u. r. f. i. d. e. i. u. s. s. o. r. m. i. n. u. s. i. d. o.

neus. addo q' illa glo. Bal. ibi format tales
questionē Petrus dicitur homo huius ciuita-
tis suscepit curā cuiusdā pupilli et dedit in fi-
deiussores quendam famulum suū qui nihil habe-
bat in patrimonio. nūquid poterit opponi hu-
icure q' fideiussores nō est idonei. glo. innuit q'
nō. dicit Bal. q' q' principalis est valde ido-
neus qualiscūq' fideiussores sufficit. idē ecōtra
fm Bal. si fideiussores est multū idonei et prin-
cipalis nō. p' fideiussores suppleri videt primo-
niū debitoris. glo. est singulari fm Bal. in. l.
si plures. §. j. ff. de fideius. Videt em' principa-
lis soluēdo si fideiussores eius est soluendo. Et
illū tex. cū glo. dicit etiā nota. Bal. in aucten.
si hodie. in prin. C. de actio. et obligat. Et Bar.
in dic. §. j. colligit ex illo tex. q' in bonis pnci-
pal' cōputat vires fideiussores. qd' dēcē nota.

De Penia

q' Dia ppter excessus debent pene.
ideo ponit ista rubri. Et quia text.
in. c. j. vult q' torrens quis puni-
ri debeat. quotiens delictū iterat
[Quia ista est pulchra materia. vide q' notat
Bar. fm Ab. in. l. nūq' plura. ff. de priua. de-
lic. Tu autē adde q' si statutū imponit penā
pecuniariā pro adulterio. et quis cōfessus est
q' pluries carnal' cognouit vxorē. A. iij. di-
bitat an vna vel plures pene imponi debeāt.
Et Bar. in. l. vulgaris. ff. de fur. tenet q' plu-
res pene imponant. q' pena pecuniaria ē ite-
rabilis. Cōtrariū tenet Bar. in suo p'silio in-
cipiente. Antonius cōmisit adulterū. q' vna pe-
na tñ. p' id qd' notat glo. in dict. l. nūq' plura.
nā requirit q' sine diuerse delinquendi species
vt pena multiplicet. Bal. in. l. quicumq'. C.
de ser. fugi. dicit q' si in eodē loco et pposito cō-
tinuato sepi' quis cognoscit vxorē alteri' q'
hoc delictū reputat vnum. glo. in. c. imitare.
vi. q. j. vult. q' pluries debeat puniri. si illa lo-
quit in foro pnie. De qua p' Abb. in. c. sicut vi-
gnū. de homici. glo. in. c. virginib'. xxvj. q. j.
q' accedens ad inoniale tria pcta cōmittit. tñ
vna pnia imponit Sz Ange. in dic. l. vulga-
ris. approbat opinionē Bar. ibi. et late p' Pe-
deanco. in cle. de priuile. §. quib'. qui facit
mentem de p'rietate Bart. Adde etiam
Bar. in materia in. l. mariti. §. sex mensū. ff.
de adul. in. l. si diuicimo. ff. de pe. J. In. c. ij.

ponit quid faciendū sit de pena quam soluit
interfector p'elbyteri. et episcopus potest reti-
nere illā medietatē p' se si est indiges. si nō in-
diger debet distribuere inter egentes. Ex quo
infert Abb. fm istā distinctionē q' bona p'elby-
teri decedētis sine ecclia et sanguineis debet
deuenire ad ep'm loci fm dictā distinctionē. qd'
est notabile fm eū. [Nota vna cōclusionē q' Luca
colligit ex. c. j. q' quicumq' iudex eccliaſtic' h'z
iurisdictionē siue de iure cōi siue sp'iali in foro
p'ecioso p' p'ferre sniam cēsure. Et adde text.
in. c. j. de sen. excōi. in. vi. in. c. sicut. de symo-
in. c. cū in eccl'is. de maio. et obe. in. c. cū ab ec-
clia. de offi. ordi. Et nota tex. iūc. glo. in. §.
penā pecuniariā. in dic. c. licet. q' quotidie al-
legat an iudex eccliaſtic' possit imponere pe-
nā pecuniariā. Et nota q' extra iudiciū sine
cāe cognōde iudex nō d' recipere pecuniā vt su-
stineat criminosos recepta pecuniā. Sz q'ri-
tur in casib' in quib' iudex p' exigere pecuniā
p' delicto. qd' fiat de illa pecuniā. Et p'cludit q'
si ex statuto imponit pena pecuniaria p' deli-
cto. et tūc iudex p' illā retinere p' se. Sz vbi nō
est statutū h'z iudex ex officio suo in casib' in q'
b' p' imponit. possit etiā sibi retinere. sz si vult
euitare suspitōem cupiditatis d' deputare in
cām piā fm doc. Et qd' sit de iure ciuili. dicitū ē
in ti. de offi. delega. Tu habes tex. in. c. ca-
lūniā. q' allegat sp' q' vict' victori cōdēnat i ex-
p'is siue calūniose siue temere litigauerit. de
quo etiā in. l. cū q' temere. ff. de iudi. Et si tu
vis scire quē dētia sit inter calūniā et temeri-
tatez. dicas q' calūniā cōsistit in anio. et p'bat
nō ex actis sz solū ex p'ietur. cum sit quidāz
dolos. l. dolū. C. de dolo. temeritas vero p' ēē
sine dolo et p'bari ex actis. vt q' habēs iniustā
cām nō habito p'silio peritoz credēs p'prio ca-
pit' habere bonā cām litigauit. tal' d' temere
litigare. Et vbiq' aliq's succubir p'sumit ca-
lūnios' vel temerari'. et d' p'dēnari in exp'is
nisi aliq' p'bab' cā eū excuset. Et p'cludit cōit'
quuramentū calūniē nō excusat ab exp'is. et
adde ea q' dēfūt in rub. d. do. et cōm. [Nota
etiā tex. et gl. in. c. qd' i dubijs. q' vbi bellū ē iu-
stum licet sacerdotibus neduz alios incitare
ad pugnā sz etiam interesse in ipso conflictu.
dū tamē ipsi nō pugnet. qd' intelligenti oppri-
meretur et aliter non possent euitare mortem.
de. si furiosus. de homi. [Nota tñ fm doc. q'
J v

si platus habens tpalez iurisdictionem ex iusta
ca inferat bellum non debet ibi esse pñs. sed solum quan
do ibi est causa defensionis. ¶ Nota una regu
lam in. c. tunc. q. p. magno scelere clericus neder
deponit sed debet detrueri in arto monasterio
ad agendum penam. Et exemplum habet si comit
tit latrocinium. non dico furtum simplex. et declara
re hic p. Abb. ¶ Si queritur an ista detrusio erit
in perpetuum. vide glo. in. c. dictum. lxxi. dist. que
dicitur q. est in arbitrio iudicis. Sz. ter. in. c. si eps.
l. dist. dicit. q. in perpetuum. et istud veri? fm Abb.
nisi habito respectu ad qualitatem delicti iudex
deputaret ad ipsam fm materiam. l. quid ergo. §.
pena grauior. ff. de his q. no. infra. Et adde tu
q. pena apposita in dubio intelligitur esse perpe
tua. l. si seruus. C. de pe. que. text. alle. glo. in
c. si lapsus. l. dist. et Bar. in. l. si quis adulterum.
§. i. ff. de adul. et ibi dicit q. si ciuitas est pñata
ad destructionem muroz postq. sunt destructi non
debet reponi. sz. debet remanere perpetuo sine mu
ris. ad hoc glo. l. in si. adde glo. in. c. si quis dya
conus. l. dist. ¶ Nota etiam q. de iure canonico
licet in tractatu apponitur pena et exigit. vt in. c.
pñtetur. l. Ald glo. ij. adde glo. in regu. q. fru
stra. d. re. iur. in. vi. Et nota et glo. q. vltima mo
ra nocet. et ad ea q. dicitur hic adde Bar. in. l. q.
fidei. ff. de transac. ¶ Tu candida debes scire di
spostiones. l. i. lictus fustit. ff. de his q. no. infra. q.
ex solo gñe pñe aliq. incurrit infamiam etiam
non pñcedente aliq. pñnatione. qñ est tale deli
ctum de quo qñ pñnat? efficeret infamis. vt qñ
aliq. capit in furto. vt alio crimine manifestato.
iudex mader eñ fustigare. hoc non pñcedit in de
licto variatōis. qñ testis variat corā iudice et
ponit in carcere. text. in. c. sup. his. fm Inno.
et Abb. ¶ Tu habes glo. in. c. fraternitas. xij.
q. ij. q. in foro pñiali non hz locū pena. Tu ha
bes optimū text. i. c. sua. nā tñc. pñe qñ lucra
tur cū iactura alteri. ¶ Et nota dic. Inno. ibi
q. licet pena peti pñ etiam si excedat inesse. Non
obstat text. in. c. sua. qui pbat pñariū. q. ibi fu
erat qñ totū debitu pñolutū. ¶ Nota glo. l. di
tractat de obligatōe indiuidua. cui adde glo.
in. l. si seru. ff. l. qñ cauti. et alle. text. in. dic. c.
sua. q. pena non comitatur in totū qñ soluta est
ps debitu. ¶ Contra occidētes platu suū. pui
det text. in. c. ad aures. et vide text. hodie in. de. l.
de pe. vbi sunt aures. pñe. et pbat text. in. dic.
c. ad aures. q. ecclesiasticus iudex pñ punire laicū

pena tpali postq. crimē de quo cognoscit ecc
lesiasticus. Et facit singl. iste text. in ar. fm Abb.
q. pñat? certa re pñer delictū pñ ex noua cō
cessio illā acq. rere. q. hic papa specificet inter
dixit. ergo si non interdixisset possit fm Abb. q. al
legat ea q. habet in. c. commissio. de elec. in. vi. §.
hoc facit pñra id q. d. §. pñme dictū est q. pena
debe esse pñetua. §. p. Abb. alle. glo. nota. in. de.
multoz. de pe. in. §. ob. rēis. ¶ Nota q. si ali
qñ inferit iniuriā iudici de pñit pñ supioz. c.
dilect. vt q. dicit tu mētur. vel filia §. ba. ipse
aut non pñit ne sit iudex in cā pñia nisi iniuria
esset notoria fm doc. q. d. tñ limitat Abb. qñ pe
na est statuta. sec? si venit imponēda arbitrio
suo. de quo p. Abb. in. c. cū venissent. de iudi. et
vide hic glo. ¶ Nota q. si aliq. est phibitus
clericari pñer delictū non est phibit? intrare re
ligionē. text. est nota. in. c. in quibusdā. in. fi.
l. d. in glo. in. §. heredes. tractat q. veniūt ap
pellatōe heredi. adde doc. in. l. gall. §. etia.
ff. de li. pñstib. Et dñ gl. cāgit an qñ possit pñi
ri. pro delicto alteri. adde glo. l. q. iij. in sum.
xiiij. q. iij. in sum. ¶ Nota glo. fi. q. si allegat
q. vbi in iure pñmittit dispensatio nec reseruat
pape eps pñt dispensare. Et adde glo. in. c. po
stulasti. in. §. dispensatū. de cle. ex cōi. minist.
¶ Tu scis q. §. ba. futuri tps non sunt late inie
ctia habuisti. hoc non pñcedit qñ cū vbo futu
ri tps ponit dictio pñorsus. vt singl. pbat in
dic. c. in quibusdā. fm doc. et idē qñ ponit pe
nitus. vt in. c. seqn. Et tu adde glo. in. l. si q. ad
uocatoz. C. de postu. Et q. d. hōi. hic tractat
an appellatōe filioz veniūt nepotes. Dicat p.
Bar. late in. l. liberos. ff. de v. b. sig. ¶ Si ali
qñ pñeuerat in excoicatioe pñ annū est suspect
de heresi. c. graue. vbi p. doc. licet text. dicat de
biēnio. et ista est phabilis non violēta suspicio.
Et licet hec suspicio non sit sufficiens ad pñna
tionez. est tñ sufficiens ad indicendū purga
tione. in qua si deficiat poterit tanq. pñictus
puniri fm doc. q. d. est notabile. ¶ Nota gl. in
§. nobilitati. et vide in locis allegatis in glo. et
allegat text. in. dic. c. graue. q. dño manente ex
coicato. subditi non tenentur ad fidelitatem.
Et nota etia illū text. q. iudex ecclesiasticus pñt
punire laicū tpaliter pñeuerantē in excoicatio
ne. q. d. est notabile fm Abb. ¶ Vltimo tu ha
buisti q. fideiussoz non potest cōueniri nisi ex
cussio pñcipali. autē. pñente. C. de fideius.

Sed an ipse fideiussoz possit petere q in bo-
nis principalis computent bona alienata in
fraude p ipm. Et Bar. sing. in. l. bona. ff. de iu-
re fil. dicit q sic si notoriū ē bona fuisse i frau-
dem alienata. al's si dubitet opet q ille q hoc
allegat offerat cautionē vt suo periculo reuo-
centur alienata.

De Penis in. vi.

Proprie dictio z. stat copulatiue.
nō expolitiue. glo. est in. c. j. in ver.
et. ¶ An z qñ platus possit esse in-
dex in causa sua. est glo. in dict. c. in
p. punire. ¶ Pena simplr apposta intelligit
q sic ppetua. glo. est in. c. qñs. in ver. in ppe-
tū. Et ibi est tex. q quis p puniti pena carce-
ris z ppetuo. z ad tēpus. ¶ Mobilitas nō im-
punitur a genere materno. glo. est in. c. vbi-
cūq. in ver. masculinū. ¶ Et nota ibi pulcrū
tex. q si pena imponit alicui z posteris. cōpre-
hendunt solū posteri per lineā masculinam.
¶ Priuilegiū canonis si q's suadere. nō est cō-
cessū carceri clericali. q degradat retinet ca-
racerē. z tñ illo priuilegio nō gaudet. glo. si.
in. c. degradatio. ¶ Nota q iudex pferēs sen-
tentia p vñ plali nūero. tex. est in dic. c. de gra-
datio. ¶ In iure penali. appellatōe bñficioz
nō comprehendit dignitas epalis. glo. est in
c. felicitas. in ver. pontificalē. ¶ Nota glo. in di-
cto. c. felicitas. in ver. idonee. q dicatur idonea
cautio. ¶ Nota glo. in dic. c. in v. disponat. de
hac dictione libere. q nō solet allegari. ¶ No-
ta glo. in dic. c. in ver. vicinaz. que dicant lo-
ca vicina. qz cōmittit iudicis arbitrio. Et ad
de Bal. in. l. si vicinis. C. de nup. ¶ Nota gl.
penul. in dic. c. felicitas. q videt velle q ille text.
ponat casum spēalem in quo punitus p iudi-
cē ecclesiasticū punit etiā p secularē. z tñ gñali-
ter solet allegari. vide ibi p Jo. an. in nouella.
p Ab. in. c. de causis. de offi. dele. ubi fuit vi-
ctū. in. c. tue. de pcura. ¶ Volo q mades me
morie tex. in dic. c. felicitas. in ver. si. p hoc. q pa-
pa qñq appellat filios cardinales omnes gñali-
ter. z tñ iam habuisti glo. q cū papa pmitit
loquitur de cardinalibus illos vocat fratres.
¶ Vltimo vidi semet corā vno iudice duos
pcuratores cōtendere super vno instrumēto.
nam notarius testabat in instrumēto quādā
solemnitatē interuenisse. opponebat q illa so-

lemnitas nunq interuenit. querebatur quid
iuris. Dicit q in iure habemus vñā pulcrā re-
gulā. q vbi notarius attestat aliquid q potius
interuenisse talis assertio notarij. pbat quo-
ad prahentes q illud interuenierit nisi ptra-
rū apparet. glo. est nota. in. l. j. C. de fide instru.
z iure habet fisa. li. x. ¶ Notat docto. in. c. cum
in iure. de offi. delega. in. l. sciendū. ff. de vbo.
obli. stabit ergo instrumēto. l. cū pbat. C. de p-
batio. Inno. l. c. inter dilectos. d. fide instru.

De Penis in clemen.

Ppellatione pontificis si annectit
aliq d verbū gñale. venit etiā ille q
renūciavit loco. licet nō ordini. gl.
in cle. j. in v. quēis pontificē. z ibi
etiā pbat q appellatōe pontificū nō veniunt
electi etiā pfirmati nō dum psecrati. ¶ Ina-
bilis ad bñficia obtinēda retentis obtentis nō
potest de nouo obtinere bñficia etiā p viā per-
mutatōis. glo. nota. in v. obtinēda. ¶ Quis
potest esse inhabilis ad beneficia in vno loco z
nō in altero. tex. z glo. i dic. cle. in v. i ciuitati-
bus. ¶ Vide pulcrā glo. in v. defensauerit. q
tractat de socio fauorē dātē piliario z defensā
te. ¶ Si aliquis tenet aliquid facere cessante
impedimento qualiter intelligatur. est glo. no-
tabilis in ver. cōmōde. que etiā in fine vult q
vbi dubitatur an incidit aliquis in excōica-
tōem. nō dē denūciari nisi eo vocato. Et hac
cle. j. ponitur pena percutientis vel capientis
epm. ¶ Quāq lex imponat priuationē oim
beneficioz obtento z penam. nō per hoc vide-
tur inhabilitare ad obtinēda. glo. est notabil
in clemen. multoz. in ver. obtentis. ¶ In pe-
nis defertur dignitati. glo. est in dic. cle. in v.
inferiores. ¶ Dispositio loquēs de dominio
temporali comprehendit etiā ecclesiasticos
habentes temporale dominū. glo. est in dic.
cle. in ver. dominū. ¶ Si debet denūciari alē
quis excōicatur? si constituit iudici. debet prius
vocari. glo. est nota. in dic. cle. in v. cōstituit.
¶ Procurans suā captiōē ne citatus teneat
tur cōparere. pcedi potest ptra ipm tanq cō-
tra cōtumacē. glo. est notabi. in dict. cle. in v.
pcurauerint. ¶ Resignatio beneficio z facta
per intrusum in carcerem est ipō iure nulla.
tex. est singulūcta. glo. in v. nullū. ¶ Nota gl.
in cle. cupientes. in v. suspēsi. qz ponit species

suspensionum quam p notabili allegat Alb. in c. inter. de purga. cano. in c. latrores. de cle. ri. exco. minist. ¶ Nota q in arbitraris non reddit ratio. glo. est in dic. de. in p. in prima. ¶ Ultimo scias q piliarij principis sunt in dignitate pstituti. sunt em pars corpis prin. cipis. text. est notabilis in l. quisquis. C. ad legē iul. maiest. quē tex. allegat ad hoc Alex. in cōsilio. xxiij. in. l. li. l. Doctor etiā est nobi. lis. text. est notabilis in l. ij. s. fi. ff. de exco. tu. ro. Barto. in l. iudices. C. de dignita. li. xij. et Ly. in l. providendū. C. de postulā. p illū tex. dicit q doctor est magis nobilis q ille qui ē nobilis genere. Et vide que dicta sunt in Ru. brica de dona.

De Penitentis et remissionibus.

¶ Ista rubrica ponit de penis que imponunt in foro pñali. et tractat etiā de indulgentis seu remissioni bus. qz p eas qñqz releuant tales penitēcie. ¶ Nota q ecclia p cogere peccato rem ad agendū pñiam. vt in c. i. qui tex. alle gat q p pñio publico publica pñia imponi de bet vt ceteri timeāt. Et vide ibi glo. de penitē cia publica et solēni. ¶ Nota qz in c. ij. ponit pñia interfectoris sacerdotis. et hoc nō obsta te p iudex secularis pcedere ad penas ptra in terfectore. et etiā iudex eccliaisticus poterit p cedere iudiciali. ¶ Et nota ex illo tex. q ppter delictū p quis pñari militia. et doctoratu. fa cit qd habetur in l. ij. s. miles. ff. de his q no. infra. in c. ali. xv. q. vi. in. c. ad aplice. de re iu di. in. vi. ¶ Aorent dñi sacerdotes q qñ esset magna pñitio alicuius pñoris pñitenti pos sent illū absoluerē absqz impositiōe alicuius pñie. qz illa pñitio est maxima pena. c. quē pe nitet. de peni. dist. i. et nota in c. mēsurā. d pe ni. dist. i. qd est notabile. Nec dz sacerdos eē auster in imponēda pñia. qz debz imponere talē pñiam qualē psumat pñorem posse per agere. c. significauit. ¶ Et dixit Hosti. notabi le pñiū fm Alb. q si pñor nō valet agere peni tentiā quā imponit sacerdos. si est pñit? dz ip suz absoluerē cū leui pñia. qz si nō ager hic pe nitentiā ager in purgatorio. c. q in aliud. xxv. dist. l. ¶ Etiā si qz agat rēlicitā tñ si excedit mo dū debet facere pñiam. vt in dict. c. significa uit. ¶ In c. qd aūt. ponit materia indulgēti

arum. Et nota q indulgentie nō pñunt non subditis nisi. pñij iudices hoc cōcedāt. vt in dic. c. et p instructiōe pñiū pñit imponi indul gētie. qz est act? pius qñ est talis pñis p quē debet trāsire pñini et paupes. l. Et nota q ab alieno iudice nō pñt qz ligari neqz absolui. vt ibi. sicut etiā dicim? in foro pñitioso. et si delin quo infra līmites alteri? pñochie. nō pñt tene or cōfiteri illi sacerdoti. vt probat iste text. Et est glo. nota. in c. placuit. j. xvi. q. j. et sic pro gatio nō hz locū in foro pñiali. ¶ Cōsulat? oibz dñi mei qñ volūt pñigrari vt recipiāt li centiā a suo epō vt possint pñicipare de indul gentis alioz epōz. Et de effectu indulgenti arū vide glo. in p. vt pñint. Et pcludit cōiter p doc. q indulgētie pñunt pñsonant pñba. et quo ad deū et q ad pñiam hic iniunctā. ¶ Et notet qz inter alia reqsita vt pñit indulgētia requirit pñitio. qd g. pñit cōcubinarijs ire ad curiā Romanā tpe iubei q nōlūt dimittere pñubinas. qz vera pñia reqrit in boie ve riū. pñpositū apli? nō peccādū. als nō ē fructife ra quo ad vitā eternā. c. q quidā. eo. ii. vbi habet q nō absoluit q nō est pñit? c. sūt plu res. de peni. dist. iij. ¶ Et si tu vis scire effect? bonoz que qz agit exñs in pñio mortali. vide glo. in dic. c. q quidā. Et ideo tñgitur hīcan mereatur cleric? exñs in pñio mortali dīcen do officiū. Et pcludit quo ad vitā eternā nō. s. quo ad penā cuitādā sic. qz si nō diceret pu nitet. Et idē dicas in omibz pñceptis affirma tiuis. ¶ Fuit sel? dubitatu p vñū sacerdotē an possit imponi pñia ieiunādī in pane et aqua. Et rñdi q sic. qz talis pñia est a iure appoba ta. vt in c. licet. et dēficiēte pane pñt vñ alijs ci barijs vt ibi. et nō solū in pñia iniūcta. s. etiā in ieiunio ad qd qz se obligauit ex voto fm doc. et pñt etiā caribz? si alia cibaria desunt. ¶ Nota tñ qz nō pñt facere istā cōmutatiōem pñia auctoritate. s. dz adire supiorē si haberi pñt. Si aut nō habet pñt pñia auctoritate. s. qz cit? pñt dz cū adire fm doc. ¶ Si tu vis scire an cleric? debeat agere pñiaz publicā seu solennē. vide glo. mgram. in c. qñitū. in p. et in publicū. ¶ Volo tibi dicere vñū pulcrū di ctū. dixi sepe qz qñz ad legē corneliā de sic carijs. lata culpa nō equipat? dolo. l. lege cor nelia. ff. de sic. hoc nō pñcedit q ad irreglarita tē. tex. est notabilis in dic. c. quesitū. sec? est in

lenissima culpa ut ibi. ¶ Nota unū tex. qui sp allegat in. c. deus qui. q. hodie pnie sunt arbi trare q. relinquit in arbitrio discreti sacerdotis. et d. habere respectu ad q. n. tate excess. penitēt. p. trito em. et ad alias circūstā. Et adde glo. notabile in. c. sunt ples. de peni. dist. iij. tex. notabile in. c. quē penitet. de peni. dist. i. ¶ Et nota q. si sacerdos male arbitrat ut q. imposit p. n. ias minores debito. an penitēs sit tutus quo ad deū. et dicas ut hic p. Alb. Et cō. clude q. si nulla culpa repitur in p. n. iente ut q. p. b. a. b. i. t. credebatur illū peritū et parat erat reci pere p. n. iam etiā maiore t. i. t. utus est. s. j. sacer dos obligat se quo ad deū. ¶ Volo tibi dicere unū pulcrū dictū q. etiā ab homicidio p. t. sim plex sacerdos absolueret. tex. est sing. in dict. c. deus qui. exceptis ergo casib. qui ponitur p. glo. in. c. ij. de peni. et remis. in. vi. qui reserua tur ep. s. p. t. sacerdos simplex absolueret. nisi aliter ep. i. fecerint p. sua statuta. ¶ Et p. b. a. t. i. a. ille tex. q. tria sunt q. d. s. e. i. r. e. quilibet ch. i. a. n. Pater noster. symbolū. et cōfessionē. ¶ Et nota etiā illū tex. ut scias allegare p. p. s. u. e. t. u. d. i. n. e. q. est q. in mortis articulo exhibeat eucharistia. ¶ Si tu vis scire quō p. b. e. f. filiatio. vide glo. ij. in. c. officij. de quo iam dictū est. ¶ Et nota ex dicto p. s. o. s. t. i. ibi limitationē ad dicta p. legi stas in. l. filiū. ff. de his q. sunt sui vel alie. iur. de illo filio regis qui fuit fatuus ad dictū ma tris renūciare regno. q. si filius h. z. cōsciam le sam tenet restituere hereditatē ne faciat p. tra p. sciam. c. l. r. a. s. de restitu. spoli. c. p. t. u. a. s. de sy mo. ¶ Et q. in isto. c. officij. tractat an et quā do mater debeat reuelare q. aliquis nō sit fili mariti. et in casu quo nō pōt reuelare debz pe nitere et satisfacere de suo. de quo hic p. doct. ¶ Nota tex. qui sp allegat q. mulier est inca par p. r. a. t. i. s. clauū et ordinū in. c. noua. et si de facto ordinaret nō reciperet caracterē fm do cto. cōiter. et est glo. notabilis. in. c. diaconis sam. xxvij. q. i. ¶ Et nota glo. in dict. c. noua. q. ponit aliq. d. i. s. t. i. a. s. in. m. a. s. c. l. o. s. et s. e. m. i. a. s. et adde tex. et glo. in. l. in multis. ff. de statu. ho. ¶ Si tu vis scire si in iure aliquid habeat de pulsato eā panaz que fit in exequijs mortu orū. Dicat est tex. in. c. q. d. in re. et t. p. e. interdi cti nō debet fieri talis pulsatio. et in dict. c. po mit matena interdicti. s. j. vide hodie tex. in. c. si. de sentē. ex cōi. in. vi. et habetur in. c. nō est. de

spōsal. ¶ Querit doc. quid si neccitas infirmi iminet nec sacerdos habet hostiā p. s. e. c. r. a. t. a. Di cas q. infirmus credat et sufficiat ac si eucharis t. i. a. cōmedisset. et caueat ne de p. a. n. e. nō cōse cratū. licet aliqui hoc voluerint. ¶ Et q. mori entib. cōcedit viaticū ut ibi. quid de muliere p. p. i. n. q. u. a. p. a. r. t. u. Et cōcludit q. nō d. z. dari re gult fm Jo. an. dicit t. i. Ab. q. d. z. p. l. i. d. e. r. a. r. i. q. l. i. r. a. s. m. u. l. i. e. r. i. s. et eius p. s. u. e. t. u. d. o. ut si verisim dubitaret d. morte debeat dari. als sec. ¶ J. r. e. querit quid de extrema v. n. c. i. o. e. Concludit q. nō d. z. dari. et vide tex. q. loquit de clericis qui bus licita sunt aliqua tali tempe. et licet t. p. e. in terdicti nō debeant laici sepeliri. t. i. n. r. e. l. a. t. o. in terdicto illi qui nō fuerint culpabiles vel appa ruerint signa p. r. i. n. c. i. p. i. s. in morte si fuerint sepul ti extra cimiteriū poterint ex humari et de nouo sepeliri in cimiterio fm do. c. in dict. c. q. d. in re. ¶ Tu scis dispositioem. c. omnis v. r. i. u. s. q. s. e. x. q. n. o. t. a. d. i. i. d. i. c. i. t. t. e. x. o. m. n. i. a. ergo nō d. z. diuidi cō fessio. et nūquid teneat itez p. s. i. t. e. r. i. q. u. i. s. cō fessus est aliqua aliquib. suppressis. de qua p. glo. in. c. nō tibi dico. de peni. dist. i. et conclu sio vera est et tutior q. si fit p. s. e. s. s. i. o. a. l. t. e. r. i. s. a. c. e. r. d. o. t. i. d. e. b. z. i. t. e. z. p. s. i. t. e. r. i. i. l. l. a. p. e. c. c. a. que iam fuerat p. s. e. s. s. u. s. a. l. i. q. u. i. b. o. m. i. s. s. i. s. Et d. i. i. d. i. c. i. t. s. u. a. n. o. n. d. e. b. e. t. q. u. i. s. p. s. i. t. e. r. i. p. e. c. c. a. a. l. i. e. n. a. et p. r. i. c. i. p. e. s. n. i. s. i. q. u. i. c. i. r. c. u. s. t. a. n. t. i. a. a. g. g. r. a. u. a. r. e. t. p. e. c. c. i. s. ut si aliquis habuerit rē cū filia. de quo de peni. dist. v. in p. r. i. m. ¶ Et q. in dict. c. ponit pena sacerdoti re uelātis cōfessionē q. debet deponi et detru di in monasteriū ad agendū p. p. e. t. u. ā. p. e. n. i. t. e. n. t. i. ā. Scias q. nō solū nō debet reuelare p. e. c. c. o. r. e. m. sed nec etiā peccatū in cōfessione sibi detectū. licet aliqui nō aduertant. ut p. b. a. t. u. r. in duo bus locis in dict. c. fm Alb. hoc etiam probat in. c. sacerdos. de peni. dist. vi. ¶ Et nota q. ob seruatur in Italia q. t. i. m. p. u. b. e. r. i. b. u. s. d. a. t. u. r. e. u. c. h. a. r. i. s. t. i. a. et est bona cōsuetudo p. p. r. e. r. r. e. u. e. r. e. n. t. i. a. n. t. a. n. t. i. s. a. c. r. a. m. e. n. t. i. l. i. c. e. t. in p. r. i. b. u. s. i. s. t. i. s. a. l. i. t. e. r. f. i. a. t. et adde que dixi in aureis opusculis. ¶ Nota per ea que habentur in glo. in ver. o. i. a. peccata. quia dubitat an quis tenetur cōfite ri venialia. Et cōclusio est q. est bonū p. s. i. l. i. u. z. q. q. s. p. s. i. t. e. a. t. u. r. e. a. q. r. e. c. o. r. d. a. t. u. r. p. l. e. r. t. u. m. si sunt inueterata et in cōsuetudinē deducta. als sus ficit confessio generalis quam facit sacerdos. Confiteor et. vide glo. in. c. p. e. c. c. a. de pe. dist. i. Sunt opiniones an sit satisfactum p. s. i. t. u. z.

Quo vtriusq. signis.

tionis recipiat eucharistia in die iouis scilicet et
non in die resurrectionis dñi. Et pñliū ē vt euitē
tur opiniones q̄ sumat in die resurrectionis. tñ
nō peccat assumētes in die iouis scilicet. q̄ tunc
fuit institutū sacramentū et hñt respectū ad so
lennitatē pascale. S; nō videt satisfacere pñti
tutōi illi q̄ sumit i die palmarū vñ alijs dieb⁹.
q̄ cessat rō que ē in die iouis sancta. [Nota
singulr glo. que est in vñ. alieno sacerdoti. ibi
executōem habēti. cui adde glo. in cle. j. de pri
uile. quā glo. intellige qñ dāe simplr licētia p/
rochiano eligēdi sibi pñsore. Sec⁹ aut si ipe
prius sacerdos cōmitteret vñi vt audiat cō/
fessionē sui pñchiani. tñc em̄ nō reqñt q̄ ille
habeat executōem fm̄ doc. qd̄ est notabile.
Et sic sacerdos hñs amplā pñchiā p̄t aduo/
care in auxiliū sui aliū sacerdotē etiā nō habē
tē curā actu. [Nota glo. in vñ. obtineat. Et cō
clude q̄ aut est tāta necessitas q̄ nō subest tē
pus etiā ad supiorē. tñc pcedit pma opinio.
aut nō subest tñc scda. Et absoluet hoc casu
ab alieno sacerdote fm̄ Inno. et Alb. [Et no
ta q̄ si nō repit aliū sacerdotē ppter impitiam
nō d; dimittere pñti. de quo i. c. si sacerdos.
de pe. dist. vi. Et ille tex. pbat notabilr q̄ etiā
sine cōsensu pñti sacerdotis impitū pōt adire
aliū. de quo ibi p Archidia. Dicit tñ Abb. q̄
ista debet intelligi q̄ d; obtineri licētia si p̄t.
vt in dic. c. ois. alias adeat alienū. dic. c. si sa
cerdos. [Nota q̄ hic Alb. firmat pclusionē q̄
pñsio sit introducta ex gñali traditōe ecclie.
q̄ nō repit aliq̄ auctoritate apta q̄ fuerit insti
tuta a deo. vel a chio. Et p hoc decidit fm̄
Alb. alia q̄stio an papa liget ista pñtione. et
dicit q̄ si est de iure positio. nō. tñ pcludit q̄
papa tenet cōfiteri postq̄ est inducta a gñali
pñtione ecclie. et p̄cmit vn̄uersum statū ec
clesie p̄tra quē papa non potest venire. c. lit
teras. de resti. spoli. Et allegat glo. in. c. sane.
ij. de offi. deleg. Ego sp̄ tenui q̄ pñsio sit d; iu
redinio. pñllo qd̄ scribit Jo. xx. Quoz remi
sentis pñtā et q̄ ille qui habet pñtatem iudicā/
di bz etiā pñtatem cognoscēdi. l. ij. ff. de iurisdic.
om. iudi. Sed ista cognitio nō pōt esse nisi il
le qui fecit dicat. ergo videtur q̄ pñsio sit or
dinata a deo. Et qñ deus dixit Adam vbi es.
dicit glo. q̄ requisivit eum deus de cōfessione.
Et in testamento nouo dictū est vade et osten
di te sacerdoti. Et Jaco. v. dicitur. Confite

mini alterutrum peccata vestra. et hoc apo
stolus non dixisset nisi sciisset voluntatem
christi. Et ppter hoc ego moueor sic. quis p̄t
dubitare q̄ stante illo dicto apostoli nō cōfite
rētur inter se. quia nō dedisset cōsiliū alijs de
eo qd̄ ipsi nō seruassent. Si ergo apostoli faci
ebant cōfessionē. quō possumus dicere q̄ sit
innēta ab ecclesia. amo ecclesia nūq̄ acceptas
ser illā nisi sciisset q̄ fuisset a deo. Et omēs do
ctores clamāt de ista cōfessione. et dicit ter. in
c. cū marte. de celebra. missa. q̄ multa omise
rit verbo apostoli et euāgeliste qd̄ factis osten
derūt Et dñt Lyrā. Jaco. v. pillū ter. q̄ et hoc
p̄t q̄ cōfessio debz fieri nō solū deo s; etiā ho
mini. Vnde et in lege veteri sacrificia que of
ferebant deo p̄ peccatis offerebant p̄ man⁹
sacerdotis. [Et nota q̄ videt mag⁹ cōiter cō
cludi q̄ sufficiat semel cōfiteri in anno. Et iō
post peccatū p̄peratū quis habeat cōfiteōz
cū p̄posito cōfiteōdi tēpore determinato ab ec
clesia. et sibi remittitur peccatū. Et vide glo.
notabile de peni. dist. ij. in summa. et s. j. l. Et
ex his decidit Alb. q̄ indulgentie cōcesse vere
penitētib⁹ et cōfessis p̄sunt illis qui sunt cō
triti et fuerūt cōfessi tpe debito. et habeat p̄po
sitū p̄fiteōdi. s; hoc nunq̄ mihi placuit. et nū
q̄ ego darē tale pñliū alicui. Illa ergo verba
vere penitētib⁹ et cōfessis. erūt frustra posita.
requirunt ergo illa duo copulatiue. fateor tñ
q̄ ista opinio posset procedere qñ nō haberef
copia sacerdotū. [Et quis dicat p̄pñt⁹ sa
cerdos scolariū et similiū. vide glo. singula. in
cle. j. de primle. in ver. parochialis. q̄ est ille
in cui⁹ pñchia habitāt de pñti. [Nota vnū
pulchrū dictū. ponamus q̄ aliquis dixit con
fessioz q̄ vult interficere sempronij. nec p̄t ab
stinere. an sacerdos pōt hec reuelare. Et p̄clu
de fm̄ doc. q̄ sic. cauto mō. Et dicit singu. In
no. q̄ dicit de regi in pñia p̄ctm̄ cōmissuz non
cōmittendū. Et hoc intellige qñ dicit se oīno
cōmissuz. sec⁹ si peniteret de voluntate. nā tñc
est p̄ctm̄ cōmissuz respectu voluntatis. [Et no
ta q̄ iste tex. in fi. p̄cedit etiā in laico cui cōfi
teret aliquis tpe necessitatis q̄ si reuelaret cō
fessionē deberet puniri. [S; qñ qd̄ si cōfess⁹
dicat sacerdotē reuelasse suā pñsioz. Sacer
dos at p̄fitef dixisse. s; negat habuisse in pñs/
sioe. Dicas fm̄ Inno. et Alb. q̄ nisi sacerdos
doceat aliū de habuisse. p̄sumēdū est illud ha

buisset in confessione. non tamen punietur pena ordinaria sive arbitraria. quia aperte non convincitur de delicto. ¶ Tu debes scire dispositionem. c. cum in firmitas. quod medici debent primo inducere cum effectu infirmum ad confessionem. ¶ Si quis vero excusentur a peccato si non faciunt. dicentes quod in consuetudine abijt ista constitutio. et conclude quod non. quia contraria consuetudo non valet. quia non est rationabilis imo ex ea pueniunt mala. de quibus in tex. fin. Hosti. et Alb. ¶ Nota glo. ibi in h. arceat. ¶ Nota tex. in. c. cum ex eo. contra questionem elemosynarum ut non admittant nisi ut ibi dicitur. ¶ Et nota illud tex. ad ea que dicta sunt de indulgentiis. quod possunt etiam quo ad penitentiam iniunctam. et ideo si aliquis. xl. diebus teneat ieiunare habita indulgentia. xl. dies non teneat ieiunare. et hoc probat ibi. penitentialis satisfactio enervatur. et ibi. de iniunctis penitentibus. licet similiter referuntur per penitentibus illorum peccatorum quas hic homo non potest perficere. ¶ Et nota etiam singuli tex. in dic. c. cum ex eo. quantam indulgentiam possint alij placati circa papam concedere. ¶ Nota tamen quod inferiores placati non possunt concedere indulgentias. quod istud est dignitatis episcopalis. tex. est singularis in. c. accedentibus. de exceptionibus prelati. ¶ Nota quod archiepiscopus intra provinciam suam potest concedere indulgentias. c. nostro. ¶ Item etiam qui visitat provinciam potest audire confessiones et absoluciones impedere. c. si. de cessi. in. vi. Et adde quod habet in de. archiepiscopo. de preiudice. unde quod notat glo. in de. dudum. in h. libere. de sepulchro. ¶ Et nota etiam ibi glo. dum loquitur de legato. ¶ Tu habes tex. in. c. si. quod per et inferiores. dum tamen currat duo. quod sunt placati et exempti. possunt sibi eligere confessorem. non valet tamen consuetudo ut quis possit sibi eligere confessorem. c. h. eo. in. vi. ¶ Et nota quod sacerdos habens curam potest prescribere in subditos alterius curam antequam finem doc. dum tamen talis prescriptio habeat sua requisita cum sit contra ius. de quo in. c. si. de prescriptio. in. vi. ¶ Si tu vis scire quando dicat sacerdos providus confessor. vide glo. si. in dict. c. si. quia debet scire querere. et investigare circumstantias peccati. ¶ Et quia superius habita est mentio de indulgentiis si querat unde procedit quod indulgentie tantum valeant. Et dicas quod hoc solus procedit ex merito christi et passionis eius. cum minima gutta sanguinis vel sudoris sufficeret ad expiationem

omnium peccatorum que unquam fuerunt perpetrata. aut committentur. Vere enim ipse portavit dolores nostros Esa. liij. cuius thesauri dispensatio tradita est ei qui curam habet mystici corporis. et clavi totius ecclesie militantis. Mat. xvi. c. quodcumque. xxij. q. i. ¶ Et sic non obstat si diceretur non potest inferior absolvere a pena imposita a superiore. cum a deo pro peccato sit imposita pena debita etiam post contritionem. et sic videtur quod nulla pura creatura habeat auctoritatem super bona superioris sicut sunt merita passionis christi. quia respondet quod hoc ecclesia facit auctoritate christi qui concessit hoc suo vicario. Et ideo debet super abundantia conferunt indulgentie ab ecclesia. fuit enim universaliter et generaliter potestas concessa Petro per illa verba. Quodcumque ligaveris etc. ergo vicarius christi potest relaxare culpam penas. quia qui omne dicit nihil excludit. ¶ Item sicut fuit concessum maius vicario christi. ergo et minus. nam maius est posse absolvere a culpa quam a pena. Sed habet auctoritatem absolvendi a culpa. ergo et a pena. quia pena datur pro culpa. Preterea christus dedit potestatem remittendi obligationem ad penam eternam. ut patet in absolucione peccati mortalis quam facit sacerdos. ergo multo magis dedit sibi potestatem remittendi obligationem temporalem ad penam purgatorium. Preterea christus commisit potestatem obligandi ad penam. ergo multo magis absolvendi ab illa pena. de enim promptior est ad remittendum quam ad puniendum. Exe. xviij. ¶ Item Jo. xx. dz. Quorum remiseritis peccata remittentur eis. et quorum retinueritis retenta sunt. Ad enim habet preterea sacerdotes retinendi peccata quo ad culpam. sed solum quod ad penam. aliter possent aliquem innotum tenere in peccato mortali. quod est falsum. Verba ergo christi intelliguntur de remissione et remissione penae. quod quidem remissio fit per indulgentias. ¶ Nota etiam quod dare aliquid per hac causam ut habeat indulgentiam non committit simoniam. quia temporalia non considerantur ut temporalia simpliciter. sed ut ordinata ad spiritualia. ¶ Item. etiam quod infidelitas habet impedire effectum indulgentie. Et ideo magnus Augustinus in primo de doctrina christiana dicit. Eius ita de die claus ecclesie ut qui non crederent sibi peccata dimitti non dimitterentur. qui autem crederent indulgentiam reciperent. Et ideo dicit Lucas. vij. Si credidisti ita fiet tibi. Et in eodem loco. Fides tua te salvam fecit. Et Mat. xv. Mulier magna est fides tua. fiat tibi sicut vis. ¶ Ultio querit

Secunda Pars Depenitentis et remissionibus in. vi. et in cle.

utrum rustici possint compelli ad portandum in ciuitate victualia. et an hoc in iure repiatur. et di/cas q sic. tex. est sing. in. l. ij. ff. de nundinis.

Depeniten. et remissi. in. vi.

Cap. i

n Nota glo. in. c. j. in. v. prouincia. q indulgentia non prodest non subiecto.

Nota q aliqui ponderant text. in argumentum. in. c. j. q iudex potest

committere alteri parti q citet aduersarium in causa. pro quo qd voluit Bar. in. l. j. ff. de ser. fugi. q quis potest esse nunciarius et executor in causa propria. et qd voluit Bar. in. l. i. in. ff.

Si quis

de acqui. pos. Non valet consuetudo q qs potest sibi eligere confessorē. et epus potest dare licentiam cuilibet de diocesi ut sibi possit eligere confessorē. tex. est in. c. si epus. Laico possumus confiteri in necessitate. licet non possit absolvere. glo. in. dic. c. si epus. in. v. ligare. Inferiores ab epis non absoluit ab excoicatione maiori quam sibi non reseruauit conditor canonicis. glo. est notabilis in. c. si epus. in. v. referuntur. quam sequitur Ab. in. c. nup. de sen. ex coi. et hec glo. ponit casus reseruatos epis.

Cap. b

Nota ter. in. c. si. quia probat q est licitum allegare sine certa determinata lege. Et adde tex. in. c. degradatio. de pe. i. vi. in. c. sup eo. d. here. in. vi. Indulgentia saltem tenet in tempore concessio. et sic vtile non viciatur per inutile. glo. est notabilis in. dic. c. si. in. ver. non obtrinent. Et an et quando vtile viciatur vel non viciatur per inutile. ponit docto. in. l. j. §. si stipulanti. ff. de verbo. obliga. Ultimo queritur. quid si creditor violenter rapiat res debitoris debeat puniri si h faciat ex conuentione. Et respondet q non. talis enim violentia puniri non debet. glo. habes singla. in. l. ij. C. vi bono. rapto.

Depenit. et remissi. in clemē.

Nota de. j. est tex. q non valet consuetudo q damnatis ad mortē non de/tur penitentia et eucharistia.

Plenissima remissione solus papa concedit. glo. est in cle. abusionibus. in. v. a pena. Situ vis scire aliquos casus in quibus ordinarius punit exemptos. vide glo. in. dict. cle. in. ver. puniri. et in text. ponitur de questoribus non admittendis nisi eo modo q dicitur ibi. Ultimo volo tibi tradere vnam singulare limitationē. tu habes in. l. ij. §. et. et si. ff. de arbi. q arbiter electus non cogitur acceptare compromissum. hoc non procedit in illo qui esset affinis vel consanguineus compromittentis. dictum est singulare Bal. per illum text. in. l. j. §. j. ff. vbi pupil. edu. debe. Volo etiam tibi dicere aliud pulchrum dictum. fili spiritus inuit ad imperatorem et fecit se legitimum. rignozantē patre. non poterit patri succedere quia oportet q legitimatio fiat cum consensu patris. dictum est singulare Barro. in. l. galus. §. quid si tantum. ff. de liberis et postumis.

Punc cum dei laude auditores charissimi secunde parti huius vtilis Compendij finem imposui. et si deus misericors mihi prebebit auxiliū. post paucos dies tertiam ipsius partem et vltimā vobis offerre polliceor. Et non parum certe gratulor. quia video labores meos multis ex vobis vtilitatem attulisse. soli deo qui est cunctorum bonorum dator sit honor et gloria per infinita secula. Amen.

Sequitur Tertia pars huius utilissimi Compendij.